

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

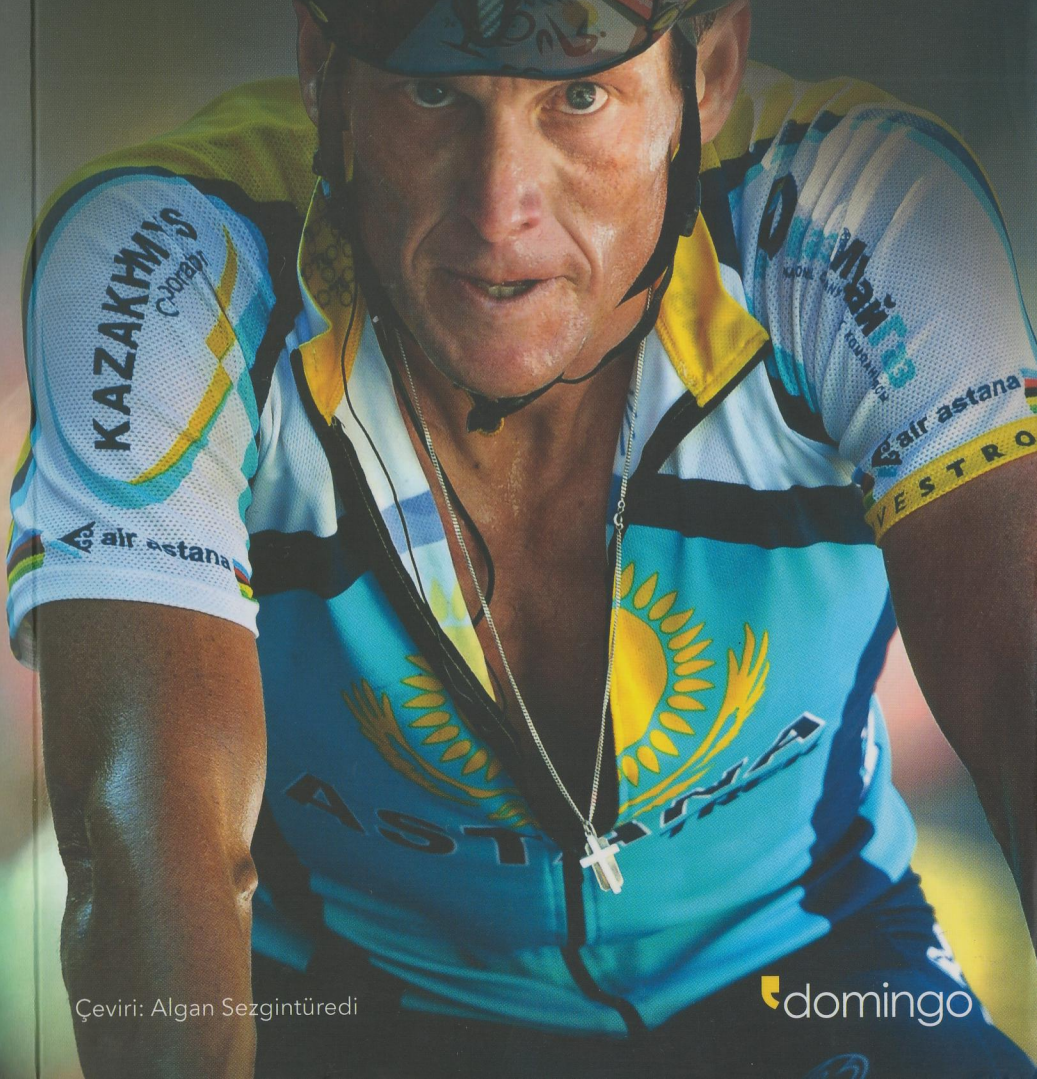
Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

JULIET MACUR

TEKERLEKLI YALAN

LANCE ARMSTRONG'UN DÜŞÜŞÜ

Çeviri: Algan Sezgintüredi

domingo

TEKERLEKLİ YALAN

TEKERLEKLİ YALAN

LANCE ARMSTRONG'UN DÜŞÜŞÜ

JULIET MACUR

Çeviri: Algan Sezgintüredi

TEKERLEKLİ YALAN

JULIET MACUR

Özgün ismi: Cycle of Lies

© 2014 Juliet Macur

Türkçe yayın hakları:

© 2018 Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.

Sertifika No: 12746

Domingo, Bkz Yayıncılık markasıdır.

Çeviri: Algan Sezgintüredi

Editör: Burçak Başpınar

Kapak tasarımı ve sayfa uyarlama: Betül Güzhan

Kapak görseli: Jasper Juinen/Getty Images

ISBN: 978 605 198 043 0

Baskı: Temmuz 2018

İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sok. No: 8

Yenibosna - Bahçelievler İstanbul

Tel: (212) 496 11 11 Sertifika No: 10614

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncı yazılı izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Bkz Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.

Şahkulu Mah. Büyük Hendek Cad.

Brot Apt. No: 4 D: 10 Beyoğlu İstanbul

Tel: (212) 245 08 39

e-posta: domingo@domingo.com.tr

www.domingo.com.tr

İki büyük aşkım, Dave ve Allegra'ya

Kahramanlarım, annemle babama

Beden, benim bedenim ve bedenime
canım ne çekerse yapabilirim. Zorlayabilir,
inceleyebilir, eğip bükebilir, dinleyebilirim.
Herkes ne kullandığımı soruyor.
Ne mi kullanıyorum? Günde altı saat
kan ter içinde bisikletimi kullanıyorum.
Siz ne kullanıyorsunuz?

-LANCE ARMSTRONG

İÇİNDEKİLER

Giriş		1
Birinci Kısım	Aile Yalanları	11
İkinci Kısım	Spor Yalanları	43
Üçüncü Kısım	Medya Yalanları	111
Dördüncü Kısım	Kardeşlik Yalanları	159
Beşinci Kısım	Amerikan Kahramanının Yalanları	201
Altıncı Kısım	Gerçekler	289
Sonsöz		355
Teşekkür		365
Notlar		369
Seçilmiş Kaynakça		387
Dizin		389

GİRİŞ

Lance Armstrong'un hayallerindeki 10 milyon dolarlık malikânesi, krem rengi Teksas kumtaşından yüksek bir duvar ile çelik bir kapının ardında saklı. Misafirleri araçlarını, 725 metre-karelik İspanyol koloni dönemi malikânesine dalları uzanan dev meşenin altındaki yuvarlak avluya park ediyor.

Ağacın kendisi bile Armstrong'un meşhur azmini gösteriyor. Bir zamanlar evin kırk beş metre batısındaymış; Armstrong merdivenlerin önüne istemiş. Taşınması 200.000 dolara patlamış. Yakın arkadaşları, agnostik Armstrong'un yeri göğü sarsmak için Tanrı'ya ihtiyaç duymadığını kanıtlamak uğruna bu projeye girdiği yollu espriler yapıyorlar.

Lance Armstrong'la yaklaşık on yıldır bol didişmeli bir ilişkimiz var. Menajeri Bill Stapleton'ın beni dava açmakla tehdit edişinin üzerinden yedi yıl geçti. O zamanlar Armstrong'un kullanmaya, tavlama ya da yalvarmaya çalıştığı muhabirlerden biriydim sadece. Peri masalı hikâyesini kurcalama cüreti gösterenlere dava açmak, insanları, hakkında eleştirel yazmaya düşmeyeceğine ikna etmesinin çabuk ve kolay yoluydu. İzleyen yıllarda beni, kendisinin ve işleriyle ilgilenenlerin gözünü üzerinden ayırmaması gereken pek çok düşmanından biri olarak belledi.

Ancak şimdi, çöküşünden sonra ateşkese yakın bir şeyi kabulendi. Reddedecektir ama benle karşılıklı oturmayı, kitabımın gideceği yönü kontrol edebileceği zannıyla kabul ettiğini biliyorum. Hayatta olmayacağını söyledim kendisine. Neslimizin en bednam sporcusu, Fransa Bisiklet Turu'nu yedi kez kazanmasını

sağlayan karmaşık bir doping rejimi düzenleyip düzenlemediğine yönelik cezai ve kamu soruşturmalarından sonra; onu herkesten iyi tanıyan bisikletçilerin yeminli ifadelerinin, kendini savunmak için kamu önünde söylediği her şeyle çelişmesinden sonra; yalan üstüne yalan ve daha fazla yalan söyledikten sonra ipleri elimde tuttuğumu birdenbire fark etti. Bense kendini bugün bile neredeyse mutlak güce sahip saydığını anladım.

Görüşmelerimizde birinde, “Ne istersen yaz,” demişti. “Ama kitabın adı *Tekerlekli Yalan* mı olacak? Onu değiştirmen lazım.”

Fransa Bisiklet Turu’nda, terli mayo kokan takım otobüslerinde; New York’ta, gösterişli otel odalarında; limuzinlerde; ruhsuz konferans salonlarında ve telefonlarda, saatlerce, toplam beş ayrı ülkede birebir söyleştik.

Şimdi, 2013 baharında, dünyası tepetaklak gitmiş ve nakliye kamyonları sevgili malikânesine doğru ilerlerlerken, Austin’deki evine ilk defa gidiyordum.

İyi, tamam, gel bakalım, demişti. Şanlı (ve artık lekeli) kariyerinin ölüm ilanlarına boğulmuştu ve “gerçek hikâyeyi” yazdığını emin olmak istiyordu.

Armstrong’un, neden yapmayayım kafasıyla taşıttığı dev meşenin altına park ettim. Eve baktım, sarı mayolarını düşündüm. Amerikan Anti-Doping Ajansı’nın (USADA) yayınladığı ve tüm Fransa Bisiklet Turu unvanlarını elinden alan, aleyhindeki 1000 sayfalık rapordan bir ay sonra, evindeki L şekilli koltukta tüm kurumuyla oturmuş, arkasında yedi sarı mayosu, olanca kendini beğenmişliğiyle poz verdiği bir *tweet* atmıştı: “Austin’e döndüm; takılıyorum.” 2012 Kasım’ıydı. Yedi ay sonrasında hâlâ aynı küstahlıkta mı çıkacaktı karşıma?

Daha anahtarı kontaktan çıkaramadan, darmadağın kıvrık saçlar altında melek bir yüz belirdi ve iki minnacık el, cama vurdu.

Lance’in küçük oğlu Max.

Armstrong, ayağında terlikleri, yaralı dizlerine uzanan siyah basketbol şortu ve siyah tişörtüyle hemen arkasındaydı. Gözlerini kapkara bir güneş gözlüğü saklıyordu.

“Juliet’e merhaba de, Max,” dedi Armstrong.

“Meyaba Cu-yet!” dedi Max. Döndü, babasından dondurma istedi. Armstrong kıkırdadı ki daha önce hiç görmemiştim.

“Tamam, dondurma alabilirsin,” dedi Armstrong. “Bugün uslu durdun, babacığım.”

Merdivenlerden çıktık; Armstrong kapıda durakladı. Ağaca, evine, tadını çıkardığı hayata baktı.

“Müthiş yer, değil mi?” dedi.

“Evet,” dedim. “Arayacak mısın?”

Armstrong taşınmak istemiyordu ama mecburdu. Sponsorları, tahmini 75 milyon dolar civarında gelecekteki gelirlerini de alarak Armstrong’u terk etmişlerdi. Açılan davaları kaybetmesi halinde 135 milyon doları aşan bir borcun altında kalacaktı. Kendi deyişiyle “yangının hızını kesmek için” Manhatta’daki kiralık daireyi ve Marfa’daki kiralık evi bırakmıştı. Sırada Austin’deki bu malikâne vardı; kent merkezine yakın, daha mütevazı bir eve taşınacaktı.

Aralarında Oakley, Trek Bicycle Corporation, RadioShack ve Nike’in da bulunduğu sponsorları, Armstrong’u dımdızlak bırakmışlardı. Hepsini hain bellemişti Armstrong. Anlaşma imzaladığında 100 milyon ciro yapan Trek’in 2013’te 1 milyar dolar ciroya ulaştığını söyledi. “Kim sayesinde peki?” dedi. “Bu adamın!” Sağ işaretparmağı göğsündeydi. “Kusura bakmasınlar ama doğrusu bu. Bensiz hiçbiri olmazdı.”

Sponsorları çekip gidince tüm eşyalarını atmıştı. Dallas’taki arkadaşlarından birinin ayağında Armstrong’un ısmarlama yapılmış, siyah dillerinde “Lance” kabartması bulunan sarı Nike ayakkabılarını görme şansınız vardı. Austin’deki bir hayır kurumunun mağazası ağızına kadar Armstrong’un eski Nike giysileri ve Oakley güneş gözlükleriyle doluydu. Misafirhaneyi benim gelişimden bir hafta önce toplayıp götüren nakliyecilerse garajında kalmış markalı ne varsa onlarla yetinmek durumunda kalmışlardı. Siyah Livestrong Nike şapkaları, parlak sarı logolu siyah Nike spor çantalar, Oakley gözlükler ve Armstrong’un

desteklediği kanser araştırmaları, kanserin önlenmesi ve kansere karşı eğitime yönelik 2007 tarihli bir Teksas yasa tasarısıyla ilgili “15 Sayılı Önergeye Evet” yazılı kepler...

Armstrong, Dallas’ın yenilikçi banliyösü Plano’dan, dalgalı ve röfleli kestane saçları, sol kulağında altın küpesi, ucu Teksas eyaleti şeklinde gümüş kolyesi ve sahte kimliğiyle sert, dövüşken ve yüzü sivilceli bir ergen olarak 1989’da gelmişti.

Armstrong, kendisine kol kanat geren J.T. Neal adlı yerel bir hayırseverin yardımı ve yılda 12.000 dolarlık gelirle 200 dolar kirali, tek göz bir daire tutmuştu. Dairesini kocaman, siyah bir deri koltuk azmanı, uygun bir sandalye ve şöminenin üzerine astığı, kırmızı, lacivert ve beyaza boyanmış bir Teksas Uzun-Boynuz’un* kafatasıyla süslemişti.

Ufakık bir daireden muazzam bir malikâneye gidişi, Armstrong’un modern Amerikan azizliğine (en zorlu yarışta dünyanın en büyük bisikletçilerini geride bırakırken canının çektiği tüm kadınlarla birlikte olup üzerine milyonlar kazanmış bir kanser savaşçısı) yükselişini yansıtıyordu.

Armstrong evini çok seviyordu. Evin ferahlığına, açık arazisine, yerden tavana uzanan pencerelerine bayılıyordu. Çocuklarının futbol oynadığı yemyeşil bahçesine ve berrak havuzuna (“sınırsız değil, negatif-kenarlı havuz; doğru yaz!”) hayrandı. Evin ardında sıra sıra yükselen İtalyan servileri vardı.

Buraya 2006’da Fransa Bisiklet Turu’nu rekor kırarak yedinci defa kazandıktan sonra taşınmıştı. Bir defasında burasının sığınağı olduğunu söylemişti. İçinde “kimse bana bulaşamaz” demişti. Doping yaptığını ortaya çıkarmaya yönelik, neredeyse süreklileşmiş girişimlerden sıyrıldıkça, burada, ana holden önce sola, sonra hemen sağa dönerek açık şaraplığına girebiliyor, bir şişe Tignanella kapıp şansına kadeh kaldırıyordu.

Koltuklardan birinin yanı başındaki bir sehpa da Armstrong’un uzun mesafeli uçuşlarda tercih ettiği Golfstrim jetinin doksan santimlik bir modeli duruyordu. Havalanma sırasında

* Teksas’a özgü bir sığır türü. Austin’deki Texas Üniversitesi’nin sembolüdür. (ç.n.)

arkadaşlarıyla birlikte ayağa kalkıp ‘‘s rf’’ yaparlarmış bu uçakta. Armstrong uçağı 2012 Aralık’ında, USADA’nın hilelerini ortaya çıkarmasının ardından mahkeme masraflarını karşılamak için 8 milyon dolara satmıştı.

Malik nenin ikinci katındaki ‘‘sinema odasına’’ oturduğumuz anda ikiz kızları Grace ile Isabelle içeri daldılar. Onlu yaşların eşiğindeki kızlar adeta hık demiş, sarışın ve güzel anneleri Kristin’in burnundan düşmüşlerdi. G l msemeleriyle gümüş diş telleri ortaya çıkıyordu.

 ki kardeş, koltuğu trambolin niyetine kullanırken, Isabelle, ‘‘Baba!’’ dedi, ‘‘internetteki etekleri aldın mı?’’

‘‘Aldın mı baba?’’ dedi Grace.

‘‘Yok, daha almadım, dedi Armstrong. ‘‘Bira saatim geldi; siz hanımlardan biri, bir şişe getirir mi acaba? Shiner Brock...

‘‘Shiner Bock!’’ diye bağırdı Grace. ‘‘Bilmiyor musun, bira o! B-O-C-K!  evir-a  kapak değil!’’

Birası geldiğinde Armstrong bana döndü ve, ‘‘Berbat hayatım bu işte,’’ dedi. ‘‘Berbat.’’

Evde  ocuk olmasını nasıl sevdiğinden bahsetti. Çocuklar saydam ve safmış; madik atamayacak kadar k   km şler. İnsanların çıkarları uğruna kendisini kullandığını hissedip hissetmediğini sordum.

‘‘ yle,’’ dedi.

‘‘Kim ama?’’

‘‘Herkes. Sıraya gir.’’

Bir zamanlar odasını sığır kafatasıyla süsleyen oğlan, sanatın k litelisini ve pahalısını toplayan bir koleksiyoncuya dönüşmüştü. Hassasiyetleri şaşırtıcı ama belirgindi. Eve girdiğinizde on bir buçuğa bir bu ukluk bir vitray görüyor, yakından baktığınızda aslında yüzlerce renkli kelekten yapılma bir tablo –Damien Hirst’ n *The Tree of Life*– olduğunu anlıyordunuz. Hirst kışkırtıcı yerleştirmeleriyle (mesela bir cam mahfaza içinde, kurtçuk kaynayan kesik bir inek kafası) meşhurdur. 2009’da Armstrong’un bisikletini keleklerle bezediğinde Hayvanlara Etik Muamele

adlı hayvan hakları grubu, çalışmayı “dehşet verici barbarlık” tanımıyla nitelemişti.

Evindeki sanat eserlerini gördükçe Armstrong’un sanat zevki daha bir tuhaf gelmeye başladı. Seçtikleri için karanlık demek, kibarlığa giriyordu; tartışmalı tanımıysa fazla basit kaçardı. Armstrong’un her biri için tek söylediği “feci kıyak”tan öteye gitmiyordu.

Bir de şuna bakın ama: Pek pahalı resmi yemek salonunda-ki, iki yanında kiliseden gelme kutsal suyla dolu çanakların bulunduğu şöminenin üzerinde, 1987’de plastik bir haçı idrarının içinde çektiği resimle nam salmış fotoğrafçı Andres Serrano’nun *Piss and Blood No. VII* adlı, kan ve idrarlı bir fotoğrafı asılıydı. Fotoğraf ve yüzlerce kan ve idrar testini geçtiğini iddia eden bir sporcuyla aynı odada bulunmanın ahenkli bir yanı vardı.

Armstrong’un derin düşüncelere daldığı yer, loş, koyu tonlarda lambri kaplı çalışma odası, salonun diğer ucundaydı. Köşeye yerleştirdiği masasının tam karşısındaki Fransa Bisiklet Turu ödülleri (altın işlemeli yedi adet mor porselen kupa) duvarda, kitaplığın üzerinde asılıydı. Her birinin kendi aydınlatması vardı.

Masanın solunda ailesiyle, dostlarıyla, sevgilileriyle, takım arkadaşlarıyla yaşadığı kırık ilişkileri yansıttığı düşünülebilecek sanat eserleri... Luis González Palma’ya ait, sarılmış dans eden bir adamla kadının sepya tonlu bir fotoğrafı... Dans etmiyorlar mıydı yoksa? Yakından bakınca sırtlarından çıkan sivrilikler gördüm. Armstrong resim için sadece kasvetli demekle yetindi.

Ve bir de İsa’yla ilgili eserler vardı...

Masanın sağ yanındaki on yedinci yüzyıl işi, İspanyol menşeli çarmıha geriliş tablosu neredeyse duvarın tamamını kaplıyordu. Altın rengi, parıltılı hareyle çevrili başı yana düşmüş İsa’nın ayakları dibinde dua eden dört kadın... Tablo yıllar önce Armstrong’un İspanya’da, Girona’daki evlerinin içine Katolik eski karısı için yaptırdığı şapelde asılıymış. Kendisi dindar değil; örgütlü dinleri, ikiyüzlülerin bir araya gelmesi olarak gördüğünü söylüyor.

Çalışma odasının dışındaki, merdivene bakan köşede bir başka çarmıha geriliş tasviri vardı. Eserin tam etkisi, çarmıha gerilmiş İsa'nın görünürlük kazandığı belli açılardan anlaşılıyordu sadece.

“Bin günahın yükünü tek adam sırtlanmış,” dedi Armstrong. Ama bu çarmıha geriliş tasvirleri önünde bile aslında kendisinden bahsediyordu. Yüzyılın tüm dopingci bisikletçileri arasından kurban seçildiğini yazmamı istiyor ve yapmam gereken buymuş gibi davranıyordu.

Çalışma odasındaki sehpayı gitti ve bir heykel aldı: elden dirseğe kadar bir kol. Japon heykeltıraş Haroşi'ye ait bu heykel, preslenmiş kaykay katmanlarından yapılmıştı. Heykelin orta-parmağı havadaydı.

“Hayatımın öyküsü aşağı yukarı bu işte,” dedi. Ardından heykeli yüzüme tuttu. Armstrong'un elleri dikkatimi çekti. Avuçlarında, dediğine göre doktorların yaktığı kistlerden kalma ufak yaralar vardı. Stigmata* geldi aklıma.

Gülerek, “Siktir,” dedi.

Yedi yıl önce, ilk evliliğinden olan çocuklarına (Luke, Grace ve Isabelle) liseyi büyük meşe ağacının yanındaki evde otururken bitirecekleri sözünü vermiş. Çocuklarına borcuymuş bu. Defalarca Teksas'tan Fransa'ya, Fransa'dan İspanya'ya sürüklemiş çocuklarını. En azından artık bir yere yerleşebileceklermiş. “Babalarının,” dedi, “bir daha taşınmayacağına söz verdim.” Aneleri Kristin'e altı dakika mesafede oturacak, siyah beyaz aile fotoğraflarıyla çevrili dev mutfak masasının aşinalığına güvenebileceklerdi. Babalarının çoğu gece nerede olduğunu (koltukta, televizyon karşısında, CNN'de *Anderson Cooper 3600*'yi izlerken) bileceklerdi. Armstrong 2012 yazında büyüyen ailesi için eve yedinci yatak odasını ekletmişti. Malikâne çoktan karargâhına dönüşmüştü. Zarif, sarışın sevgilisi Anna Hansen ve iki çocukları, dört yaşındaki Max ve iki yaşındaki Shirley Temple kopyası

* Hz. İsa'nın vücudundaki işkence ve özellikle el ve ayaklarındaki mih izleri. (ç.n.)

Olivia'yla burada oturuyordu. Armstrong ile klanı burada, mutlu ve güvende uzun yıllar yaşamayı planlamıştı.

Ama şimdi nakliyeciler yoldaydı. Tarih, 6 Haziran 2013'tü; Luke'un liseyi bitirmesine beş sene vardı. Sabah bir dizi siyah kamyon kapının önüne gelecek ve kısa kollu gömlekli nakliyeciler kamyonlardan taşacaktı. Eve şimdiden cenaze havası çökmüştü. Nakliyeciler daha önce taba cephesi ve yanık portakal rengi çatısıyla mini-malikâne denebilecek misafirhaneyi boşaltmıştı.

7 Haziran günü, nakliyecilerin evi boşaltışını izlemek üzere bir kez daha gittim. Armstrong'un Fransa Bisiklet Turu kupalarını aydınlatmalı raflarından alıp kabarcıklı yeşil plastiğe sararak mavi kutulara koydular. Nakliyecilerden biri, üzerinde 64 yazan bir kutuya, yedinci ve son Fransa Bisiklet Turu zaferinden sonra Armstrong'un 2005 Discovery Channel ekibiyle yemek masasında çekilmiş, gümüş çerçeveli, 13x18 ölçülerindeki fotoğrafını yerleştirdi. Resimde Armstrong, takım arkadaşları ve takım menajeri Johan Bruyneel yedişer parmak kaldırmıştı. Hepsinin bileklerinde sarı Livestrong bileklikleri vardı. Masa yarısı boş şarap bardaklarıyla doluydu. Geçmişte kalmış bir hayattı...

64 numaralı kutu, diğerleriyle birlikte kamyonu yüklendi. Nakliyecilerin peşinden sinema odasına girdim. Beyaz pamuk eldivenli işçiler, koltuğun arkasında asılı yedi sarı mayoyu aldılar. Dün, Armstrong'la birlikte bu odada otururken aklına bir şey gelmişti. Koltuğa uzanıp mayolar hâlâ duvardayken poz vermek isteyip istemeyeceğimi sormuştu.

“Komik olur,” demişti.

Espriyi anlamamıştım.

Armstrong malikânesini şafaktan önce terk etmişti. 7 Haziran 2013, sabaha karşı 04.15'te Hansen ve beş çocuğuyla arabaya atlayıp yazın ilk kısmını geçirecekleri Hawaii'ye gitmek üzere Austin/Bergstrom Uluslararası Havaalanı'na gitmişlerdi.

Armstrong, kurduğu yuvaya dönüp bakmayacağını söylemişti bana. Dediğine bakılırsa duygusallıkla hiç işi olmamıştı. Taşınma sadece hayatının bir kısmının bitip yeni bir kısmının

başlaması demekti. Hepsi o, demişti. Ağızından dökülenlere inanmıyordu belki. Belki de inanmıyordu.

Birkaç gün sonra malikânesinde sadece iki eşyası kalmıştı. Biri, kamyonlara sığmayan 1970 model siyah bir Pontiac'tı. Haddinden fazla kamuya açık bir ilişki yaşayıp kansere yakalanmasından hemen önce terk ettiğı şarkıcı Sheryl Crow'un hediyesiydi. Bir başka Armstrong çöküşünü simgeleyen arabanın üzerinde 70.000 dolarlık fiyat etiketi duruyordu.

Diğer eşyaysa misafirhanenin salonundaki davul setiydi. Hayatı çökmüş bir erkekten bir başka parça... *Yavaş çalın davulu; sessiz öttürün düdüğü...* Sete bakarken aklıma, Teksas'ta çalıştığım dönemlerden bildiğim bu şarkının sözleri takıldı:

*Götürün beni vadiye, çimi üstüme seriverin,
Genç kovboyum ben, biliyorum hata ettim.*

BİRİNCİ KISIM

AİLE YALANLARI

1 B Ö L Ü M

Lance Armstrong'un annesi, kendi hikâyesinin her daim kahramanı. Anlattığına göre, ikisi –kendisi ve Lance– Trinity Nehri'nin verimsiz tarafındaki zorlu ortamda hayat mücadelesi vermişler. Kimseleri yokmuş. Lance babasını hiç görmemiş; Linda oğlunu tek başına büyütmüş. Bisiklete binmeyi öğrettiğini, sporculuğa teşvik ettiğini, teçhizatına paralar ödediğini, evlerini aldığını, tüm yarışlarına gittiğini, sponsorluk anlaşmalarını bağladığını ve her cumartesi sabahı saat yedide, mesela bir başka ergen orta mesafe koşucularını yenebilsin diye oğluyla dışarı çıktığını söylüyor.

Linda, otobiyografisi *No Mountain High Enough: Raising Lance, Raising Me*'de, "Gencecik ve yalnız bir anne, gerçek bir süper kahramanı nasıl yetiştirebildi?" yollu mütemadi soruyla coşuyor. Önsözünde, "tümüyle taraflı, öznel, makulleştirilmiş ve sohbet havasında" anlatımı konusunda uyarı yapıyor. "Başkalarının bakış açıları farklı olabilir" bile diyor. Öyle düşünenleri kendi kitaplarını yazmaya davet ediyor.

Eski kocaları Eddie Gunderson, Terry Armstrong ve John Walling için takma adlar kullanmış kitabında. Lance'in babasına, 1950-60'lı yılların televizyon dizisi *Leave it to Beaver*'ın sevimli, hoşgörülü karakterinden esinle "Eddie Haskell" adını vermiş. Gunderson'lar, Lance Armstrong'un ilk ailesi. Eddie Gunderson'la Linda Mooneyham lisede evlenmişler. Bebek yedi ay sonra doğmuş.

Şıpınışi nikâh, iki sorunlu aileyi bir araya getirmiş. Armstrong'un iki dedesi de, karılarının türlü badireler atlattıktan

sonra çocuklarını alıp kaçtığı iki ayyaşmış. Baba tarafından dedesi öyle feci bir adammış ki kedi yavrularını boğmak için kavanozlara tıkarmış. Lance'in babası, annesinin evleneceği sayıda (dört koca) kadınla evlenmiş bir alkolikmiş.

Armstrong yirmisine kadar biri kendi babası, biri evlâtlık eden ve bir de üvey, toplam üç baba görmüştü. (Linda Armstrong kitabında aşk hayatındaki başarısızlıkları "aptalca, kendine zararlı, akla ziyan ve fazlasıyla berbat" seçimlerine bağlıyor.) Sonrasında bir düzine "babalık" daha görmüş.

Motivasyon konuşmacısı Linda, gelmiş geçmiş en büyük bisikletçiyi yetiştirme mücadelesini ağzına sakız ederek geçimini sağlarken dinleyenlere hep, "Her şey bize karşıydı," ve, "Hayatta kalma mücadelesiydi," gibi cümleler kuruyor. Kitabında da Lance'in bir defasında New Mexico dağlarındaki bir yarışa nasıl uzun kollu mayosuz katıldığını ve diğer yarışçılar şık teçhizatlarla yarışırken oğlunun üşümek için kendi pembe anorağını giydiğini anlatıyor. O yarışta rekor kırmış Lance.

"Beş parasız fukaralıktan şahsi başarıya" gidişten bahsediyor ve oğlunun başarılarında hatırı sayılır rol oynayışını özenle vurguluyor. "Çocuklarınız," diyor, "kesinkes sizin ürününüzdür."

Anlatışına bakarsak Lance'in hayatında istikrarla sabit kalan bir tek kendisi var. Başlarda oğlunu kendisinin, sadece kendisinin şekillendirdiğini öne sürüyordu zaten. Söz konusu sürecin ilk adımı, oğlunu Gunderson ailesinden koparışymış. Bu hikâyenin kendi tarafını yıllarca anlattı. Çok sonraları hikâye, Eddie'nin annesi Willine Gunderson Harroff ile kız kardeşi Micki Rawlings'i gözyaşlarına boğmuş.

Linda Armstrong, Lance'i bir başına büyüttüğünü, Lance'in hayatında yer alan diğer kişilerin, ne kadar emekleri geçerse geçsin ya da ne kadar uzun yer alırlarsa alsınlar sadece ufak roller oynadıklarını söylüyor. Lance on altı buçuğuna gelene kadar sadece bir yılını bir eşi olmadan geçirmesine ve ilk kocasının ailesinin, o çalışırken Lance'e bakarak yardım ettiklerini söylemelerine rağmen kendisi için "yalnız anne" diyor.

Basın tüm bu trajedi ve zaferleri kullandı; tarihin gördüğü en büyük sporculardan birisinin, çocuğundan başka sarılacak kim-sesi olmadan geçinmeye çabalayan gencecik bir annenin ürünü olduğunu anlattı.

Willine Gunderson, Linda'nın mit üretme çabalarının ailenin pek hoşuna gitmediğini söylüyor.

Gunderson'ların Lance'in çocukluğuna dair anlattıkları hikâ-ye farklı. Bir kere Lance'in babasına Sonny diyorlar. Parlak kes-tane saçlı, çapkın sırtıslı ve arkadaşlarına arabalardan teyp çalar-ken yardım etmeye hevesli, yakışıklı, mavi gözlü bir haytaymış. Bir defasında lisedeki kız arkadaşının evine arka kapıdan moto-sikletle dalıp mutfığa girince, kızın ailesi polis çağırmış.

Mahalleleri Wynnewood'da –kentin orta sınıf semtlerinden biri. Linda'nın reklam videolarında bahsettiği “Dallas Toplu Ko-nutları” ile ilgisi yok– Gunderson'larla Mooneyham'lar komşuy-muş. Linda Mooneyham lisenin gözde prensesi ve amigo kız-lar grubunun yıldızıymış. Sonny ona çıkma teklifi etmiş. Çok geçmeden işler ciddiye binmiş ve kentte delikanlının motoru takviyeli Pontiac GTO'suyla gezmeye başlamışlar. Delikanlının çocuksu çekiciliği, 1970 kışında bir gece Linda'ya, “Savaşmaya-lım, sevişelim,” demesine yol açmış. Linda o gece hamile kalmış. On altısındaki Linda çocuğu aldırmaıy reddedince annesi evden kovmuş. Yapayalnız kalmak şöyle dursun (“Her şey bize karşıy-dı”) bir aile ona kucak açmış: Sonny'nin evine yerleşmiş. Aile içinde “Mom-o” diye çağrılan Willine Gunderson'ın evlatlık kızı oluvermiş.

Willine, kocası nafakayı her daim geç yollayan –yolladığında tabii– boşanmış bir anneymiş. Dallas First National Bank'te kırk üç yıl hizmet vermiş. Dediğine göre aile duygusu çok güçlüy-müş; iki kızı ve Sonny'yi haftada üç gün kiliseye götürürmüş. Ayrıldığı eşini hiç eleştirmez, çocuklarının babaları hakkında ka-rarı kendilerinin vermesini istermiş. Linda'nın hamileliği sırasın-da yakın arkadaş olmuşlar.

Linda'yla on yedisindeki Sonny, Linda'nın on yedinci yaş gününde, bol kıvrımlı gelinliğine rağmen birilerinin karnındaki şişkinliği kuşkusuz fark ettiği, sınıf arkadaşlarıyla dolu bir Baptist kilisesinde evlenmişler. 1971 Şubat'ıymış. Oğlan, Eylül'de doğmuş.

Oğlana, Dallas Cowboys takımının, bir sene önce on yaşında bir kıza teşhircilik yapmaktan tutuklanmış yıldız kanat oyuncusu Lance Rentzel'in adını vermişler. Babası doğumhanenin camından bebeğin kafasının fazla uzun ve fazla dar olduğunu görmüş. Ufacık tefecik anasının karnından dört buçuk kilo çıkmış minik Lance.

Babası, gözlerinde yaşlarla, "Kafası niye böyle?" demiş.

"Düzelir," demiş ablalarından biri. "Eminim düzelecektir."

Linda bir bakkal dükkânında yarım gün çalışmaya başlamış. Sonny bir fırında çalışıyor ve sabahları gazete dağıtıyormuş ama baba olması, ona hemen bir olgunluk getirmemiş. Reşit olmadan önce defalarca çocuk mahkemesine çıkarılmış. 1974'te, oğlu iki buçuk yaşında ve Linda'dan boşanmışken yetişkin olarak hapisteye ilk gecesini geçirmiş. Otomobil çalarken yakalanmış.

Evlilikleri iki küsur sene sürmüştü. Linda kitabında Sonny'nin hoyratlığından bahisle kolları ve boynunun morluklarla dolduğunu öne sürüyor. Sonny ise karısını sadece bir defa tokatladığını yıllar sonra itiraf etmişti.

Gunderson, ailesine, boşanmanın ardından aylarca zombi misali dolaştığını söylemiş. Bozduğunu tamir etmek istemiş ama nasıl yapabileceğini bilememiş. Oğlunun gündüzleri bırakıldığı kreşin karşısında oturur, bahçede oynayışını seyredermiş. Nafaka ödeyememiş yahut ödememiş. Posta kutusunda suçlarcasına biriken talep mektuplarına aldırmamış.

Armstrong baba tarafında Lance Edward Gunderson adıyla tanınıyor. Noel ve ailenin bir araya geldiği diğer günlerde Lance'i hâlâ kuzenleriyle oynadığı yerde görüyorlar. Sararmış, solmuş fotoğrafları hâlâ ailede. Babaannesinde, Armstrong'un annesinin hazırladığı 10x10 cm bir fotoğraf albümü var. Linda

albümü oğlunun adıyla imzalamış: “Mom-o Willine’e: Sevgilerimle, Lance.”

Willine “Mom-o” Gunderson, Armstrong’un babaannesi. Birlikte çekilmiş fotoğraflarının hemen hepsinde bebek Lance’i gözleri kapalı, babaannelerin sonsuza dek sürsün istedikleri anlardaki gibi öpüyor. Arzusunun yerine gelmeğinde kısmen kendi oğlu kabahatli.

Gunderson, oğlu Lance’i her görüşünde çocuklaşıverirmiş. Annesi ve ablaları izlerken oğlanı on vitesli bisikletine ve motosikletine bindirip gezdirmiş. Tabii bu gezilerden bazılarının nahoş sonlanması kaçınılmazmış. Lance bir defasında eve baldırında, motosikletin egzoz borusuna değdiği için çeyrek dolar büyüklüğünde bir yanıkla dönmüş. Bir başka seferinde bisikletin tekerleğine sıkışan başparmağına kan oturmuş. Linda ihmalkârlığı yüzünden Sonny’yi suçlamış ve gözetimlerindeyken oğlanın yaralanmasına izin verdikleri için Willine’e epey laf etmiş.

Willine ise genç anneye, “Oğlanı hayatı boyunca altın kafeste tutamazsın,” demiş.

Linda terslemiş kadını: “Oğlum için neyin iyi olduğunu ben bilirim!”

“Pek anaçtı,” diyor Willine. “Ama çok gençti; bebeklerin birden fazla kimseyi seveceğini anlamıyordu. Oğlu kendinden başkasını sevmesin istiyordu. Oysa bebekler sevgi gösteren herkesi severler. Başkalarını sevmeleri annelerine sevgilerini eksiltmez.”

Linda 15 Şubat 1973’te boşanma başvurusu yaptığında Sonny’ye artık katlanamıyormuş. Boşanma evrakının imzalanmasından bir yıl sonra, 1974 Mayıs’ında toptancılık yapan Terry Armstrong’la evlenmiş. O zaman kestirememekle birlikte Sonny’nin Lance’le hayatı yakında bitecektmiş.

Armstrong’lar çok geçmeden taşınınca Gunderson’larla bağlantıları kopmuş ve Terry, Lance’i resmen evlat edinmiş. Linda otobiyografisinde Willine’in, oğlanın Gunderson’ları bir daha hiç görmemesinin en iyisi olacağı fikrine katıldığını söylüyor.

Ama biri ne zaman çıkıp bunu söylese Willine'in ağzı açık kalır. "Yo, hayır, hayır," der.

Willine'in Linda ve ailesiyle son doğrudan teması, Lance beş ya da altı yaşındayken gerçekleşmiş. Lance'e aldığı Noel hediyelerini anneanneye götürmüştü. Anneanne, babaanneye, "Linda senden hiçbir şey almamamı tembihledi," demiş. "Verdiğin ufak tefek hediyeler, Lance'in senle görüşmesinden sonra Linda'nın çektiklerine değmiyormuş."

Üzüntüyle titreyen Willine usulca, neredeyse kendi kendine mırıldanırcasına, "Bir aileyi parçalamaya hakkınız yok," demiş ve elinde hediyeler, gözlerinde yaşlarla dönüp gitmiş.

Lance gittikten sonra Willine ile Micki, oğlanın fotoğraflarını boyunlarında, altın madalyonlarda taşımışlar hep. Lance babaannesinin madalyonundaki fotoğrafta itfaiye arabası kırmızısı tulu-muyla, belki on aylık bir bebek. Halasındakindeyse biraz daha büyük ve pek şaşkın gülümsüyor.

Lance'i son gördüğü gün, Willine'in aklından hiç çıkmamış. O gün Lance'e bakıyormuş; Lance dört yaşlarındaymış. Anne-si almak için uğradığında ufaklık yemek masasının altındaymış. Babaanne, oğlanın, "Ben burada kalacağım. Hiç yer kaplamam. Masanın altında otururum," dediğini hatırlıyor. Ama annesi çocuğu elinden yakalayıp kapıya sürüklemiş. Ağlamış Lance. Kapıyı çarpıp çıkmış Linda. Babaanne, torununu bir daha görememiş.

Gunderson'lar, Armstrong'ların Dallas'ın kuzeyindeki ban-liyölerinden Richardson'a taşındığını bilmiyorlarmış ve izlerini sürebilecek bir avukat ya da özel dedektif tutacak paraları yok-muş. Lance'in günün birinde, belki kendi çocuğu olduğunda on-ları arayabileceği umuduna kapılmışlar. 165 yıl önce akrabaları-nın kurulmasına katkı yaptıkları kiliseleri Four Mile Lutheran'da yıllar yılı tüm cemaat, her pazar Armstrong için dua etmiş.

Gunderson'lar arada Armstrong'a mektup yazmışlar ama Armstrong hiç karşılık vermemiş. Linda'nın ailesine nadiren te-lefon açmışlar ama her seferinde telefon yüzlerine kapanmış.

Linda'nın kardeşi Alan, Sonny'nin haline üzülürmüş ve Gun-derson'ların oğlanla ilgili tek haber kaynağıymış. Bir defasında

Sonny'nin yanına geldiğinde Lance'in renkli okul fotoğrafını vermiş. Gunderson'lar beş yılı aşkın süredir görmedikleri oğlanın resmini doyasıya incelemişler.

Lance babasının koyu mavi gözleri ve çıkık elmacıkkemiklerine sahipmiş. Acaba, demişler, ailenin başka özelliklerini de taşıyor mu? Katı ve inatçı mıymış? Otoriteyle problemlili miymiş? Dünyaya uç noktalardan bakıyor muymuş? Kinci miymiş?

Armstrong'un babaannesi bugün doksanına yakın. Seksenine bastığında Dallas'ın malikâneler ve bekçi kulübeleriyle bezeli en lüks semtlerinden birinde oturan kızı Micki'nin yanına taşınmış. Micki, 2011'de Dallas Belediye Başkanlığı'na seçilen Mike Rawlings'le evli.

Willine'in gür kestane saçları artık bembeyaz. Gençliğinde dimdik durmasıyla meşhur babaanne artık iki büklüm; yürüteç kullanıyor ve görebilmek için kapkalın camlı gözlüğüne ve parlak ışığa muhtaç. İşitmesi de zayıflamış ama kafası hâlâ zehir gibi çalışıyor. Başucunda yedi torunundan altısının ve torunlarının on bir çocuğundan gene altısının fotoğrafları var ama Armstrong ya da Armstrong'un beş çocuğundan hiçbirinin tek bir fotoğrafı bile yok. Ailesinde Lance Armstrong diye biri hiç var olmamış sanki...

2 B Ö L Ü M

Terry Armstrong'dan geriye sadece soyadı kalmış. Linda, Terry'yi, Eddie Gunderson'ı sildiği gibi silmiş. Boşanma kayıtlarına göre on dört yıl, Lance on yedisine gelene kadar evli kalmışlar. Bu arada Linda hâlâ kendisini, çocuğunu yalnız büyütmek zorunda kalmış bir anne olarak tanıtmaya devam ediyor.

Motivasyon konuşmacısı gibi olan kariyerinde (konuşma başına ücreti 20.000 dolara kadar çıkabiliyor) Terry'nin Lance'in hayatına katkısına dair tek bir kelime dahi yok. (Bazı gazetelerde evliliğinin Lance on üç yaşındayken sona erdiğini söylediği yazıldı. Linda, bu kitap için benle görüşmeyi reddetti.) Otobiyografisinde Terry'nin adı geçmiyor. Adamcağızdan "toptancı" yahut "satıcı" diye bahsediyor. Hakkında söylediği en hoş sözler şöyle: "Satıcı, Lance'in küçükler ligi takımını çalıştırdı. Buradaki çabası bir parça övgüyü hak ediyor ama antrenörlükten zevk aldığından emin değilim. Lance de Satıcı'nın istediği türden bir beyzbol yıldız adayı değildi zaten."

Gerçekteyse Terry Armstrong, Eddie Gunderson'la taban tabana zıttı. Eddie Gunderson gecelerini karısı ve çocuğu yerine R&B kulüplerinde geçiren, Pontiac süren havalı bir "kötü çocuk"tu. Bir papazın oğlu olan Terry Armstrong ise kilise müdavimi, düzgün bir iş sahibi ve babalığa hevesli, yirmi ikisinde bir gençti. İşyerleri ve okullara kızartılmış et ve mısır unu kaplı sosis veren gıda toptancısı Terry Armstrong, Linda Mooneyham Gunderson'la bir oto galerisinde tanıştı ve bu hoş, atak kumrala gönlünü kaptırdı. Çıkmaya başladılar ve çok geçmeden evlenme teklif etti. Terry, Linda'yla evlendiğinde hep arzuladığı oğlan

babası rolüne kavuştu. Linda'ysa Terry'de sağlam, istikrarlı, evini geçindiren bir eş buldu.

Boşanma kayıtları ve Terry'nin kendisi, çiftin, Lance'in kişiliğinin şekillendiği yıllar boyunca (iki yaşından on altısına kadar) evli kaldığını söylüyor. Lance markalaşan itici, küstah kabalığını şekillendirmeyi bu sürede öğrenmiş.

Baba-oğul arasında, sıklıkla gaddarlığa varan bir gerilim varmış. Lance bu gerilimi Terry'nin küçükler ligi takımını çalıştırdığı sırada ve daha sonra, bisiklet yarışçılığının başlarında tavsiye verirken fark etmiş. Terry, özellikle oğlan beklentilerini karşılamadığında ısrarcıymış.

Lance ilk BMX bisiklet yarışında düşüp ağlamaya başlamış. Terry yanına gelmiş ve, "Buraya kadar, gidiyoruz," demiş. Ardından Lance'in bisikletini almış. "Bitti. Adımı taşıyan hiçbir çocuk pes etmez." Gereğince teşvik edilen yahut ürken Lance bisikletini geri almış ve bir başka yarışa katılmış. Terry bu hareketi oğlunun sıklığına delil saymış.

Lance yedi ve sekiz yaşındayken Garland'daki YMCA futbol ligi takımlarından Oilers'ta oynamış. Takım antrenörlerinden biri Terry Armstrong'muş. İlk antrenmanda Terry çocuklarla babalarını etrafına toplamış. "Kurduğumuz takımı anlatayım size," demiş. "Oğlunuzda iş yoksa forma yüzü göremeyecek demektir. Burası 'katılmak önemli' takımı değil. Biz şampiyon olacağız."

Terry, lig kurallarına aldırmadan diğer takımların antrenmanlarını videoya alır ve avantaj elde etmek için okul sonrası kendi evinin arka bahçesinde antrenmanlar yaptırırmış. Lance'e uykudan önce masal yerine Vince Lombardi'nin* kazananlar ve kaybedenler hakkındaki ünlü ve hararetli konuşmalarından birini okurmuş. Bir defasında, Lance'in bir maçın dördüncü çeyreği boyunca oyunu salladığını düşünerek oğlanla bir hafta konuşmamış. Lance akşam yemek masasına geldiğinde, "Sünepenin

* Vincent Thomas Lombardi (1913-1970): Amerikan futbolunun gelmiş geçmiş en büyük antrenörlerinden kabul edilen oyuncu, antrenör ve idareci. (ç.n.)

tekisin sen; çaba göstermedin maçta,” dermiş. Bu arada sekiz yaşındaki çocuklardan kurulu takım, on bir maçta on bir galibiyetle devam ediyormuş lige.

Terry ile Linda kusursuz çift değıllermiş. İkisi de birbirlerine delice âşık olduklarını hatta evliliklerinin temelinde aşkın yattığını söylemiyor. Ne Linda kitabında ne de Terry verdiği röportajlarda nikâhlarının ayrıntılarını hatırlayabiliyorlar.

Lance’in arkadaşlarından bazıları, annesinin Lance’e ebeveyninden çok arkadaş olduğunu söylüyor. Bir defasında Lance’in annesine, mezuniyet töreni için tuttuğu limuzinle gelmesi için süslenmesini söylediğini, Lance, annesi ve çıktığı kızın pek rahatsız bir üçlü oluşturduklarını hatırlıyorlar. Arkadaşları ve eski antrenörlerinden birkaçı Linda’nın, oğlunun her türlü arzusuna onay veren türden bir anne olduğunu anlatıyorlar. (Mesela ehliyet almak için sınava arabayla tek başına gitmiş.)

Haliyle ve dediğine bakılırsa disiplin işini Terry Armstrong üstlenmek zorunda kalmış. Lance itaatsizlik gösterdiği ya da karşılık verdiğinde (ikisi de sık olurmuş) Terry, Linda’nın eve gelmesini bekler, geldiğinde üniversite öğrenciliğinden kalma geniş kriket sopasını alıp Lance’e, “Dizlerine sarıl!” der, oğlan poposuna vurarak cezalandırmış.

Lance odasını temizlemediğinde, ortada tek bir çorap dahi kalmışsa Terry, okuduğu Kemper Askeri Okulu protokolleri uyarınca (ceza amacıyla öğrencinin bir battaniyeye sarılıp diğer öğrencilerce dövülmesi) iki defa vururmuş oğlanın kışına. Karşılık mı verdi? Gene iki sopa... Lance yıllar sonra bu cezalandırmaların sarsıcılığından, fizikselden çok ruhsal acı verdiğinden söz edecekti.

Terry ile Linda, Lance’in okul durumu yüzünden sık kavga ederlermiş. Terry, “Ödevin bitmeden dışarı çıkamazsın dediğimde, ‘Oğlan benim, kuralları ben koyarım,’” cevabını aldığını hatırlıyor. “Karnesini sorduğumda, ‘Bana bırak; benim oğlum o,’ derdi,” diyor.

Ebeveynlerin anlaşmazlıklarının belki de kaçınılmaz sonuçlarından biri, Lance’in öfkeli ve saldırgan bir çocuğa dönüşmesiydi.

Ortaokul sınıf arkadaşları, “zayıf çocuklara dadanan, her gün tacz eden” türden klasik bir zorba olduğunu söylüyorlar. Sürekli birileriyle ya da bir şeylerle didişirmiş.

Kısa boylu ve ufak tefek Armstrong, tarak ya da fırça dinlemeyen bulaşık teli saçlarıyla liseye geçtiğinde dışlanmış. Spor konusunda küstah ama sosyal alanda, en azından futbolu bıraktığı için kısmen güvensizmiş. Futbolun herkesin gözdesi olduğu Teksas’ta yaşıyormuş sonuçta.

Terry Armstrong evlatlığının ortaokulda futbolu, takım arkadaşlarına kızdığı için bıraktığını söylüyor. Koşma ve yüzme gibi, kontrolü kendi başına yürütebileceği bireysel sporlara yönelmiş. Yeteneği doğalmış. Babalığı, ders notlarıyla üniversiteye girmesini zor gördüğünden sürekli destekleyip zorlamış. “Ölümüne severim oğlumu ama hep söylerim, kafaca pek parlak değildi,” diyor Terry Armstrong. “Okuma disiplininin yoksundu. Spor konusunda o kadar yüklenmemin tek nedeni buydu. Okumasının yolunun spordan geçeceğini biliyordum. Tembeldi; ders çalışmak istemezdi. Koşmak isterdi. Bisiklet sürmek isterdi. Oyuna gitmek isterdi.”

Terry, Lance’in spor ve diğer ders dışı faaliyetlerin tüm avantajlarından faydalanmasını sağlamış. En iyi beyzbol eldivenini almış. Yepyeni bir davul seti almış. En kaliteli bisikletleri almış. Üstü açılır, kırmızı bir Fiat araba almış. Armstrong’un komşusu ve yakın dostu Adam Wilk, “Lance ne istediye aldılar,” diyor.

Lance aralarında kendisi gibi Posta Hizmetleri takımına* giren Chann McRae gibi geleceğin birkaç yıldızının bulunduğu ufak bir ekiple çalışmış. Genç sporcular daha iyisi için birbirlerini zorlamaktan haz duymakla birlikte Lance, kıl payı farklarla yarış kazanmayı sevmezmiş. Rakiplerini ezmek istermiş. Wilk, Lance’in, “Bugün dantelli donunu giymedin mi?” ve “Zayıf kancığın tekisin sen! Niye katıldın ki yarışa?” gibi sataşmalarını hatırlıyor.

* ABD Posta Hizmetleri Profesyonel Bisiklet Takımı: 1989’da Sunkyong adıyla amatör takım olarak kurulmuş, 1996-2003 arasında Posta Hizmetleri ve 2005’ten dağıldığı 2007’ye kadar Discovery Channel adlarıyla yarışlarda boy göstermiştir. (ç.n.)

Okuldaki başarısızlığına karşın Linda, Lance'in spordaki başarılarından gurur duyuyormuş. Wilk, "Spor olmasa geriye dönüp baktığınızda Linda'nın Lance'i doğru dürüst yetiştiremediğini söyleyebilirsiniz," diyor. Spor yeteneği olmasa Armstrong hayatta ne yapabilirdi, hiç tahmin edemiyor. "Genç bir suçlu, belki bir mahkûm," diyor. "Başka herhangi bir konuya ilgi gösterdiğini hiç hatırlamıyorum. Tümüyle kazanmaya odaklanmıştı ve bana kalırsa hâlâ öyle."

Lance Armstrong, Terry'nin gizli hayatını on dördünde keşfetmiş. San Antonio'da düzenlenen takımlar arası bir yüzme yarışına gidiyorlarmış. Terry'nin bir şeyler yazdığını, kâğıtları buruşturup attığını görmüş. Bu kâğıtlardan birini alıp okuduğunda babalığının metresine aşk mektubu yazmaya çalıştığını anlamış. Acıyıp annesine söylememiş. Ama Terry o günden sonra ezilecek bir düşmana, bir başka kayıp babaya dönüşmüş.

Armstrong babalığının yerini dolduracak kişiyi hemen bulmuş: profesyonel triatloncu Rick Crawford. Crawford, on dört yaşındaki Armstrong'la Dallas'taki bir havuzda tanıştığında kendisini neyin beklediğinden elbette habersizmiş. Yan yana iki kulvarda yüzüyorlarmış. Armstrong triatloncuyu geçmek için var gücüyle yüzmüş; Crawford çok etkilenmiş.

Nasıl olduğunu tam bilemiyor ama Lance'ten on iki yaş büyük ve hiç antrenörlük yapmamış Crawford, Armstrong'un triatlon kariyerine başlamasını sağlamış. Armstrong bu spor dalında, organizatörlerin mutlaka görmek istediği türden bir yıldız dönüşüvermiş. Dalın en iyilerine kafa tutan türden bir yetenek, bir yıldız olarak reklamını yapmışlar. Crawford, Armstrong'un çabucak zirveye çıkışına şaşmış. Dediğine göre ulusal sıralamada günden güne yükselmiş; dereceleri "yürürken pisleyen kazın bıraktıkları misali" art arda gelmiş. Birlikte on sekiz ay antrenman yapmışlar.

Crawford, Armstrong'un mücadeleciliği karşısında afalladığını söylüyor. Yarışlarda rakiplerine, "Ezeceğim hepinizi; beş para etmezsiniz," dediğini hatırlıyor. Yarışın başında ve bitiş çizgisinde

söylemiş bu lafları. Crawford, “Lance, hoş değil bunlar; bırak bacakların konuşsun,” dediğini de hatırlıyor.

Crawford antrenmanlarda gözünü, motorlu her aracı tehdit olarak gören Armstrong’dan hiç ayırmamak zorunda kalıyormuş. Yanından fazla yakın geçen arabaların peşine takılır, sürücüye küfretmek ve tehdit savurmak için var gücüyle pedal basarmış. Kimseye karşı duygularını saklamazmış. Crawford, Armstrong’un bu huyunu özellikle babasını tehdit ettiği zaman fark etmiş.

Başlarda Armstrong ailesinin Plano’nun orta sınıf semti Los Rios’taki evinde Crawford’ın gözüne sıra dışı bir durum çarpmamış. Aile sade, çiftlik tarzı, üç yatak odalı, yüz kırk metrekarelik, ufak bahçeli bir evde oturuyormuş.

Derken Crawford etraftan ailenin sorunlarını duymaya başlamış. Armstrong’un babasıyla yumrukleşmesi, cam sehpanın üzerine düşüp sehpayı paramparça ettikleri gelmiş kulağına. “Kötü olmaya teşvik ediliyordu,” diyor Crawford. Aile dostlarıysa kontrolden çıkmış bir ergen görüyorlarmış.

Linda ile Terry evde kavga ederlerken oğullarıyla Crawford vakit geçirmiş, delikanlıyı çalıştırmış ve sportif yetenekleri sayesinde birlikte, bedava uçak bileti ve konaklama imkânı sunan organizasyonlara gitmişler. Bermuda’daki bir triatlon yarışından önceki gece Lance, Crawford’ın kiraladığı mobileti “ödünç alıp” kiralayan şirkete saatler sonra teslim etmiş. Daha sonra, birçok profesyonel sporcunun bulunduğu bir bungalovda bir kriket sopası kapıp topa vurarak bardaki şişe ve bardakları tuzla buz etmiş.

Crawford daha fazla dayanamamış. İlgisiz gördüğü ebeveynlerine düşenleri yapmaktan yorulmuş. Armstrong’u duvara yapıştırıp, “İşin bitti, birader,” demiş.

Armstrong, “Siktir git,” deyivermiş hemen. “Babam değilsin sen! Sakın bir daha benle böyle konuşma!”

Lance, biyolojik babası ve Terry Armstrong’a yaptığı gibi, Crawford’ı ardında bırakmış.

“Suçlanacak tarafı yok aslında,” diyor Crawford. “Çoktan beş yıldızlı otellerde kalmaya başlamıştı ve çevresi hayranlarıyla doluydu.”

Crawford, Armstrong’un Oedipus kompleksiyle hareket ettiğini hatırlıyor. Hayatındaki tüm baba figürlerinin kötü adam çıktığını ve çıktığı her kızın annesine benzediğini söylüyor.

Buna karşılık Armstrong, Crawford için gücenmiş, “öfkeli ve deli” biri, diyor. Ayrıca Crawford’ın sporcuların doping yapmasına yardım ettiğini de ekliyor. Crawford, Armstrong’dan ayrılışından yıllar sonra, 2012’de, Posta Hizmetleri takımının profesyonel yarışçıları Levi Leipheimer ve Kirk O’Bee’nin performans artırıcı ilaçlar almalarına yardım ettiği itirafında bulunmuştu. Crawford bunu sadece Armstrong takımın doping standardını belirlediği için yaptığını söylemişti. Dediğine göre söz konusu bisikletçiler, Armstrong ve diğer seçkin yarışçıların özel bir ilaç programına katıldığını duyan acemilerdi. Sadece ayak uydurmak istemişlerdi. Crawford daha sonra Colorado Mesa Üniversitesi’ndeki antrenörlük görevinden, bir atlete doping verdiği suçlamasıyla kovuldu. Suçlamayı reddediyor. Peki, Armstrong’un doping yapması meselesine gelirsek: Crawford genç triatloncuya kuralları esnetmesinde yardım etmiş miydi acaba?

“Hayır,” diyor Crawford, “hiçbir çocuğa ilaç vermem ben.”

Linda Armstrong her daim Lance’e yardım edebilecek kişiler arıyordu ve karşısına spor ayakkabısı markası Avia bünyesinde çalışan yerel spor organizatörü Scott Eder çıktı. Eder’in Lance’le yolu 1986’da, Dallas’ta düzenlenen bir biatlonda kesişmişti. Armstrong yarışı kazandıktan sonra Eder kapısını çalıp bir çift Avia hediye etmiş ve muhtemelen istediğini alarak çıkmıştı.

Linda, Eder’a, “Oğlumu kollar, menajeri gibi davranabilir misin?” demiş.

Eder, Lance’in deyişiyle “antrenör, artı menajer, artı ağabey” olmuş.

Armstrong müthiş bir sporcu olduğunu çoktan kanıtlamıştı.

İlk triatlonunu –bir Demir Çocuklar yarışması– daha on üç yaşında kazanmış ve aynı yıl yapılan ulusal Demir Çocuklar yarışında ikinci gelmişti. On dördünde, katılabilmesi için Terry Armstrong’un doğum belgesinde yaptığı değişiklik sayesinde yetişkin yarışlarına katılıyordu. Ertesi yıl ise ikinci defa Dallas’ta düzenlenen Başkanlık Triatlonu’na katıldı. Yarışta altı defa Demir Adam dünya şampiyonluğunu kazanmış Mark Allen gibi birçok yıldız boy gösteriyordu.

On beşindeki Armstrong, büyük yıldızların fazla gerisinde değildi. Yüzmede Allen’ı geçmeyi başarmıştı. 1987’deki yarışta Allen’la yan yana pedal çevirmiş, şampiyonun dikkatini çekmişti. Yan yana geldiklerinde Armstrong, “Siz Mark Allen mısınız?” demiş, Allen evet deyince neredeyse yarış sonuna kadar yanından ayrılmamıştı. Armstrong yarışı altıncı bitirmiş ama triatlon da geleceğin yıldızı adını kazanmıştı.

Allen daha sonraları Başkanlık Triatlonu yarış yöneticisi Jim Woodman’a genç Armstrong’un muazzam yeteneğinden bahsetmiş. “Bir türlü geride bırakamamış çocuğu; ürkmüş o zaman,” diyor Woodman. Armstrong ertesi yıl triatlonu kazandı. Ayrıca eski hocası Crawford’ı geçerek Teksas eyalet şampiyonluğuna da ulaştı. *Triathlete* dergisi, Armstrong’un triatlon tarihinin en büyük sporcularından biri olacağını yazdı.

On altısına geldiğinde yıllık kazancı 20.000 doları bulan Armstrong profesyonelliğe geçti. Eder seyahatlerini düzenliyor, pazarlıklarını yapıyor, tanıtımını hallediyor ve yol menajerliğini yürütüyordu. Triatlon programlarını toplayan, sponsor bulan ve yarışları için bütçe belirleyen Eder ayrıca Armstrong’un iki yaz boyunca Kaliforniya’da en büyük yıldızlarla antrenman yapmasını da ayarladı.

Eder bana, Armstrong’la toplamda yirmi beşten fazla şehir dışı yarışa gittiğini söyledi. Daktilosunda yazdığı programları gösterdi. Bermuda’daki prenses gibi pahalı otellerde kalmayı da içeren seyahatlerin masraflarını genellikle yarışları düzenleyen sponsorlar üstleniyormuş. Armstrong henüz daha çocukmuş

ama süper yıldız muamelesi görüyormuş. Armstrong'lar tek kurşu harcamak zorunda kalmamışlar.

Linda yarışlarının çoğunda oğlunun yanında olduğunu öne sürmüştü. Eder farklı düşünüyor. "O, yaklaşık üçüne geldi," diyor.

Eder delikanlıda azıcık paranoyak bir savaşçı gördüğünü söylüyor. Ters baktığınızda, "Ne bakıyorsun be?" deyiverirmiş. Barlara kaçak girer, kavga çıkarır, kan revan içinde eve gelirmiş.

Miami'deki bir triatlonda lastiği patlayınca Kestrel yarış bisikletini –ilk nesil karbon-fiber bisikletlerden– geniş yolun ta diğer ucuna fırlatıvermiş. Kestrel sponsorluğunu bırakmış. Yaptığı, kameralar tarafından çekildiğinden, Armstrong'un pazarlanma çekiciliğini düşürmüş.

Bu namı hep adından önce gitmekle birlikte spor dünyası vazgeçmemiş. Müthiş bir geleceğinin olacağı hissedilmiş. Ama Armstrong sporda yükseldikçe tevazuunu kaybetmiş. Karşısına çıkıp laf etmeye kimse cesaret edememiş. Okulda kavgalara karışmış. İçmiş. Süratli araba kullanmış. Antrenör ve sponsorları bunların hepsini duymuş ama engellememiş ya da engelleyememişler.

Eder'ın dediğine göre Armstrong'un baba figürleriyle ilişkileri şu ya da bu sebeple hep kötü gitmiş. Eder bir defasında Richardson Bike Mart'ın sahibi Jim Hoyt'u, tüm bisiklet dışı rezilliklerine rağmen sponsorluğunu çekmemeye ikna etmek zorunda kalmış. Hoyt, neredeyse en baştan beri Armstrong'a kol kanat gerenlerden biri. Bana Armstrong'un aldığı teçhizatı geri vermediği için on ikisinde mağazadan kovduğunu anlattı. On yedisinde, yeni arabası beyaz Chevy Camaro IROC Z28 için aldığı krediye kefil olduktan sonra cömertliğini suiistimal ettiği için bir daha kovmuş. Bir gece Armstrong, polisi ekmeye çalışırken arabayı bir kavşakta bırakıp yaya kaçmış. Polis arabaya el koyup ruhsatta adı yazdığı için ertesi sabah Hoyt'un kapısına dayanmış.

Gümüş Yıldız madalyalı Vietnam gazisi Hoyt, "O eşek bir hafta sonra arkadaşlarıyla evime, arabayı almaya geldi resmen!"

diyor. “Ben de kolları sıvadım, gel de al, dedim.” Hoyt sonra Eder’ı arayıp, “Senin oğlan gene başıma bela açtı,” demiş.

Hoyt, bu olaydan sonra Lance Armstrong’la on sene boyunca konuşmamış.

Terry hayatlarından Lance lise sondayken çıkmış. Linda metreslerinden birini bulmuş. (Terry, “O kadar çok vardı ki hangisini bulmuştum, hatırlamıyorum,” diyor.) Bir gün işten eve döndüğünde Linda’yla kadını koltukta yan yana oturur bulmuş.

“Sen de kimsin?” demiş kadına.

Terry Armstrong, karısı ve oğlunu böyle kaybetmiş. Boşanmada Linda Armstrong’un kocasının Cadillac’ının yanı sıra adına kayıtlı tüm nakit ve tasarruf hesaplarındaki parayı almayaya hak kazanmış. Ev satılacak, satıştan elde edilecek para ikiye bölünecekti. Ama Terry Armstrong, karısı ve oğlunun, oğlan liseyi bitirene kadar evde oturmalarında ısrarcı olmuş. Kayıtlara göre ailenin, karısının 1986 model Buick Skylark’ının taksitleri ve aylık 8.265,78 dolarlık kredi kartı ödemeleri dâhil tüm borcunu da üstlenmiş.

Scott Eder, Terry Armstrong’un sık sık arayarak Lance’i sorduğunu söylüyor. Terry’nin çalırların arkasına saklanarak Lance’in açık havuz antrenmanını seyrettiğini defalarca görmüş. Lance babalığını bir kez görmüş ve Eder’a, bir daha görürse ağzını burnunu kıracağını iletmesini söylemiş.

Lance’in nazarında dünya gittikçe adaletsizleşiyordu. Lise son sınıfta Plano East Lisesi’nin tamamının kendisine düşman olduğu hissine kapılmıştı. Triatlonlara katılmak ve Birleşik Devletler Olimpik Antrenman Merkezi’nde uzmanlık alanı bisiklette antrenman yapmak uğruna okula gitmediği günler yüzünden sınıfındakilerle mezun olamıyormuş. O sırada, yarışı uzun süre, bisikletin tüm önemli isimlerinin tüylerinin nasıl ürperdiğini bugün dahi hatırladıkları ölçüde açık ara önde götürerek herkesi büyüleyeceği Moskova Gençler Dünya Şampiyonası’na hazırlanıyormuş. (Yarıştaki nefesini erken tükettiğinden sonunda gerilerde kalmıştı.)

Lance ile annesi, bir öğrencinin belli sayıda gün boyunca okulda bulunmasını zorunlu kılan eyalet yasasına Lance'in uymaması gerektiğini düşünüyorlarmış. Sınıf arkadaşlarından birinin dediğine göre Lance, "okuldan yırtabilmesi için annesi her seferinde olay çıkaran tip"miş. Annesi sahiden mezun edilmesi gerektiğini savunmuş ama okul idaresi reddetmiş.

Bu yüzden sınıf başına on-on iki öğrencinin düştüğü, geleceksellikten uzak okul Bending Oaks'a geçmişler. Okul özel olduğundan devlet okulu talimatnamelerine uyma zorunluluğu yokmuş ve ücreti ödendiği sürece devamsızlığı sorun çıkarmayacak, Armstrong vaktinde mezun olabilecekmış. Okul ücretiniyse Armstrong'un, annesinin hiç yanlarında olmadığını söylediği babalığı Terry Armstrong üstlenmiş.

Terry Armstrong, Pottery Barn kataloğundan fırlamış gibi görünen ferah çiftlik evindeki mutfak masasına bir kutu koydu. İçinden bir sürü kart ve fotoğraf çıkardı. Bir babalar günü kartının üzerinde, "Babamı seçemedim ama annem seni seçtiği için mutluyum," ve içinde çocuklara has bir elyazısıyla, "Sevgiler, Lance," yazıyordu. Bir fotoğrafta Lance, Terry'nin babasının golf arabasını sürüyordu. Bir başkasında büyükbabanın vaaz verdiği kilisedeki orgun başındaydı.

Terry Armstrong, büyükbabanın koltuğunda gülümseyen Lance'in resminden sonra aynı koltukta, aynı yerde oturmuş gülümseyen Linda'nın fotoğrafını gösterdi. Fotoğrafların arkasında Noel 1983 yazıyordu. Lance on ikisindeydi; triatlon yıldızı olmasına birkaç sene vardı. Bisiklet kariyerinin başlamasıyla teması yitirmekle birlikte, Terry manevi oğlunun başarılarını gazete ve televizyonlardan takip etmişti. Çalışma odasının duvarları Lance'in çocukluktan erkeklığe geçişini gösteren fotoğraflarla doluydu. En yakın dönemde çekileniyse Terry'nin internetten indirip bastırarak çerçevelettiği, Lance ile çocuklarını gösteren fotoğraftı. Lance'in başarılarından gurur duyduğunu, başına gelenlerdense bolca kalp ağrısı çektiğini söyledi. Gerçi çektiği ıstırap, 1996'da Lance'e kanser teşhisi konduğu ve Terry'nin

Indianapolis'teki hastanede odasına girmesine izin verilmediği zamanki kadar değilmiş.

Lance Fransa Bisiklet Turu'nu ilk kez kazandıktan sonra Linda'nın aile oldukları döneme dair iddialarını duyduğunda inanmamış Terry Armstrong. "Tek başına mıymış? İlk iki evliliği çabucak mı bitirmiş? Lance'le ikisi hep köşeye sıkışık mı yaşamış?" gibi sorular geçmiş aklından. CNN dâhil pek çok kanalda Lance'in manevi babası değil, üvey babası olarak belirtilmesine de epey alınmış.

Söz konusu kanallara hikâyeyi yanlış aktardıklarını anlatan mektuplar yazmaya kalkmış. Lance'in annesiyle on dört yıl evli kaldıklarını gösteren evlenme ve boşanma belgelerinin kopyalarını yollamış. Herkes doğrusunu bilsin istemiş ama avukatı vazgeçirmiş çünkü Terry, Lance'in elindeki medya gücüne sahip değilmiş.

Muhabirler, özellikle ABD'dekiler, Lance Armstrong'un öyküsüne âşıktı. Ardından Lance'in, Terry'yi berbat bir baba olarak gösteren otobiyografisi *Yaşama Çevrilen Pedal* çıkmıştı. Linda'nın kitabıysa üzerine tuz biber ekmişti. Terry söz konusu haberler için 'sürgit saptırmalar vaveylası' diyor.

Terry kitap okuma etkinliklerinden birinde, 2005'te, eski karısıyla yüzleşmeyi de planlamış. Dediğine göre gidip en ön sıraya oturmadan önce son ana dek beklemiş.

Terry'nin Linda'yla hiç karşılaşmamış yeni eşi Tami, "Lance'i kendi başınıza büyüttünüz mü yoksa büyütmediniz mi?" sorusunu sorabilmek için başka bir yere oturmuş. Linda, kitabı okursanız görürsünüz, demiş.

Terry Armstrong elini kaldırıp öğretmenin dikkatini çekmeye uğraşan çocuk misali salladığını ama Linda'nın görmezden geldiğini söylüyor. Okuma bitip imza masasına geçildiğinde iki sabık eş yüz yüze gelebilmiş.

"Kitabı çok beğendim, demiş Terry.

"Sahi mi?" demiş Linda.

"Sahi," demiş Terry bu sefer, "fantezi tarzını çok severim ben."

3 . B Ö L Ü M

John Thomas Neal varlıklı bir bağımsız emlakçı ve masaj uzmanıydı. Kırk sekiz yaşında; evli ve çocukluydu ve bisikletin seçkin tabakasında *soigneur*'dü. *Soigneur*, “başkalarını iyileştiren” anlamında Fransızca bir terimdir. Bisikletçilikte *soigneur*, bisikletçilere masaj yapan, yiyeceklerini ve su şişelerini hazırlayan, formalarını temizleyen ve valizlerini taşıyan kişidir. Mahir, bakıcı ve bilge danışman Neal, plaj voleybolu turnuvalarında profesyonel sporcularla ve Texas Üniversitesi'nde yüzücülerle çalışmıştı. Ama esas tutkusu, hem sporu hem seyahati sevdiği için bisikletti.

Neal, 60'lı yılların ırk isyanlarının arasında büyüdükten sonra memleketi Alabama'nın Montgomery kentinden kaçmıştı. Açık fikirliliği ve seçici zevkleri, Austin'in liberal tavrına uymuştu. Hatta bir defasında, kente tepeden bakan kiliseden bozma evinde bir eşcinsel nikâhına ev sahipliği yapmıştı. Hukuk diplomasına karşın avukatlıkta aradığını bulamamış, avukatlığı bırakmıştı. Zengin bir hanımla evlendiği için mesleğini bırakmakta zorlanmamıştı.

İnce yapılı, bir yetmiş beşlik Neal, feci spor meraklısıydı (Texas Üniversitesi futbolu, yüzme, voleybol, tenis, bisiklet; aklınıza ne gelirse) ve sporla uğraşacağı bir iş bulmak istiyordu. Tabiatında saldırganlık, hararet bulunmadığından ve sporcu olmadığından antrenörlük yapamazdı. Aradığı cevap masaj terapisiydi. Mesleğin klinik tarafına bayılmıştı. Sporcuların rahatsızlıklarını tedavi edecek eğitimi görme fikri de çok hoşuna gitmişti.

Neal yeni mesleğine öyle ciddi yaklaşmıştı ki kalkıp Çin'e gitmiş, orada aylarca kalmış ve içkulağa akupunktur dâhil pek çok Doğu'ya özgü tedavi tekniği öğrenmişti.

Austin'e dönünce Texas Üniversitesi sporcularına gönüllü hizmet vermeye başlamıştı. Zamanla pek çok bağlantı edinmiş ve olimpiik sporlar dünyasında öyle nam salmıştı ki Subaru-Montgomery profesyonel bisiklet takımında *soigneur*'lûğe başlamıştı. Takımın başında ABD Olimpiik Bisiklet Takımı'nın eski antrenörü Eddie Borysewicz vardı. Takımın sahibiyse finans dünyasının efsanelerinden yatırım bankacısı Thomas Weisel'dı.

Neal işe başladığında sadece ABD içindeki yarışlarda çalışmış ve bisikletçilikte, Avrupa'daki bisikletçilerin çok kullandığı söylenen performans artırıcı ilaçlar haricinde doping yapıldığını pek duymamıştı.

Lance Armstrong'la 1989'da bir Teksas triatlonunda, Borysewicz'in bisiklette geleceğin yıldızı lafı üzerine tanışmıştı. Armstrong'un Moskova'daki 1989 gençler şampiyonasındaki performansı Borysewicz'in dikkatini çekmişti. Tecrübeli antrenör Armstrong'u, triatlondan bisiklete geçmeye, bisiklet olimpiik bir sporken triatlonun olmadığını söyleyerek ikna etmişti.

Dünyanın bisiklette belki de en büyük yıldız adayı sayılan Armstrong daha sonraları Subaru-Montgomery takımına girdiğinde Neal'le artık gayet iyi tanışıyordu.

Austin'de kadınlı erkekli ondan fazla sporcu, hâlâ Neal'ı babalarından yakın saydıklarını söylüyorlar. Hepsini ailesine almış ve istikrar sunmuş. Lance Armstrong ise ilgiye, yardıma muhtaç sporcuların sonuncusuymuş.

Armstrong dümdüz Plano'dan zemini antrenmana çok müsait olduğu için tepelik Austin'e taşınmış. Neal'ın apartmanlarından birine, kirada ciddi indirim alarak yerleşmiş. Daire, Armstrong'un yuva diyeceği, kente yakın, bol ağaçlı, Neal'ın ofisine yirmi adım mesafede, rahat ve güvenli bir yermiş. (Armstrong daha sonraları *Dallas Morning News*'ta dairenin "Müthiş... Harika!" olduğunu söylemişti.) Neal'la her gün, bazen günde birkaç defa, masaj tedavileri ve yemeklerde buluşuyormuş. Kılavuzluğa

muhtaç bir gencin hayatında olumlu etki yaratabileceğini bilmek, Neal'a tatmin sağlıyormuş.

Neal'ın ilk izlenimi, delikanlının egosunun yeteneğini aştığı yönündeymiş. Küstah ve huysuz Armstrong'un yontulmaya ciddi ihtiyacı varmış. Ama hayatını öğrendikçe Armstrong'a üzülmeğe başlamış. Armstrong, güvenilebileceği babadan yoksun bir çocukmuş. Linda Armstrong oğlunun hayatına sorumluluk sahibi bir erkek rol-modelin girişine sevinmiş; Neal ise hayatının zorlu döneminde kadına sırdaşlık etmiş.

Neal çok geçmeden Armstrong'un güvensizlikleri ve öfkesinin parçalanan ailesinden kaynaklandığını anlamış. Delikanlı, öz babası tarafından terk edildiği, manevi babasındansa fena muamele gördüğünü hissediyormuş. Armstrong yalnız kalmayı sevmediğinden Neal, delikanlıyla sabahları kahvaltı için evinin bir sokak altındaki Upper Crust Café'de ve öğlen yemeklerinde, Tavern adlı bir spor-barda buluşuyormuş. Ayrıca Armstrong haftada üç veya dört defa Neal'lara akşam yemeğine gidiyormuş. Yemeklerde ailenin üç çocuğunun yanı sıra bazen Armstrong'un arkadaşlarından ya da Neal'ın akıl hocalığı yaptığı öğrencilerden biri de oluyormuş. Öyle özene bezene yapılmıyormuş yemekler; bazen kampa gitmiş gibi fasulye yiyor, plastik çatal-bıçak ve takım olmayan bardaklar kullanıyorlarmış. Ama sonuçta aileymişler.

Neal'ın eşi Frances ile Armstrong, grubun şakacılarıymış. Bazen masanın etrafında kovalamaca oynar, bazen o dönemde müzik listelerinin zirvesine tırmanmış Dallaslı *rap* yıldızı Vanilla Ice'in "Ice Ice Baby"sini söylerlermiş. Yüzerek yahut su kayağı yaparak geçirdikleri günlerde eğlenceyi Neal'ların sürat teknesine taşırlarmış.

Armstrong'un hayatının muhtemelen en mutlu, karmaşadan en uzak dönemiymiş. Artık Terry Armstrong endişesi taşımıyormuş ve annesinin evlilik sıkıntıları ta Plano'da, üç yüz elli kilometre kuzeydeymiş. Tüm dünyası Austin ile evini ve apartmanlarını Armstrong'la birlikte çalışmak isteyen milli takım bisikletçilerine -gelecekte Posta Hizmetleri'nde takım arkadaşı olacak George

Hincapie, Frankie Andreu, Chann McRae ve Kevin Livingston gibi- memnuniyetle açan Neal'a odaklanmış.

Neal'lar, yeni dairesine taşındığının ertesi günü Armstrong'u, Austin'e elli kilometre mesafedeki Lago Vista'da bisiklet antrenmanına götürmüşler. İdman kötü geçmiş ve Armstrong sonrasında, önceki geceyi Austin'deki Yellow Rose adlı striptiz kulübünde içerek geçirdiğini itiraf etmiş. Neal aldırmamış fazla; bir ergenin yeni kavuştuğu özgürlüğünü denemesine saymış.

1991'de bir Ağustos günü sabaha karşı Armstrong, Neal'ı aramış. San Marcos'a gelip beni alır mısın, demiş. Ama Armstrong Teksas kırsalında yolda kalmamıştı. Maraton antrenmanında lastiği falan da patlamamıştı. Nezarethanedeydi.

Önceki gece Texas Üniversitesi öğrencileriyle Austin'e kırk kilometre mesafedeki bir partiye katılmış Armstrong. Öğrencilerden birinin dairesinde düzenlenen partide, jakuzide öyle gü-rültü çıkarmışlar ki sonunda komşuların şikâyeti üzerine polis gelmiş. Ama bu, Armstrong'un o gece polisle ilk karşılaşması değilmiş. Esas olan ikincisiymiş. Polis arabasını durdurunca la-fazanlıkla kurtulurum sanmış Armstrong. Sarhoş görünüyor ve alete üfleme-yi reddediyorsa ediyormuş, kime neymiş? Ülke-nin en müthiş genç bisikletçisi olduğunu söylemesinin yeteceği kanaatindeymiş.

Amerikan futbolunda oyun kurucuyum dese işe yararmış belki. Ama bir Teksas polisi, bisikletiyle övünen bir gence hiç mi hiç aldırmazmış. Doğrudan nezarethaneye götürmüş Armstrong'u.

Armstrong'un içkili araç kullanmasından her daim endişe duyan Neal, ertesi gün gidip delikanlıyı San Marcos nezarethan-esinden çıkarmış. Armstrong, aylar sonra gelen ve ehliyetinin askıya alınabileceğini bildiren mektubu, zarfın üzerine "J.T., bugün geldi bu? İyi Noeller! Lance," yazıp Neal'a yollamış. Arkadaşlığına ilaveten avukatlığını da üstlenen Neal, suçlamaların kalkmasını ve Lance'in ehliyetini kaybetmemesini sağlamış.

Karşılığındaysa kıymetli ve nadir bulunan bir şeyi, Armstrong'un güvenini kazanmış. Armstrong antrenman ve yarış

seyahatlerinden kartpostallar yollamış. Bunlardan birinde, 16 Ağustos 1991 günü Almanya'daki Wein-und Ferienort Bischofingen'den yolladığı kartpostalda şunlar yazıyor:

J.T., ne haber? Almanya çok güzel... Dünya şampiyonasına bir hafta falan kaldığını biliyordur. Çok heyecanlıyım. Ama en azından bu ara iyi sürüyorum. Keşke burada olsan... Çocuklar selam söylüyor, Lance.

Neal koyu bisiklet hayranlarındanmış. Sıkı tipler arasına girecek kadar atletik olmamış hiç –bisiklete sadece zevk için biniyormuş– ama artık müthiş yıldızlarla birlikte olabiliyor, kabul ve saygı görüyormuş. Bisiklet hayranlarının düşlerini süsleyen işi yapıyormuş.

Neal milli takım yarışçıları ve tanıştığı Amerikalı profesyonel bisikletçileri hep sevmiş. Bazıları tavsiyesine bile başvurmuş. Mesela bir keresinde Hincapie arayıp, “Gümrükte durdurdular. Valizim EPO ve diğer ilaçlarla dolu. Ne yapayım?” demiş. Bazıları, Armstrong ve Hincapie gibi, ilaç kullanmalarını Neal’dan gizlememiş. Neal’ın bu söz konusu ilaç kullanma işine karışıp karışmadığı ise belirsiz. Ancak kayıtlarında, ABD’de *soigneur*’ün işinin Avrupa’dakinden farklı olduğunu, oradakilerin ilaç hakkında bilgi sahibi olduklarını söylüyor. Bunu yurtdışında çalışan diğer *soigneur*’lerden öğrenmiş. Neal’ın dediğine göre Armstrong’a sadece bir defa, o da poposundan vitamin iğnesi yapmış.

Armstrong o günlerde düzenli iğne yaptırdığını gizlemiyormuş. Neal, kayıtlarında, Armstrong’un işlerini kendi yapmayı sevmediğini, birilerine arabasını bedava yıkatmayı yahut lokanta rezervasyonu yaptırtmayı kendine hak gördüğünü anlatıyor. Her iki erkekle de yakın Neal’ın ofisinde .kod adı Nancy Geisler olan asistan, Neal’ın bir defasında şehir dışına çıktığı için Armstrong’a vitamin iğnesi yapmasını rica ettiğini söylüyor. Kadın talebi, Armstrong’un antrenman programının parçası saymış.

Neal yerine Geisler’ı gören Armstrong, pek hoşlanmamış. Geisler, sıvıyı çektiği şişeciğin üzerinde herhangi bir etiket

bulunmadığını hatırlıyor. O zaman Armstrong'un doping yaptığını ve Neal'ın bildiğini düşünmüş. Yasadışı bir işe karıştıyorsa anca yıllar sonra kafasına dank etmiş.

Neal'ın anlattıklarına baktarsak Armstrong iyileşmek ve yarış öncesinde enerji artırmak için iğnelere ve serumlara başvuru yapmış. 1992 Olimpiyatları'ndaki yol yarışından bir gece önce, olimpiik bisikletçi Timm Peddie, Armstrong'un otel odasına girdiğinde, serum takılmış yatan Armstrong'un başına dolmuş Neal ve ABD Bisiklet Federasyonu yetkililerini görmüş. İşlemin uluorta yapılışı karşısında şaşakalmış. Peddie, beklenmedik misafire yönelen dik bakışlar altında, odayı girdiği hızla terk etmiş. Ne gördüğünden emin olamamış. Kan nakli? Elektrolit veya protein takviyesi? Tek bildiği, kendisinin yarış öncesinde hiç serum almadığınımış. Armstrong özelmış anlaşılan.

1990'ların başlarında ABD bisikletinin bir yıldızı vardı. Greg LeMond, 1986'da Fransa Bisiklet Turu'nu kazanan ilk Amerikalı olmuş, başarısını 1989 ve 1990'da tekrarlamıştı. Ama zaferleri Amerikan spor dünyasında fazla yankı uyandırmamıştı. LeMond bir Avrupa takımında yarışmış, başarıya Avrupa'da, Amerikan spor fanatiklerinin gözlerinden uzakta ulaşmıştı.

Oysa Armstrong piyasaya dramatik bir geçmiş öyküsüyle (çocuğunu büyütmek için liseyi yarıda bırakan yalnız anne) çıktı ve 1992'den başlayarak bir Amerikan takımında, Motorola'da yarıştı. Genç ve çekiciydi; yıldızlığa hazırды ve şöhreti feci istiyordu.

Armstrong, ABD Bisiklet Federasyonu'nun idari menajeri Steve Penny'ye, spora ilgiyi yükseltmek adına kendisini dibine kadar pazarlaması için ısrarcı olmuş. O dönemde bisiklet haberleri spor sayfalarının yan sütunlarından öteye nadiren taşınıyordu.

Penny, federasyonun yeni giyim sponsoru Descente'yi milli takımın en önemli dört sporcusunun –Armstrong, Hinca-pie, Bobby Julich ve 1991 gençler yol yarışı dünya şampiyonu Jeff Evanshine– yer alacağı bir poster hazırlamaya ikna etmişti. İzleyen yıllarda hepsi doping kullandığını itiraf edecek ya da

anti-doping kurallarını ihlalden ceza alacaktı. Posterde, her birinin yüzünde ciddi kararlılık ifadesi bulunan yarışçıların arkasında Pikes Peak'in dramatik bir fotoğrafı vardı. Sol alt köşesindeyse "ABD Takım Kuralları" sıralanmıştı:

KURAL 1: Lance, Bobby, George ve Jeff'e bulaşmayın!

KURAL 2: Sızlanmayın.

KURAL 3: Baskı altındaysanız sızlanmak sayılmaz.

KURAL 4: Kestirme yok.

KURAL 5: Kural yok: Tek önemli olan, Barcelona'da altın kazanmak.

Armstrong yıldızlığı seviyordu ama paraya olan açlığı, şöhret tutkusunun açık ara önündeydi. J.T. Neal bunu daha başlarda sezmiş. Armstrong'u ateşleyen, parayı nasıl kazanacağı, nasıl elde tutacağı ve ahlaki veya değil, nasıl daha fazlasını kazanacağıydı.

1993'te milyon dolarlık ikramiye peşine düştü Armstrong. Thrift Drug eczacılık şirketi, üç büyük Amerikan yarışını (Pittsburgh'de koşulan Thrift Drug Classic, Batı Virginia'da koşulan Kmart Classic ve Philadelphia'da düzenlenen ulusal CoreStates UPRO şampiyonası) birden kazanacak yarışçıya ödül vaat etmişti. Her yarış farklı bir güç gerektiriyordu. Pittsburgh'deki bir gün süren zorlu bir yarışı; Batı Virginia'daki altı etaplı bir tırmanıştı; Philadelphia'dakiyse kısa mesafeciler içindi.

Henüz yirmi birindeki Armstrong ilk yarışı kazanarak herkesi şaşırttı. İkinci yarışın ilk beş etabının sonunda favoriler arasındaydı.

Önlerinde sallanan milyon dolarlık ödül ihtimali karşısında Motorola takımından birkaç sürücü, iddialara göre, zaferi garantiye alacak bir plan hazırladı.

Gene iddialara göre bu sürücüler, Coors Light takımından birkaç bisikletçiye, Armstrong'un zafere ulaşması için yarışa asılmamaları karşılığında 50.000 dolar teklif ettiler. Coors Light, üyeleri favoriler arasında bulunan, kuvvetli bir takımdı.

Söz konusu gece, iki takımdan bisikletçiler, anlaşmayı Armstrong'un otel odasında tartışılar.

Armstrong'un milyonu kazanması iki takıma birden yaraya- caktı. Armstrong yarış ödülü 600.000 doları alacak, 200.000'ini cebe atıp kalanını takımına ve kazanmasına yardım eden yarış- cılara bırakacaktı. Görüşmede bulunduğunu iddia eden Stephen Swart'ın söylediğine göre, Coors Light'taki yarışçılara 3.000 ila 5.000'er dolar düşecekti.

Amerika'nın olup bitenlerden haberi olmadığı sürece Arm- strong'un milyonluk ödülü, bisiklet sporuna büyümesi için ge- rekli olumlu reklamı da sağlayacaktı. Her açıdan bir "kazan-ka- zan" durumuydu.

Yarışlarda şike, doping kadar eski bir uygulamaydı. Avrupa'da yarışmış Amerikalı Joe Parkin, *A Dog in a Hat* adlı kitabında böy- le söylemişti. 1980'lerin sonlarında yarış satmanın Avrupa'da çok yaygın olduğunu yazmıştı. Memleketinde yarışan bir yarışçı, ka- zanmak için binlerce doları gözden çıkarabiliyordu. Kaybeden- ler kolay ve garanti para kazanıyor, herkes cebi dolu, memnun ayrılıyordu.

Parkin kitabında, "Avrupa'da profesyonel bisikletçi olarak ya- şadıklarım ahlâki sınırlarımı değiştirdi; normal insanları rahatsız eden şeylere aldırmmamaya başladım," diyordu.

Armstrong milyon dolarlık yarışlar serisinin ikincisini de ka- zandı. Ardından gelen Philadelphia yarışının sonlarına doğru Armstrong, diğerlerinden kopan altı kişilik gruptayken birden Manayunk Duvarı adı verilen inanılmaz dik yokuşa sürüverdi. Diğer yarışçılar takip etmeyince Armstrong yarışı, kahramanca görünen bu hamlesiyle kazandı.

Neal yarış öncesinde Armstrong'un yarışanların en kuvvetlisi olduğu için kazanacağını düşünmüş. Birincilik kürsüsüne rüş- vetle çıktığını daha sonra öğrenmiş.

Armstrong, Neal'a, kazanmasına izin vermesi için en büyük rakiplerinden İtalyan bisikletçi Roberto Gaggioli'ye sonlara doğ- ru, meşhur hamlesinden hemen önce 10.000 dolar önerdiğini,

onun da kabul ettiğini söylemiş. Gaggioli daha sonraları Armstrong'un kendisine 100.000 dolar verdiğini iddia etti ama söz konusu miktarın makul görünmediği ortadadır.

Arsızca sahtekârlığa kızan Neal, hile yaptığı için Armstrong'u azarlamış. "Böbürlenmeyi kes Tanrı aşkına!" demiş.

Neal, anlaşmada parmağı olduğuna inandığı Ochowicz'e de kızgınmış. Zaten pek sevmezmiş Ochowicz'i. Başantrenörün taktikten anlamadığından yakınır, takım arabasında bulundurduğu fıstık ezmeli-reçelli sandviçleri yemekten başka iş yapmadığını söylermiş. Neal, Ochowicz'in, kuralları çiğnemesi için fazla zorlanması gerekmeyen Armstrong'u kötü yönde etkilediği fikrindeymiş. Neal, Armstrong'un ahlaki anlayışının tümden değiştiğini anlamış. Durumu ilk elden bilen birisine göre Armstrong, 1995'te Clásica San Sebastián yarışını gene sonlara doğru bir rakibine rüşvet teklif ederek kazanmış ama yaptığı, sporun yerleşik âdetlerine uymaktan ibaretmiş.

Armstrong'un vicdanı var idiye sporun yerleşik âdetleri, yaptıklarının bir önemi olmadığına onu ikna etmede yardımcı olmuştu.

Televizyonda yayınlanan ödül töreninde Armstrong'un şu söylediği, herhalde zaferinin altında yatan gerçeğe işaret ediyordu: "Bugün herkes kazandı."

Armstrong'un yıldızı 1993'te hızla parladı. Sadece milyon doları değil, Fransa Bisiklet Turu'nda ilk etabını da kazandı. Ağustos ayında, yirmi birindeyken gelmiş geçmiş yol yarışı şampiyonlarının ikinci en genci oldu. Motorola bisikleti bırakmayı planlarken, Armstrong'un harika sezonu yüzünden takım, yeni ve muhtemelen daha paralı bir sponsor bulacağına inanıyordu.

Bisiklet birdenbire önem kazanmıştı. Dünyanın her yerinden Austin'e muhabir akıyordu. ABC News, "mucize çocuk" diye sunduğu Armstrong ve zordaki anne hikâyesini ballandıran Linda'yla röportaj yaptı.

Programda Linda, "Gencecik ve hamileydim," dedi. "Korkuyordum."

Lance ise şunları söyledi: “Háyatımız boyunca pek çok engel aşmak zorunda kaldık. Herkes bizi dışladı...”

Gazetelerde Armstrong’un babasını hiç görmediği ve Linda’nın ikinci evliliğinin on yıl sürdüğü yazıldı. Bu yalanlar Armstrong’un öyküsünü basın nazarında daha da çekici kıldı.

ABD Bisiklet Federasyonu’nun pazarlamacısı Steve Penny bir haberde, “Lance bu ülkenin bisikleti sevmesi için gereken kişi,” dedi. “Arka çıkacağı bir kahraman arayan varsa Lance tarife tamı tamına uyuyor.”

Takım menajeri Ochowicz, Armstrong’un bir milyon dolarlık zaferinden duyduğu heyecanı, “Amerikan bisikleti için ne müthiş bir gün,” sözleriyle dile getirdi. Yıl bittiğinde Armstrong ve takım öyle başarılıydı ki Motorola sözleşmelerini bir yıl daha uzattı. Takım dağılmayacaktı. Armstrong Penny’ye “Dime” lakabını taktı.*

Austin’e dönen Armstrong kendine 70.000 dolarlık yeni bir spor araba (siyah bir Acura NSX) aldıktan sonra Neal’dan apartmana bir garaj yaptırtmasını istemiş. Neal önce itiraz etmişse de uzatmamış ve 50.000 dolar harcayarak garajı yaptırmış. Neal, adeta Armstrong’un her istediğine evet demek için vardı.

O yılın Noel’inde Armstrong, Neal’a çeşitli hediyelerle teşekkür etmiş. Bunlardan biri imzalı bir ulusal şampiyonluk mayosuymuş. Mayonun üzerine siyah keçeli kalemle “Yollarımız keşştiği için çok şanslıyım, J.T. Sen benim gerçek sağ kolumsun! Hem de en iyi arkadaşımsın! Lance Armstrong” yazmış. Bir de arkasına “Lance Armstrong’dan J.T.’ye” yazdırdığı bir Rolex kol saati vermiş. Neal kol saatini Lance’in şükran duygusu hatta sevgisinin simgesi sayarak almış. Saati yıllarca, bir daha asla takmamaya karar verene kadar bileğinden çıkarmamış.

* ABD para sisteminin en küçük birimi olan bir sente “penny”, on sente ise “dime” adı verilir. (ç.n.)

İKİNCİ KISIM

SPOR YALANLARI

4 . B Ö L Ü M

1992’de Motorola takımının ilaç dolabını açanlar, yara bantları, ishal ilaçları ve antiseptiklerin yanı sıra her dolabın vazgeçilmezi Tylenol’la birlikte kortizon ve testosteron gibi yasaklı malzemeler de görürdü. Çoğu yarışçı bunları gerçek doping saymıyordu. Bu ilaçları kullanmayı, kişinin sağlığına dikkat etmesi sayıyorlardı.

Ağız ya da zerk yoluyla alınabilen kortizon kas ağrılarını azaltır ve katılaşmış, ağrıyan eklemlerde iltihap sökücü görevi görür. Bacak ağrısını yok ettiği için bisikletçiler arasında yaygındır. Çoğu yarışçı baş ağrısına karşı aspirinin kullanıldığı gibi kortizon kullanır ve pek çok takım doktoru sahte kortizon reçeteleri yazar.

Testosteron ise bir steroittir ancak yarışçıların kas yapmasına yardımcı kullanılmaz. Yarışçıların antrenmandan sonra daha hızlı toparlanmalarını ve bu sayede ertesi gün aynı yoğunlukta çalışabilmelerini sağlar. Yarışçılar nazarında masaj yaptırmak ya da su içmekten farksızdır.

Bu ilaçlar Avrupalı *pelaton*’da* yaygındı. Fransa Bisiklet Turu’nu ciddiye alan herkes, ister steroit, ister B12, B-kompleks ya da folik asit gibi zerk edilebilir vitaminlerle olsun, mutlaka avantaj edinmeye çalışıyordu.

Performans artırıcı ilaçların kullanımı bisiklet tarihinde, özellikle üç hafta ve 3.000 kilometreden uzun süren Fransa Bisiklet Turu’nda yaygındı. Her temmuz koşulan bu yarış son derece zordur ve 1903’teki başlangıcından bu yana hep öyle olmuştur.

* Bisiklet yarışlarında, en kalabalık yarışçı grubunu ifade eden terim. (*e.n.*)

Yarışçılar, yarışı kolaylaştıracak yolları her zaman bulmuşlardır. 1904'te bisikletçiler, daha az pedal basmak için otomobillere, trenlere ya da otobüslere atlamışlardı. O yıl hileye başvurarak yarışa sahtekârlık karıştırdıkları için ceza gören yirmi dokuz yarışmacı arasında her etabın galibi ve ilk dörde girenlerin tümü vardı.

1900'lerin başlarında yarışçılar ağrıyı köreltmek için eter, kokain ve striknin gibi maddelere başvuruyorlardı. Kimileri yarış sırasında barlarda durup şarap ya da uyuşturucu etki yapan diğer içkilerden içiyordu. Beyinleri yapamayacaklarını söylerken bedenlerini devam etmeye ikna adına kokain temelli karışımlar kullanıyorlardı. Çoğu yarışçı başlangıçta striknin (fare zehrinde kullanılacak ölçüde yüksek zehirli) ve/veya nitrogliserin (kalp hastalarına kalbi canlandırmak için veriliyordu) alınca daha rahat soluk alabileceğini zannediyordu.

1924 Fransa Bisiklet Turu'nu yarıda bıraktıktan sonra *Le Petit Parisien* muhabiri Albert Londres'la müthiş yankı getiren bir röportaj yapan Fransız bisikletçi kardeşler Henri ve Francis Pélissier bu ilaçların kullanıldığını doğruladılar. Haberin başlığı "Les Forçats de la Route"tu (Yol Forsaları).

Henri Pélissier, Londres'a, "Fransa Bisiklet Turu nasıldır, hiçbiriniz bilmiyorsunuz," dedi. "Şehit olmak gibi bir şeydir... Hatta Çarmıha Geriliş'in on dört aşaması varken, burada on beş etap var. Başlangıçtan bitişe kadar ıstırap çekiyoruz biz." Pélissier muhabire yarış boyu yanında taşıdığı çantanın içindekileri de gösterdi: gözler için kokain, dişetleri için kloroform, dizler için at merhemi... Haplar için kullandığı tanım "dinamit"ti.

1940'ların ortalarında yaygınlaşan amfetaminler tehlikeli kazalara yol açtı. 1955'te Fransız bisikletçi Jean Malléjac, Fransa'nın Provence bölgesindeki yaklaşık 1.900 metre yüksekliğindeki ünlü Ventoux Dağı'nın "kel zirvesine" on kilometre kadar kala devrildi ve kayaların üzerinde, bir ayağı pedala takılı, diğeri boşta asılı kaldı. Tur doktoru gelip amfetamin kaynaklı çökme tanısı koyana kadar on beş dakika baygın kaldı.

Bir başka Fransız bisikletçi, Roger Rivière, 1960'ta bir duvara

çarptıktan sonra dik bir yamacın dibine yuvarlandı. Beli kırıldı. Doktorlar ceplerinde muhakeme kabiliyetini bozmuş ve reflekslerini yerinde fren yapamayacak denli yavaşlatmış olabilecek ağır kesici haplar buldular. Rivi re bir daha belinden aŗaŗısını kullanmadı. İki yıl sonra on dört bisikletçi, morfin yüzünden fena laŗtıkları için yarıŗı terk etmek zorunda kaldı.

Artan endişelere raŗmen Tur ile ilaçlar daima el ele gitmişlerdir. Fransa Bisiklet Turu'nu beŗ defa kazanmış Jacques Anquetil'in kullandıklarına dair a ıklıŗı meŗhurdur. Bir defasında, "Fransa Bisiklet Turu maden suyu içerek kazanılmaz... Herkes doping yapıyor," demiŗti. Hiçbir Şey yasadıŗı deŗildi.

1963'e gelindiŗinde doping meselesi öyle bir hal aldı ki bir grup bisikletçi, doktor, avukat, gazeteci ve spor idarecisi bir araya gelerek doping testlerinin yapılması hususunda baskıya başladılar. İki yıl sonra Fransa ilk anti-doping yasasını çıkardı ve Tur'da testler uygulanmaya baŗlandı.

Bisikletçiler, Anquetil  nderliŗinde isyan ettiler. Tur'un ilk etabından önce bir araya gelerek "Tüplere İŗemeye Hayır!" sloganları attılar. Protesto babında etabın ilk elli metresini bisikletleriyle yürüyerek aldılar. Tur idarecisi F lix L vitan yarıŗ lara "müptela  etesi" dedi ve "bisiklet sporuna leke sürdüklerini" beyan etti.

Derken bisiklet sporunun karanlık tarihinin en kara günü yaŗandı. 13 Temmuz 1967 günü İngiliz yarıŗ  Tom Simpson, Ventoux Daŗı'na yakın bir parkurda zikzak çizmeye baŗladı ve ardından devrildi. İngiliz takımından bir tamirciye, "Kaldır beni! Kaldır beni! Devam etmek istiyorum... Düz gitmek istiyorum... Kaldır beni, düzelt beni..." dedi. Seyircilerin yardımıyla bisikletine bindi ama yüz metre sonra tekrar d ŗt  ve sımsıkı tuttuŗu gidonu bırakmadan komaya girdi.

Simpson    saat sonra can verdi. Otopsi raporuna göre kalp krizine yol açan aŗır bitkinlik yüzünden  lm ŗt . Oysa mayosu- nun cepleri bambaŗka bir Şey söylüyordu: Ceplerinden boŗ amfetamin Őiŗecikleri  ıkmıŗtı.

ABD'nin ilk ilaç testi laboratuvarı UCLA Olimpik Analiz Laboratuvarı'nı kuran Don Catlin, daha en baştan itibaren EPO adı verilen eritropoietin hormonu üzerinde çalışmıştı. EPO, ABD piyasasında ilkin 1989'da, böbrek hastalarında ve AIDS bağlantılı anemilerde kullanılmaya başlanmıştı ancak atletler mucize güçlerini çok daha önce keşfetmişlerdi. EPO alyuvar üretimini artırarak dayanıklılığı yükselten bir hormondur. Alyuvar sayısının çoğalması, dayanıklılığı artırıyordu. Yol bisikleti sporundayla büyümlü iksire dönüşmüştü.

İlaç dört santimden ufak bir şişecikte (ampul) ediniliyordu. Ancak bu ampullere farklı dozlar konuyordu. Artık atletlerin alyuvar sayılarını artırmak uğruna tehlikeli ve elbette zorlu kan nakli işlemlerine girmelerine gerek kalmayacaktı. Artık dayanıklılığı artırmak, iğne yapmak kadar basitleşmişti. Atletler, İsveç'te yapılan ama yayınlanmamış bir araştırmaya göre kapasitelerini ortalama yüzde sekiz artırabileceklerdi. Söz konusu araştırmada ilacın 20 dakikalık bir koşuyu 30 saniye kısaltabildiği söyleniyordu.

Bisiklette bu süre Fransa Bisiklet Turu'nu kazanmakla Tur takımına girememek arasındaki fark anlamına geliyordu.

Ancak ürkütücü yanı da vardı. EPO kandaki hematokrit seviyesini –alyuvarların kan hacmine oranı– yükseltiyordu. Bir insanın normal hematokrit seviyesi genelde kanının yüzde 42 ila 48'idir.

Oysa EPO bisikletçilerin hematokrit seviyelerini 50'lere hatta daha yukarılara taşıyordu. 1996 Tur şampiyonu Bjarne Riis'e, EPO yüzünden hematokrit seviyesinin feci yükseldiği söylenmelerinden dolayı "Bay Yüzde Altmış" adı takılmıştı. Uygulama son derece tehlikeliydi. Aşırı doz alındığında kan, felç yahut kalp yetmezliğine yol açacak ölçüde kıvamlı, yapışkan bir çamura dönüşüyordu. Uzun yarışlarda sık yaşanan su kaybıysa kanı daha da koyulaştırıyordu. 1980'lerde sporcular ilacı karaborsadan edinmeye ve sonrasında ölmeye başladılar.

1987'de kalp sorunları yüzünden beş Hollandalı bisikletçi öldü. 17 Ağustos 1988'de Hollandalı yarışçı Connie Meijer bir

sıralama yarışında kalp krizi geçirerek can verdi. Henüz yirmi beş yaşındaydı. Bir gün sonra bir başka Hollandalı bisikletçi, Bert Oosterbosch uykusunda kalp krizi geçirerek otuz iki yaşında hayata veda etti.

Doktorlar ve kan uzmanları EPO'nun 1988'den 1992'ye kadar en az on sekiz Avrupalı profesyonel bisikletçinin ölümünde rol oynamış olabileceğini söylüyorlardı. Bu ölümlerden onu kalp sorunlarına bağlıydı. Bisikletçilik dergisi *VeloNews*, sporda bir "atom bombasının" patladığını öne sürdü. Ölümler basında geniş yer buldu. *New York Times*'da "Dayanıklılık Artırıcı İlacın Sporcu Ölümleriyle Bağlantısı" manşeti atıldı.

Catlin Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ni uyardı ve komitenin tıp komisyonu üyesi sıfatıyla bir soruşturma açılması için baskı yaptı. Sporcular, üzerinde henüz herhangi bir test geliştirilmemiş bir ilacı kullanıyorlardı. Catlin, komitenin derhal harekete geçmesini istiyordu çünkü hayatlar tehlikedeydi.

Komitede kurulan bir ekiple incelemeler yapmak üzere Avrupa'ya giden Catlin, EPO hakkında konuşmaya gönüllü hiç kimse bulamadı. Yarışçıların aileleri de işbirliğine yanaşmıyordu. Bisikletçiler bahis konusu ilacı hiç duymadıklarını öne sürüyorlardı. Catlin'e kısaca "çek git başımızdan" diyorlardı. Catlin hepsine defalarca, "Konuşmaktan korkmayın, bisikletçilerin hayatlarını kurtarmaya çalışıyoruz," dedi.

Hiçbir yanıt alamadı. Kimilerinin sadece dostlarının hatıralarını, ailelerini ve takım arkadaşlarını değil, bisiklet sporunu da korumaya çalıştığı kanaatine vardı. Doping skandalları art arda patlıyordu. Bir şeyler yapılmalıydı.

Catlin girişimini 1988'de yaptı. Ama bisiklette uzun yıllardır uygulanan sessizlik anlaşmasını bozamadı. Yedi yıl sonraysa Lance Armstrong ilk kez EPO kullandı.

Armstrong 1992'de Motorola takımına katıldığında kötü şöhretli antrenörlerle çoktan ilişkiye girmişti. Bunların ilki Eddie Borysewicz'di.

Borysewicz 1985'te ABD olimpiyat tarihinin en büyük doping

skandallarından birini çıkarmıştı. Polonyalı antrenör, mesleği Doğu Bloku'ndaki spor akademilerinde öğrenmişti. 1984 Olimpiyatları'nda ABD takımını çalıştırırken yarışçılara oksijen taşıyan alyuvar sayılarını artırmak adına kan nakli yaptırmaları için baskı yapmakla suçlanmıştı. Bu tür nakiller gereğince yapılmazsa yahut kan doğru ısıda depolanmamışsa kan dopingi bir yarışçıyı hastalandırabilmekte hatta öldürebilmektedir.

Uluslararası Olimpiyat Komitesi bu uygulamayı yasaklamıyordu ama kuralları, sporcuların yarışmada haksızlığa yol açacak hiçbir ilacı alamayacağını, aynı amaçla hiçbir işlem yaptıramayacaklarını söylüyordu. Borysewicz ve diğer takım idarecileri, yasa olup olmadığına aldırmadan Los Angeles'taki Ramada Inn Oteli'ndeki bir odada yedi bisikletçinin yatağa uzanmış halde akrabalarından yahut aynı kan grubuna sahip kimselerden sırayla kan alışlarını izlediler. Bisikletçilerden ikisi rahatsızlandı. Dördü, biri altın olmak üzere, madalya kazandı.

Nakiller aylar sonra gazetelere çıktığında hem spor hem Borysewicz'in adı lekелendi.

1984-1990 arası ABD Bisiklet Federasyonu'nun anti-doping programını yürüten ve sonrasında federasyonun başkanlığına gelen Andy Bohlmann, "Eddie Amerikan bisikletine ağır dopingi soktu ve hiçbir şey eskisi gibi olmadı," diyor.

1990'da, 7-Eleven takımının eski yarışçılarından Chris Carmichael milli takımın başına getirildi. Carmichael'ın elinde, aralarında Armstrong ve genç takımdan üç başka yıldız adayının da -Greg Strock, Erich Kaiter ve Gerrik Latta- bulunduğu düzinelerce bisikletçi vardı.

Bu üçlü daha sonrasında, ergenliklerinde milli takım antrenörlerinin kendilerine, onlardan habersiz doping verdiklerini öne sürdü. Biri doğrudan Carmichael'ı işaret etti. Bisikletçiler kendilerine, idarecilerin sadece vitamin yahut "kortizon özü" dedikleri iğnelerden yapıldığını söylediler. Ayrıca yarışlarda yemeleri için çikolata ve gofretlerin içine gömülmüş haplar verildiğini ve yasaklı performans artırıcılar konmuş sulardan içtiklerini de belirttiler.

Strock yıllar sonra tıp okurken “kortizon özü” diye bir şey olmadığını öğrenmiş ve antrenörlerinin, 1991’de bisiklet kariyerini sona erdiren bağışıklık sistemi hastalığını muhtemelen tetiklemiş olan kortizonu verdiğini anlamıştı. 1990’da Carmichael’ın bir çanta dolusu ilaç ve şırıngayla geldiğini ve René Wenzel adlı bir başka antrenörün gözetiminde kalçadan iğne yaptığını öne sürüyor. Strock, Carmichael’ın aynı çantayı başka yarışlarda taşıdığını, müşterileriyle görüşmeye giden ilaç mümessillerine benzediğini de hatırlıyor.

Strock, Kaiter ve Latta, ABD Bisiklet Federasyonu’na dava açtılar. Strock ve Kaiter mahkemeye gitmeden anlaşmalara vardılar. Latta’nın davasının sonucu ise henüz belli değil. Carmichael’ın, adını davadan çekmesi için Strock’a 20.000 dolar ödediği iddia ediliyor.

Peki, Lance Armstrong’un Carmichael hakkındaki düşünceleri neydi? Armstrong’un dediğine göre, kardeş gibiydiler. Carmichael’ın daha sonraları piyasaya çıkaracağı antrenman videolarından birinin kutusunun kapağında Armstrong vardı. Armstrong, Carmichael’ın birçok kitabına önsöz yazdı. Tüm çalışmalar, Carmichael’ın, Lance Armstrong’un başarısının ardındaki kafa olduğu fikri üzerine kurulmuştu. Carmichael’ın haftalık eğitim kamplarına katılacak herkes dünyanın en büyük bisikletçisinin hocasından, sadece 15.000 dolarcık karşılığında ders alabilecekti.

J.T. Neal 1990’lar boyunca ülke içindeki bazı yarışlarda ve milli takım kamplarında Armstrong’un ana *soigneur*’üydü. Ancak Avrupa’da ve büyük yarışlarda Armstrong’u “ovalama” şerefini John Hendershot adlı bir adam üstleniyordu. Hendershot Avrupa *peloton*’undaki *soigneur*’ler arasında hem kıyak delikanlı hem de hesabını bilen bilgeydi. Diğer *soigneur*’ler kazandığı parayı ve birlikte gelen itibarı kıskanıyordu. Nerede gezse –ister yarışlardaki kalabalıklar arasında, ister oturduğu Belçika’da– herkes dönüp bakıyordu. Her takım onu istiyordu. Armstrong da. J.T. Neal kayıtlarında onun için, “Benim için Tanrı gibiydi,” diyor ve gelmiş geçmiş en müthiş *soigneur* olduğunu söylüyor.

Amerikalı Hendershot, masaj uzmanı, fizik tedavi uzmanı ve adeta mucizeler yaratabilen biriydi. Elleri, bitkin, ağrılar içindeki yarışçılar canlandırıyorlardı. Hendershot'ın talimatlarına göre beslenen, tavsiyelerine göre uyuyan yarışçı her sabah adeta yeniden doğuyordu. Hendershot *soigneur*'lüğün tüm sırlarına vâkıftı ve çalışma hayatı boyunca beklenmedik beceriler geliştirmişti. Neal'ın deyişiyle Hendershot bisikletçilikteki ilaç kültürünü “örneğin suya girişi” kadar kolay ve doğal kapıvermişti. Ama esas özel yeteneği olarak mesleğine tutkusu ve kimyadaki becerileri hatırlanacaktı.

Hendershot on yılı aşkın bir süre boyunca Belçika'daki evinin derme çatma laboratuvarında yarışlara hazırlandı. İlaçları her daim aklında tek hedefle, yarışçılar daha hızlı kılma hedefiyle karıştırdı, eşleştirdi.

Bu “çatlak bilgi” efedrin, nikotin, yüksek yoğunlukta kafein gibi maddelerden, damar genişleten ilaçlardan, kan seyrelticilerden ve testosterondan, genellikle sürücülere yarışlarda ilave bedensel güç kazandırmayı hedefleyen “tuhaf karışımlar” üretti. Hazırladığı karışımları minik şişelere doldurup yarışçılara başlangıç çizgisinde veriyordu. Başka zamanlarda iğne yapıyordu. Bunları tek yapan kişi de değildi: Avrupa'nın her yerinde *soigneur*'ler tehlike potansiyeli taşıyan kendi icatları karışımlar hazırlıyor, önce kendi üzerlerinde deniyorlardı. Kendi kendilerinin kobaylarıydılar.

Hiçbir tıbbi yahut bilimsel eğitim görmemiş Hendershot doping sanatını, etkilerini insan kobay üzerinde –kendi üzerinde– gözlemleyerek öğrenmişti. Kalbi hızlı atmaya ve tam gaz giden bir yük treni gibi ses vermeye başladığında hazırladığı formülün amacının ötesine geçtiğini anlıyordu. Böylesi zaten aşırı baskı altında mücadele eden yarışçılara iyi gelmezdi. “Patlamayı” kalp krizine varmayacak ölçüde yaratmaya çalışıyordu.

Hendershot kendi kendisinin kobayydı ama hap ve iksirlerini, aralarında Armstrong'un da bulunduğu yarışçılar üzerinde denemesi uzun sürmedi. Armstrong profesyonelliğe geçtiği 1992 yılında en büyük iki Amerikan takımından Motorola'yla

sözleşme imzaladı. En iyi *soigneur*'ü istediği için derhal Hendershot'a verildi. Armstrong-Hendershot eşleşmesi, doping cenne-tinde gerçekleşen bir birliktelikti. Her ikisi de güvenliğin sınırlarına dayanmaya niyetliydi.

Hendershot, "Bisiklet üzerinde ölüvermekle kazanmak arasındaki ince çizgide dolaştık biz," diyor.

Hizmet verdiği takımlardaki yarışçıların doping yapmama seçeneğinin bulunduğunu söylüyor. "İster yapar, ister yapmazlardı," diyor. Ancak en azından azıcık denemeyen tek bir profesyonel bisikletçiye rastlamamış. Bisiklet sporu, kimyevi yardıma başvurmeyen yarışçılar için çok zor ve özellikle üç haftalık Fransa Bisiklet Turu gibi kimi yarışta imkânsızmış.

Hendershot bisikletçilerin sporda "temiz kalarak" en fazla dört yıl yarışmaya dayanabileceği fikrinde. İlaç almış bir *peloton* daha hızlı gideceğinden, temiz bisikletçiler takım liderlerine bir yarışın belki ilk haftasında hız belirlemek için grubun önünde giderek ya da ekip arabasından su şişelerini alıp dağıtarak yardım edebilirlermiş ama sonrasında bitkin düşerlermiş. Bu tip kariyerler uzun sürmezmiş.

Armstrong 1992'de Motorola'ya katıldığında bisikletçilerin – muhtemelen tüm dünyadakilerin– ilaç kullanımını kolaylaştıran bir sistem zaten yürürlükteymiş. Hendershot ilaç listesi ve sahte reçeteleri alıp Belçika'da oturduğu Hulste'deki eczanelerden birine gidip ilaçları edinebildiğini söylüyor.

Bisiklet sporu Belçika'da nesillerden beri en gözde sporlardanmış ve eczacılar ona bunca ilacı ne demeye istediğini hiç sormazlarmış. Buna karşılık Hendershot eczacılara imzalı takım mayoları verir ya da yarışları VIP konumunda seyretmelerini sağlarmış. Eczanelerden torbalar dolusu EPO, büyüme hormonu, kan seyreltici, amfetamin, kortizon, ağrı kesici ve yarışçılara "şeker misali" dağıttığı, özellikle gözde testosteronla dolu çıkarmış.

Hendershot'ın dediğine göre, 1993'e gelindiğinde Armstrong, takımdaki diğer herkes gibi, tüm bu maddeleri kullanıyormuş. Armstrong'un, "Bunları alıyorum; işimin parçası

bunlar,” dediğini ve takımın ilaç programına, herkes zaten katıldığı için hiç tereddüt göstermeden katıldığını hatırlıyor.

Hendershot, “Birlikte takım yemeği yemek gibiydi,” diyor ve takımdaki herkesin, doktorların, *soigneur*’lerin, idarecilerin, yarışçıların, tamircilerin doping meselesinden haberdar olduğunu hissettiğini ilave ediyor. İlaç kullanımının gündelik ve sıradan olduğunu, hiç saklama gereği duyulmadığını belirtiyor. Otelde iğneleri yaptıktan sonra boş şişe ve kullanılmış şırıngalarla dolu torbaları götürüp otelin çöpüne attığını anlatıyor.

Hendershot, Armstrong’a hiçbir zaman EPO veya büyüme hormonu iğnesi yapmamış ama diğer yarışçılara yapmış ve Armstrong’un bu ilaçları kullandığından haberdarmış. Söz konusu ilaçların 1995’te Güney Fransa’daki takım kampına Belçika’dan getirildiğini söylüyor.

Armstrong gibi bisikletçiler ilaçları çeşitli yollardan, Hendershot’tan, kendi özel doktorlarından yahut takım doktorlarından birinden temin edebilir yahut gidip eczanelerden satın alabilirlermiş. Her yarışçı ilaçlarını Hendershot’a getirir, o da, doktorun talimatları doğrultusunda ya doğrudan zerkle veya içirerek ya da söz konusu kişinin alacağı serumun içine katarak verirmiş. Bazen ilaçlar hap şeklinde gelirmiş.

1990’ların başlarında, Hendershot’ın tahminine göre tüm profesyonel takımların yarısından azında bir takım doktoru bulunuyormuş. Bu takımlar daha öndeymiş. “İlaçlar mücadelede eşitlik fırsatı veriyordu, evet ama takım, doktoru ne kadar iyiye o kadar iyi oluyordu,” diyor ve spordaki yaygın ilaç kültürüne bakarak hemen tüm doktorların yarışçılarına ilaç veriyor olması gerektiğine inandığını belirtiyor.

Bununla birlikte Hendershot, özellikle yarışçıların serumlarına kattıkları maddelerde ya da kişisel doktorları karışım hazırlayıp Hendershot’a verdiğiğinde, bunların zarar vereceği hatta belki öldürücü olabileceğine dair sürekli endişelenirmiş. Herhangi bir şey ters giderse suçlanacağını düşünmekle birlikte her yaptığına kendi kafasında kılıf uydurmuş. Dedikine göre, yarışçılara ilaç getirdiğinde bile kendi kendine, “Sen uyuşturucu satıcısı

değilsin; organize iş değil bu yaptığın. Önemli de değil,” deyip duruyormuş.

Kendisini kandırdığını biliyormuş.

Yalanı, tüm işlemlerin 2013 Aralık ayı itibarıyla halen bisikletçilik alanında faaliyet gösteren ve Utah'ta bir spor tedavi kliniği işleten İtalyan Max Testa'nın gözetiminde yürüdüğünü söyleyerek makul kılmaya çalışıyormuş. Testa 2006'da bana, EPO kullanımına dair talimatlar verdiğini ancak söz konusu ilacı hiçbir zaman yarışçılara yapmadığını söylemişti. Hendershot, bisiklet dünyasındaki diğer doktorların aksine yarışçıların sağlığını önemseydiğine ve paraya fazla kıymet vermediğine inandığı Testa'nın bisikletçileri tehlikeye atmayacağına güveniyor. Ancak ilaç vermeyi reddeden doktorların camiada uzun süre tutunamayacağını da ekliyor.

Armstrong, Testa'dan öyle hoşlanıyormuş ki yakınında oturabilmek için tutup İtalya'ya, Milano'nun kuzeyindeki küçük Como kasabasına taşınmış. Motorola'ya katıldıktan kısa süre sonra yarış sezonlarını Como'da geçirmeye başlamış. Yanına yakın arkadaşı Frankie Andreu'yu almış ve zamanla, aralarında New Yorklu George Hincapie ile Orta-batılı Kevin Livingston'ın da bulunduğu birçok bisikletçi yanlarına gitmiş. Hepsi Testa'nın elinden geçmiş. Hepsi daha sonra Armstrong'un Fransa Bisiklet Turu kazanan ABD Posta Hizmetleri takımında yer almış.

Hendershot bu bisikletçilerin büyük ihtimalle doping yaparken kusur işlediklerini düşünmediklerini vurguluyor. Farmakolojiyle böylesi içli dışlı bir sporda hilenin tanımı esniyormuş ve herkes yapıyorsa yapılan, hileden sayılmıyormuş. Armstrong işin doğrusunun bu olduğuna inanıyormuş. Ne tereddüt etmiş ne de kılıf uydurmuş. Hendershot gibi, o da “kulpundan tutmuş.”

20 Nisan 1994: İtalyan Gewiss-Ballan takımından üç bisikletçi, Belçika'nın dağlık Ardennes bölgesinde koşulan bir günlük Flèche Wallonne yarışının ardından açık mavi-kırmızı ve lacivert üniformalarıyla kürsüye çıktıklarında Armstrong köpürüyormuş. Gewiss yarışçıları başarılarını yüzüne vuruyorlarmış resmen.

Armstrong yarışı, liderin 2 dakika 32 saniye gerisinde, on altıncı sırada bitirmiş.

Gewiss takımının yarışçıları o günkü Flèche Wallonne'un varış çizgisine elli kilometre kadar kala atağa kalkıp grubu geride bırakmış, ufukta noktaya dönüşerek, Armstrong'un deyişiyle, "Herkesin moralini bozmuşlardı." Mur de Huy adlı, eğimi yüzde 26'ya varan son tırmanışa giden daracık yolları aşmış, tırmanıştıysa düz yolda gidermişçesine geçmişlerdi. Moreno Argentin birinci, takım arkadaşları Giorgio Furlan ve Evgeni Berzin ikinci ve üçüncü gelmişti.

Bitkin *peloton* EPO'nun spor camiasındaki çoğunluğun muazzam gücü olduğuna inandığı şeyi 1994'te, Belçika'da o gün fark etmişti. EPO meselesini takım doktoru açıklamıştı. Ötesi, tüm dünyaya da açıklamıştı. Yarıştan sonra *L'Equipe* gazetesi muhabirlerinden Jean-Michel Rouet, takım doktoru Michele Ferrari'yle görüşmüş ve yarışçılarının EPO kullanıp kullanmadıklarını sormuştu.

"Ben ondan yazmam," demişti Ferrari. "Ama EPO, mesela İsviçre'de reçetesiz alınabiliyor. Bunu yapan çıkarsa hiç suçu bana atmayın. EPO özünde bir yarışçının performansını değiştirmez."

Muhabir, "Ama tehlikeli!" demişti, "geçtiğimiz yıllarda on tane Hollandalı bisikletçi öldü."

Bunun üzerine, yarışçılarına doping verdiğini reddeden Ferrari, yıllar boyunca pişmanlık duyacağı şu sözleri söylemişti: "EPO değil, aşırı kullanımı tehlikelidir. Ona bakarsanız on litre portakal suyu içmek de tehlikelidir."

Başka bir deyişle, hepsi dengeli bir kahvaltının parçalarıydı.

Ama henüz kullanmamışların kafası karışmıştı. Amerikan bisikletçiliğinin gözbebeklerine dönüşecek dört bisikletçi, Armstrong, Andreu, Hincapie ve Livingston, takım doktorları Testa'ya koşmuştu hemen: Ne yapıyordu bu EPO? Tehlikeli miydi? Başka takımlar kullanıyor muydu sahiden? Kendilerinin de kullanmasına yardım edebilir miydi?

Testa ilaca ihtiyaçlarının olmadığını anlatmaya çalışmış. Doğal yeteneklerinin bisiklette başarıya yeteceğini ve tüm yarışçı-

ların EPO kullandığının söylentiden ibaret olduğunu söylemiş. “Millet yolunu bulmaya çalışıyor. Sizin ihtiyacınız yok. Araştırmalar da fazla katkı sağlamadığını gösteriyor,” demiş.

Buna karşın, EPO’nun kaçınılmazlığını hissedenden Testa, bisikletçilerini caydırmaya çalışmaktan vazgeçmiş. Günün birinde her birine, içinde EPO araştırmalarının ve kullanım talimatlarının bulunduğu birer zarf vermiş. Verdikleri bisikletçilere, kendilerine zarar vermemeleri hatta beki ölmemeleri için EPO’yu ne kadar ve ne zaman kullanmaları gerektiğini anlatıyormuş. Konuştuğumuzda, “İlla tabanca kullanacaksanız, nasıl kullanacağınızı sokaktan geçen birinden değil, kılavuz kitabından öğrenin,” demişti. Testa ilacın kullanılmasında yardımcı olduğunu kabul ederken herhangi bir doping ürününü verdiğini şiddetle reddediyor.

Motorola yarışçılarının saatler boyunca bacaklarını gevşettiği antrenman yarışı, keyfe keder bir geziden ibaretmiş. 18 Mart 1995 günüymüş; önceki gün, yetmiş üçüncü sırada bitirdiği Milano-San Remo yarışından dönerken Armstrong, yakın dostu Hincapie’a, “Rezillik bu. Millet ilaç kullanıyor. Canımıza okuyorlar,” demiş.

Ertesi gün takımca Como Gölü etrafında pedal basarlarken Armstrong konuyu bir daha gündeme getirmiş. Yirmi üç yaşında ve dünya şampiyonuymuş ve Fransa Bisiklet Turu’nda bir etap kazanmıştı ama nazarında bunlar daha başlangıçmış. Her geçen gün küstahlaşan Armstrong, bir avuç Avrupalı “yumuşak” kullanıyor ve kendisi kullanmıyor diye daha fazla dayak yemek niyetinde olmadığını söylemiş.

Armstrong bir takım arkadaşından diğerine geçerek, “Beni eziyorlar; bir şey yapmamız lazım; bir programa girmemiz lazım,” deyip durmuş. Takım arkadaşları neden bahsettiğini anlamışlar. EPO vaktinin geldiğinde hemfikirmişler. İlaç zaten her yerde bulunuyormuş. Yarışçılar yanlarında buz ve minik EPO şişecikleriyle birlikte termoslar taşıyorlarmış. Şişeciklerin buzlara çarpışı bile duyuluyormuş. Söz konusu şingirtı, bisiklet sporunun o döneminin fon müziğiymiş.

Armstrong EPO'yu kendi başına kullanmayı seçebilirmiş ama öylesinin faydası yokmuş. Bisiklet, görüldüğünün aksine, aslında takım sporudur. Genelde takımlarda bir lider ile destekleyen yarışçılar bulunur. Motorola'daysa lider, devrin herhalde en büyüğü Armstrong'du.

Takımın kalanıysa *domestique*'miş – tali yarışçılar. *Domestique*, “uşak” anlamında Fransızca bir terimdir ve bu uşaklar liderin kazanması için kısmen taktik, kısmen aerodinamik açıdan kendilerini feda ederler. Sırayla liderin önünde ya da rüzgâra göre yanında giderek havada bir gedik açar ve böylece liderin arkadan gelip enerjisini korumasını sağlarlar. Lider bu sayede, tek başına sürdüğünde harcayacağından yüzde kırk daha az güç harcar.

Burada amaç liderin, yarışın dönüm noktasına mümkün mertebe zinde varabilmesidir. O noktadan itibaren lider kopup etabı kazanabilir ya da yarışın tümünde sarı mayo için rakiplerine karşı toplamda zaman kazanabilir.

Ancak *domestique*'ler önünde sonunda tükenir ve etabı bitirmeden liderlerinden koparlar. Dolayısıyla *domestique*'lerin gücü ne kadar fazlaysa liderin kazanma şansı o kadar artar çünkü bitiş çizgisine yaklaşırken liderin yanında daha uzun süre kalıp yardım sunabilirler.

Armstrong 1995'te *domestique*'lerine bir ültimatoma vermiş ve o yıl Fransa Bisiklet Turu'nda takımda olmak isteyenlerin EPO kullanmaya başlamasını söylemiş. İstemeyen varsa işte kapı, demiş. Kontrolü ele alıyordu artık. Başarısı tehlikedeydi. Motorola programı Armstrong etrafında şekillenmişti ve önemli bir yarışta yetmiş üçüncü gelmek, sponsorları hiç heveslendirmeyecekti. Motorola zaten desteğini sezon sonunda çekeceğini ilan etmişti. Bu durumda takımın masrafları için başka sponsor çekmenin yükü, Armstrong'un omuzlarındaydı.

Hendershot *soigneur* rolüne geçtiğinde J.T. Neal, Armstrong'un şahsi asistanlığını üstlenmiş. Como'da her türlü ayak işine koşturmuş; yarış ve antrenmanlarda Armstrong'un hayatını kolaylaştırmak için ne lazımsa yapmış. Fransa Bisiklet Turu'nu yarıda

bıraktığında –1993, 1994 ve 1996’da– Armstrong’u Como’ya Neal götürmüş. Sezonlar arasında Armstrong’u evden eve taşımış. Evin işlerini halletmiş. Bir defasında Armstrong ile Andreu’nun ödemedikleri elektrik faturasını halledip elektriği bile açtırmış. Çamaşır kurutma makinesini tamir etmiş.

Armstrong bir Tur’dan dönüğünde Neal, dünya şampiyonasına hazırlık kapsamında masajlara başlamış. Birbirlerinden ayrılmamışlar. Neal şampiyonu Milano’daki müzelerle tanıştırmış. Kimi gün Armstrong’un Como Gölü’ne bakan evinde oturup balzamik sirke ve zeytinyağlı tonbalığı gibi düşük kalorili yemekler yemişler.

Günlük listelerinde genellikle Testa’ya uğramak da yer alıyormuş. *Soigneur* Hendershot, Motorola’ya katıldıktan kısa süre sonra Armstrong’a performans artırıcı ilaçlar verdiğini söylüyor ancak Armstrong, 1993 Dünya Şampiyonası’na kadar doping almadığını iddia ediyor. Testa’nın kendisine, adrenal bezleri glükokortikoid salgılamaları için uyaran Synachten adlı ilaçtan verdiğini söylüyor. Görüştüğüm bisikletçiler Synachten’in kendilerini daha güçlü hissettirdiğini ve zorlu sürüşlerden kalan ağırları kısmen geçirdiğini söylediler. İlaç, Armstrong’un takım arkadaşlarını EPO almaya zorlamasından çok önceden beri Motorola takımında kullanılıyormuş. Bu sözleri aktardığımda Hendershot, Armstrong için, “Olabildiğince temizdi,” dedi.

Neal, Testa’nın işinin Armstrong’a, elinin uzanabildiği her işi yapmak olduğunu anlamış. Testa, Armstrong’a sürekli, resmi adları ve yasaklı olup olmadıkları belirsiz, “karaciğer temizleyici” dediği maddeler koyduğu serumlar veriyormuş. Avrupa’da ilk defa 1987’de yarışmış Yeni Zelandalı takım üyesi Stephen Swart, Amerikalıların aksine Como’da oturmamış ve Testa’ya düzenli gitmemiş ama camianın tecrit hali ve söylentiler (özellikle doping konusunda) hızla yayıldığından Armstrong’un ilaç kullandığını duymuş.

Sert ve sağlam yapılı Swart, Armstrong’un, aslında takım yöneticilerinin yapması gerekeni yaptığını düşünmüş. Olimpiyatlarda iki defa altın madalya kazanmış ve Amerikan bisikletinin

babası sayılan Jim Ochowicz Avrupa'da yarışan ilk Amerikan takımı 7-Eleven'i kurmuş ve Motorola sponsorluğa geldiğinde takımdan ayrılmamıştı. Amerikalıların Avrupa'ya meydan okuyuşunu ilk hayal eden ve gerçekleştiren kişi Ochowicz'di.

1986'da 7-Eleven, Fransa Bisiklet Turu'nda yarışan ilk Amerikan takımı olmuş ve ötesi, yarışçılarından Davis Phinney bir etap kazanmayı bile başarmıştı. Ochowicz yıllar boyunca ABD'nin uluslararası alanda önderi, sponsorlarla ve Avrupalı yarış idarecileriyle uğraşan adamı olmuştu. Ancak artık hangi nedenleyse, gazeteciler karşısında bisiklet camiasının iç ilişkilerine dair bilgilerini saklıyordu.

Armstrong, EPO ve diğer performans artırıcı ilaçlar konusu sorulduğunda Ochowicz, daima nasıl böyle bir şey düşünebiliyorsunuz der gibi bakıyor, pek gergin gülümsüyor ve "Ne cevap vereyim, bilmiyorum" (2005), "Cevabını bilmiyorum bunun" (2009) veya "Hiçbir fikrim yok" (2010) gibi cümleler kuruyordu. Takımdaki yasadışı uygulamalara dair hiçbir bilgisi olmadığını söylüyordu. Yedi yıl boyunca her görüşmemizden sonra hep Ochowicz'in ya ciddi yalancı ya da bisiklet camiasının en saf üyesi olduğunu düşündüm.

Ochowicz'in takımın doping yaptığını hiç bilmemesi, söylentileri yahut gerçeği hiç duymamış olması akla yatkın değil. Sonuçta Armstrong'un yakın çevresindendi ve Armstrong onun için "vasım" diyordu. Ochowicz nikâhında Armstrong'un yanındaydı ve ilk oğlunun vaftiz babasıydı.

Hendershot ise Ochowicz'i biliyorsa ve görmezden gelmişse, Posta Hizmetleri takımının en ahlaksız sayacağını söylüyor. Öyleydiyse diyor, yarışçıların aşırı dozdan ölmemeleri için tamamen doktor ve *soigneur*'lere bel bağlamıştı demektir.

Armstrong, Motorola takımının EPO kullanmaya 1995 Mayıs'ında, Amerika'nın en ünlü çok etaplı yarışı DuPont Turu'nda başladığını söylüyor. Önceki iki yarışı ikinci bitiren Armstrong o sene, Greg LeMond'dan sonra turu kazanan ikinci Amerikalı olmuştu. Bu zaferle kazandığı ödüle ilaveten aldığı ikramiyelerle toplam

51.000 dolar kazanmış. Parayı takım arkadaşlarıyla paylaşmış.

Swart, Testa'nın EPO talimatlarını 1995 baharında aldığını ve ardından Andreu'yla beraber İsviçre'ye, ilacı almaya gittiklerini söylüyor. Fransa Bisiklet Turu'ndan kısa süre önce koşulan İsviçre Turu'nda ilacı kullanmışlar. Swart, EPO'yu en son 1995 Turu'nun başlangıç bölümünden sonra kullanmış. O Tur'da takım görevlileri sabah ve akşamları otele yarışçı termosları için buz torbalarıyla gelirler ve bazen, genelde oda sıcaklığında içecek satan ülkelerde gün boyu buz aramaktan bitkin düşerlermiş.

1995 Fransa Bisiklet Turu'nun dinlenme gününde Armstrong ile takım arkadaşlarının çoğu, takımın otel odalarından birinde, santrifüj testine sokulmak üzere kan numunesi vermek için toplanmışlar. Santrifüj kanda plazma, akyuvarlar ve alyuvarları ayırıştırır. Ayırışma gerçekleşince yarışçılar hematokrit seviyelerini ölçebilirler. Yüksek hematokrit seviyesi fazla EPO alındığı ve kalp krizi riskine girildiği anlamına gelir. (Bazı bisikletçilerin EPO'yla koyulaşmış kanları yüzünden uykuda kalp krizi geçirmemek için saat kurup gecenin köründe kalkarak egzersiz yaptıkları söyleniyor.)

Tur'un yarısı ve onca ıstıraplı kilometreler geride kaldığında yarışçıların hematokrit seviyelerinin normalin epey altına inmesi gerekir. Ama kullandıkları EPO yüzünden bedenleri sürekli yeni alyuvar ürettiyordu. Bir kilometre bisiklet bile sürmemişçesine yüksekmiş hematokrit seviyeleri. Zindeymişler.

Swart takım arkadaşlarının çoğunda hematokrit seviyelerinin 50'nin üzerinde olduğunu görmüş. Hatırladığı kadarıyla yüzde 47'yle en düşük seviye kendisinininkiymiş.

Diğerlerinin seviyelerini de hatırlıyordu Swart. Andreu'nunki 50 civarındaymış; İtalyan yarışçı Andrea Peron'un ki 56 altıyla en yüksekleriymiş. (Peron'un doping yaptığına dair şimdiye dek hiçbir bulguya rastlanmamıştır.) Armstrong'un kiye kendi ölçütünün en az yüzde 10 üzerinde, 52 veya 54'müş. Bu avantaja rağmen, tek günlük yarışların güçlü ismi Armstrong, o seneki turu kazanan yarışçı Miguel Indurain'in yaklaşık bir buçuk saat gerisinde, otuz altıncı sırada bitirebilmiş.

Kathy LeMond'un telefonu gecenin köründe çalmış. Amerikan bisiklet yıldızı Greg LeMond'un eşi Kathy, Belçika'daki evlerinde ahizeyi kaldırdığında çığlıklar ve hıçkırıklarla karşılaşmış. Ardından bir ses, "Öldü! Öldü! Yardım çağırdım ama ölmüştü! Dokundum... Buz gibiydi!" diye başlamış.

Arayan, yirmi altı yaşındaki Hollandalı bisikletçi Johannes Draaijer'in Amerikalı eşi Annalisa Draaijer'miş. Annalisa o gece -eşinin bir yarıştan dönmesinden üç gün sonra- yatakta Johannes'in boğulur gibi bir ses çıkardığını duymuş. Kocasını uyandırmaya çalıştığında bedeninin hareketsiz kaldığını görmüş. Uykusunda ölmüş genç bisikletçi. Kadıncağız kimi arayacağını bilememiş.

Greg LeMond, Draaijer'le birlikte Hollanda takımı PDM'de yarışmıştı. Eşleri ikisi de İngilizce konuştuğundan iki aile arkadaşlık kurmuştu ve şimdi, arkadaşları ölüvermişti. Draaijer'in ölümü duyulur duyulmaz EPO'nun kanını koyulaştırarak kalp krizine yol açtığı söylentileri başlamıştı. Johannes Draaijer'in EPO yüzünden hayatını kaybettiği ispatlanamadı ama Greg LeMond'a göre son derece açıktı.

"Ne uğruna öldü?" diyor LeMond. "Hiç uğruna... Neler döndüğünü herkes biliyordu ama kimse engellemedi. Hiç kimse."

5 . B Ö L Ü M

Lance Armstrong 1995 sonbaharında Dr. Michele Ferrari'nin peşine düştü. Gewiss-Ballan bisikletçilerini Flèche Wallonne'da uçuran adamla çalışmak derdindeydi.

Ama Ferrari bisiklet dünyasında bir "kral yaratıcısına" dönüşmüştü ve müşterileri konusunda seçici davranmaya başlamıştı. O yüzden Lance Armstrong gibi sıkı yarışçılar dahi anlaşma yapılmadan önce sağlık kontrolünden geçmek zorundaydı. Herhangi bir yere tek başına gitmekten korkan Armstrong, eski Hawaii Tropik güzeli kız arkadaşı Monica Buck ile J.T. Neal'ı, Ferrari'nin Bologna'daki muayenehanesine birlikte gitmeleri için ikna etmiş. Armstrong'un arabasına atlayıp Como'dan güneydoğuya iki buçuk saatlik yola çıkmışlar.

Çok konforlu bir seyahat değilmiş. Neal, Armstrong'un gitmesini istemiyormuş ve haber vermeden randevu almasına kızmış. Ama yumuşak Güneyli aksanıyla, "Lance, açgözlülük etme," demekle yetinmiş.

Henüz yirmi dördündeki Armstrong'un banka hesabında 750.000 doları varmış. Ama Neal, Armstrong'un en müthiş lokantalara giden, beş yıldızlı otellerde kalan ve en pahalı şarapları ısmarlayan Motorola takım menajeri Ochowicz gibilerini idolleştirdiğini biliyormuş. Armstrong o noktaya giden tek bir yol görüyormuş ve o da Ferrari'nin öncülüğünde gidilecek yolmuş. Fransa Bisiklet Turu'nu beş defa kazanmış Belçikalı Eddie Merckx'ten kendisini doktorla tanıştırtmasını istemiş ve Merckx kabul etmiş.

Ufak tefek, aktrisliğe hevesli Monica Buck'sa Teksas'tan Armstrong'u ziyarete gelmiş. Neal kıزدan yana da endişeliymiş. Lance kadınları kolay ikna edebilen, şeytan tüyüne sahip tiplerdenmiş. Önceki kız arkadaşı, Austin'de birlikte yaşadığı Hollandalı başarılı bisikletçi Danielle Overgaag'ı "sesini fazla çıkardığı" için terk etmiş. Neal, ayrılmamış olsalar Armstrong'un Ferrari'yle görüşmeye hiç gitmeyeceği kanısındaymış. Ama yaz sonunda Armstrong, Neal'dan, sınırlarını şimdiden zorlamaya başlamış görünen Hawaii Tropik güzeline yer açmak amacıyla, Como'daki evinden Overgaag'ın eşyasını toplamasını istemişti.

Ferrari'nin Bologna'daki evinin bodrumundaki muayenehanesi bir sürü tel, tüp, bisiklet ve makineyle doluymuş. Armstrong, aralarında Eddie Merckx'in oğlu Axel'in de bulunduğu kimi müşterilerinden haberdarmış. Axel birden hiç gitmediği hızla bisiklet sürmeye başlamıştı ve Armstrong, bir sırrı olup olmadığını sormuş. Anlaşılan Axel, var, demişti.

Uzun boylu, ince yapılı, alnı açık ve kartal suratlı Ferrari, eğitimini Ferrara Üniversitesi'nde, İtalyan spor doktorluğunun büyük ustası sayılan Francesco Conconi'nin yanında almıştı. Uluslararası Olimpiyat Komitesi eski üyelerinden Conconi, EPO konusunu çok iyi biliyordu. Komite, EPO testi geliştirmesi için Conconi'ye ciddi miktarda para ödemişti. Ama Conconi iki taraflı oynuyordu. Komite'den testi yaratmak için para alırken, bir yandan da İtalyan kayakçı ve bisikletçilere EPO veriyordu.

Ferrari, Conconi'nin öğrencisiydi. Armstrong ise Ferrari'nin hematokrit zengini müşterisi olmak peşindeymiş. Değerlendirmesinin ardından Ferrari, Armstrong'u, "müthiş, müthiş, muhteşem" sözleriyle övmüş. Ancak ardından plana sadık kalır ve asla bozmazsa gelişmesini sağlayabileceğini eklemiş. "Seni çalıştıracam," demiş, "birlikte müthiş işler başarabiliriz."

Ferrari görüşmelerine 10.000 dolar fatura kesmiş ve Armstrong'un maaşının yüzde onuna talip olmuş. Parasını, zavallı anacığının bir zamanlar öyleydim dediği ölçüde fakirmişçesine kollayan Armstrong teklifi, ileride kazanacaklarına değeceği kanısıyla kabul etmiş.

Ferrari o dönemde sporda sahtekârlık ve doping ithamları yüzünden İtalyan otoritelerce soruşturma altında olduğundan, ilişkileri gizli kalacakmış. Ferrari sadece nakitle çalışıyormuş ve sürülebilecek evrak zincirini asgaride tutmak adına çok az şeyi kâğıda döküyormuş. Ancak zamanla Ferrari kurallarını gevşetmiş.

Armstrong dönüş yolunda Ferrari'nin çalıştırması ve doping yardımıyla kariyerinin nasıl coşacağından bahsedip durmuş. (Öte yandan Ferrari çalıştırdığı yarışçılara doping yaptırdığını reddetmektedir.) Buck ise Ferrari'nin Armstrong'la işinin bitmesini beklerlerken Neal'le gittikleri alışverişi anlatmak derdindeymiş. Neal yalnız bir melankoli hissiyle dolarak Armstrong'un herhangi bir vicdan azabı çekmediğini fark etmiş. Armstrong'un 1995 Turu sırasında hayatını kaybeden takım arkadaşı Fabio Casartelli'nin ailesini ziyarete gidişlerini, bebeğini ve dul eşini kucaklayışını unuttuğu hissine kapılmış.

Casartelli, etaplardan birinde devrilmiş ve kafasını yol kenarındaki çimento bloklardan birine çarpmıştı. Motorola takımındaki dopingi kontrolle suçlanan Testa'nın, Casartelli'nin ölüm sebebinin bariz olduğunu söyleyen adli tabibi otopsi yapmamaya ikna ettiği söyleniyordu.

Armstrong daha sonrasında Casartelli'nin öldüğü gün Fransa Bisiklet Turu'nda yarışmanın esas anlamını kavradığını söyleyecekti. "Bisikletle ilgili değil," demiş Armstrong. "Tur, sadece bir bisiklet yarışı değil. Hiç değil. Tur, bir sınav; yarışanı bedenlen, aklen hatta ahlaken sınıyor. Şimdi anlıyorum. Kestirmeden giden yolunun olmadığını fark ettim.

Avrupa'nın en ünlü ve en namı kötüye çıkmış doping doktoruyla gizli anlaşma yapmak, kestirmeden gitmek sayılmıyorsa haklıymış tabii.

Armstrong, Austin'den Ferrari'yi arayıp saatlerce konuşmuş. İdman tüyoları alır, bir sürü soru sorarmış. Neal'ın ofisindeki faks cihazına haftada bir gecenin geç saatlerinde Ferrari'nin antrenman ve doping testlerinde pozitif çıkmamak için ne zaman

EPO, büyüme hormonu ya da testosteron alınacağını gösteren programları gelirmiş.

Kamuda Armstrong'u yarışlara Chris Carmichael'ın tek başına hazırladığı bilgisi yaygınmış ama bu durum esasen maskeleye amaçlıymış. Carmichael bunu kabul etmiyor. 2006'da bana Armstrong'un esas antrenörü olduğunu söyledikten sonra bir daha ne telefonlarıma çıktı ne de e-postalarıma yanıt verdi.

İlaç edinmede Armstrong'un çeşitli yöntemleri varmış. Arkadaşlarını kendisi için İsviçre'den ilaçları almaya ikna eder yahut gidip kendi alır. *Soigneur* Hendershot ilaçları gerektiğinde kendi karaborsa kaynaklarından bulabiliyormuş. Ne yaparlarsa yapsınlar, ne kadar riski göze alırlarsa alsınlar, kazanmak hepsi-ne değermiş.

Armstrong'un gayriresmi yöneticisi Neal, 1995'e gelindiğinde Armstrong'un sözleşmeleriyle tek başına uğraşamamaya başlamış. Kimi şirket Armstrong'lu oyun kartları üretmek istiyormuş. Destek isteyenler varmış. Neal yardıma muhtaç hale gelmiş. Armstrong'un işleriyle başa çıkmak imkânsızlaşmış. Bill Stapleton bu noktada devreye girmiş.

Texas Üniversitesi takımından eski olimpiik yüzücü Stapleton, Austin'deki Brown McCarroll hukuk şirketinde spor hukuku bürosundaymış ve müşteriye ihtiyacı varmış. Armstrong tam aradığı müşteriymiş.

Armstrong 1995 baharında yardım istediğinde, Stapleton şahsi dikkatinin tümünü hizmetine sunacağına söz vermiş. Üstüne düşük bir komisyon istemiş (Armstrong'un pazarlama gelirlerinin yüzde 15'i.) Yüksek profilli süper-vekil Leigh Steinberg'ün de aralarında bulunduğu diğerleri yüzde yirmi talep etmiş.

Stapleton, Armstrong'u "tavlamak" için bira içmeye götürmüştü.

"Ufak göldeki büyük balık olacaksın," demiş. "Aradığında hiçbir zaman karşılıksız kalmayacaksın. Dünyam senin etrafında dönecek."

“Sana ne zaman, ne konuda ihtiyaç duyarsam koşacak mısın?” demiş Armstrong.

“Her konuda, her zaman.”

“Her konuda?”

“Her konuda.”

Armstrong’un duymak istedikleri bunlarmış zaten. Her zaman en önemli kişi olmaya bayılıyormuş.

Bu arada Linda Armstrong’un üçüncü evliliği, kocası John Walling’in aşırı içki düşkünlüğü ve işten kaytarması yüzünden çökmek üzereymiş. Neal, Armstrong’un annesine para yardımı yapması gerektiğini düşünmüş. Armstrong reddetmiş.

Neal nedenini bilmiyormuş ama Armstrong en eski müttefiki, bisiklet camiasının kucakladığı fantastik mitin yaratıcısı ve yayıcısı annesine gittikçe daha fazla öfkeleniyormuş. Artık adını bile duymak istemiyormuş.

Mesela Armstrong 1994’te yaklaşık 240.000 dolara Austin’deki arazisini alırken emlakçılık yapan annesini kullanıp komisyon almasını sağlayabilecekken, yapmamış. Ana-oğul ilişkisi öyle bozulmuştu ki Linda ile Neal, Armstrong’u bir spor psikoloğuna görünüp öfkelerini bisikletine aktarmasını sağlamak için çabalamışlar. Armstrong onu da reddetmiş. Karşısındaki Armstrong, Neal’ın tanıdığı yahut hoşlandığı Armstrong değilmiş artık. Lance’in artık her ilişkiye “Bana ne faydan olur?” fikriyle başladığı endişesine kapılmış.

Bir önceki yıl Linda Armstrong ile Neal, Lance’in sözleşmeleri konusunda Greg ve Kathy Lemond’un tavsiyelerini almak için Minneapolis’e gitmişler. LeMond çiftinin göl kıyısındaki evlerinde, delikanlının egosunu nasıl kontrol edebileceklerini de sormuşlar.

“Tüm bu hayhuyda Lance’in daha az bencil davranmasını ve diğer insanları önemsemesini nasıl sağlarım?” demiş Linda.

LeMond çifti ne cevap vereceklerini bilememiş. Birkaç saniye boyunca öylece bakışmışlar. Doğru mu duyduk der gibiymişler.

Linda Armstrong oğlunda empati bulunmadığını mı söylüyor-muş? Kontrolden mi çıkmış? Linda'nın cidden korktuğuna inan-mışlar. Klasik iş tavsiyelerinde, gözünüzü üzerinden ayırmayın, yoldan çıkmasına müsaade etmeyin, doğru kişilerle birlikte ol-masına dikkat edin gibilerinde karar kılmışlar.

Armstrong, Gewiss takımının Flèche Walonne'u süpürmesin-den ve dünyada yarışçılarının doping yaptığı kanısını uyandır-masından –Ferrari'nin takım doktorluğu altında– iki yıl sonra aynı kürsüye çıkarak, sevilen bahar yarışını kazanan ilk Ameri-kalı oldu. Aynı yıl (1996) DuPont Turu'nu da üst üste ikinci defa kazandı. Bir haftalık Paris-Nice yarışını ikinci bitirdi. *Sprinter* ve zamana karşı yarışçılık becerileri geliyordu. *Tırmanışçı* perfor-mansını yükseklerle taşıması için geriye sadece Tur yarışçısı sayıl-ması kalmıştı.

Ama 1996 yazı ilerledikçe Armstrong yavaşlamaya başlamış. Boğaz ağrısı ve bronşit nedeniyle Fransa Bisiklet Turu'nu beşinci gününde bırakmış. Muhabirlere, “Nefes alamıyordum,” demiş.

Neal da o sıralarda kendisini iyi hissetmemeye başlamış. Ne-den çok geçmeden anlaşılmış: kansere yakalanmış. Plazma hüc-relerinin nadir görülen bir kanseri olan multiple myeloma tanısı konmuş. Neal'ın hastalanması Armstrong'da yoluna çıkıveren bir çukur etkisi yapmış. Doktorlar Neal'a iki yıl ömür biçmiş.

Bitkin Neal bunlara rağmen, göğsüne kemoterapi ilaçları veren elektrikli bir pompa taşıyarak Armstrong'la birlikte 1996 Atlanta Olimpiyatı'na gitmiş. Armstrong'un oyunlar sırasında kiraladığı evde, yerde yatmış.

Neal, kiraladığı ev için, “Mahremiyeti için lazımdı,” demiş. “Yaptırdığı rezil iğneler için lazımdı. Mahremiyet lazımdı çünkü diğerleri ilaç programında değillerdi. İğne yaptırmıyorlardı. Ya-tak odası eczaneye dönmüştü.”

Hendershot şişeciklerle, şırıngalarla ve torbalarca serumla dolu çantasıyla gelir, Armstrong'a kanser hastasıymış gibi ba-karmış. Neal, Hendershot'ın Armstrong'a yarış öncesi ve son-rasında serum verdiğini görmüş. Armstrong zaten testosteron,

büyüme hormonu ve EPO kullanıyormuş ama Neal o yılki yaz oyunlarında hangi maddeleri aldığından emin değilmiş. Armstrong'sa o Olimpiyat'ta yahut hazırlanırken yasaklı ilaç kullanıp kullanmadığını söylemiyor. Sorduğumda Hendershot o yılki yaz oyunlarında Armstrong'a hangi maddeleri verdiğini hatırlayamadı ama, "Yasaklı ilaçlardan kullanmamışsa şaşarım," dedi.

Hendershot bana, yarışçılara içinde EPO bulunan çeşitli steroid kokteylleri ile kanlarının koyulaşıp çamurlaşmaması için aspirin ya da diğer kimyasal kan seyrelticilerinin verilmesinin yaygın olduğunu anlattı. Ama Hendershot'ın o yıl verdikleri mucize yaratmamıştı. Armstrong yol yarışında on ikinci ve zamana karşı yarışta altıncı gelirken her iki yarışta da açıklanamaz şekilde gaz çıkarmış.

Armstrong profesyonel sezonu dünya sıralamasında, saygın Fransız ekibi Cofidis'le iki yıllık sözleşme yapmasına yetecek yedincilikte tamamlamıştı. Yılda iki buçuk milyon dolar kazanacaktı. Hendershot'ı takıma şahsi *soigneur*'ü olarak almak için pazarlık bile yapmıştı ki bu, en itibarlı yarışçılara tanınan bir ayrıcalıktı.

Bu arada Armstrong aralarında Nike, Giro, Oakley ve Milton Bradley'nin de bulunduğu sağlam sponsorlar da edinmişti. Banka hesabı hepten kabarmıştı. Stapleton, Armstrong'un o sene 2 ila 3 milyon dolar kazanacağını tahmin edildiğini söylüyor.

Armstrong'un büyüme zamanı gelmişti. Yedi yıl önce Neal'dan kiraladığı daireden çıkıp kazancına uygun bir "bekâr sarayı"na geçti. Austin Gölü kıyısına Akdeniz tarzı, dört yüz altmış metrekairelik havuzlu, jakuzili, iki tekneye uygun kızaklı ve yirmi dokuz palmiyeli bir ev yaptırdı. Pek sevdiği 70.000 dolarlık NSX'inin yerini daha havalı oyuncaklar aldı: 100.000 dolarlık bir Porsche 911, bir Harley-Davidson, bir jet-ski ve bir sürat teknesi... Yirmi beşinci doğum gününü yeni malikânesinde dillere destan türden bir partiyle kutladı. Ama bir terslik vardı.

Avrupa'dan gripe yakalanmışçasına halsiz dönmüştü. Baş ağrıları avuçla ağrı kesiciye hatta bazen üç migren hapına karşın dinmiyormuş. Doğum gününde kabahati fazla içmesine

bağlamış ama birkaç gün sonra kan tükürmüştü. Özel doktoru muhtemelen alerji yüzünden sinüslerinin kanadığını söylemiş.

Armstrong'la Neal 2 Ekim 1996 günü, saat 13.00 sularında her zamanki yerleri The Tavern'da öğle yemeğindeymişler. Yemekten sonra Neal'a ayakkabı bakmak için bir alışveriş merkezine gitmişler. Armstrong bu sefer karın ağrısından yakınmaya başlamış.

İki büküm, "Yürüyemiyorum," demiş.

Neal, Armstrong'a doktorunun alerji fikrinin doğru görünmediğini ve ciddi bir şey olabileceğini, başka bir doktora görünmesi gerektiğini söylemiş. Sonra bir doktoru aramış ve Armstrong'a randevu almış. Armstrong üç sularında doktordayken Neal heyecanla evde beklemiş.

Doktor ultrason ve göğüs röntgeninin ardından kötü haberi vermiş: "Ciddi bir durum var," demiş Doktor Jim Reeves, "Akciğerlere metastaz yapmış testis kanserine benziyor."

Neal'ın telefonu 17.30–17.45 arasında çalmış. Arayan Armstrong'muş.

"Testis kanseri," demiş Armstrong. "Ne yapacağımı bilmiyorum."

İkisi de şaşkındı; ikisi de kansere yakalanmıştı.

Doktorlar birkaç gün içinde kanserin Armstrong'un karnına ve beynine yayıldığını ortaya çıkardı. Ay sonunda tümörlerin alınması için Indianapolis'teki Indiana Üniversitesi Kanser Merkezi'ne yatırıldı. Doktorlarına göre kurtulma şansı yüzde ellinin altındaydı.

Haber bisiklet camiasındaki herkesi ürkütmüştü. Ferrari, Armstrong'a aldırıldığı ilaçların kansere yahut kanserin yayılışını hızlandırdığından endişelenmişti. Armstrong aynı fikirde değildi: Doping kansere yol açıyorsa pek çok yarışçı ölürdü çünkü. Tek pişmanlığı büyüme hormonu almasıymış. "Fena," demiş arkadaşlarına, "galiba kanserin daha hızlı yayılmasına yol açtı." Söylediğine göre bir daha hiç kullanmamış.

Bununla birlikte herkes, özellikle derhal kendi kendine "Ne yaptım ben?" diyen Hendershot endişelenmişti. Üç yılı aşkın süre

boyunca Armstrong'a zerk ettiği onca karışım, iksir ve arındırıcıların mutlaka kanserle ilgisi olmalıydı. "Öyle kafadan inanmak gibi değil," diyor *soigneur*. "Hiçbir etkisinin olmadığını düşünmek için feci aptal olmak lazım. Kendisini büyük bir riske attığı kesindi." Armstrong'un ölme ve bir gencin ölümünün yükünü ömür boyu çekme ihtimali Hendershot'ı çok ürkütmüş.

"Vicdan azabı değildi," diyor Hendershot. "Suç ortağımıyışım gibi geliyordu."

Ancak Hendershot'ın dediğine göre, Armstrong'un doping yaptığını herkes biliyormuş. Yarışçılar, takım menajerleri, *soigneur*'ler, bisiklet tekerlerini yıkayan elemanlar... Hepsi biliyormuş ve başta Hendershot, hiç kimse durdurmaya kalkmamış.

Hendershot'la karısı biraz olsun suçluluktan kurtulabilmek için akıllarına tek geleni yapmış, Armstrong'un stokundaki ilaçların hepsini atmışlar. Şahsi eşyalarını toplamışlar ve bisiklet dünyasından ayrılmışlar. Hendershot kanser konusunda Armstrong'u bir daha hiç aramamış. Hatta bir daha Armstrong'u hiç aramamış.

Ortadan kayboluvermiş Hendershot.

6 . B Ö L Ü M

Armstrong ile Motorola yarışçılarının EPO kullanma planlarını konuşmalarından bir yıl, Armstrong'a kanser teşhisi konmasından iki yıl önce Frankie Andreu, memleketi Michigan'ın Dearborn kentindeki Buddy's pizzacısında pek hoş bir esmerle tanışmıştı. 1994 yılıydı; yirmi yedi yaşındaki bu kız, su arıtma filtreleri satarak bir İtalyan kafesi açmaya hazırlanıyordu. Aynı yaşıydılar; Andreu Avrupa'daki bisiklet sezonundan memleketine yeni dönmüştü.

Andreu'yu baştan aşağı süzüşü (yaklaşık yüzde dörtlük vücut yağına sahip Andreu 1,88 boyunda, 78 kiloydu) esmer Betsy Kramar'ı duraklatmıştı.

"Kolların niye bu kadar ince?" demişti cılız pazılarını işaretle. Kızarmıştı Andreu. "Ha... Profesyonel bisikletçiyim ben."

"Ne? İşin bisiklete binmek mi yani? Bisiklete binerek geçinenler olduğunu duymamıştım hiç."

Andreu parlak kumral saçlı, yeşil gözlü, gülümsemesi seksi bir yakışıklıydı. Pek ortak noktaları bulunmamasına rağmen Betsy, bisikletçiye vuruluvermişti.

Betsy, Michigan Üniversitesi'nden tiyatro diplomasıyla mezun olmuştu. Frankie ise bisiklet kariyerinden önce bir yüksekokulda sadece birkaç derse girmişti. Betsy gezip tozmayı seven, esprileri sivri dilli bir kızdı. Frankie ciddi tabiatlıydı. İkisi de inatçı ve dik kafalıydı (Bisiklet dünyasında Andreu'nun lakabı, sert mizacından dolayı "Ajax"tı). Her ikisinin de komünizmden kaçmış birer ebeveyni vardı: Andreu'nun babası Küba'dan, Kramar'inkiyse eski Yugoslavya'dandı.

Kramar, Andreu'nun eş olması için üç kıstasına uyduğunu daha en baştan fark etmişti: Katolik mi? Tamam. Muhafazakâr mı? Tamam. Kürtaja karşı mı? Tamam. Daha tanıştıkları gece bu konularda epey terletmişti Andreu'yu. Soruları başka erkekleri ürkütüp kaçırabilirdi ama Andreu, Betsy'nin özgüvenine ve dosdoğruluğuna hayran kalmıştı.

Kramar çok geçmeden bisiklet dünyasına sürüklendi. Andreu kız arkadaşını yarışlara götürüp arkadaşlarıyla tanıştırdı. Betsy, Andreu'nun en baştan itibaren bir *domestique* olduğunu ve takımında liderliği Lance Armstrong adlı bir gencin üstlendiğini öğrendi.

Philadelphia'daki bir yarışta tanıştığı Armstrong'u sıradan bir yarışçı sanmıştı Betsy. Oysa Armstrong bisiklette çoktan Amerikan yıldızıydı ama pek önemli değildi çünkü Greg LeMond müthiş kariyerinin son yılındaydı ve ABD'de bisiklete ilgi azalmıştı.

LeMond'un Fransa Bisiklet Turu başarıları haricinde Amerikalıların profesyonel bisiklete dair bilgileri esasen 1979 yapımı *Breaking Away* filminden geliyordu. Bu filmde liseden yeni mezun bir genç bisiklet sporuna vuruluyor ve İtalyan milli takımını kafa takıp İtalyan bisikletçilerin öyle yaptığını duyduğu için bacaklarını tıraş ediyor ve İtalyan aksanıyla konuşmaya çalışıyordu.

Kramar, tanıştırıldıklarında Armstrong'a, hemen herkese davrandığı gibi, tartışma masasındaki rakibine davranır gibi davrandı. Agnostikliği konusunda tartışılar, Tanrı inancının insanın mutluluğunda elzem olduğuna Armstrong'u ikna etmeye çabaladı.

"Hayatındaki her şeyi kontrol edemezsin," demiş Armstrong'a, "çünkü Tanrı var o iş için."

"Zırva," demiş Armstrong, "kaderimi ben kontrol ederim."

Dinden sonra politika konusunda tartışmışlar. Bir demokrat için hoş görünmekle birlikte, Betsy, Armstrong'u küstah ve benmerkezci bulmuş. Como'ya, Andreu'yu ziyarete gittiğinde birlikte pizza yemeğe giderlermiş. Bir defasında Armstrong'un göl kenarındaki dairesinde *risotto* pişirmiş. Armstrong çok iyi yemek yaptığını söyleyip tarif ve malzemeleri sormuş. Betsy yine yap-sın diye iltifat ettiğini bilmekle beraber, pek hoşlanmış.

Armstrong 1994 yazında, 1993 dünya şampiyonluğunu kazandığında verilen yeni Volvo'sunu Andreu'ya ödünç vermiş. "Betsy iyi arabayı hak ediyor," demiş; Betsy pek memnun kalmış. Tamam, Armstrong genelde bencil ve palavracı küstahın tekiymiş ama zaten Betsy de onla evlenecek değilmiş.

Andreu 14 Eylül 1996 günü, Michigan Üniversitesi stadının elli yarda çizgisinde Kramar'a ilanıaşk ile evlenme teklif etmiş. Betsy ağlayarak kabul etmiş.

Yılbaşı arifesinde evlenmeye karar vermişler.

1996 sonbaharında nişanlanmalarından iki hafta sonra Armstrong'a kanser teşhisi konduğunu öğrenmişler. İkisi de Armstrong'u son derece güçlü biliyormuş; solup gideceği fikrine çok üzülmüşler.

Armstrong'un beynindeki tümörlerin alınmasından iki gün sonra Kramar ile Andreu Indianapolis'e uçup arkadaşlarını Indiana Üniversitesi Kanser Merkezi'ndeki konferans odasında ziyarete gitmişler.

Her daim her şeye meraklı Betsy, içeri girer girmez etrafını incelemiş. Solda bir banyo, sağda uzun, dikdörtgen bir masa, arındaysa karşı duvarda bir koltuk ve bir televizyon varmış. Armstrong masada, kolunda serumla yatıyormuş. Betsy'ye, tanıdığı dur durak bilmez Teksaslıyla ilgisiz, hayalet gibi görünmüş Armstrong.

Kanser tüm gösterişini alıp götürmüştü. Zayıfmış ve kel kafasında doktorların ameliyatta açtığı yeri gösteren upuzun bir iz varmış. Betsy gülümseyip iyi görüldüğünü söylemiş ama aslında hayatının kuruyup gidişini gördüğünde feci ürkmüş.

Kramar, Andreu ve diğer dört arkadaşının Armstrong'u konferans odasında ziyaret etmelerinin sebebi, hastane odasının ufak kalmasıydı. Televizyonda Dallas Cowboys'un maçı varmış. Herkes ıkına sıkına havadan sudan konuşmaya çabalıyormuş.

Kramar lafa Armstrong'a hediye olarak yollanmış bir meyve sıkacağından girmiş. "Meyve suyunun gücü" dediği şeyin faydalarına dalmaya hazır, "Havuç suyu sever miydin?" diye sormuş.

“Ya elma? Elma suyu? Bende makinesi var; istediğini hazırlayabilirim sana. Sebzeyle bile yapıyor. Çok iyi gelecektir.”

“Sağ olasın, bilmiyordum hiç,” demiş Armstrong.

Sohbet, beyaz önlüklü iki adamın aniden içeri girmesiyle kesilmiş. Armstrong’a tıbbi geçmişini sormaya gelmişler.

Kramar, Andreu’yu dürterek, “Çıkalım biz,” demiş.

“Yok, kalabilirsiniz,” demiş Armstrong.

Kramar, bir kez daha ayağıyla dürtmüş Andreu’yu.

“Lance kalabilirsiniz, dedi,” demiş Andreu.

Doktorlardan biri, Armstrong’a performans artırıcı ilaç kullanıp kullanmadığını sormuş. Betsy’nin kalbi gümbürdemiş. Duyduğuna inanamamış. Derhal Armstrong’a bakmış ve Armstrong’un odadaki herkesi bakışlarıyla taradığını görmüş.

Odada, antrenörü Carmichael ve müstakbel eşi Paige, Armstrong’un birlikte oturduğu son kız arkadaşı, Texas Üniversitesi’nden sarışın tıp öğrencisi Lisa Shiels ile Armstrong’un güneş gözlüğü şirketi Oakley nezdinde temsilcisi Stephanie McIlvain varmış.

Armstrong’un en yakınlarıymış bu kişiler. Armstrong odakilere güvenebileceğine karar vermiş. Bir eli serumunda, alışveriş listesi okurcasına sakın yanıtlamış:

“Büyüme hormonu, kortizon, EPO, steroidler ve testosteron.”

Nianlısının ağzının açık kalışını fark eden Andreu, kızı tutup odadan çıkarmış. Odadan uzaklaşıp asansörün yanına gittiklerinde Kramar yüksek sesle sormuş:

“Tanrım! Kansere bu yüzden yakalandı, değil mi? Aynısını yapıyorsan hayatta evlenmem senle! Nişanı atıyorum!”

“Yemin ederim! Yemin ederim,” demiş Andreu. Haç çıkarmış. “Yenin ederim kullanmıyorum ben!”

Kramar’ın steroidlere dair tek bildiği, Kanadalı kısa mesafe koşucusu Ben Johnson’ın 1988 Seul Olimpiyatı’nda 100 metreyi kazandıktan sonra kullandığının ortaya çıkmasıymış. Ama sağlıksız ve yasadışı olduklarını bilecek kadar da haberdarmış konudan. Daha beteri, Betsy Kramar’ın nazarında steroid kullanmak ahlaksızlıkmış. Müsabaka kurallarına aykırıymış; hile yapmaktı.

“Bisikletçilik bu mu yani?” demiş.

Andreu sesini alçaltması için yalvarmış. “Betsy, lütfen,” demiş, “ben hiç steroit kullanmadım. Hiç öyle şeyler almadım. Endişelenmemesini, temiz olduğunu söylemiş. “Doping pisliklerine hiç bulaşmadım ben, demiş.

Betsy, peşinde Andreu, hışım la çıkıp kaldıkları otele dönmüş. Öyle gerilmişler ki o gün bir daha Armstrong’u görmeye gitmemişler. Betsy daha fazlasını öğrenmek isterken, Andreu konuyu konuşmak dahi istemiyormuş.

Kramar, nişanlısının gözünün içine bakarak yalan söylediğinden habersizdi. Eski takım arkadaşlarından birçoğu Andreu’nun daha öncesinde almamışsa bile 1995 sezonu başında EPO aldığını söylüyor. Armstrong ile takım arkadaşı Swart, 1995 Turu’nda Andreu dâhil tüm takımın ilacı kullandığını söylerken, ekibin diğer üyeleri bu söyleme karşı çıkıyor.

Andreu’nun dünyasında bisikletçilerin yarışmak için EPO’ya bel bağladığını anlaşılan herkes biliyordu.

Betsy Kramar sadece son öğrenendi.

İzleyen haftalarda Kramar dört arkadaşı ve iki akrabasını arayarak Armstrong’un ilaç kullanma itirafından bahsetmiş. Aradıklarından biri Kramar’ın, Andreu’yu ilkokuldan beri tanıyan üniversitedeki oda arkadaşı Dawn Polay’mış. “Doğrusunu bilemezsin,” demiş Polay. “Karar vermeden önce söyleyeceklerini dinle. Birinin kullanması, Frankie’nin de kullandığı anlamına gelmez.”

Polay, Armstrong’un kocaman, karmakarışık bir sorun yarattığı fikrindeymiş. Hem Kramar’a neden güvenmişti? Tanıştıkları onca yıl boyunca dikkat ettiyse Betsy’nin, bırak ilaç kullanmayı, sigara ve alkole bile karşı çıktığını biliyor olmalıydı. Polay, Armstrong’un aman vermez ahlakçı Kramar’ın yanında böylesine “kurallara karşı” bir şeyi kullandığını itiraf ederek muazzam bir hata yaptığını düşünmüş.

Kramar ile arkadaşları Armstrong’un itirafının yaklaşan evlilik için ne anlam taşıyabileceğini enine boyuna tartışmışlar.

Andreu doping kullandıysa bebekleri üç kollu doğar mıydı? Armstrong kanseri başına kendi mi sardı? Kramar kendi doktoruna bunu bile sormuş.

Onkoloji uzmanlarının çoğu, Armstrong'un performans artırıcı ilaç kullanmasının kansere yahut zaten var olan kanserin hızlanmasına yol açtığının kesinkes söylenemeyeceği görüşünde. Testosteronun prostat kanserine yol açtığı bilinmekle birlikte, performans artırıcı ilaçların kanserin en az rastlanan türlerinden testis kanserine neden olduğunun kanıtı bulunmuyor. Erkeklerin testis kanserine yakalanma olasılığı 270'te 1. Yirmi yedisindeki Armstrong, testis kanserinin en çok görüldüğü –20 ila 40– yaş grubundaydı.

Henüz kanıtlanmamasına karşın, bazı uzmanlar EPO ve büyüme hormonu kullanımının tümörlerin büyüme hızının artmasına ve kanser hücrelerinin daha hızlı çoğalmasına yol açabileceğini söylüyor. New York Üniversitesi Langone Tıp Merkezi'nden onkoloji uzmanı Dr. Arjun Vasant Balar, büyüme hormonunun karaciğer ve diğer dokuları insülin benzeri büyüme etmeni IGF-1 salgılamaya tahrik ettiğini ve IGF-1'in kanserin büyümesini artırdığının kanıtlandığını söylüyor.

Roma Tor Vergata Üniversitesi'nden kanser araştırmacısı Luccio Tentori 2007 yılında HGH, IGF-1, anabolik steroidler ya da EPO ile doping yapmanın kanser riskini artırıp artırmadığını inceleyen bir araştırma yayınladı. Büyüme hormonu kullandıktan sonra kansere yakalanan tek bir bisikletçi vakası bulunduğunu ve o bisikletçinin de testis kanserine değil, Hodgkin lenfomaya yakalandığından haberdardı.

Tentori tüm çalışma ve analizlerinin sonunda ancak, "Atletler, doping içeren maddelerle uzun vadeli tedavi ve uygulamaların kanser riskini artırabileceğinden haberdar edilmelidir," diyebilmişti.

7 B Ö L Ü M

J.T. Neal ile Lance Armstrong: iki tane gülümseyen, kel kanser hastası. Fotoğrafta takım gibiler. Neal bu fotoğrafı çok sevmiş. Her ikisinin de hastalığın tedirginliği boyunca omzuna yaslanabileceği, hayatın kırılганlığıyla her gün yüzleşen birisine sahip olduğunun kanıtıymış.

1996 sonbaharında Neal genç dostuna Austin'deki Güneybatı Bölge Kanser Merkezi'ndeki tedavilerde kılavuzluk etmiş. Doktor ve hemşireleri kendi tedavisinden tanıyor, kanser koğuşunu biliyormuş ve Armstrong'a özel bir oda ayarlamış.

Özel oda mahremiyeti, Armstrong'un okulunu çok ciddiye alan yeni kız arkadaşı Lisa Shiels için idealmiş. Hem derslerine çalışabilecek hem de sevgilisine gereksindiği desteği verebilecekmiş.

Yanına koşan dost ve akrabalarından çok azı Armstrong'un kurtulabileceğini düşünüyordu. Bill Stapleton bunlardan biriydi. Stapleton, geleceğe umutla bakması için Armstrong adına bir kanser vakfı kurmayı önermiş. Bu sayede tedavi süreci boyunca gündemde kalabilecekmiş. Armstrong ile bisiklet camiasından birkaç arkadaşı –Bart Knaggs, John Korieth ve Austin'li masör Gary Seghi– fikre bayılmış ve bir akşam yemeğinde tartışmışlar. Vakıf iyi bir halkla ilişkiler hamlesiydi ama dahası, testis kanserine karşı, Armstrong'un aynı kaderi yaşamaktan insanları kurtarabileceğine inandığı farkındalığı da yaratabilirdi. Armstrong hastalık hakkında önceden bilgisi olsaydı, testisi limon büyüklüğünde şişene kadar bir şeyler yapabilseydi kanserin karnına ve beynine yayılamayacağına inanıyordu. Vakfın başka

insanları kendi ihmallerinden kurtarmaya yardımcı olabileceğini düşünmüştü.

Stapleton, Lance Armstrong Vakfı'nın kuruluş belgelerini Teksas eyalet yetkililerine 1997'de sundu. Vakfın idaresini Armstrong'un en yakın dostlarından Austin'li bar işletmecisi Koriath üstlendi. Knaggs ise aralarında ABD Bisiklet Federasyonu'yla yakın ilişkileri bulunan Austin'li yatırımcı Jeff Garvey'nin de bulunduğu zengin dostlarından birkaçını yönetim kuruluna girmeye teşvik etmiş.

Armstrong yeni bisiklet dışı girişimine tüm dostlarının yardımcı olmasını istiyormuş. Vakfa büro arayışı sırasında J.T. Neal'ın yenilenmiş dairelerinden birinin tam aradığı yer olduğuna karar vermiş. Dairenin piyasa değeri aylık 650 dolarken 200 dolar teklif etmiş. Neal çok bozulmuş.

Neal, Armstrong'a bir kez daha "kıyak yapmak" istememiş. Armstrong zengindi ve ötesi, Neal, ailesinin geleceği için para biriktirmek istiyordu. Austin'de kemoterapi tedavisi sırasında ölümü yakından görmüş, kurtulamayanları tanımıştı. Kendi ölümü de yakındı. Bir hafta ya da bir ay sonra değildi belki ama yakındı.

Bu yüzden 200 dolarlık teklifi reddetmiş. Armstrong öfkelenmiş. Neal'ın vakfın kuruluşuna yardım için elinden geleni yapmadığını öne sürmüştü. Neal bu tepkiyi bekliyormuş çünkü Armstrong'un hayatındaki herkesin, Stapleton'ın, Carmichael'ın, Koriath'un, Ochowicz'in her şeye evet diyen birer sallabaşa dönüştüğünü görmüştü. Ayrıca hepsinin Armstrong'la ilişkilerinden finansal ve/veya profesyonel kazanç sağladıklarını da biliyormuş.

"Paraya hevesli ve göz boyamak isteyen bir sürü tip geliyor-du; bu tiplerle bir sürü iş bağladı," demiş Neal. "Kaldırabileceğim şeyler değildi."

Lance Armstrong Vakfı'nın Austin'deki ilk bağış toplama çalışması, sonunda adı "Güller için Bisiklet"e dönüşecek "Güller için Yarış" oldu. Konan isim, Armstrong'un arada durup çiçek koklamanın gereğini en zor yoldan öğrendiği iması taşıyordu.

Korioth'un sponsor çağrılarını şaşırtıcı bir ilgisizlikle karşılandı: telefonu açanlar arasında Lance Armstrong'u tanıyan nadiren çıkıyordu. Ama Wallflowers grubunun gitaristi ve bisiklet sevdalısı Michael Ward, Korioth'u arayarak bağış toplamaya grubuyla katılarak yardım etmek istediğini söyledi. Korioth hemen kabul etti: Yeni kurulan bir vakıf için muazzam bir başarıydı bu.

Armstrong henüz ne Fransa Bisiklet Turu kazanmış ne de kanserden kurtulmuştu. Kanserinin ilk yıl sonunda yeniden ortaya çıkmaması, iyileşmesinde kilit tarih olabilirdi. Ama Armstrong o kadar ilerisini düşünmüyordu. Vakti yoktu. Süren tedaviler ve Güller için Yarış'ın başarısını garantileme çabaları arasında hayatına yeni bir kadın soktu.

Kristin Richard'la bağış toplama yarışını duyurduğu basın açıklaması sırasında tanışmıştı. Halkla ilişkiler müşteri temsilcisi Richard'ın görevi, yarışın tanıtımını yapmaktır. Armstrong kadını beğenmişti ama esas hoşuna giden, kendisi için sıkı çalışmasıydı. Richard, Armstrong'un resmi amigo kızıydı; halkın Armstrong'a, vakfına ve yarışına dikkatini çekmek için maaş alıyordu.

Armstrong, Neal'a, hali vakti yerinde bir aileden gelme "yeni ve seksi" bir kızla tanıştığını söylemiş. Babası bir şirketin genel müdürüydü. New York yakınlarında bir evleri vardı. Armstrong'a göre Richard ailesi gerçek olamayacak denli kusursuz görünüyormuş. Neal'a, Kristin kadar ailesinin normallğine de bayıldığını anlatmış.

Shiels tarihe karışmıştı. Neal'ın en büyük kızı C.C., ayrılmalarından birkaç hafta sonra karşılaştıklarında, Shiels ilişkilerinin yürümeyişine üzüldüğünü söyleyerek ağlamış. Armstrong uğruna son sınıfı tümünden feda etmiş ve işe yararlığı biter bitmez sepetlendiği hissindeymiş. Neal'ın karısı, Armstrong işte, diyor. "İnsanlara muz muamelesi yapar. İstediklerini alır, kabuğunu atıverir."

Kalp kırıklığı bir yana, Güller için Yarış, Korioth'un umduğundan çok ama çok daha fazla başarıya ulaşmış. Sıradan bir Amerikalı spor meraklısının nazarında Armstrong'un başarıları

(bir dünya şampiyonluğu ve Fransa Bisiklet Turu'nda kazandığı iki etap) pek anlam ifade etmeyebiliyordu. Ama bisikletçilik dünyasında Armstrong muazzam şöhretliydi. Bağış toplama yarışına aralarında olimpiik sürat pateninde efsaneleştikten sonra bisiklete geçen Eric Heiden ile 1994 Olimpiyatları'nda altın madalya kazanmış sürat patencisi Dan Jansen'in da bulunduğu yaklaşık üç bin sürücü geldi. Koriioth sonunda daha büyük katılım beklemesi gerektiğini kavramış.

Koriioth, hayranlarının Armstrong'u yakından tanıyorlarmış gibi hissettiklerini görmüş. Dik bir tırmanışın, upuzun, bitmek tükenmek bilmez yolları aşmanın tekdüzeliğini biliyorlarmış. "Son derece kişisel bir bağdı," diyor Koriioth. "Birlikte bisiklet sürebileceklerini hissediyorlardı ve esasen, herhalde sürebilirlerdi."

Armstrong'un kanseri bu bağları, bisiklet sevdalılarıyla kanserden kurtulanları birbirleriyle kaynaştırarak derinleştiriyordu. Armstrong'u hem sporcu hem de direniş simgesi olarak örnek alanları bir araya getiriyordu.

Armstrong'un Amerikan spor kahramanları panteonuna yükselişi böyle başladı. Ölüm döşeğinden dünyevi azizlik mertebesine çıkmıştı ve Amerikalılar Armstrong'a salya sümük sahip çıkma peşindeydi. Ülkenin alkışlayıp gurur duyabileceği, "başarmış genç" hikâyesinin tüm öğelerine sahip klasik bir kahramanlık yolculuğuna çıkmış kişiydi. Amerikan kanser hastaları hastalığı yenebilmekle kalmayacak, vakti geldiğinde nefretlik Fransızları kendi oyunlarında, Fransa Bisiklet Turu'nda da yenebileceklerini fark edeceklerdi. Armstrong bir kanser-ezene, bir Fransa-ezene ve genel anlamda önüne geleni-ezene dönüşecekti ve Amerikalılar, sempatik bir "sert adama" bayılırlardı.

Armstrong bir açıdan, kendi günahlarımızdan arınmamız için model yaratmaya yönelik ilkel insani gereksinimi doyurdu. Önce kanser koğuşunda, ardından bisiklette sıfırdan zafere ulaşan bir süper kahramandı. Ona inananlar sadece iyi tarafları gördüler ya da kendilerini sadece o kadarının olduğuna ikna ettiler.

Armstrong'a kanser teşhisi konuştundan kısa bir süre sonra dağ bisikletçisi Kevin Kuehler, Armstrong'unakilere benzer belirtiler yaşadığı gerekçesiyle doktora başvurdu.

Doktor kanser olmadığını söyledi ama dört ay sonra Kuehler başka bir doktora başvurdu. Bu seferki doktor, evet, kanser, dedi. Kuehler o gün eve dönerken bir radyo programına katılan Armstrong'u aradı.

Kuehler heyecanla yaşadıklarını anlatırken, Armstrong lafını kesti: "Tavsiyemi almak için mi yoksa sohbete mi aradın?"

Armstrong, Kuehler'a hastalanan testisini aldırarak hayatının kurtulabileceğini söyledi. İki yıl sonra Kuehler, kanserin akciğerlerine yayıldığını söyleyerek bir kez daha Armstrong'a ulaştı. Bu sefer Armstrong, Kuehler'ın Indiana Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden kendi onkoloji uzmanı Dr. Larry Einhorn'la görüşmesini sağladı. Kırk beş dakika sonra Kuehler'ı arayan Einhorn, Kuehler'ın hiç düşünmediği bir tedaviden bahsetti.

Söz konusu tedavi işe yaradı ve Kuehler kurtularak televizyonda şunları söyledi: "Yaptığı şey bence muazzam... Tedavisini bitirip hayatına devam edebilirdi ama zor yolu seçip insanlara yardıma girişti. Çoğu erkek bacak arasında olan biteni konuşmaktan imtina eder. Ama bu tip kanserlerde insan ne kadar öğrenirse o kadar rahatlıyor. Bu Lance'e bir misyon yüklüyor..."

Armstrong'un inananlarından biri, karısına lösemi teşhisi konmuş Tennessee'li, Jim adlı bir şahıstı. Blogunda diğer pek çok Armstrong takipçisinin doğru saydığı şu sözleri yazdı: "Tanrı'nın Lance Armstrong vasıtasıyla iş gördüğü açık."

Dünyanın tüm Kevin Kuehler'ları Armstrong'a tapmaya başlarken, J.T. Neal, kol kanat gerdiği genç adamı Austin Havaalanı'nda bekliyor, sürekli cebini arıyor ama yanıt alamıyormuş. 1997 baharıymış ve Armstrong testis kanserinden tamamen kurtulma yolundaymış. Çoğu kanser hastası hayranları Armstrong'la tanışmak, konuşmak hatta yanlarından geçerken ona dokunmak istiyormuş. Nike'daki temsilcisine tonlarca mektup yazarak Armstrong'un kahramanları olduğunu söylüyor, imzalı

fotoğrafını istiyorlarmış. Arkadaşları Armstrong'a "Kanserin İsa'sı" demeye başlamış. Armstrong hiç hoşlanmamış bundan.

"Öylesi çılgınlıkları sevmiyorum, diyor Armstrong. "Kala-balıklardan hoşlanmıyorum. İnsanlardan hoşlanmam. Genel anlamda tanımadığım kişilerden hoşlanmam." Neal ise Armstrong'un kendini dışa kapadığını düşünüyormuş.

Ama insanlar ondan hoşlanıyordu. Armstrong'da, kendilerinde görmeyi umdukları şeyi, cömertliği, iyiliği ve hepsinden öte, kanseri atlamak, çalışmaya ve hayata dönmek için gerekli cesareti görüyorlardı.

Neal ikinci kemik iliği nakli için Arkansas'a gidiyordu. Nakil yüzünden öğüreceğini, kusacağını ve ağzında pamukçuk çıkacağını biliyordu. Daha da zayıf düşecekti. Nakil yüzünden ölebilirdi bile.

Yardıma, bir hafta sürecek işlemler boyunca besleyecek ve hastaneye götürüp getirecek birine ihtiyacı vardı. Ailesini perişanlığını görme eziyetinden kurtarmak adına Armstrong'a rica etmişti. Armstrong kabul etmişti: yedi gün boyunca yanından ayrılmayacaktı.

Havaalanındaki Neal'ın telefonu nihayet çalmış.

"Neredesin?" demiş Neal.

"Şey... Gelemiyorum, kusura bakma," demiş Armstrong.

Wallflowers konseri için sahne arkasına giriş davetiyesi almıştı Armstrong (Güller için Yarış'ta çalmışlardı ya) ve fırsatı kaçırmak istemiyordu. Fena bozulmuş Neal: *Armstrong ona* muhtaçken hep yanındaymış çünkü. Kanser tedavilerine birlikte girmişlerdi. Armstrong'a yuvasını açmış, bisikletçiliği sırasında aldığı ilaçlar, EPO, şırıngalar ve daha kim bilir hangi konularda ağzını sıkı tutmuştu. Armstrong 1996 Olimpiyatları öncesinde Milano'daki otel odasının buzdolabında unuttuğu EPO'yu nasıl alabileceğini sormak için Stapleton'ı ya da Wallflowers'ı değil, Neal'ı aramıştı. Neal, Armstrong'un, öz babası ve babalığıyla olanlar dâhil en derin korkularını ve sırlarını biliyordu. Tek kuruş istemeden işlerini idare etmiş, avukatlığını yapmıştı. Neal daha sonraları, "Bu muameleyi ne ben ne başkası hak ederdi," diyecekti.

Arkadaşlarından bazıları kendi doktorlarını aramış, başka tedavi programlarını araştırmasına yardım etmişler. “Ama Lance etmedi,” diyor Neal.

Neal, Armstrong’un havaalanına gelmeyişi düşündükçe daha fazla kırılmış. Armstrong’un hediyesi kol saatini çıkarmış ve bir daha hiç takmamış.

1997 yazında bir gün Armstrong, görüşmek için Austin’e gelen Carmichael’la karşılıklı oturdu. Carmichael tekrar yarışlara katılmasını istiyordu ve Stapleton’ı kendine destek vermeye ikna etmişti. Her ikisinin de Armstrong’un geri dönüşünden maddi çıkarları vardı.

1995’te Armstrong’un baş antrenörlüğünü Ferrari’ye kaptırmış olan Carmichael, Armstrong’un sporu bu gencecik yaşında bırakmasının yazık olacağını söylemiş. Stapleton’sa geri dönüşünün büyük para getirebileceğini belirtmiş. Sponsorlar, hem de sıradan değil, Fortune 500 listesinden sponsorlar kapıda kuyruk olur, demiş. Sporun doruğuna çıkabileceğini anlatmış.

Armstrong yarışlara geri dönmesinin yeniden doping yapması anlamına geleceğini ama Ferrari’nin ellerinde kendini güvende hissettiği ve kemoterapi dâhilinde verilen EPO’nun (gülünç tabii) çok az bir kısmını almak zorunda kalacağını tecrübelelerinden bildiği için korkmadığını söylüyor. Kanserinde ilaç kullanmasının rol oynadığından kuşkuluydu. Haliyle bisiklete geri dönmeye karar vermişti.

Problem gidecek yerinin olmamasıydı.

Fransız ekibi Cofidis, iki yıllık ve 2,5 milyon dolarlık sözleşmesini feshetmişti. Ekip, kararı üzerine beklenmedik geri dönüşü için 180.000 dolar artı ikramiye teklif etmiş. Armstrong’un eski halinde döneceğine pek güvenmiyorlarmış.

Hakaret saydığı bu teklif Armstrong’u öfkeliendirmiş. “Avrupalı Piçler” “madik atmıştı.” Kindar Armstrong, ödeyeceklerine yemin etmiş.

Elinde daha iyi bir sözleşme için tek şansı vardı: ABD Posta Hizmetleri takımı. ABD takımın sahibi, ekipteki bazı

bisikletçilerin “jack sniffer” –seçkin sporcularla hoşbeşe me-
raklılar için kullanılan alaycı bir terim– dediği San Francisco’lu
yatırım bankacısı Thomas Weisel’dı. Weisel’in kendisi de iyi bir
sporcuymdu. Kendi yaş grubunda ABD sürat pateni şampiyonu,
dünya bisiklet şampiyonu ve kayak yarışçısıydı. Spordaki yeni
hedefiyse ülkenin en önemli bisiklet takımını kurmaktı.

Armstrong 1990 ve 91’de finansmanını Weisel’in üstlendi-
ği Subaru-Montgomery takımında amatör olarak yarışmıştı.
Weisel, Armstrong’un henüz işlenmemiş yeteneğini görmüştü.
Stapleton’ın 215.000 dolar maaşlı, performans ikramiyesi bol
teklifini kabul etti.

Ekim 1997’de, Armstrong’a kanser teşhisi konusundan yak-
laşık bir yıl sonra, kanser Armstrong için –Stapleton için de-
maddi fırsata dönüşüyordu. Stapleton kanseri yenen Armstrong
için “bir pazarlamacının hayali” demekten utanmadı. Otobi-
yografi çalışmaları başlamıştı. Bisikletle zerre ilgilenmeyen in-
sanlar şimdi süper kahramanlarının hayatını öğrenmeyi hevesle
bekliyorlardı.

Stapleton, *Austin-American Statesman*’e* “Lance artık sadece
bir bisikletçi değil; kanser yüzünden çok daha geniş bir kitlenin
ilgisini çekiyor,” dedi. “Şimdi yapmamız gereken, bunu avan-
taja çevirmek. Armstrong şu anda her yönde konuşma yapa-
bilecek kişi olmanın eşiğinde... Pepsi veya Gatorade reklamı
yapan bir atlet gibi olabilir. Geri dönüşü başarıya ulaşırsa Ko-
dak veya Sony’ye götürmeyi, böylelerin reklam yüzü olmasını
umuyoruz.”

Stapleton ile Carmichael, uluslararası şöhretin eşiğine iteler-
ken, Neal, Armstrong’un ayaklarını yere bastırmaya çabalıyor-
muş. Belki ölümü yaklaştığından, Armstrong’un kanser farkın-
dalığı hususunda poster yüzü yapılmasından pek haz etmemiş.
Armstrong’a her zaman yaptığı gibi, bir babanın davranacağı
şekilde davranıyormuş.

* Austin’de yayımlanan bir gazete. (ç.n.)

Arkansas'taki ikinci kemik iliği naklinde Armstrong yerine bir aile dostları yardımına koşmuş. Neal o hafta boyunca kendisinin ve annesinin Armstrong'u yetiştirirken nerede hata yaptıklarını düşünmüş. Armstrong'un salt hırsının doğasında bulunan bencilliğı çok önce fark etmişti ama ihtiyaç duyduğunda sırtını dönmesi, fazla ileri gitmesi demekti. Hoş, Neal bunun olacağını hissetmişti.

Armstrong, Austin'deki kanser tedavisi boyunca yanında olan doktor ve hemşirelere kulak asmamış ve ardından iyileşmesini para kazanmada kullanmıştı. Neal, Armstrong'un kansere karşı farkındalık konuşmacısı olmasını ikiyüzlölük sayıyormuş. Daha sonraları, "Kansere nasıl yakalandığına bakın bir," demiş, "kuralları nasıl çiğnediğıine bakın. 'Kanserim ve iyi çocuğum' ve 'Hedefleri haklı kılmak için her aracı kullanırım' diyor adeta."

Neal, Armstrong'un yine doping yapmaya başladığını biliyormuş. Armstrong vakfı için bağış toplarken kanserle mücadelesi sırasında almayı kestiğı EPO'yu ABD içinde edinmenin yollarını aramış. Hatta Neal'dan kendi tedavisinde kullanılan EPO'yu isteyecek kadar ileri gitmiş. Neal ilacı paylaşmayı defalarca reddettikten sonra Armstrong, güneybatıda bir kaynak bulunduğunu söylemiş.

Armstrong'un dolaplarından endişelenmekle birlikte Neal, Armstrong'dan annesine yardım etmesini, hiç değılse yılda 10.000 dolar vermesini istemiş. Armstrong reddetmiş.

Sonunda Neal, vakfın yönetim kurulu başkanı Garvey'den, Armstrong'u zorlamasını rica etmiş. Armstrong yine reddedince Garvey parayı kendisinin vermesini teklif etmiş. Yalnız bu durumda ortaya bir halkla ilişkiler sorunu çıkıyordu: Armstrong'un muhtaç annesine yardımı reddettiğı duyulursa vakıf ne duruma düşerdi? Amerika, Lance Armstrong'un bencillikten uzak bir kahraman olmadığını öğrenirse ne olurdu?

8 . B Ö L Ü M

Armstrong katılmadan iki sene önce Posta Hizmetleri takımında büyük çaplı bir değişime gidilmişti. Armstrong'un 1984 Olimpiyatları'nda antrenörlük yapmış eski akıl hocası Eddie Borysewicz'e bir dahaki sezon takıma gelmesi söylenmemişti. Takım doktoru Prentice Steffen'a da davet gelmemişti.

1996 İsviçre Turu koşulurken Posta Hizmetleri'nden iki sürücü –Tyler Hamilton ile Marty Jemison– konuşmak için geldiklerinde Steffen oteldeki takım odasındaymış. Jemison yanında takımın tıbbi programını getirmişti. Eldeki programla takımın başarıya ulaşamadığını, yarışta –takımın Avrupa'da katıldığı ilk büyük yarış– ezildiklerini söyleyip Steffen'ın tavsiyesini istemiş.

“Bize yardımı dokunabilecek başka bir şey olduğunu düşünüyor musun?” diye sormuş Jemison.

Steffen, Jemison'ın ütü kapalı performans artırıcı ilaç istediği kanaatine varmış. Sohbeti, kendi aşırı ilaç kullanma alışkanlığını aşmayı başardığı ve ilaç kullanımına karşı olduğu için herhangi bir sonuca varmayacak bir “çaktırmadan” konuşma olarak hatırlıyor Steffen.

“Yok; öyle şeylere bulaşmam ben,” demiş cevaben.

Hamilton böyle bir sohbetin geçtiğini reddediyor. Jemison ise o akşam Steffen'la konuştuklarını ama vitamin ve aminoasitler türü yasal ilaçlardan istediklerini söylüyor. Steffen sonrasında artık her ne olduysa, sürücülerin ve takım idaresinin kendisiyle aralarına mesafe koymaya başladıklarını hissetmiş. 1984 Olimpiyat kadrosundan takımın genel idarecisi Mark Gorski telefonlarına

çıkılmamaya, e-postalarına karşılık vermemeye başlamış. Derken yerine İspanyol hekim Pedro Celaya'nın getirildiğini öğrenmiş.

Steffen, yıllarını verdiği takımdan böylesine nahoş uzaklaştırılmasına çok kırılmış. Resmi bir veda bile etmemişler; sözleşmesini uzatmamakla yetinmişler. Gorski'ye öfkeli bir mektup döşenmiş Steffen: "Organizasyonun hiç tanımadığı İspanyol bir hekim benim yapmadığım ya da yapamayacağım ne verecek size?" demiş. Besbelli cevabı dopingdi.

Takımın yanıtı, takımın avukatlarından geldi. Yanıtta, suçlamalarını kamuya açıklaması durumunda dava açılacağı tehdidi vardı.

Borysewicz de işini kaybetmişti. 1984 Yaz Oyunları'ndaki doping skandalında yakalanmasına karşın, Posta Hizmetleri'ndeki sürücülerinin çoğu Borysewicz'in kendilerine o türde hiçbir şey teklif etmediğini söylemişlerdi. Borysewicz başka bir doping skandalına daha karışmak istemediğini belirtmişti. 1997'de yerine, kariyerinin büyük kısmını bisiklet dünyasının en kirli takımı sayılan İspanyol ONCE takımında geçirmiş Danimarkalı eski bisikletçi Johnny Weltz getirildi. Weltz, kimi sporcuların "işini bildiğini" söylediği Celaya'yla birlikte çalışacaktı. (ABD Anti-Doping Ajansı sonunda Celaya'ya doping yüzünden ömür boyu men cezası verecekti; ancak Celaya tüm suçlamaları reddedecekti. Dava 2014 başı itibarıyla hakem kurulundadır.)*

Armstrong'un kanseri yenişinin ertesi yılında takıma dönüşünün temelini atacak yeni bir dönem başlıyordu. Bisikletteki doping kültürü, Armstrong bıraktığından bu yana değişmemişti.

Darren Baker ile Scott Mercier, takım arkadaşları İspanya Girona'daki dairelerinden çıkar çıkmaz işe giriştiler. Yatakların altına, çekmecelere, ceket ceplerine, oda ve ABD Posta Hizmetleri'nden takım arkadaşları Tyler Hamilton'la George Hincapie'in yatak odalarında başka akla gelecek zulalık neresi varsa hepsine baktılar. Sonunda Hincapie'in dolabının dibinde, içi ufak

* Celaya 2014 Nisan'ında 8 yıllık men cezasına çarptırıldı. (ç.n.)

hap şişeleriyle dolu bir ayakkabı kutusu buldular. Vitamin haplarıyla dolu şişelerin arasında bir tane de testosteron şişesi vardı.

“Olamaz!” dedi Mercier.

“Ne? Hepsi bu mu? Daha fazlasının çıkacağından emindim ben,” dedi Baker.

Buldukları bundan ibaretti ama esas kafalarındaki soruya cevap bulmuşlardı: Takım arkadaşları doping mi yapıyordu? Evet. En azından biri.

Hincapie 1997’de henüz yirmi üç yaşındaydı ama uzun zamandan beri ABD’nin önde gelen bisikletçilerindendi. Kolombiyalı göçmen bir ailenin çocuğuydu; Queens’te büyümüş ve bisiklete sekiz yaşında başlamıştı. Babası Ricardo da bir yarış bisikletçisiydi. George Hincapie, ağabeyi Rich’le birlikte Central Park’ta antrenman yapmıştı. Hafta sonlarında Hincapie ailesi New Jersey, Connecticut ve New York’taki başka bisiklet yarışlarına gidiyordu. Bisikletçiliği, triatlona odaklandığından sonradan patlayan Armstrong’un aksine Hincapie ilk ulusal şampiyonluğunu daha on ikisinde kazanmıştı.

Okuldayken Avrupa’da hatta belki günün birinde Fransa Bisiklet Turu’nda yarışma hayalleri kurmuştu. Ödevlerine boş verir, antrenman programları yapardı. Hofstra Üniversitesi’ne bir sömestr devam etmiş, akademik eğitimin kendine göre olmadığını karar vermişti.

İlk vitamin iğnelerini ABD milli takımıyla İtalya’dayken almıştı. Dediğine göre Avrupa’da vitamin iğneleri öyle yaygındı ki süpermarketlerde şırıngalar “elma reyonunun yanında” satılıyordu. 1992 Olimpiyatı’nda, daha sonra genç sporcularla doping vermekle suçlanacak (tüm suçlamaları reddediyor) milli takım antrenörü Angus Fraser çeşitli iğneler yapmıştı ama Hincapie, hepsinin B12 ve C gibi yasal destekleyiciler olduğunu varsaymıştı.

Motorola takımına profesyonel olarak katıldığı ilk zamanlarda takım arkadaşlarından birini kendisine EPO olduğunu tahmin ettiği bir iğne yaparken görmüştü. Bir başka takım arkadaşı sakatlanıp takımdan ayrılmak zorunda kalınca bir çekmece

dolusu ilacı Hincapie'a bırakmıştı. Hendershot dâhil takımdaki tüm *soigneur*'ler Hincapie'a iğne yapmış, Hincapie ise ne iğnesi yaptıklarını hiç sorgulamamıştı. Hincapie kendisini EPO'yla yıllardır profesyonel yarışan ve daha sonra Posta Hizmetleri'ne katılan akıl hocası Frankie Andreu'nun tanıştırdığını söylüyor.

Hincapie Avrupa'nın profesyonel *peloton*'undaki doping meselesi için, "Standarttı," diyor. "Şok ediciydi ama bir B planım yoktu. O sırada, 'Eh, ne yapalım, hile yapmak zorundayım,' gibi bir durum yoktu. 'Bana hile yapılmasına izin veremem; bunu yapmak zorundayım' gibi bir durumdu."

Hincapie "temizken" katıldığı ilk Grand Tour'da -1995, Vuelta a España- "yarıştaki en formsuz, en şişko sürücüye bile ayak uydurmakta" zorlanmıştı; o denli zordu yarış. Ne kadar çalışırsa çalışsın, doping yapmadıkça başarıya ulaşamayacağını kavramıştı.

Babası LaGuardia Havaalanı'nın bagaj bölümündeki işine gitmek için otuz yıl boyunca sabahın dördünde kalkmıştı. Anne-si on yıl boyunca okul servisi şoförlüğü yapmıştı. "Herhangi bir şeye odaklanma ve kendini adama bana onlardan geçti," diyor Hincapie. "Yapmak istediğimi yapacaktım. Yüzde yüz."

Dolayısıyla performans artırıcı ilaçları alıp almama seçeneğiyle karşılaştığında yakın arkadaşı Armstrong'u örnek alıp bodoslama dalmış. Armstrong bir yıl sonra takıma dönecek ve iki arkadaş birlikte yarışıp birlikte doping yapacaktı. Hayal etmedikleri noktalara, hem zafere hem kedere uzanacak bir ortaklık kuracaklardı.

Baker ile Mercier, Posta Hizmetleri takımında dopinge hayır diyen iki üst düzey sürücüydü. Takım arkadaşlarının performans artırıcı ilaç kullandığına hiç şahit olmamışlardı ama Hamilton ile Hincapie'in EPO kullanan Avrupalıları geçebilmeleri yüzünden kuşkullanmışlardı. Nasıl yapabilmişlerdi?

Uzun boylu, ince yapılı ve esas güçlü yanı düz yoldaki hızı ve kuvveti olan Hincapie, dağlarda güçlenmeye başlamıştı. Çilli,

buz mavisi gözlü ve dalgalı kumral saçlı ufak tefek Hamilton da eskisine oranla çok daha iyi tırmanışlar yapıyordu.

İkisi de doping yapacak tipler gibi görünmüyordu. Koca George lakaplı Hincapie, hayranlarının yanı sıra *peloton*'da da sevilen, sessiz, sakin ve genel anlamda efendi bir karakterdi.

Hamilton'sa golden retriever'lı ve çocuklu aile posterlerinde görülebilecek tiplerdendi. New England'lıydı; lisede kayak yarışlarına katılmıştı. Ailesi her daim temiz giydirmiş, nazik ve kibar davranmayı öğretmişti. İlk bakışta profesyonel bisikletçiden çok, sabahları gazete dağıtan bisikletli ergenleri andırıyordu.

Armstrong takıma 1998'de katıldı. Bisikletten uzak geçirdiği bir küsur yılda doping kültürü değişmemişti. Takımın sponsoru ABD hükümetinin bağımsız teşebbüslerinden Posta Hizmetleri diye takım illa kurallara uyacak değildi. Hatta belki de böylesi büyük bir sponsorun varlığı yarışçılar üzerinde daha büyük baskı yaratıyordu. Takımın başındaki aşırı rekabetçi finans sihirbazı Weisel, söylenene göre öyle ateşliydi ki elemanlarını finansal becerilerine bakarak değil, şirketinin kurumsal yarışları kazanmasına yardım etme becerilerine göre işe alıyordu.

Baker bir defasında bir gece, önde gelen Rus sürücülerden birinin dopingi meşru kılacak herhangi bir husus bulunup bulunmadığına dair tartışma açtığını anlatıyor. Rus'un hikâyesi ilginçmiş: On bir veya on ikisinde ailesi ve arkadaşlarından alınıp bir spor kampına sokulmuş. Diğer seçeneği fabrika işçiliği düşünüldüğünde halinden memnunmuş. Kampta üç takıma ayrılan çocuklar on bisikletle çalıştırılıyor ve "vitamin" alıyorlarmış. Çocuklar adına, çocuklar için seçilen hayat buymuş. Bu açıdan çoğu Amerikan bisikletçisinin başarısızlık halinde dönebileceği bir şey bulunmuyordu; sadece birkaçı üniversiteye gitmişti.

Baker ile Mercier nadir görülen istisnalardandı. Baker, Maryland Üniversitesi'nden finans, Mercier ise Berkeley California Üniversitesi'nden ekonomi diplomaları vardı. Dolayısıyla doping işine ölüm kalım meselesi gözüyle bakmıyorlardı. Bisiklet sporunu, sevdikleri için yapıyorlardı.

“Bisiklet yarışı bu yahu,” diyor Mercier, “tamam, para kazanmak için eğlenceli bir yol ama sonuçta bisiklet yarışı işte!”

Hincapie duyduğundan ve bunu söylediği için Mercier’dan nefret etmiş. Mercier’ın seçenekleri varmış tabii ama o ve Armstrong gibilerin yokmuş ya da en azından onlara yokmuş gibi geliyormuş. Armstrong mesela, bisiklette başarısız olursa sonunda Starbucks’ta çalışmak zorunda kalacağından korkarmış.

Takım arkadaşları arkalarından sayıp söverken, Mercier ile Baker abartılı ilaç kullanımıyla dalga geçerlermiş. Mercier takım otobüsündeki buzdolabını sallar, içindeki şişeciklerin şangırtısını dinler, “Ne var acaba burada? He, özel yemek. Özel B vitaminlerimiz var!” der, EPO şişecikleri hilenin müziğini çalarken gülermiş.

Baker ile Mercier’a göre dopingin bisiklet sporunu ele geçirdiği ortadaymış. Mercier yirmili ve otuzlu yaşlarda sivilce çıkaran –steroitlerin yaygın bir yan etkisi– ve kaş çıkıntıları büyüyen –büyüme hormonunun muhtemel bir yan etkisi– bisikletçiler görüyormuş.

Mercier 1994 DuPont Turu’nda umumi banyoya girdiğinde iki İspanyol bisikletçiyi aynı duşta görmüş. İçlerinden biri, “*Poco más, poco más,*”^{*} diyormuş. Ardından ayaklarının dibine bir sırınga düşmüş. “Tiksindim,” diyor Mercier. “Eroin bağımlıydı sanki. Bunu yapacaksam bana uygun spor bu değil, diye düşündüm.”

Aynı yarıştaki etaplardan birinde Mercier, başlangıç çizgisinde Armstrong’la yan yana gelmiş. Armstrong’un kolları öyle kaslıymış ki mayosunun kollarını kesmek zorunda kalmıştı. Bacaklarından da kas fışkırıyormuş. “Kanat beki olabilirsin Lance,” demiş, “ne biçim kas yapmışsın. Cowboys’a alsalar oynarsın.”

“Sahiden mi?” demiş Armstrong.

Mercier üç yıl sonra dopingle yüz yüze gelmiş. 1997 Posta Hizmetleri hazırlık kampında İspanyol takım doktoru Pedro Celaya, hematokrit seviyelerini ölçmek üzere sürücülerden kan almış. Mercier’inki 40,5 çıkmış.

^{*} (İsp.) “Biraz daha” (ç.n.)

“Avrupa’da profesyonellik için 49-49,5 lazım,” demiş Celaya.

“*Gracias*, Pedro,” demiş Mercier, “nasıl yapacağım onu?”

“Özel B vitaminleriyle. Sonra konuşuruz, tamam mı?”

Mercier için EPO’ya bağlanacağını bilerek çıkmış doktorun yanından.

Aynı yılın baharında Mercier, dört haftalık arayı fırsat bilip eşinin memleketi Güney Afrika’ya gidecekmış. İsviçre’deki Romandie Turu’ndan sonra yola çıkacak, iki haftalık iznin ardından kalan iki haftayı antrenmanlara ayıracakmış. Yarış sona ermeden önce Celaya ile otel odasında, antrenman programını konuşmak üzere buluşmuşlar.

Celaya’nın verdiği programda daire içine alınmış ve yıldız işareti konmuş birtakım tarihler varmış. Derken, Mercier’in dediğine göre, içi hap ve şişeciklerle dolu bir poşet çıkmış ortaya. Celaya asla dopinge bulaşmadığını söylüyor ama Mercier hekimin takımda uygulanan doping dalaveresinin göbeğinde olduğu iddiasında. Ayrıca Mercier, hap ve şişe dolu poşeti verdiğinde aralarında geçen konuşmayı tamı tamına hatırladığını da söylüyor.

“Bu ne şimdi, Pedro?” demiş Mercier.

“Steroitler,” demiş hekim.

“Bunlar hayalarımı kurutacak mı peki?”

“Yok, yok,” demiş Celaya gülerek, “boğa gibi kuvvetleneceksin. Yarışa girmeyeceksin çünkü mutlaka pozitif çıkarsın. Ama seni çok daha kuvvetli yapacaklar.”

Mercier’in iddiasına göre Celaya, Güney Afrika’ya gidince şırınga almasını söylemiş ve şişeciklerden ilacı nasıl çekmesi gerektiğini göstermiş. Ardından ilaçları uçuşta ön cebe koymasını tavsiye etmiş. Gümrükte soran çıkarsa vitamin demeliymiş.

Mercier Güney Afrika’ya olaysız gitmiş. İdmanlara başlama zamanı geldiğinde ilaç dolu poşeti ve neyi ne zaman yapacağını söyleyen takvimi çıkarmış. Bazı günler yeşil hapları sabah kalkar kalkmaz ve sonra da akşam alması gerekiyormuş. Bazı günler de öğlen saatinde de. Talimatlara göre ilaç almayı, yarış mesela pazar günüyse, bir önceki cumartesi kesmeliydi. İlaçların bünyeden atılması bu kadar sürüyordu; bunu yaparsa pozitif

çıkmayacaktı. Dopingden paçayı sıyırmak, ilgili adımı atmaya karar verirse kolaydı.

Karısı Mandie, kararı kendi başına alması gerektiğini söylemiş. Dopinge dair düşüncelerinin ilişkilerini lekelemesini istememiş. Mercier eşine bakmış ve, “Kullanmayacağım bunları,” demiş.

Mercier, Celaya’nın verdiği antrenman programına üç gün dayanabilmiş. Dördüncü gün kalp hızı, programın istediği azamisinin yüzde 85-95’i yerine ancak yüzde 70’ine çıkarabilmiş. Bacakları kopacak gibiymiş. İzleyen günlerde öyle ıstırap çekmiş ki antrenmanların ancak yüzde seksenini yapabilmiş.

Ardından birkaç gün ara vermek zorunda kalmış. İki haftalık programı ilaç almadan tamamlaması mümkün değilmiş. Steroitlerle her bir ağır antrenmandan sonra toparlanabilir, ertesi günkü çalışmaya tam güç başlayabilirmiş.

Verilen programla uğraşırken gelecek sezon yarışacaksa doping yapması gerektiğini anlamış. Hincapie haklıymış: Yarışçılar artık hem temiz yarışıp hem rekabette kalamıyorlarmış. İlaçlar gerekli görünüyormuş. Ayrıca ilaç almanın müthiş bir de artısı varmış: daha iyi sonuçlar ve daha büyük ikramiyeler...

Ama Mercier bisikleti bırakma kararı almış. Sezonu tamamlamış ama Posta Hizmetleri’nin sözleşme uzatma teklifini geri çevirmiş. Rüyası sona ermiş...

Başkaları kararından dolayı cesur ve ahlaklı olduğunu söylerken Mercier, bir açıdan utanç duyuyor. Bisikleti bırakmasının ilaçların baştan çıkarıcılığına karşı koyamayacak zayıflığa işaret ettiğini söylüyor.

“Başlasaydım bırakabileceğimi sanmıyorum,” diyor. “Dimdik, kaygan bir yokuş gibi gelmişti gözüme.”

Mercier o sezonu ve kariyerini Vuelta a España’da bitirdi. Kuvvetli bir tırmanıcı olmasına rağmen, düz yollarda hız patlamalarıyla tanınan kısa mesafecilere bile geçildi. *Peloton* dağ geçitlerini uçarcasına aştı. İlk etaplardaki büyük tırmanışlardan birine üçüncü sırada girdi ama geriden gelenler, kendisi ağır çekim giydirmişçasına Mercier’ı teker teker geçtiler.

Vuelta a España, müthiş doğal yeteneğe sahip sayıldığı için bisikleti bırakmasına trajedi gözüyle bakılan Baker'ın da sonu oldu. Posta Hizmetleri'ne ertesi yıl katılan Denver'lı Jonathan Vaughters, Baker'ın Tur'da ilk ona girecek denli iyi olduğunu –“Doping yapsaydı tabii”– söylüyor. Vuelta'nın sonunda Baker, *New York Times*'tan Sam Abt'e bir ara Armstrong kadar iyi olduğunu söyledi: “Yarışın çoğunda kuvvetli, Armstrong kadar hatta tırmanışlarda daha da kuvvetliydim. Ama onun kazanma açlığı benden çok daha yukarıdaydı.”

Baker milli takıma seçildiğinde bisikletin zirvesindeki sürücülerin doping yaptıklarını biliyormuş. “Herkes biliyordu,” diyor, “herkes konuşuyordu.” Fransa Bisiklet Turu'nu beş defa kazanmış Jacques Anquetil'in meşhur cümlesi hepsinin ağzındaymış: “Rahat bırakın beni; herkes doping yapıyor.” Bir de Tur'u iki defa kazanmış Fausto Coppi'nin bir televizyon muhabirine söyledikleri varmış. Coppi dopingi sadece gerektiğinde yaptığını söylemiş ve eklemişti: “Aşağı yukarı her zaman gerekiyor.” Baker tüm bu söylemlerin gerçeği yansıttığını anlamış ve ilaç kullanması için baskıyı hissetmiş ama reddetmiş.

Sürekli karşısına çıkmış ama. İddiasına göre ABD milli takımıyla çalışan doktor, 1995 dünya şampiyonasında Baker'ın diğer bisikletçilerin kendinden çok daha enerjik görünmelerinden yakınması üzerine Baker'a haplar vermiş. Baker doktorun kimliğini açıklamak istemiyor ama takım üyelerinden birkaçı, Motorola'da Armstrong ve diğer üst düzey Amerikan bisikletçileriyle çalışan Max Testa olduğunu belirtiyorlar.

Baker doktorun, “Şunları al; bacaklarındaki ağrıya iyi gelecekler,” dediğini iddia ediyor. “Sadece kortizon bunlar.”

“Yasaklı değil mi bunlar?”

“Öyle ama testte pozitif çıkarmayacak kadar azlar.”

Baker hapları çöpe atmış.

1997 Paris-Nice yarışında Baker, otel odasında tiz bir vızıltıya uyanmış. Kafasını kaldırdığında İtalyan takım arkadaşının elindeki santrifüjü görmüş. Kendi hematokrit seviyesini ölçüyormuş yarışçı. Baker kafasını yastığının altına gömmüş.

Fransız sürücülerden birkaçı yarışa kendi doktorlarını getirmiş. Adam meğerse at yarışlarında çalışan bir veterinermiş. “Daha gülüncünü görmedim,” diyor Baker. “Adamın hastaları insan değildi yahu!”

Baker takım arkadaşlarına dopingin zararları hakkında nutuk bile çekmiş. “Motoru sürekli ibreyi kırmızıya dayayıp çalıştırırsanız,” demiş bir seferinde, “arabanızı bozarsınız. Doping de vücudunuza aynını yapar.” Bir seferinde de şunları söylemiş: “Vücudunuzda olan biten her şeyi hormonlar düzenler. Hayatın bu temel yapı yaşlarını kurcalamaya başlarsanız sonunu bilemezsiniz.”

Kimse ciddiye almamış Baker’ı. O arada takımın idari kadrosu değişmiş ve sistemli doping Posta takımının stratejisinin parçası olmuş.

1997 sezonunun sonunda Baker ile Mercier, Girona’daki daireden eşyalarını toplamışlar. Baker finans sektöründe çalışmak üzere San Francisco’ya, Mercier ise babasının lokantalarında çalışıp yılda 45.000 dolar kazanacağı Hawaii’ye taşınmış. Yeni doğan bebekleriyle karıkoca, zorbela geçinmişler.

1998’de Armstrong’la evlendiğinde Kristin Richard’ın dopingin müstakbel ailesini nasıl etkileyeceğini düşünüp düşünmediği bilinmiyor. Bu kitap için röportaj taleplerimi reddetti.

Fırtınalı aşkları 1997’nin ilk aylarında başlamış ve Armstrong altı ay sonunda evlenme teklif etmiş. Hemen ardından Kristin, daha önce Armstrong’un annesi ve J.T. Neal’ın hallettiği konuları üstlenip finans ve ev işlerini devralmış.

Daha sonraları Kristin’in koyu bir Katolik olduğu ortaya çıkmış. Armstrong’un arkadaşları kadının bu yönünü başlarda hiç fark etmemişler. Lance Armstrong Vakfı’nın başına geçen eski bar işletmecisi Koriath, Armstrong çiftiyle yakın dosttu. “Bana hep belden aşağı laflar eder, o tip fıkralar anlatırdı,” diyor. “Olayı oydu; erkek tayfasının arasına girmeye çalışıyor, şok edici şeyler söylüyordu.”

Korioth, Kristin Armstrong'un bağımsız, özgüvenli bir kadından kocasının keyfine göre davranan itaatkâr bir eşe dönüşmesine şahit olmuş. Armstrong neyi, ne zaman istese hizmetindeymiş. 1998 dünya şampiyonasında doping yapmasına yardım ettiği dahi iddia ediliyor. O noktada da durmamış: Söylenenlere bakılırsa tüm Posta Hizmetleri takımının doping yapmasına yardımcı olmuş. Yarışçılar yarışa gitmek üzere otelden çıkarken Kristin'in kortizon tabletlerini alüminyum folyoya sarışını görmüşler. Minik paketleri teker teker vermiş hepsine.

Chicago banliyölerinden gelme bisikletçi Christian Vande Velde'ye komik gelmiş. "Lance'in karısı cigaralık sarıyor yahu!" demiş.

9 . B Ö L Ü M

Fransa Bisiklet Turu tarihinin en büyük doping skandalı patladığında Armstrong, Oregon'un Bend şehrindeydi. Tur'un en önemli takımlarından Festina doping gerekçesiyle 1998 yarışından çıkarıldı. Takım *soigneur*'lerinden Willy Voet, mobil eczane denebilecek bir takım aracını sürerken yakalanmıştı. Araçta 234 şişe EPO, 80 doz büyüme hormonu ve 160 testosteron kapsülü bulunmuştu.

Armstrong, kanser tedavisi sonrasında gücünü üç haftalık yarışa yetecek ölçüde toparlayamadığı için o yılki turu es geçmişti. O yüzden Bend'de düzenlenen çok etaplı Cascade Classic yarışına katılmıştı. Cascade Classic organizatörleri, başrolünü Armstrong'un üstlendiği ikinci bir Posta Hizmetleri takımının yarışlarına katılmasını heyecanla karşılamışlardı. Fransa Bisiklet Turu'nu üç defa kazanmış Greg LeMond'un yokluğunda bisiklet sporunun ABD'deki popüleritesi duraklama konumuna gelmişti. Organizatörler, 1993 dünya şampiyonu Armstrong'un yarışa yönelik ilgiyi artırmasını umuyordu.

Armstrong yarış haftasına en tuhaf zaferlerinden biriyle başladı. Cascade Classic öncesinde yaş ortalaması beş civarındaki onlarca çocuk yıllık çocuklar yarışında bir araya geldiler. Yarışa iki (çoğu öğrenme amaçlı ilave tekerlekli) ve üç tekerlekli bisikletlerle, kaykaylarla katıldılar. Yarışa müthiş önemli hissi katmak adına Armstrong'dan çocuklarla birlikte start alması ve çocuk *peloton*'una yol göstermesi istendi.

Startla birlikte birkaç yüz metrelik yarış başladı. Çocuklardan bazıları yolu çaprazına keserek dışarı çıktı; bazıları yol

kenarındaki ailelerine döndü. Bazılarıysa ciddiye; önde bir grup oluştu. Armstrong arkalarındaydı.

Grup ilerlerken Armstrong, taş çatlasa on yaşında denebilecek acar liderle yan yana pedal bastı. Derken dünya şampiyonu son metrelerde müthiş bir atak yaparak yarışı oğlanın hemen önünde bitirdi.

Cascade Classic'in teknik müdürü Paul Biskup, gördüklerine inanamamış. Diğer organizatörlere, "Niye bitişi birinci geçti bu herif?" demiş. "Neden çocuğun kazanmasına izin vermedi?"

Tek hususta, Armstrong'un kendini tutamayacak ölçüde müthiş bir rekabetçi olduğunda hemfikir kalmışlar sonunda.

Armstrong, sonra Cascade Classic'i de kazandı.

Armstrong, Voet'in yakalanışıyla dünyanın diğer ucundan dalga geçmiş. Oregon'daki yarışta takım arkadaşlarına, "Belki aracı, egzoz borusu bagajın ağırlığı yüzünden yere sürtündüğü için durdurmuşlardır," demiş.

Fransa'daysa kimse gülmüyordu. Voet'in yakalanışı polisi, *peloton*'da ilaç kullanımına karşı topyekûn savaşa götürmüştü. Ekip otobüslerine, otellere ve teçhizat depolarına baskınlar yapıldı. Festina'nın Lyon'daki merkezinde üzerlerine bisikletçilerin adları yazılı etiketler yapıştırılmış ilaçlar bulundu.

Sekizinci etabın başlangıcında Posta Hizmetleri yarışçıları, takımın en önemli isimlerinin kullandığı minibüsün çevresinde Fransız polislerini görünce paniğe kapılmışlar. Yumuşak huylu hekim Celaya, söylenenlere göre küfürler mırıldanmış: *Mierda. Mierde. Por qué? Por qué? Qué debemos hacer? Qué debemos hacer?** Endişelenecek şeyi çokmuş. Polis takım otobüs ve minibüslerini basıyormuş ve Posta Hizmetleri'ninkinde EPO, testosteron ve büyüme hormonu dâhil bir sürü yasaklı madde varmış. Bisiklet dünyasında göz yumulmakla birlikte, ilaçlar Fransa'da suç sayılıyordu. Festina'nın takım doktoru hapse atılmıştı ve Celaya'nın yanına gitmeye niyeti yoktu.

* (İsp.) "Allah kahretsin! Niye? Ne yapacağız şimdi?" (ç.n.)

Minibüste takımın kullandığı 25.000 dolar değerinde doping malzemesi varmış. Bisikletçiler zaman sıralama turlarına başlar, seyirciler çılgınca alkışlarken doktor, iddiaya göre her şeyi (EPO'nun, testosteronun, büyüme hormonlarının ve kortizonun tümünü) toplamış. Polisin tüm takım araçlarını bastığı söyleniyormuş; sıranın kendilerine geleceğinden endişeliymiş. Bunun üzerine Celaya, daha sonra iki takım üyesinin yeminli ifadelerinde anlattıklarına göre, tüm ilaçları tuvalete atmaya karar vermiş.

Ancak doktor sifonu çekmeden önce, sekizinci etabı ikinci sırada götüren Hincapie, bisikletçilerden birinin deyişiyle “son bir büyük doz” EPO almış. Baskınlar yüzünden ilaçları bir şekilde attıkları için bisikletçilerin çoğunun ilk defa temiz koştukları Tur'un kalanında ilâve enerjiye muhtaçmış çünkü. İlaçsız yarışa devam etmek öyle ıstıraplıymış ki takımın, doping yaptığını inatla reddeden Rus üyesi Viatcheslav Ekimov, söylenenlere göre, ilaçları geri almak için kafayı kubura sokma esprileri yapmış. Takım arkadaşlarından biri biçare Ekimov'a baktığında içinden, “Valla yapacak galiba,” diye geçirmiş.

Armstrong Festina vakasına dair gazetelerde yazılanları okumuş, Hincapie ve diğerleriyle konuşmuş. Festina'nın, ABD Posta Hizmetleri takımının ilaç programını amatör gösterecek ölçüde profesyonel iş çevirdiğine karar vermiş. Baskınlar bazı takımları ilaçsız yarışmaya ya da en azından ilaç programlarını değiştirip kısımaya yöneltirken, skandal Armstrong'a daha karmaşık bir operasyona girişme ilhamı vermiş.

Celaya bir sonraki sezonda bir başka takımdan daha kârlı bir teklif alıp gittiğinde Armstrong üzülmemiş. Takım arkadaşlarından birine, “Kafein hâpı vermek için bile ateşini ölçüyordu zaten,” demiş. Celaya'nın ilaç konusunda atfedilen tutumu, karanlık diyarlarda dolananların nazarında yeterince girişken bile değilmiş.

Jonathan Vaughters yün ceketli ve Avrupa işi dar pantolonlu, şavalak bir delikanlıydı. Upuzun, uçları sivri bırakılmış favorileri ve

plastik çerçeveli “inek öğrenci” gözlükleri vardı. 1994’ten itibaren Avrupa’da yarışmıştı. Ergen yaşlarından beri yarışlarda defalarca Armstrong’la mücadele etmişti. İkisi de bisiklette başarının EPO’yla geleceğine inanıyordu.

Vaughters, Armstrong’un en güvendiği yardımcılarındandı. Bir diğeriye lisedeki aşkıyla evlenen, saksafon çalan sevimli Orta-batılı Christian Vande Velde’ydi. İkisi de görevleri Armstrong’u zafere taşımak olan *domestique*’lerdi.

Armstrong, Festina olayına dair espri yaptığında ikisi de yalandan gülermiş. Sonradan söylediklerine göre, aslında skandal-dan çok endişelenmişler. Dünya çapındaki tırmanıcı Vaughters ile acemi çaylak Vande Velde, bisikletçi ve takım idarecilerinin doping yüzünden hapse atılmalarından ürkmüşler. Vaughters, dopingin bisiklet sporunun en üst seviyelerine işlediğini biliyordu. Vande Velde’ye yeni fark etmeye başlamıştı.

İkili Avrupa’da aynı dairede kalıyorlarmış. Vaughters, 1998 ortalarında bir gün, “EPO görmek ister misin?” deyivermiş. Buzdolabını açıp Vande Velde’ye içinde buz ve şişecikler bulunan bir su şişesi göstermiş. Doping konusunda vicdan azabı çeken Vaughters, takım arkadaşına yalan söyleyerek azabını katlamak istemiyormuş. Vande Velde’ye her şeyi, çırağına ders veren usta misali anlatmış. EPO’nun faydalarını ve alyuvar sayısını nasıl artırdığını açıklamış. Üst düzey bisikletçilerin hepsinin bu ilacı kullandığını söylemiş.

Celaya’nın her bisikletçi için içinde buza konmuş EPO bulunan su şişeleri hazırladığını anlatmış. Şişelerin üzerinde isim ve dozlar yazarmış. Armstrong, Livingston, Andreu, Hincapie. Vaughters’ın şişesinde “Jonathan—5x2” yazıyormuş. Anlamıysa şişede her birinde 2.000 birim bulunan beş EPO şişeciği bulunduğuymuş.

Bisikletçilerin EPO’yu daha etkin kılmak için başka maddeler almaları gerektiğini belirtmiş Vaughters. B vitaminleri, C vitamini, testosteron. EPO şırıngaları ve testosteron yamalarını göstermiş. “Günün birinde sana da lazım olacak bunlar,” demiş.

“Ciddi misin? Hepsi mi?”

“Ayak uydurmak istiyorsan evet, aşağı yukarı hepsi. Bisiklette kalmak istiyorsan...”

Bisiklet sporuna beş yaşında vurulmuş Vande Velde bunları ilk defa duyuyormuş. İki defa olimpiyatlara katılmış pist yarışçısı babası, Chicago’da oturdukları semtte çalışmaları için her sabah altıda lastik şişirmiş. Ablası Marisa da önemli bisikletçiler arasındaydı.

Vande Velde ailesinin çocukları için bisiklet, hobiden öteydi. Babaları John, “Vandedrome” adı verilen dairesel, ahşap ve çelikten mamul velodromuyla ülkeyi dolaşarak bisikletin P.T. Barnum’u* lakabını almıştı. Hatta kültleşmiş bisikletçilik filmi *Breaking Away*’de ufak bir rol almış, İtalyan profesyonel bisiklet kadrosundaki –Cinzano Takımı– kötü adamlardan birini oynamıştı. Christian, ablasıyla ikisini Chicago banliyölerinde bisikletle gezdiren bir şöhretle büyüdüğü hissini hep yaşamıştı. Bisiklet yarışçısı olmak üzere doğmuştu.

Breaking Away’de Cinzano Takımı’nın Indiana’da yarışmaya gelip yerel bisikletçilere meydan okuduğu sahneyi defalarca izlemişti. Filmin kahramanı Dave, Cinzano Takımı’yla başa baş yarışıyor ancak sonunda rakiplerinden biri tekerine bir lastik pompası sıkıştırınca yoldan çıkıp devriliyordu. “Herkes hileye başvuruyor,” diyordu Dave daha sonra. “Ben bilmiyorum, hepsi bu.”

Vaughters’ın anlattıklarının ardından Vande Velde yılın daha önceki aylarında yapılan hazırlık kampındayken Armstrong’un spor çantasında esrarengiz bir termos taşıdığını hatırlamış. Tuhaf, Armstrong’un o termostan tek yudum içtiğini görmemesiymiş.

O kamp sırasında Armstrong’a bisiklet dünyasında doping sorunu olup olmadığını sorduğunda, öyle şeyleri kafasına takmaması gerektiği karşılığını almış. Şimdiyse sorusundan dolayı aptallık ettiğini anlamış. Hazırlık kampında bir sabah kahvaltıya

* Sirk dünyasına “ucube gösterileri” ve benzeri pek çok yeniliği sokmuş ünlü ABD’li gösterici ve işadamı. (ç.n.)

elinde termosla geldiğinde takım arkadaşı Dylan Casey'nin neden çok kızdığını, neden, "Ne yapıyorsun sen? Aklını mı kaçırdın?" dediğini nihayet anlamış. O zaman anlamamış çünkü termosunda kahve varmış.

Vaughters doping meselesini Vande Velde'ye anlattı çünkü kendisi ufak çaplı profesyonel İspanyol takımı Porcelana Santa Clara'yla ilk kez yarıştığında bunları bilmiyordu ve birilerinin anlatmış olmasını dilerdi.

Doping yapıp yapmama seçimiyle karşılaşacağı hiç aklına gelmemiş Vaughters'ın. Takım menajeri José Luis Nuñez, Katolik kilisesi bünyesinde gündelik hayatta basitlik ve dindarlığa odaklanmış Opus Dei adlı muhafazakâr grubun üyesiymiş. Yeminli bekârmış ve günde iki kere ayine katılırmış. Vaughters'a ve annesi Donna'yla babası Jim'e hedefinin genç bisikletçileri, Tanrı'nın isteği doğrultusunda doğal yoldan, ilaçsız yetiştirmek olduğunu söylemiş. Güvenmişler adama.

Nuñez'in sahiden öyle bir hedefi vardıysa ulaşamadığı kesin. Takımı bocaladıkça ve yarışçılara maaş ödeyemedikçe, iddialara göre, sporun gerçeklerine teslim bayrağını çekerek takım doktorlarının Vaughters ve diğer takım üyelerini EPO'yla tanıştırmalarına izin vermiş.

Anlatılanlara göre Nuñez, bisikletçilerine, "EPO kullanacağız ama hematokrit seviyeleriniz yükselsin diye değil, tamam mı?" demiş. "Sıradan, sağlıklı birinde olması gereken seviyeden aşağı düşmesin diye kullanacağız. Böylece kansızlık çekmeyeceksiniz."

Vaughters sunulan bahaneye inanmayı seçmiş. "He, güzel. Hile falan yapmıyorum yani," demiş. Antrenörlerden birinin koluna iğneyi batırmasına izin vererek ilk doz EPO'sunu almış.

Bisiklet dünyasında herkes ilahtan ve yaygın kullanımından haberdarmış. Vaughters, "Gelmiş geçmiş en kötü saklanan sır," diyor.

Bana anlattığına göre, herhangi bir EPO testi bulunmadığından, bisikletçiler "alınlarına yapıştırıp geziyorlardı." Bir defasında İspanyol bisikletçilerin aralarında EPO'dan, normal bir akşam yemeği sohbeti havasında bahsettiklerine şahit olmuş. "Kaç

birim EPO aldın?” “Öyle mi? İyi miydi? Ben de deneyeyim bari.” O zaman Vaughters, “Vay,” demiş kendi kendine, “hepsi doping yapıyor anlaşılan. Pek önemli değil herhalde.”

Buna rağmen sahtekârlık Vaughters’ı her daim rahatsız etmiş. Muhafazakâr bir ailede büyümüş, kilise müdavimi bir Lutheran olan Vaughters’ın babası donanmada avukat, annesiye öğretmenmiş. Küçükken yaramazlık yahut bir hata yaptığında ebeveynleri Vaughters’ı evlerinin salonundaki sarı hasır sandalyeye oturtup yol açtığı soruna çözüm getirene kadar kaldırmazlarmış. Hayatı baştan aşağı rasyonellik üzerine kurulmuştu.

Vaughters doping konusunda o kadar iç çatışma yaşamış ki sonunda bisikletçilerin yaptıkları seçimlerle ilintili derslere girmiş. Etik I ve II; ahlak, endokrinoloji. Madem doping yapacakmış, öğrenmeliymiş. Tıpkı Armstrong gibi, Vaughters da ilaçların nasıl işlev gördüğünü, vücudun ilaçları nasıl işlediğini ve bisikletçilerin neden ilaç kullandıklarını öğrenmiş.

Vaughters, Armstrong’un dopingden, kendisinden çok daha fazlasını kazandığından emin. Vaughters’ın bünye icabı yüksek hematokrit seviyeleri, bulunduğu rakıma göre yüzde 48 ile 51 arasında değişiyormuş. Bu durumsa ufak dozlarda almaması halinde 1997’de Uluslararası Bisiklet Birliği’nin (UCI) devreye soktuğu yeni kan testini geçememesi anlamına geliyormuş.

O yıllarda henüz EPO testi bulunmadığından –dört yıl sonra Fransa Bisiklet Turu’nda kullanılmaya başlanacaktı– UCI, bisiklette ilaç kullanımını sınırlayabilmek adına bisikletçilerden yarışlarda kan numuneleri alıp hematokrit seviyelerine baktırmaya başlamıştı. Seviyeleri 50’nin üzerinde çıkan yarışçılara para ve on beş gün uzaklaştırma cezası veriliyordu. UCI başkanı Hein Verbruggen bu uygulamaya, hematokrit seviyeleri ve kan koyuluğu tehlikeli ölçülere yükselmiş yarışçıları yarışlardan ve muhtemel sağlık risklerinden caydırdığı için “sağlık kontrolü” adını vermişti.

Bu yeni test sistemi yüzünden Vaughters EPO’yu, hematokrit seviyesini sadece birkaç puan yükseltecek kadar kullanabilecekken, normal seviyeleri 42-43’lerde dolanan Armstrong büyük

avantaj sağlayabilecekti. Her yarışçının EPO'ya tepkisi farklı – kimisi iyi tepki verirken kimisi hiç tepki vermeyebiliyordu– olmakla birlikte, Armstrong kendi seviyelerini en az 7 veya 8 ve muhtemelen daha fazla yükseltebiliyordu. Bu rakamlar Vaughters'ın yapabileceğinin çok üzerindeydi.

Vaughters EPO ile kendi hematokrit seviyesini en fazla 52'ye –4 puan– çıkarabiliyor, ardından UCI testi için kanına, EPO kullanan bisikletçilerin yaygın *başvurduğu* yöntemle salın vererek seviyelerini geçici olarak düşürüyormuş. İlacı aldıktan sonraysa gidonlarına bağlı elektronik kuvvet-ölçerlerde sayıların yükselişini görüyormuş.

Vaughters, EPO'nun gücünde yüzde 4 ila 6 artış sağladığını görmüş. Bunun anlamı, hızının yüzde birkaç artması, onun anlamıysa çok daha iyi bitişlermiş.

Vaughters zamanla dünyanın en iyi tırmanıcıları arasına girdi.

Tüm bunlar yüzünden fena bunaldı.

1998'deki "Festina"lı Fransa Bisiklet Turu'nda jandarmalar do-
luştığında takımlardan biri EPO'sunu bir elektrikli süpürge-
nin içine saklamıştı. Yarışçılardan biri, bir akrabasına vererek otel
odasına kaçtırmıştı. Tur'un sonlarına doğru Posta takımından
biri dikkatsiz davranıp EPO şişecikleriyle dolu bir termosu ta-
kım otobüsünde bıraktı. Temiz yarış bir yere kadardı.

Tura katılan 21 takımdan 14'ü turu bitirebildi. Diğerleri
ya bıraktılar ya da atıldılar. 189 bisikletçiden sadece 96'sı bitiş
görebildi.

Amerikalı Bobby Julich yarış üçüncü bitirerek kariyerinin
doruğuna ulaştı. Podyuma kısa süre önce Giro d'Italia'yı kazan-
mış İtalyan bisikletçi Marco Pantani ve Tur'u bir önceki yıl ka-
zanan Alman bisikletçi Jan Ullrich'le birlikte çıktı. Yıllar sonra
üçünün de adı skandallara karışacak, testleri pozitif çıkacak ve/
veya doping itirafları yayınlanacaktı. Julich başına gelecekleri
bilir gibiydi. Yarış sonrasında, "On yıl sonra 1998 sonuçlarının
yanında bir yıldız işareti görebilirsiniz," dedi.

Aynı yıl, daha sonrasında Armstrong ve Vaughters üç haftalık Vuelta a España büyük turuna katıldılar. EPO kullanarak hematokrit seviyelerini UCI sınırlarına yükselttiklerini bilmekle beraber aralarında bunu hiç konuşmamışlar.

Celaya, UCI kan testini aşmalarını garantiye almak için her sürücünün hematokrit seviyesini ölçtükten sonra hepsini, ilgili bisikletçinin baş harfleriyle birlikte bir peçeteye not edermiş. Armstrong herkesin seviyesini bellemeyi iş edinmiş.

“Hey, 49 JV? Bayağı yaklaşmışsın valla, dermiş mesela. EPO’su düşük çıkanla dalga geçermiş.

Armstrong o zamanlarda doping kullanımından açıkça bahse dermiş. O yılki Vuelta’da Vaughters ile Vande Velde’ye bir kortizon hapı getirmelerini dahi söylemiş. Zorlu bir etabın sonlarına doğru, “Arabadan alıp getirir misiniz bana?” demiş.

Aklını kaçırmış gibi bakmışlar Armstrong’a. Kortizon mu dedi? Yarışın ortasında mı? Gidip getirmemiz mi lazım yani? Ama patron Armstrong’muş; haliyle geride kalıp takım aracına uğramışlar. Takım yöneticisi Johnny Weltz’de kortizon yokmuş. Ağayı memnun kılmak uğruna bir aspirin hapını, üzerini kazıdıktan sonra alüminyum folyoya sararak Vande Velde’ye vermiş.

Yarışa Pireneler’deki ufak ülke Andorra’da ara verildiğinde, Vaughters annesine e-posta yazmak istemiş, dizüstünü ödünç almak için Armstrong’un odasına gitmiş. Armstrong banyodan üstü çıplak, bir elinde diş fırçası, diğeriinde şırıngayla çıkmış. Fırçayı ağzına tıkan Armstrong boşta kalan eliyle karnından bir bölümü sıkıp EPO iğnesini batırır vermiş.

“Artık sen de EPO kullandığına göre gidip hakkında kitap yazamazsın nasılsa,” demiş Armstrong.

ÜÇÜNCÜ KISIM

MEDYA YALANLARI

10. BÖLÜM

Fransa Bisiklet Turu yöneticisi Jean-Marie Leblanc, 1999 Turu'ndan önce bir mucize için yakarmaya Güneybatı Fransa'da bulunan ve bisikletin ruhani merkezi kabul edilen Notre-Dame-des-Cyclistes adlı ufak taş şapele gitti. Şapelin içindeki koridorun her iki yanında beşer tahta sıra vardı. Duvarlarında her renkten sekiz yüzü aşkın yarışçı mayosu asılıydı. Arka tarafta bisiklet kupaları hatta birkaç bisiklet bile vardı.

Leblanc papazla buluştu, birlikte büyük ulusal yarışın seksen altıncısı için dua ettiler. Leblanc ilahi takdirden fazlasına muhtaçtı; yarışın temiz koşulmasını istiyordu. Festina skandalı hâlâ Tur'un tepesinde sallanıyordu. Fransa'daki gazetelerden biri "Fars Turu" diye manşet atmıştı. Hatta Başkan Jacques Chirac bile turun doping yapmayan sıradan bir sporcu için fazla mı zorlaştığını sormuştu.

Leblanc 1999 turunun reklamında "Yenilenme Turu" sloganını kullanmıştı. Hayranların, gazetecilerin ve sponsorların hepsi yutmamıştı ama: Sloganın hüsnükuruntu olduğuna dair ipuçları vardı. 1998 Turu'nun şampiyonu Marco Pantani daha bir ay önce Giro d'Italia'da diskalifiye edilmişti. On beş gün ceza alan Pantani, Fransa Bisiklet Turu şampiyonluğu unvanını koruma kararından vazgeçmişti.

Lance Armstrong işte bu ilaçtan cehenneme dönmüş ortamda yarıştı. Tur'un ilk günü tarih meraklıları nazarında Disneyland'e eşit Le Puy de Fou parkının etrafında yapılan 6,75 kilometrelik sıralama turunu kazanıp herkesi şaşırtarak kanse-rinin kariyerinde sadece kısa bir duraklama olduğunu gösterdi.

Tecrübeli televizyon yorumcusu Phil Liggett, yaptığı yayında pek heyecanlıydı: “Korkunç kanserle ölüme yaklaştıktan sonra bisikletin zirvesine ne muhteşem bir dönüş bu!”

Armstrong ne kadar hızlı gittiğine kendisinin de şaşırdığını söyledi. İkinci gelenin yedi saniye önünde bitirmişti. “Her şeyimle yüklendim ve gayet iyi geldi,” dedi. Hayatını kurtaran onkoloji uzmanlarına teşekkürlerini sundu ve yarışa katılabilmesinin bile müthiş olduğunu belirtti. Festina’ya atıfla bisiklet hayranlarının öyle bir olayın bir daha yaşanmayacağına emin olmaları gerektiğini söyledi. Bir adam ve onun bisikletine hayran olmakta sakınca yok, dedi.

Posta Hizmetleri takımının yeni bir doktoru, yeni bir takım menajeri ve yeni bir bakış açısı vardı. Bisikletin en itibarlı yarışını kazanmak için takımın çok daha agresif davranması gerekiyordu. Festina skandalı bazı takımların gözünü korkutmuştu. Oysa Armstrong fırsatı görmüştü.

Sıralama turunu kazandığında doping sorularının geleceğini biliyordu Armstrong. Takım liderliğinin, Festina sonrasındaki ilk turda sarı mayoyu giymenin bedeli buydu. Takım arkadaşları gölgede otururken, öne çıkan adam o gün muhabirlerin sorularını cevaplamak durumundaydı.

“Bisiklet için uzun bir yıl oldu,” dedi gazetecilere, “artık hepsi geçmişte kaldı. Belki sorun vardı ama sorun dediğiniz, hayatın her yerinde, sporda, bisiklette, siyasette, her yerde var.”

Konuşmaya devam etti: “Hepimizin doping yaptığını varsayarak geliyorsunuz. Zırva bunlar. Yapmıyoruz.”

Armstrong sıralama turu sonrasında gazetecilerle konuşurken, idrar numuneleri, yasaklı madde kontrolü için Paris’teki Fransız ulusal anti-doping laboratuvarına gidiyordu. Tur’un ilaç testlerini yürütenler ilk defa kortikosteroidlere, yarışçıların esasen ağrıyı azalttığı için kullandıkları bilinen ilaçlara bakacaklardı. Bisikletçiler Tur’da bu ilaçların testinin yapılmayacağını zannediyorlardı.

Adı lekeli Festina takımının antrenörü Antoine Vayer'e göre kortikosteroidler, çoğu bisikletçinin tercih ettiği ilaçlardı. Vayer, İngiliz *Sunday Times*'tan bir muhabire bisikletçilerin söz konusu ilaçlara müptelaymışçasına bağlandıklarını söyledi. "Baskı altında kaldıklarında, moralleri bozulduğunda, başaramadıklarında alıyorlar. Bisikletçiler için hayat stressiz olmalı. Tam keş zihniyeti. En iyi bisikletçilerin çoğu psikozlu tiplere dönüştü. Para kazanmak, başkalarını ezmek istiyorlar çünkü kendileriyle kıyasladıklarında herkesi küçük görüyorlar. Güzel bir evleri, güzel bir eşleri, bir arabaları olsun istiyorlar ve bunları elde etmek için her şeyi göze alıyorlar."

1999 Posta Hizmetleri takımının yeni agresif doping programı, yumuşak huylu Pedro Celaya'nın yerine başhekimliğe getirilen takımın yeni doktoru, Valencia'da bir spor kliniği işleten saçı seyrek sigara tiryakisi Lu s Garc a del Moral'le başlamıştı. Celaya bisikletçilere performans artırıcı ilaçlar vermekle suçlanmıştı ama çoğu bisikletçi ilaç vermeyi asgaride tuttuğu kanaatindeydi. Vaughters gibi birçok bisikletçi cimri davrandığını düşünüyordu. Del Moral dopinge bulanmışlı ıyla nam ı ONCE takımıyla çalışmıştı.

Armstrong ve takım arkadaşları, doktorun  onerisi üzerine kan hacmini artırmak ve sonucunda dayanıklılı larını yükseltmek amacıyla tasarlanmış bir plazma açıcı ilacı –hiçbiri adını hatırlamıyor– kullanmaya başlamışlar. Normalde yanan yahut  oka girmiş hastalarda kan kaybına karşı verilen bu ilaç hesapta kan nakli veya EPO'nun yaptığını daha küçük seviyede ve biraz farklı yapacaktı.

Vaughters bir seferinde del Moral'e, "Mor i emeye başladım ben," demiş. "Normal mi bu?"

Moral'in tüm teskinlerine rağmen Vaughters yeni ilaçtan gittikçe daha fazla endi elenmeye başlamış. Zaten EPO ve testosteron kullanıyormuş. Ama onlar, üzerinde araştırma yaptığı ilaçları. Şimdiyse del Moral, takımın ecza cephanesini yepyeni ve

bilinmedik ilaçlarla genişletiyormuş. Vaughters'a plazma açıcıya ilaveten dolaşımını yükseltecek bir başka ilaç daha vermiş. Test yapanların sisteminde eskilerinin yanında yeni ilaçları da keşfe-deceği endişesiyle Vaughters'ın uykuları kaçmış. Ama yeni Posta Hizmetleri takımında artık hayat böyleymiş.

Takım "Yenilenme Turu"na böyle hazırlanmış. Armstrong program için daha sonraları, "muhafazakâr" diyecekti. Del Moral ve yeni takım menajeri Johan Bruyneel'in yönetiminde -Bruyneel, ONCE takım liderliğinden daha yeni emekliye ayrılmıştı- takımın doping rejimi soğuk, katı bir iş gibi yürümeye başlamış. Bruyneel ile del Moral hiçbir şekilde dopinge bulaşmadıklarını söylerken ve daha sonra açılan davalarda kendilerini suçlayanların buna zorlandıklarında ısrar ederken, Vaughters uygulamaya koydukları program için "sınır tanımıyordu" diyor. İlaçlar takıma bedava veriliyormuş. Armstrong ile en önemli iki takım arkadaşı Tyler Hamilton ve Kevin Livingston'a İtalyan hekim Ferrari bakarken takımın kalanı yeni yönetimin elindeymiş.

"Kimsenin ilaç kullanımında ölçülülük yoktu," diyor Vaughters. "Adeta sel misali, 'Haydi, şunu da alalım; tamam, bunu da, deniyordu. Ne kadar ilaç, o kadar iyiydi sanki.'"

Celaya, Vaughters'a iki veya üç haftalık bir dilimde kullanması için 6.000 birim EPO verirken, del Moral 15.000 ila 20.000 birim veriyormuş. "Azıcık dikkatli kullan, yeter," diyormuş, "hepsini birden kullanırsan hematokritin çok artar." Vaughters doktorun serinkanlılığına hayret ediyormuş.

Organize ve duygusuz del Moral, herkesin doping planını bir Microsoft Excel belgesinde tutuyormuş. Bisikletçilerin evlerine gidip getirdiği ilacın nasıl ve ne zaman kullanacaklarını anlatmaya hiç zahmet etmezmiş. Vaughters'ın kutularını Girona'ya, Nice'teki Armstrong'a giderken uğrayıp ilaç bırakıyormuş. Şehre girmeye bile zahmet etmez, ilaçları Vaughters'la bir telefon kulübesinin yanında buluşup teslim edermiş. Buluşmaya bisikletiyle gelen Vaughters ilaçları formasının içine saklayıp evine dönermiş. Bir defasında eve dönerken bir kırmızı ışıktayken durup

ayağını yere indirdiğinde, ilaç dolu poşet yere düşmüş, bir grup yaşlıca hanımın önünde şiringalar ve şişeler kaldırıma saçılmış. Vaughters, del Moral'in işi ele alışından sonra iyice bunalmış. Canını sıkan hususlardan biri, doktorun önceden hazırlanmış şiringalar kullanmasıymış. Bu yüzden, etiket görmedikleri için neyin zerk edildiğini bilemiyorlarmış. Sorduklarında, "Meslek sırrı," diyormuş, "yapayım mı, yapmayayım mı?"

Dopinge çoktan alışmış Vaughters her seferinde yap demiş. Kimi seferinde art arda beş iğne yapılması işi, Armstrong'a Fransa Bisiklet Turu kazandırmanın bir parçasına dönüşmeye başlamış.

Johan Bruyneel ONCE takımında del Moral'le çalışmıştı. Bruyneel Fransa Bisiklet Turu'nu iki defa kazanmıştı ama esas 1996 Turu sırasında bir dağın yamacından yuvarlanışıyla tanınıyordu. (Yaralanmamış, çamur içinde ve sarsılmış, kalkıp yarışa devam etmişti.)

Bruyneel ile Armstrong, 1998 Vuelta a España'da, Armstrong'un kanser dönüşünde herkesi şaşırtarak dördüncü geldiği yarışta tanışmışlardı. Bruyneel o sıralarda yarış yorumculuğu yapıyordu. Hemen kaynaşmışlardı. Bruyneel, Armstrong'un günün birinde Fransa Bisiklet Turu'nu kazanabilecek türden bir bisikletçi olduğunu söylemiş –daha önce hiç kimse söylememişti– ve bu inancı Armstrong'un ilgisini çekmişti. Bruyneel, Armstrong'a bakarken "aynaya baktığı hissine kapıldığını" söylemişti. Her ikisinde de aynı kazanma hırsı vardı.

Armstrong takım üzerindeki nüfuzunu kullanarak Posta Hizmetleri'nin işlerini yürüten Mark Gorski'yi, Bruyneel'i aramaya ve takım menajerliği teklif etmeye ikna etmişti. Bruyneel teklifi kabul etmiş ve bir plan hazırlamıştı.

Plana göre Armstrong tek bir yarışa, Fransa Bisiklet Turu'na odaklanacaktı. Isınma amaçlı diğer yarışlara boş verilecekti çünkü o yarışlara katılması, gereksiz ilaç testlerine girmesi demekti. UCI o zamanlarda yarışma dışı doping testleri yapmadığından antrenman yaparken doping kullanması sorun çıkarmayacaktı.

Bisikletçilerin iddiasına göre Bruyneel ile önceki takım menajeri Johnny Weltz arasındaki fark, Bruyneel'in dopingdeki nüanslara ve yakayı kaptırmamaya takıntısıymış. Söylenen göre, her bir bisikletçinin doping programını ayrı tutar ve herkesin hematokrit seviyesini ezbere bilirmiş. Bir defasında Vaughters rakımı yüksek Denver'daki evinden Avrupa'ya döndüğünde hematokrit seviyesi 48 çıkınca Bruyneel üzerine yürümüş.

Vaughters'ın iddiasına göre Bruyneel, "Kendi kendine doping yaptın, değil mi?" diye bağırmış. Vaughters doğal hematokrit seviyesinin yüksekliğinden bahsettiğindeyse inanmamış ve öfkeyle çekip gitmiş. Takımın yıldızı Armstrong'a Fransa yollarında eşlik edecek herkesi kontrolü altında tutmak istiyormuş.

İlaçların doğrudan takımdan geldiği ve bisiklet gibi elzem bir parçaya dönüştüğü daha zorlayıcı programla Vaughters hiç olmadığı kadar hızlanmış. Fransa Bisiklet Turu'na ısınma yarışlarından olan Critérium du Dauphiné Libéré'den önce hematokrit seviyesini 53'e çıkaracak kadar çok EPO kullanmış. UCI testini salin sayesinde geçmiş.

Vaughters, Dauphiné'nin Ventoux Dağı'nın doruğunda biten ve tırmanması muazzam kuvvet ve dayanıklılık gerektiren zamana karşı yarışını kazandı. Yalnız kazanmakla kalmadı, ikinci gelen yarışmacının yaklaşık 43 saniye önünde, 56 dakika 50 saniyelik derecesiyle rekor da kırdı. Armstrong yaklaşık bir dakika gerisinde, beşinci geldi. Vaughters ilk defa bu yarışta gerçekten hile yaptığını hissetmiş. Daha öncekilerde EPO'yu ayak uydurmak, anormal hızlarda yarışan *peloton*'dan kopmamak için kullandığını düşünüyormuş. Bu sefer, zafere ulaşıp konan ödülü cebe indirince lekелendiği hissine kapılmış.

Vaughters, söz konusu zaferden on dört sene sonra konuştuğumuzda, "Kukla gösterisinde ipleri görmüştüm. Nihayet dank etmişti," dedi. "Sorumsa şuydu: dibine dek doping yaparsam dünyanın en iyisi olabilir miydim? Yanıt, evetti. İşin gizemi ortadan kalkmıştı adeta."

Birkaç hafta sonra bir başka Fransa Bisiklet Turu öncesi büyük yarış, Route du Sud'ü kazandı. Ama Vaughters bu arada

yakalanma korkusuyla ilaç kullanımını azaltmış. Armstrong çiftinin bunca sıkı anti-doping yasalarına sahip Fransa'da nasıl yaşayabildiklerini anlayamıyormuş. Kristin Armstrong'a EPO şişecikleri buzdolabında, sütün yanında yatarken her gün polis baskını ihtimaline karşı ne yaptıklarını sormuş.

Vaughters'ın iddiasına göre Kristin Armstrong, "Parolamız tereyağı," demiş, "'buzdolabında tereyağı var mı?' mesela."

Vaughters dopingin Tur'da nasıl yürüyeceğine dair sorular sorarak Bruyneel'in de canını sıkmaya başlamış. "İlaçlar Fransa'ya nasıl sokulacak?" "Pozitif çıkmaktan korkmalı mıyız?" "Yakalanırsak yedi yıl hapis var, biliyor muydun?" gibi sorular soruyormuş.

Vaughters'ın USADA karşısında verdiği ifadeye göre Bruyneel, "Dert etme, Jonathan," diyormuş, "her şey halledildi."

Jean-Marie Leblanc 1999 Fransa Bisiklet Turu'nun sabahında dua ederken, UCI, EPO kullananları ayıklama amaçlı malum dansına girişti. Tüm katılımcılara, hematokrit seviyelerini ölçmek amacıyla kan testleri yapıldı. Vaughters gibi doktor raporlular haricinde 50'nin üzerinde çıkan herkes derhal iki haftalık men cezası alacaktı. Ama uyuşturucu bağımlıları ve peşlerine düşenlerde sık görüldüğü üzere, dopingciler bir adım öndeydi.

Vaughters takımdaki dokuz bisikletçiden sekizinin UCI sınırlarına tehlikeli ölçüde yakın çıktığını hatırlıyor. Del Moral ve Ferrari sayesinde, diyor. Vaughters'ın kendi hematokrit seviyesi sınırın 0,001 puan altındaymış. Kısa mesafeci Hincapie'inki 49,999 çıkmış. Armstrong'un ki 49,4'müş. "Takım hazır," demiş Armstrong.

Armstrong'un bir hafta önceki Dauphiné'de hematokrit seviyesi 41'miş. *Soigneur*'ü Emma O'Reilly'ye söylemiş. *Soigneur*, peki, ne yapacağını sorunca gülmüş ve, "Biliyorsun işte, Emma," demiş, "herkesin yaptığını."

Elektrik teknisyenliği eğitimi görmüş güçlü kuvvetli İrlandalı O'Reilly, Posta Hizmetleri'nde dört sezondur *soigneur*'lük yapmaktaydı. Takdiri az bir meslek olmakla birlikte Posa Hiz-

metleri'nin parasıyla dünyayı gezmeyi ve yükselişe geçen bir takımda yer almayı seviyormuş. Takımın doping dalaveresinde yer almaksa pek hoşuna gitmiyormuş.

İlk bir buçuk yılında doping işinin dışındaymış ama 1997 Nisan'ında bir başka *soigneur*'ün Fransa'nın kuzeybatısında koşulan sezon başı yarışı Circuit de la Sarthe'ta yarışçılara yapmak üzere bir sıvıdan şırıngalar hazırladığını görmüş. Adamın bisikletçilerin kaba etlerine iğne yapışındaki ustalık ve çabukluğa şaşmış. Derken kavramış: Meslektaş kötü masaj yapan, bisikletçilerin yemeklerini hazırlamak ve su şişelerini temiz tutmak gibi basit görevlerini baştan savma yerine getiren, en iyimser bakışla vasat sayılabilecek bir *soigneur*'dü. Ama esas işi bunlar değildi. Hatta alakası bile yoktu. Esas işi, bisikletçilerin doping yapmasına yardım etmektir.

O'Reilly ertesi sezon aynı role geçmeye başlamış. 1998 yazı başlarında Hincapie adına ilaç kuryeliği yapmış ve Emma O'Reilly'nin eğitimi böylece başlamış. Festina skandalı patladığı sıralarda O'Reilly, takımın sistematik doping planına kıyısından bulaşmış durumdaymış. Dublin'de başlayan 1998 Fransa Bisiklet Turu* öncesinde takımı gümrük görevlilerine yakalanmaktan kurtarmış. Ailesiyle vakit geçirmek için önceden İrlanda'ya gitmiş ve bir gece yarısı takımı havaalanında karşılamış. Gelen gümrükçüleri, bisikletçiler çok yorgun ve aksi oldukları için takım araçlarını aramaya kalkmaları halinde "epey patırtı çıkacağına" ikna etmiş. Gümrükçüler sonunda araçların arama yapılmadan geçmelerine izin vermişler.

Armstrong, keskin espri anlayışı ve işini çok ciddiye aldığı için O'Reilly'le çalışmaktan hoşlanıyordu. Emma, mızızlanmalarına kulak asmadan işine bakan sert bir abla gibiydi. O'Reilly 2012'de, "Birinin haddini bildirmesi gerekiyordu ve takımda o iş, bana düşüyordu," dedi.

Bunlara karşın Armstrong'un EPO termosuna buz getirmeye devam etmiş ve iddiasına göre bir keresinde İspanya'ya gidip

* Esasen Fransa'da yapılmakla birlikte, Fransa Bisiklet Turu, tarihi boyunca bugüne dek 21 defa çevre ülkelerde start almıştır. (ç.n.)

Bruyneel'den bir şişe hap aldıktan sonra hapları Armstrong'a, Fransa'da bir McDonald's'ın otoparkında teslim etmiş. O'Reilly, karısı arabada otururken hap şişesini Armstrong'a, uyuşturucu alışverişi misali gizlice vermiş.

Armstrong, O'Reilly'ye, 1999 Fransa Bisiklet Turu öncesinde doping delillerini saklamasına yardım edecek ölçüde güvenirmiş. Takımın yarış öncesi sağlık kontrolü ve basın toplantısından hemen önce Andreu, Armstrong'un kolunda mor iğne izi görmüş. Gazetecilerin görüp soru yağmuruna tutacağından korkan Armstrong, O'Reilly'den izi saklamak için makyaj malzemesi istemiş, o da gerekeni yapmış.

Armstrong İtalya'nın Alp Dağları'nın tepesinde bulunan Sestriere köyündeki bitişe ilerlerken, Austin'de bir pazar öğleden sonrası antrenmanındaymış gibi görünüyordu. Yirmi etaplı turun dokuzuncu ve ilk dağ etabıydı; Posta Hizmetleri takımı önüne geleni ezip geçiyordu. Andreu ile Hincapie tırmanışın başında Armstrong'a ciddi bir hız hazırlayarak diğer takımları ayak uydurmak için resmen yırtınmaya zorlamışlardı. Andreu ile Hincapie kesilince devreye tırmanma ustaları Hamilton ile Livingston girmişti. Ancak zorlu inişte ikisi birden kaza yapınca Armstrong tek başına kalmıştı.

Kalkan görevi görecektaki takım arkadaşı kalmayınca, son tırmanışa yaklaşık on kilometre kala Armstrong atağa kalkmıştı. Muazzam bir güç gösterisiydi ve televizyondaki yorumcular, izleyenlerin durumu anlaması için ellerinden geleni yaptılar. Bir yorumcu, Armstrong'un tırmanış sırasındaki serinkanlılığını görmenin affallatıcı olduğunu söyledi. Yüzünde hiçbir zorlanma ifadesi yoktu ve hızı bir milisaniyeliğine bile azalmamıştı. Bir makineydi adeta...

Armstrong sıralama turunu kazandıktan sonra bireysel zamana karşıyı kazandığı sekizinci etaba kadar bir daha sarı mayoyu sırtına geçirememişti. Ama tamamen yeni Lance Armstrong'u herkese dokuzuncu etapta gösterdi. Dağlarda daha önce hiç böylesi güçlü olmamıştı.

Etabın sonlarına doğru, yol kenarında hayranları alkışlar-ken kanser kahramanı Armstrong, takım aracındaki arkadaşla- rı duyabilsin diye yaka mikrofonuna, “Elmanın nesi güzel be!” diye bağır- mış.* Armstrong o gün bitiş çizgisini İsviçreli Alex Zülle’nin 31 saniye ve üçüncü gelen bisikletçinin bir dakikadan fazla önünde geçti.

Ertesi gün Fransız gazeteleri dağlarda ilaç yardımı almadan böyle bir performans gösteremeyeceği imasıyla Armstrong’un inanırlılığına saldırdılar.

Le Monde, Armstrong’un kanserden önce dağlarda koşulan etaplarda kazanan yarışçıların on sekiz dakika ile yarım saat ge- risinde kalmaktan daha ileri gidememişliğine işaretle yarışa dair sorular ortaya attı. “Tur’un Uzaylısı Armstrong” “Şaşırtıcı Arm- strong” “Başka Bir Gezegenden Gelmiş” ve “Büyüleyici Arm- strong” gibi manşetler atıldı.

Ardından kariyerinin ilk doping suçlamasıyla karşılaştı.

Le Monde, Armstrong’un sıralama turundan sonraki testinde kortizon bulunduğunu yazdı. Basın toplantısında bir muhabir, ilacı tıbbi nedenlerle mi aldığını sordu. İki gün içinde Armstrong ilacı aldığını reddetti. “Baskıya dayanamayıp bisiklet üzerinde çökmemi istiyorlar. Çökmeyeceğim. Yaptıklarına akbaba gaze- teciliği denir. Zulmediyorlar bana, dedi.

O’Reilly, Armstrong’un kortizon testi konusunda yalan söy- lediğini önceden biliyormuş. İddiasına göre, Armstrong’a ma- saj yaptığı sırada takım sahibi Thomas Weisel ile idari yönetici Mark Gorski’nin pozitif çıkan teste bahane bulmak için konu- ştuklarını duymuş. Weisel ile Gorski öyle bir konuşma yapma- dıklarını ve takımda doping yapıldığına dair hiçbir bilgilerinin olmadığını söylüyorlar ama O’Reilly üçünün en sonunda teda- visinde kortizon kremi kullanılan “sele ağırları” için eski tarihli

* Armstrong kendi kitabında “Sıkı Dostlar” (*Goodfellas*) filminden çıkma bir repliği andıran bu coşkun ve tehditkâr bağırışının öncesinde takım aracındaki arkadaşlarına “Elma sever misiniz?” dediğini ve “Severiz, niye sordun?” yanıtını aldığını anlatıyor. (ç.n.)

bir sahte reçete hazırlama fikrini bulduğunda ısrarcı. Del Moral'e UCI'a sunmak üzere bir reçete hazırlatacaklarını ve bunun, Armstrong'un testte neden pozitif çıktığını açıklayacağını söylediklerini de belirtiyor. İddiasına göre Gorski reçete için ayrıldıktan sonra Armstrong, "Beni nasıl gevşeteceğini iyi biliyorsun, Emma," demiş.

Armstrong, durumu kurtarması için UCI'nın da yardım etmeye çalıştığını söylüyor. Dediğine bakılırsa UCI başkanı Hein Verbruggen arayıp, "Büyük bir sorun bu," demiş, "Sporumuzu nakavt edecek yumruk bu." Armstrong, örtbas olayına karıştığını ısrarla reddeden Verbruggen'in kendisine, özellikle Festina skandalından sonra, mucizevi dönüş hikâyesini hiçbir şeyin bozmamasını istediğini söylediğini öne sürüyor. Dolayısıyla Armstrong'a göre, Verbruggen eski reçete planını desteklemiş. Ancak testinde pozitif çıkan Semalit maddesini içeren sele ağrısı kremi ya da göz merhemini bulmak Armstrong'a kalmıştı. Verbruggen bunların hepsini şiddetle reddediyor. "Baştan aşağı palavra," diyor, "ben hayatımda 'bu işi halletmeliyiz' lafı geçen bir konuşma yapmadım."

Sele ağrısı hikâyesine takım arkadaşları da inanmamış. Pozitif sonucun Armstrong'un birkaç hafta önceki Rout du Sud'de kortizon iğnesi yapmasından kaynaklandığını biliyorlarmış.

Testinin pozitif çıktığı haberlerinden birkaç gün sonra UCI, Armstrong'un alerjik cilt iltihabı yüzünden kortizon kremi kullandığını söyleyen bir açıklama yaptı. Açıklamada ilaca ait "minimal ölçüde iz" bulunduğu, Armstrong'un bu kremi kullanmasının "kurallara aykırı olmadığı ve doping sayılamayacağı" söyleniyordu.

Açıklamada bir de rica vardı: "Tüm basın temsilcilerinden haber ve makalelerini yayımlamadan önce konunun hassasiyetini, kuralları ve yasal sonuçlarını dikkate almalarını rica ediyoruz. Bu sayede sahte ve temelsiz iddiaların önü alınabilecektir."

Verbruggen bisikleti ve bisikletin en büyük yarışını savunurken sonunda Tur'un "çoğunlukla temiz" olduğunu beyan etti. Bunun kanıtınınsa Tur boyunca UCI'nın yaptığı testlerde tüm

yarışçıların hematokrit seviyelerinin, önceki turda çıkan 48-49'ların aksine UCI limiti 50'nin çok altında çıkması olduğunu söyledi. 1999 Turu testlerinde "öyle bir seviyeye" rastlanmamıştı.

Eline gelen raporları yanlış mı okumuştur ama? Vaughters'a bakılırsa Tur'un başlangıcında Posta Hizmetleri takımının dokuz üyesinin de hematokrit seviyeleri 50 sınırına tehlikeli ölçüde yakındı. Üstelik Posta Hizmetleri, yarışa katılan yirmi takımdan sadece biriydi.

Sestriere etabındaki akıllara ziyan hız, yetişmeye çalışan kimi bisikletçinin dikkatinden kaçmamıştı. Posta takımının eski üyelerinden Jean-Cyril Robin, bir diğer Fransız Christophe Bassons'a, "Buna son verilmeli!" demiş, "böyle yarışa devam edemeyiz!" (saatte 40,55 kilometre hıza ulaşılmıştı ve o zamana kadar Tur en fazla saatte 40,07 kilometre hızla koşulmuştu.)

Robin ile Bassons o etabı grubun sonunda tamamlamışlardı ve nedenini biliyorlardı: doping. Bassons'un önceki yılın Festina takımındaki tek temiz bisikletçi olduğu söyleniyordu. Bassons EPO programına katılması halinde maaşının on katını kazanacağı teklifini reddettiğini söylemişti. Bu yüzden "Monsieur Propre" (Bay Doğru) lakabı takılmıştı; diğer bisikletçilerden *peloton*'da doping hakkında konuşmaması ve bisikletin suskunluk kuralını bozmaması yönünde baskı görüyordu. Fransa Bisiklet Turu'ndan önce koşulan Dauphiné'de Armstrong öyle fena üzerine gitmişti ki Vaughters dayanamayıp Bassons'un sırtına vurarak, "Çektiklerine üzülüyorum," demişti. Bunu gören Armstrong, bu sefer de Vaughters'a çıkmıştı: "Sen de mi Bassons oldun başımıza?"

Bassons 1999 Fransa Bisiklet Turu boyunca *Le Parisien*'e yazdığı günlük sütunda Festina skandalının hiçbir şeyi değiştirmedini söyledi. Bisikletçiler gene ve hiçbir pişmanlık duymadan doping yapıyorlardı. Sestriere etabının ardından *Aujourd'hui*'ye Armstrong'un etabından, kolayca yüksek hız yapması yüzünden tiksindiğini söyledi. "Bisikletin iki vitesi" hakkında sesini yükseltmenin tam zamanı olduğu kanaatindeydi.

Ertesi günkü bir diğer, gene tüm dünyanın izlediği dağ etabında Armstrong, Bassons'un omzuna dokunarak sesini kesmesini söylemiş. Spora bakışı bu kadar olumsuzsa profesyonel bisikletçilik yapmaya hiçbir hakkının olmadığını ve bırakmasını söylemiş.

"Söylediklerin bisiklete zarar veriyor," demiş Armstrong. "Siktir git, evine dön!"

Bunun ardından sporun yeni *patronu* Armstrong'un kudreti *peloton*'da kendini göstermişti. Bisikletçilerin birçoğu Bassons'la konuşmamaya başladı. Kimse onla birlikte görülmek istemiyordu.

Yarışın yöneticisi Leblanc, *Aujourd'hui*'ye Bassons'un, "tek temiz kendisiymiş gibi konuştuğunu" söyledi ve EPO kullanımının "neredeyse tamamen bittiğini" belirtti. Takımı da Bassons'a ödlele diyerek doping konusunda sırf kendini yüceltmek için konuştuğunu ve spordan ayrılması gerektiğini söyledi. Artık mimliydi ve sonunda Fransa Bisiklet Turu'nu terk etti.

Bassons, "Hatam diğerlerinden destek göreceğimi sanmamdım," diyor ve EPO kullanmayan diğer bisikletçilerin büyük ihtimalle kortizon ya da daha zayıf ilaçlar kullandıkları için doping karşıtı davasına destek vermediklerini belirtiyor.

L'Equipe, Bassons'un, Jeanne d'Arc misali "kazığa bağlandığını" ve "tutkusunun alevlerinde yandığını" yazdı.

Bassons altı ay boyunca hep geceleri ağlayarak uyanmış. Ertesi yıl katıldığı yarışta Festina takımından eski arkadaşları Bassons'la konuşmamış. 2001'de katıldığı Four Days of Dunkirk yarışında birkaç bisikletçi Bassons'u bir hendeğe itmeye kalkıştı. Bassons sonunda sporu tümenden bırakmak zorunda kaldı.

Bisikletin yeni kralı Armstrong hükmü kesmişti: *Bassons'a hayat yok!*

Arzusu yerine getirilmişti.

Posta Hizmetleri'nin üst düzey bisikletçileri Fransız polisinin takım otobüsü veya otel odalarına baskın yapabileceği korkusuyla EPO'larıyla seyahat etmek istemeyince işi üstlenecek

birini bulmuşlar. Tyler Hamilton'ın iddiasına göre Nice'te Armstrong'un bahçıvanlığını ve tamirciliğini yapan Phillipe Maire adlı bir Fransız, Tur boyunca kuryeliklerini yapacaktı.

İddiaya göre Maire, motosikletle turu takip edecekti; bu yüzden "Motorcu" lakabıyla anılmaya başlamış. Gene iddiaya göre, Armstrong, Hamilton veya Livingston'a EPO gerektiğinde, takım antrenörü Jose "Pepe" Martí, kontrollü bir telefonla Motorcu'yu arayacak ve Maire trafiğe dalıp önceden belirlenmiş teslimat noktasında antrenörle buluşacaktı. Maire ile Martí böyle bir şey yaptıklarını reddediyorlar. Motorcu hikâyesi doğruysa plan, eve yemek sipariş etmek kadar basitmiş denebilir.

Hamilton ile Livingston iddiaya göre, Bruyneel ve Armstrong rahatça gelip hep birlikte doping üzerine konuşabilsinler diye aynı odada kalıyorlarmış. "A Takımı" adı verilen bu grup takımın en iyi minibüsünü kullanırken diğer sürücüler ikinci ve daha döküntü minibüse doluyorlarmış.

Del Moral veya Martí'nin, A takımının yarışın üçüncü haftasına kadar her üç veya dört günde bir EPO alabilmesi için önceden hazırlanmış şırıngaları minibüse yahut otel odasına götürdüğü de iddialar arasında. İş bitince içlerinden biri şırıngaları bir poşete yahut bir gazoz kutusuna tıkip delilleri yok etmek üzere odadan ayrılmış.

"B" takımınaysa şırıngalar alüminyum folyoya sarılı geliyormuş ve del Moral herkese iğneleri, içindeki maddenin ne olduğunu dahi söylemeden yapıyormuş. Yarışçılardan bazıları bilmemekle birlikte, tüm takımın aldığı söz konusu maddelerden biri, felçli hastalarda kullanılan ve kan dolaşımına fayda sağladığı öne sürülen, dana kanı hülasesından yapılan Actovegin'miş. Posta Hizmetleri takım ecza dolabındaki pek çok ilaçtan sadece biriymiş bu ilaç.

Vande Velde, ilk defa katıldığı Tur'da öyle bitkin düşmüş ki del Moral'in testosteron vermesini kabullenmiş. 2013 başlarında yaptığımız görüşmede, "Ronnie adlı irikıyım bir Hollandalı" *soigneur*'e masaj yaptırırken del Moral'in otel odasına geldiğini

söyledi. Doktor del Moral, “Testosteron var yanımda,” demiş. “İstiyor musun, istemiyor musun? Daha sonra da gelebilirim.”

Vande Velde yattığı yerde, “Hay anasını, ilk defa başkasının önünde dopingden bahsediyor bana,” diye düşünmüş. “Oy, oy, aklımı kaçıracağım!” Evet demenin varacağı sonuçları düşünmüş. (Hile yapmaya girecekti ve testlerde pozitif çıkabilirdi.) Ardından hayır derse olacakları tartmış. (Önde gidemeyip Armstrong’a yardım edemeyecekti; Tur’u bitemeyecek kadar yorgun düşecekti.) Sonunda, “Evet,” demiş, “neyse ne; ver.” Del Moral ağzını açmasını söylemiş ve zeytinyağına karıştırılmış birkaç damla testosteronu diline damlatmış. “Yarın sabaha vücudundan atmış olursun,” demiş.

Vande Velde, “Plaseboydu belki,” diyor. “Azıcık bir şeydi... Belki sırf hormonlarım normal olduğu için rahat uyumuşumdur.”

Vande Velde, organize doping programının takımın başarısının tek nedeni olmadığını söylüyor. “Özetlemek gerekirse esasen herkesten fazla ve sıkı çalışacak, herkesten daha iyi beslenecek ve herkesten daha iyi doping yapacaktık...

Vaughters yarışın ikinci etabında kaza yapmasaydı B takımıyla aynı doping planında yer alacaktı. *Peloton* Batı Fransa’da, gelgit zamanlarında suyla kaplanan kaygan *Passage du Gois*’yı geçerken Vaughters’ın önündeki bisikletçi, yosunlu bir noktada kayınca yalpaladı. Vaughters rakibine tosladı ve uçtu.

Yol kenarındaki taşlara fena çarptı ve hemen kendinden geçti. Gözlerini açtığı anda başında haykıran bir kadın gördü. Yüzü kan içindeydi. Buna rağmen bisikletine atladı ve tek başına, yarışa dalgın ve ihtiyatlı devam etti.

Vaughters İspanya’da, Tur için kalkacak uçakta bir doz EPO almış. O yüzden az kalsın UCI testinde sınırın üzerinde çıkacaktı. Ayılıp bisiklete tekrar bindiğindeyse vücudunun EPO’ya aşırı hassasiyet göstermesi yüzünden bir kez daha test edilirse sınırı aşacağından endişeleniyormuş. Düşündükçe endişesi artmış, hızı düşmüş.

Vaughters kazayı, dopingi bırakması için işaret saymış. Sonunun iyiye varmayacağına inanmış. Durmuş ve arkadan gelen ambulansı beklemeye başlamış.

Kendi kendine, “Bir daha asla doping yapmayacağım,” demiş.

Vaughters ile Hincapie gibi bisikletçiler Armstrong’a uzaktan bakar, yalan söylemek kendilerine değil, Armstrong’a düştüğü için şükrederlermiş.

Armstrong 1999 Turu’ndan muhabirlere, “Ne diyeyim? Ölüm döşeğindeydim ve aptal değilim,” demişti. “Testlerim hiç pozitif çıkmadı.”

Etap sonrası televizyon röportajlarından birinde, “İlaç kullanmadığımı altını çizerek söylüyorum,” dedi. “Araştırıldığını, kurcalandığını, eşelendiğini biliyorum. Hiçbir şey bulamayacaksınız. İster *L’Equipe*, ister Channel 4 veya İspanya, Hollanda, Belçika gazetesi olsun; bulacak bir şey yok. Herkes üstüne düşeni yaptığında profesyonel davranması gerektiğini kavrayıp zırva yazmaktan vazgeçecek, karşılarında temiz bir yarışçı durduğunu kavrayacaktır.”

Avustralya’nın SBS kanalına verdiği bir röportajda, “Sır falan yok,” dedi. “Bilinen sırların en eskisini uyguluyoruz biz; çok çalışıyoruz.”

Doping yaptığını defalarca reddetti, kimi muhabirlerin dediği gibi birdenbire “bisikletçi” olmadığını ısrarla vurguladı. Aynı muhabirler kanserden önce Tur’da yaptığı en yüksek derecenin otuz altıncılık olduğuna işaret ettiler. Armstrong saklayacak bir şey olsa bunca sıkı anti-doping yasası bulunan Fransa’da oturmayacağını, antrenman yapmayacağını ve yarışmayacağını söyledi.

Le Monde muhabiri, kullanımını meşru kılacak kortizon reçetesini neden UCI’a en başta vermediğini sorunca Armstrong, “Mösyö *Le Monde*, bana dopingci yahut yalancı mı diyorsunuz?” dedi. Sorulan soruysa yanıtsız kaldı. Basın toplantısındaki muhabirlerden hiçbiri üzerine gitmedi.

Armstrong, eleştirenlerin sonunda “kansere kalkanı” adını takacağı kurtuluş hikâyesini sempati kazanmak için kullanıyordu. “Stresin kansere yol açtığı söyleniyor,” dedi, “haliyle kansere yakalanmak istemiyorsanız Fransa Bisiklet Turu’na gelmeyin ve sarı mayoyu sırtınıza geçirmeyin.”

Avrupalı gazeteciler eleştirirken, Amerikan basınının büyük bölümü Armstrong’u savundu. ABD’li muhabirler, bisikleti dopingden kurtaran Amerikan kahramanının haberlerini yapmak için Fransa Bisiklet Turu’na yaşıyorlardı. Yarış için bine yakın, her zamankinden iki yüz fazla gazeteci akredite oldu. Vaveyla arasında kaybolup gidense Tur’un upuzun doping geçmişti.

USA Today, Armstrong’un başarısının tadına varamadığını yazarak Fransız medyasını suçladı: “Armstrong pespaye, kıskanç ve şoven gazetecilik anlayışlarını alaşağı etti.”

Philadelphia Inquirer, Fransa Bisiklet Turu’nun “geçen yılki doping skandalından sonra tedaviyi üstlenecek kişiyi” bulduğunu yazdı: “Tarafsızlığın nadir görüldüğü Fransız basını, muğlak manşetler ve adı açıklanmayan doktorlardan alıntılar yapıp hiçbir faninin suni yardım almadan anka kuşu misali böyle bir çıkış gösteremeyeceğini sinsice ima etti.”

Detroit News, Armstrong’un “Fransız basın kuvvetleri arasındaki saçma sapan fısıltıları duymazdan gelmek için elinden geleni yaptığını” ve hayatlarında bisiklet haberi yapmamış birçok gazetecinin “Tur’u geçen yaz olduğu gibi sarsıcı bir başka doping skandalı aradığını” yazdı.

Washington Post, Armstrong için “kanseri yenen ve yaygın doping yüzünden batmış bir sporu neredeyse tek başına diriltiren adam” dedi. Fransız medyası içinse “huysuz” yakıştırmasını yaptı.

New York Times, Armstrong’un “sporda performans artırıcı ilaçların kullanımına şiddetle karşı çıktığını” “Tur’a olumlu bir imaj” kazandırdığını ve “ilham verici, iyilik dolu bir öykü sunduğunu” yazdı.

Amerikalılar, Armstrong yanlısı propagandaya boğuldular.

ABC televizyonunun Fransa Bisiklet Turu yorumcusu Phil Liggett, Fransızların 1926’dan bu yana Tur’da en kötü dereceleri

yaptıklarını ve Armstrong'un başarısını kıskandıklarını söyledi. "İlaç almış olması mümkün değil," dedi. "Oradan bıçaklıyorlar resmen."

Armstrong'un kanseriyle uğraşmış doktorları bile devreye girdi. Indiana Üniversitesi Kanser Merkezi'nden Dr. Lawrence Einhorn, AP'ye, "İnanmayacağınız ölçüde temizdir kendisi," dedi.

Spor meraklıları, gazeteciler dâhil, müsabakalarda mucizelere inanmak isterler. Muhabirler Posta Hizmetleri takımının, Armstrong ve temsilcisi Stapleton'ın söylediklerini yazdılar. İdari menajer Gorski, Armstrong gibi temiz bisikletçilerin Festina skandalı sayesinde nihayet zirveye çıkabildiklerini söyledi. "Mucize adeta!" dedi.

Tek günlük yarış kuvvetine sahip olan Armstrong'un yıllar sonra nasıl üç haftalık etaplı yarış bisikletçisine dönüştüğünü de açıkladılar. Sebep, kanserdi. Kanser yüzünden yaklaşık yedi kilo vermişti – gerçi kimi yerde dört buçuk, kimi yerde on kilo verdiği söyleniyordu. Kilo kaybı, savunmasına dönüştü: Ağırlığı azalınca dik yamaçları tırmanması kolaylaşmıştı.

Amerikan basını ayrıca Armstrong'un antrenörü Chris Carmichael'ı da övgüye boğdu. Carmichael bilmeseydi bile aslında o sırada esasen Armstrong'un Ferrari'nin ilaç programını maskeleyemeye yarayan bir aksesuvarıdan ibaretti. *USA Today*'e göre Carmichael "muazzam aerobik kapasiteyi ve pedal basma verimliliğini geliştiren en son teknikleri" kullanarak Armstrong'a katkı yapmıştı. *Washington Post*, Carmichael'ın tekniklerinin "yüksek viteste kuvvet sürüşü yerine düşük viteste daha fazla dönüş" içerdiğini yazdı. Hatta bir defasında Carmichael, Armstrong'un antrenman sonuçlarının "EPO kullansa çıkabilecekten çok daha iyi çıktığını" söyleyerek böbürlendi.

Betsy Andreu, Armstrong'un müthiş Sestriere dağ etabını Michigan Dearborn'daki evinde, iki aylık oğlu Frankie'yle izlemiş. *Peloton*'da dopingin varlığından haberdarmış ama kocasını,

Armstrong'un 1996'da doktorlarına itirafını duyduktan sonra konuştuklarına dayanarak, temiz zannediyormuş. Ama televizyonda Sestriere etabını izlerken gerçekleri kavramaya başlamış.

Ekranda Armstrong dağı tren misali çıkmakla kalmıyordu: Andreu önünde gidiyor, Armstrong'u Alpler'in en zorlu tırmanışlarından birine çekiyordu.

Betsy, bisiklet muhabiri ve fotoğrafçı James Startt'ın eşi olan arkadaşı Becky'yi aramış.

Becky Rast, Betsy'nin kocasının başarılarından bahsetmek için aradığını sanmış. "Aman Tanrım, Betsy! Frankie başarıyor! Müthiş gidiyor!" demiş hemen.

"Ne müthişi?" demiş Betsy Andreu. "Ne yaptığını sanıyor? Tırmanıcı değil ki adam! Sadece zaman kazandırmaya çalışıyor olması gerekirdi!"

Betsy Andreu ince yapılı, uzun boylu eşinin hızlı gitmeye ve gücünü kısa mesafede kullanmaya odaklı, doğuştan sprinter olduğunu biliyordu. Gördüğüyse bedenen imkânsızdı. İlk bebeklerini doğurmak üzere martta Avrupa'dan ayrılıp eve dönmüş, sonrasında Frankie'yi sadece doğumda görebilmişti. Birliktelikleri boyunca kocasını sadece bir kez iğne yaparken görmüştü. Andreu, B12 vitamini aldığını söylemişti. Şimdiyse yokluğunda başka bir ilaç aldığı belli gibiydi.

Aynı günün sonrasında kocasını aradığında hoşbeş kısmını atlayıp doğrudan, "Neydi o yaptığın?" demiş Betsy.

1999 Turu'na gelindiğinde Betsy, yakın dostları Lance'in birden fazla yoldan hileye başvurduğu kuşkusunu taşıyormuş. O bahar Avrupa'da ayrılmadan önce bir sabah Armstrong'la konuşması, zihnindeki imgeyi iyice karmaşıktırmış. Bir gece önce Armstrong'un Nice'teki evinde verdiği partide görüşmüşlerdi. Armstrong sabah uyanır uyanmaz Betsy'yi aramış ve evdeki havuzun yanında unutulmuş kadın giysileri ve mücevherat bulduğunu söylemiş.

"Kimle kaldım ben ya?" demiş Armstrong.

Betsy hiç düşünmeden hüküm verip atlayıvermiş. “Dalga ge-
çiyorsun herhalde,” demiş. “Amerika’da hamile karın var! Nasıl
yapabildin?”

Öfkeyle Kevin Livingston’ın karısı Becky’yi aramış. Becky ha-
vuza girmek için mayosunu giydikten sonra kıyafet ve takılarını
havuzun yanında unuttuğunu söylemiş. Armstrong’la araların-
da hiçbir şey geçmediğini belirtmiş. Buna rağmen Betsy Andreu,
Armstrong’da “ahlak anlayışı” bulunmadığına karar vermiş.

Betsy, Armstrong’un hastanede yaptığı doping itirafından
yıllar boyunca sadece ailesine ve yakın arkadaşlarına bahsetmiş
ve basına hiç duyurmamış çünkü bisiklet ailesi kendinden olanı
daima korurmuş. Üniversite okumamış Frankie Andreu, tıpkı
Hincapie ve daha pek çoğu gibi, başka türlü geçinemeyeceği dü-
şüncesiyle bisiklette kalmak derindeymiş. Haliyle Betsy, Arm-
strong’un itirafının “bisikleti bir ölçüde teşhir ettiği ve herkesin
saklaması gereken bir sır olduğu” inancıyla ağzını kapalı tutmuş.

Armstrong, Betsy’nin çenesini tutacağından eminmiş. An-
dreu çiftinin itirafını duyduğunu izleyen yılki bir antrenman ya-
rışında Frankie’ye, Betsy’nin tepkisini sormuş.

“Bir şey dedi mi?”

“Biraz ürküttü tabii; bir-iki tartıştık. Ama sonra kapandı
konu.”

“İyi, iyi. Millet soru sorsun istemeyiz.”

Armstrong endişesiz ve arkadaşının konunun kapandığına
dair teminatıyla rahatlayarak yarışa devam etmiş.

1999 Fransa Bisiklet Turu’nun son etabında Armstrong ve Posta
Hizmetleri takımı Paris’e *peloton*’un önünde girip bitiş çizgisi-
ni saatte 40 kilometrenin üzerinde bir hızla, rekor kırarak geçti.
3.869 kilometrelik yarışı tamamlama yolunda fotoğrafçılara poz
verip uzatılan şampanyaları içtiler. Üç haftalık doğru beslenme-
nin üzerine Armstrong, bir külah dondurmaya saldırdı.

Aralarında tarih boyunca ABD’den gelen en yüksek sayı-
da hayranın da bulunduğu yaklaşık 500.000 kişi yol kenarları-
na dizilmişti. Armstrong, bisiklet dünyasının en itibarlı yarışını

kazanan ikinci Amerikalı –ilki Greg LeMond’du– sıfatıyla Amerikan ve Teksas bayrakları altında çizgiyi ihtişamla geçti.

Armstrong Zafer Anıtı’nın önündeki kürsünün en tepesinde, “Yıldızlarla Bezeli Sancak” çalarken sağ elini kalbine götürerek dikildi. Hamile eşi yan taraftaydı; bir anlığına yanına gitti ve gözlerindeki yaşları sildi. “Şoktayım,” dedi Armstrong. “Şokta!”

Zaferinin kanserle savaşınlara esin kaynağı olmasını dilediğini söyledi: “Eski halimize dönebiliriz! Hem de daha iyi olarak!” Ardından akla hayale gelmeyen zaferine katkıda bulunanlara övgüler yağdırdı.

“Zaferimin yüzde ellisi kanser dünyasına, doktorlara, hemşirelere, hastalara, hastaların ailelerine, kurtulanlara ve kurtulacak kadar şanslı olmayanlara aittir!” dedi. “Yüzde yirmi beşi bana ve takımıma ait. Kalan yüzde yirmi beş ise bana inanmayanlara ait!”

O yıllarda Teksas valiliği görevini yürüten George W. Bush, Armstrong’u cep telefonundan arayarak, “Senle gurur duyuyoruz! İnanılmaz bir başarı!” demişti.

Testis kanseri atlatmış Austin Belediye Başkanı Kirk Watson, Armstrong onuruna bir geçit töreni hazırlamaya girişmişti.

Armstrong’un doktorları da böbürlenenler kervanındaydı. Indianapolis’teki doktorlarından Dr. Einhorn, “Hollywood filmi yaparsa seyircilerin çoğu filmde inanamayarak çıkacaktır... ‘Lance Armstrong’ adı bile gerçek olamayacak kadar güzel görünüyor insana...

Armstrong’un zaferi ABD’de bisiklet sporuna ilgiyi anında ateşledi. Tur’un son gününde TV reytingleri bir önceki yıla göre yüzde seksen artmıştı. Seyirciler Armstrong’u Nike sözcüsü olarak ilkin ünlü “Just Do It” reklamlarından birinde oynadığında gördüler. Nike, Armstrong’u Tur’da yarışan ilk ölü olarak lanse etti: “Kanserden kurtulma oranlarına göre Lance Armstrong ne yaşamakta ne de Fransa Bisiklet Turu’nda yarışmaktadır.”

Chicago’dan bir spor yazarı Bernie Lincicome, hayranlarının, kıskanç gazetecilerin uydurduğu “alçakça iftiralar” dediği doping iddialarına bakarak Armstrong’u alkışlamaktan imtina etmemeleri gerektiğini söyledi. Sütununda hayranlarının, Armstrong’un

bir esin kaynağı ve dürüst bir sporcu olduğuna inanmaları gerektiğini yazdı.

“Adamın biri kanseri yenip Alpler’i aşıyor,” dedi. “Hannibal’a ilaç testi yapılmış mı? Zaferinden, kendisinden ve Amerikan yazının zirvesine çıkışından gurur duymaya sapına kadar hakkımız var.”

Zaferi yüzünden pek çok insan Armstrong’dan yana tavır aldı. Bisikleti egzotik, özel zevk isteyen bir spor sayan ve doksan altı yıldan bu yana hemen her yaz Fransa’da büyük bir yarışın koşulduğunu bilmeyen pek çok sporsever bisiklet alıp Armstrong örneğini model aldı. Trek firması Noel’e kadar Armstrong serisi bisikletleri piyasaya süreceğini duyurdu. Dallas’ta bir mağaza sahibi, 70 dolar fiyatlı Posta Hizmetleri mayolarını rafta bile tutamayacak hızda sattığını açıkladı.

Armstrong çok geçmeden bir değil, iki ayrı mısır gevreği kutusunun üzerinde boy gösterdi ve General Mills, söz konusu ürünlerin satışta benzerlerini yüzde on geçtiğini açıkladı. Bu milyonlarca dolarlık satış demekti. Posta Hizmetleri, Armstrong’la bağlantısı sayesinde rakiplerinden “milyonlarca dolar” fazla kazandığını açıkladı.

David Carter ve Rick Burton gibi bazı pazarlama uzmanları *USA Today*’e, Armstrong’un Amerikan sporunda Michael Jordan ve Tiger Woods çapında bir yıldız olabileceğini söylediler.

Carter, Armstrong için, “Halkın kahramanında aradığı, Norman Rockwell* çizimleri türünden bir Amerikalı,” dedi. Burton’sa, “Oğlunuzun olmasını yahut kızınızın evlenmesini isteyeceğiniz türden bir adam,” dedi.

Bu arada Armstrong yeni Amerikan spor kahramanı sıfatıyla feci zengin olma yolundaydı. Menajeri Bill Stapleton 400.000 dolarlık garanti ödemeli bir kitap anlaşması imzalamıştı ve iki film anlaşması üzerinde çalışıyordu. Stapleton, Armstrong’un daha Tur bitmeden 1 milyon dolara ulaşan sponsorluk anlaşmalarına

* Norman Rockwell (1894-1978): Başta izcilik, genel anlamda Amerikan hayatını ve gündelik hayatta kahramanlık imgesini yerleştiren resim ve illüstrasyonlarıyla tanınmış ressam. (ç.n.)

imza attığını söyledi. “Daha içecek ve hazır gıda firmalarıyla görüşmedik bile,” dedi.

Armstrong’un kemoterapi ilaçlarını üreten Bristol-Myers Squibb şirketi, Armstrong’la 250.000 dolarlık destek sözleşmesi imzaladı. Posta Hizmetleri maaşını yıllık 2 milyon dolara yükseltti. Çağrıldığı konuşmalarda fiyatı, iki kişilik lüks seyahat ve otel masraflarına ilaveten konuşma başına 30 ila 70.000 dolarda değişiyordu.

Kanseri yenme ve Fransa Bisiklet Turu’nu tüm olumsuzluklara karşı kazanma hikâyesini anlattığı çoksatar otobiyografisi *Yaşama Çevrilen Pedal*’ı kaleme aldı. Kitabında performans artırıcı ilaçlar konusunda şunları söyledi: “Doping bisiklet ve diğer tüm dayanıklılık isteyen sporların nahoş bir parçasıdır. Bazı takımlar ve yarışmacılar kaçınılmaz olarak dopingi nükleer silah görüyor, *peloton*’da mücadeleyi sürdürebilmek için yapmak zorunda olduklarını hissediyorlar. Ben hiç bu hislere kapılmadım ve açıkçası, kemoterapiden sonra vücuduma herhangi bir yabancı madde sokma fikri son derece tiksindiriciydi.”

Sıra pazarlamaya gelince kitap, Armstrong’u bambaşka bir seviyeye yükseltti. 2000 yılında desteklerden kazandığı 5 milyon dolar ve 2 milyon dolarlık maaşıyla Teksas’tayken sınıf arkadaşlarının taptığı NFL futbolcularının seviyesine çıktı.

Armstrong, 1999 Turu’nu izleyen günlerde Nike’nin özel jetiyle gittiği New York’ta, aralarında ve Letterman’ın program sırasında Avrupa basınına “aptallar” dediği ve doping suçlamalarının “zırvadan ibaret olduğunu” söylediği *Late Night with David Letterman*’ın da bulunduğu tüm sabah ve gece sohbet programlarına katıldı. Armstrong bir sonraki durağı Beyaz Saray’da Başkan Bill Clinton’a bir bisiklet hediye etti.

Armstrong ile Stapleton haklıydı: Pazarlama açısından kanser, Armstrong’un başına gelen en iyi şeydi. 1 milyon doların altındaki destek tekliflerini geri çevirmeye başlamıştı. Kendi deyişiyle artık “bir şahıs değil, bir iş ögesi”ydi.

Armstrong Tur’un son gününde zaferinin ve zaferinin getireceklerinin tadını çıkarma fırsatı bulmuştu. Podyumdan indikten

sonra dev bir Amerikan bayrağı kapıp takım arkadaşlarıyla birlikte bisikletlerine bindiler ve Champs-Élysées'ye çıkarak Zafer Anıtı etrafında zafer turu attılar. Dokuz kişilik takımda yedi Amerikalı vardı ve takım, ilkesiz bir spor dalında kazanmak için gerekeni yapmıştı.

Zafer turu sırasında bir Fransız muhabir motosikletiyle Armstrong'a yanaştı ve başarısı hakkında düşündüklerini sordu.

“Hayatta ikinci bir şans yakalarsanız,” dedi Armstrong, “dibine kadar kullanın!”

2000 Turu'na hazırlanırken Armstrong, Hamilton ve Livingston, özel bir jetle Nice'ten Valencia'ya geçti. Armstrong üç hafta sonra turu ikinci defa kazanmaya çalışacaktı. Ama Hamilton'ın anlattığına göre, önce tamamlanması gereken önemli bir görev vardı.

İddialara göre Valencia'daki boş ve lüks bir sahil otelinde Bruyneel ile Martí, del Moral'in üç Posta Hizmetleri yıldızına kocaman iğneleri batırışını seyretmiş. On beş-yirmi dakika içinde her bir yarışçıdan 500 cc kan, yere serili beyaz bir havlu üzerinde duran serum poşetlerine akmış. Kan poşetleri mavi bir soğutucunun içine konmuş.

Ertesi ay, Tur'un cehennemden çıkma Ventoux Dağı tırmanışından iki gün önce aynı poşetler, birçok yarışçının ihtiyaç duyduğu anda piyasaya çıkmış. Söz konusu bisikletçiler Posta Hizmetleri'nin kaldığı otelde büyük bir odada yatarlarken kan dolu poşetler tavana sporcu bantlarıyla yapıştırılmıştı. Büyük iğneler ve serum kabloları getirilmiş. Bisikletçiler soğutulmuş kan damarlarına akarken ürpermişler.

Tur yetkililerinin yeni geliştirilmiş bir EPO testi kullanabileceği kulaklarına gelince Posta Hizmetleri takımı eski moda kan nakli tekniklerine geri dönmüştü. Yarışçıların kan nakli yaptırdığını saptayacak test yoktu. UCI, 50 sınırını geçmemeleri için her yarışçının hematokrit seviyesini hâlâ ölçüyordu ama şimdi yarışçılar seviyelerini ilaçla değil, kan nakliyle yükseltiyorlardı.

Hamilton daha sonraları, işlem için, "Frankenstein tarzıydı," diyecekti, "80'lerde Demir Perde'nin olimpik androidlerinin

yapacağı türdendi.” Bir de, “Lise işi bilim deneyi gibiydi,” diyecekti.

Yarışçılar 2000 Turu’nda kan nakli yaptırırken Armstrong sarı lider mayosu taşıyordu. Onuncu etapta hamlesini yaparak on altıncılıktan birinciliğe yükselmiş, rakiplerine karşı akla ziyan bir on dakika kazanmıştı. Armstrong’u etabın son tırmanışına Hamilton, Livingston ve Rus takım arkadaşları Viatcheslav Eki-mov taşımıştı. Bitişe yaklaşık on üç kilometre kala Armstrong başını alıp gitmiş, rakiplerinin, bisikletine gizli bir motor takılmışçasına “inanılmaz” bulduğu bir hızla inişi yapmıştı.

Armstrong genel klasman liderliğini Ventoux Dağı’na hızlı tırmanışıyla geliştirdi. Tırmanışta müthiş bir atakla etabı kazanan, döneminin en iyi tırmanıcılarından zayıf yapılı İtalyan bisikletçi Marco Pantani’nin birkaç santim arkasında ikinci bitirdi. Muhabirler nefeslerini tutmuştu.

Yanlarından geçtiği Fransız seyircilerin, “Dopingci!” bağırtiları arasında Armstrong 2000 Fransa Bisiklet Turu’nu tartışmalara aldırmadan kazandı.

Başının yine belaya girdiğini aynı yılın sonlarına doğru öğrendi.

Devlet destekli France 3 TV kanalından muhabir Hugues Huet, Posta Hizmetleri’nin takım işaretlerini taşımayan bir aracını yüz elli kilometreye yakın bir mesafe boyunca takip etmişti. Aracın durakladığı bir anda takım personelinden iki kişi bir çöplüğe bir takım torbalar atmıştı. Huet bunu filme çektikten sonra çöp torbalarının içine bakmış ve kullanılmış şırıngalar, kanlı gazlı bezler ve aralarında Actovegin’in de bulunduğu pek çok boş ilaç kutusu bulmuştu. Actovegin yasaklı bir doping maddesi değildi ama uzmanlar, dana kanı türevinin kan nakli yahut EPO’nun performans artırıcı etkilerini yükseltebileceğini söylüyorlardı.

Takım görevlilerinin çöpe torbalar atması bir France 3 belgeselinde yer aldı. Ama film daha yayınlanmadan Paris başsavcılığı Posta Hizmetleri’nin Fransa sınırları içinde anti-doping yasalarını çiğneyip çiğnemediğini bulmaya yönelik bir soruşturma başlattı.

Armstrong ve takım soruşturmaya çok şaşırmış pozlar takındılar. Posta Hizmetleri sözcülerinden Dan Osipow, takımın dopinge karşı sıfır tolerans politikası güttüğünü açıkladı. Armstrong öyle üzülmüştü ki 2001 Turu'nu boykot etme tehdidinde bulundu.

“Milletin bahsettiği maddeler... Activo-bilmem neyi ilk duyuşum bu,” dedi. “Bu cendereye girmeden önce ne ben ne takım arkadaşlarım duymuştu adını.”

Masum olduğunu, takımın temiz olduğunu, takımda hiç kimsenin testinin pozitif çıkmadığını söyledi. Daha sonrasındaysa doping suçlamasının üstüne yapışıp kalmasının hem namını hem de ailesini mahvedeceğini açıkladı.

Kitaplarından birinde, “O kadar çaba harcadığım her şey, namım, sporcu olarak yaptıklarım, insanlar artık iyi biri olmadığınızı düşündüğünüzde her şeyi kaybedebilirsiniz,” diye yazdı.

Armstrong sonunda takım doktorunun yol döküntülerini tedavi edebilmesi için takımda Actovegin bulunduğunu kabul etti. Ardından ilacın diyabet hastası bir personel için bulundurulduğunu öne sürdü. Gorski takımda hiçbir yarışçının bu ilacı kullanmadığını defalarca söyledi.

Vaughters Fransa'da açılan soruşturmayı Denver'da, evindeyken duymuş. Sırf meraktan ilacı internette araştırmış ve del Moral'in kendisine 1999 Turu'nda zerk ettiği ilaç olduğunu anlamış. Dana kanı fikri midesini kaldırmış.

İlk eşi Alisa eve geldiğinde kocasını yere oturup dizlerine sarılmış ağlar halde bulmuş.

“Ne olduğunu bilmiyorum, demiş Vaughters. “Söylemediler hiç.” Sözcükleri hıçkırıklarına karışıyormuş. “Ya deli dana hastalığı kapmışsam? Ne yaptım ben? Ne yaptım?”

Alisa Vaughters, dediğine göre, kocasını daha önce sadece bir defa, Dauphiné'de Ventoux Dağı parkur rekorunu kırmak için EPO kullandıktan sonra ağlarken görmüştü. Ama deli dana hastalığı? Fransa'da bu hastalıktan ölenler olmuştu. Kocasının, bebekleri Charlie için endişelenmiş.

Armstrong'un kazanmasına yardım etmek için 1999 Turu'nda

EPO kullandığında kocasının kandırdığı Betsy Andreu'nun aksine Alisa Vaughters, eşinin doping yaptığını biliyormuş. Diğer yarışçıların eş veya sevgililerinin bilmedikleri görüşüne şaşırması: Erkeklerinin EPO kullandığını, kullanıyorlarsa tabii, bilmeleri gerekirmiş. Kocasını EPO'yu, tıpkı Armstrong gibi, buzdolabında saklıyormuş. "Bilmemek için sahiden salak olmak lazım," diyor Alisa.

Tanıştıklarında Jonathan ilaç kullandığını saklamamış ve olası yan etkiler hakkında bilgi sahibi görünüyormuş. Daha sonrasında kimi kadınların eşlerinin doping yapmasına yardım ettiğini de söylemiş ama çok şükür, kendisi Alisa'dan bunu istememiş.

Alisa, EPO'dan "tereyağı" diye bahsettiği ve 1998 dünya şampiyonasında kortizonu yarışçılara enerjisi içeceği verir gibi verdiği iddia edilen Kristin Armstrong gibi değilmiş. Posta Takımı üyelerinden çoğunun kocasının kariyeriyle ve başarısıyla aşırı ilgili bulunduğu Haven Hamilton gibi de değilmiş. Hamilton İspanya yollarında her gün saatlerce antrenman yaparken, karısı sıklıkla arabayla takip edermiş. (Hamilton daha sonraları Haven için "Takım oyuncusuydu" diyecek, soya sütü kutusuna koydukları kanın buzdolabında soğumasını sağladığını anlatacaktı.) Ama hayır, Alisa Vaughters hostesliği gereğince bu tip çabalara vakit bulamayacak bir eşmiş ve ayrıca öyle bir hevesi de yokmuş.

Bir başka yarışçı eşiyle doping hakkında ilk defa 2002'de, Christian Vande Velde'nin evdeki şırıngalar yüzünden sık kavgaya ettiği müstakbel hanımı Leah'nın bekârlığa veda partisinde konuşmuş. (Vande Velde 2000 sonlarında Ferrari'nin müşterisi olmuş.) Vande Velde iğneleri banyoya girip yaparak Leah'dan saklamaya çalışıyormuş ama Leah sonrasında illa delil yakalayıp yaygarayı koparıyormuş. Christian'ın ilaç kullanmasının çocuk yapabilmesini etkileyeceğinden endişeleniyormuş. Nihayet Colorado Boulder'daki bekârlığa veda partisinde, gözünde yaşlarla Alisa'ya içini dökmüş.

Gürültülü dans müziği altında ve birkaç içkiyle kontrol mekanizmalarının uyuşmasının ardından Leah, "Çok zor!" diye bağırmış, "Onca şırınga! Çok zor!"

Alisa bağırarak, “Biliyorum!” demiş. Kucaklaşmışlar. Ağlamışlar. Nihayet doping konusunda birbirlerine içlerini dökerek rahatlamışlar. İkisi de sporun yalanlarına bulanmış, çaresizlik içindeymişler.

Mesleğin getirdiklerinin keyfini sürüp kocalarının yaptıkları pis işleri hiç konuşmayan mafya eşleri misali, ikisi de daha önce doping konusunda hiç konuşmamıştı. Diğer bisikletçi eşleri gibi Girona’da öğle yemeği yahut kahve için buluşurlarmış. Kocaları beş saatlik yahut haftalık yarışlardayken yabancı bir ülkede yaşayan kadınlar olarak birbirlerine destek verir, kimi zaman saatler, kimi zaman haftalarca birlikte olurlarmış. Kocaları kendi aralarında dopingden serbestçe bahsederken Leah ve Alisa gibi eşler hep sessiz kalırmış.

İki arkadaş, bekârlığa veda partisinden sonra gene eskiye dönmüş. Bir daha doping konusundan hiç bahsetmemişler.

Armstrong’un kanserle ölümün eşiğinden döndükten sonra ilaç kullanabilmesi Betsy Andreu’ya makul görünmüyordu. Kristin ve diğer yarışçı eşlerinin kocalarının doping yapmasını kabullenir görünmelerini anlayamıyordu. Armstrong’la genç milli takımda yarışmış ve 1998 Turu’nu üçüncü bitirmiş Bobby Julich’in eşi Angela’ya açılmış. Armstrong’un hastanedeki itirafından bahsettiğinde Angela, “Hiç şaşırmadım, demiş.

İkisi de dopingden nefret ediyor ama hiçbir şey kanıtlamıyordu. Ancak Armstrong, Hamilton, Livingston ve Axel Merckx’in, hakkında o dönemde İtalya’da soruşturma açılmış Ferrari’nin müşterisi olduklarını biliyorlardı. Betsy Andreu bu bağlantıyı Posta Hizmetleri takımında dönenler için yeterli bir delil olarak görmüş.

“Kocanız bir otel odasından donla çıkmışsa ve içerideki yatakta bir kadın varsa sizi aldattığına dair başka kanıtı gerek duyar mısınız?” diyor. “Salak değilim ben.”

Doping meselesini Haven Hamilton’a sorduğunda, “Hiç açma o konuyu,” cevabını almış. Livingston’in eşi Becky’yeyse fazla saf görüldüğü için bahsetmekten çekinmiş. Ferrari’den bahsedisi,

kocasının ta Bologna'ya sahiden sırf masaj yaptırmaya gittiğini sandığı izlenimi veriyordu. Bir defasında Armstrong'un ilaç kullandığını itiraf ettiğini istemeden duyduğunu söylemiş; Becky Livingston apışıp kalmış. Fısıldarcasına, "Ya," demiş sadece.

Betsy Andreu'yu en çok sinirlendiren, kısmen baştan aşağı Gucci giyinmesi, Louis Vuitton takıştırması ve tepeden bakması yüzünden ama esasen dopingi çok normalmiş gibi kabullenmiş görünen Kristin Armstrong'muş. EPO konusunu sorduğunda Kristin, "Lüzumlu bir kötülük işte," demiş.

EPO'nun düşüncesi bile Betsy Andreu'yu üzüyordu. 1999 başlarında, Nice'te Armstrong ve Livingston çiftleriyle akşam yemeği yerlerken, geç saatlerde ilaç kuryeliği de yaptığı iddia edilen antrenör Pepe Martí gelmiş. Betsy'nin iddiasına göre Martí geçenin köründe İspanya-Fransa sınırını, Armstrong'a EPO getirmek için geçmiş. Gene iddiasına göre Armstrong, Martí'den ilacı alınca, "Sıvı altın!" demiş.

Haftalar sonra Betsy ile Frankie Andreu, Armstrong'larla birlikte Milano-San Remo yarışına gitmişler. Yolda, Milano girişindeki bir benzin istasyonunda durmuşlar. Armstrong burada, otoparktaki bir minibüste bekleyen Ferrari'yle buluşmuş.

Betsy, "Niye durduk burada? Doktorunu otoparkta görmen tuhaf değil mi şimdi?" demiş.

Armstrong, dopinge karışması hakkında Ferrari'nin peşinde dolanan gazetecileri kastederek, "Baş belası basın gene başına üşüşmesin diye," demiş.

Betsy o gün Armstrong'un doktorun yanından dönmesini beklerken kendisini bir casus filmindeymiş gibi hissetmiş. Bir saat kadar sonra Armstrong doktorun minibüsünden çıkarak, "Rakamlarım harika!" demiş. Yola tekrar koyulduklarında Armstrong, Frankie Andreu'ya, cimrilik etmeyip Ferrari'ye gitse onun da daha iyi sonuçlar alacağını söylemiş.

Frankie, Betsy'ye, "Para harcamak istemediğim kesin ama o pisliği de vücudumda istemiyorum," demiş. Ferrari'nin istediği ücretin -bisikletçinin yıllık maaşının yüzde 10 ila 20'si- kendisi

için haddinden fazla olduğunu söylemiş. Armstrong da antrenmanlarını “ciddileştirmesi” için baskı yapıyormuş; Andreu bunu düzenli EPO kullanmasını istediği anlamında algılamış.

Betsy Andreu aklında tüm bunlarla, kocasının dağ etaplarını o hızla tırmanmak için ne kullandığını ortaya çıkarmayı görev edinerek 1999 Fransa Bisiklet Turu’nun en sonuna gitmiş. Çift ilk defa Posta takımının Seine Nehri kıyısında, Musée d’Orsay’de düzenlenen kutlama partisinde yalnız kalabilmiş. Betsy doping meselesini açmaya çalışmış, Frankie konuşmak istememiş. Frankie karısına, Armstrong’un elini sıkıp zaferini kutlaması için yalvarmış. Betsy reddetmiş.

“Ne halt yediğini öğrenmek istiyorum, demiş. “Nasıl tırmanabildin öyle? Lance’in bu yarışı temiz kazanmış olması mümkün değil.”

“Lütfen, Betsy, lütfen gidip elini sık.”

“Olmaz.”

“Lütfen. Hatırım için.”

“Hiç uğraşma. Sıkmam.”

Frankie ancak Nice’teki evlerine döndüklerinde konuşmuş. Betsy’nin buzdolaplarında bulduğu termometre, kocasının EPO kullandığına dalalet ediyordu.

“Anlamıyorsun,” demiş Frankie. “EPO kullanmazsam ayak uyduramam. Hız öyle yükseldi ki zaman barajına bile ulaşamam.

“Herkes bilmem ne yapıyor diyemezsin bana, Frankie. Öyle bir şey yok; sen de biliyorsun. Hem başkalarının ne yaptığı beni ilgilendirmiyor. Posta’da kalman için EPO kullanman şartsa takımdan çık. Ayrıl takımdan Frankie; bu pisliğe mecbur değiliz.”

Frankie Andreu 2000 sezonunu takımda tamamladı ama takımın yeni doping dalaveresine katılmadığını, Fransa Bisiklet Turu’nu temiz koştuğunu söylüyor. Sözleşmesi uzatılmadı ve bir daha hiç yarışmadı.

İkiyüzlülük ve gizlilik, Posta Hizmetleri’nin en önemli üç yarışçısının –Armstrong, Hamilton ve Livingston– kamu önünde

oynadıkları oyunun parçalarıydı. Masum bisiklet aşkıyla başlayan, parolalara, gizli buluşmalara ve kaçamak konuşmalara dönüşmüştü. İlaç kokteyllerini paketlenmiş kumanya misali beyaz kâğıt torbalarda alıyorlardı ve her birinin doping planlarını ve testçilerden sıyrılma planlarını görüştükleri, muhtemelen takip edilemez birer gizli cep telefonu vardı. Dopingden bahsettikleri anlaşılmasın diye EPO yerine “Edgar Allan Poe” ya da sadece “Poe” diyorlardı. Didiklemeye meraklı havaalanı güvenlikçileriyle uğraşmamak için yarışlara Armstrong’un özel jetiyle gidiyorlardı.

Vaughters bir defasında Girona’daki bir antrenman sürüşünde Armstrong’un cep telefonuyla birisine, “Fıstık kırıntılı dondurma yedim,” dediğini duymuş.

“Kimle konuşuyordun?” demiş Vaughters.

“Seni ilgilendiren biriyle değil,” yanıtını almış.

Vaughters bu tür konuşmaların, Armstrong’un dopingin “gizli-kapaklı” kısmından hoşlandığını, başka türde bir yarış, bir rekabet saydığını gösterdiği görüşünde.

Kan nakilleri, Posta takımını *peloton*’daki diğer hilebazların çok önüne geçirmişti. Diğer takımlar Posta Hizmetleri kadar paralı değildi. Ayrıca Armstrong’un takımının elinde, soğutulmuş kanlarını Fransa’da taşıyan ve nakil gerektiğinde otel odalarına getiren “Motorcu” vardı. Hamilton’ın iddiasına göre Bruyneel planı yönetiyor, del Moral tıbbi işlemleri yürütüyor ve Ferrari en önemli yarışçılarla ilgileniyordu.

Vaughters, “Avantaj yaratan işin sistemleşmesi idi,” diyor. “Diğer takımlarda bir veya iki kişi böyle doping yaparken, hiçbir takımda tüm önemli bisikletçilerin dâhil edildiği incelikli bir plan yoktu.”

Ferrari’den özel hizmet alanlar sıklıkla testosteron plasterleri kullanıyormuş. Ferrari bisikletçilere ilacın, plaster tenden söküldükten sonra yalnızca kısa bir süre zarfında tespit edilebileceğini söylemiş. Ferrari ayrıca UCI’nın testini yapmaya ilk başladığı 2001’de bile EPO kullanmanın sıkıntı çıkarmayacağını da

söylemiş. Deri altı yerine damarlarına daha küçük miktarda zerk edebilirlermiş; böylece ilaç vücutlarından daha hızlı atılırmış. “Mikro-doz” denen bu işlem sayesinde az miktarda ilacı daha sık alabilirlermiş. Kan nakli yaptırıldıklarında dahi naklin etkilerini maskeleyerek adına EPO kullanmaları gerekiyormuş.

Kan nakilleri vücuda alyuvar doldurarak vücudun retikülosit adı verilen olgunlaşmamış hücre üretme ihtiyacını engeller. EPO’ysa ilaç testi yapanların doping işareti için yakından inceledikleri retikülosit üretimini tahrik eder. Dolayısıyla kan nakliyle birlikte EPO kullanarak normal görünecek kan testi sonuçları çıkartmak mümkündür.

Ama zaten ilaç testi yapanları kandırmak da zor değildi: O dönemde profesyonel bisikletçilere yarış dışı yapılacak pek test bulunmadığından, bisikletçiler “sürpriz baskın” test endişesi duymuyordu.

ABD’de olimpiik sporlarda anti-dopingle uğraşmak üzere 2000 Ekim’inde bağımsız olarak kurulmuş yarı-devlet kurumu Amerikan Anti-Doping Ajansı (USADA) henüz emekleme çağındaydı. Öncesinde doping testlerini Bisiklet Federasyonu ve UCI yürütüyordu. Ancak her iki kurumun da sporun temiz görünmesinde çıkarı olduğundan, güvenilirlikleri kuşkuluydu.

USADA 2001’de Armstrong’u iki kere teste tabi tuttu. Hincapie üç, Hamilton’sa bir kez teste alınırken Livingston’a hiç test yapılmadı. İzleyen iki yıl içinde USADA, Tur sırasında diğer kurumlarca teste alınmasına rağmen Armstrong’a yılda bir kez test uyguladı.

UCI 2000’lerin ortalarına kadar pek fazla yarışma dışı test uygulamadı. Dopingin çoğunluğu yarışlara hazırlanma safhalarında yapıldığından, bu eksiklik bisikletçilerin doping yapmasını kolaylaştırıyordu. Yarış öncesinde doping yapmak bisikletçilerin daha ağır çalışıp daha çabuk toparlanmalarını sağlıyordu.

O dönemlerde yarış içinde teste alındıklarında bile bisikletçilerin pozitif çıkmaktan kurtulması zor değildi. İlaç testlerinden önce gereğince gözlenmiyorlardı ve pozitif numune vermemesi

için idrarlarını manipüle edecek (çok su içerek ya da numune verirken temiz idrar dolu gizli katater kullanarak) bol zamanları oluyordu.

İlaç testi yapanlar yarış sırasında takım oteline yahut bisikletçilerden birinin evine geldiğinde, Armstrong ve takım arkadaşları geleceklerinden hep haberdar görünürlermiş. 2000 yılında, İspanya’da koşulan bir yarış sırasında Hincapie –sadık yardımcı– testçilerin lobide olduklarını haber vererek Armstrong’u pozitif çıkmaktan kurtarmış. Armstrong testosteron yağını yeni kullandığı için hemen yarıştan çekilmiş. Diğer zamanlardaysa Bruyneel adeta içeriden haber sızdıran biri varmışçasına testçilerin programını bilirmiş.

Testçiler kapılarını çaldıklarında, iddiaya göre Haven Hamilton, durumdan kocasına, “Temiz misin?” diye soracak kadar haberdarmış. Kısa süre önce ilaç almışsa –kendi deyişiyle hâlâ “parıldıyorsa”– karı-koca yere yatar, testçiler gidene kadar ses çıkarmadan beklerlermiş.

Yarışlarda, kazanan yarışçı genellikle rastgele seçilen üç başka yarışçıyla birlikte teste alınır. Posta Hizmetleri takımında hiçbir yarışçının testi –en azından resmen– pozitif çıkmamıştır. Hamilton, Armstrong’un 2001 İsviçre Turu’nda pozitif çıktığını iddia ediyor.

Dediğine göre, “İnanılır gibi değil,” demiş Armstrong, “EPO’dan pozitif çıktım.”

Hamilton, Armstrong’un “adamları UCI’la temasa geçtiği, bir toplantı ayarlayıp her şeyi yoluna koyacakları” için pozitif testten endişe duymadığını öne sürüyor. Armstrong, gene iddiaya göre, takıma 2001 sonlarında katılacak bisikletçi Floyd Landis’e, Bruyneel ile UCI merkezine gittiklerini ve pozitif çıkan testi gizli tutmak üzere finansal bir anlaşma yaptıklarını söylemiş. O dönemki UCI başkanı Verbruggen daha sonraları ne kendisinin ne de UCI’nın herhangi bir örtbas olayına katıldığını öne sürdü. Londra’da *Telegraph*’tan Ben Rumsby’ye, “Başkanlığım süresince UCI’da yapılmış hiçbir örtbas bulamazsınız; sonrasında da bulamayacağınızdan eminim, dedi.

Armstrong bu takım arkadaşlarına, bisiklet sporunda pozitif çıkmış bir testin dahi yolunu kesemeyeceği ölçüde kudrete sahip olduğunu söyleyerek böbürlenmiş. İşin komik tarafıysa ilgili davada görev almış pek çok kişinin, Armstrong'un o EPO testinin hiç resmen pozitif çıkmadığını söylemeleri.

EPO testi o kadar yeniymiş ki 2001 İsviçre Turu'nda alınan idrar numunelerini analiz eden anti-doping laboratuvarının müdürü Martíal Saugy, numunelerin pozitif sayılma eşiği çok yüksekte olduğundan Armstrong'un numunesini pozitif saymamış. Bir yıl kadar sonra bir başka anti-doping laboratuvarının müdürü Jacques de Ceurriz de Armstrong'un idrar numunesini kuşku sınıfına ayırmış. Bu seferki numune Dauphiné'denmiş ve UCI'a haber verilmiş.

Saugy ve De Ceurriz, anonim numuneler üzerinde çalıştıkları için Armstrong'un idrar numunesiyle uğraştıklarını çok sonra öğrenmişler. Ama UCI görevlileri numune numarasıyla Armstrong'un adını eşleştirmişler. Derhal arayarak Armstrong'a pozitif çıkmaya tehlikeli ölçüde yaklaştığını haber vermişler. Aramaları, Armstrong'a özensizliği konusunda dikkatli davranma uyarısıymış.

Armstrong inanamamış habere. Test sonucunun nasıl kuşku çıkabildiğini anlayamamış ve testi güvenilirmez saymış. Ardından yeni EPO testinin nasıl işlediğini öğrenmeye karar verip UCI'ın yardımına başvurmuş.

UCI 2002 Turu başlangıcında Armstrong, Bruyneel ve Saugy'yi, Saugy'nin EPO testini anlatması için bir araya getirmiş. Toplantı daha öncekiler gibi değilmiş (USADA daha sonra Saugy'yi, Armstrong'a EPO testini geçmenin "anahtarını" verdiği için azarlayacaktı) ama Saugy, EPO tarama yönteminin geçerliliğini *peloton*'un *patronuna* kanıtlayacağı zannındaymış. Yaptığına karşılık Armstrong'un diğer bisikletçileri dopinge karşı uyarcığını umuyormuş. Hem teste dair pek çok yazı ve bilgi zaten kamuya açılmış. Ayrıca UCI Saugy'ye, Bruyneel'in bilimsel bir geçmişi olduğunu ve birçok soru sormak istediğini söylemiş. Böylece Saugy, Armstrong ve Bruyneel'e EPO testinde idrar

numunesinin ince bir jel tabakasına konduğunu, ardından elektrik verildiğini ve idrardaki çeşitli protein çeşitlerinin dağıldıklarını anlatmış. EPO testinde proteinler dağıldıklarında merdivene benzer bir şekil oluştururlar ve ilgili bilim insanı bu şekli inceleyerek sentetik EPO için pozitif veya negatif yorumu yapar. Test yorum gerektirdiğinden bisikletçilerin kendi çıkarlarına kullanabilecekleri gri bir alan ortaya çıkıyordu.

Armstrong ile Bruyneel, Saugy'yi ders dinleyen öğrenciler misali dinlemiş ama herhangi bir yorum yapmamışlar. Sunumun sonunda sadece Armstrong konuşmuş. Kollarını kavuşturarak Saugy'ye pis bir bakış atmış. Gözlerini kırmış.

“Ne kadar çok kariyeri baskı altına soktuğunun farkında mısın sen?” demiş ve çıkıp gitmiş.

Davada yer almadıkları için resmen konuşmalarına izin verilmeyen iki anti-doping bilim insanına göre, Armstrong'dan 2001 İsviçre Turu'nda alınan numune 2013'ün standartlarında incelenseymiş pozitif çıkardı.

Sunday Times, 2001 Fransa Bisiklet Turu öncesinde, Armstrong'un 1995'te Motorola takımında EPO kullanılmasına önderlik ettiğini öne süren, David Walsh imzalı bir haber yayımladı. Walsh ödüllü bir gazeteciydi; Armstrong'un masumiyet iddialarına uzun süredir kuşkuyla bakıyordu ve anadili İngilizce olan gazeteciler arasında kuşkularını yayımlayan azınlıktandı. Sonunda kuşklanmakta haklı olduğunu gösteren delilleri toplamıştı.

Walsh haberinde Armstrong'un, Ferrari'nin müşterilerinden olduğunu yazmıştı. Ayrıca adı gizli tutulan bir takım arkadaşının, Motorola sürücülerinden birkaçının EPO kullanmayı aralarında tartıştığını ve, “EPO konusunda ana konuşmacı Lance'ti,” dediğini de yazmıştı. (Walsh'un kaynağının Yeni Zelandalı Stephen Swart olduğu yıllar sonra ortaya çıktı.)

Armstrong habere köpürdü. Her zamanki gibi karşılık verdi. Daha sonra Armstrong'u eleştiren haber ve yorumlar yazan gazetecileri dava açmakla tehdit etmesiyle nam salacak temsilcisi

Bill Stapleton, Walsh'un haberini daha basılmadan öğrenmişti ve İtalyan gazetesi *La Gazetta dello Sport*'tan bir muhabirin Armstrong'la röportaj yapmasını ayarlayarak "önleyici saldırı" yaptı. Armstrong röportajda Ferrari'yle erişmek istediği özel bir başarının hazırlığı kapsamında altı yıl çalıştığını söyledi: Bir velodromda bir saatte alınabilecek mesafe rekorunu kırmak istiyordu.

Takım arkadaşları söylediklerini gülünç ve saçma bulmuşlar. Armstrong'un projesini daha önce hiç duymamışlardı ve hayatında herhalde hiç velodrom görmediği yollu espriler yapmışlar.

Walsh'un haberinin yayımlanmasından sonra 2001 Turu'nda Armstrong, güvendiği birkaç gazeteciyle suçlamaları çürütmeyi düşündü. Söz konusu muhabirlere bir toplantı önerdi ama önerisini yirmi dakika sonra geri çekip yerine bir açıklama yolladı.

Armstrong bu açıklamada Ferrari'yle görüştüğünü kabul etti ve doktorun "adının 1994'te EPO konusunda verdiği sorumsuzca demeçler yüzünden kötüye çıktığını" söyledi (Ferrari, ilaçların sadece çok fazla portakal suyu içmek kadar tehlikeli olduğunu söylemişti). "Michele Ferrari'yle ilişkimi hiç reddetmedim," diyordu, "ancak ortalığa da dökmedim." Bir de, "Benle hiç EPO konuşmadı ve ben hiç EPO kullanmadım, demişti.

Açıklamada Armstrong, Ferrari'den sadece "beslenme, yüksek rakıma hazırlanma" konularında ipuçları aldığını ve formunu geliştirmek için sadece doğal yollardan yararlandığını söyledi.

Walsh'un haberi, Armstrong'un inkârlarına rağmen çoğunlukla Avrupa gazetelerinin spor sayfalarına yayıldı ve Armstrong'un Halkla İlişkiler mekanizmasını harekete geçirdi. Stapleton yapılanlarda büyük rol oynadı: Müşterisini savunmak uğruna Ferrari'yi de savundu. *New York Times*'a Ferrari'nin "fizyolojiyi iyi bildiğini ve lafi viteslere getirdiğinde Lance'in dinlediğini" söyledi. "Dr. Ferrari bir büyücü-doktor değildir," dedi.

2001 Turu sırasında Armstrong neredeyse her gün Ferrari'yle ilişkisini savunmak zorunda kaldı. Gazetecilere Ferrari'yle "sınırlı" çalışmaktan "gurur" duyduğunu ve İtalya'da yürütülen

Ferrari üzerine odaklı soruşturmada herhangi bir olumsuzluk ortaya çıkarsa doktoru kullanmayı yeniden düşüneceğini söyledi.

Tur'un bitişinden bir hafta önce, "İnsanlar aptal değil," dedi. "Önlerinde duranlara bakacak, işte Lance Armstrong, diyecekler. Bu da ilişkisi. Kuşkulu mu? Belki. Ama insanlar akıllıdır. Şunu diyecekler: Lance Armstrong'a yapılan testler hiç pozitif çıktı mı? Hayır. Lance Armstrong'a test yapıldı mı? Bir sürü."

Armstrong'la Stapleton kavgalarında yalnız değillerdi. Armstrong Fransa'da gazetecileri bertaraf etmeye uğraşırken ana sponsorlarından Nike, mücadelesini Amerikan halkına –en azından televizyon reklamlarında gördüklerine inananlara– taşıdı. Armstrong'lu yeni bir televizyon reklamı yayınlandı.

Reklamda Armstrong kameraya bakıyor ve "Beden, benim bedenim ve bedenime canım ne çekerse yapabilirim. Zorlayabilir, inceleyebilir, eğip bükebilir, dinleyebilirim. Herkes ne kullandığını soruyor. Ne mi kullanıyorum? Günde altı saat kan ter içinde bisikletimi kullanıyorum. Siz ne kullanıyorsunuz?" diyordu.

Walsh, Armstrong'un ne kullandığını sezmişti ve sadece bisikletini kullanmadığından emindi. Sadece somut kanıta ihtiyacı vardı.

Walsh, Armstrong-Ferrari ilişkisine dair sıradaki haberini hazırlamak için Greg LeMond'la konuştu. LeMond, Armstrong'un Ferrari'yle çalıştığını okuduktan sonra çok üzüldüğünü çünkü Armstrong'u hem büyük bir bisikletçi hem de kanser hastaları için ilham verici bir kahraman saydığını söyledi.

LeMond, "Lance temizse," dedi, "başarısı, spor tarihinin en büyük geri dönüşü demektir. Değilse gelmiş geçmiş en büyük sahtekârlığı yapmış demektir."

12 . B Ö L Ü M

J.T. Neal, hayatının son iki yılında, 2000 baharıyla 2002 sonbaharı arasında kitap yazabilme umuduyla toplam 26 saatlik bant kaydı yapmış. Bu kayıtlar hayatının en heyecan verici dönemini, özellikle genç Teksaslı Lance Edward Armstrong'un yıldızlığa yükselişini anlatıyor.

Neal kitabını bitirememişti. Kayıtlar ölümünün ardından uzun süre oğlu Scott'ın yatak odasındaki dolapta saklı kalmıştı. Ailede kayıtları dinleyen yoktu. Bana, Neal'ın sözlerini bu kitapta kullanma izniyle birlikte verdiler. Kayıtların transkripsiyonu için Austin'e gittiğimde Armstrong'a eski yakın dostunu sordum.

"J.T. Neal mı? Boş ver onu. Hiç kurcalama o işi," dedi.

İlaçlar dostluklarının bitişinden sonra devreye girdiği için doping konusunda Neal'ın hiçbir şey bilmediğini söyleyerek adamın önemini asgariye indirdi. Birkaç saat sonra Neal'ın evinde oturup dizüstüm hazır, Neal'ın, "Bugün 12 Nisan ve bu, Lance Armstrong'a dair anılarımın başlangıcıdır... diye başlayan ilk kaydı dinleyeceğimden haberdar değildi.

J.T. Neal'ın evinin –Austin'e bakan eski bir kilise– garajının üzerindeki tavan arasında on yılı aşkın süredir duran, toz kaplı üç büyük kutu ve iki valiz vardı. Kutular, belgelerle, gazete kupürleriyle ve Neal'ın himayesindeki genç Armstrong'u gösteren posterlerle doluydu. Her ikisinde de solmuş Motorola takım logoları bulunan valizlerden biri Neal'a, diğeri Armstrong'a aitti ve içlerinde sadece Fransa Bisiklet Turu'ndan kalma eski mayolar değil, Armstrong'un kariyerinin başındaki ufak çaplı yerel yarışlardan kalma, ütüyü sabitlenmiş keçe harfli mayolar da vardı.

Neal ölümünün yaklaştığını hissettikçe Armstrong'un yaptıklarına daha fazla kırılmış. Nike'ın "Ne mi Kullanıyorum?" reklamını görmüş, Armstrong'un Ferrari'yle ilişkisini ve doping yaptığını da duymuş. Yalancılığı tamammış ama Neal, Armstrong'un yalanı aşır sahtekârlıkla dolu bir hayata yöneldiğini düşünmüş.

"Hiç EPO kullanmadım,' dediğinde, oturduğu yerden kullandığını reddettiğinde yalan söylediğini biliyorum," diyor Neal. "Çocukların onu örnek aldığını da biliyorum; hep aldılar."

Armstrong'un eski Posta Hizmetleri sürücüsü Kevin Livingston'a yaptıkları da hoşuna gitmemiş. Armstrong, Livingston'ı İspanyol tırmanıcılara karşılık takımdan kovuvermişti. Livingston milli takımda, ardından Motorola'da ve özellikle kanserle savaşında yanında olan arkadaşıydı. Hatta kanser tedavisine başlamadan önce spermlerini sperm bankasına bırakmaya götürecek birisine ihtiyaç duyduğunda da yanındaki Livingston'dı. Kemoterapi enerjisini tükettiği sıralarda çıktığı gezilere yanında yavaşça pedal çevirerek eşlik eden de oydu. Armstrong'un ordusundaki iyi askerlerin en iyisiydi Livingston.

Dopingi de birlikte yapmışlardı. İkisi de Ferrari'nin müşterisiydi. 2010'da görüştüğümüzde bana hiç doping yapmadığını söyleyen Livingston, doktora Armstrong'un peşinden gitmişti. Şanssızlığıysa Ferrari'nin Livingston konusunda özenli davranmamasıydı: Ferrari'ye yönelik doping suçlamasını kapsayan soruşturmada Livingston'ın EPO ile güçlü bir steroit kullandığını akla getirecek belgeler bulundu ve kamuya açıklandı.

Livingston'la yollarının ayrıldığı sıralarda Armstrong, Posta Hizmetleri'yle yeni sözleşme imzalaması için Frankie Andreu'ya yardım etmeyi de reddetmiş. Hamilton'a, Livingston ve Andreu'nun fazla para istediklerini ve "bir bok alamayacaklarını" söylemiş.

Betsy Andreu, Armstrong'un, Ferrari'nin doping programına katılmayı reddettiği için kocasını kovduğuna inanıyormuş. Neal'a göreyse Armstrong, en sadık iki takım arkadaşına sırt çevirirken bilinçli kararlar almıştı.

Neal, Armstrong'un kendini şahsen sevenlerden uzaklaştırdığı ve sadece bisiklet yarışı kazanmasına ya da zengin olmasına –veya ikisine birden– yardım edebilecek kimselerle ilişki kurduğu kanısındaymış. Dediğine göre, Armstrong'un çevresinde antrenörü Carmichael, eski takım menajeri Ochowicz ve temsilcisi Stapleton gibi, sırf para kazandırdığı için Armstrong'la arkadaşlık eden “çıkarıcılar” kalmış. “Yaptıkları bana, uzun vadede Armstrong'un dezavantajına olacaktı gibi geliyor çünkü başka arkadaşı kalmadı. Edindiği tüm arkadaşları bir kenara attı,” demiş Neal. “Artık etrafında dalkavuklarıyla hayranları var ki içlerinden biri zıtlaşmaya kalksa onu da kovacaktır... Üzücü bir durum çünkü tüm bunlar son bulduğunda yanında kimse kalmayacak. Milyonlarıyla tek başına kalacak.”

Carmichael, Armstrong'un 1999'daki ilk Fransa Bisiklet Turu zaferinden birkaç ay sonra Carmichael Training Systems'ı (Sloganı “Lance Armstrong ona hocam diyor; artık siz de diyebilirsiniz” olan, internet temelli antrenörlük) kurdu ve şampiyonla ilişkisine dayanan kitaplar yazdı. İlki, *The Lance Armstrong Performance Program: 7 Weeks to the Perfect Ride*,* 2000 sonbaharında çıktı ve derhal çoksatar konumuna erişti.

Carmichael işini Colorado Springs'teki evinde başlatmıştı. İki yıldan kısa süre içinde, 2001 ortalarında elinde kırk antrenör, beş yüz müşteri vardı ve gelirlerindeki yıllık artış yüzde yüzdü. Şirket 2002 Temmuz'unda 50 çalışana, 75 antrenöre ve bin aboneye ulaştı. Carmichael da Armstrong gibi aranan bir markaya dönüştü. Armstrong'u şampiyona dönüştüren mucize antrenman programını gazete ve dergilerde anlattı.

Dediğine göre bir gece aniden uyanmış ve Armstrong'un anaerobik enerji sistemini mahvettiği kafasına dank etmişti. Armstrong'un tek günlük büyük yarışları kazanmasına yardım eden fizyolojik sistem, üç haftalık yarışları kazanmasına engelmış. Gene dediğine göre, Armstrong'u olası bir Tur yarışçısına dönüştürecek bir fikir bulmuş. Armstrong artık yüksek vitesle gitmeyecek ama aerobik kapasitesini daha çok kullanmak ve

* Lance Armstrong Performans Programı: 7 Haftada Kusursuz Sürüş. (ç.n.)

anaerobik enerjisini saklamak için daha hızlı, dakikada 85 ila 95 tur pedal basacaktı. Yaptıracağı çalışma kısa güç patlamalarına yol açacaktı. Carmichael'a göre Armstrong'un başarısının sırrı buydu: Herkesten daha hızlı pedal basıyordu!

Neal, Armstrong'un ardındaki gücün Carmichael olmayabileceğinin 2001'e kadar anlaşılmamasını acayip buluyordu. Armstrong, Ferrari'ye ilkin 1995'te, Neal'la gitmişti çünkü. Belki nakit ödemeler ilişkilerini gizli tutmuştu. Ya da belki hem Ferrari hem Armstrong ilişkiyi gizli tutmak için çok özen göstermişti.

Ferrari, 1999 Kasım veya Aralık'ında Austin'e gelmiş. Kent dışında, Armstrong'a ait bir evde kalmış. Neal, Armstrong'un çevresinden pek çok kişinin neler döndüğünü bildiğini varsaymış. Armstrong'un annesi bile işe kıyısından kenarından bulaşmış. 24 Temmuz 1996 tarihinde –oğlunun faturalarını ödeme işlerine baktığı zamanlar– hem kendi hem de oğlunun adı bulunan bir banka hesabından yapılmış bir havalenin dekontu gelmiş. Dekontta hesaptan Ferrari'nin hesabına 42.082,33 dolar aktarıldığı yazılıymış.

O dönemde Walling soyadını kullanan Linda Armstrong'un, Ferrari'nin oğluna doping yaptığını bilip bilmediği belli değil. Neal yaptığı kayıtlarda, Linda'nın, Chris Carmichael'ın Armstrong'un 1999 zaferine katkı yaptığını söylemesine “gülmesini” Carmichael'ın sadece Ferrari meselesini maskeleyen rolü oynadığını bilmesine bağlamış. Ancak o döneme dair belirgin husus, Armstrong'un annesiyle ilişkisinin yokuş aşağı gitmesiymiş. 1998'de Kristin'le evlenmesiyle ilişki tümenden tepetaklak olmuş.

Armstrong bana, “Bilirsin işte öyle şeyleri,” diyerek annesiyle arasının bozulmasında klasik gelin-kaynana gerilimlerinin rol oynadığını öne sürdü. Annesinin, Kristin ile ailesinin kendisine “cahil beyaz köylü” gözüyle baktığı hissine kapıldığını ve Kristin'in de annesinin üzerine bu kadar titremesinden haz etmediğini anlattı. Durumu iyice kötüye götürerse annesinin üçüncü evliliğinin çökmesiymiş. Linda, John Walling'den boşanmak için başvuruyu 1998 Kasım'ında yapmış.

Linda Armstrong'un yakın dostlarından Neal gittikçe daha fazla kızmış. Linda, Neal'a, iki-üç yıldır Ericsson'da, kendi deyişle "köşe ofis" global müşteri temsilciliği ve ayrıca emlakçılık yaparak tek başına ev geçindirdiğini anlatmış.

Boşanmasından sonraysa Neal'a, oturduğu evi satmak zorunda kaldığını söylemiş. Plano'da bir dubleks kiralamış; eşyasının çoğu, ev küçük olduğu için depodaymış. Armstrong ilk Tur zaferini kazandığında Linda'nın boşanmasının üzerinden bir ay geçmişti.

O yıl, Ericsson, Fransa Bisiklet Turu'na gidiş-gelişini üstlenmiş; Ochowicz de oğlunu neşelendirsin diye bir otele yerleştirmişti. Linda, zaferinden sonra oğlunu pek görememiş. Linda ve Neal imzalı sarı mayo istediklerinde, Armstrong hemen vermemiş. Linda'yla Kristin arasındaki çekişme, anneyle oğlunu ayırmış. İddiaya göre evliliklerine zarar vermemesi için Armstrong'u annesine para yollamaktan Kristin vazgeçirmiş. Armstrong karısını mutlu kılmak için boyun eğmişti.

1993 dünya şampiyonluğunu kazandığında Armstrong, Norveç kralının huzuruna, "Annemi kapıda kimse kontrol etmez," diyerek birlikte çıkmak istemiş. 1996'da taşındığı yeni evine Casa Linda* adını vermiş. Oysa şimdi telefonlarına bile çıkmıyormuş.

Neal sonunda Armstrong'a, annesine para yollamasını söylemiş –yalvarmış– ve insanın yakınlarına, ailesine bakmasının önemini anlatmaya çalışmış. Armstrong önce mali müşavirinin annesine vergiden muaf para vermemesini öğütlediğini söylemiş ama Neal inanmamış. Annesine yardım etmediği için utanması gerektiğini söylemiş. Kayıtlarda, "Karşısına dikildim çünkü onun milyonları varken annesinin hiçbir şeyi yoktu," diyor.

Armstrong sonunda Neal'ı dinlemiş ve karısını kızdırarak annesinin boşanma masraflarını ödemiş. Ancak Neal, Armstrong'un, işe karışmasına bozulduğundan ve ilişkilerini koparmak için bahane ettiğinden eminmiş.

Neal, Armstrong'un artık söylenenleri yapmak istemediği hissine kapılmış. Çevresindekilerin onun dediklerini yapmalarını

* (İsp.) Linda'nın) Evi. (ç.n.)

istiyormuş. Ancak Austin'den Neal ve Armstrong'u yakından tanıyan birkaç kişi, ilişkilerinin Neal'ın, Armstrong'un Livestrong'da birlikte olduğu zengin kapitalist yatırımcılar kadar "kurumsal" olmaması yüzünden bozulduğunu söyledi. Neal ise maddecinin tam tersiymiş: Hali vakti yerinde olmasına rağmen genellikle bol, yırtık süveterler, delik deşik keten pantolonlarla dolaşmış.

Neal ölüme yaklaştığının, fazla vaktinin kalmadığının farkındaymış. Steroit alması yüzünden asabi ve gevezeymiş; gerçek duygularını dillendiriyormuş. Karşılık almadan her şeyini Armstrong'a vermekten bıkmaya noktasına gelmiş. Artık ağlamak için çok geçmiş ama Armstrong'a, kimi yerde çocuklarına ayıracağı zamanı harcadığı için pişmanlık duyuyormuş.

Neal'ın bir tarafı Armstrong'un başarılarından gurur duyuyormuş ve adına seviniyormuş. Karısı Frances'le birlikte, Armstrong'un oğlu Luke'u doğumundan kısa bir süre sonra kucaklarına almak çok hoşlarına gitmiş mesela. Armstrong'u büyüttüklerini hissetmiş, Luke'u aileden saymışlar.

Gene kayıtlarında, "Uyarıcı belirtilere dikkat etseydik ya da o ilaç kullanmasaydı muhtemelen bugün yaşadığı sorunlarla boğuşmazdı," diyor Neal. "Ama para uğruna ruhunu Dr. Ferrari'ye sattı. Yazık etti çünkü ilaç kullanmadan, herkesi programa sokmadan da yoluna devam edip mükemmel bir bisikletçi olabilirdi."

24 Eylül 2001'de Neal'a, Armstrong'un "Carpe Diem" günüm dediği kanser teşhisi konmasının beşinci yıl dönümünü kutlayan bir partinin davetiyesi gelmiş. Bu Latince deyiş, "Ânı Yakala" anlamına geliyor. Armstrong'un bu deyişi seçmesinin nedeni teşhisin kendisini zorlukları aşmaya ve hayatının kontrolünü ele almaya itmesiymiş. İyice zayıf düşmüş, bitap Neal, ikisinin de kanser olduklarını öğrendikleri -Neal yazın, Armstrong sonbaharda- 1996'ya, ayrılmaz oldukları günlere dair bir not yazıp yollamış: "İlk Carpe Diem günümüzü yaşayışımız sanki dün gibi." Cevap gelmemiş Armstrong'dan.

Bu olaydan birkaç hafta önce Neal, kırılan kalçası ve bir düzineden fazla radyasyon tedavisine girmesine yol açan bir

tümörden sonra kendini yeni toparladığı günlerde Armstrong'la bir restoranda karşılaşmış. Epeydir görüşmemişlerdi ve Armstrong yeniden karşılaştıkları için çok memnundu. Bir ara oturalım, görüşelim, demiş ve birbirlerine cep numaralarını vermişler. Ama Neal, Armstrong'un tavırlarının sahiciliğinden emin olamamış. "Arayacaktı ama aramadı," demiş karısına. "Eminim çok meşguldür."

Neal, ölümünden kısa bir süre önce Linda Armstrong'u aramış. "Seni ve oğlunu hep sevdim," demiş. Linda, kendisi üç saatlik mesafede oturduğu zaman yerini alıp oğluna çok iyi "koruyucu annelik" yaptığını söylemiş. Durumunu sormuş. Neal yanıt vermemiş. Nefret ediyormuş o sorudan.

1 Ekim 2002'de sabahı göremeyebileceğini duymak, en yakınlarını dahi şaşırtmış. Linda Armstrong, "Lance'i hiçbir şey beklemeden seven pek az kişiden biri" dediği Neal'ın durumunu bildirmek için oğlunu aramış. Hikâye bu noktada, anlatana göre değişiyor.

Linda, kitabında Armstrong'u evinden aradığını ama telesekreterin çıktığını yazmış. Bir daha aradığındaysa telefonu tanımadığı biri açmış. Arkadan eğlence sesleri geliyormuş.

Oğlu, kanser teşhisi konuşunun yıl dönümünü kutluyormuş. Ertesi gün, 2 Ekim'de altıncı yıl doluyormuş. Lance'i istediğinde telefonu açan kişi, "Ethel'la (kayınvalidesi) salıncakta şimdi," demiş. Linda acil bir durum olduğunu ve Lance'in derhal kendisini aramasını söylemiş.

"Olur, söylerim," demiş karşıdaki.

Armstrong partisinde eğlenirken, Neal'ın ailesi ve yakınları vedalaşmak için evinde toplanmışlar. Kol kanat gerdiği bir sporcu, üç yüz küsur kilometre mesafedeki Dallas'tan, elde çöreklerle gelmiş. Bir diğeri kentteki dükkânları dolaşüyor, rahat etmesi için yatağının altına koymak üzere yumurta kutusu arıyormuş. Kendisini tutmaya çalışan bir başkası hıçkırıklarını engelleyemiyormuş.

Başucunda bekleyen iki kişi, Armstrong'un o gece aradığını söylüyor. Telefonu açan, Neal'a dönüp, "Lance arıyor," demiş.

Ama kırgın Neal eliyle istemediğini işaret etmiş. “Konuşmaya-
cağım,” demiş.

Armstrong ile vakfının müdürü Doug Ulman, ertesi gün Neal’ın ölüm haberini aldıklarında vakfın bir etkinliğine gitmek üzere yolda olduklarını söylediler. Ulman, Armstrong’u ağlar-
ken sadece iki defa gördüğünü söylüyor. Biri o günmüş.

Austin American-Statesman, Neal’ın ölüm haberini “Austin’li, sporcuların en iyi dostuydu” başlığıyla verdi. Haberde 60 yaşında hayata veda eden Neal’ın sporculara “sağlık ve başarıya” ulaş-
mada tek kuruş almadan yardım ettiği yazılmıştı. Ayrıca olim-
piyatlarda iki defa yarışmış yüzücü Josh Davis’in şu sözlerine de yer verilmişti: “J.T. bu dünyaya almadan vermek için yollanmış gerçek insanların müthiş örneklerinden biriydi.”

Neal’ın cenaze töreni, Texas Üniversitesi’ndeki kilisede ya-
pıldı. Tabutu taşıyanlar arasında Kevin Livingston ve Neal’ın yardım ettiği diğer sporcular vardı. Linda’nın anlattığına göre Armstrong, tören bittikten sonra kilisenin bahçesinde kalakal-
mış. “Şok geçirmiş ve derin kederli” görünüyormuş.

Neal’ın ailesi ve törene katılanların hatırladıklarıysa farklı.

Armstrong ile karısı cenazeden sonra dosdoğru bir fotoğraf çekimine gitmişler. Armstrong’un üzerinde beyaz bir tişört, si-
yah deri ceket ve kot pantolon, ayağındaysa terlik varmış. Kris-
tin’s’e beyaz, dökümlü ve fistolu bir gömlek giymiş.

Söylediklerine göre Armstrong hiç de öyle şok geçirir ve üz-
gün görünmüyormuş. Daha çok sakın veya sıkılmış gibiymiş. Tören bitince Neal’ın kızı Caroline’ın yanına gitmiş. Caroline böylesi özensiz giyinerek gelmesine kırılmış ama laf edemeye-
cek kadar üzgünmüş.

Armstrong, Caroline’a, “Cenaze törenleri uymuyor bana,” demiş.

Caroline tavrına şaşarak ve gözyaşlarını tutarak bakmış Arm-
strong’a.

“Ne dememi istiyorsun, Lance?” demiş. “Bunlar senin için değil.”

DÖRDÜNCÜ KISIM

KARDEŞLİK YALANLARI

13 . B Ö L Ü M

David Zabriskie, Girona'daki kafede masadan kalkmak istemiş. Sandalyeyi geri itip ayağa kalkmak ve, "Sağ olun ama ilaç kullanmak bana göre değil," demek, Johan Bruyneel ve Dr. Del Moral'i oracıkta bırakıp gitmek istemiş. 2003 Mayıs'ıymış. Profesyonellikte üçüncü yılını süren Zabriskie, Armstrong tıpkı Vaughters gibi fazla tuhaf bulduğu için az daha giremeyeceği Posta Hizmetleri takımının en genç üyesiydi. Kovboy filmlerindeki silahşorlar misali kalkıp gittiğini hayal etmiş. Ama kalkmamış. Kalkamamış.

Elleri sanki önündeki kahve fincanına lehimlenmişti. Kafeye takım arkadaşı Michael Barry'yle birlikte –takımda "toparlanmak için" denen– zerk edilebilir vitaminleri almaya gitmiş ama Bruyneel çok daha fazlasını verivermiş.

İddiaya göre Bruyneel, tuzu uzatmasını istermişçesine rahat, "Sana toparlanma malzemesiyle biraz EPO getirdik," demiş.

"Pardon, ne?" demiş Zabriskie. Zaman kazanmak için Bruyneel ile takım doktoru del Moral'e sorular sormuş.

"Bunu kullanırsam çocuk yapabilir miyim gene?"

"Evet, elbette," demiş Bruyneel.

"Zekâ sorunlu mu doğarlar peki?"

"Hayır."

"E... Kulaklarım mı büyür?"

"Hayır, büyüzmez," demiş Bruyneel. "Almak zorunda değilsin zaten."

Zabriskie bisiklet üzerinde sırf diz ve dirsekten ibaret, iskelet görünümlü bir yarışçıydı. Bir seksen iki boyundaydı ve belki

yetmiş kilo bile değildi. Saç kesimleri karmaşık *rock* yıldızından piyade modeline kadar değişip duruyordu. Bir defasında Vahşi Bill'de* bile fazla duracak, kocaman bir bıyık bırakmıştı. Takım arkadaşlarının onu tuhaf bulmasının tek nedeni gözlerinden birinin mavi, diğerinin yeşil olması değildi. ABD hükümetinin kendi halkını yok etmek için işlenmiş gıda ürettirdiği türünden komplo teorilerine inanıyor ya da en azından böyle konulardan bahsediyordu. Cep telefonu yüzünden beyin kanserine yakalanacağından endişeleniyordu. Tanımadıkları arasında çekingen Zabriskie, takım otobüslerinde şarkı söyleyecek, şakalar yapacak ve evindeki dünyayı kurtaran süper kahramanlar biblolarından bahsedecek kadar rahattı.

Zabriskie 1998'de, o zamanlar amatörken, Austin'de Armstrong ve Livingston'la birlikte bir sürüşe davet edilmiş. İkilinin gölgesinde pedal basarken Armstrong'un cinsel maceralarından bahsedişini dinlemiş. Başta çok çekindiğinden ses çıkaramamış. Sonunda hızlanıp yanlarına gelmiş ve kendisinin de bir Kazanova olduğunu göstermiş. Bir defasında 7-Eleven'da tanıştığı bir kızı fena hallettiğini söylemiş. Anlattığı doğru değilmiş; sadece erkek tayfası arasında ergen işi bir yer bulma çabasıymış.

Ama Armstrong'un pek hoşuna gitmemiş. Yıllar sonra Bruyneel takıma almayı düşündüğünde Armstrong o günkü tuhaf tavrını hatırlamış. Bruyneel'e, Zabriskie'yi takıma almamasını söylemiş. Zabriskie takıma ancak ABD Bisiklet Federasyonu'yla bağlantılı birkaç kişinin Armstrong'u sorun çıkarmayacağına ikna etmesiyle girebilmiş.

Ama 2003 Mayıs'ındaki o gün, Girona'daki kafede, Zabriskie'nin tuhafılık tabiatı, iddiasına göre Bruyneel masaya EPO paketini koyunca devreye girivermiş. Posta Hizmetleri'ndeki tüm üst düzey bisikletçiler herhalde böyle bir an yaşamıştı. Ancak Zabriskie'nin durumu farklıymış: Daha önce başka bir takımda

* James Butler Hickok (1837-1876): Amerikan folkloruna mal olmuş kanun adamı, silahşor ve profesyonel kumarbaz. Kumar masasında sırtından vurularak öldürülmüştür. Öldürüldüğü sıradaki eline (iki as, iki sekizli; tek kart kapalı) 'Ölü Adam Eli' adı verilmiştir. (ç.n.)

yarışmamış ve ilaç kültürüne dair pek bilgisi yokmuş. Posta Hizmetleri takımında boy göstermiş onca bisikletçi arasında onun kadar saf, onun kadar kolay kananı yokmuş.

Haliyle Bruyneel'in sunduğu iddia edilen EPO karşısında heyecanlanmış. İlaç lafı bile Zabriskie'yi rahatsız etmiş. Büyürken çevresi uyuşturucuyla doluymuş; hepsinden nefret ediyormuş. İlaçların, uyuşturucunun neler yapabileceğini görmüştü. Babasına yaptıklarını görmüştü.

Michael H. Zabriskie'nin 7 Eylül 2000'de sükûnet içinde ölümünün ardından *Salt Lake Tribune*'de yayımlanan ölüm ilanında, "Müziği, balık tutmayı, sporu severdi ve Utah Jazz'a tutkundu," yazıyor. Cümle, hayatını karanlıklarda geçirmiş bir adam için pek kibar bir anma cümlesiymiş.

Baba Zabriskie ömrünün çoğunu evinin bodrumunda, yatar koltuğundan marihuana ve kokain satarak, hep sarhoş, hep kafası dumanlı geçirmiş. Aile içinde öyle çok kavga çıkarırmış ki herkes odalardan birine kapanır, o da kapıyı zorlar, tekmelermiş. Karısı Sheree'yi dayakla tehdit edermiş. Sheree kocasının onu ya da çocuklarını günün birinde öldüreceğine inanıyormuş çünkü aynı dehşeti daha önce yaşamış. Babası av tüfeğiyle kendini vurmadan önce annesini öldürmüştü.

Sheree Zabriskie savunma babında çocuklarına babalarından uzak bir dünya yaratmış. Otellere ya da kamp yapmaya götürmüş. Kocasını sakinleşmeye bırakıp çocukları sinemaya götürmüştü. Ailenin normal anlayışı buymuş.

Zabriskie'nin nazarında ailesinin perişanlığının simgesi, babasının yatar koltuğuymuş. O koltuk... Bodrumlarında, televizyonun karşısında duran o pespaye, yırtık pırtık, pis, tanrının cezası koltuk... Baba Zabriskie en az üç tanesini eskitmiş. Zabriskie babasının o koltukta, bacaklar önde, havada ağır marihuana kokusu ve bir elinde viski kadehi, diğerinde uzaktan kumandayla öleceğinden eminmiş.

Babası inşaat işinde çalıştığını söylediğinde Zabriskie ilkokuldaymış. Zabriskie uzun süre öyle sanmış. Babasının her biri beş

yüz dolar barındıran zarfları pirinç bir portmantonun borusuna sakladığını ve bodrumun tuhaf koktuğunu biliyormuş ama kokunun ne kokusu olduğunu bilmiyormuş. Yedinci sınıftayken bir gece, babası televizyonda Larry King'in tıbbi marihuanayla ilgili programını izlerken, bodrumdaki bar tezgâhında ödevini yaptığı sırada ilk kez kuşkulanmaya başlamış.

Babası programı izlerken telefonda birine, "Baksana, herifin teki Larry King'de cigaralık yakıyor!" demiş. Zabriskie babasının uyuşturucu kullanımından gelişigüzel bahsettiğini ve "cigaralık" lafını gündelik sözcük dağarcığının parçası gibi sarf ettiğini duyduğunda, *Aman Tanrım*, demiş, *babam uyuşturucu satıcısı!* Yıllar yılı cesaret topladıktan sonra nihayet babasının karşısına dikilmiş. Michael Zabriskie, ailesini geçindirebilmek için okulu bırakınca uyuşturucu satmaya başladığını anlatmış.

Açıklama Zabriskie'ye, özellikle hayatları böylesi çalkantılıyken, fayda etmemiş. Babası duvar yumruklayıp herkesi tehdit ettikçe Zabriskie daha fazla içine kapanmış, daha çekingenleşmiş. Bodrumda, Batman, Spider Man ve He-Man gibi süper kahraman biblolarını koyduğu bir odaya sığınmış. Süper kahraman bibloları annesi ve kız kardeşlerini koruma, kendini işkenceden kurtarma arzusunun simgeleriymiş. Mormon kenti Salt Lake City'de yaşayan ve Mormon olmayan bir çocukmuş; sınıf arkadaşları sürekli cehenneme gideceğini söylerlermiş.

Çoğunlukla A ve B civarı notlar alan iyi bir öğrenciymiş Zabriskie. Buna karşın öğle yemeklerini yalnız başına yer, okul danslarına hiç gitmezmiş. Dışlanan biriymiş. Okul çıkışlarında bir Mormon kilisesinin otoparkında paten kayarmış. Orada, kulağında *Batı Yakasının Hikâyesi*, *Camelot* ve *Tommy* gibi müzikallerden parçalar çalan *walkman*'i, pateniyle dans eder, dünyayı dışarıda bırakırmış. Saatlerce kalır, şarkılara eşlik eder ve şöhrete ulaştıran bir şey, –herhangi bir şey– yaptığıнын hayalini kurarmış. Ardından eve, sefil koltuğunda sarhoş yayılmış babasının gerçekliğine dönermiş. Babasına içmeyi bırakması için yalvarmış, onu ne kadar sevdiğini, ne kadar değer verdiğini anlatan mektuplar yazmış ama babası hiçbirini umursamamış.

Sekizinci sınıftayken bir kadın çalmış kapılarını. David'e sokakta park halinde duran minibüslerinin aynasını kırdığını söylemiş. Babasıyla konuşmak istemiş ama Zabriskie adamı yukarı gelmeye ikna edememiş. Derken kadın aniden kapıdan çekilmiş ve kasklı, gaz maskeli, kapkara otomatik silahlı bir SWAT timi* "Polis! Polis!" diye bağırarak içeri dalmış. On dördündeki Zabriskie'yi kenara itip bodruma inmişler.

Babası kelepçeli götürülürken polislerle, *Amma geç kaldınız* diye alay etmiş. David gözyaşları içinde, ardından bağırmış: "Hepsi senin suçun!" Polis, marihuana, kokain ve binlerce dolar paraya el koymuş. Michael Zabriskie, uyuşturucu satma suçlamasıyla ilçe hapishanesine tıkmış.

David Zabriskie baskından sonra eve girdiğinde her yanın altüst edildiğini görmüş. Şiltesi parçalanıp yere atılmıştı. Baskında polis evde gizlenmiş para bulunup bulunmadığını sorduğunda heyecandan doğruyu söylemişti. Var, var, demiş. Noel parasıymış; şiltesinin içinde saklıymış. Baskı altına girdiğinde, baskı dayanılmazlaştığında sır saklayamıyormuş David Zabriskie.

Bisikletmiş kurtarıcısı. Terapisi kent sokaklarında dağ bisikleti sürmekmiş. Ne kadar hızlı pedal basarsa evinden o kadar uzaklaşıyormuş. Öfkesini bisikletini dik yamaçlara sürerek çıkarmış. Bacakları ve akciğerleri yandıkça daha bir zorluyormuş kendisini. *Asla babam gibi olmayacağım, olmayacağım*, diyormuş.

Sonunda, iyi bir bisikletçi olduğuna karar verip Rocky Dağı Bisiklet Kulübü'nün bir toplantısına katılmış. Toplantıda konuşma yapan yerel spor hekimi Steve Johnson, yarış taktiklerinden ve bisikletin bireysellikten ne denli uzak bir spor olduğundan bahsetmiş. Bir projektör yardımıyla takımların nasıl yarıştıklarını göstermiş. Bir sürücü *peloton*'un önünde gidiyor, arkasındaki bir başka yarışçıya hareket kazandırıyor ve yol açıyormuş. Bir başkası, takım arkadaşına saldırılara karşı kalkan görevi üstleniyormuş. Johnson, siz takım arkadaşlarınıza, takım arkadaşlarınız

* Özel Silahlar ve Taktikler Timi. ABD'de özel yahut askeri teçhizat ve taktikler kullanan polis birimi. (ç.n.)

size muhtaçtır ve kazanmanın başka yolu yoktur, demiş. Söyledikleri Zabriskie'nin hoşuna gitmiş.

Bisiklet kulübüyle ilk grup sürüşüne randevu zamanından bir saat önce gitmiş. Yeni bisiklet ayakkabıları yaklaşık yüz kilometrelik sürüşte pek fayda yaratmamış. Selesi çok alçakmış ve yanına su almamış, sadece bir paket sakız getirmişti. Eve zorbele dönebilmesine, diğer bisikletçilerden çokça teşvik ihtiyacına karşın, sürüşün her dakikasını ayrı sevmiş. Kendi bedensel ve zihinsel acılarıyla yollarda mücadeleye girerek nihayet huzuru bulabilmiş.

Eve dönüp yatağına uzandığında kalbinin gümbürtüsü her yanındaymış. Bisiklet yarışlarına dair tek bilgisi, sporun en büyük yarışı Fransa Bisiklet Turu'nun adından ibaretmiş. Tur'un üç hafta ve üç bin küsur kilometre sürdüğünü, dağlara tırmanıldığını, uçarcasına *sprint*'leri, hepsi bir bedenine verebileceğinden fazlasını gerektiren güçlükleri bilmiyormuş. Hiçbir bilgisi yokmuş. Ama Rocky Dağı Bisiklet Kulübü'yle çıktığı sürüşten sonra tek şeyden emin olmuş.

Süper kahramanlığa özenen delikanlı, yattığı yerde kendi kendine, "Tur'a giden ilk adımı attım," demiş.

İnce uzun yapısıyla Zabriskie, bisiklet için biçilmiş kaftandı. On altısında ulusal çapta ilk yarışını, Colorado'da koşulan Iron Horse Classic'i ve ardından gene aynı yıl, yaş grubunda eyalet şampiyonluğunu kazandı. On yedisinde, Colorado'da koşulan ve dünya şampiyonu Lance Armstrong'un adı verilmiş bir gençler yarışını kazandı. Bu zaferi Zabriskie'ye ABD Olimpik Antrenman Merkezi'nde çalışma imkânı sağladı. Ertesi yıl, 1997 gençler dünya şampiyonasında zamana karşı yarışta dördüncü geldi ve akıl hocalığını üstlenen Johnson'ın kılavuzluğunda profesyonellikte şansını denemek için üniversiteye gitmeme kararı aldı.

1998'deki Festina skandalı, Zabriskie ile genç milli takımdaki arkadaşlarının PED kullanımına dair dedikodular yapmasına yol açmış. Başarmak için ilaç kullanmak zorunda kalabileceklerini

düşünmüşler. Zabriskie bir seferinde doping meselesini Johnson'a sormuş. "Merak etme, doping yapman gerekmeyecek," demiş akıl hocası. "Bisiklet artık hiç olmadığı kadar temiz."

"Böyle devam edeyim mi yani?"

"Tabii. İyi olacaksın, söz."

Utah Üniversitesi'nde okumuş ve yıllardır tanıdığı Levi Leipheimer, doping devreden çıktığı için profesyonel olmanın tam zamanıdır, demiş.

Ama sonra Zabriskie, profesyonel bisikletçi Matt DeCanio'yla tanışmış ve Olimpik Antrenman Merkezi'nin bulunduğu Colorado Springs'te birlikte sürüşe çıkmışlar. Zabriskie, Avrupa'da yarışmanın nasıl olduğunu ve doping sorunu yaşanıp yaşanmadığını sormuş.

"Fena, çok fena," demiş DeCanio.

"Ne kadar fena?"

"Veteriner işi haplar, at ilaçları, ne bulurlarsa alıyor herifler."

DeCanio bir buçuk saat boyunca Avrupa'da ilaç kullanımına dair öyle hikâyeler anlatmış ki Zabriskie, deneyimli yarışçının onu kafaya almaya, korkutmaya çalıştığını düşünmüş. DeCanio'nun anlattıkları, Zabriskie'ye verilen ilk uyarıymış: Profesyonel bisikletçiler ilaç kullanır ve aynı seviyede yarışacaksan sen de kullanmalısın.

Zabriskie'nin baba öğüdüne başvuracak hali yoktu tabii. Hazırlık kamplarından döndüğünde babasını hep daha sarhoş bulmuş. Yirmi birine bastığı hafta, artık yeter, demiş.

Kırılma noktası, milli takımın Avrupa'daki antrenman merkezine gitmek üzere annesiyle birlikte telefonda uçak rezervasyonu yaptırdıkları sırada yaşanmış. Babası bodrumdaki paraleli açıp konuşmayı bozmaya çalışıyormuş; bodruma açılan kapının ardına da bir tabure dayamış. David artık dayanamamış. Bağıra çağıra bodrum kapısını tekmeleyerek menteşelerinden kırmış, aşağı inip babasının elinden paralel telefonu kaptığı gibi duvarda parçalamış. Babasına ilk defa karşı çıkıyormuş; saldırganlığı ikisini de ürkütmüş.

Michael Zabriskie bundan yedi ay sonra hayata veda etmiş. Fıçılarca içtiği viski karaciğerini mahvedip cildini sarıya döndürmüştü. David'in yakarmaları boşuna değilmiş; babası, oğlunun dünyanın en iyi bisikletçileri arasına girişini görememiş. İçki ve uyuşturucu yüzünden, demiş David kendi kendine. *Kahrolası ilaçlar.*

David babasıyla ne vedalaşabilmiş ne de barışabilmiş. Yatırıldığı hastanede ziyarete gittiğinde öfkeli davranmış. Babasıyla barışmak için son şansı olduğu aklına bile gelmemiş.

David, Fransa'daki Grand Prix des Nations'da yarışabilmek için cenazeye gitmemiş. Yarışta öfkesi, gücenikliği, pişmanlığı ve kederi yeteneğiyle birleşerek bedensel ıstırabının üstesinden gelmesini sağlamış. O yirmi üç yaş altı yarışını, Armstrong da aynı yarışın profesyonel ayağını kazanmış. Yarış günü başka bir olay yüzünden de önemliymiş. Zabriskie bitiş çizgisinde, izleyen yıllarda ona kılavuzluk edecek, onu yoğuracak adamlar, Johan Bruyneel'le tanışmış.

Bruyneel, Armstrong ve Posta Hizmetleri takımını iki Fransa Bisiklet Turu zaferine taşıdıktan sonra iyice ünlenmişti. Zabriskie, böylesi önemli bir şahsın bunca iyi ve kibar davranmasından etkilenmiş. Bruyneel çok iyi olduğunu ve doğru takımla sözleşme imzalarsa ne kadar daha iyi ve zengin olabileceğini anlatmış. Zabriskie'nin tavlınması gerekmiyordu zaten. Para ve paranın getirdiği bağımsızlığı, hem de hemen istiyordu. Haftalar sonra Belçika'nın Izegem kasabasında, Bruyneel'in kardeşine ait bir kuyumcu dükkânının arka tarafında yıllık 40.000 dolar karşılığında Posta Hizmetleri'ne imza attı. Dünyanın en ünlü ve gözde sporcularından Lance Armstrong'un önderliğindeki bir takıma giriyordu artık.

Armstrong'la aynı dünyayı paylaşmadığını çarçabuk anlamış. Ne özel jetler ne milyonlarca dolarlık sözleşmeler ne de çığlık çığlığa hayranlar. Zabriskie gibi bisikletçiler, kovanın etrafında vızıldayan işçi arılar gibiymiş. Arizona'nın Tucson kentinde katıldığı hazırlık kampında takım, doğum gününü Zabriskie'ye

votka ısmarlayarak kutlamış. Zom olan Zabriskie barın arkasına kusmuş. Hincapie fotoğraflarını çekerken Bruyneel bir kadeh daha içmeye zorlamış.

Zabriskie'nin dediğine bakılırsa Bruyneel, "Ya içersin ya da takımdan atarım seni!" demiş.

Hayır, demek istemiş; daha fazlasını kaldıracak halde değilmiş. Ama karşısındaki takımın patronu, geleceğini elinde tutan ve kudretini takıma hep gösteren kişiymiş. Zabriskie, babası karşısında yaptığı gibi, boyun eğmiş. Gecenin sonunda, saatlerce kusup ishalle boğuştuktan sonra odasının küvetinde sızmış.

Böylece yeni ve Utah'taki kadar problemlili bir aileye girmiş Zabriskie. Baba figürü Bruyneel her daim Armstrong'la gider, genç bisikletçilerle ilgilenmezmiş. Zabriskie bir kez daha yolunu kaybettiği hissine kapılmış. Bir de üstüne, evsizmiş. Gene Utah'lı olan Marty Jemison, Zabriskie'ye isterse Girona'daki 400 dolar kiralı dairesini devredebileceğini söylemiş. Ama Bruyneel, "Hiç tutma o daireyi," demiş, "Girona'da kimse oturmayacak artık. Daire bulurum ben sana."

Zabriskie yaşça büyük iki bisikletçinin yanına geçici olarak yerleştirilmiş. Evde kalanlardan biri, Avustralyalı bisikletçi Matt White'miş. Daire, her yanında giysiler ve yemek artıklarıyla dar-madağınmış. Yerleştiği günkü antrenman sürüşünde White, Zabriskie'ye, bir İtalyan takımında yarıştığı sırada "tonla büyüme hormonu" aldığını ve bu yüzden ayaklarının birkaç numara büyüdüğünü söylemiş. Hâlâ fazlasıyla utangaç olan Zabriskie'ye bunlar çok fazla gelmiş. Kendi kendine, "Nasıl düştüm bunların arasına?" deyip durmuş.

Daire aramaya çıkmış ama hep kötü yerlerle karşılaşmış. En sonunda elli kilometre mesafedeki bir kasabada, bir kafenin üst katındaki tek odalı bir dairede karar kılmış.

Altındaki dükkânın tatlı kokusu bile Zabriskie'ye huzur vermemiş. Yalnızlığı doruğa çıkmıştı. Sadece pizzayla karnını doyuruyormuş. İdmanları kötü gittiğinden fazla yarışamıyormuş. Utah'tan ayrılmadan hemen önce tanıştığı, California Üniversitesi'ne giren akıllı ve güzel sarışın Randi Reich'la yaptığı telefon

konuşmalarına yüzlerce dolar harcamış. Reich, Zabriskie'nin kız kardeşlerinden birinin liseden sınıf arkadaşıymış. Zabriskie, Reich'a doping baskısının yavaşça ama sürekli arttığını söylemiş. Reich ilaç kullanması halinde bir daha yüzünü görmeyeceğini söylemiş. Zabriskie asla ilaç kullanmayacağına söz vermiş.

Zabriskie bir antrenman sürüşünde Armstrong'a yanaşmış, şampiyonun dopingin bisikletin parçası olduğunu itiraf edip etmeyeceğini anlamaya çalışmış. "Kendimi bayağı kuvvetli sayıyorum," demiş. "Azami süratime çıktığımda beni nasıl geride bırakabildiğinizi anlamıyorum.

Armstrong, "Daha sıkı çalışman gerek," demekle yetinmiş.

Kuşkuluymuş Zabriskie. Yabancı bisikletçilerin dopingden, kendilerinin ve başkalarının ne tür kullandıklarından, doping yasak değilmişçesine gelişigüzel bahsettiklerini duymuştu. Takımların otellerinde her gün dönenleri görmüştü. Şırıngalarda bazen yeşil, bazen sarı, bazense kırmızı veya renksiz sıvılar oluyormuş. Del Moral vitamin karışımları olduğunu ve almaktan çekinmemesi gerektiğini söylemiş. O ilk sezonda "toparlanması" için teklif edilen değişik renklerdeki her şırıngayı kibarca reddetmiş.

2001'de Zabriskie, üst düzey bisikletçilerden bazılarının temiz olabileceğine inanıyormuş. Bunlar arasında Vuelta'yı üçüncü sırada bitiren Leipheimer da varmış. Yarıştaki derecesi doping dedikodularına yol açmış ama Zabriskie bunlara inanmamış hatta eleştirenlere karşı Leipheimer'ı savunmuş.

"Levi'yi tanıyorum; çok ağır çalışır," demiş ama kuşkucular yüzüne gülmüşler. Leipheimer'a, "Kirli olduğunu ve ilaç falan kullandığını söylüyorlar ama ben, senin nasıl çalıştığını biliyorum. Başarını hak ettin bence," demiş.

Ertesi yıl Zabriskie, önceki sezon performansı yüzünden sadece 15.000 dolar kazanabildi. Antrenmanları öyle berbat ki -kötü besleniyor ve yalnızlık yüzünden işine odaklanamıyormuş- Bruyneel, Zabriskie'ye yarışlara sokacak kadar bile güvenmedi. Zabriskie ertesi sezon takıma ancak Bruyneel'e bir şans daha tanınması için yalvardıktan sonra dönebildi. Spordan kopmama telaşıyla kimi performans artırıcı ilacı kullanmakta

sakinca olmayacağını düşünmeye başlamış. 2002 Nisan'ındaki Redlands yarışlarında öyle bitkin düşmüş ki takım arkadaşı Dylan Casey'den bir doz "toparlanma" vitamini istemiş. Casey'nin çıkardığı şişeciği eline alıp incelemiş. Evet, etiketinde vitamin yazıyormuş. Casey'nin sıvıyı koluna zerk etmesine izin vermiş. Zabriskie herhangi bir etki yapıp yapmadığını söyleyemiyor ama hiç öyle kötü bir şey yaptığı hissine kapılmamış; her gün ağızdan bir sürü vitamin alıyormuş zaten.

Sonunda uygun damar bulmayı ve "toparlayıcı" iğneyi kendi kendine yapmayı öğrenmiş. Henüz doping teklif eden çıkmamıştı.

2002 sezonunun daha sonrasında Bruyneel, Zabriskie'ye, takımın sunduğu tüm vitaminleri kullanmak zorunda olacağını söylemiş. Kabul etmiş Zabriskie. Takım arkadaşlarının her gün keş misali kendi kendisine iğne yapmasına hiçbir yorum getirmemesini tuhaf buluyormuş. Bir defasında damarı ıskaladıktan sonra derisinin altında ilaçtan kocaman bir kabarcık oluşunca Frankie Andreu'dan yardım istemiş. Andreu gülmüş ve daha önce defalarca görmüş gibi, "Merak etme, dağılır," demiş.

Zabriskie diğer bisikletçilerin doktorlardan aldıklarını körlemesine kullanmasından endişelenmeye devam etmiş. 2002'deki Vuelta'da del Moral, zamana karşı yarıştan önce takım otobüsüne dizdiği bir grup yarışçıya, hiçbirinin tanımadığı bir kas-ı-çı iğnesi yapmış. Yasal olup olmadığı belli değilmiş ama kimse şikâyet etmemiş.

Del Moral, kaba etlerine iğneyi yapmadan önce, "Tek ayak üzerinde durun ve kalçanızı gevşek bırakın, demiş. Zabriskie daha az acıtacağı için iğneyi yatarak yaptırmak istemiş. Doktor kabul etmeyip ayakta durmasını söyleyince Zabriskie, "Yaptırmayayım o zaman," demiş.

Del Moral, Zabriskie'nin plana uymamasına kızmış. "Korkağın tekisin," demiş.

Zabriskie takımdaki ikinci sezonunda "tuhaf çocuk"luktan adeta "soytarılığa" geçmiş. Herkesi güldürmek için takım otobüsünde aniden şarkı söylemeye başlıyormuş mesela. Bir

defasında, bir başka profesyonel bisikletçiden öğrendiği, Jimi Hendrix'in "Purple Haze" parçasının melodisiyle söylenen bir serenadı Bruyneel'e söylemiş:

*EPO damarlarımda
Farklı geliyor işler sonlarda
Tuhafım, neden bilmem ama
Seni de geçiyorum, kusura kalma.*

Four Days of Dunkirk'ü beşinci bitirdikten sonra temiz başarisından memnun Zabriskie, Girona'daki kafede Mayıs 2003'te o gün iddialara göre Bruyneel ve del Moral'in üst düzey bisikletçilikte dopingin gereğini anlatmalarını dinlemiş. Gene iddiasına göre, başarıya ulaşmak için EPO ve testosteron plasterleri kullanmaya başlamasının şart olduğunu söylemişler.

Bruyneel iddiaya göre, "Bak, Dave," demiş, "Dunkirk'te seni geçenler var ya, hepsi kullanıyor. Arkanda kalanlar bile..."

Zabriskie, Bruyneel'in doğru söylediğinden emin değilmiş. "Takımın puan sorunu olduğunun farkındayım," demiş. "Siz de benim takıma kolayından puan kazandırmamı istiyorsunuz."

Bruyneel gülerek, "Yok, öyle değil," demiş.

Zabriskie, sezonun başlarında beraber kaldıkları sırada EPO'dan bahsettikleri takım arkadaşı Barry'ye bakmış. Destek istiyormuş. Barry birkaç hafta önce doping yüzünden sporu bırakmanın bir yolunu aradığını söylemişti.

"Sen bir şey sormayacak mısın?" demiş Barry'ye. "Yapacak mısın bu şeyi?"

"İşler böyle," demiş Barry.

Takıma önceki sene katılan Barry de doktorlara şırıngaları soranlardanmış. Sorduğunda del Moral, "Bana güvenmiyor musun?" ya da "Amma çok soru soruyorsun," dermiş. Ama Zabriskie'yle ikisine doping teklifinin yapıldığı o gün Barry çoktan kabul etmeye karar vermişti. Dopingsiz başaramayacağına inacak kadar çok doping yapan görmüştü.

Barry önceki yıl Girona'da Vande Velde ve bir başka yarışcının paylaştığı dairede Jonathan Vaughters'ın eski odasına yerleştiğinde, yatağın altında boş şişecikler ve kullanılmış şırıngalar bulmuş. Daha sonra buzdolabındaki bir kahve poşetinde EPO ve büyüme hormonları keşfetmiş ve Vande Velde'nin vücudunda testosteron plasterlerinden kalma kimyasal yanıklar görmüş. Takımda geçirdiği zaman arttıkça takım arkadaşları doping yaptıklarını göstermede daha rahat davranır olmuşlar. Yakınlaştığı Hincapie, Barry'yi, "daha iyi hissedeceğini" söyleyerek EPO ve testosteron kullanmaya teşvik etmiş ve sonuçları görmesi için her iki ilacı da öyle çok kullanmasının gerekmeyeceğini belirtmiş. Barry, Hincapie'in öğütlerine güvenmiş.

Böylece dördü (Zabriskie, Barry, Bruyneel ve del Moral) iddiaya göre, masadan kalkıp Barry'nin yakındaki dairesine gitmişler. Zabriskie temizler sınıfından mezun olup takımın doping programına geçtiklerini düşünmüş.

İki bisikletçi, Bruyneel ile del Moral'in daireye girer girmez işe koyulduklarını, del Moral'in EPO kullanırken neler yapmaları gerektiğini anlatmaya başladığını öne sürüyor.

"İğneyi yaparken dikkatli olun. Doğrudan damara girmesi gerekiyor. Yanlışlıkla yağ dokusuna zerk ederseniz EPO bir haftayı aşan bir süre boyunca tespit edilebilir; testleriniz pozitif çıkar. Ne kadar kullanmanız gerektiğini kodlanmış mesajlarla bildireceğim.

İddialara göre Bruyneel, sırlara, hileye ve yalanlara dayanan ve üye sayısı arttıkça artan bu kulübün idarecisi sıfatıyla paranoyanın önemini vurgulamış. "Şırınganızı yıkayın ki bulan çıkarsa madde tespit edilemesin," demiş. "Ampulü daireniz uzakta bir yerde atın ve atarken izlenmediğinizden emin olun. Testçiler gelirse kapıyı açmamalarını ve konudan hiç ama hiç kimseye bahsetmemelerini söylemiş.

Sonra iki bisikletçi, del Moral'e kollarını uzatmışlar.

Zabriskie, “Diğer şeyler, ‘toparlama’ vitaminleri gibiydi,” diyor. “Farklı gelmedi hiç.” Yaptıkları, Tur’a katılacak takıma seçilmek için atılan adımlardan biriydi. Armstrong’u daha zengin, daha kuvvetli, milyonlar tarafından daha sevilir kılmak içindi.

Zabriskie’ye göre hepsi, kafede buluşma, Barry’nin dairesine gidiş (Barry Kanadalıydı ve USADA dairesine gelemeydi), talimatlar, iğne, hepsi çok hızlı yaşanmış. “Herkes ilk seferinde böyle hissetmiş midir acaba?” diye düşünmüş. “Armstrong? Vande Velde? Hincapie? Boğucu baskıya dayanabilecek, zamanı durdurup çekip gidebilecek kadar güçlü kimse var mıdır?”

Zabriskie, ilaç kullanmasının kapısını açan, güven duyduğu, hayatına dalıverip babasını kaybetmenin sarsıntısını atlatmasına yardım etmiş Bruyneel’in kendisine ihanet ettiği hissine kapılmış. Dairesine yalnız başına döndüğünde Bruyneel’in verdiğini iddia ettiği EPO’yu, testosteron plasterlerini ve “toparlanma” ilaçlarını bir kenara atıp yere yıkılmış ve dizlerine sarılarak öylece yatmış. Saatler sonra kalkıp annesini aramış.

“Ben... Ben ilaç kullandım... Babam gibi oldum,” demiş.

Annesi, hıçkırıklar yüzünden oğlunun ne dediğini zorbela anlamış. Zabriskie hayatta en sevdiği kadına verdiği sözü tutmadığı için ağlıyormuş.

Annesi, “Bence hemen bırak ve ayrıl,” demiş. “Eve dön. Eve dön, yeter. İyi insanlar değil onlar.”

Zabriskie ertesi gün, sezonun kalan antrenmanlarını evde yapmak için geri dönmüş. Anma Günü’nde,* gözde bisiklet ve yürüyüş alanı Millcreek Kanyonu’na gitmiş. Anayolda hızını almış giderken beyaz bir minibüsün bir otoparka sapmak için durduğunu görmüş. Şoförün kendisini gördüğünü zannetmiş ama şoför onu görmemişti. Zabriskie minibüse çarpmış. Havada uçmuş ve yol kenarındaki kayalıklara düşmüş.

Sol tarafı boydan boya yaralanmış. Tırnaklarından birkaçı minibüsün farlarına takılıp kopmuş. Kırılan sol bacağı tabiata

* Savaşlarda yaşamlarını yitirmiş Amerikalıların anıldığı, mayısın son pazartesi günü. (ç.n.)

aykırı bir açıyla bükülmüş ve feci acı vermiş. Sol bileği de kırılmış ve hemen şişmiş.

Baştan aşağı kan içinde kalan Zabriskie güçlükle doğrulup oturabilmiş ve başına geleni düşünmüş. Kazadan fazlası bu, demiş kendi kendine. Tanrı'dan bir işaret.

Lance Armstrong 2001 sezonunun sonunda takıma bir güçlü tırmanıcı daha istiyordu. Gözüne kestirdiği biri vardı. İnce yapılı, kızıl saçlı, ak tenli bir Kid-Rock benzeri olan Floyd Landis, Pennsylvania'daki bir köktendinci kasabasındandı. Landis akıllı, nüktedan ve az denemeyecek ölçüde paranoyaktı. Aşırılıklara meraklıydı; bir hafta boyunca her gece bira içip ardından günler boyunca karnını tek çanak mısır gevreğiyle doyurabiliyordu. Ama bunlar bir yana, Landis sıkı yarışçıydı.

Zabriskie sağlığını kazanıp 2004'te Posta Hizmetleri takımı-na geri döndüğünde, Landis ve Tony Cruz'la aynı daireyi paylaşmış. Landis de Zabriskie gibi ilginç bir tipmiş ve ikisin de değişik espri anlayışları varmış. Çabucak arkadaş olmuşlar. Ama Landis bunalımdaymış. 2002'de, ilk sezonu boyunca anti-depresan hapları kullanmış. Girona'da, karısı Amber ve üvey kızı Ryan'dan ayrı yaşamayı sevmiyor, takımdaki hiyerarşiden hoşlanmıyormuş. Yılda sadece 60.000 dolar kazanmasını haksızlık sayıyormuş.

Girona'daki dairede Zabriskie'ye, Armstrong'un serveti konusunda söylenmiş: "Parasına da, jetine de koyayım... Armstrong seviyesinde başarıya erişemediği için bozuk ve öfkeli Landis bir gün tutup balkona çıkmış, aşağı atlamak istemiş. "Her şeye son vermek istediğini" söylemiş.

"Hiç mutlu günün olmadı mı senin?" demiş Zabriskie.

"Oldu."

"Her şeye son verirsen bir daha olmaz ama.

Hoş, muhtemelen öyle bir niyeti de yokmuş: Atlayacağım dediği balkon, birinci kattaymış.

İki yarışçı, kelime anlamıyla ayrılmaz olmuşlar. Araba almak istemedikleri için ufak bir motosiklete iki kişi biniyorlarmış. Zabriskie motosiklette Lynyrd Skynyrd'ın "Simple Man" şarkısını söylermiş: "Unut zenginin altınına iştahını / Sana sadece ruhun lazım." Armstrong iki kafadara "Salak ile Avanak" lakabını takmış.

Yağmurlu bir gün, Landis, Zabriskie'yi günlük antrenman sürüşünü es geçmeye ikna etmiş. Bir kafeye gidip ufak bir memeliyi öldürmeye yetecek kadar kahve içmişler. Yaptıkları takımın hikâye kataloğuna girmiş: Zabriskie beşincide dururken, Landis üst üste on üç fincan kapuçino içmişti.

İkilinin profesyonel bisiklet hayatı anlayışı Armstrong'unkine hiç benzemiyordu. Eğlence peşindeydiler. Söz konusu eğlencelerinden biri, dairelerinde duvara yapıştırdıkları takım posterine ok atmakmış. Armstrong bisiklet sporuna CEO görevini yürüttüğü ciddi bir iş muamelesi yapıyordu; büyük paralar söz konusuydu. Armstrong'un, Hamilton ve Vande Velde gibi gözde *domestique*'lerinin maaşları yılda bir milyona yaklaşıyormuş. Armstrong'un yıllık kazancıysa milyonlarla ölçülüyormuş.

Armstrong, Landis'i, şirketinin potansiyeline ulaşmasını engelleyen kötü bir çalışan olarak görüyormuş. Landis'in disiplinsizliğinden hiç hoşlanmıyormuş. Daha beteriye Landis'in, takımların banka garantilerini elinde tutan ve bu yüzden takımlardan biri battığında ödeme sorumluluğu bulunan UCI'la sürekli çatışmasıymış. Önceki takımından alacaklı olan Landis, gazetecilere UCI'nın bisikletçileri korumadığını söyleyip duruyormuş.

UCI başkanı Verbruggen, Landis'i paylayan bir mektup yollamış. "Böylesi agresif yaklaşımlar ABD'de işe yarayabilir," demiş, "fakat Avrupa'da ve hele bana hiç sökmez."

Armstrong, Landis'e, UCI başkanından özür dilemesi gerektiğini söylemiş. "Floyd," demiş, "adamın dediğini yapmalısın çünkü bir noktada bize kıyak yapmasına ihtiyacımız olacak." –Armstrong, 2001 İsviçre Turu'nda pozitif test hikâyesinden

dolayı UCI'nın yardımına muhtaç kaldığını öne sürmüştü.– Posta Hizmetleri'nin UCI'nın tersine gitmemesi için Landis, Verbruggen'den özür dilemeliydi.

Landis, Armstrong ve Verbruggen'i daha fazla sıkmak yerine özür dilemeyi seçmiş. Çocukluğunda otoriteye boyun eğdiği günlerden kalma, nadir bir olaymış bu.

Floyd Landis, Pennsylvania'daki Hollanda kökenli cemaatin göbeğinde, sakinlerinin çoğu Amiş veya Menonit mezheplerinden olan Ephrata'da büyümüştü. Ebeveynleri Arlene ve Paul, Floyd ve beş kardeşini, Anabaptist Protestanlığın, İncil'in kelimesi kelimesine yorumlanışına inanan ve pasifizmi vaaz eden dalı Menonit inancına göre yetiştirmişti. Floyd Landis on dokuz yaşına kadar beyaz çitli, beyaz boyalı, radyosu ilahiler kanalına ayarlı ve televizyonunda sadece aile filmleri izlenen iki katlı evlerinde, kardeşi Bob'la iki kişilik bir yatakta yatmış.

Paul Landis geçimlerini bir çamaşırhanede, bir oto yıkamada ve çeşitli başka ufak tefek işlerde çalışarak sağlıyormuş. Kazancı azmış ama ailenin çok paraya da ihtiyacı yokmuş. Kıyafetleri hep sadeymiş: Kadınlar süssüz, düz pamuklu elbiseler giyip başlarını örter, erkeklerse beyaz gömlek ve askılı pamuklu pantolon giyerlermiş. Hayatlarında ne *rock* müzik ne küfür ne de alkol varmış.

Landis bir insanın nasıl davranması ve hayatta ne yapması gerektiğine dair kesin talimatlarla büyümüş: Tüm şanı ve şöhreti Tanrı'ya bırak, sade yaşa. Ama zeki Landis, "Neden dünyanın yarısı bu dinden habersiz ve cehenneme gidecek?" türü sorularla doluymuş. İncil'den ezbere ayetler okuyabiliyormuş ama Armstrong gibi, inanç konusunda bocalıyormuş.

Yirmi yaşında bisikletiyle evinden ayrılıp Kaliforniya'ya giden Floyd Landis, altı yıl sonra Posta Hizmetleri takımına girmiş ve Avrupa'ya gitmişti. Profesyonelliğinde de inancı sorgulamaya devam etmiş. Mesela bazılarının yarışlarda hamur işi tıktırtmaya laf etmezken donut yemeyi tabu saydığını anlayamıyormuş. Çorap giymeyen sürücülerin ayaklarından mikrop kapacaklarına dair genel kabule inanmakta zorlanıyormuş. Bisikletçilerin

peynir yemesine izin verilirken dondurma yemelerine izin verilmemesini de anlamsız buluyormuş. Landis zamanla ortalığı, sırf ortalık bulansın diye bulandıran ya da on üç fincan kapuçinoyu sırf on üç fincan kapuçino içmek için içen adam olarak nam salmış.

Landis, dışlanma tehlikesiyle karşı karşıya kalacağı iyice açığa çıkınca uyum sağlamaya çalışmış. Avantaj kazanmak için kan nakli yaptırmayı kabul etmiş ve Armstrong'dan, iddiasına göre Armstrong'un karısının gözü önünde testosteron plasterleri almış. Kurallara uymasının ödülünü de almış: 2002'de Posta Hizmetleri'nin Fransa Bisiklet Turu takımına girmiş. Yarışın ilk haftasında, zamana karşı bireysel yarıştan önceki gün Armstrong'la yan yana kan nakli yaptırmış. Ertesi gün Armstrong ikinci, Landis on beşinci geldi.

Landis, Posta Hizmetleri'nin Mavi Treni'nin –genelde birlikte sürerek mavi bir görüntü yarattıkları için takılan lakap– korkulan üyelerinden biri olarak Armstrong'un dağlarda, Pireneler'de art arda etap galibiyetlerini de içeren başarılarına yardım etti. Bu günlük zaferlerse Armstrong'un dördüncü Tur şampiyonluğuna katkı yaptı.

2002'ye gelindiğinde Armstrong, Livingston'la Hamilton'ın yerine takıma Landis'i ve her dediğini yapan İspanyol tırmanma uzmanlarını almıştı.

Armstrong'un ilk Fransa Bisiklet Turu'nu kazanan “kardeşler takımı”ndan geriye iki kişi, Hincapie ile Vande Velde kalmıştı. Ferrari'yi doping için tutmuşlardı; yalnız oturduğu için EPO yapmaya genelde Hincapie'in dairesine gidiyorlardı. Çürük ve izleri saklamak için uzun kollu gömlek giyiyorlardı.

Armstrong açısından takımı değişmişti ama doping programı eskisinden çok daha iyi işliyordu. 2002 Turu'nu kazandıktan sonra bedeninin kanserden sonra “yeniden yapılandığını” ama başarısında esas övgüyü takımının hak ettiğini söyledi. “Organizasyon, takım, program,” dedi ve doping yaptığını düşünenin “aklından zoru” olduğunu söyledi.

Buna karşın *L'Equipe*, "Armstrong'a inanmak zorunda mıyız?" başlıklı bir makaleye yer verdi. Makalede, "Çok fazla söylenti, çok fazla kuşku var. Armstrong hem esin hem de nefret yaratıyor," deniyordu.

Bu arada *Washington Times*, Fransızların kıskandığını yazdı. "Fransa'nın şiarı: yenemediğini soruştur."

Bruyneel muhabirler karşısında ABD Posta Hizmetleri'nin takımdaki "bırakınız yapsınlar" tavrını övdü. "Bizim sponsorumuz bize, 'Şu veya bu yarışa gireceksiniz çünkü orada ticari çıkarlarımız var' demiyor. Posta Hizmetleri bizden Fransa Bisiklet Turu'nun başlangıcında yüzde 100 hazır olmamızı istiyor. Nasıl hazırlandığımız bizim problemimiz."

Posta Hizmetleri, Armstrong'un getirdiği halkla ilişkiler patlamasından memnundu ama bir yandan da Armstrong'un dönüşünden beri uçuşan doping suçlamalarından endişeliydi. Posta Hizmetleri sponsorluk anlaşmasını 2000'de yenilerken sözleşmeye, Posta Hizmetleri'nin doping testlerini geçemeyen ya da takıma veya hükümet kurumuna zarar verecek ilaç bağlantılı uygunsuz davranışta bulunan her yarışçıyı açığa alma veya kovma hakkına sahip olduğunu belirten bir "ahlaksızlık ve ilaç kullanımı" maddesi koydu.

Stapleton, Armstrong'un kazanmak için hileye başvurduğu suçlamalarına göğüs germeye devam etti. Sponsorlardan Coca-Cola'nın yetkililerine, "Doping yapmıyor, tamam mı?" dedi, "Tüm kariyerime bahse girerim."

Armstrong, otobiyografisinin devamını yazmaya başladı. *Her Saniye Değerli* adlı kitapta tüm doping suçlamalarını reddetti. Fransız hükümetinin 2000 Turu sırasında Posta Hizmetleri takım üyelerinin bir çöp kutusuna attığı tıbbi atıkları inceleme-sinden bahsetti. İnceleme sponsorlarını endişelendirmişti ama Armstrong en çok, kendi adı üzerindeki etkisinden rahatsız olmuştu.

Oğlu Luke içindi esas endişesi. "Luke'un soyadı Armstrong; insanlar bu soyadını biliyorlar ve okula gittiğinde 'Senin baban dopingci' desinler istemiyorum. Öyle bir şey duysam yıkılırım."

Armstrong ile Kristin, kusursuz evlilik portresi çiziyorlardı: iki güzel ve paralı insan, şöhret ve meşhur dostlar. Bir arkadaşları, Kennedy'ler gibi, demişti. Ama Armstrong ayrılmak istiyordu. Sevgililer Günü'nde Santa Barbara'da niyetini açıkladı, boşanmak istediğini söyledi.

Kristin, kocasının doping meselesiyle ilgili soruları yanıtlamasını engelleyen bir gizlilik anlaşması imzalamıştı; anlaşmaya mahkeme ve diğer yasal oturumlarda da uydu. Sonraları kendisini kendi pahasına mutlu etmeye çalışan bir sallabaşa dönüşmüştüm, dedi.

2002'de Armstrong'un yanında bisiklet tamircisi/kişisel yardımcı olarak işe başlayan Mike Anderson, Armstrong'un evliliğini, şöhretin getirdiği her şeyin zevkini çıkarmak için bozduğunu söylüyor. Buna, "Takım otobüsünün camlarına dayanan sayısız kız" da dâhilmiş.

Armstrong sonunda Anderson'ı da kovacaktı. Anderson, Armstrong'un Girona'daki ecza dolabında steroit bulmuş ve Armstrong'un, sırrını keşfettiği için soğuk davranmaya başladığını sezmiş. Hiç beklemediği bir anda kovulmuş.

İkisi daha sonra yargı önünde karşılaştı. Anderson, Armstrong'un, açmak istediği bir bisiklet mağazasına finansal destek verme sözünden caydığını, Armstrong'sa Anderson'ın kendisinden tehditle para sızdırmaya kalkıştığını öne sürdü. Sonunda mahkeme dışında anlaştılar.

Anderson, Armstrong'dan yakasını kurtaramadı. Armstrong'un tacizine uğramaya devam edeceği hissiyle ailesini toplayıp Yeni Zelanda'ya taşındı.

Fransızlar Armstrong soruşturmalarını 2002 sonlarında bıraktılar. Ama kolay kolay sinmeyen biri vardı. İngiliz gazeteci David Walsh, Jonathan Vaughters'ı ilk defa 2003 sonbaharında, bisikleti tümden bırakışından bir küsur yıl sonra aradı. Armstrong'un "anasını sattığımın bastıbaçağı" dediği Walsh, bisikletçilik üzerine bir kitap için Vaughters'la görüşmek istiyordu. Kayıtlara

geçecek tarzda bir röportaj değildi istediği; sadece arka plan oluşturmaktı derdi.

Denver’da emlakçılık yapan Vaughters kabul etti.

Walsh, buluştukları Meksika lokantasında Vaughters’ın en sağlam yaşında, yirmi dokuzunda ve Fransız ekibi Crédit Agricole’le daha bir yıllık sözleşmesi varken aniden emekliye ayrılmasını ilginç bulduğunu söyledi. Ayrıca Posta Hizmetleri’nin eski *soigneur*’lerinden Emma O’Reilly’nin Vaughters’ın güvenilecek ve anlatacakları olan biri olduğunu söylediğini belirtti.

“Dürüstçe konuşmanı istiyorum sadece,” demiş Walsh. “Doping yaptığını biliyorum ama bana, iyilerdenmişsin gibi geliyor. Bisikleti kariyerinin zirvesinde bıraktın. Nedenini öğrenmek istiyorum. Posta Hizmetleri’ndeki doping işini öğrenmek de istiyorum. Lance Armstrong’u anlat bana.”

Yanıt vermemiş Vaughters. Walsh bastırmış. Bisiklet sporunda yüz sene önce başlamış yalanları ve hileleri bitirmenin zamanı geldi, demiş. Armstrong’un artık durdurulması gerektiğini söylemiş.

“Bisiklet sporu için ayağa kalkıp işleri düzeltme şansın var, Jonathan, demiş.

Kararsızmış Vaughters. Bıraktıktan sonra bisiklet sporuyla hiçbir ilişkisi kalmasın istemiş. Yalanlardan, hilelerden tiksinişmiş. Yepyeni bir hayata başlamak istemiş.

1999 Daupiné’de zamana karşı yarışı kazanıp Ventoux Dağı parkur rekorunu kırdıktan sonra kendi kendine bir daha asla EPO kullanmama sözü vermiş. Sözünü tutamamış. O sezonun ardından Posta Hizmetleri’nden ayrılmış, ardından ara sıra ama eski takımının organize, merkezileştirilmiş programının neredeyse garantilediği başarıdan yoksun, doping yapmış.

2002 Turu’ndan bir ay kadar önce Livingston –Jan Ullrich’in Telekom takımındaki son yılında– Vaughters’a Albumin adlı yeni bir ilacı denemesini önermiş. İlaç, insan kanı plazma proteinlerinin konsantresiyemiş ve hematokrit artırmaya yarıyormuş.

Vaughters, Livingston’ın ilacı kullanıp kullanmadığından emin değilmiş ama internette bulduğu bir yazıyı okuduktan

sonra denemeye karar vermiş. Albumin'i İspanya'daki bir eczaneden almış.

Vaughters ve *peloton*'daki diğer birçok üst düzey yarışçı, Tur'da kendi kanlarını yeniden kendilerine nakledecek bir sistem bulunmadığından Albumin gibi ilaçlara başvurmak zorundaydı. Armstrong ile Posta Hizmetleri'nin muazzam avantajı bu noktadaydı. Elllerinde istediklerini yapacak para ve geçen yıllar boyunca ince ayarı iyice yapılmış, işleyen bir planları vardı. Bir şeylerin ters gitmesi durumundaysa UCI yetkililerinin korumasına sahip olma kartını oynuyorlardı.

Crédit Agricole gibi temiz yarışmak isteyen takımların hiçbir şansı yoktu. Vaughters bunu ilk elden öğrenmişti. 2001 Turu'nda Crédit Agricole'da yarışırken bir antrenman sürüşünde yüzünü bir bal ya da yabanarısı soktu. Sağ gözü şişip kapandı ama yarıştan önce UCI'a bildirmediği için kortizon kullanamadı ve kortizon, alerjik reaksiyonlar için onaylanmadığından muafiyet alamadı.

Vaughters bu olayda takım doktoruna kortizon iğnesi yapması ve diz sakatlığı nedeniyle yaptığını söylemesi için yalvarmış; yalandı ama yarışa devam etmesini sağlayacaktı. Ama takım menajeri Roger Legeay, kuralları çiğnemeye gireceğinden, hayır, demiş. Vaughters, "Hay anasını, nerden baksan ikiyüzlülük bu," diye söylenerek çıkmış.

Ertesi sabah, yarışanların muhtemelen yarısının kuralları çiğnediğini düşünerek etaba başlamaya gitmiş. Armstrong, "Yüzüne ne oldu be?" demiş.

"Arı soktu."

"Niye kortizon almadın?"

"Alerjik reaksiyonlarda izin verilmediği için."

"Yanlış takımdasın, birader."

Vaughters 2002'de Tur için toparlanmış. İddialara göre Armstrong, Bruyneel, del Moral ve Motorcu'yla dopinginin lojistiğini hazırlarken Vaughters da kendi planını kurmuş. Testosteron plasterleri ve mikro-doz düzeyinde EPO kullanmaya devam edecekmiş. Ama UCI'nın hematokrit taramasından önce

kanını seyreltmek için Albumin de kullanacakmış. Bu sayede hematokrit seviyesi yüzde elli sınırının üzerindeyken düşük görünecekmış.

Fikri, Tur'dan birkaç gün önce ilacın etiketine bir daha bakana kadar pek parlak görünüyormuş. Etiketle ilacın yüzde bir Hepatit C'ye yol açma riski taşıdığı yazıyormuş. İki yaşına yaklaşan oğlunu düşünmüş ve buraya kadar, demiş. Tüm ilaçları bir çöp torbasına doldurup atmış.

Turu yarısına doğru bırakan Vaughters aynı gece Legeay'e ailesiyle birlikte olabilmek için bisikleti bıraktığını söyledi. Sözleşmesinin kalanı gereği alacağı 350.000 dolardan vazgeçti. Tek istediği bir an önce kurtulmaktı.

Girona'daki dairesini boşaltıp Colorado'ya öyle alelacele dönmüş ki yatağının altındaki testosteron plasterleriyle salondaki santrifüjü atmayı unutmuş.

İşte, bir küsur yıl sonra şimdi, Walsh karşısına oturmuş, gözlerinin içine bakarak sahici iyilik gördüğünü söylüyordu. Bisikleti temizlemek için kimse bir şey yapmıyordu ama Vaughters farklı çıkabilirdi. Sırları ortaya dökebilirdi. Belki bu sayede geleceğin bisikletçileri Vaughters'ın zorlandığı iki seçenekle, ya doping ya bırakma seçenekleriyle karşı karşıya kalmayacaklardı.

"Mecbur muyuz?" demiş Vaughters sonunda. "Açıkçası, Lance'i alaşağı etsen bile yerini başka biri alacaktır."

"Öyle Jonathan, ama kafayı kesersen vücut yıkılabilir belki." Vaughters duraklamış, iç çekmiş ve, "Peki," demiş.

Armstrong'un sırlarını koruyan kalkanda çentiği açan, Betsey Andreu'ydu. Armstrong'un Ferrari'yle ilişkisine dair haberinin ardından 2001'de Walsh'la temasa geçmiş ve bisiklette doping konusunda gazetecinin en önemli kaynaklarından birine dönüşmüştü.

Vaughters aynı kalkanı, Walsh'un her sorusunu yanıtlayarak sarstı.

Görüşmelerinin sonunda Vaughters ne yaptığını fark etmiş. "Bisikletten ya ben tümüyle dışlanacağım," demiş, "ya da Lance."

2003 Fransa Bisiklet Turu'nun dokuzuncu etabı öyle sıcak bir günde koşuldu ki Güneybatı Fransa'da asfalt yollarda kabarcıklar oluştu. İspanyol bisikletçi Joseba Beloki, Armstrong'un üç bisiklet boyu önünde, lider durumdayken dik bir inişte, keskin bir sağ viraja girdi. Arka tekeri kaydı, frene asıldı. Arka teker patladı ve bisiklet devrildi. Beloki yola savruldu. Sağlık görevlileri yanına geldiklerinde sağ kaval kemiği, dirseği ve bileğinin kırıldığını anladılar.

Peki, Beloki'nin kazasıyla kendinin kaçınılmaz görünen devrilmesi arasında geçen milisaniyeler içinde Armstrong ne yaptı peki? Ürktüyse bile gören kimse olmadı. Beloki'nin çığlıkları arasında sola kırdı ve yoldan çıktı. Yoldan çıkmak mı? Fransa Bisiklet Turu'nda? İrkilen jandarmanın yanından geçip nadasa bırakılmış tarlaya sadece Lance Armstrong dalabilirdi.

Armstrong'un bisikleti, kuraklık yüzünden sertleşmiş toprak zeminde, tren yolunda gidermişçesine seke zıplaya ilerledi. Belki yüz metreyi böyle indi ve inişin bitimindeki hendeği gördü. Bisikletinden atladı, bisikletini eline aldı, hendeği yürüyerek aştı ve yeniden yola çıktı.

Yola çıkınca, *peloton* üzerine doğru gelirken bisikletine bindi. Eski takım arkadaşı Hamilton, yanından geçerken, "Helal val-la" dercesine omzuna vurdu. Yorumculardan biri televizyonda haykırıyordu: "İnanılmaz! Hiç görmedim böylesini! Tekrar yola çıktı... Dört kilometre kala... Teksaslıdan ne muazzam refleks! Her şeye hâkim bu adam! İnanılır gibi değil!"

Beloki'nin kazasıyla Armstrong'un bisikletine tekrar binmesi arasında geçen on yedi saniyelik süre, Lance Armstrong'un bisiklet için doğduğunu gösteriyordu.

Dosdoğru mısır yahut ayçiçeklerinin arasına dalabilir ya da hemen arkasındaki yarışçının yaptığı gibi durabilirdi. Hiçbirini yapmadı. Tekerleri yumuşak toprağa saplanabilirdi. Saplanmadı. Tüm bunları düşündüyse bile kimse bilmiyor. Öylece, bilinmeze pedal bastı ve Armstrong'u işbaşında görmüş kişiler, çelik mavisi gözlerinin kısılarak karşısındakini kesiverecek denli keskinleştğini hayal edebilirler. Youtube'da kazanın videosunu yeterince

sık izlerseniz bir süre sonra omuzlarında dalgalanan süper kahraman pelerinini görmeye bile başlayabilirsiniz.

Armstrong etabın sonunda muhabirlere, “Çok korktum; çok şanslıydım...” dedi. “Tarla ekin dolu olabilirdi. Düşebilirdim.”

Tarlada yaptığı kestirme gidişin kaçınılmaz, dolayısıyla kurullarla aykırı olmadığı kararı çıkınca Armstrong etabı, art arda beşinci Tur zaferi yolunda, iyi bir dereceyle bitirdi.

Kanserden önce kazanmanın önemli ama elzem olmadığını söylemişti Armstrong. Kanserden sonraysa bana söylediğine göre ‘feci, lazer ışını misali odaklanmıştı.’

Bahsettiği odaklanmayı şöyle anlattı:

“Kazanırsam yaşarım.

Kaybedersem ölürüm.”

2004 Fransa Bisiklet Turu yaklaşırken Armstrong, Walsh’un *L’Equipe*’te çalışan Fransız gazeteci Pierre Ballester’yle birlikte yazdığı *L.A. Confidential: Les Secrets de Lance Armstrong* adlı kitaba karşı bir “önleyici saıdırı” düzenledi. Kitabın piyasaya çıkışından bir ay önce Nike ve Lance Armstrong Vakfı, üzerinde “Livestrong” yazan sarı lastik bileklikleri bir dolardan satmaya başladı. Gelir, vakfin kansere yakalanmış gençlere yönelik programına aktarılacaktı.

Zamanlama zorlamaydı ama bileklik fikri aylardır üzerinde çalışılan bir projeydi. Nike, Armstrong’un beşinci Fransa Bisiklet Turu zaferini kutlamak için bir şey yapmak niyetindeydi ve Armstrong’un Nike bünyesindeki kişisel temsilcisi Scott MacEachern, bu şeyin insanların kanserle savaşı desteklemek için üzerlerinde taşıyabilecekleri bir şey olması gerektiği fikrindeydi. Nike ve bir reklam guruları ekibi bunun üzerine, bazı NBA yıldızlarının benzer bir şey takmalarından esinlenerek lastik bilekliği ortaya çıkarmışlardı.

Talep birkaç hafta içinde arzı aştı. Armstrong, olumlu basın desteğine en ihtiyaç duyduğu anda bir pop kültür ikonu yarattı. Vakfı ve Nike ile birlikte böyle planlamıştı.

Bilekliğin “Sarı Giy” kampanyasının Walsh’un 14 Haziran’da,

2004 Fransa Bisiklet Turu'ndan iki hafta önce piyasaya çıkacak kitabını gölgede bırakmasını umuyorlardı. (Lance Armstrong Vakfı bu tarihte bir basın duyurusu yayınlayarak tüm Amerikalıları, kanserlileri desteklemek için sarı giyinmeye davet etti.)

Armstrong kitaptan on sayfalık bir alıntıyı haftalık Fransız dergisi *L'Express*'te okumuştı. Kitapta kendisine o zamana dek yapılmışların hepsinden daha fazla zarar verecek doping suçlamalarının, EPO dâhil çeşitli maddelerle doping yaptığının yazdığını biliyordu. Kitapta ayrıca Armstrong'un Indiana'daki hastanede doktorlara pek çok performans artırıcı ilaç kullandığını söylemesinden de bahsediliyordu.

Walsh'un ana kaynağı eski *soigneur* Emma O'Reilly'ydi. Armstrong'un şırınga izini makyaj malzemesiyle gizlemesini ve Armstrong'a bir şişe hap getirmesini anlatmıştı. Armstrong'un 1999'daki kortizon kullanma bahanesinin yalan olduğunu, şampiyonun kortizonu, UCI'nın ısrarla vurguladığının aksine, sele ağırları için değil, performans artırıcı olarak aldığını söylemişti.

O'Reilly yıllarca suskunluğun ardından yaklaşık 7.500 dolarlık "önemsiz bir miktar" karşılığında bilgi vermişti ama esasen suçluluğundan biraz olsun arınabilmek için konuştuğunu söylüyordu.

Armstrong derhal Walsh'a saldırdı. Bir Hollanda gazetesine Walsh'un "gördüğü en beter gazeteci" olduğunu, gerçekle alakasız sansasyon uğruna "yalan söylediğini, insanları tehdit ettiğini ve hırsızlık yaptığını" söyledi. "Walsh gibileri ahlakla, standartlarla, değerlerle, doğrulukla ilgilenmez," dedi.

Ardından Britanya'da Walsh ve Walsh'un, kitaptaki açıklamalara dayanarak haber yapan *Sunday Times*'taki spor editörü Alan English aleyhine dava açtı. Tazminat talebi 1 milyon sterlindi. Fransa'da Walsh'a, Ballester'ye, *L'Express*'in yayıncısına ve kitabın yayıncısı La Martinière'e dava açtı. Armstrong ayrıca O'Reilly'ye iftira davası açtı ve mahkemede O'Reilly'den "verebileceğinden çok daha fazla para" talep etti. Belki iftira davasının henüz basında yer almamış diğer haberleri susturacağını umuyordu.

Armstrong davaların açıldığına dair haberlerden bir gün sonra takımın 2005 için yeni bir sponsorla anlaştığını açıkladı: Discovery Channel. Discovery Communications'ın başkanı Judith McHale, Armstrong'u bir rol model olarak övdü: "Kaliteli ve güvenilir bilgi için daha uygun bir elçi yok."

Armstrong bu duyuruyu yaptığı basın toplantısında davaları "artık canına tak ettiği için" açtığını söyledi. Ayrıca birlikte fazla çalışmadıklarını ve "uygunsuz" durumlar yüzünden kovulduğunu söyleyerek O'Reilly'nin inanırlılığına saldırdı.

Armstrong ile Stapleton medyayı yanlarına çekmek istiyorlardı. Stapleton, *Lance Armstrong's War* adlı bir kitap yazan Daniel Coyle'a, Walsh'un çabalarının boşa çıkacağını söyledi. Armstrong asla doping yapmaz, Coca Cola, Nike ve Subaru gibi ona güvenen sponsorları yitirmeyi göze almazdı.

"Yalan söylüyorsak hepsine veda ederiz yahu," dedi Stapleton. "Böylesi büyük bir sırrın ortaya çıkmayacağını düşünen var mıdır?"

Birkaç hafta sonra, 2004 Fransa Bisiklet Turu'nun başlangıcında Stapleton, iş ortağı Bart Knaggs'la birlikte bir otoparkta, bisikleti bırakmış ve Outdoor Life Network için yorumculuğa başlamış Frankie Andreu'yla buluştu. Frankie'nin iddiasına göre, *Sıkı Dostlar* filminden fırlamışa benzeyen bu sahnede Stapleton, Andreu'yu, karısı Betsy'nin Walsh'un kitabındaki kaynaklardan olup olmadığını öğrenmek için sıkıştırmış. Stapleton'ın bilmediğiye Frankie Andreu'nun konuşmayı kayda aldığıymış.

Stapleton, Knaggs ve Andreu'nun o gün otoparkta buluşmasına giden yol 2001'de başlamıştı. Walsh'un, Armstrong'un Ferrari'yle ilişkisini yazdığı tarihi bu. Betsy Andreu haberi görmüş ve etkilenmişti. Arkadaşı James Startt'tan, Walsh'un kendisini aramasını rica etmişti. Walsh aramıştı ve yıllarca sürecektir uzak mesafe ilişkileri başlamıştı. Her ikisi de kafayı Armstrong'un gerçek yüzünü ortaya çıkarmaya takmıştı.

Andreu, Walsh'a, Armstrong'un hastane odasındaki itirafını onaylayacak kadar güvenmişti. Walsh'a, Armstrong'un temiz

yarıştığı inancını sorgulamakta haklı olduğunu söylemişti. “Eşleşmeyi bırakma, David,” demişti. “Ortaya çıkarmalısın. Eşleş.”

Walsh’la kayıtlı görüşme yapamamıştı çünkü kocası halen bisiklet sporunda çalışıyordu ve Armstrong’un aileleri ve bisiklet üzerindeki gücünü biliyordu. Andreu’ların üç çocuğu vardı. Betsy, ev kadınıydı. Frankie Andreu üniversite mezunu değildi ve bisiklet, bildiği tek işti. Andreu’ların geçimi, Armstrong’un elindeydi.

Ama Betsy perde arkasından zarar verebilirdi. Walsh için Armstrong’a dair bilgileri onama merciine dönüşmüştü. Betsy, Walsh’un, Armstrong’un itirafı sırasında odada bulunan eski kız arkadaşı Lisa Shiels’i bulmasına yardım etmeye çalıştı. Hatası, Shiels’in numarasını almak için Becky Livingston’ı araması ve talebini özellikle kocası Kevin’a söylememesini istemesiydi.

İddiaya göre, Becky’yle konuşup telefonu kapadıktan sonra Kevin Livingston aramış ve Betsy’ye, Walsh’a yardım ettiği için çıkmıştı: “Herkesi mahvedecek! Yapamazsın bunu! Frankie’nin, benim, hepimizin geçim kaynağı söz konusu! Aklını mı kaçırdın sen?”

Konu Armstrong’a kadar gitmişti. Armstrong, Frankie Andreu’ya yaralayıcı bir e-posta yollamıştı. 15 Aralık 2003 tarihli bu e-postada Armstrong, “Dolap çevirip Becky’ye, ‘Lütfen Kevin’a söyleme’ demekten daha yılanca, daha komplocu tavır yok,” diye yazmış. “Betsy beni sevmiyor biliyorum ve dert etmiyorum ama beni devirmek size hiç mi hiç fayda getirmez. Bunlar, başarılarımızla doğrudan bağlantılı; karına hatırlatsan iyi edersin.”

Kısacası 2004 Turu’ndan kısa süre önce Stapleton, Andreu’yu parkta buluşmak için bu yüzden aramıştı. Frankie toplantıya giderken yanına bir kayıt cihazı almış, gömlek cebine saklamıştı.

Stapleton, “Karının Walsh’a bilgi sızdırdığını biliyorsun,” demiş.

Andreu bu ithamı, karısının sadece “ufak tefek” konularda Walsh’la konuştuğunu ve Walsh’un karısından, Armstrong’un eski sevgilisini bulmak için yardım istediğini söyleyerek reddetmiş. Armstrong’un başarılarından kendisinin, takımın ve

bisiklet sporundaki herkesin yararlandığının farkında olduğunu söylemiş.

“Yıllardır korudum ben Lance’i,” demiş Andreu. “Bütün röportajlarda hep iyi konuştum ve ayrıca onu severim ben.”

Stapleton hâlâ kuşkuluymuş. Andreu’ya Walsh’un Betsy’yle konuşması konusunda böbürlendiğini, Betsy için cesur dediğini, Armstrong’a karşı tanıklık etmeye niyetli olduğunu ve ‘Lance hakkında bir şeyler bildiğini’ söylediğini belirtmiş.

Ardından Betsy’nin Fransa’daki iftira davasında Walsh aleyhine tanıklık edip etmeyeceğini sormuş. Mahkemeye çıkıp Walsh’un yalancı olduğunu söyler miydi? Ya da şimdilik sadece Armstrong’a destek verecek bir açıklama yapar mıydı?

“Betsy’nin Lance’ten hoşlanmadığını biliyorum ama bu işi batırmamak hepimizin hayrına,” demiş Stapleton. Esas planın Walsh’a karşı yeterince tanık toplamak olduğunu, böylece *Sunday Times* ile yayıncı La Martinière’in, Walsh’un anlattıklarının hepsinin uydurma olduğunu kabul etmeye zorlanacağını söylemiş. Bir özür yayınlayacak ve/veya kitabı piyasadan çekecekler, Armstrong da davadan vazgeçecekmiş. Hikâyenin sonu.

“Diğer seçenek Fransız mahkemesinde dişe diş kapışmak,” demiş Stapleton. “Herkes tanıklık edecek; o zaman bisiklet sporu mahvolabilir.”

Ayrılırlarken Stapleton, imzalamaları için Andreu ve eşine bir şey yollayacağını söylemiş. Ama Andreu bunun işe yaramayacağını biliyormuş. 1999 Tur zaferinden sonra Armstrong’un elini dahi sıkmamışken Stapleton şimdi Betsy’den onu açıkça desteklemesini mi bekliyormuş yani?

Betsy Andreu, Stapleton teklifine şu cevabı vermiş: “Söyle ona, cehenneme kadar yolu var. Hiçbir şey imzalamıyorum. Korumayacağım onu.”

Armstrong 2004 Turu’nda Walsh’un dışlanmasını sağlamış.

Fransa Bisiklet Turu’nu takip eden gazetecilerin çoğu, günler ve yol çok uzun olduğu için ortak araç tutmayı tercih eder. Walsh o sene, geçmişte yaptığı gibi ABD menşeli bisikletçilik dergisi

VeloNews'tan John Wilcockson ve Andy Hood ve bir de *Sydney Morning Herald*'dan Avustralyalı gazeteci Rupert Guinness'le birlikte bir takip planlamış.

Ancak yarışın başladığı Belçika'nın Liège kentinde Wilcockson, onlarla birlikte gelemeyeceğini söylemiş. Yanlarına alırlarsa Armstrong bir daha asla *VeloNews*'a röportaj vermeyecekmiş. Bu bir Amerikan dergisi için intihar demektir. Bunun üzerine Walsh, *Le Monde* gazetesinden muhabirlerin arasına sıkışmış. İngilizce konuşan gazetecilerin hiçbirinden yardım isteyememiş çünkü Armstrong'un onlar üzerinde de gücü olduğunu düşünmüş.

Walsh kötülenirken Posta Hizmetleri ve Armstrong coşuyordu. Tur'un başında Armstrong ve takım arkadaşları takımlar arası zamana karşı yarışı kazandı. Armstrong sarı mayoyu giydi; Hincapie genel kasmada ikinci, Landis üçüncü geldi. Tur'un 101 yıllık tarihinde ilk defa Amerikalı bisikletçiler ilk üç sıraya yerleşiyordu.

Başarılarıyla cesaretlenen Posta Hizmetleri takımı dopinge devam için gerekenleri yapmış. Genelde doping konusunda paranoyak davranır, kan nakli yapmadan önce otel odalarının kapılarını kilitlerlermiş. Birilerinin kaydetmesi yahut filme çekmesi ihtimaline bantlarla havalandırmaları, duman dedektörlerini, klimaları hatta tuvaletleri bile sımsıkı kaparlarmış.

Ama bu sefer, etap bitişinden otele dönerken, takım otobüsü bir dağ yolunda sağa yanaşmış. Durmanın nedeni, iddiaya göre motor arızası değil, bazı yarışçıların kan ihtiyacıymış. Otobüs şoförü tamiratla uğraşır numarası yaparken, anlaşıldığı kadarıyla, Posta Hizmetleri takımından bazı sporculara kan nakli yapılmış. Sporcular kanı oturdukları yerde alırken, Armstrong yere uzanarak almış. İddiaya göre kan torbaları, kanın damarlarına daha rahat akabilmesi için bavul koyma raflarına asılmış. Otobüsün karartılmış camları olmasa yanlarından geçen muhabir ve hayranlar her şeyi görebilirmiş.

Başlangıçtaki başarı Armstrong'a iyi kalplilik numaralarını da bıraktırmıştı. Yirmi etaplı yarışın on sekizinci etabında, gruptan kopmuş önde giden ve genel klasmanda 144. sırada bulunan

İtalyan bisikletçi Filippo Simeoni'nin peşine düştü. Ana grupta devam eden Hincapie, "Niye böyle yapıyor?" diye düşünmüş. "Zaten yedi dakikalık farkla liderlik elinde!"

Nedeni intikamdı. Simeoni, İtalya'daki soruşturmada Ferrari aleyhine tanıklık etmiş, doktorun kendisine testosteron ve EPO gibi ilaçları verdiğini söylemişti. Armstrong hemen Ferrari'yi savunmaya koşmuş, Simeoni için "ıflah olmaz yalancı" diyerek Ferrari'yle tanışmadan çok öncesinde doping yaptığını öne sürmüştü. Simeoni, Armstrong'a karalama davası açmıştı.

Kısacası Armstrong, nihayet on sekizinci etapta yakaladığı Simeoni'ye dersini verme peşindeydi. Tutamamıştı kendini.

Televizyon kameralarının gözü önünde Simeoni'yi yakaladığında şunları İtalyanca söyledi: "Ferrari aleyhinde tanıklık yaparak ve bana dava açarak hata yaptın. Param da vaktim de çok; ezebilirim seni."

Simeoni kopuşunu sürdürmek istiyordu ama diğer bisikletçiler yapmamasını söylediler çünkü Armstrong'un gelişiyle kazanma şansları azalmıştı. Pes etti. Armstrong'la birlikte hızını azalttı ve ana grubun yetişmesine izin verdi. Fransız yarışçı Laurent Jalabert, Armstrong'un hamlesinin, "Karıncaları ezen bir çocuğunki gibi" olduğunu söyleyecekti.

Armstrong tekrar *peloton*'un içine girince diğer bisikletçilerle şakalaşıyor görüntü ve ses kesmenin evrensel işaretini yaptı: dudaklarına fermuar çekti. Kameralar bu hareketini yakaladı ve defalarca gösterdi. Armstrong fermuar işaretini yaparken kameralara bakıp gülümsemişti.

Daha sonrasında Armstrong, Simeoni'yi, "*Peloton*'un çıkarını korumak için," geçtiğini söyledi. "Tek istediği, bisikleti, karnını doyuran sporu mahvetmek; yanlış yapıyor."

Simeoni'ye şunları söyledi: "Armstrong'un bana yaptığına şaşırdım ama bugün nasıl biri olduğunu tüm dünyaya gösterdi. Bugün büyük bir haksızlığın kurbanı oldum ben. Armstrong benim gibi ufak bir bisikletçinin Fransa Bisiklet Turu'nda ufak bir zafer kazanma şansı elde etmesine tahammül edemedi. Günah bu."

Armstrong o sene Fransa Bisiklet Turu'nu altı etap kazanarak altı dakikayı aşan bir zaman farkıyla birinci bitirdi ve yarışın genelinde egemenlik kurup en fazla Tur şampiyonluğu rekorunu kırdı. Aktör ve komedyen Robin Williams, Fransızca "Sarı, yarışta önde" yazan tişörtüyle bitiş çizgisindeki tribündeydi. Şarkıcı Sheryl Crow da, Armstrong'u kucaklayıp öpmek için oradaydı. Süper kahramanla *rock* yıldızı artık beraberdi. Crow, iddialara göre Armstrong'un doping yaptığını bilip çenesini tutan birçok sevgilisinden biriydi. Armstrong bana, "Nasıl anlamazlar?" dedi. "EPO orada, tereyağının yanında yatıyordu yahu!"

2004 Turu'nun son gününde Armstrong'un vakfı, Paris'te 25.000 sarı bileklik satıldığını açıkladı. Tur'un son etabını Outdoor Life Network'te yaklaşık 1,37 milyon kişi izledi. Bu, bir Fransız yarışı için muazzam sayıda Amerikalı izleyici demekti.

Walsh'un sunduklarına rağmen Armstrong'un işleri tıkırında görünüyordu.

Öte yandan Simeoni için hayat kötüye gidiyordu. 1999 Turu'nu terke zorlanan Fransız bisikletçi Bassons gibi, Simeoni de önce Armstrong'dan, ardından tüm *peloton*'dan zulüm gördü. Hiçbir takım Simeoni'yi istemedi. Simeoni, İtalya şampiyonu olmasına rağmen takımının 2009 Giro d'Italia'ya davet edilmeyişinde Armstrong'un parmağı olduğu kanısında. Armstrong'un arzusu bir defa daha yerine geliyordu: Simeoni bir yıl sonra bisikleti bırakacaktı.

O'Reilly için de işler iyi gitmiyordu. Armstrong'la ilintili davalara öyle boğuldu ki cezasını sevgilisi Mike Carlisle çekti. Carlisle multiple skelerozla boğuşuyordu ve içine girdikleri baskı, rahatsızlığını şiddetlendirdi. O'Reilly, Armstrong'un kendisini delirtmeye veya iflas ettirmeye ya da ikisini birden yapmaya çalıştığını hissetmiş hep. "Her şeyimi elimden alacağını sanmıştım," diyor.

Andreu çiftine yönelik tehditler de devam etmiş. Biri, Armstrong'un Posta Hizmetleri takımından, her daim söyleneni yapan eski arkadaşı Hincapie'dan gelmiş.

Hincapie, 2004 Ağustos’unda Frankie Andreu’ya şunları yazmış: “Öylece oturup Betsy’nin takımı alaşağı etmeye çalışmasına nasıl izin verdiğini anlamıyorum. Tamam, sadece Lance hakkında konuşuyor ama hepimizi etkiliyor. Sen de bizim gibi takımdaydın. Lance suçluysa sen de suçlusun demektir. Yaptığınız, ikiye yüz lülük. Hayatlarımıza, geçimimize saldırıyor karın. Sevdığımız ve başarmak için çok çalıştığımız spora saldırıyor. Sen bırakalı o kadar olmadı; nasıl unutabildin?”

Hincapie e-postayı Andreu da doping kültürünün bir parçası olduğu için yolladığını ve ayrıca kendisini EPO’yla onun tanıştırdığını söylüyor. Dediğine göre, 1996’da ikisi de Motorola takımıundayken buzdolaplarında içi şişecikle dolu bir termos bulmuş. Andreu ilkin şişeciklerde toparlanmasını sağlayan maddeler bulunduğunu söylemiş. Hincapie zorlayınca EPO olduğunu itiraf etmiş.

Andreu ilaca, yaşlanmaya başladığı için ihtiyaç duyduğunu söylüyor. Hincapie’in tek bildiğiyse rakiplerinin avantaj kazanmak uğruna kullandığı için kendisi de kullanmak zorunda kaldığıydı.

“O, benim rol-modelimdi; EPO’ya onun yüzünden başladım,” diyor Hincapie. “Betsy’nin Lance’le uğraşmasına izin vermesi çılgınlıktı çünkü aynısını kendi yapıyordu. Betsy herkesin geçim kaynağını tehdit ediyordu. Bense karısını durdursun diye uğraşıyordum.”

Ama rüzgâr yavaştan değişmeye başlamıştı ve Armstrong’un bisiklet üzerindeki egemenliği elinden gidiyordu. Eski takım arkadaşları ve yanında çalışanlar, davranışları yüzünden gittikçe daha fazla kırılıyorlardı. Armstrong, sırlarını bilenleri, özellikle iyi davranmak yerine yabancı kimselermiş gibi bir yana atıveriyordu. Sonunu getiren hatası bu olacaktı.

Zabriskie 2004’ün sonunda gidecekti. Landis de takımdan ayrılacak, Posta Hizmetleri’nde aldığı 230.000 dolarlık maaşın iki katından fazlasını –500.000 dolar– teklif eden Phonak takımına, takım lideri olarak katılacaktı.

Zabriskie, Posta Hizmetleri'yle yeni sözleşme imzalamada sorun yaşamıştı. Dediğine göre yılda 70.000 dolar istemiş ama Bruyneel'in, kazandığı zaten 65.000'den yukarı çıkmamış. Utah'ta minibüse çarptıktan sonra takımın arka çıktığını, bu yüzden aldığı maaşın yeterli olduğunu söylemiş. Zabriskie'ye bisikletin Büyük Turlarından Vuelta a España'da daha yeni bir etap kazandığı için daha fazla para alması gerektiği fikrindeymiş. Görüşmeler tıkanmış.

Zabriskie, 2004 dünya yol bisikleti şampiyonasını dördüncü bitirdikten sonra yarış için kaldığı Verona'daki otelin çimlerine, bisiklet uğruna üniversiteyi es geçmesini sağlayan akıl hocası Steve Johnson'la birlikte oturmuş. Johnson 1999'da ABD Bisiklet Federasyonu'nda çalışmaya başlamış ve hızla yükselerek sportif baş direktörlük görevine gelmişti. Ayrıca Posta Hizmetleri'nin sahibi Thomas Weisel'la yakın arkadaşı.

Zabriskie, Johnson'a sözleşme sorunundan yakınırken söylediğine göre, Posta Hizmetleri'nden gördüğü muameleye duyduğu öfke ve kırgınlığa kapılıp takımın doping programından da bahsetmiş. İddiasına göre Johnson'a, "Bana iğne yapıyor, ilaç veriyorlar," demiş.

Zabriskie, Johnson'a dopingden bahsetmekle şansını denediğini söylüyor. Bir yandan bisikletteki sessizlik kuralını bozduğunun anlaşılabacağından ve Armstrong'un "herkesi ezip geçtiğini" bildiği için dışlanacağından korkuyormuş. Diğer yandansa Johnson'ın USADA'ya haber vermesini ve birilerinin Posta Hizmetleri'nin çevirdiği dolaplara bakmasını umuyormuş.

Ama Zabriskie'nin anlattığına göre, Johnson yanıt bile vermemiş. Johnson daha sonra görüştüğümüzde bana, Armstrong'un doping yaptığına dair suçlamaların kamuya yansıdığı 2010 yılından önce Posta Hizmetleri'ndeki doping konusunda hiçbir "inanılır, belirgin iddia" duymadığını söyledi.

Zabriskie, Johnson'la konuştuktan sonra otel odasına dönmüş ve valizinden takımın verdiği Livestrong bilekliğini çıkarmış. Bilekliği bir kül tablasına koyup yakmış. Yanık lastik kokusu odaya

sinerken, Posta Hizmetleri'nde gelecek sezon yarışacak yeni oda arkadaşına bakıp, "Yeni takımında sana iyi eğlenceler," demiş.

Hamilton'ın Posta Hizmetleri'nden ayrılışının üçüncü yılıydı. 2004 yazında Hamilton, Armstrong'un koruması altında ve etkin bir doping programında olmayanların başına geleceklerin örneklerinden biri oldu. Testi pozitif çıktı.

2004 Olimpiyatı'nda zamana karşı bireysel yarışta altın madalya kazanmasından sonra, Uluslararası Olimpiyat Komitesi bünyesinde görevli bilim insanları Hamilton'ın kanında başka birinin kanının varlığına dair delil buldular. Dünya Anti-Doping Ajansı, atletlerin başkalarının kanını kullandığı ve bisiklette 1980'lerin sonlarından beri yasaklı kan nakillerini saptamak üzere testlere yeni başlamıştı. Hamilton testte ilk yakalanan oldu.

Pozitif sonuç, bir laboratuvar hatası yüzünden geçersiz sayıldı. Ama bu bile Hamilton'ı korkutup temiz yarışmaya yöneltmedi.

Hamilton bir ay sonra, İsviçre menşeli Phonak takımıyla Vuelta a España'da yarışırken yine kan nakli testi pozitif çıktı.

Herhangi bir hileye başvurduğunu derhal reddetti Hamilton. "Ben daima dürüst oldum," dedi. Armstrong'un yıllarca yaptığı üzere, Hamilton da rahatça yalan söylüyordu.

Hamilton, bisiklet sezonuna hazırlanırken Valencia'daki spor doktoru Eufemiano Fuentes'e saklaması için bir miktar kan bırakmıştı. Aynı kandan bir miktar yazın sonlarında tekrar kendisine verildiğinde, galiba yanlışlıkla başka birinin kanı verilmişti ki bu da testte neden başkasının kanını kullanmış çıktığını açıklıyordu. Zaten Fuentes'e emanet ettiği kan konusunda ilk defa sorun yaşamıyordu.

Aynı yılın başlarında Hamilton, Fuentes'in soğutucusundan çıkma bir başka kan torbasından nakil yaptırmıştı. Birkaç dakika sonrasında ateşi çıktığında bir terslik olduğunu anlamıştı. İdrarı siyah denecek ölçüde koyu kırmızı akmış, "korku filminden" fırlama bir şeymiş gibi görünmüştü.

Midesi bulanmış ve titremiştir. “Sanki kafatasım parçalanıyor, beynim ufanıyordu.” Ambulans gerekir düşüncesiyle cep telefonunu başucuna koyup yatmış ve takım arkadaşlarına ölebileceğini söylemişti. Kanının gerektiği gibi saklanmadığına ve vücuduna ölü hücre naklettirdiğine inanmıştı.

Hamilton daha sonra, İspanya’da 2012’de Fuentes’e karşı açılan davada verdiği ifadede, “Ya öyleydi ya da kanımın konduğu poşete bir şey yapılmıştı veya testte hata vardı,” dedi. Sebebi her ne idiyse canına mal olabilirdi.

Hamilton’ın başına gelenleri duyduğunda kafa sallamış Armstrong. Hamilton’ı doping söz konusu olduğunda haddinden fazla risk alanlardan sayıyormuş. Armstrong’un nazarında Hamilton hep daha fazlasını istemiş, hep güvenlik sınırını zorlamış. Armstrong sadece yarışlara hazırlık dönemlerinde doping yaparken, Hamilton yıl boyunca yaparmış.

Hamilton pozitif testten sonra kamu önüne ilk defa 2004’te, Las Vegas’ta düzenlenen Kuzey Amerika’nın en büyük bisiklet fuarı Interbike’ta çıktı. Adını kurtarma çabalarına orada başladı. Bisiklet dünyasının en kibar sporcusu olarak nam salmıştı; insanlar suçu kanıtlanana kadar suçsuzluğuna inanmayı yeğlediler.

Sponsorları ve takımından destek gördü; Bell Helmets, “Tyler’a İnanıyorum” yazılı rozetler dağıttı. Hayranları imza almak ve olimpiyattan hemen önce ölen köpeği Tugboat için başsağlığı dilemek üzere kuyruğa girdiler. Hamilton, olimpiyatta yarışırken kaskının içine Tugboat’ın künye plakasını yerleştirmişti.

Ama diğer bisikletçiler sabırsızlanıyordu. Eski Motorola yarışçısı Bobby Julich, “Hile yapanlardan, yedikleri haltları temizlemekten ve açıklamaya çalışmaktan bıktım, dedi.

Hamilton, yerleşip memleket bellediği Boulder’daki Colorado Üniversitesi’nde kalabalık karşısına çıktığında babası Bill oturduğu yerden fırlayıp bağırdı: “Sana inanıyoruz, Tyler!”

Hamilton’lar testin geçerliliğine saldırarak ve Dünya Anti-Doping Ajansı’yla USADA’nın yürüttüğü sistemin adilliğini sorgulayarak mücadeleye devam ettiler. Kullandıkları temalardan biri, Tyler’ın ana karnındayken bir “kaybolan ikizinin”

olduğu ve bu yüzden vücudundaki kan hücrelerinin karıştığıydı. Bu durum her şeyi açıklıyordu hesapta.

Vaughters kızgınmış. Hamilton'ın yalan söylediğini ve yalanların, bisiklet sporundaki uzun hile geçmişini ebedileştirdiğini biliyormuş. Armstrong'un zorbalıklarından, özellikle Simeoni'ye yaptığı ağzına fermuar çekme hareketinden tiksinimişti. Emlakçılığı bıraktıktan sonra bir yirmi üç yaş altı bisiklet takımı kuran Vaughters, takımındaki gençlerin profesyonel hayatta ilaç kullanmaya ve yalanlarla yaşamaya yönelecekleri aklına geldiğinde dişlerini sıkıyormuş.

Vaughters 2004 sonbaharında eşyasını toplayıp güneye, Colorado Springs'e gitmiş. Karısıyla oğlunu Broadmoor Oteli'nde bırakıp içinde düşmanla işbirliğine girdiği duygusu, USADA merkezine yollanmış.

USADA'nın başkanı Terry Madden ve hukuk müşaviri Travis Tygart'la görüşmüş. Madden sorarken, Tygart not tutmuş.

"Sadece doğru yolda olduğunuzu söylemek istedim, Mr. Tyler," demiş Vaughters.

"Sen doping yaptın mı hiç?" demiş Madden. Tygart notlarından başını kaldırmış. Vaughters yanıt vermemiş.

Bunun üzerine Madden, "Söylemeyeceksin herhalde," demiş. Vaughters susmaya devam etmiş.

"Peki, niye bizi aradın öyleyse?"

Vaughters iki yetkiliye EPO'da mikro-doz uygulamasını, bisikletçilerin ufak miktarlarda EPO'yu uzun süreye yayarak alıp nasıl yakalanmamayı başardıklarını anlatmış. Doping yapanları enselemenin en iyi yolunun ya sabah ilk iş ya da gecenin sonunda teste sokmak olduğunu söylemiş. Ayrıca bisikletçilerin küçük miktarlarda steroit almak için günlerce testosteron plasterleri kullandıklarını da açıklamış.

Madden dinlemiş, Tygart yazmış.

Madden, kurumun bisiklet sporunun temizlenmesine yardım etmek isteyeceğini söylemiş. Vaughters kendisinin de istediğini ama buluşmalarının gizli tutulması gerektiğini belirtmiş.

Vaughters, dopinge karşı ses çıkaranların –Bassons’lar ve Si-meoni’ler– başına gelenleri biliyordu. Kamu önünde Armstrong tarafından mahvedilmek istemiyordu. Gençlerden oluşan bir takımı vardı.

Armstrong, anti-doping kurumunun dikkatini çoktan çekmişti. Ama özellikle bir olay, USADA’nın kuşkularını yoğunlaştırmıştı. O yıl, Hamilton’ın Vuelta’da yapılan testinin pozitif çıktığı sıralarda Armstrong’un temsilcisi Bill Stapleton, USADA’yı arayarak Armstrong’un kurumun anti-doping çalışmaları için 250.000 dolar bağışlamak istediğini söylemişti.

Tygart telefonu kapadıktan sonra Madden’in ofisine gitmiş. Birbirlerine bakıp sıırtmışlar. “Böyle bir şey mi oldu yani şimdi?” demiş Tygart. “Ne oluyor yahu?”

BEŞİNCİ KISIM

AMERİKAN KAHRAMANININ YALANLARI

15. BÖLÜM

Tygart, Vaughters'ın sırlarını USADA'ya ifşa ettiği 2004 sonbaharına kadar ne bisikletle ne de bisiklet sporunun upuzun doping geçmişiyle ilgilenmişti. Jacksonville'de yaşayan aileden avukat bir avukatın, beyzbol türü sporlara meraklı oğluydu. Ataları, milyonlarca Amerikalı göçmenin başından geçen müthiş hikâyelerden birinin kahramanlarıydı: Lübnan'dan Kuzey Florida'ya tutkularından başka hiçbir şeyleri olmadan göçmüşlerdi. Çocuklarına, çocuklarının kendi çocuklarına öğrettiği şeyi, hayatta kestirmeye sapmamayı, Hristiyan değerlerine inanıp çok çalışanların başarıya ulaşacağını öğretmişlerdi.

Travis Thompson Tygart, spor programları ülke çapında tanınan Bolles Lisesi'nde okumuştı. Okulda, eyalet şampiyonu beyzbol ve basketbol takımlarında oynamıştı. Beyzbol takımındaki arkadaşlarından biri, Atlanta Braves takımında Büyükler Ligi yıldızlığına uzanacak ve dünyanın "Chipper"* lakabıyla tanınacağı bir şöhret olacak Larry Jones'tu. Tygart ve Jones, steroidlerin neler yaptığını, kasları artık atışları zorbela yapabilmesine izin verecek ölçüde şişip gerginleşmiş bir rakip atıcı gibi çeşitli örneklerle görmüşlerdi.

Tygart performans artırıcı ilaçlarla ilk defa son sınıf sezonuna hazırlanırken karşılaşmış. Bir gece kuzeniyle spor salonunda çalışıyorlarmış. Salon her yanına dağılmış çeşitli ağırlıklar ve halterlerle dolu, izbe bir yermiş. Ama canın çıkana dek çalışmaya

* Beyzbol yıldızı Larry Jones'a "hık demiş burnundan düşmüş" anlamına gelen lakabını beyzbol antrenörü ve öğretmen babası ve diğer aile üyeleri vermiş. (ç.n.)

çok uygun bir ortammış. Tygart, salonun et kafalı vücut geliştirmecilerinden birinin yanlarına gelip, “Sıkı çalışıyorsunuz ha,” dediğini hatırlıyor.

“Öyle,” demiş Tygart. “Daha kuvvetli olmaya uğraşıyoruz.”

“Başka ne yapıyorsunuz?”

“Vuruş antrenmanları.”

“Başka?”

“Nasıl başka?”

“Biliyorsunuz bazı ilaç takviyeleri var... Çok iyiler, işinize yarayabilirler.”

Tygart şaşalamış. Tamam, daha iri, daha kuvvetli olmak istiyormuş. Hem hangi liseli sporcu bunu istemezdi? Uzun boylu ve ince yapılmış; üçüncü kaleci pozisyonunda oynuyormuş. Et kafalının steroidlerden bahsettiğini anlamış. Önce kuzenine, sonra et kafalıya bakmış.

“Yok, sağ ol,” demiş. “İyiyiz böyle biz.”

Ahlak kurallarına bağlı ve doğuştan lider özellikli Tygart, lise son sınıfta ve felsefe okuduğu Chapell Hill'deki Kuzey Carolina Üniversitesi'nde öğrenci birliği başkanlığı yapmış. Üniversitede bir yaz Florida Eyalet Başsavcılığı'nda staj yaparken “hükümet israfı” bahanesiyle stajı bırakmış. Ana arşivde çalışması gerekenlerin mesai saatlerinde bilgisayar oyunları oynadıklarını keşfetmiş. Söz konusu çalışanlar, arşivin giriş kapısına biri geldiğinde uyarın ve bu sayede çalışıyormuş gibi görünmelerini sağlayacak zamanı kazandıran bir düzenek yerleştirmişlerdi. Çalışanlarına oyun oynasınlar diye maaş ödeyen bir devlet kurumunda çalışmayı kendine yediremedi. İstifasına protestosunu da eklemiş.

Tygart üniversitedeyken bile bisiklet sporunu bilmiyordu; ne Fransa Bisiklet Turu'ndan ne de Lance Armstrong'dan haberdardı. “Festina” adıyla bilinen skandalı hiç duymamış. Ama beyzbola dair ne varsa biliyordu. Üniversite liginde oynadı. Evlenip öğretmenliğe başladıktan sonra 1995'te eski lisesi Bolles'ta antrenörlük de yapmaya başladı.

Birkaç sene sonra Dallas'taki Güney Metodist Üniversitesi'nin hukuk fakültesine girdi. İkinci yılının yazında Houston'daki Jones Day adlı büyük firmada çalıştı.

O yaz, beyzbol toplarını neredeyse uzaya dek fırlatan ve Büyükler Beyzbol Ligi'nin bir sezonda sayı yapma rekorunu kovalayan Mark McGwire ve Sammy Sosa'nın meşhur yazıydı. Amerika'nın çoğu aniden karşılarına çıkıveren tarihi sezonu ağızları açık seyrediyordu.

Ama on sene öncesinde kurallara sımsıkı bağlı bir lise öğrencisiyken size de ter kokulu bir spor salonunda steroit teklif edilseydi siz de 1998 yaz sezonunu o kadar sevmeyebilirdiniz. Chipper Jones'un liseden takım arkadaşı olsaydınız ve Büyükler Ligi oyuncularının avantaj elde etmek uğruna neler yaptıklarına dair tonla hikâye dinleseydiniz birden fazla sayı turu atılan maçların ve coşkulu basın toplantılarının ardında neler yatıyor olabileceğine dair nahoş hislerle dolup taşabilirdiniz.

Dolayısıyla McGwire ve Sosa, Amerika'nın gözde evlatlarına dönüşür ve televizyonlar vuruşlarını göstermek için yayınlarına ara verirken Tygart'ın kuşkuculuğunu hoş görebilirdiniz. Tygart beyzbolu, dostlarına, "Herhangi bir şey kullanmadan bunları yapmaları imkânsız," diyecek kadar iyi biliyordu.

Sporu seviyordu gene de. Spor konusunda iki makale yazmıştı. Biri, lisesindeki beyzbol takımının tesisleriyle softball* takımıninkileri karşı karşıya getiren bir sporda eşitlik davası, diğeryse Batı Teksas'taki futbol sahalarıyla ilgili bir anti-tröst ve yer değiştirme davası hakkındaydı. Bir defasında arkadaşı Chipper'a spor ajanı olabileceğini söylemişti. Chipper Jones cevaben yapmamasını, o işlerin "pis" olduğunu söylemişti.

Tüm bunlara karşın, Festina takımı 1998 Fransa Bisiklet Turu'ndan kovulduğunda ve Posta Hizmetleri'nin bisikletçileri ve doktoru yakalanma korkusuyla doping malzemelerini tuvaletlere döktüklerinde Tygart'ın dört sene sonrasında hepsine dalacağından hiç haberi yoktu.

* Beyzbolun daha büyük bir topla daha ufak bir sahada oynanan bir türü. (ç.n.)

• • •

Genç ve canı sıkılan kurumsal hukukçu Travis Tygart, 1999 sonlarında bir gün, ülkenin dört bir yanında iş olanakları vaat eden bir web sitesine girmiş. Sitenin arama motoruna “spor hukuku” yazmış.

Karşısına Amerika Birleşik Devletleri Anti-Doping Ajansı diye bir şeye hizmet veren Holme Roberts & Owen adlı bir hukuk firması çıkmış.

USADA bisiklet sporundaki doping sorununu dünyaya ifşa eden Festina skandalından doğmuştu. Festina öncesinde doping kuralları farklı ve çeşitliydi. Her olimpiik sporun uluslararası federasyonu kendi kurallarını belirlemişti; kendi testlerini uyguluyor, kendi davalarına bakıyordu. Kurallarını uygulamada Uluslararası Bisikletçiler Birliği (UCI) kadar hoşgörölüsü yoktu.

Anlaşıldığı veya görüldüğü kadarıyla UCI, testleri pozitif çıkan bisikletçilerin cezalarına kariyerlerine, bisiklet sporu için geçmişte neler yaptıklarına ve bir anti-doping uzmanının deyişiyile, “Nenelerinin kiralarını falan ödeyip ödemediklerine,” baktıktan sonra karar veriyordu. “Kontrolü ellerinde tutmak istiyorlardı. Esneklik istiyorlardı ve şeffaflığa pek hevesli değillerdi.” UCI bu konuda tek değildi ve ulusal olimpiyat komiteleri yıldızlarını lekesiz tutma peşindeydi. Bu yüzden Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) işleri daha nesnel ya da en azından daha nesnel görünür kılmak için bir girişimde bulundu.

IOC, Festina’dan sonra 1999’da ilaç testi kurallarını standartlaştırmak için Dünya Anti-Doping Ajansı’nı (WADA) kurdu. WADA’nın anti-doping yönetmeliği 2004’te devreye girdi. Armstrong o zamana kadar Fransa Bisiklet Turu’nu beş kere kazanmıştı.

USADA, Amerika Birleşik Devletleri Olimpiyat Komitesi ve Kongre’nin verdiği yetkiyle ABD dâhilinde olimpiik sportlardaki tüm anti-doping meseleleriyle uğraşmak üzere 2000’de faaliyete başladı. Ayrıca WADA’nın yönetmeliğini de devreye sokması bekleniyordu.

Finansmanının büyük kısmı Beyaz Saray Uyuşturucu Kontrol Politikası Ofisi'nden gelmekle birlikte, USADA bir devlet kurumu değildi. Bütçesi Kongre'den geçiyordu ve dolayısıyla yaptıklarından hoşlanmayan güçlü kuruluş ve bireylerin karşı lobi faaliyetlerine açıktı. Zamanı geldiğinde Armstrong bile USADA bütçesinin kısılması hatta belki toptan kaldırılması gerektiğini öne sürecekti.

Tygart o gün gördüğü iş ilanına başvurmuş ve Holme Roberts & Owen'da işe başlamış. ABD Olimpiyat Komitesi'nin, Profesyonel Rodeo Kovboyları Birliği'nin ve basketbol, voleybol ve yüzme federasyonlarının işlerine bakmış. Ancak en çok ilgisini çeken, USADA'nın anti-doping konusunda yaptıklarıymış. İki buçuk yıl kadar sonra USADA'da hukuk işleri müdürlüğüne getirilmiş.

2002 sonbaharında yeni ofisine girdiğinde karşısında Lance Armstrong'u Avrupa'daki şoselerden birinde bisiklet sürerken gösteren, çerçevelenmiş bir poster bulmuş. Posterde Armstrong'un meşhur sözleri de yazılıymış: "Ne mi kullanıyorum? Günde altı saat kan ter içinde bisikletimi kullanıyorum. Siz ne kullanıyorsunuz?"

Tygart, çalışma masasının arkasına poster asacak tiplerden olmamasına rağmen, posteri indirmemiş. Posterdeki dosdoğruluk hissi hoşuna gitmiş. Karısının ailesinde kanserliler varmış. Armstrong'sa, kanser koğuşundan çıkıp bisikletin en önemli yarışını, Fransa Bisiklet Turu'nu kazanan genç bir Amerikalıydı. Tygart hikâyenin, gelmiş geçmiş en müthiş spor hikâyelerinden biri olduğunu düşünmüş.

Birkaç hafta sonra Armstrong'la yolları ilk defa, Armstrong şikâyet amacıyla USADA'yı aradığında kesişti. O güne kadar Tygart'la Armstrong'un yaşları haricinde –ikisi de 1971 doğumlu– ortak hiçbir şeyleri yoktu. Biri itibarlı bir liseden mezun, diğeryse neredeyse lise terkti. Biri kilise müdavimi, diğeri agnostikti. Biri sıcak, birbirlerine sımsıkı sarılan bir ailede, diğeryse alkolizm, çapkınlık ve boşanmalarla dolu bir ailede büyümüşü.

Tygart, bisiklet sporunu incelemişti. Ayrıca USADA'nın başkanı Madden'dan ve Holme Roberts & Owen'in ortaklarından, WADA'nın anti-doping yönetmeliğinin neredeyse tümünü yazmış Rich Young'dan spordaki doping sorunu hakkında birçok bilgi edinmişti. Madden ve Young, Tygart'a dopingin bisiklet gibi dayanıklılık sporlarında yaygın olduğunu, USADA'nın yeni yarış dışı test uygulamasının dopingcilerden bazılarının yakalanmasını sağlayabileceğini söylemişlerdi.

Bu "habersiz" testleri yapabilmesi için USADA'nın, tüm olimpiik sporcuların nerede olduklarını sürekli bildirmelerine ihtiyacı vardı. Bu durum Armstrong ve şürekâsını ayağa kaldırmıştı. Seyahat ve çalışma programları sürekli değişen Armstrong'un, bütün yıl boyunca nerelerde olacağını USADA'ya bildirmesi imkânsızdı. Hiç makul değildi talep. Üstelik sporcuları başarısızlığa mahkûm edebilirdi çünkü testleri kaçırmak, doping kullanma suçu anlamına gelebilirdi.

USADA'ya girişinden sadece birkaç hafta sonra, açtığı telefonda bizzat Armstrong çıkmış karşısına. "Böyle saçmalık olmaz," demiş Armstrong. "Uymayacağız buna. Çat kapı eve gelip doping testi yapmak hiç doğru değil. Adil de değil."

Tygart, "Bak, arkadaşım," demiş, "seni suçlayan falan yok. Karşımda posterin duruyor. Hayranlarına işini temiz yaptığının garantisini vermemiz gerektiğini anlamalısın. Yarış dışı test, iyi bir şey. Çakalları yakalamanın en iyi yolu. Bu posterde dediğin gibi temizsen korkacak bir şeyin yok demektir."

Tygart diğer seçkin sporcuların başarı uğruna neler yapabileceklerini biliyordu. Seçkin sporculara takviye ve vitamin kisvesi altında performans artırıcı ilaçlar sağlayan Bay Area Laboratuvar Kooperatifi (BALCO) steroit soruşturmasından kaynaklanan doping davalarında yer almıştı.

Vurucu pozisyonunda oynayan beyzbolcu Barry Bonds ile kısa mesafe koşucusu Marion Jones, BALCO'dan doping ilaçları alan sporculardan ikisiydi. Skandalda yakalanan bir diğer sporcuysa dünya şampiyonasında gümüş madalya kazanmış kadın

pist bisikletçisi Tammy Thomas'tı. Thomas, 2002'de testlerinde steroit çıkmasının ardından spordan ömür boyu men cezası almıştı.

Gelmiş geçmiş en tuhaf doping davalarından biriydi; Thomas masumiyetinde ısrarcıydı ama daha ilk bakışta akla tersi geliyordu. Geniş omuzlu, kaslı Tammy Thomas'ın sakalları vardı; saç hattı gerilemişti ve sesi kalındı.

Sadece Thomas davasını düşünmek bile Tygart'ın bisiklette büyük doping sorunları yaşandığını ve Armstrong'un temiz olmayabileceğini anlamasına yetmişti. Özellikle Posta Hizmetleri takımından kuşkulanasına yol açansa takımın eski bisikletçilerinden pek çoğunun testlerinin pozitif çıkmasıydı. Söz konusu testlerden bazılarını USADA, bazılarınıysa UCI yapmıştı.

Kirk O'Bee'ye 2002'de yapılan testte testosteron çıktı. Testinde kan nakli bulguları çıkan Hamilton kurtulmak için çılgıncasına mücadeleye girdi ve iki yılı bulan süreç, Tygart'ın epey vaktini heba etti. Başkaları da olacaktı.

Tygart, Armstrong'un kanserden kurtulup cesaretle Tur'ları kazanmasına ne kadar inanmak isterse istesin, Armstrong'un doping yaptığına yönelik gittikçe artan ipuçlarını görmezden glemeyecekti. Tygart, dopingli yakalanan eski Posta Hizmetleri bisikletçilerinin hepsini profesyonel bisiklet sporunda ilaç kullanımı konusunda konuşturmaya çalışmış. Günün birinde doping yapıp yapmama seçimiyle karşılaşabilecek genç bisikletçilerin iyiliği için birilerinin bisiklet sporu ve eski takım arkadaşlarına dair gerçekleri söylemesini istiyormuş.

Hamilton'ı yarıştığı takımlarda yapılmış olması muhtemel doping konusunda konuşmaya ikna etmek için, "Bunu tek yapmanın sen olmadığını biliyoruz," demiş. Hamilton, Tygart'ın kendisini Armstrong'u satmaya ikna etmeye uğraştığını zannederken, Tygart bir defa bile Armstrong'un adını anmamış. Olta atıyormuş, evet ama Hamilton gibi sporun konuşmama kuralına sadık yarışçılar, yemi yutmuyormuş.

Armstrong'un en azından kâğıt üzerindeki antrenörü Chris Carmichael, bisikletin kahramanından kuşkulanası için epey

sebeptir sunmuş. Tygart ile Carmichael, çocuklarının aynı okula gittiği Colorado Springs'ten tanışıyorlarmış. Çocuklardan birinin doğum günü partisinde, iddiaya göre Carmichael, Betsy Andreu'nun, Armstrong'un doping yaptığını itiraf ettiğine dair iddiasından laf açmış. Tygart bunun ardından Carmichael'ın, Betsy Andreu'yu ciddi ölçüde "kötülediğini" öne sürüyor. İddia ettiği hakaretler "öyle boyuttaymış" ki Tygart, Carmichael'ın savunmada aşırı abartıya kaçtığını düşünmüş. "Daha fazlası olduğunu anlamak zor değildi çünkü aksi durumda öyle davranmazdı," diyor. "Eve döndüğümde karıma, 'Neyi benden uzak tutmak istedi bu?' dedim.

Bunların hiçbiri herhangi bir hususu kanıtlamıyordu ama hepsi bir arada Tygart'ın ilgisini çekmişti. Armstrong hayranları arasında pek tutulan, kanserden kurtulmuş birinin sırf daha hızlı gitmek uğruna ilaç kullanmayacağı görüşüne hiç inanmıyormuş.

Tygart, "Şahsen ben ölümün eşğine gelsem ve feci bir durumdan geçip sonunda ateist olsam," diyor, "yarın olmayacağı için hayatta işime yarayacak ne varsa yapardım. İnsanlara adil davranmak, dürüst olmak ya da başkalarının iyiliği için kendimi feda etmek gibi, hangi dine inanırsak inanalım uyguladığımız temel ahlaki değerlerin önemi kalmazdı. Hiçbir ahlaki sınırlamam olmazdı. Mantıken varacağım kafa yapısı şöyle bir şey olurdu: 'Hiçbir şey umurumda değil. Kazanabileceğim, elde edebileceğim ne varsa elde edeceğim.'"

Tygart, yıllar geçtikçe ve Armstrong aleyhindeki deliller arttıkça bunları kendi kendisine hatırlatıp durmuş hep.

16. BÖLÜM

Tyler Hamilton kendine güzel bir hayat kurmuştu. Karısı Haven'la birlikte Colorado Boulder'daki bir kanyonun kenarına kondurulmuş, sarayı andıran bir evde oturuyordu. Evin arka pencereleri, Continental Divide'in karlı doruklarına uzanan yemyeşil tepelerle dolu, nefis bir manzaraya bakıyordu.

Olimpiyatta kazandığı altın madalya evin salonunda, sırtan, tahta bir geyiğin boynunda asılı duruyordu. Geyiğin yanında, içinde köpeği Tugboat'un külleri, kapağında kuyruğundan bir tutam tüy bulunan bir kutu vardı. Testinde başka birinin kanıyla doping yaptığının ortaya çıkmasından iki ay sonra Hamilton, "Hayatımın en kötü zamanı. Her şeyi yitirebilirim, demişti.

Posta Hizmetleri, Armstrong'un bırakmadan önce yedinci defa Fransa Bisiklet Turu'nu kazanıp rekor kırması için hazırlanırken, Hamilton adını temize çıkarma mücadelesindeydi. Başka birinin kanıyla asla nakil yaptırmadığında ısrarcıydı. Bana, bunun çok gülünç bir fikir olduğunu çünkü AIDS kapmaktan ve hastalığı karısına geçirmekten çok korktuğunu söyledi.

Haven Hamilton, kocasının doping testinin pozitif çıkmasından kısa bir süre sonra internetteki blogunda (believetyler.org) test sonucunun hatalı olduğunu öne sürmüştü. Söylediğine bakılırsa o yaz, olimpiyat öncesinde Tugboat'ın başına gelenler yüzünden ikisi de kan naklinden tiksinişlerdi. Köpek, yaşadığı iç kanamada kanının yarısını yitirmişti ve yapılan nakillerin ikincisinden sonra ve ölümünden önce yünün tek tarafına felç inmişti.

Haven sitesinde, “Kan naklinin tehlikeleri aklımızda henüz bu kadar tazeyken, Tyler’ın bir başkasından kan alacağını düşünmek saçmalaktır,” diye yazmıştı.

Tyler Hamilton’ın söyledikleri kısmen doğrudu. Başkasının kanını değil, kendininkini kullanmıştı ama Fuentes ya da yanındaki çalışanlardan biri, kan poşetlerini karıştırmıştı. Posta Hizmetleri programıyla karşılaştırıldığında, organizasyon adeta Keystone Polisleri* tarafından idare ediliyormuş gibi görünüyordu.

Armstrong en iyisini istiyordu ve Posta Hizmetleri’nin takıma akıttığı para sayesinde, hedeflerine ulaşmak için istediği her türlü organizasyonu yapabiliyordu. Yarışçılar, başta del Moral ve Ferrari, hepsi doping uzmanı doktorların gözetimindeydi. Gene anlaşıldığı kadarıyla takım üyeleri yıllar boyunca kanlarını alıp saklayabilmesi için eğitilmiş bir doping kontrol görevlisini görmeye Belçika’ya gidip gelmişlerdi.

Takımın kârlı sponsorluk sözleşmeleri vardı ve Landis’in söylediğine göre, doping rejimleri için gerekli nakdi bisiklet satarak elde ediyordu.

Landis bu “nakit karşılığı bisiklet” meselesini 2004’te öğrenmiş. 2004 Mart’ında, Fransa’da koşulan sekiz günlük bir yarış kazanacak konuma geldiği sırada bisikletinin kadrosu kırılmış. Yeni bir bisiklet istediğinde Bruyneel takımın elinde yeni teçhizat alacak para bulunmadığını söylemiş. Landis, Armstrong özel jetle uçabiliyorken diğer bisikletçilere neden sürekli yeni teçhizat verilmediğini merak etmiş.

Landis sponsorları arayarak ne kadar teçhizat sağladıklarını sormuş. Çünkü kullandıkları teçhizatlar ya yeterince iyi değilmiş ya da eskiceymiş. Trek’i aradığında şirketten takımın elinde yılda 120 bisiklete yetecek miktarda teçhizat ve bisiklet olması gerektiğini öğrenmiş. Landis, sadece 2004’te 60 bisikletin kaybolduğunu hesaplamış. Her biri aşağı yukarı 3.000 dolardan,

* 1912-1917 arasında Keystone Film Şirketi’nin yaptığı sessiz filmlerde boy gösteren hayali polis kuvvetleri. Başta Charlie Chaplin, pek çok komedyenin filminde yer almışlardır. “Keystone Polisleri” deyişi günümüzde her türlü grubun, özellikle büyük çaba ve enerji harcadıktan sonra yaptığı hataları yahut grup üyeleri arasındaki uyumsuzluk ve iletişimsizliği eleştirmede kullanılmaktadır. (ç.n.)

180.000 dolarlık nakit. Birden ampul yanmış: *Demek takım, doping parasını böyle çıkarıyor*, diye düşünmüş. Sponsorların dolaylı yoldan ve bilmeden takımın kullandığı ilaçların parasını ödediğini kavramış.

İddiaya göre Bruyneel, Landis'in sponsorları aramasına, takım idarecisini atlayıp iş çevirmesine çok sinirlenmiş. Çok soru sormuş Landis. Sponsorların teçhizatların takıma gitmiyorsa nereye gittiğini düşünmelerine yol açarak bisiklet sporundaki doping programlarını dünyadan gizleyen adı konmamış sessizlik kuralını çiğnemeye çok yaklaşmış.

Gene iddiaya göre, sesini kesip işine bakmaması yüzünden cezalandırmak amacıyla Bruyneel ve Armstrong, Landis'in kan poşetlerinden birini tuvalete atmışlar.

Landis tüm bunlara rağmen Armstrong'un Fransa Bisiklet Turu'nu altıncı kez kazanmasına yardım etti. Ama bir daha Posta Hizmetleri'nde yarışmadı.

Hamilton USADA'yla iki yıllık hukuk savaşındayken, Landis, Phonak takımına geçti. Hak ettiğine inandığı liderlik konumuna nihayet ulaştı.

Ama Phonak'ın güvenli, takımca yürütülen bir doping programı yoktu; Hamilton'ın İspanyol doping doktoru Fuentes'i kullanması bunu kanıtlamıştı. Ama Landis umursamamış. Armstrong'un yanından ayrılıp vasatlığa ya da daha kötüsü pozitif çıkan testlere düşen eski takım arkadaşları gibi olmayacağını, Fransa Bisiklet Turu'nu temiz kazanabileceğini düşünüyormuş.

Landis'in ilk destekçilerinden biri, pek çok bisikletçinin enerji verimlerini ölçmek için bisikletlerinde kullandıkları elektronik aygıtı üreten Saris Cycling Group'tu. Bisiklet dünyasında Posta Hizmetleri'nin parası ve bilgisi olmadan yolunu bulabilmesine yardım için şirket, Colorado Üniversitesi'nde egzersiz bilimleri doktorası yapan Allen Lim'i, Landis'in fizyoloğu olarak işe aldı.

Eski bir bisiklet yarışçısı olan Lim, Saris'in güç-ölçerini doktora araştırmalarında kullanmıştı ve akademik çalışmalarını somut deneyimlere dökmek istiyordu. Yeni işi sayesinde üç haftalık Tur

boyunca dünyanın en başarılı bisikletçilerinden birinin kuvvet profilini ve enerji harcamasını analiz edebilecekti. Bildiği kadarıyla şimdiye dek bunu yapan çıkmamıştı.

Kendisini “Filipinler dengeme sıska, inek öğrenci tipli bir Çinli” diye tarif eden Lim’in ailesi, Lim henüz iki yaşındayken Los Angeles’a göç etmişti. ABD’nin sunduğu eğitime devam ederken iki trajedi yaşamıştı. Babası bir yemekte boğularak can vermişti. Çok yakın bir arkadaşısı Brezilya seyahatinde tecavüze uğramış, Boulder’a kokainman dönmüştü.

Lim, Landis’le yarışlar hakkında derinlemesine ilk defa Ocak 2005’te, Landis’in Kaliforniya’daki evinde buluştuklarında konuşmuş.

Landis, “Bu yıl Tur’da şansımı nasıl görüyorsun?” diye sormuş.

“E, şey, geçen seneki derecene ve performansına ve şimdi takım kaptanı olmana bakarsak... Beklemediği soru karşısında bocalayan Lim, toparlanmaya çalışmış. Landis dimdik bakıyormuş. “Tur’da ilk beşe girmen müthiş olur. Hedefin bu olmalı.”

Sinirlenmiş Landis. “Siktir git!” demiş, “Siktiğimin Fransa Bisiklet Turu’nu kazanacağıma inanmıyorsan defol buradan! Kazanacağım çünkü!”

Afallayan Lim cevap verememiş. Ama Landis köpürdüğü hızla sakinleşmiş. Lim, Landis’in bu ruhsal iniş çıkışlarını daha çok görecekti. Sakinleşen Landis, “Bak,” demiş, “Tur’u kazanacak gibi çalışmazsak, Tur’u nasıl kazanacağımızı hiç öğrenemeyiz.”

“Peki, peki,” demiş Lim. “Tur’u kazanabileceğine inanıyorum.”

“İşte bu kadar! Duymak istediği buydu.”

Küçüklüğünde Menonit kilisesi, kilisenin öğretilerini sadece inanca dayanarak kabul etmesini istediğinde reddetmişti Landis. Oysa şimdi, belki bilmeden, kilisesinin yıllar önce öğrettiğini uyguluyor, Allen Lim’den *sadece inanmasını* istiyordu.

Lim, 2005 Fransa Bisiklet Turu’ndan iki ay önce, Mayıs’ta, Landis’le çalışmaya başlamak için Girona’ya gitmiş. Aynı dairede kalmışlar ve ilişkileri güçlü bir ikili olmuşlar. Yalnız başlarda

Landis, “Sence rakım antrenmanları, kan dopingi kadar etkili olur mu?” diye sormuş.

Lim, Landis’in daima temiz yarıştığını zannediyormuş. Ama soru karşısında işkillenmiş. “Landis ne demeye ‘kan dopingi kadar etkili’ bir yöntem bulmak istesin? Daha önce kan dopingi mi yapmış?” yollu düşüncelere kapılmış.

Daha sonraları Landis, Lim’e, Posta Hizmetleri’nin doping programında yer aldığını itiraf etmiş. Armstrong’un kendisini nasıl ikna ettiğini anlatmış. Bir antrenman sürüşünde bir türlü yetişip ayak uyduramayınca, Armstrong, “Böyle debelenmene gerek yok,” demişti. “İstiraptan kurtarabilirim seni.”

Hikâyeyi anlattıktan sonra Landis, “Lance’in elinde programını koruyan bir sürü tip var,” demiş. “Sense tek başınasın.”

O ana kadar Lim’in bisiklet sporunda dopingin varlığından haberi yokmuş. Oysa şimdi Landis, başarıya ulaşan herkesin muhtemelen doping yaptığını söylüyormuş.

“Kurulu bir sistem var,” demiş Landis, “hiçbirini istemiyorum ama ben. İhtiyacım yok o şeylere; temiz kazanabilirim.”

Landis, Bruyneel’in 2004’te kanını, sürekli dik başlı davranmasını cezalandırmak için tuvalete attığını ve buna rağmen yarışı saygın bir dereceyle yirmi üçüncü bitirebildiğini anlatmış. Landis’in dopingsiz bu kadar iyi bir derece alması Lim’i cesaretlendirmiş.

Landis ayrıca Lim’e, takım doktorunun özel bir hap verdiğini de söylemiş. Hapı içtikten sonra müthiş performans göstermişti. Doktor ertesi gün bir hap daha verince Landis hapı içmeden saklamış. Hapı memlekete getirip içindekileri buldurmak fikri varmış aklında. Ardından aynısını yapacak, hap üretip satacak, milyonlarca dolar kazanacak ve belki de hayatı boyunca Tur’u her sene kazanacaktı.

Ama test sonucunda hapın içinde tek bir şey çıkmış: şeker. Hap, *plasebo*’ymuş.

Landis, Lim’e, gerçek bir doping hapıyla daha fazla para kazanabilecekken şeker hapı verilmesine mi yoksa hapı üretip zengin olamayacağına mı kızsın, bilemediğini söylemiş.

Lim, dinlediği çılgınca hikâyelerde olumlu yan aramış. Landis'in Armstrong'un takımında yaşadıklarını açıkça anlatması hoşuna gitmiş. Ayrıca Landis'in, sonunda dopinge dönecekmiş gibi görünmesine rağmen performansını artırmak için yasal ve doğal yöntemler aramasına da sevinmiş.

26 Mayıs'ta Landis, "Çinli"den -Lim'e taktığı pek nahos la- kap- bir randevu için kendisini Girona'dan 435 kilometre uzak- taki Valencia'ya götürmesini istemiş. Avrupa'ya daha önce hiç gelmemiş Lim, heveslenmiş. "A, ne güzel! Valencia'ya gidiyo- ruz!" demiş. "Daha önce hiç gitmemiştim. Sahiden portakalı bol muymuş oranın? Ha-ha!"

Ama Lim, Valencia'da sadece bir spor kliniği görebilmiş. Landis kliniğin yanındaki bir otoparkta bekletmiş Lim'i. Bir saat geçmeden kolunun normalde kan alınan yerinde bir yara ban- dıyla geri dönmüş. Lim, gördüğünden hiç hoşlanmamış.

"Ne bu? Ne oluyor?" demiş.

Gergin ve ürkmüş bakan Landis tereddüt etmiş. Lim, bir ne- dendен suçluluk duyduğunu hissetmiş.

Bir dakikalık suskunluğun ardından Landis, eski Posta Hiz- metleri doktoru del Moral'le görüştüğünü, doktorun kanını al- dığını ve Tur'da kullanmak üzere klinikte muhafazaya kaldırdı- ğını söylemiş.

Plana göre Landis kanını Tur'dan hemen önce alıp Fransa'ya, kayınpederi David Witt'in oturduğu Grenoble'a götürecekmış. Witt kanı, Tur kentten geçene kadar saklayacakmış. Kan Lan- dis'e Grenoble'da, yarışın Alpler'e yönelmesinden bir gün önce nakledilecekmiş. İlave kan sayesinde performansı coşacakmış.

Landis, kan dopinginin son anda aklına geldiğini söylemiş. Tur'u ilaç veya kan nakli olmadan koşmak istemişti ama doping- siz yarışmanın riski çok fazlaydı. Kabahat ise Armstrong'daymış.

Landis bu lafların ardından Armstrong'u geçmek için neden dopinge ihtiyacı olduğunu üç saat boyunca anlatmış.

Landis'in dediğine göre Armstrong'un dopingi, Avrupa'da üst düzey bisikletçiler arasında bir "silahlanma yarışı" başlatmış. Tüm takımlar Armstrong'un dayanıklılığını artırıp ağırlarını

köreltmek için bir sürü ilaç kullandığını biliyormuş. Kan dopingi yaptığını da. Landis, Armstrong'un tıbbi avantajını sıfırlamak, eşit şartlarda mücadele edebilmek için kendisine ve takımına karşı sorumluluğu bulunduğunu öne sürmüştü.

Buna karşın Lim ile Landis, dopingin gerekliliği üzerine tartışmışlar. Lim, Landis'in fizyolojisinin yeteneğiyle birleştiğinde yarışı temiz kazanmaya yetecek ölçüde üstün olduğunu, Posta Hizmetleri'nin seviyesine inip hileye başvurmaması gerektiğini öne sürmüştü.

Lim'in sözlerindeki sorunlu kısım, "hile" lafıydı. Profesyonel bisikletçiler, herkes yaptığı sürece dopingi hile saymıyordu ve herkes, kısmen Armstrong gayet iyi yaptığından, doping yapıyordu.

Landis, yaptığını savunmak adına Lim'e, bildiği kadarıyla Armstrong'un Posta Hizmetleri bünyesinde doping kullanışının geçmişini anlatmış. Armstrong'un 1999 Fransa Bisiklet Turu'nu ilk kazanışında doping yaptığını ve bir daha bırakmadığını söylemiş. Ayrıca bu durumun, kendisi gibi doğuştan olağanüstü özelliğe sahip yarışçılara haksızlık olduğunu da söylemiş.

Landis, belki çocukluğu boyunca pazarları iki, hafta içi bir defa dinlediği onca vaaz yüzünden, sıklıkla karizmatik bir vaiz havasına bürünüyormuş. Doping yapma ihtiyacını Armstrong'a karşı dinsel bir savaşa benzetmiş; kendisi Hristiyan azizi, Armstrong ile Bruyneel'se bisikletçileri günaha sokan şeytanlarmış.

"Bazen şeytanı yenmek için kanını içmek gerekir," demiş Landis.

Ardından gözlerinde yaşlarla babasının nasıl kendisini evlerinin foseptiğine sokup saatlerce temizlettiğini anlatmış. Ailesi anlamasın diye gece yarıları bisiklet antrenmanları yaptığını, sonralarıysa gündüz yarıştığı veya çalıştığında, Menonit inancına göre erkeklerin bacaklarının görünmemesi gerektiğinden hep bol eşofmanlar giydiğini anlatmış.

Landis, böylesi basit, böylesi yoksun büyümüş bir yarışçının, hilebazların ağababası Armstrong'u yenmek için bir şansı hak ettiğine inanıyormuş. Bisiklet sporundaki doping salgınının Posta

Hizmetleri'ndeki mafyamsı çeteye, takım üyelerine, idarecilere ve burunlarının dibinde dönenleri görmezden gelen sponsorlara dayandığını öne sürmüştü.

Girona'ya dönüş yolunda Landis, "Bunları ne sen ne de ben değiştirebiliriz," demişti. Armstrong'un başını çektiği gerçek ahlaksızları yenmek için ahlaksız yolu seçip hile yapmasının ahlaki görevi olduğuna inanıyormuştu.

Lim allak bullakmış; derhal evine dönmek istiyormuş ama Landis'i yalnız bıraktığında olacaklardan korkuyormuştu. Landis doping hakkında öyle akla ziyan şeyler söylüyormuştu ki Lim, avantaj kazanmak için tehlikeli şeyler deneyebileceğini düşünmüştü.

Öğüt almak için 1998'den 2001'e kadar Mercury takımında Landis'le çalışmış eski Posta Hizmetleri doktoru Prentice Steffen'a bir e-posta yollamıştı. Lim, Steffen'ın Posta Hizmetleri'nin doping programına başlamak için kendisini işten çıkarıp yerine İspanyol bir doktor alındığını iddia ettiğinden haberdarmıştı. Armstrong'un dopingciliğini ortaya çıkarmak için Landis'le Steffen'in birlikte çalışabileceğini düşünmüştü. Ayrıca Landis'in değişken ruh halleriyle başa çıkabilmek için tavsiye de istemişti.

Steffen Lim'e, eşit şartlarda mücadele için Landis'in doping yapmasının gerekmediğini söylemişti. Başka bir seçenek sunmuştu, Armstrong'a federal mahkemede dava açmayı önermişti. Doktor Steffen, takımla bağlantılı diğer kişileri –Hamilton, O'Reilly– federal davada müşteki olarak kendine katılmaya ikna etmeye çalışmıştı. Vatandaşlara hükümet adına dava açma hakkı ve finansal teşvik sağlayan Sahte Bildirimler Yasası kapsamına giren bu tür davalarda uzman, San Francisco'lu bir avukatla temastaymıştı.

Dediğine göre, Armstrong ile takımı idare eden şirketin –Tailwind Sports– Amerika Birleşik Devletleri Posta Hizmetleri'yle sponsorluk anlaşması yaparlarken dopingi bildikleri iddiasıyla dava açılacaktı. İddianame, dopinge dair bilginin sahtekârlık kapsamına girdiğini öne sürecekmiş. Ama Steffen'ın kendisine katılacak, ilk elden bilgi sahibi birine ihtiyacı varmıştı.

Lim dava açma fikrini anlattığında Landis, “Daha salakça bir şey duymamıştım,” demiş.

Lim, Steffen’a, Landis’in duygusal sağlığını hakkında da sorular sormuş. Landis, 2002’de Posta Hizmetleri’ne katılıp Zabriskie’yle daire paylaştığı dönemdeki gibi depresyondaymış. Tutar-sızlığı Lim’i ürkütüyormuş.

Açıklanamaz bir kederle boğuşur görünen Landis’in kendi kendine zarar vereceğinden endişe ediyormuş Lim. Steffen’a, “Bana Floyd deliymiş gibi geliyor,” demiş. “Gerçek profesyonel yardıma ihtiyacı var sanki.” Steffen içinse bunlar yeni değilmiş. Mercury’de çalışanların bir defasında Landis’in ne zaman intihar edeceğine dair bahis bile açtıklarını anlatmış.

Landis, Valencia Girona’dan dönükten sonra yatıp uyumuş ve akşamüzeri dörtte uyanmış. Uyku sersemi, Lim’in üsteleme-siyle depresyonundan bahsetmiş. Lim’e bir nörofizyoloji ders kitabı vermiş ve beyne dair bilgiler okumanın aşırı duygusal iniş ve çıkışlarını anlamasına yardım ettiğini söylemiş.

“Aslında senin işin, beni hayatta tutmak,” demiş. Şakaymış tabii ama Lim epey ürkmüş.

Ertesi gün Landis bisikletiyle antrenman yaparken Lim enerji verimini ölçmüş. Bir poşet dolusu kan vermesinin üzerinden yirmi dört saat bile geçmemişken Landis’in takatsiz olması gerekirmiş. Ama öyle yüksek dereceler ölçülmüş ki Lim, ilave alyu-vara gerek duymayacak denli güçlü olduğunu düşünmüş.

Ancak birkaç gün sonra Lim, daireye girdiğinde Landis’in EPO iğnesi yaptığını görmüş. Daha önce hiç öyle bir şey görmemişti.

“Kusura bakma,” demiş Lim. “Böyle bir şeye bulaşamam. Gidiyorum ben.”

“Yok, gitme,” demiş Landis. “Doping yapmaya karar versem bile senin benim için yaptığın hâlâ en önemli şey. Sensiz yapamam bu işi.”

Lim’in, antrenmanın dopingden daha önemli, dopingin-se hazırlığın ufak bir parçası olduğuna inanmasını istiyormuş.

Landis'e göre aradaki fark, Tur'a hazırlanırken Armstrong'un yanında on kat fazla adam olmasıymış.

"Gidersen hiçbir şeyim kalmayacak," demiş.

Lim, Landis'in yalvarmasına rağmen ertesi gün evine dönmüş. Her şey çok tuhaf ve ürkütücüymüş. Olayı, Landis'i, Armstrong'u ve bisiklete dair öğrendiği her şeyi USADA'ya anlatmak istemiş. Ama Landis gözünü korkutmuştu ve anti-doping ajansında ülkenin en sevilen sporcularından birinin karıştığı it-hamları soruşturacak cesaretle adam çıkacağından kuşkuluydu. Armstrong'un doping yapmasıyla ilgili ağzını açmaya cesaret edenleri –Bassons, Simeoni, O'Reilly, Walsh– kamu önünde nasıl ezdiğini de biliyormuş.

Haliyle kimseye bir şey söylememiş.

Lim Boulder'a döndüğünde Landis'e öfkeli, babasının ölümüyle annesinin girdiği bunalım ve yakın arkadaşının kokain bağımlılığı yüzünden üzgünmüş. Doktorasını almasına rağmen kirasını ödeyebilmek için ailesinden ve arkadaşlarından borç almak zorunda kalmış.

Derken postayla 7.000 dolarlık bir çek gelmiş. Çeki yollayan, Landis'in karısı Amber'mış. Lim iki arada bir derede kalmış. Para fazla değilmiş; sadece Landis'in bir iyi niyet gösterisiymiş. Ama Lim'i düşündürmeye yetmiş.

Dünya çapında bir bisikletçiyi çalıştırmak, Lim gibi göçmen çocukların karşısına sık çıkan bir fırsat değildi. Ayrıca Landis'i bırakıp gittiği için vicdanı sızlıyormuş. *Göz kulak olmuyorum diye başına bir şey gelirse*, diye düşünmüş. Yokluğunda kokaine düşen tecavüz kurbanı arkadaşı için zaten vicdan azabı çekiyormuş.

Sonunda çeki bozdurmuş, birkaç faturasını ödemiş ve Avrupa'ya uçak bileti almış. Ayrılışının üzerinden iki hafta geçmeden Girona'yadönmüş. Haziran ortasıymış. 2005 Turu'na birkaç hafta varmış. Landis'i daha da tuhaf bulmuş. Sinirli ve gerginken birden değişiyor, karizmatik davranıyor, esprileri art arda patlatıveriyormuş.

“Artık bariz manikdepresif belirtileri gösteriyordu,” diyor Lim. “Endişelerimde dopingin payı azalıverdi.” Landis hayatta kalabilmek için turu kazanmaya mecburmuş gibiydi.

Lim bu sefer kaçmak yerine kolları sıvamış. Landis her ne çeviriyorsa ve çevirecekse öğrenmek istiyormuş. Landis, Lim Colorado’dayken kan dopingi uzmanı olmaya karar vermiş. “Doktor Landis”in kendi kanını kendi çekeceğini ve tüm doktorlardan da iyi yapacağını söylemiş.

Dediğine göre, uzman olmaya karar vermesinin sebebi, del Moral’e bıraktığı kanı kullanmak konusunda tereddüt yaşamasıymış.

“Muhtemelen hâlâ Lance’le çalışan o herifle anlaşma yaptığıma inanamıyorum,” dedim. “Ne salağım!”

Del Moral’in planı Armstrong’a çıtlatacağından ve Armstrong’un yoluna taş koymak için bir şeyler yapacağından endişeleniyormuş. Bu yüzden del Moral’in kliniğine tekrar gidip doktora kan naklini hemen, oracıkta yaptırmaya karar vermiş. Posta Hizmetleri’nde yarışmış bir diğer Amerikalı, Levi Leipheimer’in da del Moral’e kan bıraktığını öğrenince, onu da kanını almaya ikna etmişti.

Landis, del Moral’e gitmeden önce, kimseden yardım almadan kendisinden bir poşet dolusu kan çıkarmış. Del Moral’e bıraktığı kanın yerine lazım olmuş.

Lim, tam Landis nakil işini bitirirken içeri girmiş ve poşeteki kanı nereye koyacağını kestirmeye çalışırken paniğe kapılışını görmüş. Buzdolabında saklayamazmış çünkü ertesi gün karısıyla küçük üvey kızı Amerika’dan geliyorlarmış. Sonunda bir soğutucu, bir elektronik termometre, buz ve bir kutu portakal suyu almış. Meyve suyu kutusunun tepesini kesmiş, kan dolu poşeti içine koyup kutuyu buzla birlikte soğutucuya yerleştirmiş. Termometreyi de bir Ziploc poşetine* tıkıp soğutucuya koymuş. Del Moral’deki kanının yerine koyacağı kanı bu şekilde hazırlamış.

* Hava geçirimsiz plastik saklama poşeti markası. (ç.n.)

Ailesinin gelmesiyle birlikte evdeki stresi hepten artmış. Landis karısıyla gece gündüz kavga ediyormuş. Bu tür durumlarda Lim, ilkokul çağındaki küçük Ryan Landis'i alıp gezmeye çıkarıyormuş. "Çeneni kapa, Floyd'u kızdırma, Tur bitene kadar dayan, sonra kaç" Lim için plana dönüşmüş.

Landis çok geçmeden yeni bir projeye girişmiş: Alman Gerolsteiner takımında yarışacak Leipheimer'a kan dopingi yapması için yardım edecekmiş. Yarışın Montpellier'den geçtiği sırada birlikte nakil yaptıracaklarmış. Landis, Alpler için Grenoble yerine, Pireneler için Montpellier'de kendi kanıyla dopinge karar vermişti.

Böylece Landis ile Leipheimer kan dopingi kardeşi oluvermişler. Ama Armstrong seviyesinde incelikli, ayrıntılı değilmiş girişimleri.

Tur'un başlamasına on gün kadar kala Lim, iki yarışçıyı Montpellier'ye götürmüştü. Onları orada Landis'in kayınvalidesi ve kayınpederi, Rose ve David Witt karşılamış. David, planı gerçekleştirecek ekibe dâhilmiş. Lim, Landis'in kayınvalidesiyle gezmeye çıkarken, diğerleri işe koyulmuşlar. "Dr. Landis" Leipheimer'dan 500 cc –bir poşet– kan almış. Lim döndüğünde Landis'in, Leipheimer'a ait kan poşetini bir portakal suyu kutusuna, kutuyu da buzla birlikte soğutucuya koyarken görmüş. Leipheimer'ın kanı sonra otelin mini buzdolabında saklanacaktı. David Witt, Griona'ya gidip Landis'in kendisinden aldığı kanı alarak geri dönecek, Leipheimer'ınkinin yanına yerleştirecekti. Landis'in Tur'da kan dopingi planı nihayet gerçekleşiyormuş.

Ama Landis önemli bir malzemeyi unutmuş. Termometreyi koymak için Ziploc poşeti lazım olmuş çünkü elektronik termometre su geçirmez değilmiş ve kuru kalması lazım olmuş. Lim iki arkadaşı dükkândan dükkâna gezdirmiş. Landis ile Leipheimer'ın bozuk aksanlarıyla Fransızca poşet soruşları Lim'e, Pembe Panter filmlerinin ünlü karakteri Müfettiş Clouseau'yu hatırlatmış.

“*Est-ce que vous avez un sachet du Ziploc? Ziploc sac? Sac du Ziploc? Avez-vous?*”^{*} Öyle umutsuzluğa kapılmışlar ki bir seferinde trafikte sıkışınca Leipheimer camı indirip geçen bir yaya-ya, “*Excusez-moi, où est une supermarché? Je cherche pour un sachet Ziploc,*”^{**} demiş. Lim kıkırdarken, birden yanındakiler gibi deliliğe kanat açtığını fark etmiş. Sonunda Ziploc poşeti bulmuşlar ve aynı gece Girona’ya dönmüşler.

Landis üç gün sonra uçağa atlayıp Valencia’ya, del Moral’e bıraktığı kanı almaya gitmiş. Plan istediği gibi gitmemiş ama. Lim dönüşte onu görmüş; solgun ve halsiz görüldüğünü hemen fark etmiş. Derken ateşi çıkmış Landis’in. Kusmaya başlamış. İkisi de kabahatin kan naklinde olduğundan ve kanın bozulduğundan kuşkulunmuşlar. Başa gelebilecek en kötü şeyden, Landis’in ölebileceğinden de haberdarmışlar elbette.

“Derhal acile gitmeliyiz,” demiş Lim. “Doktora görünmen lazım. Hem de hemen!”

Landis reddetmiş. Tur şansını bozabilecek hiçbir şeyi, özellikle kan dopingi yüzünden hastalandığına dair haberlerin yayılmasını istemiyordu. Yarışa da zaten bir hafta kalmıştı.

Landis iki günlük ıstırabın ardından toparlanmış. Ama başının belada olduğunu biliyormuş. Bozuk kan yüzünden hematokrit seviyesi dibe vurmuş ki bu da Tur’a dezavantajlı başlaması anlamına geliyordu. Tek seçeneği, Tur’da doping amacıyla ayırdığı kanı kullanarak hematokrit seviyesini normale yükseltmekti. Kayınpederi de poşeti henüz Montpellier’ye götürmemişti zaten.

Landis kan poşetini alıp odasına çekilmiş. Kapıyı aralık bırakmış. Lim odanın önünden geçerken Landis’in bir köşeye büzülüğünü ve kan poşetinin duvara yapıştırılmış olduğunu görmüş. Kan, geldiği yere geri dönüyormuş.

Böylece elinde Tur’dakullanacak kan kalmayan “Dr. Landis”in iki kan dopingi planı da suya düşmüştü. İlkini, Armstrong’un

^{*} (Fr.) “Sizde bir Ziploc poşeti var mı acaba? Ziploc poşet? Ziploc’un poşeti? Var mı sizde?” (ç.n.)

^{**} (Fr.) “Affedersiniz, bir süpermarket nerede? Bir Ziploc poşet arıyorum.” (ç.n.)

del Moral'le ilişkisi yüzünden bozmuş, doktora bıraktığı kanı tekrar alıp hastalanmıştı. İkinci plansa birincide düştüğü durum yüzünden diğer kanı, alyuvar seviyesini daha Tur bile başlama-
dan normale çekmek için almasıyla bozulmuştu.

İşin tuhaf tarafı, Landis'in memnun görünmesiymiş. Kendi kanını aldıktan sonra dışarı çıkıp yağmur altında, çamurda antrenmana başlamış. Derken çiftlik ve bağlara yukarıdan bakan bir uçurum kenarına varmış. Lim arabadan seyrederken, Landis cıvılcıplak soyunmuş, giysilerini tortop edip uçurumdan aşağı fırlattıktan sonra öyle bir haykırmış ki Lim'in tüyleri ürpermiş.

"E, nasıldı bakalım Grenoble?" demiş Armstrong.

2005 Fransa Bisiklet Turu'nun ilk dağ etabı sırasında –Grenoble geçildikten sonra– Armstrong, Landis'e yanaşıp Grenoble'da kan dopingi yapacağını bildiğini ima eden bu cümleyi sarf etmiş. Landis, del Moral'in öttüğü çıkarımına varmış.

Şimdi anlaşılmıştı. Landis, Armstrong'un del Moral'i, Landis'in kanını bozmaya ikna ettiğini düşünecek denli paranoyaklaşmıştı.

Etap sonunda Lim'e, "Hani hastalandım ya," demiş, "ya Lance kanımı kurcalattığı için hastalandıysam?"

Armstrong, Landis'e bedensel zarar verecek bir şey yaparmıydı? Lim bilmiyor ama Landis'in öyle inandığına inanıyor. Landis 2013'te görüştüğümüzde bana, del Moral'den aldığı kanlarda sadece bir defa fenalaştığını ama nedenini bilmediğini söylemişti. Ama Lim'e göre, Armstrong'un olayda parmağının olma ihtimali, ona dair fikrini onaylamıştı: Landis, Armstrong'u düşmanı sayıyordu.

Lim birkaç gün sonra bir bisiklet turu şirketinde kılavuz olarak çalışan Vaughters'a rastlamış. Landis, yeni geliştirme takımı TIAA-CREF'te çalışmak üzere Vaughters'la görüşüyormuş. Lim konuşabileceği, tanıdık birini gördüğüne sevinmiş.

"Bu spor tam bir pislik yuvası, Jonathan," demiş Lim. "Dur, bak, sana son iki haftada başıma gelenleri anlatayım.

Vaughters bisiklet sporunun, Avrupa'da yarışmayı bıraktığı

2002'den sonra temizlenip temizlenmediğini sormuş. "Değişen bir şey yok," demiş Lim, "daha da beter şimdi.

Feci; resmen nükleer silahlanma yarışına döndü ama iki süper gücün kontrolünden de çıktı artık. Doping öyle yaygınlaştı ki bisikletçiler kendi atom bombalarını yapmaya kalkan küçük çocuklara dönüştüler. Hiçbir eğitim görmemiş ama plütonyum ulaşabilen küçük birer terörist hepsi adeta.

Lim, Landis'ten dinlediği Posta Hizmetleri hikâyelerini, kendi zamanında dopingin nasıl iyice karmaşık bir yapıya ulaştığını anlatmış.

Armstrong'un bisikletçilere kanı motorlu bir kuryeyle taşıttığını söylemiş. Kanı motosikletin soğutmalı küfesi taze tutuyormuş ve Landis'te fotoğrafları varmış.

Lim doping kültürünün iyice rekabete dayandığını, Landis'in, Armstrong'un söylediği, "E, nasıldı bakalım Grenoble?" cümlesinin Armstrong'un, Landis'in kan nakli yaptırdığını bildiği anlamına geldiğine inandığını anlatmış.

Vaughters, "Çılgınlık bu," diye düşündüğünü hatırlıyor.

Vaughters, Tur'dan iki gün sonra Frankie Andreu'yla mesajlaşmış. Vaughters'ın kullanıcı adı "Cyclevaughters", Andreu'nun-kiyse 'Fdreu'ymuş. Vaughters, Lim'in anlattıklarını aktarmış. Aralarında, çoğu Armstrong ve Posta Hizmetleri ekibi üzerine, bazıları doğrudan dopingle ilgili, toplam seksen üç mesaj gidip gelmiş.

CYCLEVAUGHTERS: Neyse işte, Armstrong tayfasıyla niye geçinemdim, bilmiyorum. Hayatımı kolaylaştırırdı, değil mi? Sostan hiç almadım değil, ha?

FDREU: Valla ben geçiniyorum, karım geçinemiyor. Armstrong ikimizden de nefret ediyor. Öyle kazanılacak durum değil; nasıl biri olduğunu biliyorsun işte. Takımdan ayrıldın mı ya da yanlış yaptın mı tamamen bittersin.

Vaughters, Crédit Agricole takımına gittiğinde "tüm takımların günde yirmi beş iğne yaptırmadığını" gördüğünü yazmış ve

Posta Hizmetleri'ndeyken yaptıkları yüzünden "vicdan azabı" çektiğini söylemiş. Crédit Agricole'da kimseye iğne yapılmadığını belirtip "Herkes yapıyor derken Lance'in palavra attığını o zaman anladım," diye yazmış.

Ardından Hincapie'in 2005 Turu'nda dağlarda gösterdiği beklenmedik başarıdan bahsetmişler. Hincapie tek günlük klasik yarışlarda uzmandı. Buna karşın Tur'un en ağır etabını kazanmıştı. Söz konusu etap, sadece en üst düzey bisikletçilerin yüksek hızla aşabildiği altı dağı kapsıyordu. Hincapie'in zaferi, kan dopinginin sporu nereye getirdiğinin örneğiydi. Zaferi, bir 100 metre koşucusunun maraton kazanması kadar akla gelmeyecek türdendi.

FDREU: Açıklasana bunu. Klasikçiden tırmanıcıya.

CYCLEVAUGHTERS: Bilmiyorum. George'a güvenmek istiyorum ama esas mesele, o takımdayken insana normal gelmesi.

Vaughters daha sonra Armstrong ile Bruyneel'in "geçen yılki Tur'da kötü yarışın diye Floyd'un mola gününe ayırdığı kan tuvalete attıkları" iddiasını ve Landis'in elinde, Tur'da yarışçılara kan taşıyan motosikletin fotoğraflarının bulunduğunu anlatmış.

FDREU: Delilik! Gittikçe alçalıyor her şey.

CYCLEVAUGHTERS: Öyle, karışık iş ama para olunca yapabiliyorsun.

Vaughters, Andreu'ya, "Lance'in herkesi nasıl kandırdığını açıklayabileceğini" "kontrollerden nasıl kurtulduklarının çok karmaşık olduğunu ama yeni bir ilaç falan kullanmadıklarını, sadece ayrıntılı planı gerçekleştirecek kaynağa sahip olduklarını" söylemiş. Lim'in anlattıklarını, 2004'te Armstrong'un takımındakilerin kanlarını haziranda koşulan Dauphiné'den önce aldıklarını da aktarmış. Motorlu kuryenin, Tur'a ara verilen günde kanları getirdiğini, "yakıt alıp" ertesi günkü dağ etabına hep birlikte girdiklerini anlatmış.

FDREU: Biliyorum. Lance'in ne büyük ne süper olduğunu falan duymaktan gına geldi bana. Tam manyaklık ve millete ne kadar pislik olduğunu anlatamamak çok zor.

Landis 2005 Fransa Bisiklet Turu'nu kan dopingi yapmadan beşinci bitirdi ki müthiş bir başarıydı. Landis'in yardımıyla yarış sırasında kan dopingi yapan Leipheimer'sa altıncı geldi. Genel toplamda Amerikalı bisikletçiler yıllar sonra en iyi derecelere ulaşıyorlardı.

Ama her zamanki gibi odakta Armstrong vardı. Fransa Bisiklet Turu'nu yedinci defa, kaydedilmiş en yüksek ortalama hızla –saatte 43,13 kilometre– kazanarak rekor kırmıştı. Bir *rock* yıldızıyla, Sheryl Crow'la birlikteydi. Cep telefonunun rehberinde Bill Clinton ve U2'dan Bono'nun numaraları kayıtlıydı.

Halk arasında Livestrong adıyla tanınan vakfı coşmuştu. Austin'de yaklaşık üç bin kişi önünde başlayan bisiklet gösteri sürüşü müthiş bir hayırseverlik markasına dönüşmüştü. Vakfın gelirleri 2002'den 2005'e kadar sekiz kat artmış, 63 milyon doları aşmıştı. Armstrong Fransa Bisiklet Turu'nu kazandığında vakıf, tanesi bir dolardan sattığı Livestrong bileklilerinde yaklaşık 53 milyonluk satışa ulaşmıştı. Bilekliklerin piyasaya çıkışından sonra bağışlar her yıl onar milyon dolarlık artışlar göstermişti.

Pek çok insan bilekliğin Armstrong'la bağlantıdan fazlası olduğu kanaatinde: kanserden kurtulmuş altmış bir yaşındaki Dallaslı bisikletçi Buddy Boren mesela, kanserle mücadele için bağış toplama amacıyla 2005'te Teksas'ın çevresini dolanırken bilekliği takmayı ihmal etmemişti. *Dallas Morning News*'a, "İnsanlar, Lance Armstrong bilekliğini takmışsın diyorlar," demişti. "Ben de, 'Bu sadece Lance Armstrong bilekliği değil,' dedim hep. Bu bir Livestrong bilekliği ve ben, hayatımı güçlü yaşayacağım."

Nike her yıl vakfa 7,5 milyon dolar veriyordu ve bu paranın 2,5 milyonu doğrudan, Nike ürünlerini kullandığı için Armstrong'un cebine giriyordu. Nike 2005'te sadece Livestrong bilekliklerinden faydalananak üzerinde Armstrong'un kanser teşhisinin konduğu 10/2 tarihini taşıyan bir dizi Livestrong ürünü

–forma, şort, ceket, eşofman, vesaire– çıkardı ve tarih için “onun *Carpe Diem* günü, zorlukları aşıp hayata tutunmanın günü” dedi.

Mağazalardan gelen Livestrong ürünleri talepleri öyle arttı ki firma, mağazaların diğer ürünlerini –Nike basketbol veya Nike koşu ürünleri gibi– satmak yerine sadece Armstrong malzemesi satmayı tercih edecekleri endişesine kapıldı.

Livestrong ilk sekiz yılında kanser araştırmaları, kanser farkındalığı ve kanser tedavisi bürokrasisinde hastalara yardım etme amacı taşıyan programlar için 85 milyon dolar topladı. 15 milyon dolardan fazla burs parası verdi.

2004’teki Güller için Yarış’ta 6.500 bisikletçi bir günde vakıf için 6 milyon dolar topladı. Ülkenin her yerinde başka Livestrong spor etkinlikleri –başka bisiklet yarışları, koşu/yürüyüş etkinlikleri ve triatlon müsabakaları– düzenlenmeye başlandı. Amerika’daki bağış toplama etkinliklerini takip edip değerlendiren bağımsız sivil toplum kuruluşu Charity Navigator, organizasyona en yüksek notu olan dört yıldız verdi.

Toplanan paralar, çoğu insanın nazarında Armstrong’un kanser hastaları ve bağlantılı kişilerden oluşan topluma yaptığı etkinin en küçük parçasıydı. Kanser, beraberinde bir utanç damgası da getiriyordu. İnsanlar dillendirmekten korktuğu için “K’yle başlayan kelime” diyorlardı. Armstrong ve Livestrong bunun değişmesine katkı yaptı. Kanserli veya kanserle boğuşan birinin yakını olduğunuzu gösteren sarı bileklikleri moda yaptı. Başkan adayı John Kerry bile kampanyası sırasında sarı bilekliği taktı ve kolunda sarı bileklikle fotoğrafları her yana yayıldı. Armstrong artık dünyanın her yerinden insanların bir araya gelip oluşturduğu “Livestrong Ordusu”nun önderiydi.

Armstrong, Başkanlık Kanser Paneli’nin* üyesiydi. Başlarda topluluk önünde konuşmaktan nefret etmesine ve zorlanması na rağmen aralarında kendi vakfının üyelerinden kudretli siyasi danışman Mark McKinnon’ın da bulunduğu uzmanlardan ders almayı kabul etti ve sonunda etkin bir hatibe dönüştü. Artık

ABD’de ulusal kanser programının işleyişi ve ilgili gelişmeleri başkana aktarmakla sorumlu üç kişilik komite. (ç.n.)

konuştuğunda en kudretliler bile kulak veriyordu. McKinnon, “İsteddiği zaman çok, çok iyi olabiliyor,” diyordu. Armstrong, Teksas valiliğine adaylığı bile ağzına almaya başlamıştı.

Her ikisi de kanser atlatmış, her ikisi de Washington’da önemli birer meclis üyesi olan senatörler John Kerry ve John McCain, Armstrong’un ateşli konuşmalarını dinlediler. Armstrong’un yedinci Fransa Bisiklet Turu zaferinin ardından iki senatör de kendi kanser hikâyelerini Livestrong’un web sitesine yazdılar.

McCain yazısında, “Lance Armstrong, kanserden etkilenen insanlara sadece hastalıkla değil, korku ve yalıtılmışlıkla da mücadelenin önemini göstermede büyük rol oynadı,” dedi. “İnsanlar yalnız olmadıklarını anladıklarında, kanser hayatlarını etkileyince karşılarına çıkan zorlukları aşacak gücü buluyor. Birlik hissi çok güçlü bir duygudur.”

Armstrong’un otobiyografisi *Yaşama Çevrilen Pedal*’ı okuyan kanserlilerden bazıları kitabı adeta kutsal bir kitaba, umut ve azmin el kitabına dönüştürdüler.

“Lance Armstrong olmasaydı vakfın bu hale gelebileceğini söyleyen çıkmaz herhalde,” diyor McKinnon. “Ama bunun tek nedeni Lance Armstrong’un bize sermaye ve önem kazandırması değil. Armstrong işe emek sermayesi de koydu. Vakit, enerji ve fikir harcadı. Bir de Lance’in iyi yaptığı işlerden biri, bir organizasyonu ‘yönlendirmektir.’ Lance organizasyonu, bisiklet sürer gibi sürebiliyor.”

Armstrong’un vakfa katkısına kişisel temaslar da dâhildi. İnsanları dinlemek için kanser koğuşlarına, çocuk hastanelerine gidiyordu. İsteyen kanser hastasına telefon açıyor veya e-posta yazıyordu. “Hayattan daha güçlü fazla bir şey yok,” diyor McKinnon. “Lance insanlara yaşayabileceklerini söylüyordu.

On yaşındaki bir kanser hastası kız, 2005’te vakfa şu mesajı yolladı: “Güçlü olduğun için teşekkür ederim, Lance. Ben de güçlüydüm.

Armstrong’un bisiklet sporu üzerinde yarattığı etkinin de eşi benzeri yoktu. 2001-2005 arasında ABD Bisiklet Federasyonu bünyesine kayıtlı lisanslı bisikletçi sayısı yüzde yirmi bir attı.

Trek Bicycle Corporation'ın satışları, Armstrong'a imza attırdığı 1998'de ikiye katlanmıştı. Şirket sözcülerinden Zap Espinoza, "Lance olmasa fabrikamızı büyütemezdik; yeni ofislerimiz, hallerimiz ve spor salonumuz olmazdı," diyor. Bisiklet sporunda Armstrong'un elinin değdiği her yer adeta çiçek açıyordu. "Lance Etkisi" diyenler bile vardı.

Armstrong yedinci defa Fransa Bisiklet Turu'nu kazandığında dünyanın mega-starlarından biriydi. Bu konuma ulaşmak için sadece kanseri değil, yıllar yılı süren ve spordaki başarılarının meşruluğuna yönelik saldırı ve incelemeleri de yenmişti.

Fransızlar performans artırıcı ilaç kullandığını kanıtlayamamışlardı. Eski *soigneur*'ü Emma O'Reilly'nin suçlamalarından kurtulmuştu. David Walsh ile Pierre Ballester'nin kitabından pek yara almadan sıyrılmıştı. Doping yapıp yapmadığını soran muhabirlere öyle bir inanmışlıkla karşılık veriyordu ki yalan söylediğine inanmak zordu.

Armstrong başarıya ulaştıkça küstahlaşıyordu. 2005'te Fransa Bisiklet Turu'nu hayal edilmesi güç bir biçimde yedinci defa kazanıp kürsüye çıktığında Pâris'in büyük bulvarı Champs-Élysées boyunca sıralanmış hayranlarının tezahüratlarını dinledi. Çocukları, beş yaşındaki Luke ile üç yaşındaki ikizleri Grace ve Isabelle yanındaydı. Kızların ayçiçeği sarısı elbiseleri, babalarının sırtındaki parlak sarı lider mayosuyla uyum içindeydi.

Armstrong kalabalığa göz gezdirerek, "Bisiklet sporuna inananlara, dedi, "kuşkucu ve alaycılara son bir sözüm var: Size üzülüyorum. Büyük düşler kuramadığınız, mucizelere inanmadığınız için üzülüyorum. Ama bu, müthiş bir yarış... Bu, müthiş bir spor müsabakası ve hepiniz etrafına toplanıp inanmalısınız. Bu sporculara, bu insanlara inanmalısınız. Ölene kadar Fransa Bisiklet Turu hayranı kalacağım ben. Sır falan da yok: Zor bir yarış ve çok çalışan kazanır. *Vive Le Tour!*"

Bitiriyordu Armstrong. Yarışçılığı bırakıyordu. Daha yapacağı kalmamıştı. Avrupalı piçleri, jandarmaları, burun sokanları, Alpler'i, Pireneler'i yenmişti. Herkesi, hepsini yenmişti.

Ya da öyle sanıyordu.

Bob Hamman'ın ilk bakışta günün birinde Armstrong'un en büyük düşmanlarından birine dönüşeceği izlenimi veren hiçbir yanı yoktu. Ne Floyd Landis misali intikam ve gıptanın körüklediği müthiş, ruh hali değişken bir sporcuydu ne de Betsy Andreu gibi ahlaksızlık saydığı bir meseleyi ortaya çıkarmayı kafaya takmış, asabi biriydi.

Armstrong yedinci ve son Fransa Bisiklet Turu zaferini kazandığında, ak saçlı, heybetli briç şampiyonu Hamman altmış altı yaşındaydı. Andreu ve Landis'le tek bir ortak noktası vardı: Kazıklanmayı, kandırılmayı hiç istemiyordu. Armstrong'a milyonlarca dolar çaldırmak istemiyordu.

Hamman ve Dallas'ta bulunan sigorta şirketi SCA Promotions, Armstrong ve Posta Hizmetleri/Discovery Channel takımlarını idare eden Tailwind Sports'la 2001'de sözleşme imzalamıştı. Sözleşmeye göre SCA, Armstrong'a Tur'u dört, beş ve altıncı defa kazandığında ikramiye ödeyecekti. Şirket dördüncü zaferinde 1,5 milyon, beşincide 3 milyon dolar ödedi. Ama altıncı zaferi için 5 milyon ödemekten caydı.

SCA parayı ödemekten, Hamman'ın David Walsh'un kitabı *L.A. Confidential*'i okumasından sonra vazgeçmişti. Hamman, Walsh'un iddialarını şahsen inceleyene kadar şirketin Armstrong'a tek kuruş ödememesine karar vermişti. Armstrong sahiden doping yapmışsa para ödememesi gerektiği fikrindeydi Hamman. İkramiyeyi ödemeyeceği haberi 2004 sonbaharında duyuldu.

Armstrong, alışkanlık edindiği üzere, hemen dava açtı.

Armstrong, birinin kalkıp Amerikan halkı önünde kendisine meydan okumasına çok öfkelenmişti. Bu tür saldırılar genellikle Fransızlardan ya da Walsh gibi İngilizlerden gelirdi ama bir Teksaslıdan asla gelemezdi. Hamman'ın ofisi Dallas'ta, Armstrong'un çocukken oturduğu sokaktaydı.

Armstrong'un temsilcisi Bill Stapleton derhal kolları sıvadı. İlk *Sports Business Journal*'e tam sayfa bir ilan vererek Hamman'ın inanırlılığına saldırdı. İlanda Armstrong'un Tur zaferlerinin "ilham verici kanseri yenme hikâyesiyle birlikte öyküsünün spor ve kültürü aşmasını sağlayan" başarılar olduğu söyleniyor, SCA'nin sözünde durmadığı ve "yükümlülüğünü yerine getirme vakti geldiğinde kuralları değiştirmeye" çalıştığı öne sürülüyordu.

Stapleton'ın yayınlattığı ilan, SCA'e mücadelenin temiz geçmeyeceği işaretini vermişti. Oğlu Chris, Hamman'a, "halka ilişkiler mekanizmaları çok büyük" diyerek geri adım atmasını söyledi. Ama Bob Hamman vazgeçmeyecekti. 5 milyonunu kaptırmak ayrı, şirketinin itibarı için de savaşmak arzusundaydı. Armstrong ile Stapleton, Hamman'ın müthiş bir rekabetçi, müthiş bir yarışçı olduğunu bilmeliydiler. Bob Hamman, on iki defa dünya şampiyonluğunu kazanmıştı ve briç tarihinin gelmiş geçmiş en büyük oyuncusu sayılıyordu. Hamman, kendi deyişiyle sadece "rakiplerinden nefret eden ve hep kazanmak isteyenlerin" ustalaşabildiği karmaşık ve zorlu briçin Michael Jordan'ıydı.

SCA Promotions, orta sahadan basket atma karşılığında milyon dolar ya da tek atışta golf topunu deliğe sokma karşılığında yepyeni bir araba gibi promosyon ve etkinlikler düzenleyen şirketlerin risk sigortalarını yapıyordu. Bir kurbağa uzun atlamada dünya rekorunu kırabilir mi? (Sonuç "hayır" çıkmıştı.) Bir çiftçi, 450 kiloluk bir kabak yetiştirebilir mi? (Sonuç "evet" çıkmış, söz konusu çiftçi, bir Volkswagen büyüklüğünde bir kabak yetiştirmişti.) Peki, üzerine numara yapıştırılıp Houston'a salınmış bir hamamböceği bulunabilir mi? (Böceği gören çıkmamıştı.)

SCA, spor konusunda da risk işlerine bakıyordu. Ernie Els, bahislerde 470'e 1 şans tanınan İngiltere Açık Tenis Turnuvası'nı

kazanabilir miydi? (SCA bu sigortada zararlı çıkmıştı.) Armstrong Fransa Bisiklet Turu'nu art arda dört, beş ve altıncı defa kazanabilir miydi? (Hamman kazanamayacağını düşünmüş, yine yanılmıştı.)

Hamman, Armstrong'un başına musallat doping suçlamalarını duymasına rağmen Tailwind Sports'a 420.000 dolarlık bir sigorta sözleşmesi satmıştı (esasen yasal kumarın bir türüydü) çünkü ölümün eşiğinden dönen hiçbir kanserlinin ilaç kullanmayacağına inanıyordu. Kanaati, hayatının büyük kısmını başkalarının hamlelerini hesaplamakla geçirmiş bir adamın tahminiydi.

Hamman altı-yedi yaşından beri oynadığı briçte profesyonel olmak için üniversite eğitimini yarım bırakmıştı. Elliden fazla Kuzey Amerika şampiyonası kazanmıştı. 2004'e kadar yirmi sene üst üste dünyanın bir numaralı briççisi olarak kalmıştı.

Bana anlattığına göre, Armstrong'la sözleşmeyi bisiklet sporunun kendi kurallarını uygulayacağı temel ilkesine dayanarak imzalamasına kızmıştı. Armstrong'un bisikleti yöneten UCI'la yakın ilişkisini bileseymiş sözleşme imzalamaya kalkmazmış.

Stapleton, Armstrong'un zirve yılları boyunca UCI'nın İsviçre'deki genel merkezine sıklıkla gidip, kurumun 1991'den 2005'e dek başkanlığını yapan Hein Verbruggen'i ziyaret etti. Stapleton'ın Verbruggen'le görüşmelerinin bir kısmı parayla ilgiliydi. Stapleton 2006'da görüştüğümüzde bana Armstrong'un, UCI'nın anti-doping programına 100.000 dolar bağışladığını söylemişti. Daha sonraki bir konuşmamızda sayıları karıştırdığını, bağışın aslında 25.000 dolar olduğunu söyledi. Verbruggen'in halefi Pat McQuaid ise 2006'da bana, Armstrong'dan gelen herhangi bir bağış hatırlamadığını söyledi.

Bunlar Sylvia Schenk'i epey şaşırtmıştı. Almanya Bisiklet Federasyonu'nun eski başkanı ve UCI idari komitesinin eski üyesi Schenk, 2005'te görüştüğümüzde Armstrong'un bağışının 500.000 dolar gibi bir miktar olduğunu ve her yerinden uygunsuzluk aktığını söyledi. İddiasına göre ne Verbruggen ne de McQuaid, Schenk'e veya idari komitenin diğer üyelerine bağışın amacını ya da UCI'nın parayı nerede kullandığını açıklamış.

Schenk bana, gizli tutulduğunu ve Armstrong'un UCI'dan özel muamele gördüğünü varsaydığını ancak bu kanaati destekleyecek somut delilinin bulunmadığını söyledi. "Ne kadardı ve ne yapıldı bilemeyeceğiz çünkü Hein Verbruggen ve Pat McQuaid konuşmayacak."

Yıllar sonra McQuaid 2002'de Armstrong ve karısının UCI'a 25.000 dolarlık bir şahsi çek verdiklerini ve Stapleton'ın şirketinin birliğe 2005'te 100.000 dolar gönderdiğini söyledi. Para, dopinge karşı mücadelede kullanılacak UCI'nın kan analiz makinesinin alınmasını sağlamıştı.

Ne zaman yapılmış ve ne kadar olursa olsun bu bağışlar, Armstrong ve ABD Bisiklet Federasyonu'nun uzun süredir UCI'da başkanlık görevini yürüten Verbruggen'le aralarındaki parasal bağların sadece bir kısmıydı. Mesela 2001 ile 2004 arasında Verbruggen'in finansal varlığının bir bölümünü, Armstrong'un takımının sahibi Thomas Weisel'in kurduğu bir yatırım bankası yönetmişti. Verbruggen'in hesaplarıyla ilgilenen simsar, Armstrong'un eski takım menajeri, yakın arkadaşı ve ABD Bisiklet Federasyonu'nda 2002'den 2006'ya kadar yönetim kurulu üyeliği yapmış olan Jim Ochowicz'di. USADA'dan Travis Tygart'a göre bu bağlantılar, çıkar çatışmaları ve işbu bağların yarattığı bariz ihlal riskleri yüzünden "leş kokuyordu."

Hamman bu bağışları ancak Armstrong'un açtığı davanın tahkimi sırasında öğrenmiş.

Hamman'ın ilk sorunu avukat bulmaktı. Dallas kendi spor kahramanlarını, Cowboys takımını, liseli futbolcuları ve evet, Lance Armstrong'u, bir zamanlar sınıf arkadaşlarının "tayt giyen hanım evladı" diyerek dışladığı Teksaslı kahramanı seviyordu. Hamman'ın dediğine göre birçok hukuk firması, memleket kahramanına saldırır görünmemek için davasını almayı reddetmişti.

Hamman sonunda Jeff Tillotson'ın kapısını çalmış. Lynn, Tillotson, Pinker & Cox firmasının ortaklarından Tillotson başta gönülsüzmüş ama davayı, kimse istemediği için alma zorunluluğu hissetmiş. Annesi lenfoma geçirmişti ve Armstrong destekçilerindenmiş. Kadıncağız oğlunun Hamman'ın avukatlığını

yaptığını öğrenince, “Çok utanıyorum,” demiş, “kitabını okudum ve o kitap sayesinde hayata tutundum ben.”

Tillotson’ın durumu daha da betere gitmiş. “Durum açıklanır açıklanmaz,” diyor, “şusun, busun, yalancısın, firman batır umarım türü hakaretlerle dolu yüzlerce e-posta geldi.”

Tillotson stratejisinin parçası olarak halkın, Walsh-Ballester kitabındaki doping suçlamalarını öğrenmesini istemiş. Kitabı birçok Amerikalı yayıncıya yollamış ve ABD’de yayımlanmasının ardından Armstrong’un iftira davası açması halinde bedava avukatlık yapmayı teklif etmiş. Ama hiç kimse kabul etmemiş.

Derken müthiş bir fırsat doğmuştu. Önemli Fransız spor gazetesi *L’Equipe*, 23 Ağustos 2005’te (Armstrong’un Başkan G.W. Bush ile başkanın Teksas’taki çiftliğinde bisikletle dolaşmasından üç gün sonra) baş sayfasında şu manşetle çıkmıştı: “LE MENSONGE ARMSTRONG” (ARMSTRONG YALANI).

Habere göre Armstrong’un 1999 Fransa Bisiklet Turu’ndan kalma yedek idrar numuneleri geçmiş kapsayacak şekilde EPO testine tabi tutulmuş, altı tanesinde yasaklı madde bulunmuştu. *L’Equipe* muhabiri Damien Ressiot haberinde, “Olağanüstü şampiyon, kanser savaşçısı meğer efsaneliğe yalanlarla ulaşmış,” diye yazmıştı.

Ressiot haberi, teste tabi tutulan idrar numunelerinden hangilerinin Armstrong’a ait olduklarını kestirerek yapmıştı. (Numuneler sadece numaralıydı.) Ancak anti-doping yasalarına göre EPO bulunan altı numune resmi sayılmıyordu çünkü testler sadece araştırma amacıyla yapılmıştı.

Armstrong derhal biliminsanlarının uygun test prosedürlerini izlemediklerini ve bu yüzden sonuçlara güvenilemeyeceğini öne sürdü. Hayır, altı defa pozitif çıkmamıştı. Ama *L’Equipe* ile laboratuvar öyle çıktığında ısrarcıydı. Armstrong masum olduğunu söyledi.

Bisiklet camiası ve olimpik camiadan birçok kişi Armstrong’u savundu. ABD Bisiklet Federasyonu başkanı Gerard Bisceglia, *L’Equipe*’in suçlamalarını, Armstrong’un sadece yedek numunelerini teste tabi tutulduğu için “akla aykırı” ilan etti. Bir atletin

doping testinin resmen pozitif sayılması için hem ilk hem yedek numunelerinin pozitif çıkması gerekiyordu. Uluslararası Olimpiyat Komitesi atletler komisyonu başkanı Sergey Bubka, anti-doping yasalarını çiğnediği için Fransız laboratuvarının cezalandırılmasını talep etti.

Yasalar çiğnenmiş olsun olmasın, Armstrong zarar görmüştü artık. Dünya Anti-Doping Ajansı başkanı Dick Pound davanın nihayet bir “o öyle dedi, bu böyle dedi” senaryosundan çıktığını ve bilimsel araştırmaların, Armstrong’un idrar numunelerinde bir tuhaflık bulunduğunu kanıtladığını beyan etti: “Belgeler sahte değilse yahut manipülasyona tabi tutulmadıysa ortada açıklanması gereken bir vaka var demektir.”

Pound önce Armstrong’dan bir e-posta silsilesi içinde, imza kısmında kelimesi üç defa yazılmış ve altı çizilmiş Livestrong kelimesi bulunan bir not almış. Ardından Armstrong’la, Pound’un deyişiyle “Kafkavari” bir telefon konuşması yapmış. Armstrong telefonda defalarca, “Sporumu seviyorum ben,” demiş. WADA başkanı bunu, Armstrong’un masumiyetini kanıtlamak için sonuna dek ve neye patlarsa patlasın savaşıacağı, bu yüzden Pound’un peşini şimdiden bırakmasını istediğine saymış. Bu konuşmanın ardından Armstrong hiçbir uyarıda bulunmadan IOC başkanına bir mektup yazıp “etik standartları ihlalden sabıkalı” dediği Pound’un örgütten kovulmasını talep etmiş.

Bazı başka idareciler EPO-pozitif test sonuçlarını Armstrong’un hile yaptığının kanıtı saydılar. Fransa Bisiklet Turu’nun direktörü, Armstrong’un 1999 Yenilenme Turu’nu kazanarak bisiklet sporunu kurtardığını söyleyen Jean-Marie Leblanc, *L’Equipe*’te yer alan suçlamaların, Armstrong’un doping yaptığının ilk “bilimsel kanıtları” olduğunu açıkladı.

“Bize, Tur’u izleye herkese açıklama borçlu,” dedi Leblanc. “*L’Equipe*’in ortaya çıkardıkları kandırıldığımı, kandırıldığımızı gösterdi.”

Leblanc’ın istediği açıklama geldi. *L’Equipe* haberinin yayınladığı gün Armstrong, o dönemde *Larr King Live* adlı televizyon programında sunuculuk yapan Bob Costas’ı aradı ve suçlamaları

çürütmek için programa çıkmak istediğini söyledi. Costas kabul etti.

Armstrong, *L'Equipe*'in suçlamalarını gergin ABD-Fransa ilişkilerine bağlamaya kalkıştı. (Fransa, 2003'te Irak'ın işgaline katılmayı reddetmişti.) Ayrıca 2005 Turu'ndan bir gün önce Fransa spor bakanının kendisinden ikişer adet idrar ve kan numunesi aldığını ama başka bisikletçilerden almadığını söyledi.

"Açıkça 'cadı avı' diyemiyorum," dedi Armstrong. "Rezalet bu. Yedi yıldan fazladır söylüyorum: Hayatımda doping yapmadım. Yine söylerim. Ama yedi yıldır söylüyorum. İşe yaramıyor. Ama gerçek bu. Benim durumumu bir düşünün: neredeyse ölümden dönmüşüm; ne demeye spora dalıp doping yaparak hayatımı yine tehlikeye atayım? Delilik bu. Asla yapmam öyle şey. Asla."

Costas, "Dosdoğru asla kullanmadığını söylediğin için idrarında EPO bulmuş olabilirler mi?" dedi.

"Şişeye yaptığımda içinde EPO yoktu. İmkânsız."

Costas, Armstrong'a suçlamalara karşı dava açıp açmayacağını sordu. Armstrong muhtemelen açacağını ama nereden başlayacağını bilmediğini söyledi. Fransız laboratuvarından mı yoksa *L'Equipe*'ten mi başlamalıydı? Fransa spor bakanından mı yoksa Dünya Anti-Doping Ajansı'ndan mı? "Bu insanların hepsi ciddi etik ihlalleri yaptı," dedi Armstrong.

Bunun üzerine Costas, milyonlarca Armstrong hayranının düşüncelerini dile getirdi: "ABD'de sen, gelmiş geçmiş sporcuların en hayranlık uyandıranlarından birisin. Halk, Lance Armstrong'un böyle bir şey yaptığına inanmak istemiyor."

Armstrong: "Doğru."

Armstrong röportajı izleyicilere neden temiz olduğuna inanmak isteyeceklerini hatırlatarak bitirdi: Çünkü kendisi şöhretli bir kahramandı. Larry King, Sheryl Crow'la evlenip evlenmeyeceğini sorunca Costas, "Larry bu yüzden burada, Lance," dedi. "Ben sormazdım o soruyu." King'in ciddi doping konusundan sapmasına kızmış görünüyordu.

Armstrong aşk hayatına dair soruya da somut bir yanıt vermedi ve program yapmacık gülümsemelerle kapandı.

Armstrong, *L'Equipe* meselesinden iki hafta ve Costas ile King'in yardımıyla gerçekleştirdiği hasar kontrolünden kısa süre sonra mutlu haberi Amerikan haklıyla paylaştı.

Kristin Armstrong'a dışarıdan mükemmel görünen evliliklerinden bıktığını söyleyişinden iki buçuk yıl sonra Crow'a evlenme teklif etmişti. Boyalı basın hemen atladı.

Hamman ve avukatları, kariyeri boyunca her tür tehlikeli durumdan kurtulmayı becermiş bu Houdini'yi yenmek için eksiksiz, zaafsız bir dava hazırlamaları gerektiğini biliyorlardı. Armstrong Costas ve King'le çıktığı programda *altı defa* EPO pozitif çıktığı suçlamalarından kıvrıla büküle çıkmayı becermişti.

"Böyle tiplere karşı elden geleni arda koymamak lazım çünkü ellerinde şöhret gücü oluyor," diyor Tillotson. "Lance'in televizyonda programa çıkıp bizi hırpalaması, tüm suçlamaları reddetmesi için bir telefon açması yeterliydi."

Briç ustası Hamman, kazanamayacağı bir el geldiğini kavramıştı. Bunun üzerine tasarlanışı şeytani bir B planı hazırladı.

Hamman, SCA'in davayı kaybetmesi halinde –neredeyse ke-sindi; sözleşme, sözleşme demekti– mahkemede verilecek yeminli ifadelerin, açık görüşlü insanları Armstrong'un sahiden doping yaptığına ikna edeceğine inanıyordu. Bunun karşılığında Armstrong'un dalavereleriyle ilgili bir şeyler yapabilecek güçteki sportif mercilerin, SCA davasındaki suçlamalara yönelik resmi bir soruşturma başlatmasını umuyordu. Hamman resmi bir soruşturmanın gerçekleri ortaya çıkaracağını hatta Armstrong'un Fransa Bisiklet Turu zaferlerini kaybetmesine kadar varabileceğini düşünüyordu. SCA da bu dolaylı yollardan 5 milyon dolarını geri alabilirdi.

"Bob ne var ne yoksa hepsinin davada ortaya konmasında ısrarcıydı," diyor Tillotson. "Uzun soluklu oynuyordu. Parasını hiç geri alamasa bile günün birinde Lance'e dair gerçekler ortaya çıkacak, Bob da huzura kavuşacaktı."

Hamman'ı neredeyse sürekli arayan, mesaj/e-posta yollayan ve bilgi aktaran Betsy Andreu'nun yanı sıra, Walsh, Ballester

ve Yeni Zelandalı bisikletçi Stephen Swart da SCA davasında tanıklık yapmayı kabul etti. Betsy, Hamman'la öyle sık temas halindeydi ki Tillotson müvekkiline, "Betsy'den uzak dur. Yasal açıdan bizim ekibimizde değil. Tanık o," demek zorunda kaldı. Görüşmemizde Tillotson bana, Armstrong'un avukatlarının, Betsy'nin önyargılı tanık olduğunu kanıtlamak için yazışma ve konuşma kayıtlarını talep ettiklerini anlattı. "Manyak bir kadın olması Lance'in çok işine geliyordu," dedi Tillotson.

Tillotson ve diğer SCA avukatları, yeminli ifadelerden faydalanarak capcanlı bir dopingci Armstrong portresi çizdiler. Swart, Armstrong'un 1995'te Motorola takımını EPO kullanmaya zorladığını söyledi. Michael Ashenden adlı bir kan dopingi uzmanı, 1999 Turu'ndan kalma idrar numunelerinin, Armstrong'un EPO kullandığını "kuşkuya mahal bırakmayacak ölçüde" kanıtladığını söyledi. Armstrong'un hematokrit seviyelerinin Tur'un belli noktalarında, EPO iğnelerinin performansına yardım etmiş olabileceği yerlerde yükseldiğine işaret etti. Eski *soigneur* Emma O'Reilly, Armstrong'un ilaç kullandığını gizlemesine yardım ettiğini söyledi.

En etkileyici tanıklık Betsy-Frank Andreu çiftinden geldi. Tanıklık celpleri Detroit'te verildi ve sırayla tanıklık yaptılar. Frankie çocuklara bakmak için evde kalırken, Betsy ifade vermek için bir otele gitti.

Betsy otele girer girmez holde Armstrong'u gördü; yanında Austin'den bisiklet arkadaşı ve Stapleton'ın ortağı Bart Knaggs vardı. Derhal dışarı çıkıp kocasını aradı.

"Buraya gelmiş! Lance burada, Frankie! Ne yapacağım?"

"Ciddi misin?"

"Gerçekten... Ama var ya, beni korkutacağını sanıyorsa aptal demektir."

Betsy, Armstrong'un gelmesini, vereceği ifadenin önemini kanıtlaması açısından iltifat saymış. Armstrong'un gelişi, zaten söyleyeceği gerçeği söylemesini iyice teşvik etmiş. Armstrong'un üç gün öce Frankie'yi arayıp kendi kanser doktoru Craig Nichols'ın dava için yeminli bir yazılı ifade vermeyi kabul ettiğini

hatırlatmasına kızgınlığı geçmemişti. Nichols, Armstrong'un hastanedeki itirafına dair hiçbir kaydının bulunmadığını, böyle bir şey hatırlamadığını söyleyecekti.

Armstrong, Frankie'ye, "Sen öyle derken doktor öyle olmadığını söylediğinde senin halin ne olacak? Sırf seni düşünüyorum ben," demiş. Andreu çifti, Armstrong'un sahte düşünceliliğini yutmamışlar. Bir senedir bir kere bile aramamışken şimdi mi onları düşünmeye başlamış yani?

Betsy, tüm çetin cevizliğine rağmen, ifadesini vereceği toplantı odasında Armstrong'la karşı karşıya gelince heyecanlanmış. Armstrong'un gülümseyerek selam verışı ve elini sıkarken her yanından nezaket akması Betsy'yi afallatmış. Yanaktan öpmeli selamlaşmalarını hatırlıyor.

Armstrong birden bir deste fotoğraf çıkarmış ve kendisiyle Crow'un, çocuklarının resimlerini göstermeye başlamış. Betsy'nin büyük oğlu Frankie Jr. ile Armstrong'un oğlu Luke aynı yaşıydı. "Bak, ne kadar büyüdü Luke," demiş Armstrong. Betsy, Armstrong'un kendince, "Yapma be, eski dost. Arkadaşız biz. Arkadaşına böyle şeyler yapmazsın sen," dediğini hissetmiş.

Tillotson da Armstrong ile Knaggs'ın gelmesine şaşırılmıştı. Armstrong o gün Teksas'tan New York'a gidiyordu; *Saturday Night Live*'da konuk sunuculuk yapacaktı ve programın konuk sanatçısı, Sheryl Crow'du. Tillotson, Armstrong'un gelmesinin, SCA'nın bir şey yakaladığına işaret saymış. "Dünyanın en ünlü sporcusu ve bizlerin yalancı ve çatlak olduğumuzu düşünüyor olması lazım. Madem öyle neden zahmete girip gelmiş?" diye düşünmüş.

Andreu çiftine, konu başlığı kısmında "*Cuidado*" (İspanyolca "dikkatli ol") yazan bir e-posta yollamış Armstrong, bir toplantı salonunda oturup Betsy Andreu'nun yeminli ifade vermesini dinleyecekti.

Tillotson ifade almaya, Betsy'ye, Armstrong'un doping yaptığına dair bilgisi olup olmadığını sorarak başlamış. Betsy, var, demiş ve eşi Frankie'yle birlikte Armstrong'u Indiana'daki hastanede ziyarete gittikleri 28 Ekim 1996 gününü anlatmış. Orada

bulunanları da saymış: Frankie, Chris Carmichael, Carmichael'ın o zamanki kız arkadaşı Paige, Armstrong'un eski kız arkadaşı Lisa Shiels ve Oakley'deki temsilcisi Stephanie McIlvain. Ardından doktoru tarif etmiş: genç, zayıf, gözlüklü, siyah saçlı.

Doktorun Armstrong'a sorduğu soruyu tekrarlamış: "Hiç performans artırıcı ilaç kullandınız mı?"

Armstrong'un yanıtını da: "Büyüme hormonu, kortizon, EPO, steroidler ve testosteron."

Betsy Andreu, Tillotson'a, Armstrong'a dair bildiği her şeyi anlatmış. Armstrong'un itirafını kaç kişiye söylediğini saymış: arkadaşları, kuzenleri, muhabirler, arkadaşlarının eşleri... Toplam yirmi üç kişi. Ardından, "Affedersiniz, iki kişi daha vardı," demiş. Daha sonra aralarında bir komşusu ve Kristin Armstrong'un annesi Ethel Richard'ın da bulunduğu üç isim daha eklemiş listesine.

Antrenör Pepe Marti'nin Fransa'daki o gece yemekten sonra Armstrong'a getirdiği gizemli paketten, "sıvı altın"dan söz etmiş. Milano-San Remo yarışına giderlerken Armstrong'un bir benzin istasyonunda Ferrari'yle buluştuğunu anlatmış. Kristin Armstrong'un Lance'in doping yaptığını bildiğini ve doping için "lüzumlu bir kötülük" dediğini söylemiş. Bill Stapleton'ın konuşmalarını gizlice kaydeden Frankie'ye, Betsy'nin, Armstrong'un hastanedeki itirafı hakkında konuşmasını engellemesini çünkü konuşmasının "bisiklet sporunu mahvedebileceğini" söylediğini anlatmış.

Betsy yıllarca basına konuşmamıştı. Sessizlik kuralını çiğnemesinin kocasının bisiklet kariyerine mal olacağına inanmıştı. Ama bu sefer, üç saat boyunca içini dökmüştü.

Armstrong, Betsy Andreu'nun ifadesi tamamlanmadan gitmişti. Öğle yemeği arasında çıkmış, Manhattan yoluna koyulmuştu. Gidişi Frankie'yi rahatlatmış; karısının özgüvenini paylaşmıyormuş.

Frankie, yeminli ifade sırası geldiğinde eşinin oturduğu yere geçip otel odasındaki itirafa dair anlattıklarını onaylamış. Ama Armstrong'un performans artırıcı ilaç kullandığını itiraf

öncesinde bilip bilmediği sorulduğunda, bilmediğini söylemiş. Armstrong'la EPO kullanmak üzerine konuşup konuşmadığı sorulduğunda da aynı şekilde, konuşmadığını söylemiş.

Eski takım arkadaşları Frankie Andreu'nun, Betsy'nin aksine, Armstrong'dan hâlâ korktuğu için yemin altında yalana başvurduğunu söylüyorlar.

Motorola'dan eski takım arkadaşı Stephen Swart, Frankie'nin yenim altındayken neden yalan söylediğini açıklayamıyor. Dediğine göre, 1995'te Motorola takımında herkes EPO kullanmak üzerine konuşmuş. Frankie'nin, tıpkı Armstrong gibi, tıpkı dönemin birçok üst düzey bisikletçisi gibi, bisikletteki ve Motorola'daki doping kültürünün parçalarından biri olduğunu söylüyor. Frankie'nin 1995 Fransa Bisiklet Turu'ndaki hematokrit seviyesinin neredeyse 50 olduğunu hatırlıyor.

Armstrong'un dediğine göre o zamanlarda takımda "sır yokmuş" ve takımdaki birçok bisikletçinin –Andreu dâhil– iddiasına göre kontrolünü takım doktoru Max Testa'nın yürüttüğü ve kortizon veya benzeri maddeleri kullanmayı içeren doping konusunda açıkça konuşmuş. Andreu, takım arkadaşlarının aralarında dopingden gelişigüzel bahsettiklerini reddediyor.

Tillotson, Andreu'nun tanıklık ettikten sonra yazılı ifadesini değiştirdiğini ve böyle yaparak sözünden dönen görüntüsü çizdiğini söylüyor. Yeni ifadesinde, Armstrong'un performans artırıcı ilaç kullandığından ve Armstrong'la EPO hakkında birebir konuştuklarından "emin olmadığını" söylemiş. Bir de, "Armstrong, kanser sonrasında yarışırken ilaç kullanımına dair ilk elden bir şey hatırlamıyorum şu anda, demiş.

Andreu, Armstrong'un performans artırıcı ilaç kullandığını söylediğini hiç duymadığı yönündeki ilk söylemini sürdürmek yerine ifadesini komiklik sınırlarını zorlayacak şekilde değiştirmiş: "Aldığını itiraf ettiği ilaçları aldığını itiraf ettiğini ilk kez duyuyorum."

Frankie Andreu yemin altında ne söylerse söylesin –daha doğrusu söylemesin– Armstrong, Andreu çiftinin tanıklığından korkuyordu. Hatta öyle korkuyordu ki yetenekli halkla ilişkiler

kadrosu, basında Armstrong lehine haberler çıkarmak için kol-ları sıvadı. Önce Lance Armstrong Vakfı'nın, Indiana Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne 1,5 milyon dolar bağışladığını duyurdular. Bağış, Armstrong'un baş onkoloğu Lawrence Einhorn'a unvan kazandırdı.

Daha sonra, Armstrong'un doktorlarından ve Livestrong yönetim kurulu üyesi Nichols, Armstrong'un Andreu çiftine yol-ladığı uyarıda söylediği gibi, tahkim heyetine yeminli bir yazılı ifade verdi. Nichols, ifadesinde Armstrong'un kan seviyelerini Ocak 1997'den Ekim 2001'e kadar izlediğini ve ilaç kullanımına işaret edecek hiçbir şey görmediğini belirtiyordu. Şöyle demiş-ti: "Lance Armstrong bisiklet performansını artırmak için EPO kullansaydı kan seviyelerindeki farkları görürdüm." Nichols 2013'te görüştüğümüzde Armstrong'dan kazık yediğini söyledi. Ayrıntısını sorduğumdaysa telefonu yüzüme kapadı.

Armstrong, Andreu çiftinin Michigan'da verdiği ifadelerden dört gün sonra *Saturday Night Live*'a konuk sunucu olarak çık-tı. Programdaki monoloğunda şunları söyledi: "Program için çok çalışıyor, iyi iş çıkarmaya çalışıyorum ama çok iyisini yap-maya çabalamıyorum. Çünkü en son çok iyi bir iş çıkardığım-da Fransızlar on beş dakikada bir idrar numunemi test etmeye başladılar."

Bunun ardından seyirciler arasına yerleşmiş aktörlerden biri kalkıp abartılı bir Fransız aksanıyla idrar numunesi istediğini söyledi. Armstrong olmaz deyince aktör parmağını uzatarak şöyle bağırdı: "Bu bizim yarışımız! Kazanma artık! *J'accuse!*"*

Tillotson, aylar süren ifadeler ve üç haftalık oturumların ardın-dan bisiklet dünyasının iç mekaniklerini ve insanların bisiklet dünyasının sırlarını korumak adına neler yapabileceğini öğrendi-ğini düşünmüş. Armstrong, Emma O'Riley için "fahişe" demişti ve Betsy Andreu'nun nefreti yüzünden, Frankie'ninse "karısına arka çıkmak için" yalana başvurduğunu söylemişti. Asla doping yapmadığını çünkü doping yapmasının, "dünyadaki tüm kanser

* (Fr.) Suçluyorum. (ç.n.)

savaşçılarının, yüz milyonlarca insanın” kendisine duyduğu inancı yok etmesine yol açacağını öne sürmüştü.

Tillotson, Stapleton’ın, Armstrong’un kendisinden habersiz doping yapma ihtimalini reddedişini de görmüştü. “Akla aykırı,” demişti Stapleton ifadesinde. Hatta 2000’de Armstrong’un endişeli sponsorlarından Coca-Cola’nın yöneticileriyle gizli bir toplantı yaptığını, “gözlerinin içine bakarak” Armstrong’un temiz olduğuna dair yemin ettiğini bile söylemişti.

Tillotson, Oakley temsilcisi Stephanie McIlvain’in ifadesinde –Betsy Andreu’nun ifadesiyle doğrudan çelişerek– Armstrong’un Indiana Üniversitesi hastane odasındaki ilaç itirafına dair hiçbir bilgisi olmadığını söyleyişini de izlemişti. (Daha sonraları, McIlvain ile şampiyon Greg LeMond arasında geçen bir telefon konuşmasının kaydı tahkime verildi. Konuşmada McIlvain, itirafı duyduğunu söylüyordu. “Odadaydım. Duydum, demişti.”)

Bunlara rağmen Tillotson, 2006 Şubat’ına gelindiğinde Hamman’ın davasının bir yere varmayacağını anlamış.

Tahkim heyeti SCA’in Armstrong’a 5 milyon doları, sözleşmede paranın sadece Armstrong Fransa Bisiklet Turu’nu resmen kazanması karşılığında ödeneceği belirtildiği için ödemek zorunda kalacağını açıkladı. Sonunda SCA, gerçeği söyleyip söylemedikleri belirsiz tanıklar resmigeçidini sonlandırmak adına 7,5 milyon dolarlık (5 milyon artı masraflar) bir çek yazdı.

Armstrong hukuk zaferleri dizisine bir ilave daha yapmıştı. Walsh ve *Sunday Times*’a karşı açtığı karalama davasını da kazandı. Gazete’den yaklaşık 500.000 dolar tazminat aldı. (Ama Fransa’da açtığı davaları, zaman ve para kaybı diyerek bıraktı.)

SCA davası bittiğinde Armstrong bir zafer daha kazandığını açıkladı. Demecinde, “Üç haftalık duruşmaların ardından, performans artırıcı ilaç kullanma suçlamalarını alt ederek büyük bir zafer kazandım, dedi. “Bitti artık. Kazandık. Onlar kaybettii. Bir kez daha tamamen aklandım.”

Pek doğru değildi dedikleri. Davacı ile davalı anlaşmaya varmıştı ama tahkim heyeti, Armstrong’un doping yaptığı veya

yapmadığı konusunda bir karara varmamıştı. Buna rağmen konuştuğumuzda Armstrong'u davayı kazanmadığına bir türlü ikna edemedim.

2006'daki görüşmemizde, "Tamamen aklanmıştım ben," dedi.

"Ama doping yaptığın veya yapmadığın konusunda hüküm vermediler. Teknik açıdan adın temize çıkmadı," dedim.

"Hayır, kazandım o davayı ben."

Armstrong aynı hafta içinde Crow'la beş aylık nişanını bozarak bir daha manşetlere çıktı. Daha sonrasında nişanın, Crow'un çocuk istemesi ve kendisinin istememesi yüzünden bozulduğunu söyledi. Ama Crow, daha kötü bir haber verecekti: Meme kanserine yakalanmıştı.

18. BÖLÜM

Armstrong'un aleyhindeki delil ve görüşler, Hamman'ın umduğu gibi yayıldı. Pek çok haber mercii SCA ifadelerinden sızıntılar yayınladı. Hatta basın işin içine girmeden önce USADA, Tillotson'ı arayarak kendi avukatlarının ifadeleri incelemeye gelip gelemeyeceklerini sordu.

Davanın karşılıklı anlaşmayla sonuçlanmasının üzerinden bir hafta bile geçmeden Tygart ile bir çalışanı –Bill Bock– Dallas'a, SCA'in avukatıyla görüşmeye gelmişler.

Tygart ile Bock, özellikle Frankie Andreu'nun ifadesiyle ilgilenmişler. Armstrong'a bu kadar yakın bir bisikletçiden gelen doping bilgisiyle sağlam bir dava hazırlayabileceklerine inanıyorlardı. Her şeyin, ifadelerin, transkripsiyonların, her iki taraftan tanıklıkların kopyalarıyla Colorado Springs'e döndüler.

Hamman bir defa kaybetmişti ama briç ustası, kendine ikinci bir el daha almıştı ve bu sefer USADA oyuna girmişti.

Ancak Amerikan halkıyla Lance Armstrong arasındaki sevdalı ilişkisi için SCA anlaşması pek anlam taşımıyordu. SCA adlı, adı duyulmamış bir şirket kimsenin umurunda değildi; sadece Livestrong Vakfı için yüz milyonlarca dolar bağış toplayarak sporu da aşan uluslararası şöhret Armstrong önemliydi. Gerisi kafa ütöleyici hukuk dili ve iç kıyıcı davalardan ibaretti.

Halkın asla doping yapmadığını söylediğinde Armstrong'a inanmasına yardım edense *L'Equipe*'in 1999'dan kalma altı idrar numunesinde EPO bulunduğu suçlamasına karşılık 2006 baharında yayınlanan bir rapordu.

L'Equipe'in haberi yayımlamasının üzerinden iki hafta geçmeden UCI, Fransız laboratuvarının idrar numunelerinin analizini nasıl yaptığını ve sonuçların basına nasıl sızdığını incelemek üzere bir "bağımsız rapor" siparişi vermişti.

Parasını UCI'nın ödeyeceği raporu, Hollanda anti-doping ajansının eski başkanı ve daha sonra doping vakalarında atletleri temsil etmiş olan avukat Emile Vrijman hazırlayacaktı. Vrijman, soruşturmanın tamamıyla tarafsız yürüyeceğini, UCI ve Armstrong'un soruşturmada hiçbir rol üstlenmeyeceğini açıklamıştı.

"Raporu hiçbir şekilde önceden göremeyecek veya sonuçlara etki edemeyecekler," demişti Vrijman.

Raporun hazırlanışını doğrudan bilen iki kişiye göreyse perde arkasında dönenler, söylenenlerin tam tersiydi. İddialara göre fikir, UCI'nın Armstrong'u –yıldızını– ve tüm bisiklet sporunu, doping problemi sporda yüz yıldır var olmasına rağmen temiz göstermesinin bir yolu olarak ortaya atılmıştı. Armstrong, temsilcisi ve avukatları, gene iddialara göre *L'Equipe*'in 1999'dan kalma numunelerden hangilerinin Armstrong'a ait olduklarını kestirebilmesine kızgındı ve kabahati UCI'da buluyorlardı. Birlik, iddialara göre, rezaleti toparlamak için yardıma muhtaçtı.

UCI başkanı Pat McQuaid, anlaşıldığı kadarıyla Vrijman'ı, 2005'te görevi bıraktıktan sonra UCI'nın onursal başkanı seçilmiş olan Verbruggen'in ısrarıyla tutmuştu. Olimpik çevrelerde güç sahibi, IOC onursal üyesi Hollandalı Verbruggen, gene iddiaya göre Armstrong ve Vrijman'la dosttu.

Vrijman, raporun hazırlanışını bilen iki kişinin iddialarına göre, dediği gibi bağımsız hareket etmek yerine raporu hazırlarken UCI'dan bilgi almıştı. İddialara göre Vrijman ayrıca, raporun yazım dilinin de akla getirdiği üzere temsilcileri vasıtasıyla Armstrong'dan da bilgi almıştı. Nihai belgede kullanılan dil, Armstrong'un geçmişte kendini savunurken kullandığı dile çok benziyordu.

132 sayfalık "Vrijman Raporu" 2006 baharında yayınlandı. Raporla Fransız laboratuvarı atletin gizlilik hakkını ihlalle suçlanıyor, biliminsanlarının Armstrong'un numunelerini incelerken

uluslararası standartlara uymadığı vurgulanıyordu. Rapor ayrıca Dünya Anti-Doping Ajansı'nı sözde pozitif sonuçlara karşı tutumundan dolayı ağır bir dille eleştiriyordu. Ama aynı rapor, iki çok önemli hususa, söz konusu numunelerde EPO'nun bulunup bulunmadığına veya Armstrong'un ilk Tur zaferinde EOP kullanıp kullanmadığına değinmiyordu.

Vrijman, raporunun, "Lance Armstrong'u, 1999 Fransa Bisiklet Turu'nda doping yaptığı yönündeki suçlamalardan akladığını," söyledi.

Amerikan medyası kafadan inandı. AP, Armstrong'un, *L'Equipe*'in yayımladığı altı pozitif sonuç haberine en baştan beri "cadı avı" dediğini ve "haklı çıkmış olabileceğini" söyledi. Teksas'ta *Fort Worth Star-Telegram*'da raporla ilgili "Tatlı Aklanma" başlıklı bir başyazı yayımlandı. Yazıda, "Raporu Armstrong'un sekizinci Fransa Bisiklet Turu zaferi saymak lazım" denmişti.

Dünya Anti-Doping Ajansı'nın başkanı Dick Pound, yemi yutmayıp ses çıkaran az kişiden biriydi. Raporun "komedi sınırına dayanacak ölçüde profesyonellikten ve tarafsızlıktan uzak" kaldığını söyledi. Ama önemli raundu Armstrong ve UCI kazanmıştı.

Armstrong 2006'da, normalde Tur için antrenman yaptığı bahar ve yaz aylarını, profesyonel bisikleti bıraktığı için Amerikan ikonu konumunun keyfini çıkararak geçirdi.

Artık baskın ilaç testleri yoktu. Gizli iğne yaptırımlar bitmişti. Fransa'nın yakınına bile gitme nedeni kalmamıştı. Livestrong etkinlikleri ve başka alanlarda kansere karşı farkındalık çalışmaları arasında Austin'deki rüya evine taşındı.

Indianapolis 500 yarışlarında 505 beygirlik bir Corvette kullandı. Boston'daki Tufts Üniversitesi'nde onursal doktora unvanı alırken mezunlara şunları söyledi: "Birileri bu fotoğrafı Doğu Plano Lisesi müdürüne yollasın ve bana artık Dr. Armstrong diye hitap etmesi gerektiğini söylesin." Washington DC'de, Kongre'de kanser ödeneklerinin artırılması yönünde lobicilik yaptı ve birçok senatör onunla görüşmek için vaveyla çıkardı.

Kudretli politikacılardan en az birinin, Minnesota'dan demokrat senatör Jim Oberstar'ın ofis duvarında Armstrong'un sarı mayolarından biri çerçevelenip asılmıştı. Armstrong, Capitol önünde toplanan Livestrong destekçilerine hitap etti ve "Başkan Lance!" nidalarıyla karşılandı. Arby's zinciri, Armstrong'u Jim Thorpe ve Muhammed Ali'nin önünde "Gelmiş Geçmiş En Büyük Doğal Atlet" ilan etti.

Armstrong şöhrete boğulurken eski takım arkadaşlarından bazıları bisikletlerine binmiş, şöhreti kovalıyordu. Armstrong'un art arda yedi defa kazandığı Fransa Bisiklet Turu'nu 2006'da eski takım arkadaşlığından can düşmanlığına geçen Floyd Landis kazandı.

Landis zafere özellikle 17. Etap'ta Armstrong'un en başarılı sürüşlerini dahi gölgede bırakan, nefes kesici performansı ile ulaştı. Yarışta liderin sekiz dakika gerisine düşen Landis, söz konusu etabı kazanmak için Alplerde üç geçidi yalnız aştı. Paris'te bitiş çizgisini, dünyanın en ünlü bisiklet yarışını kazanan üçüncü Amerikalı olarak geçti.

2006 Turu, aralarında bir önceki yıl Armstrong'un ardından iki, üç, dört ve beşinci gelenlerin de bulunduğu bir düzine kadar yarışçının kendileri yahut takımlarının İspanya'daki bir doping şebekesiyle bağlantılarının ortaya çıkması sonucunda yarıştan çekilmesi veya ceza almasıyla başlamıştı. Tur'un sonunda Landis, Amerikan bisikletçiliğini Armstrong sonrası döneme taşıyacak temiz yarışçı ilan edildi. Eski dostu Allen Lim'se bu durum karşısında ne diyebileceğinden emin değildi.

Lim, zaferinin ertesi sabahı Landis'i, Paris'teki şık otel süitinde ziyaret etmiş. Yarışta doğrudan Landis'le çalışmamıştı ama Saris Cycling adına pazarlama faaliyeti kapsamında enerji değerlerini kaydeder ve yayınlarken hep çevresinde bulunmuştu.

Verdiği desteğe karşılık Landis, Tur'da kullandığı bisikletin tekerlerini Lim'e hediye etmiş. Lim veda edip çıkacakken, Landis, "Al," demiş, "neden millet hileye başvuruyor sence?"

"Bilmem, Floyd. Nedenmiş?"

Landis gömleğini çıkarmış, amele yanığı, ince yapılı bir bisikletçi değil de kaslı ve kabaran bir kanat beki gibi poz vererek, “Çünkü hepsi ödle, Al,” demiş. “Hepsi ödle bunların!”

Lim afallayarak çıkmış odadan. Landis’le, dopinge, herkes yaptığı sürece sorun yok diyen ahlaki bahaneci kafa yapısıyla bir daha hiç işi olsun istemiyordu. Aynı gün Paris’ten, Landis’le yaşadığı tecrübeleri bisiklet sporunu düzeltmede kullanma kararlılığıyla ayrıldı. Tabii nasıl yapabileceğini bilemiyordu.

Landis’in Champs-Elysées’de, ardında dalgalanan Amerikan bayrağıyla podyuma çıktıktan dört gün sonra Phonak takımı, şampiyonlarının doping testini geçemediğini açıkladı.

Pozitif çıkan test, Alpler’deki muhteşem solo yarışı sırasında verdiği idrar numunesine uygulanan testti. Bulunan 11’e 1’lik testosteron/epitestosteron oranı, kabul edilen sınırın üç kat üzerindeydi.

Landis, alelacele hazırlanan bir tele-konferans’ta hemen Armstrong’un “reddet-daha bağırarak reddet ve mümkünse televizyonda reddet” yaklaşımını benimsedi. Pozitif çıkmasının nedeninin bir gece önce içtiği viski ve bira olabileceğini söyledi. Ya ondandı ya da bünyesi icabı doğal yoldan yüksek olan testosteron seviyesi yüzündendi. Geriye sadece Tyler Hamilton’ın ana karnında kaybolan ikiz bahanesi kalmıştı adeta.

Dünyanın her yerinden düzinelerce muhabirin katıldığı bir tele-konferansta Landis’e performans artırıcı ilaç veya başka doping yöntemleri kullanıp kullanmadığını sormuştum. Duraksadı ve, “Buna hayır diye cevap vereceğim,” dedi.

Pennsylvania’nın Ephrata kasabasında annesiyle babası, evlerinin bahçesine ruhani özdeyişler yazılı, kocaman, sarı bir tabela dikmişlerdi: “Gençlerin şanı, güçlerindedir” ve “Şan, Tanrı’ya aittir” Landis’in ailesi, pozitif test sonucu haberinden sonra bile masum olduğuna inanmayı sürdürmüşlerdi. Annesi Arlene, yerel haber kanalı WGAL’e mütevazı kahverengi elbisesi ve Hristiyan başörtüsüyle çıktı. “Lance’e de bela çıkardılar,” dedi,

“bence Tanrı bize bunları, Floyd’un şanı daha da büyüsün diye çektiyor.” Floyd’un kız kardeşi Charity’ye, “Ağabeyimle gurur duyuyorum, dedi. “Ağabeyimin zaferine onurla erişmesi içimi tevazu ile dolduruyor.”

İdrar numunesinde sentetik testosteron çıktığını birkaç gün sonra öğrendim.

Betsy, kocasıyla ifade vermelerinden bir ay sonra sabırsızlanmaya başlamış. Armstrong aleyhine ifade vermeyi teklif etmedikleri, celpler yüzünden mecbur kaldıkları bilinsin istiyordu.

“Mecbur kalsam yine yapardım çünkü yaptığının doğru olduğunu düşünüyordum,” diyor Betsy. “Ama bir daha yaparsam duygularımı gemlerim. İnsanlar, sırf doğru diye kabullenmiyor... Amerika, Lance’in peri masalına, bir kahraman olduğuna inanmak istiyor. Ama ben gerçekte kim olduğunu biliyorum. Sahtekârın teki.”

Andreu ailesi, bir zamanlar Avrupa’da tadını çıkardığı hayattan çok uzaklaşmıştı. Betsy, hepsi sekiz yaşından küçük üç çocuğuna bakıyor ve her hafta, çocukların Katolik okulunda gönüllü beslenme saati gözetmenliği yapıyordu. Frankie, Toyota-United adlı, ufak çaplı bir Amerikan takımını yönetiyordu. Ama SCA davasındaki tanıklığı haberleri ortaya çıkınca işinden atıldı. Takım sahibinin Armstrong’la geçmişi varmış; Andreu’lar daha fazlasını bilmeye gerek duymadı.

Frankie Andreu, “Lance’in yakın çevresinden çıktın mı, çok uzaktasın demektir,” diyor. “Kin tutar ve ezmek ister. Bize yaptığı da bu.” Celpler yüzünden Frankie ile Betsy, “zor bir duruma düşmüşlerdi.” Frankie, “Hiçbir şey kazanmayacağımız bir durumdu ve olacak bir şey varsa o da benim zarar görmemdi,” diyor. “Doğru söylemeyi seçtim.”

Yasalara uyarak geçimlerini tehlikeye attıklarını hissetmişlerdi. Betsy ailenin güvenliğinden endişelenmişti. SCA davası devam ederken polise, birisinin AOL hesabına kendisinden izinsiz girdiğine dair şikâyetle bulunmuştu. Hesabına Armstrong veya

“LanceMafyası” dediği yandaşlarından birinin girdiği hissine kapılmıştı.

Babası bir defasında takıntısından yakınmış: “Ne demeye Lance hakkında konuşup duruyorsun? Boş veremez misin? Öylesi çok daha kolay...”

Betsy sözünü kesmiş babasının. “Lance Armstrong ailemi yıkmaya çalışıyor. Çenemi kapamayacağım.”

Betsy’nin aklını kemirenleri mahallelerinin postacısı dahi biliyormuş. Bir gün, Betsy sundurmalarında bir şeyler atıştırırken postacı el sallamış.

“Piknik mi yapıyorsun, Betsy?” demiş adam.

“Valla öyle, Joe,” demiş Betsy. “Çayla kurabiye var, ister misin?”

“Keşke gelebilsem, demiş postacı. “Ama Lance hakkında konuşacak vaktim yok!”

Kasabadaki herkesin takıntısını bilmesi garip görünebilir. Ama Betsy için Armstrong’un sahtekârlığını ortaya çıkarmak ciddi bir görevdi. SCA davasından sonra evlerinde ne kadar Nike markalı malzeme varsa –eşofmanlar, ayakkabılar, kepler– sağa sola dağıtmaya başlamış çünkü şirketin dopingi bilip görmezden geldiğine inanıyormuş. Vermediği Nike ürünlerinin meşhur logolarını siyah bantla kapatmış.

Betsy ailesinin, Armstrong aleyhine davranışları yüzünden tehdit altında olduğunu hissediyordu. Temelsiz değildi hisleri.

2005 yılında bir gece, Armstrong’un Oakley’deki eski temsilcisi Stephanie McIlvain, Andreu’ların telesekreterine, Betsy’ye yönelik şöyle bir mesaj bırakmıştı: “Biri gelip kafanda beyzbol sopası kırar umarım. Bir de, inşallah hayatında sıkıntı çekersin ve seni mahvedecek bir trajedi yaşarsın!”

Yedi yaşındaki oğulları 2., ailenin hislerini pastel boylarıyla ölümsüzleştirmiş. Çizdiği resimde silahlı askerler parmaklıklar ardında bir adama doğru koşuyorlar. Hapisteki adamın yanındaysa “LANCE” yazıyor.

Bisiklet dünyasındaki kadın arkadaşları (Fransız Riviera’sında arkadaşlık ettikleri) artık Betsy’yle konuşmuyordu. Betsy’nin

Armstrong'un hastanedeki itirafından bahsettiği ilk bisikletçi eşi Angela Julich, Andreu'lar üzerine hazırladığım haber için yorumlarını istediğimde, "karışmak istemediğini" söyledi. Leipheimer'in eşi Odessa Gunn da aynı tavrı sergiledi. Konuştuğum diğer iki eş, Betsy'yle telefonlaşırlarsa hatta Betsy hakkında konuşurlarsa bile Armstrong'un kocalarının başına ekşiyeyeceğinden endişeliydiler.

Frankie Andreu, Armstrong'un hastanedeki itirafından, gizli kalması gereken bir yasal oturumda yemin altında bahsetmesinin dahi bisiklet sporunda iş bulmasını zorlaştırdığını söylüyor. "Tüm bunlar geçip gitsin isterdim ama Betsy gerçeğe sıkı sıkıya bağlı ve yanlışla doğrunun varlığına inanıyor," diyor.

2006 Ağustos'unda ziyaretlerine gittiğim hafta, Betsy ile Frankie gelişim üzerine tartışılar. Mutfaktan seslerini duydum.

"Niye geldi bu şimdi?" diyordu Frankie.

"Onla konuşmalıyız, Frankie. Haydi, *lütfen*."

Bu yüzden Frankie'nin benle iki saat konuşması ve cevaplayacağını hiç düşünmediğim bir soruyu cevaplaması benim için sürpriz oldu.

"Doping yaptın mı hiç?"

Frankie iç çekti, kafasını öne eğdi ve, "Şimdiye kadar kimse sormadı bunu bana... Cevaplamak istemiyorum."

"Yaptım mı demek bu?"

"Performans artırıcı ilaç kullanmamak için elimden geleni yaptım. Birkaç hatalı seçimim oldu ama çok, çok uzun zaman önceydi. Gurur duyulacak bir şey değil. EPO kullandım ama sadece iki yarışta.

Şaşakalmıştım.

"Pardon, EPO kullandım mı dedin şimdi?"

"Evet. Yalan söylemeyeceğim. Öyle dedim."

Ardından hiç duymadığım bir ayırım yaptı: "İki tip var. Kazanmak için hileye başvuranlar, bir de, hile yoluyla sadece hayatta kalmaya çalışanlar."

Frankie Andreu, vicdan azabı çektiğini ve sırrını daha fazla saklayamayacağını söyledi. Yarışçılar doping yapmaya devam

ederlerse, dedi, sponsorlar ve hayranlar bisiklet sporunu tamamen terk edecekler.

Daha sonrasında, Frankie yanımızda değilken, Betsy, “Her şey Lance içindi,” dedi. “Takım arkadaşları her şeyi Lance’in şanı için yaptı.”

Armstrong’a 1999 Posta Hizmetleri takımında destek vermiş diğer bisikletçileri arayıp doping yapıp yapmadıklarını ya da takımda doping yapıldığını görüp görmediklerini sordum. Takımdaki iki Avrupalı da –Peter Meinert-Nielsen ve Pascal De-ramé– doping yapmadıklarını, asla yapmayacaklarını ve bisiklet sporunda dopinge hiç rastlamadıklarını söylediler.

Aradığım bisikletçilerden sadece Jonathan Vaughters farklı bir şey söyledi. SCA ifadeleri basına sızdıktan sonra defalarca konuşmuştuk. Armstrong hakkında bildiklerini kayda aldırma-ya çalışmışım. 1999 Tur takımındaki yarışçılardan birinin (Andreu’nun adını vermemiştim henüz) doping yaptığını söylediğini belirtti. Armstrong’un o yılki takımında doping yapıldığını onay-layacak başka yarışçılar arıyordum. “Sen o turda doping yaptın mı?” dedim. Vaughters yanıt vermesinin kariyer intiharı anlamı-na geleceğini söyledi. Başta, söylediklerinden alıntı yapmamam için uarmıştı: “Haberin olsun, babam avukattır.” Ama günler sonra, 1999’daki Amerikalı takım arkadaşlarından hiçbirinin beni aramadığını söylediğimde, anonim kalmak şartıyla kayda girmeyi kabul etti.

Diğer bisikletçinin Andreu olduğunu o zaman söyledim.

“Frankie’yi tek başına ortada bırakmayacağım,” dedi Vaugh-ters. “Birinin ona arka çıkması lazım.”

Vaughters ile Andreu, Betsy gibi konuştular. 1999 Tur takımı-na girebilmek için EPO kullanmaları gerektiği konusunda baskı hissettiklerini söylediler. “Ortam,” dedi Vaughters, “kabullenil-meniz için doping kullanmanız gerektiği havasındaydı. Kıyak tayfadan olabilmek için ciddi baskı vardı,”

Ne Andreu ne de Vaughters, Armstrong’u doping yaparken gördüklerini söylediler. İkisi de Armstrong’un doping yaptığını dair ilk elden bilgilerinin olmadığını belirtti.

Haber, *New York Times*'in 12 Eylül 2006 tarihli nüshasında, baş sayfada verildi. Armstrong'un takım arkadaşları –iki cesur bisikletçi– Posta Hizmetleri takımındaki doping hakkında gerçeği söylemişlerdi.

Haberde Armstrong doping yapmakla suçlanmıyordu ama “mafyası” haberi saldırı olarak aldı. Stapleton benim için “gelmiş geçmiş en kötü muhabir” dedi ve dava açma tehdidi savurdu. “Basın-yayın okulunu bitirememiş bu,” dedi.

Armstrong, AP'ye verdiği demeçte haber için, “Beni, başkalarının itirafları üzerinden dopingle ilintilendirmek isteyen bir adam asmaca oyunu” dedi. *USA Today*'e, *Times*'in “Frankie Andreu'nun itiraflarını kendisine bağlayarak” gazetecilik etiğini çiğnediğini söyledi. Sadece Andreu çiftine kızmıştı. Armstrong ile takım idarecisi Bruyneel, Posta Hizmetleri/Discovery Channel takımı ve bisiklet otoritelerine seslenerek, Frankie'nin tüm yarış sonuçlarının silinerek kazandığı ödül paralarının geri alınması çağrısında bulundular. (Zamanın göstereceği üzere, bu çağrıda epey ironi vardı.)

Armstrong ayrıca e-posta yoluyla bir beyanat göndererek haber için “Baştan aşağı yanlış ve bozuk sansasyonellik... dedi. “Bisikletteki zaferlerim lekesizdir. Performans artırıcı ilaç kullanmadım. Kimseyi kullanmaya zorlamadım ve kimsenin performans artırıcı ilaç almasına rıza göstermedim veya kimseyi teşvik etmedim. Temiz kazandım zaferlerimi.”

Beyanatını, bugün bayat gelen şu sözlerle bitirmişti: “Birlikte kansere karşı savaştığım milyonlarca kanser hastasının, bu suçlamaların asılsız olduklarını bilmelerini ve zaferlerimin lekesiz olduğundan ve kendilerinin de eksiksiz, sağlıklı ve üretken bir gelecek için umut beslemekte haklı olduklarından emin olmalarını istiyorum.”

Travis Tygart, *New York Times*'ta yayımlanan haberimi okuduktan sonra Andreu ailesini aramış.

Betsy'ye, “Frankie telefona gelebilir mi?” diye sormuş.

Betsy, biraz dalga geçeyim, demiş: “Ne yapacaksınız, Frankie’yi? Ceza falan mı keseceksiniz?”

Tygart, Frankie’nin 1999 Turu’nda EPO kullandığını itiraf ettiğini ve öyle yahut böyle, itirafın sonuçta itiraf olduğunu söylemiş. Yedi yıl ve iki ay sonra yapılan bu itirafın, Dünya Anti-Doping Ajansı’nın sekiz yıllık zaman aşımı sınırının içinde kaldığını eklemiş.

Ceza meselesine gelince, Tygart, “E, onu da düşünmemiz gerekecek,” demiş.

“Dalga mı geçiyorsunuz be?” demiş Betsy Tygart’a. “Elinizde bisiklet tarihinin en büyük sahtekârı, Lance varken bizim peşimize mi düşeceksiniz? Frankie işinden oldu zaten. Lance’le doping programına girmeyi reddetti diye onun gibi ufak birinin ensesine mi çökeceksiniz yani? Siktirin gidin!”

Tygart bunun ardından kapanan telefonun sesini duymuş. Pek hoş dostlukları böyle başlamış.

Landis’in en yakın arkadaşı David Zabriskie, Landis’in pozitif çıkmasının ardından küvetinde saatlerce ağladığını söylüyor. Landis’i en son Paris’teki süitinde, Tur zaferinden sonra görmüş.

Zabriskie, Landis’in kendi kaşındığını söylüyor. Tur öncesinde, sezon dışı dönemde Landis’le birlikte doping yapmışlar. Landis ayrıca Zabriskie’ye antrenman rejimini oluşturan büyüme hormonu, testosteron plasterleri ve EPO da sağlamış. Zabriskie, söylediğine göre, Landis olmasa bu ilaçlara ulaşamazmış. Her iki yarışçı da Tur’da, çoğu Amerikalının dikkat ettiği tek bisiklet yarışında iyi performans göstermeleri zorunluluğu yüzünden üzerlerinde epey baskı hissetmişler.

Bisiklet sporunun doping tarihini bilen sıkı bisiklet hayranları nazarında Landis, hilebazlarla dolu bu spordaki son hilebazdı. Zabriskie arkadaşının zaferine sevinmekten, çöküşüne anlayışla bakmaya geçmişti: Landis’in çektiği ıstırapı ve testi geçememenin getirdiği utançtan çok daha fazlası olduğunu biliyordu.

Landis'in kayınpederi –ve en yakın dostu– David Witt, Tur'dan bir ay sonra, 15 Ağustos 2006'da intihar etti. Cesedi, San Diego'daki bir otoparkta bulundu. Tabancayı kafasına dayayarak canına kıymıştı.

Landis, Zabriskie'ye testosteron plasterini Witt'ten edindiğini –Witt, Güney Kaliforniya'da gittiği bir gençleşme kliniğinden getiriyormuş– ve Witt'in Tur boyunca birkaç defa kanına göz kulak olduğunu söylemişti.

Tüm bunlar Zabriskie'nin kafasını karıştırmış. Dediğine göre, Andreu/Vaughters itiraflarından sonra Posta Hizmetleri'ndeki dopinge yönelik duyularını, kısa süre önce ABD Bisiklet Federasyonu başkanlığına atanan Steve Johnson'a bir kez daha aktarmış. Amerikan bisikletçiliğinin en kudretli isimlerinden, bir zamanlar akıl hocalığını da yapmış adamdan yardım istiyormuş. Oysa Johnson tutup Andreu'nun asla böyle bir şey yapmaması gerektiğini söylemiş. Ardından, iddiaya göre, “Sen ilaç kullanırsan öldürürüm seni,” demiş.

Landis'in testinin pozitif çıkmasındanbunalan Zabriskie, Johnson'ın Andreu'yu eleştirmesine bozulmuş. Johnson'ın neden böyle yaptığını da anlamamış.

“Ama Steve,” demiş, “ben sana ilaç kullandığımı, Posta'dakilerin bana her türden iğne yaptıklarını zaten söylemiştim. Hatırlarsan iki sene önce, dünya şampiyonasında hani? Takımda doping yapıldığını anlatmıştım.”

Zabriskie, Johnson'ın bunları duymak istemediğini tahmin ediyordu. Johnson, iki sene önce dünya şampiyonasında yaptığı gibi, Zabriskie başka bir dilde konuşuyormuş gibi davranmış. Karısı odaya girip konuyu değiştirme fırsatı yaratıncaya kadar öylece oturupbakmış.

Zabriskie, “Posta takımının doping yaptığını *iki defa* söyledim. O zaman hiçbir şey yapmamıştı; şimdi de yapmayacak herhalde. Her şeyi biliyor demek... diye düşünmüş.

Yüzleşme, Zabriskie'ye göre değildi. Alkolik babasına karşı çıkacak cesareti hiç bulamamıştı. Şimdi de, kariyerini riske

atmak pahasına Andreu ve Vaughters'ın yanında yer almamaya karar vermiş. Zayıflığı yüzünden utanç duymuş.

2006'da Paris'te Allen Lim'in Floyd Landis'le vedalaşması, aralarındaki birçok vedadan sadece biriydi.

İlki bir sene önce yaşanmıştı.

2005 Fransa Bisiklet Turu'ndan sonra Lim, bir poşet dolu su kanı Vuelta a España boyunca Landis'in dairesinde göz kulak olup ara verilen bir günde Landis'e götürmeye söz vermiş.

Lim o sıralarda Vaughters'ın 2003'te başlattığı yirmi üç yaş altı bisikletçilere yönelik geliştirme takımında temiz yarışan gençlerle çalışmayı düşünüyordu. Görüştüğümüzde, "O çocuklar Floyd gibi, Lance gibi değiller; iyi çocuklar hepsi," dedi. "Hiçbirinin bu işlere bulaşmasını istemem."

O gençlerle Girona'da bir gün geçirmiş. Ardından, kan poşetini Landis'e götürmek yerine buzdolabından çıkarıp evyeye yerleştirmiş ve bir bıçakla delik deşik etmiş.

Birkaç gün sonra Landis aramış. "Ne haber?"

"Haberler kötü," demiş Lim. "Kan poşetin yok artık. Lavaboya akıp gitti."

Landis'in öfkelenmesini bekliyormuş Lim.

Ama Landis, "Haydi, be," demiş. "E, o zaman eve dönme zamanı geldi, değil mi?"

Lim, Landis'in sesinde kendisini bir kez daha dopinge bulaştırmasının pişmanlığını duymuş adeta.

"Öyle, Floyd," demiş. "Bitti artık."

Lance Armstrong'un kudreti, ünlü bir bisikletçi olmanın getirdiklerini çok önce aşmıştı. 2007'de kanser araştırmaları için Teksas'ta 3 milyar dolar toplamayı amaçlayan siyasi bir girişimin sözcüsüydü. Seçmenlerle konuşmak için eyaleti bir seçim kampanyası otobüsüyle dolaştı. Teksas Temsilciler Meclisi'nde konuşma yaptı ve önerilen anayasal değişikliğin oylanması için gerekli 100 oydan 65'ini aldı. Son sayımı beklerken, "Kazanırsan sadece eğlencelidir," dedi. Öneri kabul gördü.

Tarihçi ve gazeteci Douglas Brinkley, *Vaity Fair* dergisi için kaleme aldığı ve Armstrong'un hem politikadaki geleceğini hem de kanser çalışmalarını mercek altına alan yazısında Armstrong için "365 günlük ayaklı bir Jerry Lewis telefon maratonu" dedi. Armstrong valiliğe adaylık koyması konusundaki sorulara, "Muhtemeldir," yanıtını veriyordu. Derken bambaşka bir bomba patlatı: Fransa Bisiklet Turu'nu sekizinci kez kazanmak istiyordu.

İzleyen aylarda birçok arkadaşı bu arzusunun aleyhinde konuştu. Yıllar yılı süren doping suçlamalarından kazasız belasız sıyrılmasından memnundu hepsi.

En yakın dostlarından John Koriath, "Valla hiç bilemiyorum, demiş. "Domuzlar şişmanlar, mezbahalıklarsa kesilir."

Armstrong'sa kimseye kulak asmıyordu. Gece hayatı boyalı basının gözde malzemesiydi. Aktör Matthew McConaughey'yle öyle sık takılıyordu ki haklarında Siyam İkizleri denmeye başlanmıştı. Sheryl Crow'dan ayrıldıktan sonra başka sarışınları sıraya dizmişti adeta: giysi tasarımcısı Tory Burch, aktris Ashley Olsen, Kate Hudson.

Korioth üç çocuk babası, otuz altılık Armstrong'u, Olsen'la girdiği "yaş farkı büyük" ilişkinin kanser çalışmalarına zarar verebileceği yönünde uyarılmış. "Kötü fikir, kardeş," demiş. "Hemen son vermelisin."

"Kız yirmi bir yaşında," demiş Armstrong. "Siktir git, işine bak sen."

Armstrong 2008 Fransa Bisiklet Turu'nu kıskançlık ve öfkeyle izlemiş. Ufak tefek, içine kapanık İspanyol tırmanıcı Carlos Sastre yarışı kazanmıştı. Sastre, öyle mi? Eski *domestique*'i, bir zamanlar su şişelerini ve kortizon haplarını taşıyan oğlan, Christian Vande Velde, beşinci gelmişti.

Armstrong, İngiliz muhabir John Wilcockson'a, "Tur bu sene biraz şaka gibiydi," dedi. "Sastre'ye veya Vande Velde'ye herhangi bir garezim yok. Christian iyi çocuktur ama Fransa Bisiklet Turu'nu beşinci bitirmesi? Yok artık."

2008 Turu'nun gelmiş geçmiş en temiz tur ilan edilmesine de bozulmuş. Çünkü bu durumda diğer tüm Turlar –kendi kazandığı yedi Tur dâhil– kirli sayılacaktı. Armstrong, bisikleti bıraktıktan sonra bile doping suçlamalarının acısını hissediyordu. Yanıtıysa her zamanki gibi bisiklete atlamak olmuştu.

Bu arada Vaughters ile Lim birlikte çalışıyorlardı ve Vaughters'ın yirmi üç yaş altı TIAA-CREF takımının başında anti-doping savaşçılara dönüşmüşlerdi. Lim, Landis'in kendi kendisini cezalandırışını gördüğünden beri hiçbir bisikletçinin aynı şeyleri çekmesini istemiyordu. Sporcuları korkutup temiz kalmaya ikna etmenin yollarını ararken cevabı, okuduğu *Outside* dergisinde bulmuştu.

Don Catlin yeni bir anti-doping sistemi öneriyordu. Catlin, bisiklettteki EPO bağlantılı ölümleri soruşturan ve 1980'lerin sonlarında BALCO steroit skandalının ortaya çıkmasına yardım eden biliminsanıydı. Catlin, *Outside* dergisine, "Atletler hâlâ bu işlerden sıyrılabilir," demişti. "İddia ediyorum, herkesin gözü önünde yapıp sıyrılmak mümkün."

Önerisi, biyolojik profillerinin çıkarılması için atletlerden kan ve idrar numuneleri alınmasıydı. Hematokrit, hemoglobin ve testosteron seviyeleri gibi biyo-işaretçiler izlenecekti. Değişimler, dopinge dair fikir verecekti.

Lim fikri Vaughters'a açmış. "Gençlerle böyle bir şey yapmalıyız," demiş. Catlin, Lim'e böyle bir çalışmanın "cesurca" olacağını söylemiş.

Lim ile Vaughters, Catlin'in yardımıyla kendi geliştirme takımları için ayrıtaları belirlemiş ve ardından aynısını takımlarına 2008'de katılacak profesyoneller için de uygulamışlar.

Yeni takıma başlangıçta Slipstream Sports adı verildi. 2008 Fransa Bisiklet Turu, Vaughters'ın "Temiz Takımı"nı, kısmen dopingsiz takım imajı sayesinde yarışa kontenjandan almayı kabul etti.

Armstrong hem takımın fikrinden hem de yaratıcısı Vaughters'tan hiç haz etmemiş. Vande Velde'ye bu kadarını söylemiş; Vande Velde de bunu bir uyarı sayıp Vaughters'a aktarmış ve Vaughters'ın ortağı Doug Ellis'ten Armstrong'la konuşup durumu düzeltmesini istemiş. Armstrong'un nefreti sürerse takımın başına gelebileceklerden korkuyormuş.

New York'lu yatırımcı Ellis, Armstrong'un Central Park'a bakan dairesine gitmiş. Sevimliliği ve zeki görünmeyi iyi beceren Armstrong, Slipstream takımının iç dinamiklerine dair bilgisiyle Ellis'i etkilemiş. Ellis'in, Vaughters'ın genç takımına milyonlar yatırdığını gayet iyi biliyormuş. Slipstream takımı 2008 sezonunda eski dopingciler Vande Velde ve Zabriskie (Landis'in pozitif testinden sonra ürküp dopingi bıraktıklarını söylemişlerdi) ve gene aynı durumdaki İngiliz David Millar (EPO yüzünden iki yıl men cezası almıştı) gibi üst düzey bisikletçileri bünyesine katmıştı. Takım tövbe etmiş hilebazlar ve eski Posta Hizmetleri yarışçıları için sığınağa dönüşmüştü.

Armstrong hemen sadede gelmiş ve Ellis'e, "Otobüste doğru adamlar yok," demiş.

"Nasıl yani?"

“Takıma onca para saçıyorsunuz ve işler istediğiniz gibi gitmiyor, değil mi? JV para bağlanacak türden adam değildir.”

Armstrong, Slipstream’in, çok önce yerine Bruyneel’i getirdiği takım idarecisi Johnny Weltz dâhil, bir kaybedenler takımı olduğunu öne sürmüştü.

Ancak Ellis, kazanma ve kaybetme meselelerine Thomas Weisel gibi bakmıyordu; profesyonellerle, onlardan biriymiş gibi antrenmana gidenlerden değildi. Ellis, Slipstream takımına, tıpkı Vaughters gibi, bisiklet sporunu kurtarmak adına para yatırıyordu. Armstrong’un hemfikir olmamasını zaten bekliyordu; doğru bir iş yaptığını öyle anlamıştı bir kez daha.

Armstrong bir defasında “küresel kanser yüküne karşı farkındalık yaratmak” için spora geri döndüğünü söylemişti. Koriotoh bu söylem karşısında göz deviriyor. “Lütfen,” demişti bana, “geri dönmesinin tek sebebi herkesi ezip geçmekti.”

Armstrong, Bruyneel ile birlikte Kazak takımı Astana’da tekrar buluşmak üzere bir anlaşma yaptı. Yeni bir dünyada bisiklet sürecekti. Bisikletten çekileli henüz üç buçuk yıl olmuştu ama bu arada doping testleri gelişmişti ve daha sık uygulanmaya başlanmıştı.

1999’dan kalma altı idrar numunesinde EPO bulan Fransız laboratuvarı, Armstrong’a bir darbe daha indirmeye hevesliydi. Laboratuvarın başındaki Pierre Bordry, Armstrong’un bir kez daha Fransız topraklarında teste tabi tutulacağı günü iple çektiğini söylemişti. Tygart ve diğer USADA yetkilileri, Armstrong’un yeni anti-doping sistemine dayanıp dayanamayacağını merak ediyorlardı. Armstrong aleyhindeki dolaylı deliller arttıkça artmıştı ama kesin bir pozitif sonuçtan kurtulması çok daha zor olacaktı.

Armstrong, temizmiş gibi görünmek için yapması gerekeni yaptı ve anti-doping taraftarı namını yürütmek üzere özünde halkla ilişkiler elemanı olarak çalıştırmak üzere Don Catlin’i tuttu. Zamanında, “Tur’da koşmak için doping yapmak lazım, demiş biliminsanı şimdi sadece Armstrong’dan ibaret bir program

yürütecekti. Armstrong'u istediği sıklıkta teste tabi tutacaktı. Biyolojik taban oluşturmak için kan ve idrar numunelerini alacak ve Armstrong'un kuralları çiğneyip çiğnemediğini görmek için seviyelerini analiz edecekti. Anlaşma şartları halen görüşme aşamasındaydı ama Catlin, bulduğu sonuçların yayınlanması için onay istiyordu.

Armstrong geri dönüşüne dair ilk basın toplantısını Eylül 2008'de, dünya liderleri, hayırseverler, girişimciler ve şirket yöneticilerinden oluşan, dünya sorunlarını konuşmak için toplanan Clinton Global Initiative grubuyla bağlantılı yaptı. Armstrong, Manhattan'daki Times Meydanı yakınlarında bulunan Sheraton Oteli'nde düzenlenen etkinliğin ana konuşmacılarından biriydi.

Armstrong, ana sahneyi "dünyanın en güçlü iki adamı" dediği New York Belediye Başkanı Michael Bloomberg ile eski başkan Bill Clinton'la paylaştıktan hemen sonra komşu salonlardan birinde, alelacele hazırlanmış bir kürsüye çıktı. Livestrong bilekliği takmış Catlin, sağında yerini aldı. Armstrong'un Jonathan Vaughters'ın yirmi üç yaş altı takımından "aşırıldığı" geleceğin yıldızı Taylor Phinney, soluna geçti. O da Livestrong bilekliği takmıştı.

Vaughters genç yıldızın üzerine yıllarca titremişti ve Phinney, gelecek sezon JV'nin takımına geri dönme sözü vermişti. Ama Armstrong'un geri dönüşünü duyurmasından birkaç hafta sonra Phinney'nin anne ve babası –olimpik sporcular Connie Carpenter ve Davis Phinney– Vaughters'ın telefonlarına çıkmamaya başladılar. Vaughters çok geçmeden Phinney'nin Aspen'da Armstrong'la çalıştığını duymuş. Derken Armstrong'un, Phinney'yi vitrine çıkarmak için bir yirmi üç yaş altı takımı kurduğu haberini almış. Armstrong'a, "Çocuğu sırf bizle uğraşmak için kaptın," demek istemiş.

Armstrong'un yeni geliştirme takımından haberdar olan Landisduyduklarına, yaşadıklarına daha fazla inanamıyordu. USADA'ya karşı verdiği uzun, sert ve fazlasıyla ortalıkta mücadeleyi kaybettikten sonra Landis, 2006 Fransa Bisiklet Turu'nda doping yaptığı gerekçesiyle spordan iki yıl men cezası almıştı ve cezası, 30 Ocak 2009'da bitecekti. Armstrong'la, Armstrong'un

genç sürücüler için kurduğu yeni takımının yöneticiliği için konuşmuşlardı. Teklif somutlaşmadı; Armstrong, kurulacak geliştirme takımının başına Belçikalı eski Motorola bisikletçisi Axel Merckx'i getirdi. Landis'eyse doping geçmişine sahip birinin takımıyla bağlantısının olamayacağını söyledi.

Landis'i takıma alması, çenesini tutmasını sağlayacaktı. Armstrong Posta Hizmetleri'ndeki eski yandaşı Kevin Livingston'ı, antrenörlük işini Austin'deki kendi bisikletçi dükkânı Mellow Johnny's'ten yürütmesine izin vererek susturmuştu. Ama Landis'in önce takım idarecisi, ardından da kendi profesyonel takımlarında yarışçı olarak çalışmasını reddetmesi, yaptığı en büyük hataydı.

Nike heveslenmişti. Armstrong'un Nike'daki temsilcisi Scott MacEachern, geri dönüş haberini duyunca havalara uçmuştu. Kariyeri, Armstrong'la coşmuştu. Hatta karısı Ashley, 2008'de Armstrong'la ilgili bir çocuk kitabı bile yazmıştı.

Nike yöneticileri, halkın aklına kanserle savaşılan bisiklet süper-kahramanı olarak tekrar girecek Armstrong'un geri dönüşü şirket için bir pazarlama nimeti olacağından, müthiş heyecana kapılmışlardı. Aynısını daha önce yaşamışlardı: Armstrong'un sadece adı bile bir spor mağazasının Nike bölümüne müşteri toplayabilir ve markaya ömür boyu sadakatin kıvılcımını çakabilirdi.

Haliyle Armstrong'un Nike bünyesindeki ekibi, Livestrong ve Nike markalarını tüm dünyada evlere sokmak için eskisinden de fazla fikir üretmeye koyuldu. Şirket, Tur'dan önce Armstrong'un bisiklete geri dönüşünü ebedileştirmeyi amaçlayan Livestrong "Umut Yine Yollarda" giyim ve ayakkabı koleksiyonunu piyasaya süreceğini duyurdu. (Masraflardan sonra tüm gelir, Livestrong koleksiyonundaki gibi, Lance Armstrong Vakfı'na gidecekti.) Ayrıca Nike sponsorluğunda, gene Livestrong'a para kazandıracak ve Shepard Fairey ile Damien Hirst gibi büyük isimleri kapsayan bir gezici sanat sergisi düzenlenecekti. Serginin kendine özel bir Nike/Livestrong koleksiyonu da olacaktı.

Nike, geçmişte yaptığı gibi, Armstrong'un kötü şöhreti üzerinden harekete geçti. Armstrong'u tek başına bisiklet sürerken gösteren ve araya kanserli hasta görüntüleri serpiştirilmiş bir

televizyon reklamı yayınlandı. Reklamda Armstrong, dramatik müzik eşliğinde şunları söylüyordu: “Küstah diyorlar bana. Dopingci diyorlar. İşi bitmiş. Sahtekâr. Bırakamadığımı söylüyorlar. Ne derlerse desinler. Bisiklete onlar için dönmedim ben.”

Armstrong, 2008 Ekim’inde yeni kız arkadaşı, dağ bisikletçisi Anna Hansen’la Teksas’ta bir cafede otururken Fransız haber ajansı AFP’nin geri dönüşüne dair yayınladığı bir haberi okudu. Haberde eski Fransa Bisiklet Turu yarış direktörü Jean-Marie Leblanc’ın yazdığı bir makaleden alıntı yapılmıştı. Neden, diyor-du Leblanc, Armstrongbisiklet sporunu, geri dönmesiyle birlikte gelmesi muhtemel sorulara kurban etsin?

“Biz eski bisikletçiler genelde şampiyonlara saygı duyarız ama bu durum, sizden kuşkulanan halk ve hepsinden önce medya için her daim geçerli değildir. (...) Tam-tamlar çalacak, köşe yazıları yazılacak, eski görüntüler tekrarlanacak ve yıllar yılı sevdamızı karartan tek sözcük, doping üzerine tartışmalar alevlenecek.”

Armstrong’un kalbi kırılmış. Leblanc esasen Armstrong’a geri dönmenin felakete yol açacağını söylüyordu. “Tüm titiz incelemelerle yine yüzleşmek istiyor muyum? Kaderi sınamak istiyor muyum?” diye düşünmüş Armstrong. Bunları daha önce de düşünmüştü elbette ama Leblanc’ın sözleri, her nasılsa içine işlemiş. Geri dönüşünü duyurduktan sonra USADA Armstrong’u sadece bir defa teste sokmuştu. Ama içgüdüleri dikkatli olmasını, gerçekten de Koriath’un uyardığı gibi, şansını zorluyor olabileceğini söylüyormuş. Derken kafasına dank etmiş: “Beni bitirene dek mola vermeyecek insanlar var.”

Hansen’a dönmüş ve, “Sıyrılmam lazım bu işten,” demiş.

Çıkmaya daha yeni başlamışlardı; Hansen, Armstrong’un neyi kastettiğini anlamamış.

“Neden sıyrılacaksın?”

Armstrong durumu açıklamış ve epey düşünmüş. “Dizimden sakatlandım” veya “Dizim ağrıyor” ya da “Bu sabah kalktığımda çocuklarım, ‘Yapma baba,’ dediler” gibi mazeretler uydurmak gelmiş aklına.

Ama Nike'ın özel Livestrong giyim ve ayakkabı koleksiyonu çoktan harekete geçmişti ve her zamankinden milyonlarca dolar daha fazla bağış toplanacak gibi görünüyordu. Dünyanın her yerindeki hayranlarından geri dönüşünü ve halka açıkladığı kanser farkındalığını küresel seviyeye çıkarma hedefini öven mesajlar yağıyordu. Sadece Fransa'da yarışmayacaktı. Avustralya'da, Güney Afrika'da, İrlanda'da yarışacaktı.

Daha sonraki görüşmemizde bana, hayatının bu yeni bölümünün hızla geliştiğini ve herkes seyrettiği için duramadığını anlattı.

“Cesaret edemedim, dedi.

2009 Kaliforniya Turu (geri dönüşündeki ilk Amerikan yarışı) öncesinde yüzlerce gazetecinin katıldığı bir basın toplantısında Armstrong, 2005'te Champs-Elysées'de bisiklet sporuna inanmayanlara üzüldüğünü söylediğindeki kadar meydan okuyucuydu.

Yarışabilmesi için gireceği ilk yarıştan altı ay önce katılması gereken USADA'nın yarış-dışı doping testi programına katılmadığı için muhabirler ensesinde boza pişiriyordu. 2009 Ocak ayında Avustralya Bisiklet Turu'na katıldığında, belirlenmiş altı aylık süreden bir aylık eksiği vardı. Ama UCI yarışmasına izin vermişti.

Armstrong kendi bağımsız test programının, anti-doping uzmanı Catlin'i yürüttüğü programın çığırkanlığını yaptığı için eleştiriliyordu. Oysa program yürürlüğe dahi konmamıştı. Catlin bana, Armstrong'un programın lojistiği ve masrafları karşısında projeden caydığını söyledi.

Kaliforniya Turu'nun basın toplantısında bir soru duraklattı Armstrong'u. Eski profesyonel bisikletçi, *Sunday Times*'in ödüllü muhabiri Paul Kimmage, Armstrong'a, neden Landis ile İtalyan bisikletçi Ivan Basso'nun doping yüzünden men cezaları aldıktan sonra bisiklete geri dönmelerinin kutlanması gerektiğini söylediğini sordu.

“Bu dopingcilerin nesine bu kadar hayransınız?” dedi Kimmage.

Armstrong, bisiklet sporundaki doping kültürü üzerine *Rough Ride* adlı bir kitap yazmış anti-doping savunucusu Kimmage'ı tanıyordu. Stapleton ile Armstrong'un kişisel halkla ilişkiler elemanı Mark Higgins, Kimmage'ın basın toplantısı için en ön sıraya yerleştiğini görüp Armstrong'u uyarmışlardı.

Armstrong'un cevabı önceden hazırlanmış gibiydi:

"Ben çok asil saydığım bir nedenle geri dönmeye karar verdiğimde siz, beni kastederek, 'Kanserimiz dört yıldır ortada yoktu, şimdi geri geldi,' demiştiniz. Ben, bu hastalıkla mücadele için buradayım. Ben, bir daha kendim, çocuklarım ve siz bununla uğraşmak zorunda kalmayın diye buradayım."

Ardından Kimmage'a doğrudan hitapla, "Böyle bir laf ettikten sonra o sandalyede oturmaya layık değilsiniz siz," dedi.

Sezon başlamıştı.

Landis, cezası bittiğinde iş bulamadı. Arkadaşlığını kesmediği Vaughters bile başvurusunu reddetti. Vaughters, "Oğluma bakması için Floyd'a emanet ederim ki bunu çok az bisikletçi için söyleyebilirim," diyor. "Paraya ihtiyacı varsa borç veririm. Ama bisikletçi olarak işe alamam."

Landis sonunda düşük seviyeli bir takıma, Amerikan OUCH takımına girdi. O ufak çaplı yarışlara katılırken, Armstrong Tur'a geri dönmüş, binler tarafından coşkuyla karşılanmıştı. Bir çiftçi, mısır tarlasının önüne bir levha dikmişti: "Armstrong: Pourquoi pas?" ("Armstrong: Neden olmasın?")

Dört yıllık araya rağmen Armstrong müthiş sürdü ve Astana takım liderliği için İspanyol takım arkadaşı Alberto Contador'la çekişti. On bir yaş küçüğü Contador liderliği kazandı kazanmasına ama Armstrong, kendinden genç düzinelerce bisikletçiyi alt ederek gücünü bir daha gösterdi. Efsanevi Ventoux Dağı'nın zirvesinde biten etapta beşinci geldi.

Contador'un daha iyi olduğu ortaya çıkarken, Armstrong da bir etapta sarı mayoyu 0,22 saniye farkla kaçırarak ciddi bir rakip olduğunu ortaya koydu ve 2009 Fransa Bisiklet Turu'nu, yarışı

kazanan Contador'un ardında, üçüncü bitirerek Tur tarihinin ilk üçe girmeyi başaran en yaşlı ikinci bisikletçisi oldu.

Hakkında onca doping haberi çıkaran *L'Equipe* gazetesi, "Teksaslıya Şapka Çıkarın" anlamına gelen "Chapeau, Le Texan" manşetini attı. Fransa Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, "Tur'da beş dakikada, halkla ilişkiler ekibinin on yılda yaptığından fazlasını başardı," dedi. Tur'un sonunda Armstrong, RadioShack sponsorluğunda kuracağı kendi takımının lideri olacağını açıkladı.

Landis, Armstrong'u kıskanıyordu. Doping cezasını tamamladıktan sonra Armstrong'u kendisine iş bulması için şantajla tehdit etmişti. İsteddiği olmayınca, iddialara göre, doping yaptıklarını ortaya çıkaracağı tehdidini diğer eski Posta Hizmetleri bisikletçilerine yöneltmişti. Doping yüzünden kendisi çektiyse başkaları da çekecekti.

2008'de Zabriskie'ye, herkesin çok sevdiği George Hincapie'in foyasını ortaya çıkarmaya niyetli olduğunu söylemiş. Zabriskie, efsanevi Paris-Roubaix yarışından önceki gece Hincapie'i aramış.

"Floyd seni polise ihbar edeceğini, polisin seni bitiş çizgisinde bekleyeceğini söylüyor," demiş. "Normalde aldırmazdım ama galiba bu sefer ciddi..."

Hincapie öyle gerilmişti ki favori gösterildiği yarış, liderin beş dakika gerisinde, dokuzuncu bitirebilmişti.

Landis, Posta Hizmetleri takımında doping yapıldığını gösteren bir videodan ve videoyu Youtube'a koymaktan da bahsetmiş. Tehdidi, "Kaplan" lakaplı, Posta Hizmetleri'nin başlardaki destekçilerinden Wall Street finansmancısı David Williams'ın dikkatini çekmiş.

Williams, Yale hokey takımının eski kaptanı ve bisikletçiydi. Posta Hizmetleri takımını yöneten Tailwind Sports'un yatırımcılarından. Ayrıca Lance Armstrong Vakfı'na en büyük bağışları yapanlardandı. Landis'in anti-doping davasında çıkan 2 milyon dolarlık masrafı ödemesi için oluşturulan Floyd Fairness Fonu adlı havuza da epey para koymuştu.

Williams, Armstrong'un doping yaptığına dair kesin bilgiye ulaşamamış. Vaughters'a takımda doping yapıp yapılmadığını defalarca sormuş ama Vaughters'tan açık cevap alamamış.

Landis'in işsiz kalmasına üzülen Williams'ın ortağı olduğu şirket (sportif taban astarı satan eSoles) 2009'da Landis'in takımı OUCH'a 200.000 dolarla sponsor oldu.

Bu arada Williams, en azından iş anlamında Armstrong'la da yakındı. "Livestrong" logosunu şirketinin ürünlerinde kullanma karşılığında Armstrong'un vakfına bir milyon dolar vermeyi taahhüt etmişti. Ama 2009 Nisan'ında anlaşmanın gerçekleşmeyeceğini öğrendi: Vakfın bir numaralı sponsoru Nike, anlaşmayı reddetmişti.

Williams ne olduğunu sorunca, Armstrong bir e-postayla yanıtlamış: "Açıkçası ve iyi arkadaşın olarak söylüyorum, hiç bu işle uğraşacak halim yok şu anda. Maalesef aranızda halletmeniz gerekecek. Ama bana sorarsan paranı geri verip herkesin işine bakması en iyi çözüm olabilir."

Williams taahhüt ettiği paranın bir kısmını ödemişti. Buna karşılık vakıf, Armstrong'un Williams'a söylediğine, bağışların şart koşulmaksızın yapıldığı anlayışıyla parayı geri vermeyi reddetmiş. Williams, iddialara göre çok sinirlenmiş ve Armstrong'un anlaşmadan cayması konusunda bir şeyler yapacağına yemin etmiş. Williams'ı yıllardır tanıyan George Hincapie, yerin yerinden oynayacağını anlamış: "Kaplan Williams'ın tersine hayatta gitmem ben."

İddiaya göre, çok geçmeden Williams bir arkadaşına, "Hazır ol," demiş, "Koca Teksas alabora olacak."

Armstrong kendisini nelerin beklediğinden habersizdi. Geri dönüş yılının tantanasıyla meşguldü. 2009'daki yıllık Güller için Yarış'a Livestrong'u desteklemek ve bisiklete geri dönüşünü kutlamak için binlerce hayranı katıldı.

Babalığı Terry Armstrong da katılanlar arasındaydı. Armstrong'un annesinden boşandıktan sonra geçen yıllar içinde koyu bir Hristiyan olmuştu. Manevi oğluyla ilişkisinin buhar olup gitmesinden duyduğu avutulamaz pişmanlıkla Dallas

banliyösündeki evinden kalkıp Armstrong ve annesine çektirdikleri için af dilemeye, Austin'e gelmişti.

Güller için Yarış'ın bitiş çizgisinde manevi oğluyla yan yana, koluna dokunacak kadar yakınına geldi ve, "Lance Edward!" dedi.

Armstrong, Stapleton'tan polis çağırıp babalığını götürmesini istedi.

Landis, 2009 sonbaharında Missouri Turu'ndan önce Zabriskie'ye açılmış. Pek içliymiş. Feci birine dönüştüğünü ve ne yapacağını bilemediğini söylemiş. Evliliği çökmüştü. Temecula'daki ferah evinden çıkıp San Jacinto Dağlarına sıkışıp kalmış ücra Idyllwild köyünde ufak, dımdızlak bir kulübeye yerleşmişti. Bisiklet yarışcılığını seviyordu ancak o da artık çıkmaz bir sokağa dönüşmüştü. Yine Avrupa'da yarışmak istiyordu. Öyle bir şans hak ediyordu, değil mi? Fransa Bisiklet Turu şampiyonu değil miydi hem? Bisikletteki sessizlik kuralına yıllarca uydu... Peki, ne uğrunaydı?

Zabriskie, "Girona'daki dairemizde konuşmamızı hatırlıyor musun?" demiş. "Yakalanırsak hiç gevelemeden itiraf edecektik hani? Belki de itiraf zamanın gelmiştir, kardeş."

Haliyle Zabriskie daha sonra, 2010 baharında Landis'ten gelen mesaja şaşırmamış. Mesajında Landis, yapmak üzere olduğu şey için özür diliyormuş. Her konuda ve herkes hakkında her şeyi anlatacakmış. USADA'ya kendisinin, Armstrong'un ve diğer üst düzey Amerikalı bisikletçilerin performans artırıcı ilaçlar kullandıklarını ve kan nakli yaptırdıklarını söyleyecekmiş.

"Beni bulaştırmasan," demiş Zabriskie. "Senle Lance arasında değil miydi bu hikâye?"

"Yok, kusura bakma, kardeş. Üzgünüm."

Landis itiraf etme konusunda, Kaplan Williams'ın desteğini aldığı için kendini güvende hissediyordu. Para ya da başını soka-bileceği bir yer endişesi yoktu. Williams'ın Manhattan'da Güney Central Park'ta bir dairesi ve Connecticut'ta bir misafir evi vardı.

Williams için Landis'e yardım etmek, bir "kazan-kazan" durumuydu. İddiaya göre, eSoles'un Lance Armstrong Vakfı'yla yaptığını düşündüğü anlaşmanın bozulmasının öcünü alma peşindeydi. (Williams daha önceleri, yaptığında intikamın rol oynamadığını söylemişti.)

Bu arada Landis, Vaughters'a e-postayla Led Zeppelin'den kafa karıştırıcı, ıstırap ve şaşkınlıkla dolu şarkı sözleri yolladı. Bunca zaman içinde tuttuğu her şeyi dökeceğini söyledi. Vaughters'a, "Böyle yaşayamam," demiş. "Bu sırla yaşayamam."

Vaughters, Landis'in sesindeki karanlığı fark etmiş.

"İçimden ya intihar etmek," demiş Landis, "ya da hepsini anlatmak geliyor."

20 . B Ö L Ü M

2010 baharında Landis, Armstrong'a gecelerce art arda e-postalar yollamış, yapmak üzere olduğu şeyi söyleyerek alay etmiş, durdurması, engel olması için kışkırtmaya çalışmış. Landis bu e-postaları, Meksika'da koşulan ve ikisinin de yarıştığı çok etaplı Gila Turu sırasında, hep gece yarısından sonra yollamış. Ama yarış boyunca Armstrong'la hiç konuşmamış. Bu tavrı Armstrong'u ürkütmüş.

Bundan bir hafta önce Armstrong, Zabriskie ile eski Posta Hizmetleri takım menajeri Johan Bruyneel arasında geçen ve Zabriskie'nin Bruyneel'i Landis'in itiraf planı konusunda uyararak için yaptığı konuşmaya kulak misafiri olmuş.

Armstrong hiç bu kadar tedirgin olmamıştı. Landis uzun süredir doping iddialarını kamuya açma lafları edip duruyordu, evet ama bu sefer ciddi görünüyordu. Landis bir yandan Armstrong'u çimdiklerken diğer yandan ABD Bisiklet Federasyonu Başkanı Steve Johnson'ı harekete geçmesi için dürtüklüyormuş. Landis, Gila Turu'nun üçüncü etabından sonra, 30 Nisan 2010 günü saat 17.19'da Johnson'a, "bu mesaj başka kimseye yollanmadı; gerçek rengini göstermek sana kalıyor... başlıklı bir e-posta yollamış.

E-postasında Posta Hizmetleri ve diğer profesyonel takımlarda yaşanan dopinge dair suçlamalarının önemli kısımlarını vurgulayan Landis, üst düzey Amerikalı bisikletçilerin neredeyse tümünü ve birçok görevliyi suçlamış. E-posta adeta bir uyuşturucu şebekesini tasvir ediyormuş.

E-postasında Landis, Bruyneel'in 2002'de kendisine testosteron plasterlerinin nasıl kullanıldığını gösterdiğini öne sürmüştü. Armstrong'un bir kutu plasteri Kristin Armstrong'un önünde kendisine verdiğini, Ferrari'nin Tur'da nakletmek üzere kanını aldığını söylemiş. Ayrıca Armstrong'un kendisine, EPO çıkan test sonucunu hasıraltı etmesi için eski UCI başkanı Hein Verbruggen'le maddi anlaşma yaptığını söylediğini belirtmiş.

Başka suçlamalar da varmış e-postada: 2003'te Armstrong'un kendisi yokken kanına göz kulak olmasını istediğini öne sürmüştü Landis. Görevi, kanın taze kalması için buzdolabındaki ısının değişmemesini sağlamaktı.

2003 Turu sırasında, aralarında Hincapie ve Armstrong'un da bulunduğu birçok bisikletçinin kan nakli yaptırdığını anlatmış. Takım doktorunun kendisine ve Hincapie'a testosteron kremi verdiğini öne sürmüştü. Ayrıca aynı sezonun sonrasında Bruyneel'in EPO'yu Armstrong'dan almasını söylediği, Armstrong'un da talep ettiğinde EPO verdiğini iddia etmişti. Bir diğer iddiasıysa Bruyneel'in büyüme hormonunu nasıl kullanacağını anlatması ve hormonu antrenör Pepe Martí'den aldığıymış. Landis, takım arkadaşları Avustralyalı Matthew White ile Kanadalı Michael Barry'nin testosteron ve EPO'larını paylaştıklarını da yazmış.

Landis e-postasında, 2004 Turu sırasında kendisi ve takım arkadaşlarının otele dönerken bir dağ yolunda kan nakli yaptırdıklarını da anlatmış. 2005'te Landis kendisi ve Levi Leipheimer üzerinde nakil yaparken nakilleri hazırlamak ve kanları taze tutmak için Allen Lim'i işe aldığını da söylemiş.

Landis, Phonak takımı sahibi Andy Riis'e 2006'da doping için paraya ihtiyacı olduğunu söylediğini ve Riis'in parayı verdiğini de öne sürdü. (Riis bu iddiayı reddediyor.)

Landis tüm bunların ardından günlüklerinde "çok, çok daha fazla ayrıntı" bulunduğunu yazdı. E-postayı şu cümleyle bitirmiş: "Doğruyu yapacağına güvenilebileceğini kanıtlar kanıtlamaz daha fazla ayrıntı gelecek."

Landis bombayı yakında patlatacağı konusunda başkalarını da uyarmış. Kaliforniya Turu'nun yarış direktörü Andrew

Messick'e, Posta Hizmetleri'nin kendisine "daha fazla doping yapması" için yardım edeceğini söyleyen Bill Stapleton'a ve UCI başkanı Pat McQuaid ve bir avuç başka yetkiliye e-postalar yollamış. Ardından Armstrong'a bir kez daha yazmış: "Seni ve eski takım arkadaşlarımızı, birlikte koştuğumuz üç Fransa Bisiklet Turu'nu kazanman için kan dopingi yapmak ve performans artırıcı ilaç kullanmakla suçlayacağım. Başka şey gelmesin aklına."

Bu takımlardaki dopingin "halka karşı işlenmiş sahtekârlık suçu" olduğunu ve Armstrong'un gözünü korkutamayacağını söylemiş.

"Kamu ve basını bu konularda aydınlatmaktaki tek hedefim vicdanımı rahatlatmak ve sonrasında rahat uyuyabilmek," diye yazmış Landis. "Bunları düşünmenin sen ve diğerlerini epeyce endişelendireceğinin kesinlikle farkındayım ve vereceğin tepkiyi anlayışla karşılayacağım. Ama unutma ki ben de tehditlere ve zorbalığa pabuç bırakmam ve öyle gidersen sonu hiç iyi olmaz."

Floyd Landis, 2010 Nisan'ında yarış direktörü Messick ile Los Angeles'ta, Farm of Beverly Hills adlı şık bir lokantada buluşmuş. Landis'in cezasının bitmesinin üzerinden bir yıldan fazla zaman geçmişti.

Landis, Messick'ten hoşlanıyormuş ve bisiklet sporunda bombanın, belki bir ay içinde, belki Messick'in Mayıs'taki Kaliforniya Turu sırasında patlayacağı konusunda uyarmak istiyormuş. Masaya bir kayıt aleti koyup düğmesine basmış. Bisiklet sporunda yetki sahibi birisine doping yapması hususunda gerçeği söylediğinin kanıtı olsun istiyormuş.

"Neredeyse tüm profesyonel kariyerim boyunca performans artırıcı ilaçlar kullandım," demiş Landis. "gerçeği daha fazla saklayamayacağım. Yakında hepsi ortaya çıkacak."

Messick afallamış. Pozitif çıkan testine rağmen temiz kazandığını anlatan *Positively False: The Real Story of How I Won the Tour de France* adlı kitap yazmış adam şimdi kalkmış, halka dört senedir yalan söylediğini mi itiraf ediyordu yani? Masumiyetini

haykıran ve savunması için bağış toplayan adam, hikâyesinin sa-
hiden yalan olduğunu mu öne sürüyordu?

“Bunca zaman yalan söyledikten sonra milletin sana inanma-
sını mı bekliyorsun?” demiş Messick. “Annene söyledin mi bun-
ları? Travis Tygart’a?”

Söylememişti. Annesine söylemek, Landis’in toplayabilece-
ğinden de fazla cesaret istiyordu. 2007’de 2 yıllık men cezasını
kesiveren Tygart’sa, Landis’in yardım etmeyi kaldıramayacağı
biriydi. (Landis, iki yıllık davası boyunca, 1.765 kişinin bağışla-
rından gelen en az 478.354 dolar dahil olmak üzere toplamda 2
milyon dolar harcadığını söylüyor.)

Landis, Armstrong hakkında hiçbir şey söylememekle bir-
likte, Messick’e tüm kaşar bisikletçilerin konuşmama kuralına
“*omertà*”^{*} dediğini anlatmış.

“Mafyadayken yakalanır ve içeri tıklılırsan ağzını sıkı tutarsın,
örgüt de ailene bakar,” demiş Landis. Ama bisiklet dünyasında
şeref yoktur, diye eklemiş. “Testin pozitif çıktığında çeneni tut-
man gerekir ama sonuçta dışlanırsın. Herkes sana sırt çevirir.”

Geçmişte *omertà*’yı ihlal eden bisikletçiler olmuştu ama hiç-
biri Landis gibi önemli bir yarışçı değildi. Dört yıl önce çenesini
açan Frankie Andreu bile sonuçta bir *domestique*’ti.

Avusturyalı Bernhard Kohl, 2010 baharında, “Dopingsiz ka-
zanmak imkânsız,” diyerek kariyeri boyunca doping yaptığını
açıkladı. 2008 Fransa Bisiklet Turu’nu üçüncü bitirmişti ama
sonrasında yarışta alınan numunelerine yapılan testler pozitif
sonuç verince derecesi geri alınmıştı. Kohl, ilaç testlerini atlat-
manın kolay olduğunu söylüyordu. 2010’da görüştüğümüzde
bana, “Kariyerim boyunca ikiyüz kere teste tabi tutuldum; yü-
zünde ilaçlıydım, dedi. “Yakalandım, evet ama diğer doksan do-
kuzunda yakalanmadım.”

İspanyol bisikletçi Jesús Manzano 2004’te Kelme takımında
yapılan sistematik dopingi ortaya dökmüş ve daha sonrasında,
takım doktorlarından birisinin 2003 Fransa Bisiklet Turu’nda

^{*} Sicilya mafyasına özgü “sessizlik” yeminine verilen ad. (ç.n.)

kendisine, köpeklerde anemi tedavisinde kullanılan ve inek hemoglobininin yapıldığı Oxyglobin adlı ilacı verdiğini itiraf etmişti. Manzano ilacı aldıktan sonra etaplardan birinde yığılıp kalmış, helikopterle hastaneye taşınmıştı.

Bisiklet sporunun karanlık yüzüne yönelik ifşaatlar, Lance Armstrong'un kuşkulu tekerleklerinin jantlarından ibaret değildi. Ama Amerika'da bisiklet, belki ilk defa bir doz gerçek iğnesi yiyecekti. İğnenin ucuysa Landis'ti. Önem verdiği her şey ve herkes Landis'i terk etmişti: bisiklet, karısı, kayınpederi ve takım arkadaşlarının çoğu... Messick'e dediğine göre elinde sadece gerçekler kalmıştı.

Landis, Kaliforniya Turu'ndan yaklaşık bir hafta önce Tygart'ı aradı ve birkaç gün sonra Los Angeles Havaalanı yakınındaki Marriott Oteli'nde buluşmaya karar verdiler. Tygart onu neyin beklediğini biliyordu. Landis'in doping hikâyelerinin kaba hatlarını, Landis'in doping yapmasının ayrıntılarını aracı olarak tuttuğu bir anti-doping uzmanından duyan USADA çalışanı Daniel Eichner'dan dinlemişti. Landis, Los Angeles'ta Messick'le buluşmasının ardından USADA'yla konuşmaya karar vermişti ama kendi doping davasında yaşadıkları yüzünden doğrudan Tygart'la konuşmak istememişti. Yediği haltları Eichner'a iletmesi, itirafına giden ilk adımdı.

Otelin toplantı odasında karşılıklı oturan Landis ile Tygart başlarda temkinliydi. Birbirlerine güvenmeyi öğrenmeleri elbette zaman alacaktı.

Landis, "Konuşup her şeyi itiraf edersem herkesin yaptığını mı yoksa işini mi yapacaksın?" demiş.

Tygart, Landis'in kuşkuculuğuna şaşırılmış. Dimdik bakmış gözlerine. "Sunulan deliller neyi gerektiriyorsa onu yapacağız," demiş. "Tabii doğruyu söylüyorsan."

Böylece doğruyu söylemiş Landis. Saatlerce oturmuşlar; Landis kendisinin, Armstrong'un ve diğerlerinin yaptığı dopingleri ayrıntılarıyla anlatmış. Tygart ağzı açık dinlememek için kendini zor tutmuş.

“Hepimiz yapıyorduk. Lance, ben, takımdaki herkes... Hepimiz doping yaptık,” demiş Landis. “Sporun parçasıydı.”

“Onu değiştirmeye çalışacağız,” demiş Tygart. “Ses çıkarman büyük cesaret... Tek bir kişinin doğruları söylemesinin ne zor olduğunu biliyorum. Basında düşman ilan edileceksin.”

Landis, Armstrong dışında doping yapanların adlarını vermemiştir. Zabriskie şimdilik paçayı kurtarmıştır. Landis, Tygart’ı, doping konusunda “vicdanlarını rahatlatmak isteyen” arkadaşlarının itirafları karşılığında ceza almamaları gerektiği hususunda ikna etmek için elinden geleni yapmıştır. Armstrong’uysa o kategoriye sokmamıştır.

Tygart görüşmeden sonra eski bir dostunu aradı. Boyu iki metreyi aşan dazlak Jeff Novitzky, Gıda ve İlaç İdaresi (FDA) müfettişiydi ve ülkenin bir numaralı anti-doping polisi olarak nam salmıştı. Tygart, Novitzky’ye, Landis’in elinde Armstrong’un doping yaptığına ve Armstrong’un Posta Hizmetleri takımında doping yapıldığına dair muazzam bilgi bulunduğunu söyledi ve ikisinin birlikte Landis’i kayıt altında sorguya almalarını önerdi.

Novitzky, vurucu Barry Bonds ile kısa mesafeci Marion Jones (her ikisi de dopingden kaynaklanan suçlardan hüküm giydi) gibi atletlerin enselenmesini sağlayan BALCO steroit davasında soruşturmanın başıydı. O davada Tygart’la birlikte çalışmışlardı ve o zamandan beri, bisiklet ve diğer spor dallarındaki doping konusunda teması kesmemişlerdi.

Tygart aradığında Novitzky bir süredir bisiklette performans artırıcı ilaçlar konusunda çalışıyordu. Soruşturmasını başlatan, Kayle Leogrande adlı orta seviye bir bisikletçi aleyhinde açılmış bir doping davasıydı. Leogrande, Güney Kaliforniya’da oturduğu daireden taşınırken geride bir miktar EPO bırakmış, ev sahibi bulunca doğrudan FDA’i aramıştı. Novitzky bu davada çalıştığından Landis’in söyleyeceklerini duyma fırsatına balıklama atladı.

Üçlü, Los Angeles Havaalanı’na yakın sayılabilecek Marina del Rey’deki Marriott Oteli’nde buluştu. Landis yanında doktoru Brent Kay’i de getirmişti çünkü Kay, e-posta yazışmaları sırasında Armstrong’un kendisini tehdit ettiği kanısına varmıştı.

Landis ayrıntı üstüne ayrıntı anlattı hatta doping programlarını kodlayarak kaydettiği güncesini de verdi. Eksiksiz gitmek istiyordu. Daha fazla yalan söylemek istemiyordu.

ABD'nin en itibarlı yol bisikleti yarışı Kaliforniya Turu yaklaşırken Armstrong gittikçe gerginleşiyordu. Landis'in doktoru Kay'den, Landis'i intikamdan vazgeçirmesini istemişti. Ama Landis, Stapleton'ın dava açarak donuna kadar almayı planladığını duymasına rağmen inadından vazgeçmiyordu. Güç dengeleri değişmişti. Artık zorba, Landis'ti.

Armstrong, Kaliforniya Turu öncesinde bir basın toplantısı için bir araya geldiklerinde eski takım arkadaşları Hincapie, Leipheimer ve Zabriskie'ye, iddiaya göre, "Görüyor musunuz şu güvenlikçileri?" demiş. "Ben çağırdım hepsini. Korkuyorum. Floyd'dan korkuyorum. Bana tabancalı resimlerini falan yollayıp duruyor. Vuracak beni it." Landis 2013'te bana, Armstrong'a öyle bir mesaj yolladığını hatırlamadığını söyledi.

Landis'in doping itirafı ve kendisiyle birlikte doping yapanlara yönelik suçlamalar kamuya açıklandı. Armstrong'a kin besler görünen, Landis'in akıl hocası Kaplan Williams sayesinde (kısmen) Landis'in Armstrong'a ve bisikletin üst düzey yetkililerine yazdığı e-postalar (Johnson'a isim bildiren e-posta dâhil) yarışın beşinci etabından önceki gece yarısına (19 Mayıs) doğru *Wall Street Journal*'ın web sitesinde boy gösterdi.

Armstrong, Hincapie'a mesaj yazmış: "*Wall Street Journal*'a bak. Yarın zor olacak." Vaughters haberi görünce derhal Zabriskie'yi aramış.

Zabriskie aradığındaysa Bruyneel, iddiaya göre, "Hallediyoruz," demiş. Bunun üzerine Zabriskie, Hincapie'in odasına koşmuş.

Hincapie şaşkınmış. "FDA arıyor beni... Marion Jones şeylerindeki herif... Novitzky," demiş. "Mesaj bırakmış. Lütfen arayın, diyor..."

Vaughters, Novitzky'nin bisiklet sporunda doping kullanımını

soruşturduğu söylentilerini duymuştu ve Garmin-Chipotle sponsorluğundaki kendi takımına ulaşmasının an meselesi olduğunu biliyordu. Takımdaki bisikletçilerin çoğu geçmişte doping yapmıştı. Vaughters onları, hileye başvurma baskısına maruz kalmadan çalışmalarını için takıma almıştı.

Vaughters, Zabriskie'yi otel odasına getirmiş ve arkasında olduğunu, Novitzky ararsa performans artırıcı ilaçlara dair deneyimlerini dosdoğru anlatmaktan çekinmemesini söylemiş: "Ne söylersen söyle, bizde bir işin hep olacak."

Vaughters, Armstrong'un takım arkadaşlarından Tom Danelson'la da konuşmuş ve benzer şeyler söylemiş: "Novitzky ararsa bildiklerini söylemekten çekinme. Arkadayız."

Ardından takımını toplamış ve hepsine, Landis'e ne kadar kızmış olurlarsa olsunlar, duruma dair yorum yapmamaları talimatı vermiş.

"Floyd için sarhoş falan demeyin. Yarış sırasında basın patlamasına yol açmayın," demiş. "Önce yarışı bitirelim, ne diyeceğimize sonra bakalım."

Armstrong'un karşı saldırısı başlamıştı bile. İlk Youtube'a kısa bir video koydu.

Armstrong videoda, "Olaysız bir gün geçirdim," dedikten sonra kanserle boğuşan MCA için-Beastie Boys'tan *rap* müziş-yeni Adam Yauch- yarışmanın "bir onur" olduğunu söylüyordu. Ardından kendi dertlerine geçiyor, gelecek etapta kanser tedavisinde yardımına koşmuş Indiana Üniversitesi Kanser Merkezi hemşirelerinden LaTrice Haney için yarışacağını söylüyor, o ve diğer hemşirelere "adsız kahramanlar" diyordu.

"LaTrice, çok özel bir kadındı," diyordu Armstrong videosunda. "Benim için hemşire-hasta ilişkisini aşan kişiydi; sınırı geçti ve arkadaşım oldu."

Armstrong ertesi sabah, Landis'in e-postalarının internette ilk defa yayınlanmasının üzerinden on iki saat geçmeden Kaliforniya Visalia'daki etap başlangıcına yakın duran RadioShack takım otobüsünden çıktı ve çevresini saran gazetecilere pek sakin baktı.

“Herhalde hepinizin Floyd Landis ve suçlamalarıyla ilgili soracakları vardır. Şaşırdım elbette ama çok şaşırdım diyemeyeceğim,” dedi. “Floyd’un taciz ve tehditleri birkaç sene önce başladı; genelde aldırmadık. Sonunda, bir sene kadar önce, kendisine, ne yapacaksan yap, dedim.”

Muhabirler mikrofonları, kayıt cihazlarını uzattılar. Bir, iki değil, tam üç halkla ilişkiler elemanı (Armstrong’un, takımın ve Kaliforniya Turu’nun adamları) az ötede, bileklerinde Livestrong bileklikleriyle dikiliyorlardı.

Armstrong kendine güvenir havadaydı. Didişmeli ortamlarda coşuyordu. Sanki bininci defa söylemiş gibi Landis’in elinde “hiçbir kanıt bulunmadığını” söyledi. “Onun sözüne karşı bizim ki. Biz, dediğimizden memnunuz. Durduğumuz yerden de. İnandırılığımızdan da.”

Landis’in suçlamalarını gülünç bulduğunu, Landis’in, takımı yarışa alınmadığı için dikkat çekmeye çalıştığını söyledi. Landis’e güvenilmez, dedi. Yazdığı kitapta bu suçlamaların hiçbiri yoktu, hatırlayın, dedi. Ayrıca unutmayın ki dedi, Landis, 2006 Turu’ndan sonra pozitif çıkan testi üzerine açılan davada savunmasında kullanmak üzere, “masum insanlardan, kiminin iddiasına göre, bir milyon dolara yakın para” almıştı...

Muhabirlerden biri, Landis’e dava açıp açmayacağını sordu. “O işlerle uğraşmıyorum artık,” dedi Armstrong. “Enerjimi takımıma, Livestrong’a, çocuklarıma ayırmalıyım.”

Bir başka muhabir, “Peki, Lance,” dedi, “UCI’a hiç para ödemedin mi?”

“Kesinlikle hayır,” dedi Armstrong. Kıkırdayacak gibi oldu ama kendini tuttu. “Bana tüm bunları tek kelimeyle özetle dersiniz, ‘inanılrlık’ derim,” dedi. “Floyd inanılrlığını çok önce kaybetti. Yeni bir şey söylemiyorum burada.” Ardından uzun süredir etrafta dolaşan ve Landis’in elinde, Armstrong’un takımının Tur’da etaptan etaba kan torbalarını taşımada kullandığı soğutmalı kapların fotoğrafları bulunduğu söylentisini hatırlattı. “E, hani? Nerede? Hepsi palavra. Yoktu öyle bir şey,” dedi Armstrong.

Ayaküstü basın toplantısı sürerken, Armstrong ciddileşti. “Tüm o söz konusu turlarda ABD Posta Hizmetleri ve Discovery’de yaşananlarda, bizim açımızdan saklanacak hiçbir şey yoktur. Hiçbir endişemiz yok,” dedi. Ardından yanık, kaslı kollarını kavuşturarak damarlarını şişirdi.

“Soruşturmayı yürüten federal görevlilere gerçeği söyleyecek misin?” diye sordu bir muhabir.

“Kesinlikle,” dedi Armstrong. Gülümsemeye çalıştı, olmadı.

Novitzky sorulunca biraz sendeledi Armstrong. Genelde pek yetkin konuşmakla birlikte, bu sefer lafı toparlamakta zorlanıyor gibiydi.

“Yani... Eğer... Şey, Jeff Novitzky’nin bunla bir ilgisi varsa... Ki dert değil, durum buysa biz... Tabii, elimizden gelen katkıyı memnuniyetle yaparız,” dedi. “Ama... E... Neden Novitzky’nin bir sporcunun Avrupa’da ne yaptığıyla ilgisi olsun?”

Bruyneel aynı sabah takım otobüsünde saydırdıktan sonra muhabirler karşısında da Landis’e, lafını sakınmadan saldırdı.

“Salağa bak! Floyd hıyarı!” dedi. Ardından muhabirlere testi pozitif çıktığından beri Landis’ten “tehditler” aldığını, “şantaj maruz kaldığını” söyledi. Landis’in, Posta Hizmetleri’nde doping konusunda, asılsız suçlamalar demeyi ihmal etmeden, ağzını kapalı tutmak için “çok para” ve iş istediğini söyledi. Ayrıca Landis’in kafadan sakat olduğunu da söyledi: “Floyd’un profesyonel yardıma ihtiyacı var. Avukatları kastetmiyorum.

RadioShack takımı, web sitelerine Landis’in suçlamalarının “adamdan sayılmadığı zannına (RadioShack takımına alınmayışı dâhil) karşılık aklen sakat, öfkeli ve yersiz” olduğunu gösteren bir dizi e-posta yerleştirdi. Takım avukatı, Landis’in Armstrong’u iki yıldır tehdit ettiğini açıkladı.

Açıklamada şöyle deniyordu: “RadioShack takımında yer ve tatmin bulamayan Landis, tehdidini gerçekleştirmiş ve basına asılsız suçlamalar sunmuştur.”

Bisikletçiler daha sakin, daha ciddi davrandılar.

Vaughters, “Floyd Landis’in kafasında ne var, nedenleri neler, bilmiyorum,” dedi.

Hincapie, takımı BMC Racing üzerinden, Landis'in suçlamaları karşısında "büyük hayal kırıklığı duyduğunu" belirten bir açıklama yayınladı.

Leipheimer, Landis'in kendisini ne demeye suçladığını hiç bilmediğini belirtti: "İnanamıyorum. Takım arkadaşı olduğumuzu, birlikte bir şeyler yaptığımızı söylemiş, bir ürü suçlamada bulunmuş... Biz hiç takım arkadaşı olmadık ki... Bunlar tamamen asılsız; Floyd'un yardım alması lazım bence."

Kaliforniya Turu'nun sonraki etabının ilk ısınma kilometrelerinde bisikletçiler Landis meselesini konuşmuş.

Zabriskie, Armstrong'un yanında gidiyormuş. "Ne olacak şimdi?" demiş. Yanıt gelmemiş. "Ne olacak?"

"Bana bir sürü şey soracaklar, senin dert etmene gerek yok," demiş Armstrong. "Hepsi bana üşüşecek."

Armstrong, Hincapie'ı, Landis konusunda daha sert bir beyanat vermediği için paylamış.

"Neden doğrudan reddetmedin?" demiş.

"Bence öylesi doğru değil," demiş Hincapie. "Sen niye itiraf etmiyorsun? Söylersin, boş verirsin ve insanlar bir süre sonra unuttur gider işte."

Dimdik bakmış Armstrong. "Neyi itiraf edecekmişim?"

Kaliforniya Turu'nun o etabının sekizinci kilometresi civarında *peloton*, Farmersville adlı bir kasabaya gelmişti. Keskin kokulu portakal ağaçlarının arasından geçen yolda bir bisikletçi kayarak devrildi. Ardından gelen birçok bisikletçi sıyrılmayı başaramadı. Düşenlerden biri, Armstrong'du.

Telsizdeki görevli bir anda, "Armstrong düştü! Armstrong düştü!" Bisikletin en büyük yıldızı yolun ortasında, bacaklar ayrılmış, kırmızı-gri RadioShack mayosu yırtık, yatıyordu. Sol göğzünün altındaki kesikten akan kan, yüzünü boyuyordu.

Armstrong'u ayağa Bruyneel ile takım çalışanlarından biri kaldırdı. Bisikletine bindirilen Armstrong, izleyen on iki kilometreyi, Bruyneel'in kullandığı takım arabasına yakın koştu.

14 Mayıs 2012'de yayınlandıktan bir süre sonra Youtube'dan

kaldırılan, takım arabası içinden çekilmiş videoda Bruyneel, Armstrong'a, "Ne durumdasın?" diyor. "Başın ağrıyor mu yoksa sadece gözün mü?"

"Yüzümü mahvediyor," diyor Armstrong. Soluk soluğa.

Bruyneel, yarış doktorunun kanamayı kontrol altına alabileceğini söylüyor. Armstrong'un bir iltihap sökücü ya da ağrı kesici almasını öneriyor. Armstrong dirseğinin kırılmış olabileceğini, devam etmesinin zor olacağını söylüyor.

"Kırık değil bence," diyor Bruyneel.

"Bisikletin üzerinde duramıyorum," diyor Armstrong. "Ben böyle... Karar vermeliyiz. Korktu, kaçtı desinler istemem ama doğrulamıyorum bile. En ufak baskıda daha da fenalaşılıyor... Kusacak gibiyim."

Bruyneel, "Bir yüklenelim önce, Lance," diyor, "durmamız gerekiyor mu, görelim. Bir bakalım." Bir kez daha ilaç almasını öneriyor. Armstrong işe yaramayacağını söylüyor.

Sakatlanmış ve kafası Landis'in suçlamalarıyla dolu Armstrong, Bruyneel'e neredeyse yalvarıyor.

"Ne yapayım, bilmiyorum!"

"Tamam, duralım," diyor Bruyneel.

"Ne yapacağım? Neyi... Nasıl... En son bir yarışta ne zaman durduğumu hatırlamıyorum... Ne yapmalıyım?"

"Yolun kenarına çek," diyor Bruyneel. Çok geçmeden Armstrong takım otobüsündeydi; doktor yaralarına bakarken hasta ne yoluna düştüler. Armstrong'un maaşının neredeyse altı katını vererek 2010 sezonu için Vaughters'ın elinden aldığı Allen Lim, yanına oturmuş ve Armstrong'un gözünde yaş pırlıltısı görmüş.

"Niye yapıyorum bunu ben?" demiş Armstrong.

Lim, kaza sonrası çok bisikletçi görmüştü. Bu tür durumlarda duygular daima yüzeye tırmanırdı. Lim, Armstrong'un yüzünde ilk defa keder ifadesi gördüğünü söylüyor.

"Ha? Niye yapıyorum?" demiş Armstrong bir daha. "Niye? Nereye koyacağımı bilmediğim kadar param var. Çocuklarım bana bayılıyor ve sürekli niye yaptığımı soruyorlar bana. Açıklamam da yok. Niye yapıyorum bunu ben?"

“Bilmiyorum,” demiş Lim. “Ama Lance, bak ne diyeceğim. Seni en mutlu gördüğüm hatta herhangi birini bu kadar mutlu gördüğüm zaman, Hawaii’de antrenman yaptığımız ve ailenle olduğun, sadece bisiklete bindiğin zamandı. Niye bunu yaptığını bana soruyor ve öğüdümü istiyorsan buyur: ‘Aileni al, Hawaii’ye git ve bisikletle gez. Sadece dolaş ve bunları boş ver. Bunlar... Hepsi saçmalık.”

ALTINCI KISIM

GERÇEKLER

2 1 B Ö L Ü M

Fransa Bisiklet Turu'nda eskiden beri fısıldananlar, yaygaraya dönüştü. Amerikalılar bisikletçilerin kendilerine veya bisiklet sporuna ne yaptıklarıyla hiç ilgilenmemişti. Acayip bir spordu zaten: Bisiklete binmiş rengârenk taytlı adamlar, kayıtsız kalabalıkların arasında, dar kasaba sokaklarında yarışıyorlardı. Hem de Fransa'da. Lance Armstrong, Tur'u her kazanışıyla bu algıyı daha fazla değiştirmişti. Teksas, Fransa Bisiklet Turu'na kefil olunca, ülkenin tüm spor sayfaları da o olmuştu. Landis'in suçlamaları ortaya çıkmadan önce, Lance Armstrong bir hayatta kalma ve üstünlük simgesi idi. Tur'daki hilelerin en feci örneğine dönüşmesiye sadece birkaç saat sürdü.

Frankie Andreu'nun, Armstrong'un takımında yarışabilmek için EPO kullandığını itirafı New York Times'ın baş sayfasında yayımlandı. Tek ses onunki değildi: Armstrong'un takımından bir başka bisikletçi, Vaughters da, haberde adının verilmeyeceği zannıyla doping yaptığını söylemişti. Eski Motorola bisikletçisi Stephen Swart'sa Armstrong'un takım arkadaşlarını EPO kullanmaya ikna ettiğini söylüyordu.

Ama doğruya doğru, Armstrong'a en büyük darbeyi vuran, eski takım arkadaşı Floyd Landis'ti. Armstrong'un sadık bir askeri idi; Armstrong bıraktıktan sonraki ilk Tur'u kazanmıştı ve unvanı elinden alındıktan sonra spotların altına çıkıp tüm bisiklet sporunun esasen bir dalavere olduğunu söyledi.

Armstrong, Landis için yalancı, dedi. Armstrong'un takım menajeri Bruyneel de. Armstrong'un diğer eski takım arkadaşları, Leipheimer ile ilk defa 2003'te Zabriskie'yle birlikte EPO

kullanan Kanadalı Michael Barry de. Bisikletin uluslararası patronu Pat McQuaid, Landis için üzüldüğünü söylemeden önce “skandal” “zararlı” ve “hain” gibi laflar kullandı. İtirafı için “ümidi kalmamış bir adamın son çırpınışı” dedikten sonra şunu ekledi: “Yazıklar olsun. Sırt çevirdi bize.” Armstrong’un RadioShack takımı tişörtleri giymiş hayranları, adının yanına gammaz anlamına gelen fare resimleri çizilmiş pankartlarla Landis’in karşısına dikildiler.

Jonathan Vaughters gerçekleri biliyordu ve Floyd Landis’in yerin dibine sokuluşunu görünce nihayet ve resmen itiraf zamanının geldiğine karar verdi. Ama diğer bisikletçilerin de doping yaptıklarını ve Armstrong ile Posta Hizmetleri’ndeki diğer bisikletçilerin doping yaptıklarını bildiklerini itiraf etmeleri gerektiğini de biliyordu. Hamlesini Armstrong’a saldırıdan ziyade yakın dostu Landis’i savunma amacıyla yapıyormuş gibi gösterdi.

Şöyle dedi Vaughters: “Aşağı yukarı, ‘Kusura bakma Lance ama Floyd doğru söylüyor. Betsy de, Simeoni de doğru söylüyor ve sen, bu insanları mahvediyorsun. Federal hükümet ve USA-DA yapıyor soruşturmayı. Senin için yalan söyleyemeyiz. Yalan söyleyemeyiz. Doğru değil bu,’ demek gibi bir şey. Bu kadar basit.”

Bisiklet sporu dünyayı dışta tutmayacaktı artık. Önceleri sporun fazla bilinmemesi ve sonraları, Fransa Bisiklet Turu’nun sağılacak para ineğine dönüşmesinin ardından *omertà* sayesinde sırları güvende kalmıştı. Ama şimdi? Heyula misali ürkütücü Jeff Novitzky’de vücut bulan Amerika Birleşik Devletleri hükümetinin kimsenin sessizlik kuralını takacağı yoktu. Vaughters, Tygart’tan Novitzky’nin telefon numarasını aldı ve müfettişi arayaarak söylentilerin doğru olduğunu, federal hükümetin dopingle ilintili suçlar ve bisiklet sporuna yönelik soruşturma başlattığını öğrendi.

Vaughters, Tygart’a, “Zamanı geldiğinde,” demiş, “takımdan (kendi Garmin takımı) birileriyle konuşmak isterseniz işbirliği yapmalarını söylerim. Zorlayamam ama söylerim.”

Zabriskie, iddia makamının tek tanığı olmak istemiyormuş. Sonunda Vaughters, Danielson ve o Kaliforniya Turu sırasında İtalya'da yarışmakta olan Vande Velde'nin de tanıklık yapacağını öğrenmiş. Ama Armstrong'un ordusunun büyüklüğünü düşününce karşıda sadece kendisi ve üç diğer kişinin bulunacak olması fikri bile tereddüde düşmesine yol açmış. Ama Vaughters'ın, Zabriskie'yi ikna etmesine tek sözcük yetmiş: Bruyneel. Zabriskie, takım menajerinin neden olduğu acıları, iddiasına göre kendisini dopinge ikna edişini ve sonucunda uyuşturucu bağımlısı, ölümüne içen babasına dönüşmesini unutmamıştı.

Zabriskie, Bruyneel'e güvendiğini ve ihanete uğradığını iddia ediyor. Bruyneel'in kendisini, babasının ölümünün ardından zayıf düştüğü anda hedef aldığını ve doping kültürüne soktuğunu öne sürüyor.

Hayır, demiş kendi kendine, başıma gelenleri başkaları çekmemeli.

Hayır, demiş, Landis ne alkolik ne de gözünü intikam bürümüş bir deli.

Hayır, demiş, mahkemede tek ses olmama izin vermeyecek kadar çok kişi biliyor gerçekleri.

"Peki, neyse ne," demiş sonunda. "Haydi, bakalım."

Vaughters, Danielson ve Vande Velde'yle buluştuktan sonra, Garmin takımı üyelerinin istenirse müfettişlerle konuşacaklarını belirten bir açıklama yayınladı. Açıklaması, Armstrong'a yöneltilmiş bir uyarıydı ve konuştular. Armstrong'un doping yaptığını gördüğünü sadece Vaughters söyledi ama Posta Hizmetleri takımındaki sistematik dopingi dördü de anlattı.

Yetenekleri nedeniyle bir zamanlar "Yeni Lance Armstrong" olarak adlandırılan Daniels, bir kan naklinden sonra yaşadığı bir panik atağı anlattı. Öyle fena olmuştu ki Bruyneel ile takım doktoru, kalp krizi geçirdiğini zannetmişlerdi.

Vande Velde, Armstrong'un kendisini nasıl dairesine çağırttığını ve Ferrari'nin doping programına katılmazsa kovulacağı

yolunda üstü kapalı tehditte bulunduğunu söyledi. “Takımda kararları Lance verirdi,” dedi. “Lance ne diyorsa o olurdu.”

Hincapie, Novitzky’nin telefonlarına çıkmadı. Önce avukatıyla konuşmak istiyordu.

Tanıklık etmesinin, pek çok aile üyesine geçim sağlayan kendi spor giyim şirketi Hincapie Sports’a zarar vereceğinden endişeliydi. Doping suçlamaları, ardında bırakacağı ülkenin en iyi bisikletçilerinden biri olma mirasını lekeleyeceği, belki de kariyerine patlayacağı için üzgün ve kızgındı.

Haksızlık, diye düşünmüş Hincapie. Herkese uymuş, herkesin yaptığını yapmıştı; o kadar.

2010 Kaliforniya Turu’nun son basın toplantısında Floyd Landis’in, kendisini kan nakli yaptırmış ve testosteron gibi ilaçları kullanmış Posta Hizmetleri bisikletçileri arasında gösteren itirafı sorulduğunda Hincapie’in gözleri doldu.

“Temiz sporu herkesten, basından, hayranlardan, USA-DA’dan çok ben istiyorum,” dedi. “Her günüm ayrı ısırap benim. Günde beş, altı, yedi saat çalıştığım için evimdeyken bile çocuklarımı doğru dürüst göremiyorum. Yollarda kan ter içinde çalışan bizleriz.”

Armstrong’un meydan okuyan Nike reklamı gibi konuşmuştu Hincapie. Gerçek duygularını saklamakla birlikte, yıllardır temiz yarıştıktan sonra Landis yüzünden adının dopingciye çıkmasına, Posta Hizmetleri günlerine sürüklenmesine çok üzül-müştü. Bana dopingi 2006’da, Armstrong’un işiyle uğraşmaya mecbur olmadığı Tur’da kestiğini söyledi. Ayrıca o Tur’un, önceki belki beş yıl boyunca kan nakli yaptırmadığı ilk Tur olduğunu da belirtti.

Dopingden bıkmıştı. İğnelerden, ilaçlardan, yakalanma korkusundan, sırlardan ve yalanlardan bıkmıştı. Çoluk çocuk sahi-biydi; onlara utanç değil, geçim sunmalıydı. 2005’te Fransa Bisiklet Turu’nun en zorlu dağ etabını kazandıktan sonra, “Hincapie *sprinter*’dır; etabı kazanmak için doping yapmış olmalı,” yollu dedikodular kulağına gelmişti.

Yeter artık, demiş Hincapie, yeter.

Bisiklet sporunu ve Armstrong'u koruma günleri bitmek üzereydi.

Landis, Kaliforniya Turu'nun son gününe gitti. Tişört, kot pantolon giymiş, kara güneş gözlüğü takmıştı. Yanında kurşun geçirmez yelekli, tabancalı ve sopalı korumalarla bitişi izlemek üzere özel bir konuk bölümüne gitti. Aynı haftanın başlarında ESPN.com'dan Bonnie Ford, Landis'le röportaj yapmıştı. Landis, zamanında herkes yaptığı için dopingden pişmanlık duymadığını ama gerçekleri açıklamasının zamanının geldiğini söylemişti. "Vicdanımı rahatlatmak istiyorum," demişti. "Sorunun parçası olmak istemiyorum artık."

Landis, Posta Hizmetleri takımında ilk defa 2002 Haziran'ında doping yaptığını söylüyordu. Bu takımda yapılan dopingin bir kısmının Dünya Anti-Doping Talimatnamesi'nin sekiz yıllık zamanaşımı süresinin dolmak üzere olması demekti. Süre dolmadan itiraf etmek istemişti. "Şimdi bir şey söylemezsem söylemenin anlamı kalmayacak," diyordu.

Landis'in aklında bir başka zamanaşımı meselesi daha vardı ve bunun anti-doping kurallarıyla ilgisi yoktu. ABD'nin "muhbirlik yasası"yla ilgisi vardı.

Landis, Armstrong ve esasen tüm bisiklet sporuna yönelik suçlamalarının üzerinden üç hafta geçmeden, 10 Haziran 2010'da Yalan Beyan Yasası kapsamında bir federal dava açtı. Bu tür davalar vatandaşlara, devlet adına dava açma hakkı ve finansal teşvik sağlamaktadır.

Landis'in davasında adı geçen davalılar Armstrong, Bruyneel ve Posta Hizmetleri takım sahibi Thomas Weisel'in yanı sıra Armstrong'un menajeri Bill Stapleton ile Stapleton'ın iş ortağı Bart Knaggs'tı. Dava ayrıca idareci şirket Tailwind Sports ile Stapleton'ın şirketi Capital Sports & Entertainment gibi, Posta Hizmetleri takımıyla ilintili firmaları da kapsıyordu.

Davanın iddianamesinde davalıların her birinin –anlaşıldığı kadarıyla bisiklet sporundaki herkesi bildiği gibi– Posta Hizmetleri takımının doping yaptığını bildiği ve takımın, doping

yapmak suretiyle ABD Posta Hizmetleri'ni dolandırdığı öne sürülüyordu.

Takımın ABD Posta Hizmetleri'yle sponsorluk sözleşmeleri yaklaşık 40 milyon dolar değerindeydi. Yasaya göre bir Yalan Beyan Yasası davasını kaybeden davalılar üç katına varan tazminat cezaları ödemeye mahkûm edilebiliyordu. Bu da, söz konusu davada tazminatın 120 milyon dolara çıkabileceği anlamına geliyordu. Gene bu tip davalarda ihbarı yapan kişi, tazminatın yüzde otuzuna kadar varabilecek bir miktara –bu davada 36 milyon– hak kazanabiliyordu.

Landis konuk çadırında otururken eski Posta Hizmetleri takım arkadaşları bitiş çizgisine yaklaştıklarında yarış anonsçusu adlarını haykırmaya başladı:

“ABD yol yarışı şampiyonu George Hincapie!”

“Üç defa Kaliforniya Turu şampiyonu, ‘Mr. California’ Levi Leipheimer!”

“ABD zamana karşı yol yarışlarında beş defa şampiyon olmuş Dave Zabriskie!”

Armstrong aleyhindeki davanın bu olası tanıkları arasında, davadan çift sayılı milyonerlikle ayrılacak tek kişi, Floyd Landis’ti.

Kaliforniya Turu’ndan iki gün sonra Zabriskie, Marina del Rey’deki Marriott Otel’ine gitti ve Landis’in haftalar önce konuştuğu toplantı salonuna girdi. Toplantıda Novitzky ile Los Angeles Başsavcılığı’nın savcıları vardı. Zabriskie beş saat boyunca hikâyesini anlattı. İlk EPO deneyimlerinden bahsetti. Armstrong’la Bruyneel’in 2004 Turu sırasında kan poşetini tuvalete atarak Landis’i sabote ettiği iddiası dâhil, Landis’in söylediklerinin pek çoğunu tasdik etti. Landis’in, büyüme hormonunun kendisini “acayip güçlü” kılacağına yönelik iddiasını aynıyla tekrarladı. Zabriskie ilacı kullanmakla birlikte Landis’e, “Lance’in kanseri falan böyle kontrolden çıkmamış mıydı?” diye sormuştu.

Zabriskie, uyuşturucu satıcısı babasıyla geçen hayatından, on dört yaşındayken evlerine yapılan SWAT baskınından, babasının

içe içe ölüme gidişinden, kendine asla ilaç/uyuşturucu kullanmayacağı ve babası gibi olmayacağı sözünü verişinden de bahsetti. Konuşmasını, toparlanabilmek için iki defa bozmuştu.

Federal müfettişler ilk defa ellerinde gerçek ve sağlam bir dava olduğunu anlaştırmışlardı. Zabriskie, Landis'in, evet, arkadaşındı ama Landis değildi. İntikam aramıyordu. Duyulmak için haykırmıyordu.

Zabriskie, inanılırdı.

Toplantıya katılan Tygart'ın görevi, Zabriskie'yi dinledikçe zihninde berraklaşmış. Dopingciler arasında fark olması gerektiğini anlamış. Zabriskie gibi bazılarının pişman olduklarını ve ellerinden gelse performans artırıcı ilaç kullanma kararlarını geri alacaklarını, Armstrong ve Landis gibilerinse baştan başlayabilseler aynılarını yapacaklarını kavramış.

Landis, onca başından geçene, kaybettiği onca paraya ve ailesine getirdiği onca utanca rağmen "doping yapmaktan dolayı pişmanlık duymadığını" söylemişti. "Her şeyi aynıyla yapar ve sonrasında gene itiraf ederdim," demişti. Ama en azından hile yaptığına inanıyordu. Armstrong'sa rekabet ettiğini düşünmüştü.

Tygart işin özünde Posta Hizmetleri takımından Scott Mercier ve Darren Baker gibi temiz, doping yapmamayı seçmiş ve temiz bir Armstrong'a karşı yarışmamış bisikletçiler adına mücadele ediyordu. Bir de Zabriskie gibi, geçmişte dopinge zorlanmış ve spordaki akran baskısına kurban gitmişler için...

Tüm bunları düşünen Tygart, federal müfettiş ve savcılara Armstrong'a yüklenmeleri, işini bitirmeleri gerektiğini söylemiş. "Zabriskie gibiler için kazanmalıyız," demiş. "Bu gidişata son vermeliyiz."

Zabriskie, gerçekleri nihayet bir şeyler yapabilecek birilerine söylemekten memnun dönmüş Avrupa'ya. Öttüğü haberleri sızmadan önce diğerlerinin de konuşacağı umudunu taşıyormuş. Barcelona uçağında Hincapie'in bir koltuk yanına oturmuş. Hincapie, "Her şey yolunda mı?" diye sormuş. "Gayet iyi," demiş Zabriskie.

“Emin misin? Bir tuhaf bakıyordun bana.”

“Yok, yok. Her şey yolunda.”

O sırada Los Angeles'ta Armstrong'a yöneltilen ve artık do-landırıcılığa, kara para aklamaya ve uyuşturucu ticaretine yük-selmiş suçlamaları soruşturmak üzere bir büyük jüri toplanmıştı bile. Müfettişler ayrıca tarih boyunca genelde mafya türü örgüt-lere karşı kullanılmış Şantaj Amaçlı Yolsuzluk Örgütleri Yasası kapsamına giren suçlamalara da bakıyorlardı.

Savcılık makamı tanığı Zabriskie'ye, Novitzky ve savcılarla görüşmesine dair hiç kimseye bir şey anlatmaması söylenmiş-ti. Ama Zabriskie tutup her şeyi Hincapie'a anlatmış. “Bence sen de konuşmalısın,” demiş. “Sana dair bir şey bilmediğimden senle ilgili bir şey söylemedim. Ama bence konuşmanın zamanı geldi.”

Hincapie cevap vermemiş.

“Ay,” demiş Zabriskie, “bunlardan hiç bahsetmemem gereki-yordu. Başım belaya girecek.”

Girona'da Zabriskie ile Hincapie, Landis'in rezalet çıkarma-sından yakınan Leipheimer'la buluşmuşlar. Leipheimer, federal görevlileri kastederek, “Biliyorsun, kimseye söylemeyin ama bu tiplerle konuşmak zorunda değilsin,” demiş.

Zabriskie, Hincapie'a bir bakış atarak, “Ha, evet, biliyorum,” demiş.

Ondan sonra çenesini tutmuş. Danielson ‘Kel’le –Novitzky– konuştuğunu ima ettiğinde dahi Kel'in kim olduğunu bilmiyor numarası yapmış. Vande Velde arayıp, “Los Angeles'tayım; yap-tığını yapmam gerekiyordu,” dediğinde hiç yorum yapmamış. Öğrendiğinde Armstrong'un neler yapacağını kimse bilmiyor-muş çünkü.

22 . B Ö L Ü M

Novitzky ile federal savcılar, tekerleğin merkezine, Armstrong'a ilerliyorlardı. Zabriskie, Danielson ve Vande Verde'nin ifadelerini kayda almışlardı ve şimdi de diğer bisikletçiler arasında görgü tanığı arıyorlardı. İstedikleri, George Hincapie, Tyler Hamilton ve Kevin Livingston'dı.

Bu kişiler, Landis'le birlikte, Armstrong'un en yakını olan Amerikalılardı. Dağlarda onunla çalışmış, Armstrong'un Tur zaferlerinde yanında, onunla birlikte bisiklet sürmüşlerdi. Hamilton Tur'ların ilk üçünde, Livingston ikisinde ve Hincapie yedisinde birden ter dökmüştü. Onlar da Armstrong gibi Ferrari'nin müşterileriydi. Armstrong'un sırlarını biliyorlardı.

Livingston tanıklık etmek istemedi ve daha sonra Armstrong davasında büyük jüri önünde konuştu. Hamilton, Novitzky'den gelen telefonları açmadı. Novitzky bunun üzerine Hamilton'ın avukatı Chris Menderson'ı arayıp bir toplantı yapmaya ikna etmeye çabaladı. Avukat reddetti. Sonunda Novitzky, Hamilton'a seçenek bırakmadı. 21 Temmuz 2010'da büyük jüri önüne çıkmak üzere mahkeme celbi yolladı. Hamilton artık konuşmak zorundaydı. Geri dönüşü yoktu.

Hamilton seçeneklerini tarttı. Tanıklık ederse başsavcılıkta, büyük jüri önüne tek başına, avukatı olmadan, kulağına fısıldayacak Armstrong'un halkla ilişkiler elemanları olmadan çıkacaktı. Bisiklet *omertà*'sına sadık kalıp hiçbir şey bilmediğini ya da onca yıl sonra hatırlamadığını söyleyebilirdi. Sonuçta alt tarafı yalancı tanıklık etmiş olacaktı.

Bu arada Armstrong yalan söylüyordu.

Rotterdam'da 2010 Fransa Bisiklet Turu'nun prologundan önce gazetecilerin karşısına çıktı ve yine Landis'in suçlamalarına yanıt verdi.

"On yıl yahu, on yıl oldu; yeni bir şey değil bu," dedi.

Hayır, efendim, hiç doping yapmamıştı. Landis'in, Posta Hizmetleri takımının doping programına para bulmak için sponsoru Trek'ten gelen bisikletleri sattığı iddiasını reddetti. Basına aynı sabah yolladığı bir açıklamada Landis'in inanılabilirliğini bir kutu süte benzetmişti: "İlk yudumu aldıktan sonra, ekşidiğini anlamamız için hepsini içmenize gerek kalmaz."

Armstrong, Kaliforniya Turu'ndan hırpalanmış ve kuşatılmış halde ayrılmıştı. Lim'in öğüdüne uymuş, bisikletiyle dolaşp kız arkadaşı Anna Hansen'la gevşemeye çalışmıştı. Olmamıştı ama.

Fransa Bisiklet Turu için Armstrong'un takımına katılan Lim'e, "Kimse elimden alamayacak bunları," demiş. "Al, her şeyimle varım ben; Tur'u halledeceğiz. Bu rezil, lanet, her ne zıkkımsa işte, yarışı kazanacağım.

Lim gözünü Armstrong'dan ayırmamış. Landis'in dopingindeki uzakta durma politikasının aksine, doping yaparken yakalarsa Armstrong'un "ensesine şaplağı indirebileceğini" kendisine kanıtlamak istiyormuş. Landis'le yaşadığı hatalardan ders alan Lim, Armstrong'un kendi gözetimi altında doping yapamayacağını göstermek derdindeymiş. Ama Armstrong'un ilk kez temiz yarışmayı arzuladığını ve kendi yardımını içtenlikle istediğini düşünmeye başlayarak şaşırmış.

"Diğerleri temiz yarışırken kendisinin yarışmayışı gurur ve egosuna çok dokunmuştu," diyor Lim. "Kariyerini şerefiyle, itibarının birazını kurtararak bitirmek istiyordu."

Bu durum Lim'in takıma katılma kararını etkilemiş. Görüşmemizde bana, "Lance'i değiştirebilirsem tüm spor değişebilir. O kadar güçlü çünkü," dedi.

Lim, Armstrong'u Fransa Bisiklet Turu için çalıştırırken Floyd Landis'in bisiklet üzerinde üretebildiği enerji açısından Armstrong'dan çok daha üstün olduğunu anlamış. "İkisini de

gördüm. Floyd çok daha iyi. Floyd çok daha iyi bir atlet, nokta.” Bisiklette doping olmasaydı Landis Fransa Bisiklet Turu’nu on kere hatta belki daha da fazla kazanırdı, diyor.

Armstrong’a dair anlatılanların daima üstün fizyolojisini öne çıkarmasını komik bulmuş. 2002’de *New Yorker*’da yayımlanan ve Armstrong’un, normalden uzun uylukkemikleri gibi fiziksel üstünlüklerini anlatan bir makaleden bahsettiğimde, Lim güldü.

“Üst düzey bisikletçilerin hepsinin uylukkemikleri normalden uzundur,” dedi.

“Peki, kalbinin normalden üçte bir oranında daha büyük olması?”

“Christian Vande Velde’ninki de, Bradley Wiggins’inki de öyle.” Bu iki üst düzey bisikletçiyle de çalışmıştı Lim.

“İstirahat halindeyken kalp atış sayısının 32 olması?”

“Christian Vande Velde ile Floyd Landis’inkiler de öyle.”

Öyleydi ama hiçbiri otuz sekizinde Fransa Bisiklet Turu’nu sekizinci defa kazanmaya uğraşmıyordu. Hiçbiri böyle bir amaç, ensesinde federal bir soruşturma ve hapis ihtimaliyle odaklanmaya çalışmıyordu.

Fransa Bisiklet Turu’na ısınma yarışı mahiyetindeki İsviçre Turu sırasında uykusu kaçan Armstrong otelde dolanıyormuş. Zamana karşı yarıştan önce sımsıkı formasını defalarca çıkarıp giymiş. Gözleri şiş şişmiş. Sonunda dökülmüş:

“USADA’dan korkum yok,” demiş. “USADA. O heriflerden korkmuyorum. Ama federaller, ah, birader, federallerden ödüm kopuyor.”

Lim afallamış.

“Her şeyimi alabilirler,” demiş Armstrong. “Ama Livestrong’a dokunmasalar bari. Kahretsin... Livestrong benim hayatta yaptığım en temiz şey!”

Tyler Hamilton büyük jüriye ne söyleyecekti?

Avukatı Manderson müvekkilinin bildiklerini ancak tanıklığından bir gece önce öğrenebilmişti. Armstrong’un Pirene’de dört dağ geçidini aştığı 20 Temmuz 2010 günü Hamilton,

avukatına Armstrong'la birlikte yaptırdığı kan nakillerini, EPO'yu, Sibiry'a adını verdikleri dondurucuda sakladıkları bozuk kan poşetlerini, Armstrong'un 2001'de geçemediği testi ve Armstrong'un UCI'nı olayı örtbas etmesiyle böbürlenmesini, soğutulmuş poşetten kanın vücuda dolmasının verdiği hissi, hepsini anlatmıştı.

Hamilton'ın anlattıkları Manderson'a spor hikâyesi gibi değil, iyi örgütlenmiş bir suç operasyonu gibi gelmiş. Avukat, federal müfettişlerin Armstrong'un yakasına ilaç trafiğinden yapışacaklarını anlamış. Hamilton'a, Armstrong'un diline testosteron damlatışını ve Teksas'tan Massachusetts'teki Hamilton'a postayla nasıl EPO yolladığını bir kez daha anlattırmış.

Hamilton arada mora verip Manderson'ın çocuklarıyla oynuyor, dört yaşındaki kızının saçını hafifçe çekip komik sesler çıkarıyormuş. Ardından tekrar sundurmaya, avukatın yanına dönüyor, mesela Avrupa'da, izi Armstrong takımına dek sürülemeyecek gizli cep telefonlarıyla yaptığı seyahatleri anlatıyormuş.

Peki, kimdi Tyler Hamilton sahiden? Tyler insanları, aklını dopingin sınırlarını zorlamaya takmış bir takımda Armstrong'un kilit adamlarından biri olamayacağına inandırmıştı. Ama Armstrong çifte hayat yaşayan, doping kralından kanser kahramanına kolayca dönüşebilen bir şampiyonduysa Hamilton da hemen ardından ikinci geliyordu.

"Karım dışında bunları anlattığım ilk kişi sensin," demiş Hamilton avukatı Manderson'a. "Beni kesin hor görüyorsundur şimdi. Kötü biri olduğumu düşünüyorsundur."

"Yok," demiş Manderson. "Başkalarının yaptığını yapmışsın bence."

Armstrong, Rotterdam'daki Tur prologunu, yaşına göre iyi sayılabilecek bir dereceyle dördüncü bitirdi. Ama kovuşturma tehdidi altındaki Armstrong, yıllar yılı onca şöhrete ulaşmış çevik ve sert Teksaslı değildi.

Üçüncü etabın sonunda üstü başı toz içinde, gözleri uzaklara dalmış Armstrong'u gören, zombi zannedebilirdi. Bir çarpışma-

nın arkasında kalmış ve şose bir yolda lastiği patlamıştı. Talihsizlikler üst üste gelmişti.

Her geçen günle çöküyordu. Kazanması söz konusu bile değildi; tek yapabildiği dik durabilmektir. Fransa Bisiklet Turu'nda kazaları atlatma şöhretine sahip Armstrong, sekizinci etapta bir değil, iki değil, tam üç kazaya karıştı. Bir göbeğin girişinde pedal atlatınca ön tekeri yalpaladı ve saatte altmış kilometreye yakın bir hızla kaldırıma savruldu. İkinci bir kazayı atlatmak için yol kenarındaki çimenlikte durmak zorunda kaldı. Günün son talihsizliğinde, 189 kilometrelik etabın bitimine on beş kilometre kala bir İspanyol bisikletçi önünde kaza yapınca, yine durmak zorunda kaldı. Ama bu sefer dururken bacağı bir tekere takılınca düştü. Kalktı, elleri belinde, bisikletine, "Nasıl buna izin verebildin?" der gibi baktı. Etabı birincinin yirmi dakika gerisinde, altmış birinci sırada tamamladı.

Muhabirler, federal soruşturmanın dikkatini dağıtıp dağıtmadığını sordular. *VeloNews*'tan Neal Rogers'a, hayır, dedi. "Dikkatim dağınık olabilir ama öne sürülen nedenlerden değil. O konuda korkum yok. Hayatımda olan biteni biliyorum ben. Geceleri gayet iyi dinleniyorum. Başka şeylere kafayı taksam uyuyamazdım. Mışıl mışıl uyuyorum oysa."

Halkla ilişkiler elemanları, basınla Kaliforniya'da görülen dava hakkında konuşmaması için yalvarıyorlardı ama Armstrong kendini tutamıyordu. Onuncu etaptan önce takım otobüsünden indi ve toplanan ufak kalabalığın karşısına dikildi. Ben de oradaydım.

Meslektaşım Michael Schmidt ile önceki gün büyük jürinin Armstrong davasındaki tanıklara celpler yolladığını ve bunun soruşturmada önemli bir adım anlamına geldiğini belirten bir haber yayımlamıştık. Büyük jüri özellikle Posta Hizmetleri takımını finanse eden, aralarında Armstrong'un da bulunduğu kişilerle ilgiliydi.

"Bunları yazmayı bırakmalısınız," dedi Armstrong. Posta Hizmetleri'nin idareci şirket Tailwind Sports'un işleriyle hiçbir ilgisinin olmadığını öne sürdü. Şirketin sahiplerinden değildi ve

sahiplik yapılanmasına dair herhangi bir fikri yoktu. Takımdaki diğer herkes gibi bir bisikletçi, bir çalışandı.

“Şirket benim değil,” dedi Armstrong. “Daha ne diyeyim, bilmiyorum. Şirketi tanıımıyordum. Şirkette herhangi bir konumum yoktu. Ortaklık payım da yoktu. Kâr payım da. Yönetim kurulunda değildim. Takımda bisikletçiydim. Bundan daha açık konuşamam.”

Bu ifadeler, SCA Promotions davasında ifade verirken söylediği 2004’te Tailwind’den maddi kazanç sağladığı yollu bilgiyle çelişiyordu. Stapleton da Armstrong’a kârdan yüzde 11,5 ödenmediğini söylemişti. O gün rolüne dair yanlış fikirleri neden düzeltmediği sorulduğunda, “Şimdi düzeltiyorum işte,” dedi.

Armstrong ne kendisinin ne de Stapleton’ın şirketi Capital Sports & Entertainment’ın 2007’ye kadar Tailwind Sports’tan net varlık edindiğini söyledi. Tailwind’in bisiklet takımı, Discovery Channel’in sponsorluk sözleşmesini yenilememesinden sonra kapanmıştı. Bu yüzden, Armstrong’a hisse verilmiş olsa bile kıymetsiz olacaktı.

Ne tuhaf: 31. sıradaki Armstrong, Tur ortasında kapanmış bir takımın sahipliğini tartışıyordu. Dediğine göre çeklerini kimin imzaladığını bile bilmezken Tailwind’in hileli sponsorluk anlaşmalarını, hele diğer bisikletçilerden de bilen yokken kendisi niye bilsindi? Konu takımının iş tarafı olduğunda herkesin, kendisinin sıradan, alt düzey bir *domestique* olduğunu bilmesini istiyordu.

Doping suçlamaları soruma şu yanıtı verdi: “Ömrüm yettiği sürece reddedeceğim. Başkalarını zorladığım, teşvik ettiğim; başkalarına söylediğim, yardım sunduğum, vesaire kesinlikle olasılık dışıdır. Kesinlikle. Yüzde yüz.”

Bunun ardından Armstrong, bir Tur takımının lideri olarak rolünün, bir NFL oyun kurucusununkine eş olduğunu öne sürdü. Takım arkadaşları, mesela Landis veya Andreu doping yapmışlarsa bile haberi yoktu. “Kendilerine ne yaptıklarını ben söyleyemem,” dedi. “Söylemeye kalksam size, ‘Sizce NFL’de performans artırıcı ilaç kullanılıyor mu?’ diye sormama benzer.

Muhtemelen çoğunuz evet, dersiniz. E, öyle düşünmeniz Peyton Manning'i suçlu kılar mı? Demek istediğim, diğer bisikletçilerin yaptıklarını ben kontrol edemem.

Amerikan halkının, kendisine yönelik bir soruşturmayı vergilerinin uygun kullanılması olarak görüp görmeyeceğinden kuşku duyduğunu söyledi. Livestrong, devletin peşine düşmesi yüzünden çökerse "çoğu insan için üzüntü kaynağı" olur, dedi. "Hiçbir cadı avına alet olmayacağım. Pek çok insana pek çok iyiliğim dokundu benim.

Üç gün sonra Armstrong bir kez daha, bu sefer 13. Etap'ın ısınması sırasında takım arkadaşlarından biriyle çarpışıp düşerek dirseğini yaraladı. Ertesi sabah tek bir sorum vardı. Bana aldırmadı, bisikletine atladı ve beni yana iterek yoluna koyuldu. Peşinden koşup sorumu yineledim: "Neden düşüp duruyorsun?"

Ters bir bakış atmakla yetindi Armstrong.

Hamilton 21 Temmuz'da, Fransa'dan binlerce kilometre uzakta, Los Angeles'taki bir federal binaya girdi. Kimsenin görmemesini umarak asansöre binip büyük jürinin bir üstündeki kata çıktuktan sonra merdivenlerden aşağı indi.

Hamilton'ın büyük jüri karşısında verdiği tereddütlü ve dolambaçlı ifade saatler sürdü. Davadaki birinci savcı Doug Miller gidişattan yılmış. Hamilton'dan Armstrong'a karşı devletin hazırladığı davaya faydası dokunacak net cevaplar alamıyormuş. Büyük jüri salonundan çıkıp Hamilton'ın avukatından yardım istemiş. "Hamilton'ı büyük jüriden çıkıp doğrudan soruşturmacılarla konuşmaya ikna edebilir misin?" demiş. Öylesinin her iki taraf için de daha kolay olacağını söylemiş. Bu şekilde sadece Miller değil, tüm ekip Hamilton'ı sorgulayabilecekmiş. Ayrıca Hamilton'ın, büyük jürinin son derece resmi soru-cevap kısmına katılması da gerekmeyecekmiş.

Hamilton'ın avukatı teklifi, dokunulmazlık karşılığında kabul etmiş. Sınırlı dokunulmazlığı elde eden Hamilton, bir toplantı odasında soruşturmacıların karşısına çıkmış. Federal

soruşturmacılar Hamilton'a, Armstrong'un Tailwind takımının sahiplerinden biri olup olmadığına dair bilgisi bulunup bulunmadığını sormuşlar.

"Yok."

İlaçlar nereden geliyormuş peki?

"Farklı yerlerden. Bruyneel ve Armstrong dâhil," demiş Hamilton.

"Armstrong sana hiç ilaç verdi mi?"

"Bir defasında Teksas'tan Massachusetts'teki evime postayla EPO yolladı. Bir başkasındaysa dilime testosteron yağı damlattı."

Hamilton, iki eliyle bacaklarından birini sımsıkı tutarak üç saat boyunca konuşmuş. Bacağını öyle uzun süre, öyle sıkılmış ki koşarken düşmesinden kaynaklanan büyükçe bir yaradan sızan kan pantolonuna çıkmış.

Hamilton'ın federal soruşturmacılarla konuştuğu gün Armstrong, Fransa Bisiklet Turu'na son bir damga vurmayı denedi. Sekizinci defa kazanma umudu kalmamıştı. Ama hâlâ bir etap kazanabilirdi (daha önce yirmi beş etap kazanmıştı) ve 16. Etap, bir Tur zaferi tatması için son şansydı.

Etaba gelene kadar 38. sıradaydı. Önceki günlerde kendini fazla zorlamamış, bitişlerde hayranlarına, geldikleri için teşekkür sunmak adına hız kesmişti. *L'Equipe*, Tur'a profesyonel başladığını, sonra bisikletli bir turiste ve en sonunda sadece turiste dönüştüğünü söyleyerek çaba göstermemesiyle dalga geçiyordu.

Ama Hamilton ifadesini verirken Armstrong, dört zorlu tırmanışı bulunan 200 kilometrelik etabın başlarında atak yaparak öne geçti ve kendisinden yedi yaş küçük Fransız bisikletçi Pierriek Fedrigo tarafından bitişte geçilene kadar önde kaldı.

Fena öfkelenildi Armstrong. Bisikletini kalabalığa sürdü. Bir ara, görünürde hiçbir neden olmaksızın omzunu indirdi ve ak saçlı bir adama çarptı. Adam az daha düşüyordu. Takım otobüsünün önünde fotoğraf çekmeye çalışan bir hayranını iki defa itekledikten sonra, "Git başımdan!" diye bağırdı.

Armstrong, yardıma ihtiyacı olduğunu anlamıştı. Bisiklet konusunda değil; o iş için çok geçti. İhtiyacı olan, hikâyesinin anlatılışını kontrolü altına alabilmekti. Bu yüzden Tur'un ortalarında profesyonel avukatı Tim Herman'la birlikte Novitzky'ye çamur atma kararı almışlardı. Herman, Kongre'de Novitzky'ye yönelik endişeler yaratmak üzere lobi şirketi Ben Barnes Group'a 50.000 dolar ödeyecekti.

Armstrong Tur sırasındaki molalarından bir kısmını da, Whitewater skandalı sırasında başkan Bill Clinton'ı temsil etmiş siyasi manevra ustası Mark Fabiani'yle buluşup anlaşmaya ayırmıştı.

Fabiani, Armstrong'a açılan federal davanın halka ilişkiler tarafına yardım edecekti. İlkın Armstrong'a, "kontra hikâye" oluşana kadar gazetecilerle konuşmamasını önerdi. Kontra şöyle olacaktı: Armstrong devletin, on sene önce Avrupa'da doping yaptığı iddia edilen bir bisikletçiye yönelik soruşturma yapmasının vergi gelirlerinin israfı olduğunu söyleyecekti. Suçlayanların inanırlılıklarına saldıracaktı. Ayrıca Armstrong'un kanseri kahramanca yenişine vurgu yapılacaktı.

Armstrong'un işe çoktan koyulmuş bir çeşit halkla ilişkiler ekibi zaten vardı. Fransa Bisiklet Turu'na gelmiş onlarca Livestrong çalışanı ve gönüllü, Armstrong ve Livestrong lehinde mesajları yaymaya başlamışlardı bile. Tur boyunca ve etapların başlangıç ve bitişlerinde, Fransa'daki kanser savaşçılarına bağış toplamak için 1 euro fiyattan bileklik satmışlardı. Ayrıca hayranlara, yollara mesajlar yazmaları için tebeşir dağıtmışlardı.

Nike de yollara parlak sarı tebeşir mesajlar yazılması için Chalkbot adlı, şablon kullanan bir makine yollamıştı. Bu mesajlar izleyenlere ve hayranlarına Armstrong'un kanserini ve hayırseverliğini hatırlatıyordu. Ayrıca Armstrong'un Tur'daki en gözde bisikletçi ve dünyanın en sevilen sporcularından biri olduğunu da hatırlatmaya yarıyorlardı.

Chalkbot yazıları genellikle kanserin bir şekilde dokunduğu kimselerin mesajlarıydı. Diğerlerinden pek çoğuyrsa doğrudan Armstrong'a hitabendi: "Sev, Gül & Güçlü Yaşa*. Bastır Lance!"

* Livestrong. (ç.n.)

“Tutkun İlham Kaynağıdır” “Sen Yenilmezsin” Bazı kasabalarda mesajlar yüzlerce metreye yayılıyordu. Chalkbot mesajlarına adanmış bir Web sitesine Armstrong şunları yazdı: ‘Mesajlarınız birlikteyken daha güçlü olduğumuzu gösteriyor.’

Tur’u Detroit’teki evlerinde seyreden Betsy Andreu bunu görünce, “Kanser Kalkanları Devrede!” diye dalga geçmiş.

Armstrong ile RadioShack takımı o Tur’un son etabının başlangıç çizgisine baştan aşağı siyah giyinmiş olarak geldiler. Sırtlarında “28” yazıyordu. Livestrong çalışanları sayının dünyadaki 28 milyon kanserliyi temsil ettiğini söylediler. Ancak yarış yetkilileri 28 numaralı siyah mayoların onay alınmadan giyildiğini ve Armstrong ile RadioShack takımına kırmızılı-grili, onaylı RadioShack mayolarını kuşanmalarını söyleyerek etabın başlamasını yirmi dakika geciktirdiler.

Kimse aldırmadı. Lance Armstrong’un son Fransa Bisiklet Turu’ydu ve Lance Armstrong tantanası olmadan Fransa Bisiklet Turu neye benzerdi zaten? Armstrong Tur’u, kazanan Alberto Contador’un 39 dakika 20 saniye gerisinde, 23. sırada bitirdi. 1995’ten beri aldığı en kötü dereceydi.

O Tur’un ardından Hincapie soruşturmacıların karşısına oturduğunda, Armstrong’un 1995’tе kendisine söylediği sözlerini alıntıladı. “Rezillik bu,” demişti Armstrong, “millet ilaç kullanıyor.”

Hincapie bu sözlerden Armstrong’un, “Motorola takımının EPO kullanmasını istediğini” anladığını söyledi. Bunun ardından Armstrong, Ferrari’ye gitmişti ve Hincapie da sonunda onu izlemişti. Hincapie, Frankie Andreu’nun kendisine EPO’yu nereden alıp nasıl kullanacağını anlattığını ve Hamilton ve Livingston’ın da kullandığını söyledi.

Öte yandan Hincapie pek gönülsüzce işin içine dâhil olduğunu iddia ettiği ama aynı zamanda ilgili, önemseyen ve nazik biri olarak gördüğü takım doktoru Pedro Celaya’dan da bahsetti. Diğer Posta Hizmetleri çalışanlarının, mesela kendisine büyüme hormonu ve testosteron verdiğini öne sürdüğü Bruyneel’in adını vermenin duygusal açıdan daha kolay olduğunu söyledi. Doping

sistematiikti ve şaşırtıcı ölçüde sıradandı, dedi. 2001 Turu sırasında kan dopingi yapmış ve Landis dâhil, pek çoğunun diğerlerinin önünde kan dopingi yapışına şahit olmuştu. Armstrong'un, kendi elindekiler bittiğinde iki defa EPO verdiğini de söyledi.

Hepsini tamamen hatırlayamıyordu ve hatırlayamaması boşuna değildi. Bana, "Lance'in doping yapmasını soruyorlar bana," dedi. "Ama o zamanlar doping yapmak, tuvalete gitmek gibiydi. Lance'i kaç kere tuvalete giderken gördün desen onu da söyleyemem."

Hincapie, yedi Tur zaferinin hepsinde Armstrong'un sağ kolu, en çalışkan arısıydı. Arkadaş olmuşlardı ve şimdi, Armstrong aleyhine tanıklığa zorlanıyordu. Tek umudu, Armstrong'un hiç duymamasıydı.

Armstrong baktığı her yanda yıkılan dünyasından parçalar görüyordu. Novitzky ve soruşturmacıları, ilaç kullandığını, takım arkadaşlarına ilaç sağladığını ve takım arkadaşlarını ilaç kullanmaya zorladığını kanıtlayacak tanıklar arıyordu. Sheryl Crow'la görüştüler ve iddiaya göre Crow, Armstrong'un doping yaptığını bildiğini ve kan nakillerinden birinde Belçika'ya birlikte gittiklerini söyledi. Soruşturma ekibi, Armstrong'un eski *soigneur*'ü, Colorado'da köpek eğitmenliği işi kurmuş Hendershot'ı da buldular. Hendershot, zorlanmadığı sürece konuşmayacağını çünkü Armstrong'la çalıştığı 1990'larda neredeyse herkesin doping yaptığını söyledi. Tek başına Armstrong'un üzerine gitmelerinin haksızlık olduğunu belirtti. Hendershot bana, "Bisiklet, bir doping sporudur," dedi. "Öyle de kalacak."

Landis'in davasına ABD Posta Hizmetleri Genel Müfettişlik Bürosu'ndan da müfettişler katıldı. Onların aradığıysa Armstrong ve Tailwind Sports'un, takımın doping yaptığını bilerek sponsorluk anlaşması yapmak suretiyle devleti dolandırdıklarına dair delillerdi.

Bir de USADA vardı. Tygart sonunda kenara çekilerek, Armstrong'un doping soruşturmasını federal soruşturmacıların yürütmesine bırakmıştı ama USADA davası için kendi delillerini toplamak adına elinden geleni ardına koymuyordu.

Armstrong sert tepki verdi. Ayda 15 ila 20.000 dolara maaşa bağladığı Fabiani'den Demokrat senatörlere, başkan Clinton'a, eski başkanın yardımcılara, kısacası güç kullanabilecek herkese ulaşmasını istedi. Livestrong yönetim kurulu üyesi siyasi strateji uzmanı Mark McKinnon'a, McKinnon'ın danışmanlığını yaptığı 2008 başkan adayı Senatör John McCain'le görüşmesini buyurdu.

McKinnon, Armstrong'un buyruğunu hatırlıyor: "Söyle bir şeydi: 'McKinnon, falan filan, kaldır kışını da git, McCain'le konuş! Erkeksen gider, konuşursun!'" McKinnon, sonunda Armstrong'un dopingci çıkmasının senatörün namını lekeleyebileceği düşüncesiyle McCain'le hiç konuşmadığını söylüyor.

Armstrong'un avukatları, birleşik savunma ayarlamaları yapmak, avukat masraflarını üstlenmeyi teklif etmek için Vande Velde ve Hamilton gibi bisikletçilere ulaşmaya çalıştılar. İddiaya göre ekip, Posta Hizmetleri takımında doping yapıldığını hiç görmediğini söyleyebilecek bisikletçiler bulma peşindeydi.

Armstrong ve ekibi saldırıya geçerken, karşı taraf, Armstrong'un 1999 Turu'ndaki altı numunesinde pozitif EPO sonucu bulan Fransa ulusal anti-doping kurumu çalışanlarıyla görüşüp suç isnat edici belgeler topladılar. İtalyan yetkililer de kendi doping soruşturmalarına ait belgeler sağladılar.

Armstrong, Avrupa seyahatlerinden birinde Novitzky'yle uğraştı. Juan Pelota lakabıyla bir Twitter hesabı açtı. (Juan, ses açısından bir ve tek anlamlarına gelen *one* kelimesinin okunuşunu andırıyordu. Kanser, Armstrong'un testislerinden birini kaybetmesine yol açmıştı. *Pelota* ise İspanyolca "top" demekti.) Ardından şu *tweet*'i attı:

"Jeff, como estan los hoteles de cuatro estrellas y el classe de business in el aeroplano? Que mas necesitan?" İspanyolcası acemi işiydi ama ne dediği açıktı: "Dört yıldızlı oteller ve uçakta *business class* nasıl, Jeff? Daha ne istiyorsun?"

Devletin Roger Clemens'a açamadığı dava ya da Barry Bonds davasından çıkan uyduruk sonuç örneklerinde görüldüğü üzere,

Amerikan halkı, ne kadar yozlaşmış olsalar da kendi spor kahramanlarına kıyamıyordu.

Armstrong bu durumu lehine kullandı. San Francisco'daki savcılar, büyük jüri karşısında yalan söylediği için Bonds'un peşinden neredeyse yedi sene koşmuşlardı. Beş suçlamadan sadece birinden hüküm çıkartabilmişlerdi ve o hüküm de, büyük jüri karşısında kaçamak davranmak gibi zayıf bir suçlamadandı.

Washington'daki savcılarsa 2010 yazında, Clemens'a karşı benzer bir yalan ifade davası açmışlardı. Steroit kullanımı konusunda Kongre'ye yalan söylediğini öne sürmüşlerdi. 2011'de yargıç, hatalı yargılama kararı vermiş, tekrar yargılanan Clemens, beraat etmişti.

Armstrong soruşturması resmi suçlama yapılmadan uzarken Hamilton'ın hikâyesini *60 Dakika* programına anlattığı lafları yayıldı.

Avukat Manderson, "Devletten birileri haberi *60 Dakika*'nın yapmasını istedi ve yaptırdı," diyor. "Federaller soruşturmasını sürdürüyor ve Lance'e karşı resmi kovuşturmayı başlatmaya hazırlanıyorlardı. Lance'i o sırada, kamuda bilinenlerle resmen suçlasalardı ne olurdu, tahmin edersiniz herhalde. Armstrong, 'Ben Aziz Lance'im; bu bir intikam operasyonu,' deyiverirdi. Ama bence *60 Dakika* bu algıyı değiştirdi. Halka meleğin aslında dopingci olabileceğini göstermek istediler ve başardılar."

Program kaydı sırasında Hamilton, Armstrong'un, kan nakilleri, EPO ve testosteron dâhil, *peloton*'un çoğuyla aynı şeyleri yaptığını söyledi. Hamilton'ın dağılacak gibi görüldüğü birkaç seferde programın yapımcısı Michael Radutzky destek verip cesaretlendirdi: "Gammaz değilsin sen. Gerçeği söylüyorsun. Yaptığın şey kahramanlıktır. Gerçekleri söylüyorsun."

Armstrong 2011 Mayıs'ında programı izler izlemez, avukatları CBS televizyonunun yeni başkanı Jeffrey Fager'a sert bir mektup yazarak kanalın Armstrong'un EPO kullandığı değerlendirmesi için canlı yayında özür dilemesini talep ettiler. Program için "kalleşçe bir vur-kaç" dediler. CBS özür dilemedi.

Üç hafta sonra, Aspen'da sabaha karşı 2'de Hamilton, Mander-son'a, Armstrong'la karşılaştığını ve nahoş şeyler yaşandığını öne süren bir mesaj yazmış. Hamilton daha sonrasındaysa Man-derson'a, kayak merkezindeki Cache-Cache adlı bir lokantada karşılaştığı Armstrong'un kendisini tehdit ettiğini söylemiş.

Hamilton'ın anlattığına göre, tuvaletten masasına dönerken, barda oturan Armstrong'un yanından geçtiği sırada Armstrong kolundan tutup durdurmuş ve burun buruna gelmişler. İddiası-na göre Armstrong, "Kaç para veriyorlar sana?" demiş. "Tanık kürsüsüne çıktığında paralayacağız seni. Salağın teki gibi kala-caksın. Hayatını cehenneme çevireceğim."

FBI derhal olayı tanık etkilemeye delil olarak soruşturma-ya girişti. Federal soruşturmacılar Armstrong'un federal dava kapsamında tanık korkutmaya kalkıştığı iddialarıyla ilk defa karşılaşmıyorlardı.

İddiaya göre Armstrong, Levi Leipheimer'ın büyük jüri kar-şısında ifade vermesinden kısa süre sonra, karısı Odessa Gunn'a durduk yerde "Yürüme, kaç" diyen bir mesaj çekmişti.

Kendini her daim yenilmez gören Armstrong artık şansını zorluyordu. Geçmişlerinde Novitzky'ye karşı zafer bulunan kuv-vetli avukatlar John Keker ve Elliot Peters'ı tuttu.

Keker ve Peters'ın firması Keker & Van Nest, aralarında No-vitzky'nin de bulunduğu federal soruşturmacıların beyzboldaki ilaç testi numune ve sonuçlarını, analizleri yapan firmalardan alıp el koymaya hakları olmadığını savunan Büyükler Beyzbol Ligi oyuncularını temsil etmişlerdi. Davayı kazanmışlardı.

Armstrong'un davasını almalarını izleyen hafta Keker, Arm-strong'u soruşturan kurumun başındaki Kaliforniya Merkez Başsavcısı André Birotte Jr.'la bir görüşme ayarladı. Görüşme-de Keker, Armstrong'un, vakfi kanser farkındalığı konusunda muazzam işler yaptığı için kovuşturulmaması gerektiğini öne sürmüştü. Ayrıca başsavcıya, iddia makamının tanıklarının geç-mişlerinde doping yaptıkları ve/veya doping konusunda yalan söyledikleri için inanılabilirliklerinin zayıf olduğunu hatırlatmış.

“Müşterimi kovuştururken başınız ağrıyacak,” demiş Keker. Federallerin oyalanmayı bırakıp resmi suç isnadında bulunup bulunmayacaklarına karar vermeleri gerektiğini düşünüyormuş. Büyük jürinin toplanmasının üzerinden, Armstrong’un adının ve vakfın haksız yere zarar görmeye başlayacağı kadar zaman geçtiğini söylemiş.

Keker’in, “Gücümüz ortada; epey sağlam uğraşmanız gerekecek,” sözlerini savcılardan bazıları üstü kapalı tehdit saymış.

Birotte, Keker’in laflarından etkilenseydi muhtemelen soruşturmayı oracıkta kapatırdı. Kapatmadı ve bu konuşmanın üzerinden neredeyse bir yıl geçti. Derken davada görevli devlet savcısı yardımcılar ekibi, hukuki teorileri, Armstrong davası ve yaklaşık iki yıllık soruşturma boyunca toplanan delillerin sağlam ve zayıf noktalarını ayrıntılandıran bir kovuşturma raporu hazırladılar. Raporda dava açılması öneriliyordu. Savcı yardımcılar, Armstrong’u ilaç dağıtımı, posta yoluyla sahtekârlık ve tanık etkileme suçlarından mahkûm edebileceklerine yüzde 99 emindi.

Raporu Birotte’a sundular.

Beklediler.

Kaybettiler.

3 Şubat 2012 günü, Merkez Kaliforniya Bölgesi Başsavcılığı’nın web sitesinde 12-024 numaralı basın bildirisi yayınlandı. Bildirinin başlığı şuydu: “Savcılık Profesyonel Bisiklet takımı Soruşturmasını Kapatıyor.”

Birotte açıklamada Lance Armstrong’un kısmi sahibi olduğu profesyonel bisiklet takımının üyeleri ve iş ortaklarına yönelik federal soruşturmanın sonlandığını söylüyordu. Başka hiçbir açıklama yoktu. Birotte soruşturmacılardan birine soruşturmayı kapatma kararının tamamen kendisine ait olduğunu ve konunun tartışılmayacağını söylemişti.

Novitzky feci bozulmuştu. Davadan sorumlu iki savcı, Doug Miller ile Mark Williams, öylece kalakalmışlardı. Birçok soruşturmacı Birotte’un davayı Armstrong’un siyasetteki kuvvetli

dostlarından baskı gördüğü için kapattığı fikrindeydi. Adalet Bakanlığı'na Kongre üyelerinden soruşturma hakkında, toplamı yirmi sayfayı aşan üç mektup gelmişti. Bu mektuplar kamuya açıklanmadı.

Armstrong haberi duyar duymaz rahat bir nefes almış. Bir zor durumdan daha sıyrılmayı başarmıştı. Avukatları arayıp kutlamışlar; arkadaşları arayıp çok sevindiklerini söylemişler. Kız arkadaşı Anna'yla bir şişe şarap açıp şanslarına kadeh kaldırmışlar.

Ama sevinmek için erkendi henüz.

Birkaç dakika sonrasında USADA'nın web sitesinde bir başka basın bildirisi yayınlandı.

Açıklama Tygart'tandı: "Başsavcılığın aksine, USADA'nın görevi, belli cezai yasaları uygulamaktan ziyade, temiz sporu korumaktır. Bisiklet sporundaki dopinge yönelik soruşturmamız sürmektedir. Federal soruşturmada elde edilen bilgileri almayı sabırsızlıkla bekliyoruz."

Federal soruşturma bitmişti ama USADA'nınki daha yeni başlıyordu.

23 . B Ö L Ü M

Armstrong aleyhindeki federal davayla kıyaslandığında USA-DA'nınki cılız görünüyordu. Genel merkezinde elliden az tam zamanlı çalışanı bulunan kurumun elinde, federal davada- kinden çok daha az adam ve para vardı. Tam bir Calut'a karşı Davut durumuydu.

Armstrong çoğu Harvard, Princeton ve Yale diplomalı bir avukat ekibi kurmuştu. Armstrong'un sözcüsü Fabiani bile Harvard Hukuk mezunuydu.

USADA'daysa Tygart'ın sadece iki esas hukukçusu vardı. Bir tane de yeni gelmiş hukukçu vardı. İki ana hukukçudan beş çocuk babası Bock, kurumun genel hukuk müşaviriydi; Oral Roberts Üniversitesi'ni bitirdikten sonra yüksek lisansını Michigan'da yapmıştı. Diğeriyse Dünya Anti-Doping Talimatnamesi'nin yazarı, Stanford mezunu Rich Young'dı. Young, kurum bünyesinde yer almıyor, dışarıdan hukuki müşavirlik hizmeti sunuyordu. Stanford Hukuk'taki sınıfının eş-başkanı Onye Ikwuakor'sa yeni gelendi. Armstrong'un bazı avukatları gibi 1.000 dolarlık saat başı ücretleri yoktu ama becerikli, cesur ve kararlıydılar.

İki olimpiyat altın 400 metre engelli koşucusu Edwin Moses başkanlığındaki USADA yönetim kurulu, 2012 başlarında USA-DA'nın Armstrong'a karşı harekete geçmesine onay verdi. Tygart işe federal soruşturmanın bıraktığı yerden girişecek ama federallerden dava dosyalarını alamayacaktı. Adalet Bakanlığı'nın sivil bölümü muhbirlik davasında Landis'in yanına müşteki olarak katılmayı düşünüyordu hâlâ. Bakanlık, federal soruşturmada toplanan ifadelerin kamuya açılması ve devlet için 100 milyon

dolardan fazla değere çıkabilecek bir sivil davayı lekelemeleri riskini almak istemiyordu.

USADA, Armstrong'a karşı soruşturmayı tekrar açmasından neredeyse üç ay sonra, Nisan 2012 sonuna gelindiğinde, sadece Betsy ve Frankie Andrews'la görüşmüştü. Landis'in ifadesi Tygart'ın zaten elindeydi ama söyledikleri hem kendi yalanları hem de Armstrong'a duyduğu ve açıkça beyan ettiği nefreti yüzünden zarar görmüştü.

Tygart'ın Landis'ten daha inanılır tanıklar toplaması –zor iş değildi aslında– gerekiyordu ama bu tanıkların aynı zamanda Armstrong'un doping yaptığına dair birinci elden bilgi sahibi olmaları şarttı. Derken Tyler Hamilton, USADA soruşturmasında işbirliği yapma kararı alarak Tygart'ın eline müthiş bir koz verdi.

Tygart ile Hamilton, *60 Dakika* programından birkaç hafta önce, 2011 baharında Denver'da gizlice buluşmuşlardı. Tygart, Landis'ten sonra ilk defa Armstrong'a yakın birinden doping programına dair zengin ve ayrıntılı bilgiler edinmişti.

Hamilton, Tygart'a performans artırıcı ilaçlar ve küçük, kırmızı testosteron yağı hapları etrafında kurulmuş çifte hayatları anlatmıştı. Takım doktorlarının bisikletçilere içlerinde sandviçler değil, EPO, büyüme hormonu ve testosteronlu meyve suları bulunan beyaz kâğıt torbalar verişinden bahsetmişti. Bisikletçiler duyulabileceklerinden korktuklarına EPO yerine şair Edgar Allan Poe'dan esinle "Edgar" veya "Poe" diyorlardı.

Hamilton'ın avukatı Manderson, toplantı boyunca Tygart'ın yüz ifadesinin nadiren değiştiğini ama betinin benzinin attığını söylüyor. Dediğine göre hali, yıllarca izini sürdüğü Koca Ayak'ı bir sabah kapıyı açtığında karşısında görüveren biri gibiymiş.

Bunlara rağmen Tygart'a Landis ve Hamilton'dan fazlası lazımdı. Haliyle diğerlerini konuşturabilmek için yapması gerekeni yaptı ve birtakım anlaşmalara girdi.

Vaughters, gönülsüz olmalarına karşın Dopingci yaftası yemek ya da Armstrong'u alaşağı eden bisikletçiler olarak anılmak istemiyorlardı. Kendi takımındaki bisikletçilerin işbirliği yapacağı garantisini vermişti.

Tygart bir öneri getirdi: Söz konusu bisikletçiler federal soruşturmacılara itiraflarını gönüllü yaptıklarından, USADA üzerlerine fazla gitmeyecekti. Tygart kuralları bile azıcık eğip bükmeye hazırdı. Dünya Anti-Doping Talimatnamesi, bir doping soruşturmasında “önemli bilgi” sağlayan bir sporcunun cezasının yüzde 75’e kadar azaltılabileceğini belirtiyordu. Eldeki davada bu, altı aylık men cezası demekti. Tygart daha ileri gitti ve hiç men cezası vermemeyi taahhüt etti.

Vaughters, Zabriskie, Danielson ve Vande Velde ifade verdi. Hepsine, adlarını 2012 Olimpiyat takımı adaylığından çekmeleri şartıyla ceza almayacakları taahhüdü verildi. Armstrong davası basına çıkarsa doping geçmişleri ABD takımına utanç getirebilirdi.

Hincapie ile Leipheimer’ı konuşmaya ikna edemeyen Tygart, avukatlarına başvurdu ve şöyle dedi: “Bakın, bisiklette doping batıyor artık. Lance Armstrong dâhil tüm bisikletçilere cankurtaran sandalına binme fırsatı tanınacak. Var mısınız?”

Leipheimer’ı asgari iki yıllık men cezası bekliyordu. Böyle bir ceza hem kariyerini bitirecek hem de alnına dopingci yaftasını yapıştıracaktı. Tygart, “cankurtaran sandalı” derken azaltılmış cezayı kastediyordu. Leipheimer “sandala” atladı.

Hincapie’in karar vermesi daha güçtü. Hâlâ kendisini Armstrong’un en yakın arkadaşlarından sayıyordu ve namını Armstrong’un sadık yardımcısı olarak yapmıştı.

Armstrong ikinci kitabı *Her Saniye Değerlidir*’de şunları yazmıştı: “George Hincapie’la aynı bavulu paylaştığımız zamanlar yaşadık. Bisiklette bir dağda, ufacık otel odalarında haftalar geçirir, her ağrıyı, her ıstırabı ve her yemeği paylaşırsınız. Bilmeyi yeğleyecekleriniz dâhil, birbiriniz hakkında her şeyi öğrenirsiniz.” Hincapie yakın dostunu gammazlamış olma fikrinden hiç hoşnut değildi ve aynısını yeni kişilere anlatmak fikrinden özellikle haz etmiyordu.

Ama USADA’nın Hincapie’a ihtiyacı vardı. İnanılır biriydi; hiçbir testi pozitif çıkmamıştı. Landis’in suçlamaları dışında hiçbir zaman dopingde adı geçmemişti. Kendini onca Tur’da

Armstrong için feda etmiş mütevazı Koca George, generalini asla yalnız bırakmayan sadık yaver olarak seviliyor ve güveniliyordu. Armstrong'un takımlarında perde arkasında dönenleri muhtemelen diğer tüm bisikletçilerden daha fazla biliyordu. (Öyleydi de: Mesela bana, Armstrong ve birkaç takım arkadaşı'nın takım otobüsü Tur'un bitiş çizgisinde park etmişken pervasızca kan nakli yaptırdığını söylemişti.)

USADA davasının kilit adamı olacaktı.

Hincapie, Armstrong aleyhinde konuşursa insanlar dinlerdi. Hincapie'in eski takımı HTC-Highroad'un sahibi Bob Stapleton, "Belki gelmiş geçmiş en sevilen ve sayılan Amerikan bisikletçisinden bahsediyoruz," diyor. "Biz ona aramızda boşuna Kaptan Amerika demiyorduk."

USADA, Koca George'un tanıklığı sayesinde halkı Armstrong'un kahraman falan değil, bir hilebaz ve yalancı, Posta Hizmetleri takımının en büyük hilebaz ve yalancısı olduğuna ikna edebilirdi. Ama Koca George'un bunları söylemesi lazımdı.

Ama Koca George konuşmak istemiyordu. Bunun üzerine USADA, Landis'e de akıl hocalığı yapan Wall Street kodamanı sayesinde neredeyse hiç para ödemediği avukatı David Anders'i aramış ve Hincapie'in Armstrong aleyhine ifade verip veremeyeceğini sormuş. Hincapie'in cevabı gene aynı olmuş: "Hayatta olmaz."

Bunun üzerine Tygart ultimatoma başvurmuş: Ya konuş ya da ömür boyu men cezası al. Tygart, USADA'nın Posta Hizmetleri'nin programında yer aldıkları iddiaları yüzünden Armstrong'a, Bruyneel'e, antrenör Pepe Martí'ye, Dr. Pedro Celaya ve Dr. Michele Ferrari'ye ağır doping ihlalleri davası açmaya hazırlandığını söylemiş ve Hincapie'a adının yanlarına yazılmasını isteyip istemediğini sormuş.

"Bize her şeyi anlatman gerekiyor," demiş.

Hincapie, tanıklığına karşılık altı ay men cezasıyla kurtulacaktı.

"Ellerinde Lance'le ilgili yeterince malzeme olduğunu ve Lance'i her halükârda indireceklerini söylediler," diyor Hincapie.

“Ya bize katıl ya da onunla bat,’ diyorlardı. Önüme konan seçenekler bunlardı. Lance’le ilişkimden yararlandıkları kesin tabii. Düşümü çözeceğini biliyorlardı.”

Köpürmüş Hincapie: Yapılan şeyi haksızlık sayıyor. 2006’da dopingi bıraktığını ve “temiz” bir takıma, HTC-Highroad’a girdiğini, takımdaki gençlere dopingin gidişatının iyi olmadığını, kirli geçmişin unutulması gerektiğini anlattığını söylüyor. Ama ömür boyu men cezası, adının, kariyerinin ve belki şirketi Hincapie Sports’un lekelenmesine ilaveten bu çabalarını da boşa çıkaracaktı.

Öyle kızmış ki itirafını basına yapmayı düşünmüş. Avukatına, “Neyse ne!” demiş, “Doping yaptım ama onlarla işbirliği yapmayacağım. Basının karşısına çıkıp, ‘Bakın, şu hataları yaptım, tamam ama o zamandan beri yaptıklarımı da görün, diyeceğim.”

Ama böyle yaptığında USADA’nın cezayı oracıkta yapıştıracağı kavramıştı sonunda. Bu durumda kariyeri sona erecekti ki hiç istemiyordu. Fransa Bisiklet Turu’na yine katılmak ve rekorunu on yedi Tur startına yükseltmek istiyordu. Konuşacaktı ama daha sonra. Hincapie’in avukatı, müşterisinin iyi niyetini göstermek adına Tygart’a, Hincapie’in federal savcılarla yaptığı görüşmede tuttuğu notları yolladı. Başlangıç noktası olarak bu bilgileri alan USADA, Hincapie’in, Vaughters’ın takımından Armstrong aleyhine tanıklık eden diğer bisikletçilerle dertleşeceği 2012 Fransa Bisiklet Turu’nda yarışmasına izin verdi.

2012 Fransa Bisiklet Turu’nun beşinci etabının koşulacağı gün, Hollanda gazetesi *De Telegraaf*ta, Hincapie, Zabriskie, Vande Velde ve Leipheimer’in USADA davasında Armstrong aleyhinde tanıklık etmelerine karşılık ertelenmiş altışar aylı men cezaları alacaklarını bildiren bir haber çıktı. Muhabirlerin doğruluğunu araştırmaya koşuşmasıyla birlikte haber, Tur’da günün ana konusu oldu.

Haber, Kuzey Fransa yollarında, Rouen ile Saint Quentin arasında bisikletçilerin de konuşma konusu olmuş. 196 kilometrelik etabın yemyeşil tarlaların arasından geçip kanalları kucaklayan

kesiminde Hincapie, Danielson ve Vande Velde bir noktada yan yana gelmişler.

“İnanabiliyor musun bu zırvaya? Doğru bile değil,” demiş Danielson, Hincapie’a. “Ceza falan almayacağız.”

“Ciddi mi?” demiş Hincapie. “Hım... Fena. Ben ceza alıyorum.”

Etap biter bitmez Hincapie telefona sarılıp avukatını aramış. Vaughters ve bisikletçileri hiçbir ceza almazken kendisinin altı ay men cezasına çarptırılmasının haksızlık olduğunu söylemiş. Vaughters’ın yalakalığı yüzünden USADA’dan özel muamele gördüğünden yakınmış ve Vaughters’ın yıllardır USADA’yla konuşup kendini iyi biri gibi gösterdiğinin artık anlaşıldığını öne sürmüştü. Hincapie’in avukatıyla USADA arasındaki telefon trafiğinin sonunda kurum geri çekilip eşit cezalar verme kararı almış.

Tygart kötü haberi Vaughters’a Tur bittikten sonra vermiş ve dokunulmazlık anlaşmasının bozulduğunu, bisikletçilerinin sezon bitiminde altışar aylık men cezaları alacağını söylemiş. Konuyu meslektaşlarıyla görüştüğünü, bazı bisikletçilere dokunulmazlık tanıyıp bazılarına tanımamakla şanslarını fazla zorladıklarına karar verdiklerini anlatmış. Dünya Anti-Doping Talimatnamesi’ni bu şekilde eğip bükmek için hem WADA’nın hem de Armstrong’dan yana saf tutar görünen UCI’nın rızasının gerektiğini ve UCI’nın cezalara itiraz etmesi durumunda bisikletçilerin altı ay yerine iki yıla varabilecek cezalara çarptırılacaklarını izah etmiş.

Zabriskie, Danielson ve Vande Velde’nin altı aylık men cezasına evet demekten başka çareleri yoktu. Hayal kırıklığına uğramışlardı ve aldatıldıklarını düşünüyorlardı. Ama artık sızlanmanın faydası yoktu. USADA ve Tygart ipleri ele almıştı.

Armstrong’un avukatı Tim Herman’a 4 Haziran 2012’de USADA’dan bir mektup geldi. Mektupta Armstrong’un bisiklet sporunda dopinge dair bildiği her şeyi açıklaması isteniyordu. Yoksa sonu fena olacaktı. Armstrong, USADA’yı pek önemsemiyordu.

Novitzky ile federal hükümet bile becerememişken USADA nasıl ensesine yapışabilirdi zaten?

Herman USADA'nın nasıl işlediğini pek bilmiyordu ve Dünya Anti-Doping Ajansı'nın kurallarında bulunan ince ayrıntılara aşına değildi. Gelen talebi Armstrong'un ekibindeki bir başka avukata verdi.

Armstrong'un talebe yanıtı, 2006'daki CIA sızıntısı davasında Karl Rove'u temsil etmiş beyaz yakalı Washington DC avukatı Robert Luskin'den geldi. Luskin USADA'nın Armstrong'la görüşme talebi için, "Gerçeği öğrenmekle hiçbir ilgisi bulunmayan, tümüyle hesaplaşma ve Lance'in sırtından reklam yapma amacı taşıyan bir intikam hareketi" dedi.

USADA'ya yolladığı yazıda, "Bu maskaralıkta taraf olmaya-
cağız," diyordu. Anti-doping ajansının Armstrong'u karaladığını ve linç etmeye çalıştığını söyledikten sonra böyle devam ederse kurumun bu davranışlarının "ardında yatan gerekçelerini ve uyguladığı yöntemleri ifşada tereddüt etmeyecekleri" uyarısında bulunuyordu. Ayrıca USADA'nın müşterisine yönelik davada tanişik ifadeleri için "para ödediğini" öne sürüyordu.

Armstrong itiraf etmeyi reddedince USADA, Armstrong'u doping ihlaliyle suçlama yoluna gideceklerini açıkladı. USADA'nın doping vakalarında harekete geçmesine yetecek delil bulunup bulunmadığını saptayan, kurumun üç kişilik gözden geçirme komitesi bir rapor hazırlamaya koyuldu.

Armstrong, USADA'nın davasına "anayasaya aykırı" ve "cadı avı" dedikten sonra, 28 Haziran'da anti-doping ajansından 15 sayfalık bir mektup aldığında Fransa'da tam mesafeli bir Demir Adam triatlonuna –yeni kariyeri olan spor– hazırlanıyordu. Şimdiden birkaç yarı-mesafe koşulan Demir Adam triatlonunu kazanmıştı ve amacı Hawaii Kona'da yapılacak Dünya Demir Adam Şampiyonası için kalifiye olmaktı. NBC, sırf Armstrong katılacağı için yarışa ait iki saatlik özel yayın hakkı satın almıştı.

Armstrong'un avukatları USADA'yı ürkütüp geri çekilmesini sağlayacaklarını sanmışlarsa yanılmışlardı. USADA gözden geçirme komitesi Armstrong'u doping ihlaliyle suçlamaya yeterli

delil bulmuştu. Kurum bunun üzerine Armstrong, Bruyneel, Martí, Dr. Ferrari, Dr. Del Moral ve Dr. Celaya aleyhine dava açmak üzere harekete geçmişti.

Daha beteri, USADA, Armstrong'un takımlarındaki doping şebekesinin merkezinde olduğunu ve EPO, testosteron, kortizon kullanmak ve kan nakli ile salin iğnesi yaptırmak suretiyle anti-doping yasalarını çiğnediğini öne sürüyordu. Suçlamalar sadece Fransa Bisiklet Turu'nu kazandığı yıllarla da kalmıyor, 1996'dan 2010'a yayılıyor ve böylece iki yıllık geri dönüşünü de kapsıyordu. USADA'nın iddiasına göre, Armstrong'un bu iki sezondaki kan kayıtları, "Kan manipülasyonu ile tamamen tutarlıydı."

Sadece ikinci paragrafı okuması, Armstrong'un başının belada olduğunu anlamasına yetmişti: "İşbu mektuba konu davranışların tanıkları arasında ondan (10) fazla bisikletçinin yanı sıra bisiklet takımı çalışanları da mevcuttur." Mektubun sondan ikinci sayfasındaki şu satırsa daha da ürperticiydi: "Olimpik sporlardan ömür boyu men cezası."

Buysa davayı kaybetmesi halinde Armstrong'un, Dünya Anti-Doping Talimatnamesi'nin geçtiği sporların hiçbirinde bir daha yarışmasına izin verilmeyeceği anlamına geliyordu. Söz konusu sporlar, Armstrong'un hayatı boyunca yarışmak istediği sporların hepsiydi: Bisiklet, triatlon, maraton, yüzme... Artı, ceza sadece olimpiik seviyedeki yarışları da kapsamayacaktı: Kanseri bağış toplamak için düzenlenen 10 kilometrelik ufak yarışlar bile genellikle ilgili milli federasyonların rıza ve izniyle düzenleniyordu ve olimpiyatlara katılan spor dallarının milli federasyonları WADA talimatnamesine bağlıydı.

Armstrong'un gençliğindeki triatlon günlerinden beri tanıdığı eski dostu Dan Empfield bana, ömür boyu men cezasının Armstrong'a "çok, çok ama çok acı vereceğini" çünkü Armstrong'un "yiyen, içen, nefes alıp veren ve uyuyan bir spor makinesi olduğunu ve böyle bir cezanın bedenden organ sökülmesine benzeyeceğini" söyledi.

Armstrong biyolojik babası Eddie Gunderson'ı azıcık umursasaydı USADA suçlamalarına giden haziran haftası daha da ısıraplı geçecekti.

İnadım inat Gunderson, annesinin Tool'daki evinin kapalı sundurmasında rutubet almış halıyı sökmekle meşgulmüş. Teksas, rutubetli halıları ideal ev sayan feci zehirli kahverengi keşiş adlı örümcek türünün vatanıdır. Gunderson halıyı sökerken pantolon giymesi gerektiğini biliyormuş. Halıyla uğraşırken baldırında feci bir acı hissetmiş ve dönüp baktığında kaçan örümceği görmüş.

Hastaneye iki gün gitmemiş; doktora görünmeyi hiç sevmezmiş. Aylar önce karaciğer yetmezliğinin olağan yan etkilerinden birini yaşamıştı: bacakları balon misali şişmiş. Bir doktor, en az altı ay içki içmemesi şartıyla tedavi edebileceğini söylemiş.

Gunderson doktora, "Onun garantisini veremeyeceğim için zamanınızı harcamayayım," demiş. Katır inadı ve esneklikten uzaklığı sonu olmuştu. Örümcek ısırıldıktan hemen sonra hastaneye gitmesi gerekirken gecikmesi yüzünden Armstrong'un doğduğu Dallas'taki Metodist Hastanesi'ne yatırıldığında maalessif çok geçti. Böbrekleri ve karaciğeri iflas etmişlerdi. Kalbi organların yetmezliğini kapamak için öyle yoğun mesai yapıyormuş ki sonunda kalp krizi geçirmiş.

Aile içinde "Sonny" adıyla çağrılan Eddie Charles Gunderson, 25 Haziran 2012'de öldü. Cenaze töreni üç gün sonra, USA-DA'nın Armstrong'u Tur kazanan takımlarında uygulanan ince-likli doping programının başı olarak suçladığı gün yapıldı.

EPO kullanmıştı Armstrong. Kan nakli yaptırmıştı. Kazanma ve şana erme şansını artırmak için takım arkadaşlarını dopinge zorlamıştı. Takım arkadaşlarına çeşitli ilaçlar vermişti. Kısacası, yalancı, hilekâr bir zorbaydı. Gunderson ailesinin hatırladığı Lance değildi.

Cenazede konuşmayı Micki Rawlings yaptı. Dallas'ın güneyindeki Eubank Cedar Creek Cenazevevi'nde toplanan kalabalığa kardeşinin gürültücü, mağrur, inatçı, dik kafalı, çirkef, alaycı, gösterişçi olduğunu söyledi.

“Sonny, babasının oğluydu,” dedi. “Sürat otomobillerini, motosikletleri, hızlı hayatı severdi. Ailesine, müziğe, spora, arada kavgaya ve soğuk biraya bayılırdı. Ayrıca anasının oğluydu. Kocaman, sevgi dolu bir yüreği vardı. Herkese yetecek şefkate ve iyiliğe sahipti.”

Rawlings kardeşinin sevgi dolu bir ailede harika bir hayat geçirdiğini söyledi. Güzel bir karısı, iki harika çocuğu ve bir de “Neler kaçırdığını ve ne kadar özlendiğini hiçbir zaman bilemeyecek, Lance adlı bir oğlu” vardı.

Armstrong cenazeye gitmedi.

İzleyen ay, Lance Armstrong Vakfı’nın başkanı Doug Ulman, Capitol Hill’de meclis üyeleriyle buluştu. O ve kuvvetli hukuk firması Patton Boggs’tan bir lobici, vakıf, kanser tedavileri ve kansere karşı farkındalık üzerine görüşmeler yapacaklardı.

Yazılmamış gündem konusuysa USADA soruşturmasının vakfın misyonunu nasıl olumsuz etkileyeceğiydi.

Armstrong’un meclis üyelerine ulaşıp Jeff Novitzky’yle ilgili endişe yaratma planı, çalışmaya katılmış bir lobicinin dediğine göre işe yaramadı. Ama bu durum, Armstrong ve destekçilerinin Kongre’nin yardımını alma çabalarını durdurmadı.

Ulman, Teksaslı Cumhuriyetçi Senatör Kay Bailey Hutchison’la, USADA soruşturmasında vakfın başına gelebileceklerden konuşmuş. Ardından uğradıkları arasında, hükümetin her yıl USADA’ya ne kadar bütçe ayıracağını belirleyen Mali Hizmetler ve Genel Hükümet İç Ödenekler Alt Komitesi’nin kıdemli üyesi, Demokrat Temsilci Jose Serrano varmış. Serrano’nun sözcüsü Philip Schmidt, “O günkü görüşme tümüyle değilse bile büyük ölçüde USADA ve Armstrong’un sürece dair endişeleri üzerineydi,” diyor.

Livestrong temsilcileri Serrano’nun ofisinden ayrıldıktan sonra, Serrano’nun personeli aralarında toplantının ne cüretkâr ve uygunsuz geçtiğini konuşmuşlar. Ekipten biri, “Livestrong’un amacı Lance Armstrong’u korumak için para ve vakit harcamak

değil, kanser farkındalığını artırmaktı, değil mi?” demiş. “Ne münasebetsizlik!”

Temmuz’da Wisconsin’den, bölgesi Armstrong’un uzun süredir sponsorluğunu yapan Trek Bicycle Corporation’ın genel merkezini de içeren Senatör F. James Sensenbrenner, USADA’ya, kurumun yıllık 13,7 milyon dolarlık bütçesinin 9 milyonunu ödeyen Beyaz Saray Uyuşturucu Kontrol Politikası Ofisi’ne bir mektup gönderdi. USADA’nın Armstrong aleyhine açtığı soruşturmayı sorgulayan Senatör, mektubunda Armstrong’un hukuk ekibininkine benzer sözler sarf ediyordu.

Senatör mektubunda USADA’nın Armstrong’u temel yargı sürecinden mahrum bıraktığını ve “USADA’nın Armstrong üzerindeki yetkesinin en iyi deyişle sahte” olduğunu söylüyordu. USADA’nın davası için “alışılmamış bir komplo teorisi” diyor ve Armstrong’un “beş yüz kereden fazla” teste tabi tutulduğunu ve hiçbir testinin pozitif çıkmadığının altını çiziyordu. (Armstrong yıllar yılı bu nameyi çalmıştı ama UCI’a göre üç yüz defadan az teste sokulmuştu.)

Tygart, Sensenbrenner ile adamlarıyla defalarca konuşmaya çağırılmış. Konuşmaların özetiyse şöyleymiş:

SENSENBRENNER: Ne halt yapıyorsun sen bizim milli servetimize?

TYGART: İşimi.

Bu arada Armstrong ve ekibi USADA’ya kara çalmaya, hükümeti kurumun bütçesini kısımaya ikna etmeye ve kurumu davadan vazgeçirmeye çalışıyordu. Armstrong kendi Twitter hesabından USADA gözden geçirme komitesi üyesi Clark Griffith’in aynı yılın başlarında genç bir hukuk öğrencisine edep yerini gösterip kendisini parmaklamasını söylemekle suçlandığını paylaştı.

“Vay. @usantidoping adam seçmeyi biliyor,” yazdı Armstrong. Tweet’inin sonuna “#atletlerivesapıklarıkoruyorlar” notunu ekledi.

İddiaya göre Stapleton, USOC yetkililerinden USADA'nın geri çekilmesi için yardım istemişti. Söylediklerine şaşırmışlardı çünkü Stapleton, USADA'nın kurallarını hazırlayan gruptandı.

Derken Armstrong, USADA ve Tygart aleyhinde bir federal dava açarak mahkemeden, anayasaya aykırılık gerekçesiyle USADA soruşturmasının kapatılmasını talep etti. İddianamesi seksen sayfaydı ve USADA'yı, Armstrong'un temel yargılanma hakkını çiğnemek ve varlığını meşru kılmak için "büyük balığı" kovuşturmakla suçluyordu.

ABD Bölge Mahkemesi Yargıcı Sam Sparks, federal mahkemelerde nadir görülen bir şekilde, davayı birkaç saat içinde reddetti. Yargıç, Armstrong'un gereksiz uzunluktaki suçlamalarının "sadece davaya medyanın dikkatini yoğunlaştırmak" ve "USADA ile Tygart aleyhinde kamu oluşturmak" amaçlarını taşıdığını vurguladı.

Armstrong'un avukatları daha kısa bir iddianameyle şanlarını bir daha deneyerek mahkemeden USADA'nın soruşturmasını durdurmasını talep ettiler. USADA'nın Armstrong'u temel yargılanma hakkından mahrum bıraktığını ve ayrıca zaten Armstrong üzerinde USADA'nın değil, UCI'nın yetkisinin bulunduğunu öne sürdüler. UCI başkanı başlangıçta davanın USADA'nın elinde olduğunu söylemişti ama hemen ve herhangi bir açıklama yapmadan ağız değiştirdi ve Armstrong'la sadece UCI'nın ilgilenmesi gerektiğini söyledi.

Yargıç Sparks bir kez daha Armstrong aleyhinde karar alarak USADA davasının devamına izin verdi. Yargıç, USADA'nın tahkim kurlarının konuyu halledecek ölçüde sağlam olduğunu ve federal mahkemelerin tartışmanın dışında kalması gerektiğini söyledi: "Aksini yapmak, federal yargıçları, yerlerinin olmadığı ve pek bilmedikleri bir oyunun hakemlerine dönüştürecektir."

Tygart federal mahkemede kazanmıştı.

Kavga başlıyordu.

Çabucak bitti.

Üç gün sonra Armstrong hayatında hiç yapmadığı bir şey yaptı: Kavgayı bıraktı.

Açıklamasında, “Herkesin hayatında ‘yetti artık’ diyeceği bir an gelir. Benim için de geldi,” dedi.

Atletler asla kazanmadığından USADA ile tahkime asla gitmemesini söyleyen Washington’lı Avukat Mark Levinstein’in öğüdü üzerine Armstrong, USADA’nın suçlamalarını ve olimpiik sporlardan ömür boyu men cezasını kabul etti. Yedi Fransa Bisiklet Turu şampiyonluğu elinden alınacaktı. 2000 Olimpiyatları’ndaki bronz madalyasıyla birlikte, Ağustos 1998’den itibaren kazandığı tüm unvanlar, ödüller ve para da gidiyordu. Ama Armstrong bu durumdan çıkabilecek anlamları ve sonuçları kabullenmekte zorlanıyordu.

“Travis Tygart ne derse desin, saçma ve iğrenç iddialarını destekleyecek hiçbir maddi delil yoktur,” dedi. “Eldeki tek delil, tertemiz geçtiğim yüzlerce kontroldür.”

24 . B Ö L Ü M

Lance Armstrong, USADA'nın bir sporcuya, aleyhinde neden ceza verildiğini açıklayan her zamanki, bildik mektuplardan birini alacağını biliyordu. Belki mektupta USADA'nın davada elde ettiği delillerin altını çizen birkaç madde sıralanırdı. Ama USADA'nın bu seferki raporu daha önce rastlanmamış bir hususta önemliydi. USADA bu sefer sporcuya özel bir açıklamadan ötesine niyetliydi. Mektup, açık olacaktı ve içinde ele geçirilen her delil, her belge ve USADA'yla işbirliği yapan eski takım arkadaşlarının ifadelerinin tümü yer alacaktı.

10 Ekim 2012 tarihinde USADA'dan Bill Bock ile UCI'nın baş hukukçusu Philippe Verbiest arasında geçen bir konuşmada, Verbiest, Bock'a, UCI'nın raporu ne zaman görebileceğini sordu. UCI bir süredir USADA'yı raporu geciktirmekle suçluyordu.

UCI yetkilileri USADA'nın Armstrong soruşturmasında topladığı delilleri, kurumun konuya itiraz edip etmeyeceğini saptamak için ama aslında kendilerinin raporda geçip geçmediklerini anlamak adına görmek istiyorlardı. Kurumlar arası azıcık profesyonel, gizli nezaket bekliyorlardı.

Verbiest bir kez daha raporu görmek istediklerini söyleyince Bock, USADA'nın planını memnuniyetle açıklamış.

“E, isterseniz yollayalım,” demiş, “ya da bir saate kadar internetten okuyabilirsiniz.”

Verbiest yanıt vermemiş.

“Orada mısınız?” demiş Bock.

Gene yanıt gelmemiş.

Sonunda Verbiest, şaşkınlıkla, “Ne?” demiş, “yapamazsınız!”

Haberi Verbiest'ten alan Armstrong'un avukatları donakalmışlar. Raporu açıklamanın, bir savcının davalı aleyhindeki delilleri mahkemeden önce açıklamasına eşit saymışlar. Armstrong'un Austin'deki avukatı Herman, USADA'nın kararının her türlü jüriyi –bu durumda halkı– haksız önyargıya iteceğini düşünmüş.

Armstrong'un ekibi öylece kalakalmıştı. Deliller bir saat içinde internette yayınlanacaktı.

Fabiani, Herman'ı, USADA'nın hamlesini öngörememekle suçlamış. Herman'sa buna karşılık tüm rezaletin, Armstrong'u USADA cezalarını kabule ikna eden Levinstein'in kabahati olduğunu söylemiş.

USADA zor işin altından intikam darbesiyle kalkmıştı.

Armstrong geçmişte her seferinde sistemi yenmişti. Aleyhinde konuşan herkesi aşmış, geride bırakmış, manevralarla yenmiş veya elemişti. ABD hükümeti bile hakkındaki suçlamaları bastıramamıştı. USADA'nın önüne süreceği her şeyle dövüşebileceğini sanmıştı. Her zaman yaptığı gibi sıra dışı hayatını –kanseri yenişini, Fransa Bisiklet Turu'nu yedi kez kazanışını– hem kılıç hem kalkan olarak kullanacaktı.

Herman, USADA'nın raporu açıklama kararını duyunca, "Ciddi misin sen?" demiş. "Nasıl izin verdik buna biz?"

Tygart, Armstrong'u alaşağı edemezlerse misyonlarının tamir görmeyecek ölçüde hasara uğrayacağını biliyordu. USADA'nın bütçesinin kesilebileceğini, Armstrong davasıyla ilgili Capitol Hill'de yaptığı görüşmelerden anlamıştı. Bol paralı sporcular, Armstrong'un sporcuların da kazanabileceği örneğine dayanarak sisteme meydan okuyabileceklerdi. Armstrong davasını kaybetmek, USADA'nın idam fermanı olacaktı.

Armstrong'un doping yaptığına ve Posta Hizmetleri takımında doping yapıldığına dair bir veya iki görgü tanığı yeterli değildi. USADA'ya neredeyse bir düzine tanık lazımdı. Armstrong'un, Tur'a katılmadığı ama maraton koşup triatlonlara katıldığı yıllarda dahi adı kötüye çıkmış bir İtalyan doping doktoruyla

görüştüğünü kanıtlayan birkaç belge de yeterli değildi. Destelerce lazımdı.

E-postalara, fotoğraflara, videolara ve hatta Armstrong'un ilk karısı Kristin'in web-günlüğüne ilaveten bolca belge buldular.

USADA'ya dışarıdan müşavirlik yapan Rich Young şöyle di-yordu: "Fil avlıyorsanız ve karşınızda fillerin en büyüğü duru-yorsa öldürmelisiniz yoksa üstünüze basıp geçer."

Tygart, USADA'nın karşısında sadece Armstrong'un durma-dığının bilincindeydi. Kurumun karşısında bir de milyonlarca Armstrong hayranı vardı. Kurumun Armstrong'u yenmesi için halkı –en büyük jüriyi– Armstrong'un yıllar boyunca sunduğu imajdan farklı biri olduğuna ikna etmesi gerekiyordu.

Bunun içinse rapor üzerinde çalışan üç avukat –USADA'da Tygart, Colorado Springs'teki bürosunda Young ve Indianapo-lis'te Bock– gece gündüz çalışıp on iki saatte bir elektronik taslak alışverişi yapmışlardı. Raporu, aslında beklemedikleri bir hale gelene, beklemedikleri bir karaktere bürünene kadar defalarca yazmışlardı. Rapor, bir spor kahramanının yaramazlıklarına dair bir rapor olarak başlamış, bir mafya filminin senaryosunu andı-rır hale gelmişti.

Tygart bir gece yarısı, İtalyan mafya üyelerinin Las Vegas'ı bı-rakıp Armstrong'un yanında işe girdikleri yollu bir espri yapmış. Young, raporun esas kalemi Bock'u, kupkuru bir hukuki belgeyi alıp heyecan dolu bir polisiye kitabına çevirdiği için tebrik etmiş.

Raporun, halkın baştan sona okuyup Armstrong'un gerçekte doping hususunda sırf kendi takımı değil, sporun tümü için ör-nek teşkil eden bir yalancı, kendisini sorgulamaya cüret edenleri ezmekte teeddüt etmeyen bir despot, yoz bir organizasyonda patronların patronu, yalanlar üzerine kurulu bir sporun tartış-masız şampiyonu olduğunu anlayacağı ölçüde sade ve dramatik olmasını istemişler.

Tygart artık Armstrong'un ne düşündüğünü önemsemiyor-du. Ekibiyle birlikte, kurumun taşınmasından önceki bürosun-da asılı posterde tepeden bakarcasına "Siz ne kullanıyorsunuz?" diye soran şampiyonu alt etmişti. Her zamanki gibi "kurban"

kozunu oynayabilirdi Armstrong. Ama bu sefer tüm deliller, herkesin görmesi için internette olacaktı.

USADA soruşturmasının başlarında Armstrong bana, Tygart'ın bu işe girmesindeki nedenler konusunda endişe duyduğunu söylemişti: "Niyetini ya da başka hesapları var mı, bilmiyorum ama bu tipler dürüst insanlar değildir. Bisikletin yahut sporun itibarını düşünmezler. Bu herifin derdi, ibretiâlem olsun diye birini harcamak."

USADA'nın sırf kendi şanı için peşine düştüğü fikrindeydi. "Ödediğimiz vergiler cadı avına mı gidecek yani?" demişti bana. "Beni sırf meşhur birini haklayıp kendi varlıklarını meşru kılmak için istiyorlar. Zırva bunlar! Hepsî yalan. Baştan aşağı yalan."

Armstrong'un kendine güveni, sayısı azalan dost çevresi –artık yakın dostu ve "antrenörü" Chris Carmichael'la, Carmichael kendisine sırt çevirdiği için konuşmuyordu– sebebiyle azalmıştı. Floyd Landis'le Tyler Hamilton'ın karşı tarafa geçen bisikletçiler arasında olduklarını biliyordu. İkisi de kamu önünde konuşmuştu. İkisinden de endişelenmiyordu. Kendi dopingle-ri hakkında onca zaman yalan söyledikleri için inanırlılıklarına oynayabilirdi.

Lakin diğer tanıklar, David Zabriskie ve Christian Vande Velde gibi isimleri temiz, iyi adamlardı. Armstrong'un en büyük endişesi, iki teker üzerindeki en güvenilir ortağı Koca George Hincapie'di. 10 Ekim 2012 sabahına uzanan haftalar içinde Armstrong ve avukatları, Hincapie'in USADA ile konuştuğunu öğrenmişlerdi ve neler söylediğini bilmemekle birlikte, söylediklerini kimsenin duymamasını istiyorlardı.

Aylar önce itirafların halka açılmamasını sağlayacak bir plan tasarlamışlardı. Stratejilerinin kilit noktası, USADA'nın cezalarını kabul etmektir.

Armstrong bu cezaları kabul ederek tahkim karşısına çıkma hakkından vazgeçiyordu ama bu da zaten planın parçasıydı. Tahkim karşısında, takım arkadaşlarının tanıklıkları dâhil,

USADA'nın tüm delilleri kamuya açılacaktı. Armstrong ve avukatları, tahkim karşısına çıkılmayınca USADA'nın delilleri gizli kalacak ve saatli bombanın tıktırtısı kesilecekti.

Armstrong ve ekibi, UCI'nın, USADA cezalarına itiraz etmesine güveniyorlardı. Böylesi Armstrong'a, hayran ordularını, evet, evet, suçlu değil, bir kez daha kurban seçildiğine ikna etmeye yetecek ölçüde makul yadsınabilirlik sağlayacaktı.

Ama Armstrong ve avukatları, Tygart'ın dünyaya Armstrong hakkında öğrendiklerini açıklamadaki kararlılığını hafife almışlardı.

Tygart, aralarında "kafana sıkırmak" isteyen ve bir diğeri de "Umarım koruman ve kurşungeçirmez yeleşin vardır. Öldün oğlum sen! Öldün ama daha haberin yok," diyen üç ayrı ölüm tehdidi aldıktan sonra bir özel güvenlik şirketiyle anlaşmıştı. Tüm maddi varlığını karısının üzerine geçirmeyi de düşünmüştü. Armstrong hayranlarından USADA'ya binlerce e-posta yağıyordu. Kurum sözcülerinden Annie Skinner'e "göt kanseri" olmasını dileyen bir mesaj gelmişti.

Rapor yayınlanmadan önce Armstrong'un avukatları Tim Herman ile Sean Breen alelacele bir yanıt verdiler.

Breen, "USADA'nın 'gerekçeli kararı'nı açıklayacağı yönündeki basın açıklamasını gördük," dedikten sonra raporun "nalıncı keseri misali bir idam fermanı ve eski, onaylanmamış, güvenilmez, büyük ölçüde gazez sahiplerine, yalancı tanıklara, zor altında verilmiş ifadelere, masa altı anlaşmalarına ve tehditle kopartılmış masallara dayanan suçlamaları yeniden ısıtıp gündeme sunan, vergi gelirleriyle çıkan bir boyalı basın haberi" olduğunu söyledi.

Şöyle devam etti Breen: "USADA, sadece emekliye ayrılmış bisikletçi Mr. Armstrong'a yönelik, parasını hükümetin ödediği cadı avına, kendi kurallarını ve tahkim hakkını çiğneyerek, yetki kapsamında olmamasına rağmen zamanaşımı kurallarını da hiçe sayarak devam etmiştir."

Armstrong sabah on sularında kendi bilgisayarından şöyle bir *tweet* attı: “Çarpışmada ve ötesinde kahramanlar, #SemperFi.”^{*} *Tweet*’e Florida’nın Pensacola kentinde düzenlenen bir triatlon-da on bir yaşındaki bir çocuğu bitiş çizgisine taşıyan bir deniz piyadesiyle ilgili bir haberin bağlantısını da eklemişti. Çocuk sağ bacağına kemik kanseri yüzünden kaybetmişti.

Twitter’daki 3 milyonu aşkın takipçilerinden biri, Armstrong’un mesajına meşum bir yanıt verdi. Kullanıcı, *Jaws* filminde kahramanların, yakalamaya çalıştıkları büyük beyaz köpekbalığının beklediklerinden çok daha büyük olduğunu fark ettikleri sahneye atıfta bulunuyor ve şöyle diyordu: “Hani *Jaws*’ta ‘Daha büyük bir tekneye ihtiyacımız var,’ lafı vardı ya, bugün de senin daha büyük tekneye ihtiyacın var.’

Tygart, Colorado Springs’teki Profesyonel Rodeo Şöhretler Salonu binasına tıkız, gül pembesi ofis binasında hem neşeli hem kaygılıydı. Ofisinden çıkıp yerel bir televizyon istasyonuna gitti. Burada ESPN kanalının *Çizgilerin Dışında* adlı programında canlı yayına çıkacaktı. Plan, USADA raporunun internette yayınlanmasından hemen sonra ülke çapında yayın yapan bir kanalda boy göstermekti. Ekibi, dava dosyasını yayına hazırlamak için günlerce çalışmıştı. Nihayet raporu yayınlamak için tek gereken, patronlarının son kez onay vermesiydi.

Doğu saatiyle 14.00’te cep telefonuyla ofisi arayan Tygart, hareket emrini verdi.

Rapor, yaklaşık 1.400 kilometre güneydoğusundaki Armstrong’un dizüstü bilgisayarında beliriverdi. USADA web sitesinin ana sayfasının sağ tarafında gök mavisi bir kutucuk belirdi. İçinde “Profesyonel Bisiklet Soruşturmasının Gerekçeli Kararı ve Destekleyici Malzemeler” yazıyordu. Kutucuğa yönlendirilmiş bir ok, kullanıcıları “Bilgileri görmek için tıklamaya” davet ediyordu.

^{*} “Daima Sadık” veya “Daima İnancı” anlamında Latince deyiş. Pek çok yerde kullanılmakla birlikte en bilinen kullanımı, ABD Deniz Piyadeleri’nin sloganı olmasıdır. (ç.n.)

Armstrong tıkladı.

Rapor Armstrong'u haysiyetsiz bir hilebaz, küstah bir yalancı ve başkalarını kendisiyle hileye zorlayan, kabul etmeyi ezen bir zorba olarak resmediyordu. USADA, Armstrong'un Posta Hizmetleri takımındaki doping için "sporun gördüğü en incelikli, en profesyonel ve en başarılı doping programı" demişti.

Armstrong'un doping yaptığına yönelik deliller ezici sayıdaydı. İki düzineden fazla tanık konuşmuştu. Bunlardan on biri, aralarında muhterem Koca George'un da bulunduğu eski takım arkadaşlarıydı. Uzmanlar, kan testi sonuçlarının, Armstrong'un geri dönüşü sırasında avantaj elde etmek için kanıyla oynadığını söylemişlerdi. Banka ve hesap kayıtları EPO üstadı Doktor Michele Ferrari'ye, aralarında Armstrong'un annesiyle ortak banka hesabından yapılmış bir tanesinin de bulunduğu ödemeleri gösteriyordu. USADA raporuna, Armstrong'un doktorla ilişkisini kestiğini söylediği 2004'ten sonra yapılmış en az 210.000 dolarlık ödemeleri de kapsayan ve toplamı bir milyon doları aşan ödemelerin kanıtlarını da eklemişti.

Rapor 202 sayfaydı. Destekleyici malzemeye birlikte sayfa sayısı 1.000'i aşıyordu. Hepsi, George Hincapie'in "Ödünç alabileceğim EPO'n var mı?" sorusu ve Armstrong'un "Var" cevabı bile raporda yer bulmuştu.

Bazı arkadaş ve yakınları Armstrong'un rapora tıkladıktan sonra baştan sona okuduğunu hatta bazı kısımlarını ezberlediğini söylüyor.

Buna karşın bana inatla tek kelimesini dahi okumadığını söyledi.

25 . B Ö L Ü M

USADA raporunun açıklanmasından bir ay önce Armstrong, kurumun kendisine karşı kullanacağı delillerden bazılarını hiç beklenmedik bir yoldan öğrenmişti. Söz konusu nahoş ayrıntılar, Tyler Hamilton'ın 2012 Eylül'ünde piyasaya çıkan, her şeyi anlattığı kitabı *The Secret Race*'teydi.

Armstrong, Los Angeles Başsavcılığı soruşturmansa başlamadan bir sene önce, 2011 başlarında, Hamilton'ın, 2005'te Armstrong hakkında derinlemesine –doping işleri hariç tabii– bir kitap yazmış Daniel Coyle'la birlikte bir kitap üzerinde çalıştıkları söylentisini duymuştu. Avukatlarından biri Hamilton'ı, bir ifşa kitabı yazıp yazmadığını öğrenmek için aramıştı.

Resmen evet, öyle denmemiştir ama Armstrong, Hamilton'ın ne yazmış olabileceğini görmek için aylarca endişe içinde yaşamıştı. Endişesi, Armstrong'un “bisikletçilerin en pisi” dediği eski takım arkadaşının *omertà*'yı bozup bir de üzerine para kazanmasıydı.

Hamilton'ın 2011 Mayıs'ında *60 Dakika* programında söyledikleri, kitabın içeriğine dair ipuçları vermişti. Bisiklet dünyasının iç dinamiklerini –doping, yalanlar– açmış ama esas Posta Hizmetleri'nin doping programına odaklanmıştı. Armstrong ve takımın testosteron, “Poe” ve kan naklinden yararlandığından bahsetmişti. Takımdan içinde performans artırıcı ilaçlar bulunan beyaz kâğıt torbalar almaktan gurur duyduğunu çünkü bunun başarısı anlamına, nihayet avantaj için Armstrong'un yaptıklarını yapma şansı tanındığı anlamına geldiğini söylemişti.

Yönetim kurulu üyesi ve siyasi danışman Mark McKinnon, Hamilton'ın *60 Dakika* programında "tuhaf" ve "kuşkulu" göründüğünü düşünmüş: "Çok kararsızdı; söylediklerine gerçekte inanmayan biri gibiydi." Armstrong'la ilgili gerçeklere yıllarca direnmiş McKinnon bu yüzden suçlamaların Armstrong'a ve vakfa zarar vereceğinden endişe duymamış.

On altı ay sonra Hamilton'ın kitabını kapısının önünde bulduğundaysa fikri değişmişti. Austin'de, kanser atlatmış ve Armstrong hayranı karısı Annie ile oturuyordu.

McKinnon kitabı bir günde okumuş. Çevirdiği her sayfayla endişesi artmış. 2011'se Hincapie'in büyük jüri karşısında konuştuğu haberlerini hatırlamış. (Aslında federallere gönüllü ifade vermişti.) Hincapie'in tanıklığına Hamilton'ın kitabındaki suçlamaların eklenişi, Armstrong'un iyi şöhreti üzerine kurulu vakıf için büyük bela demekti.

McKinnon, Armstrong'un çevirdiği dolaplara dair kanıtların "tartışılmaz" olduğunu hissetmiş. İlk düşüncesi "Armstrong devreden çıkmalı" olmuş. Ertesi gün vakfın diğer yönetim kurulu üyeleriyle teflonlaşmış. "Tyler'ın kitabını okumalısınız," demiş, "büyük kriz çıkacak." ABD Bisiklet Federasyonu'nun çok uzun süredir destekçisi olan eski Livestrong başkanı Jeff Garvey, söylediklerini onaylamış. Garvey de vakıf büyümeye devam edecekse Armstrong'un vakıfla ilişkilerini kesmesi gerektiği fikrindeymiş. McKinnon, Garvey ve diğer Livestrong yönetim kurulu üyeleri bu fikri haftalarca, sonunda vakitleri kalmayana dek tartışmışlar.

USADA raporu açıklandığında, yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu Armstrong'a haber vermeden vakfı korumak için kolları sıvamışlar. Acil bir tele-konferans düzenleyip Armstrong'un yönetim kurulu başkanlığından ayrılması kararını almışlar. Armstrong istemese de kabul etmiş. Başkan Doug Ulman'a en azından yönetim kurulunda kalabileceğini, yani öyle büyük felaket olmayacağını söylemiş. Doping zırvaları geçtiğinde nasılsa gene yönetim kurulunun başına geçebilirmiş...

Armstrong, USADA raporunun yayınlanmasından bir hafta sonra, vakfı olumsuz reklamdan korumak amacıyla Livestrong

yönetim kurulu başkanlığından ayrıldığını açıkladı. Ama bu kadarla kalmıyordu: Armstrong'un makamından ayrılışı, modern zamanların en hızlı, en feci sporcu çöküşünü tetikleyecekti.

Armstrong'un sponsorları birkaç saat içinde gemiyi terk etti. Nike, Trek Bicycle Corporation, Oakley, Giro, RadioShack, Anheuser-Busch. Spor içecekleri üreticisi FRS. Gofret üreticisi Honey Stinger...

Nike, Armstrong'u bir tek resmen suçlamadığı kalan bir açıklama yaptı: "Lance Armstrong'un doping yapma eylemine katıldığı ve Nike'ı on yıldan uzun süredir kandırdığına yönelik çürütülemez görünen deliller yüzünden, kendisiyle sözleşmemizi feshettiğimizi büyük üzüntüyle bildiririz."

Nike elbette Armstrong'un doping yaptığı, 1999 Turu'ndaki numunesinde kortizon çıktığına dair söylentileri, Stephen Swart ile Frankie Andreu'nun tanıklıklarını herkes gibi duymuştu. Ancak anlaşılan tüm bunlar, Armstrong'u dünyanın en tanınmış sporcularından biri yapan parlak pazarlama stratejilerinin altında gömülü kalmıştı.

Nike, Armstrong'un kendilerini kandırması yüzünden şok (!) geçiriyordu. Birçok Tur şampiyonunun dopingi itiraf etmesine rağmen (en son 2007'de, 1996 şampiyonu Bjarne Riis Tur'da doping yaptığını itiraf etmişti) dünyanın en büyük spor şirketlerinden biri, bisiklet sporu tarihindeki dopingden tamamen habersizdi sanki.

Belçikalı Eddy Merckx, Fransız Jacques Anquetil ve İtalyan Fausto Coppe gibi geçmişin, yüz küsur yıllık yarışın birçok şampiyonu sanki testlerde pozitif çıkmamış ve/veya dopingin bisiklet sporunun içine işlediğini itiraf etmemişti. (Armstrong'un kendisini Doktor Ferrari'yle tanıştırdığını iddia ettiği Merckx, yaptığı bir açıklamada Armstrong'dan hüsrana duyduğunu söyledi.)

Armstrong'un tüm müttefikleri, USADA raporunun açıklanmasını izleyen iki hafta içinde tabanları yağladı. Yıllardır desteğini esirgemeyen UCI derhal sırt çevirdi. Pat McQuaid, USADA raporunu görünce "içinin kalktığını" söyledi: "Lance

Armstrong'un bisiklette yeri yoktur. Bisiklet sporunda unutulmayı hak etmiştir. Böyle bir şey bir daha asla olmamalıdır." UCI, USADA'nın Armstrong'a verdiği cezaya itiraz etmeyecekti.

McQuaid pek temiz sayılmazdı. Uluslararası ırkçılık karşıtı spor boykotunu başka adla Güney Afrika'da yarışarak çiğnediği için 1976 Olimpiyatı'ndan men edilmişti. McQuaid, selefi Hein Verbruggen ile birlikte en karanlık doping döneminde dünya bisikletçiliğinin başındaydı. Ama bisiklette işlenen tüm günahların cezasını halk gözünde Armstrong çekiyordu.

Birkaç hafta sonra, 10 Kasım 2012'de Armstrong, Twitter sayfasına yenilmeyeceğini göstermeye çalışan bir fotoğraf koydu. Fotoğrafta Armstrong, çerçevelenmiş yedi sarı Tur mayosunun altında bir koltuğa uzanmıştı. Fotoğrafın altında "Austin'e döndüm; takılıyorum" yazıyordu. USADA ne yaparsa yapsın boyun eğmeyecekti. Başkaları onun yerine yapmaya çalışmıyor değildi ayrıca.

2012 Kasım'ı başlarında Armstrong'a karşı birleşmiş vakıf yönetim kurulu üyeleri Ulman'la, Armstrong'u kendi örgütünden tamamen çıkarmanın yolunu bulmak üzere görüşmüşlerdi. Armstrong'u başkanlıktan indirmek yeterli değildi. Yönetim Kurulu, Armstrong'la tüm bağların kesilmesi gerektiğini anlamıştı.

Kolay bir karar değildi. Armstrong, Livestrong Vakfı'yla pek çok şeyi başarmıştı. Kanseri yenmeyi gözde bir hale dönüştürmüş, aylarca, yıllarca ıstırap çekip hastanelerde sürünenlerin damgalarını silmişti. Şahsen 7 milyon dolar bağış yapmış ve vakıf, kanserden etkilenmiş ailelere yardım için 500 milyon dolar bağış toplamıştı. O olmasa Nike, sarı bilekliklere ya da ayakkabıdan tişört ve şapkaya uzanan Livestrong koleksiyonuna markasını basamazdı.

Şimdiyse elinde büyüyen vakıf, elinden alınıyordu.

Yönetim kurulu üyeleri Ulman'a kesin uyarı vermiş ve, "Lance varsa biz yokuz," demişlerdi.

Ulman, USADA raporunun açıklanmasından bir ay sonra Armstrong'a, yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun baş-

kanlıktan ayrılmasını istediğini bildirmiş. Çıldırmış Armstrong. Önce Ulman'ı, sadakatine ihanetle suçlamış. Çabuk parlayıp öfkesini kontrol edemeyen Armstrong, ardından dizüstü bilgisayarını açıp yönetim kurulu üyelerine ağır bir e-posta yazmış. Vakfı sıfırdan kurduğunu ve kendisi olmasa bağış toplanamayacağını söylemiş. Yanında olmadıkları için hepsine "ödlek" demiş. McKinnon'un söylediğine göre Armstrong'un e-postası "pişmanlıktan veya kendisinden daha büyük bir amaca hizmet etmesi gerektiğine dair kavrayıştan iz taşımıyor"muş.

Armstrong ertesi gün kullandığı dil için özür dilemiş ama yönetim kurulu üyelerinin fikrini değiştiremedi. Böylece vakıftan ayrıldı.

Lance Armstrong Vakfı iki gün sonra örgütün adının artık "Livestrong" olduğunu açıkladı. Vakıf, kurucusundan arınıyordu. Artık lobisinde Armstrong'un yedi sarı mayosunun kopyaları sergilenmeyecekti.

Armstrong, aralarında Garvey gibi şahsen yakın oldukları da bulunan yönetim kurulu üleriyle konuşmamaya başladı. Vakfın genel merkezinde sergilenen sanat eserlerini geri aldı; duvarlarda dikdörtgen boşluklar kaldı.

Kendi vakfı tarafından terk edilmesine fena bozulmuş Armstrong. Ama madem Livestrong onu istemiyordu, o da Livestrong'u isteyecek değildi.

Betsy Andreu, Michigan'daki evinde USADA raporunun açıklanmasını bekliyormuş. Yayınlandığında dizüstü bilgisayarını alıp hangi bisikletçi ve diğer tanıkların kovuşturma için yeminli ifade verdiklerini gösteren listeye tıklamış.

Armstrong'un on bir eski takım arkadaşının yeminli ifade verdiğini görünce, "Aman Tanrım!" demiş. Frankie'ye seslenmiş: "Çabalarımız karşılık buldu!"

Betsy on yılı aşkın süredir muhabirlere, Tygart gibi anti-doping idarecilerine ve Novitzky gibi federal soruşturmacılara tüyolar vermişti. Şu ve şu belgeleri kontrol edin, demişti. Şu bisikletçiyi, şu avukatı arayın, vesaire. Bu süre zarfında, çoğu

bana Armstrong veya dopingle ya da ikisiyle birden ilgili bir haberin bağlantısını göndermesinden sonra olmak üzere, rahat iki yüz defadan fazla konuşmuşuzdur. Bana her seferinde, “Bunu benden duyduğunu kimseye söyleme,” dedi ve verdiği her bir ipucunu, Armstrong’un doping yaptığını kanıtlamam umuduyla kovalamamı istedi. Kimi günler muhabirlerle neredeyse durmaksızın konuştuğu açıktı çünkü biz konuşurken cep telefonu, telefon santraliymişçesine durmadan çalardı.

Frankie, çok iyi, demiş. Ama pek mutlu değilmiş. Karısına, ne yani, demiş diğer bisikletçiler doping yaptıklarını itiraf etmişlerse ve Armstrong aleyhinde tanıklık yapmışlarsa ne olmuş? Kendisi bir kenara itilirken diğerleri yarışmaya devam etmişti. “Evet, evet, tamam ama onların hepsinin paraları ceplerinde; biz ne olacağız?” demiş.

Andreu çifti, diğer bazı bisikletçilerin aksine, milyoner değildi. Kapılarının önünde 105.000 dolarlık Maserati yoktu ya da bir butik otel sahibi değillerdi. Hincapie’da bunlar vardı mesela. Frankie Andreu’nun, mesela Vande Velde gibi bir Corvette’i ve Chicago dışında üç buçuk hektar arazisi yoktu. Çoğu Posta Hizmetleri bisikletçisinin sonunda kazandığının aksine, yıllık kazancı hiçbir zaman 500 bin dolar eşiğini geçmemişti.

Ama USADA raporundan sonra Betsy manevi kazanca ulaştı. İtibarını geri aldı. Armstrong’un birçok muhabire söylediği gibi bir “çatlak karı” değildi artık.

Betsy çocuklarına gözyaşları içinde, “Anneniz zorbaya boyun eğmedi. Zorbalara boyun eğmeyin sakın,” demiş o gün.

Armstrong, çöküşünü izleyen haftaları Hawaii’de inzivaya çekilerek geçirdi. Hep kısacık olan saçları uzadı. Tıraş olmadı. Yapayalnız ve açıkçası, artık hiçbir şeyi önemsemeyen biri gibi görünüyordu.

Federal muhbir davası ilerlerken Armstrong epey paraya patlayacağından endişe etmişti. Suçlu bulunursa Posta Hizmetleri’ne cebinden 120 milyon dolar ödemesi gerekecekti.

Para zaten fenaydı; daha beteriye ömür boyu men cezasıydı. Triatlonda ikinci bir kariyere başlamayı ummuştu ama USA-DA'nın emri onu da imkânsız kılıyordu. Cezanın kaldırılmasını ya da en azından azaltılmasını istiyordu. Kulak verecek herkese, "Vande Velde ve Hincapie gibileri altı ay alırken ben niye idam cezasına çarptırılıyorum?" diyordu.

Tygart USADA'nın, bisiklet dünyasında doping yapmasını sağlayan veya doping yapmasına rıza gösteren kimselere dair bilgi karşılığında Armstrong'un cezasının azaltılabileceğini söylemişti. Armstrong, anti-doping ajansının doping dalaveresine katıldığından şüphelendiği büyük isimleri vermek zorunda kalacaktı. Armstrong tereddüt yaşarken en azından bir kişi, sebeplerin en basiti yüzünden itiraf etmesini tavsiye etti: Amerikan halkı affediciydi.

Bu kişi, Texas Üniversitesi'ne konuk profesör olarak gelmiş spor psikoloğu ve anti-doping uzmanı Steven Ungerleider'dı. Ungerleider, Doğu Almanya'nın ünlü doping "makinesi" üzerine *Faust's Gold* adlı bir kitap yazmıştı. Armstrong'la, ortak arkadaşları Aavukat Tim Herman vasıtasıyla tanışmıştı.

Herman, olimpiik atletlerle geniş tecrübeye sahip Ungerleider'dan konuya dair gönüllü danışmanlık yapmasını ve Armstrong'u itirafa ikna için konuşmalara yardımcı olmasını istemişti. Ungerleider da Armstrong'a itiraf etmesinin sırtından yükü nasıl kaldıracığını ve uzun vadede çocuklarına nasıl fayda getireceğini anlatmıştı. Halkın önüne çıkıp, "Bakin, cidden rezil ettim her şeyi. Lütfen vakfıma zarar vermeyin, demesini öneriyordu.

Armstrong ise şöhretini nasıl yeniden kazanabileceğini ve olimpiik sporlardan ömür boyu men cezasını nasıl hafifletebileceğini öğrenme derdindeydi. Ungerleider itiraf ettiği anda şöhretini kurtaracağını söyledi. USADA'ya her şeyi anlatmasının o işin bir kısmı olduğunu belirtti.

Armstrong anti-doping ajansına itirafta bulunursa hem bisiklet sporuna yardım ederdi hem de USADA cezasını azaltabilirdi. Ungerleider bunun her iki tarafa da yarayacağını söylüyordu.

Hem Armstrong, başka bisikletçilerin kendi doping hikâyelerini anlatmaları için örnek teşkil edebilirdi. Bisiklet sporu tamamen temizlenir ve beyaz bir sayfa açabilirdi.

Günlerce tartışmışlar. Armstrong, “Yok, olmaz; bu pislikler beni mahvetme peşinde,” diyormuş. “Beni, yuvamı, çocuklarımı mahvedecekler.”

UNGERLEIDER: “Sisteme güvenmelisin.”

ARMSTRONG: “Ne demeye o raporu açıkladılar? Batırdı beni resmen.”

UNGERLEIDER: “Adamlara başka çare bırakmamışsın. Haziran’da itiraf etseymişsin her şey farklı olurmuş bence.”

ARMSTRONG: “Ya, bırak ya...”

UNGERLEIDER: “Olimpiyat bronzunu geri vermelisin. İyi niyet gösterisi olur.”

ARMSTRONG: “Siktir be! Hayatta vermem!”

Ungerleider sonunda Armstrong’la Tygart’ın buluşmalarını ayarlamış. 14 Aralık 2012 öğlen saatlerinde eski Colorado Valisi Bill Ritter’ın Denver’daki ofisinde buluşmuşlar. Ritter buluşmaya, Armstrong’la yıllar önce dostluk kurmuş bir bisiklet hayranı olduğu için ev sahipliği yapmayı kabul etmişti.

Binanın nispeten sessiz katlarından birindeki bir toplantı odasına gitmişler. Armstrong geç kalmış; gelmeyeceğinden endişe duymuşlar. Geldiğindeyse bakımsız, yıkanmamış görünüyor-muş. Adını vermek istemeyen birinin dediğine göre, “Robinson Crusoe gibi” görünüyor-muş. Arkadaşlarının USADA raporundan sonra halinden endişelenmeleri boşuna değildi. Söz konusu bu arkadaşları Armstrong’un bunaldığına ve teselli-i içkide aradığına şahit oldular. USADA bile, krallığının çarçabuk çöküşüne ve halkın sırt çevirişine bakarak kendisine bir zarar vereceğinden endişeliymiş.

Armstrong’un avukatı Herman, toplantıya yardım edebilmek için katılmış. Tygart, meslektaş Bill Bock’la gelmiş. Ungerleider ise Armstrong adına konuşmaya yetkili kişi sıfatıyla

oradaymış. Armstrong'la dostluğu bilinmekle birlikte, Ritter tarafsız roldeymiş.

İlk birkaç dakika görgü icabı konuşmalarla geçmiş: "Uçuşun iyi miydi?" "Binayı kolay bulabildiniz mi?" "Kahve isteyen?" ve saire. Ama Armstrong medeni davranmaya devam edememiş. Can düşmanı Tygart'la ilk defa yüz yüze geliyormuş çünkü.

"Travis, senin var ya... diye başlamış Armstrong. "Rapora soktuğun boklara inanamıyorum! Hepsinin zırva olduğunu biliyorsun! Benim için sporun Bernie Madoff'u* mu demişsin? (Dememişti.) O puştla beni aynı kategoriye mi koyuyorsun? Adam milletin hayatını mahvetti be! Adolf Hitler gibi o herif!"

Ardından USADA raporunda katılmadığı noktaları ezberlemişçesine saymaya başlamış. Raporda program için "sporun gördüğü en incelikli, en profesyonel ve en başarılı doping programı" dendiğini hatırlatmış ve, "Bu mu yani?" demiş, "Doğu Almanlar ne oldu peki?" Ungerleider'in önüne koyduğu kitabı göstermiş. "Bunlar çocuklara doping yapmış be! Esas suçlu bunlar işte! Biz böyle bir şey yapmıyorduk!"

Herman, Armstrong'u hem müşterisi hem de *de facto* oğlu sayıyormuş. Şampiyonu kolundan tutmuş ve bir çocukla konuşurmuş gibi, "Lance, konuştuklarımızı unuttun mu?" demiş, "nazik davranmalısın. Anlaştık mı, Lance? Daha iyisin, değil mi?"

Bock araya girmiş. "Lance, buraya kadar geldiğine müteşekkirimiz," demiş. "Gelmen büyük cesaret istiyordu. Biz sana ve toplumda yerini tekrar kazanmana yardım etmek istiyoruz. Ömür boyu men cezan için ne yapabiliriz, bilmiyoruz ama konuşmaya başlamak için buradayız."

"Ne tür bir söz verebilirsiniz bana?" demiş Armstrong.

Yanıt Tygart'tan gelmiş: "Şimdilik hiçbir söz veremeyiz ama adım adım gitmemiz gerekiyor."

Armstrong yine köpürmüştü. "Niye geldim ulan o zaman? Zırva bunlar! Travis'in böyle yapacağını biliyordum zaten!"

* Bernard Lawrence Madoff (d. 1938): ABD tarihinin en büyük mali dolandırıcısı sayılan, NASDAQ borsasının eski başkanı. 2009'da 150 yıl hapis cezasına çarptırılmıştır. (ç.n.)

Herman elini omzuna koymuş, istiyorsa içini dökebileceğini söylemiş. Utanan Armstrong susmuş.

İzleyen saatler boyunca Armstrong'un ömür boyu men cezasından nasıl kurtulabileceğini konuşmuşlar. Armstrong triatlonlara ve bisiklet yarışlarına geri dönmek, Chicago Maratonu gibi yarışlara (Üç ay önce cezası yüzünden maratona kabul edilmemiştir) katılmak istiyordu.

Tygart, USADA'ya kendisine dopingde ve yakalanmamasında yardım edenlere dair yeterli bilgi vermesi halinde cezasını sekiz yıla indirebileceklerini söylemiş. Cezasının saptanmasında UCI ve Dünya Anti-Doping Ajansı'nın işbirliğini sağlamayı başarırca dört yıla dahi düşebileceğini belirtmiş. Armstrong'u dopingini kolaylaştıranları ihbar etmeye cesaretlendiriyormuş. Tutkuyla sevdiği spora borcunu ödemesi, ardında olumlu bir ad bırakması ve halkın gözündeki yerini değıştirmesi için fırsatın bu olduğunu öne sürmüştü.

Tygart ayrıca USADA'nın Adalet Bakanlığı'yla yakın ilişkilerde bulunduğunu ve muhbir davasında lehine konuşabileceğini de eklemiş. Eski Vali Ritter toplantıya katılanların gücünden bahsederek, işbirliği yapması halinde Armstrong'a yardım edebileceklerini vurgulamış.

Armstrong düşünmüştü. Bisiklette koskoca bir düzenbazlık döneminin tüm suçunun üstüne atıldığını söylemiş. Ancak zehir yüklü bir sistemin parçası olduğunu söyleyip bu kültürün yok edilmesi gerektiğini kabul etmiş. "Nihayetinde," demiş, "iskelet ve cesetleri verebilirim size. Hepsi nerede gömülü, biliyorum.

Ancak konuşması karşılığında eski takım arkadaşlarının aldığı cezanın aynısı istediğini söylemiş. Altı ay. En kötüsüne, iki yıla da razıymış.

Tygart böyle bir ihtimal bulunmadığını, Dünya Anti-Doping Talimatnamesi'nin dışına çıkacak her türlü ceza düzenlemesinin WADA ve UCI onayından geçmesi gerektiğini söyleyince, Armstrong'un sesi yükselmiş: "Benim kurtuluşumun anahtarı sizde değil! Anahtar tek kişide; o da benim! Sizle işbirliğine gitmem gerekmiyor; kendi başıma da hallederim bunu ben! Çıkar, basına

her şeyi anlatırım. O zaman cezamı azaltma baskısı üstünüze biner. Bu sporu temizleyecek tek kişi benim!”

Bu çıkışının ardından UCI’nın bisikletçilere, anti-doping otoritelerine karşı dokunulmazlık karşılığında yaptıkları dopingi ve yapmalarını sağlayanları ifşa etmelerine izin verecek, “Gerçek ve Uzlaşma Komisyonu” adlı bir program oluşturacağından bahsetmiş. İstenen bilgileri onlara verir ve böylece cezası kalkarmış. (Doğru değildi bu: UCI komisyondan vazgeçmişti. Ancak 2013 sonlarında bir başka komisyonun oluşturulması konuşulacaktı.) USADA’ya ihtiyacı yoktu; o, Lance Armstrong’du ve işini kendi görebilirdi.

Armstrong, toplantı beşinci saatine girerken, saldırgan tutumunun işe yaramayacağını kavramış. Yumuşamış ve aldığı cezanın onu öldüreceğini söylemiş. Austin’deki ABD Atletizm Federasyonu’ndan izinli yarışlarda çocuklarıyla bile koşamayacakmış. Atletik alanda kendini başkalarına karşı sınayarak yaşayan biri olduğunu söylemiş. Özünde ceza, artık Lance Armstrong olamaması demekmiş.

“Sabahları amacım olmadığını bilerek kalkamam ben, demiş. “Benim hayatım antrenman ve yarıştır. Sadece formda kalmak için değil, yarışacağımı bilerek antrenman yapmam lazım benim. Hayatım böyle geçti. Hayatım boyunca rekabetçi atlet oldum ben. Müsabaka içinde kalmama yardım edip etmeyeceğinizi bilmem lazım.

Bir anlığına herkes suspus olmuş. Armstrong nihayet esas meseleyi ortaya koymuştu: Sadece azaltılmış bir ceza değildi istediği. Özsaygısı, kimliği, hayatı için yalvarıyordu.

Psikolog Ungerleider, daha sonra Tygart’a şunları söylemiş: “Umarım not tutmuşsunuzdur. Armstrong size, hayata tutunma mekanizmalarını elinden aldığınızı anlatmaya çalışıyordu. Böyle biri o... İster 10 kilometre koşu, ister yüzme yarışı... Neye dönerse dönsün sağlığını kazanacak, hayata tutunabilecek. Herhangi bir şey yapın demiyorum; sadece bunun farkında olmanızı istiyorum.”

Armstrong’un itirafa meylettiği görülünce bir hafta sonra

Austin’de görüşmek için anlaşmışlardı. Armstrong, o zaman kadar vakit geçirmek üzere Teksas’a dönmüştü. Cezasının hafifletileceğine dair yazılı bir belge gelmeyince toplantıya katılmayı reddedecekti.

Armstrong, USADA raporunun yayınlanmasının üzerinden üç ay geçmeden eski arkadaşı Oprah Winfrey’yi aradı. O sırada ikisi de Hawaii’deydi. Armstrong ailesiyle birlikte “gönüllü sürgüne” gitmişti. Armstrong, Winfrey’yi evine, yemeğe davet ediyordu. Bir iş teklifi yapacaktı. Winfrey fırsatı kaçırmayacaktı.

Armstrong, Winfrey’ye güveniyordu. Winfrey, Armstrong hayranlarındandı; sarı Livestrong bilekliği takıyor hatta bileklikleri kendi web sitesinden satıyordu. Annesi dâhil Armstrong ailesinin tümünü evinde daha önce konuk etmişti. (Armstrong, 2003’te Kristin’den boşandıktan sonra annesiyle yakınlaşmıştı ama ilişkileri hâlâ çalkantılıydı.)

2005 Şubat’ında Sheryl Crow’la birlikte Oprah’nın programına çıkmışlardı ve program çok olumlu geçmişti. Winfrey, Crow’a, “Romantik midir?” diye sormuştu. Evet, demişti Crow. Linda da programda yer almış, Winfrey, “Linda’nın en hoşuma giden yanı, hepsini yalnız bir anne olarak başarması,” demişti.

Hawaii’de buluşmalarından haftalar önce Winfrey, Armstrong’u aramış ve kendi kanalında röportaj yapmak istediğini söylemişti. Armstrong teklifi geri çevirmişti.

Ama aklı kalmıştı.

Armstrong geçmişine dair konuşmamasını söyleyen avukatlarından, halkın ne beklediğini kestirmeye çalışan manevra üstatlarının tavsiyelerini beklemekten bıkmıştı. En önemlisi, Armstrong, Tygart’ın bu denli güçlü olmasına katlanamıyordu. USADA’ya itirafta bulunmadığı sürece cezasının hafiflemesi söz konusu olmayacaktı.

Muhbir davasında önünde sonunda federal soruşturmacılara doping yaptığını açıklamak zorunda kalacağını biliyordu. Ama adı sanı duyulmamış bir federal savcının kendi sırtından şöhrete ulaşacağı fikrini hazmedemiyordu. Kontrolü o denli elden

bırakmaya hazır değildi. İtirafının şartlarını kendi belirlemek istiyordu.

Dahası, yaşadığı çöküş ergen oğlu Luke'a çok fena etki yapmıştı. Oğlanla okulda dopingci, hilebaz babası yüzünden alay ediliyordu; bir defasında otobüs durağında babasını korumak adına kavgaya karışmıştı. Luke, "Senin için şunu ve şunu söylüyorlar; doğru mu?" dediğinde ciddi sarsılmıştı Armstrong. Baba olarak hikâyenin doğrusunu herkese açıklamak istiyordu.

Bu yüzden arkadaşı Oprah'ya, "İtirafımı senin programında yapmak istiyorum. Sen soracaksın ve dünya seyredecek," demişti.

Armstrong'un danışman ve arkadaşları, kendilerine sormadan Winfrey'yle röportaj ayarlamasına inanamamışlardı. Ama Armstrong kararlıydı; geri dönüş yoktu. Haliyle halkla ilişkiler ve hukuk ekipleri ve bir de psikiyatr, Armstrong'u programa hazırlamak için Austin'e koşturdular.

Armstrong programın kaydedileceği gün, yaptıkları ve yapacakları için çalışanlarından özür dilemek üzere Livestrong'un merkezine gitmiş. "Benim yüzümden çektiğiniz her şey için özür diliyorum," demiş. *Soigneur* Emma O'Reilly'ye bir mesaj yazarak, basın önünde kötülediği ve "fahişe" dediği için özür dilemek istediğini, aramasını söylemiş. O'Reilly aramamış.

Betsy ve Frankie Andreu'yu aramış ve, "Size pis yalancılar dediğim için özür dilerim," demiş.

"Nasıl yapabildin?" demiş Betsy Andreu, "arkadaştık biz! Mahvettin hayatımızı!"

"Biliyorum, üzgünüm."

Frankie'yle on dakika konuşmuş. Betsy'yle konuşması, Betsy'nin sayıp dökmesi yüzünden kırk dakika sürmüştü. Betsy telefonda ağlamış. Sonra gülmüş, sonra yine ağlamış ve sonunda e-postayla da olsa teması kesmemeye söz vermişler. Yıllarca konuşmadıktan, yıllarca birbirlerinin ölmelerini diledikten sonra Armstrong, Ventoux Dağı'na tırmanmakla eş zorlukta işi başarmış ve Betsy Andreu'nun gönlünü almış.

“Evet veya hayır cevabı istiyorum: Bisiklet performansını artırmak için yasaklı madde kullandın mı?”

“Sınırlamasız” röportaj olarak sunulan iki bölümlü programda Oprah Winfrey’nin karşısında oturan Armstrong, 4,3 milyon izleyicinin meraklı bakışları altında derin bir nefes aldı.

“Evet.”

“Bu yasaklı maddelerden biri, EPO muydu?”

“Evet.”

“Bisiklet performansını artırmak için kan dopingi de denen kan nakli yaptırdın mı?”

“Evet.”

“Testosteron, kortizon veya büyüme hormonu gibi başka yasaklı maddeler kullandın mı?”

“Evet.”

“Yedi Fransa Bisiklet Turu zaferinin hepsinde yasaklı madde kullandın veya kan nakli yaptırdın mı?”

“Evet.”

“Fransa Bisiklet Turu’nu yedi defa kazanmak bir insan için mümkün müdür?”

“Bence değildir.”

Armstrong, Oprah Winfrey’yle köprünün ortasında buluştu. Gerçekleri kendince anlattı. Ne artık neredeyse zorunlu hale gelmiş “Winfrey gözyaşı” döktü ne de beklenen özrü sundu. Hile yaptığı için kendisini kötü hissetmiyordu ve röportaja hazırlanırken doğru anlayıp anlamadığını görmek için sözlüğe bakmıştı. “Hile” rakipler karşısında haksız avantaj sağlamak demekti ve Armstrong böyle yaptığına inanmıyordu. Takımlarındaki doping programının “son derece dikkatli, son derece riske kapalı” olduğunu ısrarla vurguladı ve “lastiğe hava basmak” kadar gerekliydi, dedi.

Emma O’Reilly’nin 1999 Turu’nda kortizon çıkan test sonucunun örtbas edilmesine dair anlattıklarını onayladı. Çektirdikleri için O’Reilly’den özür diledi. Landis ve Hamilton’ın öne sürdüğünün aksine, 2001 İsviçre Turu’ndaki testinde EPO çıkmadığını

söyledi. Hayır, pozitif çıktığı iddia edilen o testin örtbas edilmesi için UCI'a para ödememişti. Hayır, USADA'ya da rüşvet teklif etmemişti. Ayrıca 2009 ve 2010'daki geri dönüşünde temiz olduğunu da söyledi. Tygart ve savcılar daha sonra suçlamalardan korunmak için böyle konuştuğunu söyleyeceklerdi. Eski doktoru Michele Ferrari'yi savundu. Dönüştüğü kişiden hoşlanmadığını –yalancı ve zorba– ve bu kişinin tedavi görmesi gereken tipte biri olduğunu itiraf etti.

Indianapolis'te, hastanedeyken doktorlara doping yaptığını itiraf edip etmediği sorulunca –Betsy ile Frank Andreu itiraf ettiğini öne sürmüşlerdi– yanıt veremeyeceğini söyledi. Derken, şaşırtıcı yarım yamalak gerçeklerle dolu 180 dakikanın bir diğer tuhaf anında sırtıp doğrudan Betsy Andreu'ya hitaben, “Sana çatlak dedim, kaltak dedim, bir sürü şey dedim ama hiç şişko demedim, deyiverdi. Komiklik yapmaya çalışıyordu –Betsy dal gibi incecikti– yersiz espri tüm ülkede, belki dünyada yankılandı.

Armstrong röportajda sadece bir defa, çocuklarından en büyük üçüyle –on üçündeki Luke ve on birindeki ikizleri Grace ve Isabel– oturup neden peşinde sürekli çatışmalar, çekişmeler olduğunu açıklamaya çalışmasını anlatırken duygusallık veya pişmanlık gösterdi. Konuşma Noel tatilinden önce, Luke'un otobüs durağındaki kavgasından birkaç hafta sonra gerçekleşmişti.

“Çocuklar, dedim, babanıza dair, kariyerime ve doping yapıp yapmadığıma dair bir sürü soru geliyor. Ben hep reddettim ve merhametsiz, küstahça davrandım. Siz belki bu yüzden bana güvendeniz ki öylesi daha fena yapıyor beni. Söylenenlerin doğru olduğunu bilmenizi istiyorum.”

Babası hakkında söylenenler yüzünden kavgaya karışan Luke'a, “Beni savunma artık,” demiş Armstrong. Bunları anlatırken gözleri yaşardı.

Ama yalanlarının vakfı ya da onu kahraman bilen milyonlar üzerinde yapabileceği etkilerden bahsederken gözleri dolmadı. Winfrey'ye her şeyi şu sözlerle özetledi: “Esas suç, beni destekleyen ve bana inanan insanlara ihanetti.”

Programdan biraz hafiflemiş ayrıldı ama arkadaşları, onu, daha birkaç ay önceki halinin bile gölgesi gibi görmüşlerdi. McKinnon, Armstrong'un programdaki performansı için, "Numunelik ölçüde feciydi," diyor. "Kriz idaresi işinde çalışanlar için neler yapılmayacağına örnek teşkil edeceğinden eminim."

Betsy Andreu, Oprah Winfrey röportajının ilk gecesini CNN New York stüdyolarında izledi ve ardından *Anderson Cooper 3600* programında canlı yayına çıktı. Yine gözleri dolarak, "Otel odasındaki olayın yaşandığını söyleyemiyorsa," dedi, "diğer söylediklerine nasıl inanacağız?"

Armstrong kendisini, azalan destekçileriyle muhabirlerin, avukatların, savcılarının ve USADA'nın anlattığı hikâyenin arasına bir kez daha atıvermişti. Bu seferki, işini tamamen bitirebilirdi.

Winfrey itirafının ardından SCA Promotions, Armstrong'un şirketten aldığı –hukuki masraflar ve faizleriyle birlikte– 12,1 milyon dolar için dava açtı. Armstrong 1 milyon dolara anlaşmayı teklif etti ama SCA'nın briç ustası patronu Bob Hamman ahlaki zaferlerle yetinmeye niyetli değildi artık. Başka sigorta şirketleri de paralarını –her biri bir milyondan fazla– geri almak için davalar açtılar. Bir grup okur, *Yaşama Çevrilen Pedal* ve *Her Saniye Değerlidir* adlı otobiyografilerinin yalanları temel aldığını öne sürerek 5 milyon doların üzerinde bir tazminat davası açtı. Paralarını geri istiyorlardı. Bir yargıç, Armstrong'un kitaplarının, yalan içersin yahut içermesin, ifade özgürlüğü hakkı tarafından korundukları hükmüne vardı.

Bir grup Livestrong destekçisi, vakfın yalanlar üzerine kurulduğu iddiasıyla bağışlarını geri istemek üzere dava açmaya hazırlanıyordu. Livestrong'a 50.000 doların üzerinde bağış yapmış ve dava açma fikrini ortaya atmış Michael Birdsong, "Hepimiz enayiymişiz," diyor.

David Walsh, *Sunday Times* ve gazetenin o zamanki spor editörü Alan English, kendilerine karşı kazandığı karalama davasında Armstrong'a ödedikleri 450.000 doları aşan parayı geri almak için dava açtılar. Bu sefer kazandılar ve 1,56 milyon dolar aldılar.

Devlet 2013 Şubat'ında aralarında Armstrong, Bruyneel ve Tailwind Sports'un bulunduğu davalılara karşı süren federal muhbir davasında Floyd Landis'in yanında davacı olarak yer almaya karar verdi. Davacılar, Armstrong, Bruyneel ve Tailwind'in devleti, sistematik doping yapmak suretiyle takımın Posta Hizmetleri'ni ihlal ederek dolandırdığını iddia ediyorlardı. Devletin tarafına geçişiyle Landis'in davayı kazanma şansı artmıştı.

Bir önceki sene Armstrong, Posta Hizmetleri'nin eski bisikletçilerinden Mike Creed'e, federal soruşturmayı dert etmediğini çünkü bankada "100 milski" doları bulunduğunu söylemişti. Ama federal davada tazminat miktarının 120 "milski"yi bulma ihtimali karşısında artık 100 milyon dolar pek fayda etmiyordu.

Armstrong kayıplarını sınırlamayı denedi. Önce devlete 5 milyon dolara anlaşma teklif etti ama devlet, miktarı çok düşük bularak reddetti. Ardından 13,5 milyon teklif etti; o da işe yaramadı. Hükümet davadan çıkmak için 18,5 milyon dolar istemekle kalmıyor, aralarında sadık takım menajeri Bruyneel'in de bulunduğu diğer davalılara karşı işbirliğini de talep ediyordu.

Bir sürü sıkıntı ve masraftan kurtaracak olmasına rağmen Armstrong teklifi reddetti. Bana dediğine göre, evet, dava yüzünden sonunda iflas edebilirdi ama gammaz olacağına fakir kalmayı yeğliyordu.

Arkadaşları, Linda Armstrong'un, oğlunun itiraflarına dair haberlere kötü tepki gösterdiğini söylüyor. Linda, motivasyon konuşmacılığı işini destekleyen "Bakıp Büyütmenin Gücü" adlı web sitesini kapadı. Twitter'daki hesabına -@LindaASpeaker; Fransa Bisiklet Turu'nda giydiği sarı elbiseli fotoğrafıyla- mesaj yazmayı kesti.

Terry Armstrong, Winfrey itirafını izlerken ağlamış. "Lance, ülkeden bağışlanmayı diliyor," diyor. "O da babasını affetse ya... Terry, evlat edindiği Lance'in bisiklet tarihinin en başarılı doping programına nasıl karıştığını dinlerken, "Aman Tanrım, demiş, "bu benim, ben telkin ettim bunları."

Terry Armstrong, “Ortaya atılıp, ‘Herkes hile yapıyorsa ben en iyisini yaparım. Kimle en iyisi yapılıyorsa onu bulacağım,’ demesini gözümde canlandırabiliyorum,” diyor. “Sonra gelsin paralar. Ona kazanmayı ben öğrettim. O dürtüyü ben sağladım ama zorbalık yapacağını hiç düşünmedim. Hile yapmayı öğretmedim ona ben.”

Armstrong programı izlememiş. Kız arkadaşı Anna ile yakın dostu John Koriath programı izlerken gidip yatmış.

Ertesi gün golf sahasında Koriath’a sormuş: “E, ne diyorsun?”
“Lance... Röportajı dinlerken anladım ki müthiş bir yalancısın sen.”

“Ha?”

“Valla öyle. Müthiş yalancısın ama gerçeği söylemeyi hiç beceremiyorsun.”

S O N S Ö Z

Austin'deki malikânesinde geçirdiği son gün yaptığımız dört saatlik görüşmede Armstrong, küfürbazlığın kitabını yazdı desem yeridir.

Eski arkadaşları, aile üyeleri, takım arkadaşları, gazeteciler ve bisiklet idarecileri hakkında saydıklarının kibarlaştırılmış bir özetini aşağıdaki cümleye sıkıştırdım:

Bahsettiği omurgasızlar arasında palavracı, dangalak, salak, sansar, beş para etmez ve zayıf, kendi kıcını kollayan manyak, çatlak, ruh hastası, sıyırmış, bunamış, zehirli psikopatlar vardı ve ayrıca o kadına orospu dediyse seks merakı yüzündendi ve hayır, efendim, gerzek takım arkadaşının karısıyla yatmamıştı ama aklından geçirmemiş de değildi.

Armstrong'un yakınındaki insanları ne kadar sık insanlıktan çıkardığını ancak notlarımı gözden geçirdiğimde fark edebildim. Bu insanlar, öfkesinin işitsel belirtilerine dönüşmüşlerdi. Ama öfkesinin ateşini hissetmek bir başka şeyi daha anlamaktı: Karşımdaki adam bisiklet tarihine süzülerek girmemiş, bisiklet tarihinin ağzını burnunu kırmıştı.

2013 Haziran'ındaki görüşmemizden Armstrong'un kalbinin derinliklerinde yedi Fransa Bisiklet Turu'nu herkesten daha iyi olduğu için kazandığına inandığı ve inanmaya devam edeceği kuşkusuyla ayrıldım.

Şu dediğine bir bakın: “Dünyadaki en başarılı insanlara hiçbir şey verilmemiş, hiçbir şeyle büyümemişlerdir. Dişleriyle, tırnaklarıyla kazıyıp mücadele etmiştir hepsi.”

Armstrong’un bakış açısına göre, Armstrong’un saplantılarına sahip olmayan birine bidonla EPO içerseniz bile liderin gerisinde kalabilir, dağı aşamayabilir. Ama dişiyle tırnağıyla kazımayla, insan aklının ötesinde çalışmaya niyetli bir atlete verirsiniz, o atlet durdurulamaz bir güce dönüşür.

Armstrong ne gerekiyorsa onu, kurallara aldırmadan yaptı ve yaptıklarına dair öyle sık, öyle hararetle yalan söyledi ki halkın aklına bunca saldırganlık için gelen tek açıklama, onkoloji kliniğinden anka kuşu misali, önüne geleni ezmeye yönelten doğa-dışı bir motivasyonla yeniden doğarak çıktığıydı. Bana, “Bu dediğine sosyopat deniyorsa, dedi, “tamam anasını satayım, sosyopatım ben. Ne pahasına olursa olsun kazanmak istedim ben. Ama Michael Jordan da, Muammed Ali de, Wayne Gretzky de öyleydi.”

Bunları söylediğinde bile inanarak söylediğine inanmadım açıkçası. Daha açık ve daha az nefret dolu olsaydı, kazanmak için her türlü yola başvurmakla uzun ve yakın bir ilişki kurduğunu söyleme cüreti gösteren herkese saldırmazaydı belki USADA soruşturmasından sağ salım çıkmasına yetecek kadar iyi niyet biriktirmiş olacaktı. Belki gene de ülkemizin en büyük sporcularının yanında ölçülebilecek bir mirasa, bir itibara sahip olacaktı.

Ama bunları yapmadı.

“O pisliklerin tümünden, Betsy’lerden, LeMond’lardan nefret ettim ben. Walsh mu? Nefret ederim. Kötü adamdır. Hilebazdır. Doğru bir şeyler yakaladı, sonra yalan üstüne yalan yazdı. Tamam, doping yaptım. Evet, yapıyordum. Ama bunlar... Bunların başvurduğu yöntemler... Bu yüzden didiştım onlarla. Nefret ettim hepsinden. Pisliktiler. Öyle pislik, öyle pislik ki insan yıkanma ihtiyacı duyuyordu. Doğrusu onlardan nefret ettim ve hâlâ ediyorum. Yanlarına kalsın istemiyorum çünkü hepsi berbat insanlar.”

Yanlarına kalmak mı? Onlarca yıl karartmaya çalıştığı gerçeklerle itham etmişlerdi Armstrong'u sadece. Yüz yıllık yalanlar üzerine kurulu bir oyunu ifşa etmek mi "yanlarına kalmıştı"? Ama bence esas mesele, ifşaatlarında tarihteki yerini belirleyerek egosunu teskin etmemeleri idi.

6 Haziran 2013: Lance Armstrong'un şaşaalı malikânesinde, koltuktayım. Armstrong'un eşyasını toparlayan kamyoncular birazdan gidecekler; ev bomboş kalacak. Eşyası, eski büyük evlerle dolu, şehir merkezine yürüme mesafesindeki tarihi Old West Austin semtindeki daha ufak bir eve taşınacak. Yeni evi hoş elbette –hele 2 milyon doları aşan fiyatıyla– ama ne demir kapısı ne de çepeçevre parmaklıkları var. Yuvarlak veya mıcırlı araba yolu, çayırı ve arazinin bir ucundan diğerine taşınacak asırlık bir meşesi yok. Armstrong her zamanki gibi ateşli ve sevimli; incecik bir gerçeklik ipliğinden gaddar yalanlar örmekte yine usta.

USADA'nın açtığı uzun soluklu savaşın canına okuduğu gerçeğine omuz silkiyor Armstrong. Bir gün sonra duvarlardan inecek çerçeveli sarı mayoların altında ısrarla dert değil, diyor. Evime bak, diyor. Çocuklarıma. Ailesi için kurduğu yaşama bakmamı söylüyor. Nesi dert? Dert ettiği, defalarca dert değil demesinden anlaşılıyor.

Bana, "Bakış" adını almış kendine has, soğuk ifadeyle bakıyor. İnsanların Livestrong'da yaptığı iyilikleri unutmış olabileceğini ama bunun uzun sürmeyeceğini söylüyor. İnsanlar hatırlayacaklar. Halkın kendisini hâlâ sevdiğini, hipnozdaymış gibi söylüyor. Bak, diyor ve kendisine hâlâ destek veren eski bir Livestrong bağışçısından gelen bir mektup gösteriyor. Mektubu gönderen, iade adresinin altına şunu yazmış: "Evet, kodes burası"

"Şimdi söyleyecek gücü bulamayan milyonlar var ama hepsi hâlâ inanıyor," diyor Armstrong. Parmağıyla göğsünü işaret ediyor. "Hastalığını yenen herif bu işte! Sporuna geri döndü ve yapması gerekeni yaptı! Ben buradayım diye daha mı iyiyiz yoksa daha mı kötüyüz?"

Duruyor, bekliyor ve "Daha iyi olmalı," diyor.

Doping yaparken ne kadar ketum davrandığını soruyorum. Kimler biliyordu?

“Herkes,” diyor.

Herkes mi?

“Sormayacak kadar biliyorlardı.”

Bill Stapleton?

Cevap yok.

En büyük sponsoru Nike?

Gene cevap yok.

Livestrong’un yönetim kurulu?

Çıt çıkarmıyor.

“Öteki ödlekler gibi,” diyor, “gammaz değilim ben.”

Şimdi değil belki. Ama kendi bakış açısına göre USADA’nın elinde rehin olan atletik kariyerine devam edebilmek, ömür boyu men cezasını dört, belki iki, belki de daha aza indirebilmek için gerekli bilgileri pazarlık konusu yapabileceğini söylüyor.

Yalnız, Travis Tygart’la konuşmak istemiyor. “Palavracının teki,” diyor. “İstedliğini elde etti. Beni istiyordu. Cesetler nereye gömülü biliyorum ben. Hiçbir şey söylemiyorum. Bana herkes gibi muamele etmedikleri sürece, cehenneme kadar yolları var.”

Armstrong bana, görüşmelerimizin profesyonel ilişkimizin “III. Perdesi”nin en özel kısmı olduğunu söyledi. I. Perde kazanmak için doping yaptığı suçlamalarını yazdığım, beni tavlayabileceğine inandığı dönemmiş. Bahsettiği zaman tanışmamızdan ve Fransa Bisiklet Turu’nu izlemeye gitmemden öncesiydi. I. Perde’nin dönüm noktası, 2006’da Frank Andreu’nun Armstrong’a Fransa Bisiklet Turu’nu kazanmasına yardım etmek için EPO kullandığını itiraf edişi haberimmiş.

Haber yayınlandıktan ve avukatı beni dava açmakla tehdit ettikten birkaç gün sonra, sabahın yedisinde köpeğimi gezdirirken cep telefonum çalmıştı. Arayan numara tanıdık değildi.

“Günaydın!” demişti karşımdaki.

“E... Günaydın,” demiştim. “Kimsiniz?”

“Lance ben!”

İzleyen haftalar boyunca hem bisikletten hem de New York Maratonu'nda koşma planlarından bahsetmiştik. Tur'daki onca üst düzey rakibi dopingden yakalanırken nasıl temiz kalabildiğini sormuştum. "Kimimiz dört silindir, kimimiz on iki silindir doğarız, şekerim," demişti. Bana bir mili son antrenmanında ne kadar sürede aldığını tahmin etmemi isteyen bir e-posta yolladı. 10 dakika, 30 saniye, sonra da 5.13 dedim ve bu yaştan sonra herhalde antrenmanın ardından bir avuç ağrı kesici içtiğini ekledim.

Yanıtı şöyleydi: "4.51... Ağrı kesici de yok. Hah! Yok, ilaç almıyorum. Kaç kere daha söylemem gerekecek?"

II. Perde'nin başlangıcı buydu: Armstrong hakkında yıllarca yazmak, kısa ayrılığından sonra spora geri dönüşünü izlemek ve doping yapışına dair çeşitli resmi soruşturmaların haberlerini yapmak tek işime dönüşmüştü.

Görüşmelerimizin kiminde, hayatı ve kariyeri hakkında yazdığı peri masalını yutmayışma bozulduğunu görürdüm. Mesele, bisiklete dönüşünden sonra ABD'de katıldığı ilk yarışta, 2009 Kaliforniya Turu'nda yüzlerce muhabirin önünde beni, "arkadaşım Juliet" diyerek, geri dönüşünün kilit noktası saydığı kişisel anti-doping programının hayata geçmediğine dair haberim yüzünden eleştirdi.

Birkaç dakika atıştık o gün. Daha sonrasında benden telesekreterime bıraktığı bir mesajla özür diledi: "O kadar insan önünde sana bağışlamak istemezdim ama sadece didişeyim demiştim," diyordu. "Şaka yaptığımı biliyorsundur umarım. Görüşürüz!"

Klasik Armstrong'du bu. Muhabirleri sınar, arkadaşlık kurar ve ardından kötülerdi. Bazen, ne istediğine bağlı olarak, üçünü birden aynı anda yapardı.

İlk iki perde, çarçabuk çöküşüne dair yaptığım haberle sonlanan bir kedi-fare oyunuydu. Ama III. Perde, verdiği söze göre, bambaşka olacaktı. Yalan olmayacaktı; kaybedecek bir şeyi kalmamıştı.

III. Perde'nin sahnesinin malikânesini boşaltışı olmasındaki espriyi kaçırmış değilim. Bir süper kahramanın ambleminin göğsünden sökölüşünü izlemeye çağırılmışım adeta. Önceki

perdelerde böylesi gurur kırıcı anlara tanıklık etmeme asla izin vermezdi.

“Hile yapmadım ben,” dedi Armstrong bana. “Kandırılan kim?”

Alman Jan Ullrich için bisikletin en güçlüsü, dedi. (Ullrich birkaç hafta sonra kariyeri boyunca doping yaptığını ve dopingin yaygınlığı yüzünden Armstrong’a Tur şampiyonluklarının geri verilmesi gerektiğini söyleyecekti.) Ama buna rağmen Armstrong, Ullrich’i hep geride bırakmıştı. Hayır, hile yoluyla değil, takımını daha iyi organize ederek, daha çok ve daha acımasızca çalışarak ve ayrıntılara titizlikle eğilerek başarmıştı. Bunları öyle rahat, gökyüzü mavidir dercesine gelişigüzel söyledi. Takımını büyük, kudretli bir şirket gibi idare etmişti. Böyle kazanmıştı işte. İlaçlar yüzünden değildi; Ullrich de kullanıyordu.

“Fransa Bisiklet Turu’nu kazanmak için hile yaptığımı düşünenler,” dedi, “aptaldır. Hile yapmadım ben.”

“Kuralları çiğnedin.”

“Çiğnedim ama herkes çiğniyordu,” dedi. “Yarışa başlayan iki yüz bisikletçin hepsi.”

“Hile değil mi bu peki?”

Yine dimdik baktı yüzüme. Bakışları, aptalsın, diyordu.

Üzgün müsün peki, diye sordum.

Cevap vermedi.

“Hayatında hiç özür dilemen gerektiğini hissettin mi?”

Güldü. “Kesin defalarca olmuştur.”

Armstrong emeklilikten dönüp 2009 ve 2010 Tur’larında şansını zorladığı için üzgün. Geri dönmeye kalkmasa hiç yakalanmayacağına inanıyor.

Floyd Landis’e daha iyi davranmadığı ve Taylor Hamilton 60 Dakika’ya çıkıp Posta Hizmetleri takımında yapılan dopingden bahsettikten sonra suskun kalmadığı için üzgün. Susacağı yerde kendisi ve ekibi Hamilton’a aptal ve yalancı diyerek saldırmışlardı. “Abarttık,” diyor Armstrong. SCA Promotions davasında yemin altında ifade verirken Emma O’Reilly’ye “fahişe” dediği için de üzgün. “Tüm dünyaya yayınlanacağını bilmiyordum, diyor.

Yalan söylediği için üzgün değil. Ne ilki ne de ardından gelenler için. “Hepimiz söyledik,” diyor. “Sen olsan sen de söyledin.

1999’daki Tur’da gazetecilerin karşısına geçip doping yaptığını ilk defa reddetmişti. Bundan sonra, geri dönemediğini, reddetmeyi sürdürmek zorunda kaldığını söylüyor. Ama ciddiym, diyor, herkes yapardı aynısını. Sen, ben, yoldan geçen herhangi biri... Fransa Bisiklet Turu’nu kazanmak anlamına gelecekse herkes doping yaptığını reddederdi, diyor. Lance Armstrong’un ahlak evreninde herkes kazanmak uğruna ruhunu satmaya hazır.

“Kimse kalkıp, ‘E, madem sordun, gerçeği söyleyeyim,’ demezdi,” diyor. “Ama sessizce reddetmeliydim.”

Sessizce reddetmek yerine yıllar boyunca inkârını haykırmış, eleştirenlerle didişmiş ve sorgulama cüreti gösteren herkese dava açmıştı. 2003 Fransa Bisiklet Turu’nda bisikletinden inip Joseba Beloki’nin yanından geçmek bisikletçi doğasında, suçlamaları sessizce kabullenmek de kişiliğinde yoktu. Haliyle doping haberleriyle basına çıkan herkese saldırmıştı ve Denver’daki görüşmelerinden bu yana Tygart’la hâlâ konuşmamıştı. Peki, dedim, seni engelleyebilecek ve engellemesi gereken biri var mıydı? Seni senden kurtaracak biri?

“Herhalde o iş, Bill’e düşmeliydi,” dedi. “Bill kavgaya girmememi söylemeliydi galiba. Pandora’nın Kutusu çünkü bu işler. Galiba yenilmez sandık kendimizi. ‘Evet, ya, yalancı hepsi diyelim gitsin be!’ dedik hep.”

Konuşmamızda eski takım arkadaşları dâhil, USADA davasında tanıklık edenlerin çoğu, Armstrong’dan özellikle gaddar muamele gördü.

Armstrong, Hamilton için pervasızlığını New England’da pahalı okullarda yetişmesinin ardına saklayan “vefasız, bencil bir dangalak” sözleriyle anıyor. Posta Hizmetleri sezon içinde doping yaparken, Hamilton’ın kişisel takviminde kışın hatta Noel arifesinde bile doping yaptığını görmüşler. “Çizdiği portrenin tam tersidir o,” diyor Armstrong.

Zabriskie'nin Landis'in peşinden "köpek yavrusu gibi do-
laşan" ve Landis'in her yaptığını yapan klasik bir "önderini ta-
kip et" tipi olduğunu söylüyor. İyilerden sayılan kaşar dopingci
Frankie Andreu'ya gülüyor. (Andreu halen takım direktörlüğü
yapıyor.) Takımında bir İspanyol doping şebekesinde adı geçen,
masum olduğunu iddia ettiği halde skandala karışan herkesten
daha fazla kan poşeti depoladığına inanılan Francisco "Paco"
Mancebo gibi biri varken Andreu nasıl doping karşıtı kabul edi-
lebiliyor, diyor.

"Ne iyiler var ne de kötüler," diyor Armstrong. "Hepimiz
yanlış bir iş yaptık. Ben kendimi kötü idare ettim ve bedelini
ödüyorum."

Hâlâ arkadaşları var. Yıkıcı ifadesi USADA raporunda yer alan
George Hincapie bile hâlâ arkadaşı. Rapor yayınlandıktan sonra
Armstrong, Hincapie'a bir mesaj çekmiş: "Nasılsın?" İkisi birlik-
te yedi Fransa Bisiklet Turu kazanmıştı ve ayrılmayacaklardı.

Hincapie, Armstrong'un içindeki "delikanlı"nın susturul-
masına ve bunda esas pay sahiplerinden biri olmasına üzülüyor.
USADA'nın Armstrong'u devirmek için kendisini kullanma şek-
lini haksız buluyor. Doping geçmişi bunca zengin bir sporda iki-
sinin ortaya atılmasının saçmalığı üzerine sıklıkla konuşuyorlar.
Landis'in anti-doping kahramanı görülmesinin daha da gülünç
olduğunu söylüyorlar.

"Usame Bin Ladin'in bir anti-terör konferansına ev sahipliği
yapması gibi bir şey bu," diyor George Hincapie.

Ailesini sorduğumda Armstrong babasını neredeyse kırk yıldır
görmediğini söyledi. Annesine babası ve ailesinin o tarafı hak-
kında hiç ama hiç soru sormadığını ısrarla vurguladı. Ne demeye
cenazesine gidecekti?

"O aileye dair bildiklerimin yüzde doksanı annemin kitabın-
da okuduklarımdan geliyor," dedi.

Soruyu farklı şekillerde, defalarca sordum. Babasına sırt çe-
virmesi ve asla bir Gunderson olmadığını söylemesi, hayatının
simgesine dönüşen yalanlar dizisini başlatan inkâr mıydı acaba?

Babasını hiç merak etmemiş miydi? Babasını veya ailesini hiç düşünmemiş miydi? Köklerini hiç mi merak etmemişti?

Lafımı kesti. “Bana şunu soruyorsun,” dedi. “Aklından o insanları aramak geçmedi mi hiç?” Soruya yanıt verip açacağım. Yanıtım, hayır. Sordun diye düşündüm şimdi. Hayır. Bisikletle saatlerce dolaşır ve düşünürüm ama hayatımda hiç eve döneyim, o insanları bulayım demedim. Hiç. Açıklaması, benim hep-ten çatlak olmam olabilir. Bilmiyorum.”

Babalığı Terry Armstrong’u sorduğumda yine sözümü kesti. “Terry Armstrong manyağın önde gideniydi. Tam raporluktul! Acayipti, acayip! Bir daha yüzüne bakmam onun.”

Terry’nin çalıştırmasını, zorlamasını hatırlıyor muydu?

Hayır. Futbol oynadığını hatta Terry’nin yaptığı sporlara karıştığını bile hatırlamıyor Armstrong. “Austin’deki yarışa geldiğini ve polise götürmek zorunda kaldığımızı hatırlıyorum,” diyor ya, işe polisin karıştığına dair bir kayıt yok. “Ha, evet, bir sürü insanın rahatını kaçıırıyordu.”

Austin’e geldiğimde, Armstrong şehrin süper yıldızı konumunu yitirmişti. Belediye başkanı, belediyenin girişinde sergilenen imzalı sarı mayoyu kaldırtmıştı. Şehrin ana bisiklet yolu, Lance Armstrong Yolu’nun adının değiştirilmesi gündemdeydi. İnsanlar bir zamanlar Armstrong’la gurur duymuştu. Şimdi, 2013 baharında, burada düzenlenen ABD Masters yüzme yarışının seçmelerine girip kazanamadığında, başvurusunu gören bir kayıt görevlisi, “Bu zavallının adı, Lance Armstrong’unkiyle aynı,” demişti. “Kismetsizliğe bak.”

Armstrong tüm bunlara katlanabilirdi. Hayatını yeniden kurabilirdi. Ama rekabetin getirdiği kan kaynamasından yoksunken zor olacaktı. Olimpik sporlardan ömür boyu men cezası, değişmediği sürece, çoğu koşu, yüzme ve triatlon yarışına katılamayacağı anlamına geliyor.

Ama Armstrong, bisikletten ömür boyu men cezasının atletik kariyerinin bitmesi anlamına geldiğine inanmıyor. Kendisinin ve avukatlarının fikrine göre birkaç yıl sonra başka sporda

yarışmasına, triatlonlara dönmesine ve Dünya Demir Adam Şampiyonluğu'nu kazanmasına engel kalmayacak.

“Rock’n’roll bu işler, yavrum,” diyor.

Bu düşünceler içinde uyuklayan geleceği kendine göre yontma dürtüsünü kıpırdatıyor. Koltuğunda, bir zamanlar ne olduğunu ve neler başardığını hatırlatan sarı mayolarının altında otururken yumruklarını sıkıldığını görüyorum.

TEŞEKKÜR

Bu kitap, *New York Times*'ın eski editörleri Tom Jolly ve Kristin Hucksorn bana, 2004'teki testinde kan dopingi yaptığı ortaya çıkan Tyler Hamilton üzerine yazma işi verdikleri için var. O haber yıllar yılı bisiklet, doping ve Lance Armstrong haberleri yapmama giden yolu açtı. Tom ve Kristin: Kılavuzluğunuza minnettarım. Size ve beni gazeteye alan Jill Abramson'a teşekkürlerimi sunuyorum. Bu proje için izin talebimi onaylayan editörlerime, başlamama izin veren Joe Sexton ve Phil Corbett ile rızalarını esirgemeyen Jason Stallman ve Janet Elder'a da teşekkür ediyorum. Desteğinize, teşviklerinize ve espri anlayışınıza minnettarım. Janet, sen cankurtaransın.

Harvey Araton, Filip Bondy, John Branch, Joe Drape, Sandy Keenan, Jeré Longman, Bill Rhoden ve George Vecsey gibi meslektaşlara sahip olduğum için çok şanslıyım. Bu kitabı “çok kolay” olduğu için yazmamı istediler. Yalan söylemişler ama affediyorum hepsini. Bana hep arka çıkan Fern Turkowitz ile Teri Ann Glynn'e ve Jersey'den hemşerim, Armstrong çalışmam boyunca hep benden yana çıkan, muhabirlerden sorumlu editör Patty DeLuca'ya özellikle müteşekkirim. Columbia Gazetecilik Okulu'ndan eski hocam Sandy Padwe'den paha biçilmez öğütler aldım. Tüm büyük kariyer kararlarımda yol gösterdi ve ona, şirinlik sınıırını aşacak ölçüde bel bağladım. Hep haklı çıktığın için teşekkürler, Sandy.

Fransa Bisiklet Turu ve Giro d'Italia'yı izleme görevimde, cömert insanların yardımı olmasaydı yolumu yitirirdim. Yetenekli Bonnie Ford harika dostluğunu benden esirgemedi. Ian Austin,

Rolf Aldag, Connie Carpenter, Davis Phinney, Bob Stapleton ve Matt White müthiş birer kaynaktı. Bisiklet muhabiri harika kız ve erkek kardeşlerin hepsi bilgilerini paylaşma ve dostluk sunma cömertliği gösterdi.

Lance Armstrong'la bağlantılı kişilerin soru bombardımanı- ma izin vermelerini takdirle karşılıyorum. Bazıları adlarını kul- lanmamamı istedi ama görüşleri bana hep yol gösterdi. Bu kişiler arasında Jonathan Vaughters, David Zabriskie, Allen Lim, Betsy Andreu, Micki Rawlings, J.T. Neal ve ailesi, Frances, Scott ve Car- oline var. Öykülerinizi bana emanet ettiğiniz için teşekkürler.

Tüm bu haber ve röportajlar eşsiz destekçim, Janklow & Nes- bit'teki menajerim P.J. Mark sayesinde kitaba dönüştü. PJ, senle çalışmak büyük zevkti. Janklow'daki diğer meslektaşların, özel- likle Dorothy Vincent, Bennett Ashley, Stefanie Lieberman ve Marya Spence için de aynısını gözüm kapalı söyleyebiliyorum.

Bu kitabın hayata geçişindeki muazzam ayları için HarperCol- lins'ten Jonathan Burnham ve David Hirshey'e ebediyen minnet duyacağım. David, daha en baştan bana güvendiğin için teşekkür ederim. Barry Harbaugh'yla birlikte bu kitabın mümkün en iyi anlatıya dönüşmesine yardım ettiniz; ikinize de minnettarım. HarperCollins'ten ayrıca kitabın İngiltere baskısını mümkün kı- lan Martin Redfern'e; değerli öğütleri için Fabio Bertoni, Elissa Cohen, Arthur Heard ve Chloe Strong'a; titiz düzeltmenliği için Tom Cherwin'e, Barnard kardeşim Tina Andreadis'e; enerjik pa- zarlama ve tanıtım çalışmaları için Katie O'Callaghan ve Kate Blum'a ve tepelerinde kırıbacını şaklatan eşsiz Sydney Pierce'e de teşekkür ederim.

Bisiklet konusunda yıllarca dırdırımı çekmiş dost ve akrabala- rıma nasıl teşekkür edeceğim peki? Wendy Dalchau, Rose Gre- co, Cynthia Grilli, Catherine Ivey, Sylvia Curiel, Jade-Snow ve David Joachim resmen birer ödül hak ediyor. Örnek gösterilecek moral destekleri için madalyaları Christine Macur, Rich, Debbie, David, Daniel, Meghan ve Caleb Macur; Christina ve Carmine Fiore; Lili Lewandowski; Fran Angiola; kayınpederim David Michaels ve Teresa Mendoza almalı. Ben muhabirlik peşinde

koşarken annem Leokadia ile kayınvalidem Angela Michaels birer süper-mürebbiyeye dönüştüler. Bana evlerini açan Wendy ve Cynthia'yı gönülden kucaklıyorum. Kocaman bir kucak da sık hatırlattığı üzere, avukatlık yerine yazarlık yapmamın sorumlusu Rose'a gidiyor.

En yakın dostlarımdan ikisinin, Roxanna ve Andy Scott'ın projeme yardım etmelerinden dolayı şanslıyım. Andy, muazzam bir fotoğrafçı ve bulunabilecek en iyi fotoğraf editörüsün. Roxanna: müthiş bir insan, hak ettiğimden çok daha iyi bir arkadaş ve gördüğüm en titiz bilgi kontrolcüsüsün. İkinizi de seviyorum.

Kitabın ilk okuru olarak bana kim bilir kaç yazar tıkanmasını aştıran sabır abidesi Dave Kindred'e ne kadar teşekkür etsem azdır. "Ebediyen NASCAR hakkında yazman gerekmeyecek," deyişi daha dün gibi. Mutluluktan ağlamıştım. On beş küsur yıl sonra Dave beni hâlâ ama artık sadece akıl hocam olarak kalmaya devam edişine duyduğum şükran yüzünden ağlatabiliyor. Piyango kazanmışım gibi geliyor: Onun kılavuzluğu olmadan bu kitabı, özellikle bunca sıkışık zamanda bitiremezdim. Sırada tırmanacak yeni bir dağ var!

Almanya'daki Nazi kamplarından sağ çıkıp Tanrı'ya inançlarından başka hiçbir şeyleri olmadan yeni bir hayat kurmak için ABD'ye göçen Polonyalı ebeveynlerim müthiş insanlardır. Çok şanslıyım.

Babam Zbigniew bana yıllarca kitap yazmam gerektiğini söyledi. Denizci misali küfürbaz ve seri yalancı Armstrong hakkındaki bu kitap değildi herhalde aklındaki. Gene de annemle babama imzalı kitapları verdiğim anki başarı hissimi tarif etmem mümkün değil.

Cumartesi günleri televizyonda benle birlikte olimpiik spor seyrettiğin için sağ ol, baba. Dünyanın en müthiş futbolcususun sen. Spor yapmama destek olduğun için de sağ ol. Dizel tamirciliği zor işti ve hayatında yapmak istediğin şey değildi, biliyorum ama en azından o sayede öğleden sonraki maçlarıma gelebildin. Beni izlediğini bilmek çok özeldi.

Kimi önemli, kimi önemsiz sporları birlikte yapışımızı hiç unutmuyacağım. Beyzbol topunu roket misali fırlatmayı öğretişini, saatlerce basket çalışmamızı... Sen harika bir baba ve antrenörsün çünkü her daim neşeliydin ve bana kaybetsem de, kazansam da, iyi ya da kötü oynasam da aynı davrandın. Spora âşık oldum çünkü sen, sporu eğlenceli kıldın.

Kalbi sıcacık, güzeller güzeli anneciğim: en sıkı takipçim olduğun için teşekkürler. Maçları, yarışları kaybettiğimde bile öyle alkışlardın ki olimpiyatta madalya kazanmışım gibi olurdum. Senden iyi bir amigo hayal edemiyorum. Herkesin böyle, her yazdığının Pulitzer kazanması gerektiğine inanan bir annesi olmalı. Anne, seni ve babamı çok seviyorum. Sizler en müthiş rol modellerisiniz ve ebediyen kahramanlarım olacaksınız.

Ebeveynlerimin mümkün kıldığı en büyük kısmetlerim, her geçen gün daha çok sevdiğim eşim Dave Michaels ile kalbimi coşkuyla dolduran kızımız Allegra'dır. Bulunabilecek en harika yazı dostu ve ayak ısıtıcısıysa labradorumuz Chopper'dır.

Dave... Ben bu kitabı yazarken gerçekleştirdiğin gündelik süper kahramanlıklara minnettarım. Günde on saatlik muhabirlik mesainin üzerine bir de evimizi ayakta tuttun. Allegra, Chopper ve ben, sensiz ne yapardık? Başka adamlar Armstrong'la ilgili binlerce telefon gelirken herhalde çökerdi. Ama sen yılmadın. Sen bizim koruyucu meleşimiz, babamız ve ailemizin direğisin.

Allegra... Günün birinde bunları okuduğunda umarım bu projenin en kıymetli saatlerinin seninle geçirdiklerim olduğunu anlarsın. O saatlerde annene ilham verdin, kızım. Sana sevgimi sözcüklere sığdırmam mümkün değil.

NOTLAR

Bu kitap, çoğunluğu 2013 Ocak'ından Ekim'ine kadarki röportajlardan olmak üzere 2004'ten 2013'e kadar derlenmiş bilgilerden oluşmaktadır. Armstrong ve Armstrong'la bağlantılı 130'dan fazla kişiyle yapılan röportajlar yarışlarda, evlerde, otellerde ve lokantalarda –bir defasında da Colorado'da, buz tutmuş bir gölde– gerçekleşti. Kimi görüşme telefonda yapılmakla birlikte çoğu yüz yüzeydi ve saatler hatta bazen günler sürdü. Görüştüklerimden bazıları, Armstrong'un bisiklet sporunda ve/veya kanser çalışmaları yüzünden toplumda hâlâ güç sahibi olduğu korkusuyla adlarının kitapta yer almamasını istedi.

GİRİŞ

Bu bölümde yer alan bilgilerin büyük bölümü Lance Armstrong'la 6 Haziran 2013'te yüz yüze yaptığım röportajdan ve ardından, gene 2013'te Austin'deki eski meslektaşları ve arkadaşlarıyla yaptığım görüşmelerden gelmektedir.

- 3 135 milyon doları aşan bir borcun altında kalacaktı: Armstrong federal davayı kaybederse 120 milyon dolar tazminat ödemek zorunda kalacak. İki büyük tazminatla daha karşı karşıya: Fransa Turu şampiyonlukları için ikramiyeler ödemiş SCA Promotions adlı bir firmanın açtığı davada 12,5 milyon veya üstü ve gene ikramiye aldığı bir diğer sigorta şirketinin, Acceptance Insurance'ın açtığı davada 3 milyon dolar.
- 3 Trek'in cirosu: Firmadan iki kişi, cironun 1990'larda yaklaşık 300, 2012'deyse yaklaşık 950 milyon dolar olduğunu söyledi. 12.000 dolarlık gelirle: John Thomas 'JT' Neal'in Nisan 2000'den 2002 sonbaharına dek olan ses kayıtları; Lance Armstrong'un Austin'deki ilk dairesinin fotoğrafları.
- 4 “negatif-kenarlı havuz”: Armstrong'un en eski arkadaşlarından Adam

Wilk, röportajımızda, havuzuna 'sonsuzluk havuzu' dediği için Armstrong'dan azar işittiğini söyledi.

- 8 Sabaha karşı 04.15'te: Armstrong'un şahsi asistanı Dave Bolch'la yapılan röportajdan, 2013.

1. BÖLÜM

- 13 Anlattığına göre, ikisi: Linda Armstrong Kelly, motivasyon konuşmalarının tanıtım videosu. <http://apbspeakers.com/speaker/linda-armstrong-kelly>
- 14 Lance'in babası, annesinin evleneceği sayıda (dört koca) kadınla evlenmiş bir alkolikmiş: Willine Gunderson, Micki Rawlings ve Eddie Gunderson ailesinin, adlarının açıklanmasını istemeyen diğer fertleriyle yapılan röportajlardan, Nisan 2013,
- 14 Armstrong yirmisine kadar biri kendi babası, biri evlâtlık edinen ve bir de üvey, toplam üç baba görmüştü: Dallas County (Teksas) ve Collin County (Teksas) mahkeme kayıtları.
- 14 Beş parasız fukaralıktan şahsi başarıya: Linda Armstrong Kelly, konuşmalarının tanıtımını yapan Harry Walker Agency'nin web sayfasından. <http://www.harrywalker.com/speaker-bureau/video/Linda-Armstrong-Kelly/Armstrong-Linda.cfm>.
- 14 Sadece bir yılını bir eşi olmadan: Dallas County (Teksas) ve Collin County (Teksas) mahkeme kayıtları.
- 14 İlk kocasının ailesinin, o çalışırken Lance'e bakarak yardım ettiklerini söylemelerine rağmen: Willine Gunderson Harroff ve Micki Rawlings röportajlarından, 2013.
- 15 "Dallas Toplu Konutları" ile ilgisi yok: Dallas belediyesine ait belgelerde Gunderson'lar ile Mooneyham'lerin oturduğu apartmanın hiçbir zaman yerel hükümete ait olmadığı görülüyor.
- 16 Kafası niye böyle? Micki Rawlings röportajından, 2013.
- 16 Hapiste ilk gecesini geçirmiş: Dallas County (Teksas) mahkeme kayıtları.
- 17 Oğlum için neyin iyi olduğunu ben bilirim: Willine Gunderson Harroff röportajı, 2013.

2. BÖLÜM

- 21 Konuşma başına ücreti 20.000 dolara kadar çıkabiliyor: <http://www.keynoteresources.com/Linda-Armstrong-Kelly.html>.
- 24 Ortaokul sınıf arkadaşları: Armstrong'la birlikte okula gitmiş çeşitli kimseler. Zarar görecekları korkusuyla adlarının açıklanmasını istemediler.

- 25 Okuldaki başarısızlığına karşın: Lance Armstrong'la röportaj, 2013; Terry Armstrong'la röportaj, 2013.
- 25 Lance Armstrong, Terry'nin gizli hayatını on dördünde keşfetmiş: Armstrong ve Jenkins, *Yaşama Çevrilen Pedal*; Terry Armstrong'la röportaj, 2013.
- 26 Siktir git: Rick Crawford röportajından, 2013.
- 27 Doping verdiği suçlamasıyla kovuldu: Colorado Mesa Üniversitesi çalışanları ve üniversite bisiklet takımı danışmanı Scott Mercier'la yapılan röportajlardan, 2013.
- 27 "Hayır," diyor Crawford: Rick Crawford röportajından, 2013.
- 27 Oğlumu kollar, menajeri gibi davranabilir misin? Armstrong'un menajeri Scott Eder'la röportaj, 2013.
- 27 Antrenör, artı menajer: Lance Armstrong'la röportaj, 2013.
- 28 Terry Armstrong'un doğum belgesinde yaptığı değişiklik: Eski triatlon yarış idarecisi Jim Woodman'la röportaj, 2013.
- 28 Siz Mark Allen mısınız? Scott Eder'la röportaj, 2013.
- 29 Kestrel sponsorluğunu bırakmış: Scott Eder'la röportaj, 2013.
- 30 Linda metreslerinden birini bulmuş: Terry Armstrong'la röportaj, 2013.
- 30 Lise son sınıfta: Adam Wilk'le röportaj, 2013; Plano East Lisesi'nden sınıf arkadaşlarıyla röportajlar, 2013. Sınıf arkadaşları, düşmüşken bir tekme de kendileri atıyor görünmemek amacıyla adlarının açıklanmasını istemediler.
- 30 Açık ara önde götürerek herkesi büyüleyeceği: Söz konusu şampiyonada çalıştırıcılık yapmış Olimpiyat şampiyonu Connie Carpenter-Phinney ve Fransa Turu etap galibi Dave Phinney'le röportajlar; John Wilcockson, *Lance: The Making of the World's Greatest Champion* (New York: Da Capo Press, 2009), 68–70.
- 31 Lance'in uymaması gerektiğini düşünüyorlarmış: Plano East Lisesi görevlileriyle röportajlar, 2013. Söz konusu kimseler, konu üzerine konuşmaya yetkilendirilmedikleri için adlarının açıklanması istemediler.
- 32 Kitabı okursanız görürsünüz: Tami Armstrong'la röportaj, 2013.
- 32 Sahi mi? Terry Armstrong'la röportaj, 2013; Tami Armstrong'la röportaj, 2013.

3. BÖLÜM

- 33 Bu bölümdeki bilgilerin bir kısmı, J.T. Neal'in Lance Armstrong'la yaşadıklarıyla ilgili. 2000-2002 arasında yaptığı kayıtlardan alınmıştır. Bu bilgilerin büyük kısmı Neal ailesi fertleri, bisiklet dünyasından isimler ve Armstrong'un eski arkadaşları tarafından onaylanmıştır.

Diğer bilgilerse JT Neal'in ailesinin elinde bulunan haber kupürleri, belgeler ve fotoğraflardan derlenmiştir. Zengin bir hanımla evlendiği için: Eşi Frances, servetini doğu Teksas kereste sanayiinden elde etmiş bir aileden geliyordu. Büyükannesi Frankie Carter Randolph 1954'te sol eğilimli *Texas Obsever* gazetesini kurmuştu.

- 36 Nezairethanedeydi: Tutuklama raporu, San Marcos, Teksas, Ağustos 1991. Hincapie arayıp: JT Neal'in ses kayıtları. George Hincapie, ABD Anti-Doping Ajansı'nın Armstrong'a açtığı davada verdiği ifade, 1996'da Avrupa'dan ABD'ye dönüşte gümrükte durduruluşunu anlatmıştır.
- 37 Neal'in ofisinde kod adı Nancy Geisler: Nancy Geisler'la röportaj, Haziran 2013. Yasadışı bir işe karıştıysa: Nancy Geisler'la röportaj, Haziran 2013.
- 38 olimpiik bisikletçi Timm Peddie: Timm Peddie ve Armstrong'dan çekindiği için adının açıklanmasını istemeyen bir diğer bisikletçiyle röportaj, 2013.
- 38 Steve Penny'ye, spora ilgiyi yükseltmek adına kendisini dibine kadar pazarlaması için ısrarcı olmuş: Steve Penny'yle röportaj, 2013.
- 39 KURAL 4: Sonradan ortaya çıktığı üzere, afişteki dört bisikletçi, kestirmeye başvurmuştu. Nihayetinde dördü de doping kullandığını itiraf etti veya doping cezası aldı. Evanshire ise bir zorunlu doping testinden kaçtı ve bu yüzden Olimpiyatlara katılamadı.
- 39 Motorola takımından birkaç sürücü: Halen profesyonel bisiklet dünyasının içinde ve güç sahibi olan Ochowicz'i "gammazlıyor" olmak için adlarının açıklanmasını istemeyen iki Motorola yarışçısıyla röportaj.
- 39 yarışa asılmamaları karşılığında: Armstrong'un eski takım arkadaşı ve eski Motorla takımı üyesi Stephen Swart'la röportajlar, 2006 ve 2013.
- 40 Armstrong yarış ödülü 600.000 doları alacak: J.T. Neal ses kayıtları, 2000-2002. 3.000 ilâ 5.000'er dolar: Armstrong'un eski takım arkadaşı ve eski Motorla takımı üyesi Stephen Swart'la röportajlar, 2006 ve 2013.
- 41 Böbürlenmeyi kes Tanrı aşkına: J.T. Neal ses kayıtları, 2000-2002.
- 41 Durumu ilk elden bilen birisine göre: durumu doğrudan bilen ancak adının açıklanmasını istemeyen bir şahısla röportaj, 2013.

4. BÖLÜM

- 45 Pek çok takım doktoru sahte kortizon reçeteleri yazar: Bisikletçiler ve anti-doping uzmanlarıyla yapılan röportajlardan, 2013.
- 46 1900'lerin başlarında: Christopher S. Thompson, *The Tour de France: A Cultural History* (Berkeley and Los Angeles: University of California

Press, 2006), 225–26; Roger Bastide, *Doping: Les surhommes du velo* (Paris: Raoul Solar, 1970), 37, 39, 63–64, 99; Patrick Laure, *Le dopage* (Paris: Presses Universitaires de France, 1995), 26, 49, 59–60, 63–65, 69, 71, 75.

hiç duymadıklarını öne sürüyorlardı: Don Catlin’le röportaj, 2013.

Yedi yıl sonrası: Lance Armstrong’la röportaj, 2013.

Testa’nın bisikletçileri tehlikeye atmayacağına güveniyor: John Hendershot’la röportaj, 2013. Armstrong, Andreu, Hincapie ve Livingston: Max Testa’yla röportaj, 2006.

Rezillik bu: George Hincapie’la röportaj, 2013; Hincapie’in USADA davasındaki yeminli ifadesi.

Beni eziyorlar: Frankie Andreu’yla röportaj, 2013; Andreu’nun USADA davasındaki yeminli ifadesi.

EPO vaktinin geldiğinde hemfikirmişler: Stephen Swart’la röportajlar, 2006 ve 2013; Frankie Andreu’yla röportaj, 2013; Andreu’nun USADA davasındaki yeminli ifadesi.

termoslar taşıyorlarmış: Christian Vande Velde, Jonathan Vaughters ve George Hincapie’in da aralarında bulunduğu bisikletçilerle röportajlar, 2013.

bir ultimatoma vermiş: Stephen Swart’la röportajlar, 2006 ve 2013. Armstrong, 1993 dünya şampiyonasına kadar doping almadığını iddia ediyor: Lance Armstrong’la röportaj, 2013.

Synachten adlı ilaçtan verdiğini söylüyor: Lance Armstrong’la röportaj, 2013. Motorola takımında kullanılıyormuş: Lance Armstrong’la röportaj, 2013; George Hincapie’la röportaj, 2013; Stephen Swart’la röportaj, 2013.

Testa, Armstrong’a sürekli: J.T. Neal ses kayıtları.

pek gergin gülümsüyor: Jim Ochowicz’le röportajlar, 2005, 2009 ve 2010.

Motorola takımının EPO kullanmaya: Lance Armstrong’la röportaj, 2013.

takım görevlileri sabah ve akşamları: Stephen Swart’la röportajlar, 2006 ve 2013.

Swart takım arkadaşlarının çoğunda: Stephen Swart’un USADA davasındaki yeminli ifadesi; Stephen Swart’la röportaj, 2013.

Kathy LeMond’un telefonu gecenin köründe çalmış: Kathy ve Greg LeMond’la röportaj, 2006.

“Ne uğruna öldü?": Greg LeMond’la röportaj, 2013.

5. BÖLÜM

1995 sonbaharında: J.T. Neal ses kayıtları.

- 63 Armstrong'un banka hesabında 750.000 doları : J.T. Neal ses kayıtları ve belgeler.
- 63 Eddie Merckx'ten kendisini doktorla tanıştırtmasını istemiş: Lance Armstrong'la röportaj, 2013.
- 64 Teksas'tan Armstrong'u ziyarete gelmiş: Monica Buck'la röportaj, 2013.
- 64 "sesini fazla çıkardığı": J.T. Neal ses kayıtları.
- 64 Merckx'in oğlu Axel: Axel Merckx'in e-postası, 1 Aralık 2013.
- 64 "müthiş, müthiş, muhteşem": J.T. Neal ses kayıtları.
- 65 İtalyan otoritelerce soruşturma altında: Dava hakkında konuşmaya yetkilendirilmediği için adının açıklanmasını istemeyen bir İtalyan müfettişiyle röportaj.
- 65 ofisindeki faks cihazına: J.T. Neal ses kayıtları.
- 66 Esasen maskeleyme amaçlıymış: J.T. Neal ses kayıtları; Carmichael'i Armstrong'la çalışırken hiç görmemiş Motorola, Posta Hizmetleri ve Astana takım üyeleriyle röportajlar; Armstrong'un Ferrari devreye girdikten sonra Carmichael'in kendisini hiç çalıştırmadığını söylediği eski bir RadioShack takım görevlisiyle röportaj.
- 66 düşük bir komisyon istemiş: J.T. Neal ses kayıtları; durumu bilen biriyle röportaj.
- 67 Armstrong'un annesine para yardımı yapması gerektiğini düşünmüş: J.T. Neal ses kayıtları.
- 67 gittikçe daha fazla öfkeleniyormuş: J.T. Neal ses kayıtları.
- 67 Bir önceki yıl Linda Armstrong ile Neal: Kathy ve Greg LeMond'la röportaj, 2006.
- 67 "Tüm bu hayhuyda Lance'in... Kathy ve Greg LeMond'la röportaj, 2006.
- 68 Doktorlar Neal'a iki yıl ömür biçmiş: JT Neal'in üç çocuğundan Scott ve Caroline'la röportaj, 2013.
- 68 Mahremiyet lazımdı: J.T. Neal ses kayıtları.
- 68 Armstrong zaten testosteron: Lance Armstrong'la röportaj, 2013; Lance Armstrong-SCA Promotions davasında Betsy Andreu'nun yeminli ifadesi, 17 Ocak 2006.
- 69 almak için pazarlık bile yapmıştı: J.T. Neal ses kayıtları.
- 70 17.30–17.45 arasında: J.T. Neal ses kayıtları.
- 70 "Fena," demiş: John Corioth'la röportaj, 2013.
- 71 onca karışım, iksir ve arındırıcıların: John Hendershot'la röportaj, 2013.
- 71 Armstrong'u bir daha hiç aramamış: J.T. Neal ses kayıtları; John Hendershot ve Lance Armstrong röportajları, 2013.

6. BÖLÜM

- 74 “Hayatındaki her şeyi kontrol edemezsin”: Betsy Andreu’yla röportaj, 2013.
- 76 “Büyüme hormonu, kortizon, EPO, steroidler ve testosteron”: Betsy Andreu’yla röportaj, 2013; Lance Armstrong-SCA Promotions davasında Betsy Andreu’nun yeminli ifadesi, 17 Ocak 2006. “Betsy, lütfen”: Betsy Andreu’yla röportaj, 2013.
- 77 Eski takım arkadaşlarından birçoğu: Stephen Swart, Lance Armstrong ve eski takım arkadaşları hakkında dedikodu yapıyor olmamak için adlarını vermek istemeyen iki Motorola üyesiyle röportajlar, 2013.
- 78 Erkeklerin testis kanserine yakalanma olasılığı 270’te 1: Amerikan Kanser Derneği verileri.
- 78 büyüme hormonunun karaciğer ve diğer dokuları: Dr. Arjun Vasant Balar’la röportaj, 2013.

7. BÖLÜM

- 79 Stapleton, geleceğe umutla bakması için: J.T. Neal ses kayıtları; Stapleton’la iş ilişkilerinin sürmesi nedeniyle adının açıklanmasını istemeyen, konuyu yakından bilen bir kişiyle röportaj.
- 80 yönetim kuruluna girmeye teşvik etmiş: John Koriath’la röportaj, 2013. 200 dolar teklif etmiş: J.T. Neal ses kayıtları ve hem Neal hem Armstrong’la arkadaşlıkları olan kişilerle yapılan röportajlar, 2013.
- 81 Neal’ın en büyük kızı C.C: Neal ailesiyle röportajlar, 2013.
- 83 Blogunda: runfordori.blogspot.com/2007/08/lance-issues-wake-up-call.html.
- 84 “Öylesi çılgınlıkları sevmiyorum”: Lance Armstrong’la röportaj, 2013
- 84 “Neredesin?": J.T. Neal ses kayıtları; Neal ailesiyle röportajlar, 2013
- 84 “Şey... Gelemiyorum, kusura bakma”: J.T. Neal ses kayıtları.
- 85 Kanserinde ilaç kullanmasının rol oynadığından kuşkuluydu: John Corioth’la röportaj, 2013.

8. BÖLÜM

- 89 Steffen oteldeki takım odasındaymış: Prentice Steffen’la röportaj, 2013.
- 90 Darren Baker ile Scott Mercier, takım arkadaşları: Darren Baker ve Scott Mercier’la röportajlar, 2013.
- 90 Darren Baker ile Scott Mercier: George Hincapie’in USADA davasındaki yeminli ifadesi.

- 91 Takım arkadaşlarından birini kendisine: George Hicapie'la röportaj, 2013.
- 93 Baker bir defasında bir gece: Darren Baker'la röportaj, 2013.
- 95 Celaya'nın verdiği programda: Scott ve Mandie Mercier'la röportaj, 2013.
- 95 Söylenenlere bakılırsa tüm Posta Hizmetleri takımının: Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'yle röportajlar, 2013.
- 99 "Lance'in karısı sigaralık sarıyor yahu!": Jonathan Vaughters'ın USA-DA davasındaki yeminli ifadesi; Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.

9. BÖLÜM

- 102 "Belki aracı": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 102 Yumuşak huylu hekim Celaya: Celaya'yla araçta birlikte olan ancak doping tartışmalarına karıştırılmak istemediği için adının açıklanmamasını isteyen bir yarışçıyla röportaj.
- 103 Tüm ilaçları tuvalete atmaya karar vermiş: Emma O'Reilly ve George Hincapie'in ifadeleri.
- 103 "son bir büyük doz": Celaya'yla araçta birlikte olan ancak doping tartışmalarına karıştırılmak istemediği için adının açıklanmamasını isteyen bir yarışçıyla röportaj.
- 103 ateşini ölçüyordu zaten: Jonathan Vaughters'ın USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 104 İkisi de bisiklette başarının: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 104 ikisi de yalandan gülermiş: Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'yle röportajlar, 2013.
- 104 "EPO görmek ister misin?": Christian Vande Velde'nin USADA davasındaki yeminli ifadesi. Vaughters'ın şişesinde 'Jonathan—5x2' yazıyormuş: Jonathan Vaughters'ın USADA davasındaki yeminli ifadesi; Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.
- 104 "Günün birinde sana da lazım olacak bunlar": Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.
- 105 kafasına takmaması gerektiği karşılığını almış: Christian Vande Velde'nin USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 106 nihayet anlamış: Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.
- 106 Anlatılanlara göre Nuñez: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 106 "EPO kullanacağız ama": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 108 Posta takımından biri: Emma O'Reilly'nin USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 109 "Hey, 49 JV?": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 109 bir kortizon hapi getirmelerini dahi söylemiş: Jonathan Vaughters'la

röportaj, 2013; Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'nin USADA davasındaki ifadeleri.

10. BÖLÜM

- 113 Şapelin içindeki koridorun her iki yanında beşer tahta sıra vardı: *Le Figaro*'nun web sitesindeki fotoğraflar.
- 115 yeni agresif doping programı: USADA gerekçeli kararı, 115.
- 115 dopinge bulanmışlığıyla namı: Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'yle röportajlar, 2013.
- 115 Armstrong ve takım arkadaşları: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 115 "Mor işlemeye başladım ben": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013; Jonathan Vaughters'ın USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 116 Kimsenin ilaç kullanımında ölçülülük yoktu: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013. Celaya, Vaughters'a iki veya üç haftalık: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 117 "Meslek sırrı": Jonathan Vaughters, Christian Vande Velde ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013.
- 117 yarışma dışı doping testleri: Uluslararası Bisikletçiler Birliği sözcüsü Enrico Carpani'yle röportaj, 2012.
- 118 Bruyneel ile önceki takım menajeri Johnny Weltz arasındaki fark: Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'yle röportajlar, 2013.
- 118 yakayı kaptırmamaya takıntısıymış: Bruyneel takımlarında yarışçıların doping yapmalarına yardım ettiği, yarışçılara ilaç verdiği veya ilaç kullanımını herhangi bir şekilde teşvik ettiği iddialarını reddediyor. 2014 Şubat itibarıyla USADA'yla, ajansın 2012'de verdiği ömür boyu men cezasına karşı tahkimde mücadelesini sürdürmekteydi. Bruyneel, bu kitap için röportaj taleplerimizi avukatı vasıtasıyla reddetmiştir.
- 118 "Kendi kendine doping yaptın, değil mi?": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 119 "Parolamız tereyağı": Jonathan Vaughters'ın USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 119 "Biliyorsun işte, Emma": Emma O'Rily'nin USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 120 "epey patırtı çıkacağına": Emma O'Rily'nin USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 122 "çökmemi istiyorlar": Associated Press, 22 Temmuz 1999.
- 124 Posta Hizmetleri takımının dokuz üyesinin de: Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 124 "Sen de mi Bassons oldun başımıza?": Jonathan Vaughters'ın yeminli ifadesi.

- 124 Phillipe Maire adlı bir Fransız: Tyler Hamilton'ın yeminli ifadesi.
 126 A takımının yarışın üçüncü haftasına kadar: USADA gerekçeli karar, 33.
 126 şırıngaları bir poşete yahut bir gazoz kutusuna tıkıp: Tyler Hamilton'ın yeminli ifadesi.
 126 "B" takımınaysa şırıngalar: Frankie Andreu'nun yeminli ifadesi; Frankie Andreu'yla röportaj, 2013
 126 tüm takımın aldığı: Jonathan Vaughters ve Christian Vande Velde'yle röportajlar, 2013.
 128 "İlaç kullanmadığımı altını çizerek söylüyorum": 14. Etap sonunda Armstrong'la yapılan röportaj; YouTube'a konmuştur.
 131 "Aman Tanrım, Betsy!": Betsy Andreu'yla röportaj, 2006.
 152 "Bir şey dedi mi?": Frankie Andreu'nun Armstrong-SCA Promotions davasındaki ifadesi.

11. BÖLÜM

- 137 özel bir jetle Nice'ten Valencia'ya geçti: Tyler Hamilton'ın yeminli ifadesi.
 140 sık kavga ettiği: Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.
 140 "Çok zor!": Alisa Schmidt (önceden Alicia Vaughters) ile röportaj 2013.
 141 "Hiç şaşırmadım": Betsy Andreu'yla röportaj, 2006.
 141 Armstrong, Hamilton, Livingston ve Axel Merckx'in: Frankie Andreu'nun yeminli ifadesi.
 141 "Hiç açma o konuyu": Betsy Andreu'yla röportaj, 2006.
 142 "Sıvı altın!": Betsy Andreu'yla röportaj, 2006; SCA Promotions davasında Betsy Andreu'nun tanık kürsüsündeki ifadesi, 2005.
 143 antrenmanlarını "ciddileştirmesi" için: Frankie Andreu'yla röportaj, 2009.
 143 İkiyüzlülük ve gizlilik: Tyler Hamilton'ın yeminli ifadesi.
 146 "Seni ilgilendiren biriyle değil": Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
 144 tespit edilebildiğini söylemiş: Christian Vande Velde'yle röportaj, 2013.
 145 İlaç testlerinden önce gereğince gözlenmiyorlardı: Dünya NATi-Doping Ajansı Bağımsız Gözlemci Raporu, 2003.
 145 İlaç testi yapanlar: Jonathan Vaughters'ın yeminli ifadesi.
 146 Armstrong testosteron yağını yeni kullandığı için: George Hincapie'la röportaj, 2013; George Hincapie'in yeminli ifadesi.
 146 Diğer zamanlardaysa: Jonathan Vaughters ve David Zabriskie'nin yeminli ifadeleri; Jonathan Vaughters ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013.

146 finansal bir anlaşma yaptıklarını söylemiş: Floyd Landis'in yeminli ifadesi.

147 EPO testi o kadar yeniymiş ki: Martial Saugy'yle röportaj, 2013.

12. BÖLÜM

152 Doping suçlamasını kapsayan soruşturmada: İtalyan Carabinieri'sinde görevli memur Renzo Ferrante'nin yeminli ifadesi, USADA gerekçeli karar.

153 Bir gece aniden uyanmış: Chris Carmichael'la röportaj, 2006. Ferrari, 1999 Kasım veya Aralık'ında: J.T. Neal ses kayıtları; Franves Neal'la röportaj, 2013.

154 Çevresinden pek çok kişinin: J.T. Neal ses kayıtları; Lance Armstrong, John Koriath ve durumu bilen bir şahısla röportajlar.

154 Bir havalenin dekontu: USADA gerekçeli karar, 107.

154 1999 zaferine katkı: J.T. Neal ses kayıtları.

13. BÖLÜM

161 "Evet, elbette": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

163 Marihuana ve kokain satarak: David Zabriskie'yle röportaj, 2013; David Zabriskie'nin annesi Sheree Hamik (önceden Zabriskie) ile röportaj 2013; Salt Lake polis teşkilatı kayıtları.

164 "Baksana, herifin teki Larry King'de cigaralık yakıyor!": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

167 "Fena, çok fena": David Zabriskie'yle röportaj, 2013; Matt DeCario'yla röportaj, 2013.

167 'tonla büyüme hormonu': David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

170 şırıngalarda bazen yeşil, bazen sarı: David Zabriskie'yle röportaj, 2013; Michael Barry'nin yeminli ifadesi.

171 "Korkağın tekisin": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

172 "Bak, Dave": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

172 "Bana güvenmiyor musun?": Michael Barry'nin yeminli ifadesi; Michael Barry'yle röportaj, 2012.

173 Yatağın altında boş şişecikler ve kullanılmış şırıngalar bulmuş: Michael Barry'yle röportaj, 2012.

173 Yakınlaştığı Hincapie: Michael Barry'nin yeminli ifadesi.

173 Bruyneel ve del Moral: Michael Barry'nin yeminli ifadesi; David Zabriskie'yle röportaj, 2013; Michael Barry'yle röportaj, 2012; David Zabriskie'nin yeminli ifadesi.

173 "İğneyi yaparken dikkatli olun": Michael Barry'nin yeminli ifadesi; Michael Barry'yle röportaj, 2012.

173 bu kulübün idarecisi sıfatıyla: David Zabriskie'yle röportaj, 2013; Michael Barry'yle röportaj, 2012.

14. BÖLÜM

- 177 Her gece bira içip: George Hincapie'la röportaj, 2013.
- 177 Ama Landis bunalımdaymış: David Zabriskie ve Jonathan Vaughters dâhil birçok Posta Hizmetleri yarışçısıyla röportajlar. Çoğu, Armstrong doping skandalına karışmasını istemediği için adlarının açıklanmamasını talep etti. Alen Lim'le röportaj, 2013.
- 177 anti-depresan hapları kullanmış: David Zabriskie ve Alen Lim'le röportajlar, 2013.
- 177 “Parasına da, jetine de...”: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 177 “her şeye son vermek istediğini”: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 178 “Böylesi agresif yaklaşımlar ABD’de işe yarayabilir”: Delil A, Floyd Landis’in yeminli ifadesi.
- 178 Armstrong, Landis’e, UCI başkanından özür dilemesi gerektiğini söylemiş: Floyd Landis’in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 178 “Floyd,” demiş: Paul Kimmage’ın Floyd Landis röportajının tam metninden, VeloNews, 1 Şubat 2011.
- 180 Armstrong’la yan yana kan nakli: Floyd Landis’in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 180 EPO yapmaya genelde: Christian Vande Velde ve George Hincapie’la röportajlar, 2013. Santa Barbara’da niyetini açıkladı: Armstrong’un eski asistanı Mike Anderson’la röportaj, 2013. Gizlilik anlaşması imzalamıştı: Armstrong’un davalarına girmiş avukatlar, 2012 ve 2013. 2002 Turu’ndan bir ay kadar önce Livingston: Jonathan Vaughters’la röportaj, 2013. Zamanlama zorlamaydı: Projede yer almış kimselerle röportaj. Livestrong veya misyonuna zarar gelmemesi amacıyla adlarının açıklanmasını istemediler.
- 187 Vakfı ve Nike ile birlikte: Projede yer almış kimselerle röportaj.
- 190 Becky’yle konuşup telefonu kapadıktan sonra: Betsy Andreu’nun USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 190 “Dolap çevirip Becky’ye”: Armstrong-SCA Promotions davasında ibraz edilmiştir.
- 192 takım otobüsü bir dağ yolunda: Floyd Landis’in yeminli ifadesi, 2013; George Hincapie’la röportaj, 2013.
- 193 “Peloton’un çıkarını korumak için”: Agence France-Presse, 23 Temmuz 2004.
- 194 Nasıl izin verdiğini anlamıyorum: Armstrong-SCA Promotions davasında ibraz edilmiştir.
- 195 kendisini EPO’yla onun tanıştırdığını söylüyor: George Hincapie ve Frank Andreu’yla röportajlar, 2013.

- 196 İddiasına göre Johnson'a: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 196 Johnson daha sonra görüştüğümüzde bana: Steve Johnson'la röportaj, 2013.
- 197 Saklaması için bir miktar kan bırakmıştı: İspanya'daki doping çetesi davası Operacion Puerto'da Tyler Hamilton'ın tanık ifadesi, 2012.

15. BÖLÜM

- 206 "Nenelerinin kiralarını falan ödeyip ödemediklerine": Colorado Springs'te Bryan Cave hukuk firmasının ortağı, Holme, Roberts & Owen'in eski ortağı, USADA danışmanı Richard Young'la röportaj.
- 208 "Böyle saçmalık olmaz": Travis Tygart'la röportaj, 2013.

16. BÖLÜM

- 212 Belçika'ya gidip gelmişlerdi: Floyd Landis bilgilendirmesi üzerine ABD'nin *Tailwind Sports Corporation, Tailwind Sports, LLC, Montgomery Sports, Inc., Capital Sports & Entertainment, Thomas Weisel, Lance Armstrong, Johan Bruyneel, William Stapleton and Barton Knaggs'a* karşı açtığı davada sunulan belgeden.
- 212 "nakit karşılığı bisiklet": Floyd Landis'in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 212 Trek'i aradığında: *Wall Street Journal*, 3 Temmuz 2010.
- 213 İddiaya göre Bruyneel: *Wall Street Journal*, 3 Temmuz 2010.
- 213 Landis'in kan poşetlerinden birini tuvalete atmışlar : *Wall Street Journal*, 3 Temmuz 2010; Jonathan Vaughters ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013.
- 214 "Siktir git!": Alen Lim'le röportaj, 2013.
- 215 "İstiraptan kurtarabilirim seni": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 215 "Kurulu bir sistem var": Allen Lim'le röportaj, 2013.
- 216 Bir dakikalık suskunluğun ardından Landis: Levi Leipheimer'in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 217 "Bazen şeytanı yenmek için kanını içmek gerekir": Allen Lim'le röportaj, 2013.
- 219 "Daha salakça bir şey duymamıştım": Allen Lim'le röportaj, 2013.
- 222 Leipheimer'a kan dopingi yapması için yardım edecekmiş: Allen Lim'le röportaj, 2013; David Zabriskie'yle röportaj, 2013; Levi Leipheimer'in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 224 Landis, del Moral'in öttüğü çıkarımına varmış: Allen Lim, Jonathan Vaughters ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013; Levi Leipheimer'in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 224 "Hani hastalandım ya": Allen Lim'le röportaj, 2013.
- 225 Toplam seksen üç mesaj gidip gelmiş: Jonathan Vaughters'ın USADA davasındaki yeminli ifadesine ek.

- 227 Kan dopingi yapan Leipheimer'sa: Allen Lim'le röportaj, 2013.
- 228 Mağazalardan gelen Livestrong ürünleri talepleri: Firmanın çalışanlarıyla ilgili açıklama yapmaya yetkilendirilmedikleri için adlarının açıklanmasını istemeyen iki Nike çalışanı.

17. BÖLÜM

- 231 SCA parayı ödemekten: Bob Hamman, Chris Hamman ve Jeff Tillotson'la röportajlar, 2006-2013.
- 232 Hamman'ın inanırlılığına saldırdı: Capital Sports and Entertainment ilanı, *Sports Business Journal*, Eylül 2004.
- 233 Stapleton, Armstrong'un zirve yılları boyunca: Zarar göreceği korkusuyla adının açıklanmasını istemeyen, Stapleton'a yakın bir kişiyle röportaj; işlerini kaybetme korkusuyla adlarını vermek istemeyen iki UCI çalışanıyla röportaj.
- 235 "Çok utanıyorum": Jeff Tillotson'la röportaj, 2013.
- 236 "Kafkavari": Dick Pound'la röportaj, 2012.
- 240 "senin halin ne olacak?": Frankie Andreu'yla röportaj, 2013.
- 242 hâlâ korktuğu için yemin altında yalana başvurduğunu: Stephen Swart, Lance Armstrong ve George Hincapie'la röportajlar, 2013.
- 243 Önce Lance Armstrong Vakfı'nın: Indiana Üniversitesi, duyuru, 27 Ekim 2005.
- 243 Armstrong'dan kazık yediğini söyledi: Craig Nichols'ın yeminli ifadesi.
- 244 "Odadaydım. Duydum": Stephanie McIlvain'in Betsy Andreu'ya bıraktığı telesekreter mesajı.

18. BÖLÜM

- 247 Hatta basın işin içine girmeden önce: Jeff Tillotson'la röportaj, 2013.
- 248 "Raporu hiçbir şekilde": Toby Sterling, 'Hollandalı Avukat Armstrong Doping Suçlamaları konusunda Bağımsız Soruşturma Sözü Verdi' Associated Press, 10 Ekim 2005.
- 249 profesyonellikten ve tarafsızlıktan uzak: Associated Press, 2 Haziran 2006.
- 257 "E, onu da düşünmemiz gerekecek": Betsy Andreu'yla röportaj, 2006.
- 257 Landis'le birlikte doping yapmışlar: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 258 Testosteron plasterini Witt'ten edindiğini: Landis ve Bonnie D. Ford arasındaki, ESPN.com'da 24 Mayıs 2010'da yayınlanmış soru-cevap oturumunda Landis, Witt'in "doping yapmasına yardım ettiğini" söylemiştir.

- 258 Steve Johnson'a bir kez daha aktarmış: Johnson, Floyd Landis'in 2010'da ortaya çıkan açıklamalarından önce Posta Hizmetleri takımı-
mında doping yapıldığına dair bir bilgisi olduğunu reddetmektedir.
- 258 "Sen ilaç kullanırsan öldürürüm seni": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 259 "Bitti artık": Allen Lim'le röportaj, 2013.

19. BÖLÜM

- 263 "Otobüste doğru adamlar yok": Doug Elis'le röportaj, 2012.
- 263 "Takıma onca para saçıyorsunuz": Doug Elis'le röportaj, 2012.
- 264 Laboratuvarın başındaki Pierre Bordry: Bordry'yle çalışmış anti-doping uzmanlarıyla röportajlar. Bordry'yle yaptıkları konuşmaların mahrem kalması gereği yüzünden adlarının açıklanmasını istemediler.
- 265 Armstrong'un genç sürücüler için kurduğu: Lance Armstrong'la röportaj, 2013; Jonathan Vaughters'la röportaj, 2013.
- 270 şantajla tehdit etmişti: Lance Armstrong'la röportajlar, 2012 ve 2013; Johan Bruyneel'le röportaj, 2010.
- 270 tehdidini diğer eski Posta Hizmetleri bisikletçilerine yöneltmişti: George Hincapie, Jonathan Vaughters ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013.
- 271 Landis'in işsiz kalmasına üzülen Williams: Williams'ın güvenine ihanet etmiş olmamak için adının açıklanmasını istemeyen bir dostuyla röportaj, 2013.
- 271 Williams, iddialara göre çok sinirlenmiş: Williams'ın güvenine ihanet etmiş olmamak için adının açıklanmasını istemeyen bir dostuyla röportaj, 2013.
- 272 "Yok, kusura bakma, kardeş": David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 273 iddiaya göre: Williams'ın güvenine ihanet etmiş olmamak için adının açıklanmasını istemeyen bir dostuyla röportaj, 2013.

20. BÖLÜM

- 275 Kulak misafiri olmuş: David Zabriskie'nin yeminli ifadesi; David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 275 30 Nisan 2010 günü: Floyd Landis'in USADA davasındaki yeminli ifadesi, ek B.
- 277 Yardım edeceğini söyleyen Bill Stapleton'a: Floyd Landis'in USADA davasındaki yeminli ifadesi.
- 277 Performans artırıcı ilaçlar kullandım: Andrew Messick'le röportaj, 2012.

- 278 Mafyadayken yakalanır ve içeri tıklılırsan: Andrew Messick'le röportaj, 2012.
- 279 Konuşup her şeyi itiraf edersem: Travis Tygart'la röportaj, 2012. Landis ayrıntı üstüne ayrıntı anlattı: Üzerinde çalıştıkları davalar hakkında konuşmaya yetkilendirilmedikleri için adları açıklanamayan yasa temsilcileriyle yapılan röportajlar.
- 281 "Görüyor musunuz şu güvenlikçileri?": George Hincapie, Christian Vande Velde ve David Zabriskie'yle röportajlar, 2013.
- 281 Williams sayesinde (kısmen): Williams'ın güvenine ihanet etmiş olmamak için adının açıklanmasını istemeyen bir dostuyla röportaj, 2013.
- 284 "Salağa bak! Floyd hıyarı!": Takım otobüsündeki konuşmaları açıklamaya yetkisi bulunmayan eski bir RadioShack takımı üyesiyle röportaj, 2013.
- 285 Bana bir sürü şey soracaklar: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.
- 285 "Neden doğrudan reddetmedin?": George Hincapie'la röportaj, 2013.

21. BÖLÜM

- 293 Yetenekleri nedeniyle bir zamanlar: Tom Danielson'ın yeminli ifadesi.
- 294 "Takımda kararları Lance verirdi": Christian Vande Velde'nin yeminli ifadesi.
- 298 kimseye söylemeyin ama: David Zabriskie'yle röportaj, 2013.

22. BÖLÜM

- 299 istedikleri, George Hincapie, Tyler Hamilton ve Kevin Livingston'dı: Davada görev almış müfettişlerle röportajlar. Çalışmaları hakkında konuşma yetkileri bulunmadığından adlarının açıklanmamasını istediler.
- 299 mahkeme celbi yolladı: Hamilton'ın avukatı Chris Manderson'la röportaj, 2013.
- 302 "Karım dışında bunları anlattığım ilk kişi sensin": Chris Manderson'la röportaj, 2013.
- 305 Davadaki birinci savcı Doug Miller: Davada bulunmuş ancak kamu önünde konuşma yetkisi olmayan kişilerle yapılan röportajlar, 2012 ve 2013.
- 307 İlkın Armstrong'a: Fabiani'nin Armstrong'la konuşmasında bulunmuş iki kişiyle yapılan röportajlar. Armstrong'un güvenini bozuyor olmamak için adlarının açıklanmasını istemediler.
- 311 Gammaz değilsin sen: Chris Manderson'la röportaj, 2013.
- 312 "Yürüme, kaç": Levi Leipheimer'ın yeminli ifadesi.

- 312 Armstrong'un davasını almalarını izleyen hafta: Toplantıda bulunmuş ama kamu önünde konuşma yetkisi bulunmayan iki avukatla yapılan röportajlar, Nisan 2013.
- 313 yüzde 99 emindi: Soruşturmaya doğrudan karışmış ama kamu önünde açıklamaya yetkili olmayan iki kişiyle yapılan röportajlar, 2013.
- 313 Birotte açıklamada: Birotte ile 2013'te konuşan müfettişle röportaj. Soruşturma ve sonucuna dair kamu önünde açıklama yetkisine sahip olmadığı için adının verilmesini istemedi.
- 314 Adalet Bakanlığı'na Kongre üyelerinden: Bilgi Edinme Yasası'na dair taleple ilgili mektup.

23. BÖLÜM

- 318 Hincapie'in Armstrong aleyhine ifade verip veremeyeceğini: Williams'ın güvenine ihanet etmiş olmamak için adının açıklanmasını istemeyen bir dostuyla röportaj; konuyu doğrudan bilen ancak konuşma yetkisi bulunmayan iki kişiyle röportajlar, 2013.
- 320 "İnanabiliyor musun bu zırvaya? Doğru bile değil": Christian Vande Velde'yle röportaj, Şubat 2013; George Hincapie'la röportaj, Temmuz 2013.
- 323 İnadım inat Gunderson: Gunderson'ın kız kardeşi Micki Rawlings'le röportaj, 2013.
- 324 Ardından uğradıkları arasında: Temsilci Serrano'nun ofisi çalışanlarıyla röportajlar.
- 326 İddiaya göre Stapleton: Organizasyon adına kamuya açıklama yapma yetkisine sahip olmadıkları için adları saklı kalan iki USOC ve iki USADA memuruyla röportajlar, 2013.
- 327 Washington'lı avukat Mark Levinstein'in öğüdü: Lance Armstrong'la röportaj, 2013; Armstrong'u temsil eden ekipten, kamu önünde konuşma yetkisi bulunmayan biriyle röportaj.

24. BÖLÜM

- 330 Fabiani, Herman'ı, USADA'nın hamlesini öngörememekle suçlamış: USADA raporunun doğrudan çevrimiçi yayınlanmasına tepkileri bizzat görmüş kişilerle röportajlar. Bu kişiler, Armstrong'un güvenini kaybetme korkusuyla adlarının açıklanmamasını istediler.
- 334 Doğru saatiyle 14.00'te: USADA sözcüsü Annie Skinner'la röportaj, 2013. Armstrong tıkladı: USADA raporunun doğrudan çevrimiçi yayınlanmasına tepkileri bizzat görmüş kişilerle röportajlar. Bu kişiler, Armstrong'un güvenini kaybetme korkusuyla adlarının açıklanmamasını istediler.

25. BÖLÜM

- 339 Armstrong'un kendisini Doktor Ferrari'yle tanıştığını iddia ettiği Merckx: Lance Armstrong'la röportaj, 2013.
- 340 Armstrong'a karşı birleşmiş vakıf yönetim kurulu üyeleri: Mark McKinnon'la röportaj, 2013. Ungerleider sonunda: Toplantıda bulunmuş ve toplantı hakkında bilgilendirilmiş kimselerle yapılan röportajlar, 2013. Toplantı hakkında kamu önünde açıklama yapma yetkileri bulunmadığından adlarının açıklanmamasını istediler.
- 349 "Senin için şunu ve şunu söylüyorlar; doğru mu?": Adam Wilk'le röportaj, 2013.
- 349 "Benim yüzümden çektiğiniz her şey için özür diliyorum": Livestrong CEO'su Doug Ulman'la röportaj, Haziran 2013.
- 352 1 milyon dolara anlaşmayı teklif etti: Bob Hamman ve Jeff Tillotson'la röportajlar, Nisan 2013.
- 353 Önce devlete: Davaya dâhil iki kişiyle röportaj, 2013. Dava sürdüğü için röportaj vermek istemediler.

SONSÖZ

- 359 bir e-posta yolladı: Lance Armstrong'un yazara yolladığı e-posta, 10 Ekim 2006.

SEÇİLMİŞ KAYNAKÇA

- Allison, Scott T., ve George R. Goethals. *Heroes: What They Do and Why We Need Them*. New York: Oxford University Press, 2011.
- Armstrong, Lance, Sally Jenkins ile birlikte. *It's Not About the Bike: My Journey Back to Life*. New York: Berkley Books, 2000. [Yaşama Çevrilen Pedal, çev. Yusuf Özkeş. İstanbul: Goa Basım Yayın, 2008.]
- Armstrong, Lance, Sally Jenkins ile birlikte. *Every Second Counts*. New York: Broadway Books, 2003. [Her Saniye Değerlidir, çev. Tülin Penso. İstanbul: Goa Basım Yayın, 2006.]
- Armstrong Kelly, Linda, Joni Rodgers ile birlikte. *No Mountain High Enough: Raising Lance, Raising Me*. New York: Broadway Books, 2005.
- Ballester, Pierre, ve David Walsh. *L.A. Confidential: Les secrets de Lance Armstrong*. Paris: La Martinière, 2006.
- Bruyneel, Johan. *We Might as Well Win*. Boston: Mariner Books, 2009.
- Campbell, Joseph. *The Hero with a Thousand Faces*. Novato, Calif.: New World Library, 2008. [Kahramanın Sonsuz Yolculuğu, çev. Sabri Gürses. İstanbul: İthaki Yayınları, 2017.]
- Carlyle, Thomas. *On Heroes, Hero-Worship, and the Heroic in History*. Lexington, Ky.: 2013.
- Coyle, Daniel. *Lance Armstrong's War*. New York: HarperCollins, 2005.
- Dünya Anti-Doping Ajansı. Dünya Anti-Doping Kanunu, 2009.
- Hamilton, Tyler, ve Daniel Coyle. *The Secret Race: Inside the Hidden World of the Tour de France: Doping, Cover-ups, and Winning at All Costs*. New York: Bantam Books, 2012.
- Hatton, Caroline. *The Night Olympic Team: Fighting to Keep Drugs out of the Games*. Honesdale, Pa.: Boyds Mills Press, 2008.
- Kimmage, Paul. *Rough Ride: Behind the Wheel with a Pro Cyclist*. Londra: Stanley Paul, 1990.

- Landis, Floyd, Loren Mooney ile birlikte. *Positively False: The Real Story of How I Won the Tour de France*. New York: Simon Spotlight Entertainment, 2007.
- McGann, Bill, ve Carol McGann. *The Story of the Tour de France*. Vol. 1, 1903–1964. Indianapolis: Dog Ear Publishing, 2006.
- . *The Story of the Tour de France*. Vol. 2, 1965–2007. Indianapolis: Dog Ear Publishing, 2008.
- Millar, David. *Racing Through the Dark*. Londra: Orion Books, 2011.
- Parisotto, Robin. *Blood Sports: The Inside Dope on Drugs in Sport*. Richmond, Avustralya: Hardie Grant Books, 2006.
- Parkin, Joe. *A Dog in a Hat: An American Bike Racer's Story of Mud, Drugs, Blood, Betrayal, and Beauty in Belgium*. Boulder, Colo.: VeloPress, 2008.
- Sharp, Kathleen. *Blood Medicine: Blowing the Whistle on One of the Deadliest Prescription Drugs Ever*. New York: Plume, 2012.
- Thompson, Christopher S. *The Tour de France: A Cultural History*. Berkeley, Los Angeles ve Londra: University of California Press, 2006.
- Walsh, David. *From Lance to Landis: Inside the American Doping Controversy at the Tour de France*. New York: Ballantine Books, 2007.
- Walsh, David. *Seven Deadly Sins: My Pursuit of Lance Armstrong*. Londra: Simon & Schuster, 2012.
- Whittle, Jeremy. *Bad Blood: The Secret Life of the Tour de France*. Londra: Yellow Jersey Press, 2008.
- Wilcockson, John. *Lance: The Making of the World's Greatest Champion*. New York: Da Capo Press, 2009.

DIZIN

- Abt, Sam, 97
- Ali, Muhammed, 250
- Allen, Mark, 28, 371
- Anders, David, 318
- Anderson, Mike, 182, 381
- Andreu, Betsy Kramar, 73-77, 130-132, 140-143, 152, 185, 189-191, 194, 195, 210, 231, 238, 239-244, 252-257, 292, 308, 316, 341, 342, 349, 351, 352, 356, 366, 375, 378, 379, 381-384, 391
- Andreu, Frankie, Jr., 240, 253
- Andreu, Frankie, 36, 55, 73, 92, 132, 142, 143, 152, 172, 189, 190, 194, 225, 242, 247, 252, 254, 256, 278, 291, 308, 339, 342, 349, 362, 373, 378, 379, 383
- Anquetil, Jacques, 47, 97, 339
- Argentin, Moreno, 56
- Armstrong, Grace, 5, 7, 230, 351
- Armstrong, Isabelle, 5, 7, 230
- Armstrong, Kristin Richard, 5, 7, 81, 98, 99, 119, 140-142, 154, 155, 158, 181, 182, 238, 241, 276, 331, 348, 365
- Armstrong, Linda Mooneyham Gunderson, 13-18, 21-32, 35, 37, 41, 42, 67, 68, 154, 155, 157, 158, 348, 353, 370, 374
- Armstrong, Luke, 7, 8, 156, 181, 230, 240, 349, 351
- Armstrong, Max, 2, 3, 7
- Armstrong, Olivia, 8
- Armstrong, Tami, 372
- Armstrong, Terry (Satıcı), 13, 17, 21-24, 26, 28, 30-32, 35, 271, 353, 354, 363, 371, 372
- Ashenden, Michael, 239
- Baker, Darren, 90, 297, 376
- Balar, Arjun Vasant, 78, 375
- Ballester, Pierre, 187, 230
- Barry, Michael, 162, 276, 292, 380
- Basso, Ivan, 268
- Bassons, Christophe, 124
- Beloki, Joseba, 186, 361
- Berzin, Evgeni, 56
- Birdsong, Michael, 352
- Birotte, André, Jr., 312
- Bisceglia, Gerard, 235
- Biskup, Paul, 102
- Bloomberg, Michael, 265
- Bock, Bill, 247, 329, 344
- Bohlmann, Andy, 50
- Bonds, Barry, 208, 280, 311
- Bono, 227
- Bordry, Pierre, 264, 384
- Boren, Buddy, 227

- Borysewicz, Eddie, 34, 49, 89
 Breen, Sean, 333
 Brinkley, Douglas, 261
 Bruyneel, Johan, 8, 116, 117, 162, 169, 275, 382, 384
 Bubka, Sergey, 236
 Buck, Monica, 63, 64, 374
 Burch, Tory, 261
 Burton, Rick, 134

 Carlisle, Mike, 194
 Carmichael, Chris, 50, 66, 130, 154, 209, 241, 332, 380
 Carmichael, Paige, 76, 241
 Carpenter, Connie, 265, 366, 371
 Carter, David, 134
 Casartelli, Fabio, 65
 Casey, Dylan, 106, 171
 Catlin, Don, 48, 262, 264, 373
 Celaya, Pedro, 90, 94, 115, 308, 318
 Chirac, Jacques, 113
 Clemens, Roger, 311
 Clinton, Bill, 135, 227, 265, 307
 Conconi, Francesco, 64
 Contador, Alberto, 269, 308
 Coppi, Fausto, 97
 Costas, Bob, 236
 Coyle, Daniel, 189, 337
 Crawford, Rick, 25, 371
 Creed, Mike, 353
 Crow, Sheryl, 9, 194, 227, 237, 240, 261, 309, 348
 Cruz, Tony, 177

 Danielson, Tom, 385
 Davis, Josh, 158
 DeCanio, Matt, 168, 380
 de Ceurriz, Jacques, 147
 del Moral, Luís García, 115
 Deramé, Pascal, 255
 Draaijer, Annalisa, 62
 Draaijer, Johannes, 62

 Eder, Scott, 27, 30, 371
 “Edgar Allan Poe”, 144
 Eichner, Daniel, 279
 Einhorn, Lawrence, 130, 243
 Ekimov, Viatcheslav, 103, 138
 Ellis, Doug, 263
 Els, Ernie, 232
 Empfield, Dan, 322
 English, Alan, 188, 352
 Espinoza, Zap, 230
 Evanshine, Jeff, 38

 Fabiani, Mark, 307
 Fager, Jeffrey, 311
 Fairey, Shepard, 266
 Fedrigo, Pierrick, 306
 Ferrari, Michele, 56, 63, 149, 318, 335, 351
 Ford, Bonnie, 295, 365
 Fraser, Angus, 91
 Fuentes, Eufemiano, 197
 Furlan, Giorgio, 56

 Gaggioli, Roberto, 40
 Garvey, Jeff, 80, 338
 Geisler, Nancy, 37, 372
 Gorski, Mark, 89, 117, 122
 Gretzky, Wayne, 356
 Griffith, Clark, 325
 Gunderson, Eddie Charles (“Sonny”), 13-19, 21, 34, 323, 324, 370
 Gunderson, Micki, *bkz.* Rawlings, Micki Gunderson
 Gunderson, Willine, *bkz.* Harroff, Willine Gunderson
 Gunn, Odessa, 254, 312

 Hamilton, Bill, 198
 Hamilton, Haven, 140, 141, 146, 211, 212
 Hamilton, Tyler, 89, 90, 116, 126,

- 198, 211, 212, 251, 299, 301, 302,
316, 332, 337, 338, 365, 378, 379,
382, 386
- Hamman, Bob, 231, 232, 238, 352,
383, 387
- Hamman, Chris, 232
- Haney, LaTrice, 282
- Hansen, Anna, 7, 267, 300
- Harroff, Willine Gunderson
("Mom-o"), 14, 15, 17-19
- Heiden, Eric, 82
- Hendershot, John, 51, 373, 375
- Hendrix, Jimi, 172
- Herman, Tim, 307, 320, 333, 343
- Higgins, Mark, 269
- Hincapie, George
("Koca George"), 35, 36, 39, 55,
90, 91, 93, 226, 270, 271, 296, 299,
317, 318, 332, 335, 362
- Hincapie, Ricardo, 91
- Hincapie, Rich, 91
- Hirst, Damien, 5, 266
- Hood, Andy, 191
- Hoyt, Jim, 29
- Hudson, Kate, 261
- Huet, Hugues, 138
- Hutchison, Kay Bailey, 324
- Ikwaakor, Onye, 315
- Indurain, Miguel, 62
- Jalabert, Laurent, 193
- Jansen, Dan, 82
- Jemison, Marty, 89, 170
- Johnson, Ben, 76
- Johnson, Steve, 166, 196, 258, 275,
381, 384
- Jones, Larry ("Chipper"), 203, 205
- Jones, Marion, 208, 280, 281
- Jordan, Michael, 134, 232, 356
- Julich, Angela, 254
- Julich, Bobby, 38, 108, 141, 198
- Kaiter, Erich, 50
- Kay, Brent, 280
- Keker, John, 312
- Kerry, John, 228, 229
- Kimmage, Paul, 268, 269, 381
- King, Larry, 164, 237, 380
- Knaggs, Bart, 79, 189, 239, 295
- Kohl, Bernhard, 278
- Korioth, John, 79, 261, 354, 375, 380
- Kramar, Betsy, *bkz.* Andreu, Betsy
Kramar
- Kuehler, Kevin, 83
- Landis, Amber, 177, 220
- Landis, Arlene, 179, 251
- Landis, Bob, 179
- Landis, Charity, 251
- Landis, Floyd, 146, 177, 179, 231,
250, 259, 277, 283, 284, 291, 292,
294, 300, 301, 332, 353, 360, 379,
381, 382, 384, 385, 394
- Landis, Paul, 179
- Landis, Ryan, 222
- Latta, Gerrik, 50
- Leblanc, Jean-Marie, 113, 119, 236,
267
- Legeay, Roger, 184
- Leipheimer, Levi, 27, 167, 221, 276,
296, 312, 382, 383, 386
- LeMond, Greg, 38, 61, 62, 74, 101,
133, 150, 244, 374, 375
- LeMond, Kathy, 62, 374
- Leogrande, Kayle, 280
- Letterman, David, 135
- Levinstein, Mark, 327, 387
- Lévitán, Félix, 47
- Liggett, Phil, 114, 129
- Lim, Allen, 213, 214, 250, 259, 276,
286, 366, 382, 383, 384
- Lincicome, Bernie, 133
- Livingston, Becky, 132, 141, 142,
190

Livingston, Kevin, 36, 59, 116, 132,
152, 158, 190, 266, 299, 386
Lombardi, Vince, 22
Londres, Albert, 46
Luskin, Robert, 321

MacEachern, Ashley, 266
MacEachern, Scott, 187, 266, 297
Madden, Terry, 199
Maire, Phillipe ("Motorcu"), 126,
378
Malléjac, Jean, 46
Mancebo, Francisco ("Paco"), 362
Manderson, Chris, 386
Manning, Peyton, 305
Manzano, Jesús, 278
Martí, Jose ("Pepe"), 126, 142, 241,
276, 318
McCain, John, 229, 310
McConaughy, Matthew, 261
McGwire, Mark, 205
McHale, Judith, 189
McIlvain, Stephanie, 76, 241, 244,
253, 383
McKinnon, Annie, 338
McKinnon, Mark, 228, 229, 310,
338, 341, 352, 387
McQuaid, Pat, 233, 234, 248, 277,
292, 339
McRae, Chann, 24, 36
Meijer, Connie, 48
Meinert-Nielsen, Peter, 255
Mercier, Mandie, 376
Mercier, Scott, 90, 297, 371, 376
Merckx, Axel, 141, 266, 374, 379
Merckx, Eddy, 339
Messick, Andrew, 276, 385
Millar, David, 263
Miller, Doug, 305, 313, 386
Mooneyham, Alan, 18

Mooneyham, Linda, *bkz.*
Armstrong, Linda Mooneyham
Gunderson
Moses, Edwin, 315

Neal, Caroline, 158, 366, 375
Neal, Frances, 35, 156, 366, 372
Neal, J.T. (John Thomas), 4, 39, 51,
52, 59, 63, 79, 80, 83, 98, 151, 366,
372, 373, 374, 375, 376, 380
Neal, Scott, 15, 366, 375
Nichols, Craig, 239, 383
Novitzky, Jeff, 280, 284, 292, 324
Nuñez, José Luis, 106

O'Bee, Kirk, 27, 209
Oberstar, Jim, 250
Ochowicz, Jim, 60, 234, 374
Olsen, Ashley, 261
Oosterbosch, Bert, 49
O'Reilly, Emma, 119, 120, 183, 188,
230, 239, 349, 350, 360, 376
Osipow, Dan, 139
Overgaag, Danielle, 64

Palma, Louis González, 6
Pantani, Marco, 108, 113, 138
Parkin, Joe, 40
Peddie, Timm, 38, 372
Pélissier, Francis, 46
Pélissier, Henri, 46
Penny, Steve, 38, 42, 372
Peron, Andrea, 62
Peters, Elliot, 312
Phinney, Davis, 60, 265, 366
Phinney, Taylor, 265
Polay, Dawn, 77
Pound, Dick, 236, 249, 383

Radutzky, Michael, 311

- Rast, Becky, 131
 Rawlings, Micki Gunderson, 14, 323, 366, 370, 387
 Rawlings, Mike, 19
 Reeves, Jim, 70
 Reich, Randi, 170
 Rentzel, Lance, 16
 Ressiot, Damien, 235
 Richard, Ethel, 241
 Richard, Kristin, *bkz.* Armstrong, Kristin Richard
 Riis, Andy, 276
 Riis, Bjarne ("Bay Yüzde Altmış"), 48, 339
 Ritter, Bill, 344
 Rivière, Roger, 46
 Robin, Jean-Cyril, 124
 Rogers, Neal, 303
 Rouet, Jean-Michel, 56
 Rove, Karl, 321

 Sarkozy, Nicolas, 270
 Sastre, Carlos, 262
 Saugy, Martíal, 147
 Schenk, Sylvia, 233
 Schmidt, Michael, 303
 Schmidt, Philip, 324
 Seghi, Gary, 79
 Sensenbrenner, F. James, 325
 Serrano, Andres, 6
 Serrano, Jose, 324
 Shiels, Lisa, 76, 79, 190, 241
 Simeoni, Filippo, 192
 Simpson, Tom, 47
 Skinner, Annie, 333, 387
 Sosa, Sammy, 205
 Sparks, Sam, 326
 Stapleton, Bill, 1, 66, 79, 134, 149, 200, 232, 241, 277, 295, 358, 385
 Startt, James, 131, 189

 Steffen, Prentice, 89, 218, 376
 Steinberg, Leigh, 66
 Strock, Greg, 50
 Swart, Stephen, 40, 60, 148, 239, 242, 291, 339, 372, 373, 374, 375, 383

 Tentori, Lucio, 78
 Testa, Max, 55, 97, 242, 373
 Thomas, Tammy, 209
 Thorpe, Jim, 250
 Tillotson, Jeff, 234, 383, 387
 Tygart, Travis Thompson, 203

 Ullrich, Jan, 108, 183, 360
 Ulman, Doug, 158, 324, 338, 387
 Ungerleider, Steven, 343

 Vande Velde, Christian, 99, 104, 140, 262, 301, 332, 373, 376, 377, 378, 379, 381, 385, 386
 Vande Velde, John, 105
 Vande Velde, Leah, 140, 141
 Vande Velde, Marisa, 105
 Vanilla Ice, 35
 Vaughters, Alisa, 139-141
 Vaughters, Charlie, 139
 Vaughters, Donna, 106
 Vaughters, Jim, 106
 Vaughters, Jonathan, 97, 103, 104, 115, 140, 173, 182, 183, 189, 224, 255, 269, 292, 366, 373, 376-383
 Vayer, Antoine, 115
 Verbiest, Philippe, 329
 Verbruggen, Hein, 107, 123, 233, 234, 276, 340
 Voet, Willy, 101
 Vrijman, Emile, 248

 Walling, John, 13, 67, 154

- Walling, Linda, *bkz.* Armstrong,
Linda Mooneyham Gunderson
- Walsh, David, 148, 182, 230, 231, 352
- Ward, Michael, 81
- Watson, Kirk, 133
- Weisel, Thomas, 34, 86, 122, 196,
234, 264, 295, 382
- Weltz, Johnny, 90, 109, 118, 264, 378
- Wenzel, René, 51
- White, Matthew, 276

**“Juliet Macur korkunç detaylar veriyor. Kan torbaları.
Şırıngalar. Davalar. Bu nasıl bir çılgınlık!”**

—EVENING STANDARD

İmparatorluğu çökmüş ve evini satmak zorunda olan bir adam...
Onu muhteşem evinde ziyarete gittiğinde böyle bir Lance Armstrong
karşıyor gazeteci Juliet Macur'u. Defalarca karşı karşıya geldiler.
Ama ilk kez yenik bir adam var karşısında.

Armstrong'un skandal sonrasında görüşmeyi kabul ettiği nadir kişilerden
biri Macur. Lakin öyküyü sadece onun ağzından dinlememekte kararlı.
Ailesinden yakın arkadaşlarına, yetkililerden sponsorlara, rakiplerinden takım
arkadaşlarına, bilerek ya da bilmeyerek bu büyük yalanın parçası olmuş
yüzü aşkın isimle görüşüyor. Ve karşımıza doymak bilmez bir hırsa sahip bir
adamin kimi yerde acıklı kimi yerde gülünç kimi yerdeyse nefret uyandırıcı,
yalanlarla örülü hikâyesi çıkıyor. Ünü bisiklet sporunun ötesine geçmiş bir
bisikletçinin, yetkilileri, gazetecileri ve hayranlarını yıllarca nasıl kandırdığını,
imajını korumak için nasıl insanları kullanarak —bazen onların hayatı
pahasına— etrafına bir duvar ördüğünü ve “Armstrong Sistemi” adıyla anılan,
gelmiş geçmiş en karmaşık, en ayrıntılı doping programını nasıl şeytani bir
ustalıkla yarattığını ve uygulattığını bir bir ortaya koyuyor Macur.

TEKERLEKLİ YALAN: Lance Armstrong'un Düşüşü, kaybetmemek için
spor tarihinin en büyük organize suç organizasyonunu kurmayı göze almış
bir sporcunun, en zengin hayal gücünün bile sınırlarını zorlayacak,
akıllamaz ama gerçek hikâyesi.

“Cevaplanması gereken ilk soru: ‘Neden yaptı bunu?’

**Ve ‘Nasıl bu kadar uzun süre paçayı sıyırabildi?’ Macur sis
perdesini kaldırdırca ortaya Antik Yunan destanlarını hatırlatan
bir karakter çıkıyor: ölümcül kusurları olan bir yarı tanrı.”**

—TORONTO STAR

domingo
www.domingo.com.tr

978-605-198-043-0

30 TL